රසවාහිනී ග්‍රන්ථපදානුක්‍රම විවරණය.

දෙවන භාගය.

විද්‍යෝදය පිරිවෙනේ
ශාස්ත්‍රාගම උගත් දෙපලක්වන
මුල්ලෙළියාවේ සුමනිපාල ස්ථවිරයන් වහන්සේ
සහ
දුඩිගමුවේ ශීලකන්ධ ස්ථවිරයන් වහන්සේ
විසින්
ලියන ලදී.

ඇන්. ජේ. කුරේ සහ පුත්‍ර මහතුන්
විසින්
විද්‍යාසාගර යන්ත්‍රාලයේ
මුද්‍රණය කරවා ප්‍රසිද්ධ කරණලදී.

1913.

රසවාහිනී ග්‍රන්ථිපදාර්ථ විවරණය.

විනය භාගය

ත්‍රිදෙදස පිරිවෙණේ

ශාස්ත්‍රාගම උගත් දෙපළක්වන

මුල්ලෙරියාවේ සුමනිපාල ස්ථවිරයන්වහන්සේ

සහ

දඹගමුවේ සිලඛඩ්ඛ ස්ථවිරයන්වහන්සේ

විසින්

ලියන ලදී.

J. P. EKANAYAKA & CO.
Printers, Book Binders & Booksellers.
SINHARATI PRESS
51½, 54/55 St.
PETTAH, COLOMBO

ඇන්. ජේ. කුරේ සහ පුත්‍ර මහතුන්

විසින්

විද්‍යාසාගර යන්ත්‍රාලයේ

මුද්‍රණයකරවා ප්‍රසිද්ධකරණලදී.

1913.

සංඥාපනීය.

—*—

"රසවාහිනී" නම් ප්‍රශස්‍යප්‍රකරණයවනාහි පූජ්‍යාචාර්ය්‍ය **වෙදෙහ** මහාසාමිපාදයන්වහන්සේ විසින් ගුත්තාවඛ්‍යාපිරිවෙන්වැසි ආචාර්ය්‍ය **රක්ඛපාල**නම් මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේගේ පූජාරචනාව නිරාකුලීකරණවශයෙන් සම්පාදනයකරණලද්දේය, මෙම වෙදෙහ මහාසාමිපාදයන් වහන්සේ විසින් මේමාගධී ග්‍රන්ථය පමණක් නොව සමන්තකූටවණ්ණනාදි තවත් විශිෂ්ටග්‍රන්ථකීපයක් රචනා කරණලදුව ඒපොත්ද මේදක්වාම ශාස්ත්‍රාගමාභිලාෂීන්ට අතිශය ප්‍රයෝජනවත්ව පවත්නේය. මේප්‍රකරණයද පාලිභාෂාව ප්‍රගුණ කරණ ආධුනිකයන්ට, භාෂාපරිවිතිය සඳහා අඥී ඇස්වීම ලක්දිව සියලු ආචාර්ය්‍යපරම්පරාවල පූරාණ සිට මේදක්වාම පවත්වනු ලැබේ. මෙම ග්‍රන්ථයෙහි මාහැඟිබව හා ග්‍රන්ථකීර්තුන වෙදෙහ මහාසාමිපාදයන් වහන්සේගේ පාණ්ඩිත්‍යය පිළිබඳව අපවිසින් බෙහෙවින් වර්ණනාකිරීම වුවමනා නොවේ, ඒබව මේපොතට සන්නරීකාදී බොහෝපොත් රචනාකළ පුරන්තනාචාර්ය්‍යවරයන් ගේ පුඟුලප්‍රමාණයෙන්ම මොනවට හැඟේ.

මේප්‍රකරණයාගේ සුඛාවබෝධය සඳහා පුරාණ කරණලද පොත්අතුරෙන් සද්ධම්මාලඞ්කාරනම් මාහැඟි සිංහලසන්නයක් හා සාරත්‍ථදීපිකානම් ටීකාවක්ද දැනට විද්‍යමානයි, එයින් සිංහල සන්නය ගඩලාදෙණිමහවෙහෙරවැඩවිසූ බාලාවතාර ජිනබෝධාවලී ආදි ග්‍රන්ථකාරක තුන්වෙනි **ධම්මකිත්ති** සඞ්ඝරාජමාහිමතුමන් විසින්ද සාරත්‍ථදීපිකානම් ටීකාව ධම්මපදලීනත්‍ථවණ්ණනාදි ග්‍රන්ථකාරක **ත්‍රිපිඨකාලඞ්** මහාසාමිපාදයන් වහන්සේ විසින්ද කරණලදී. එපමණක්නොව මේපොතට පුරාතන ලිඛනලද ගාථාසන්නයක් හා අලුත ලිඛනලද මාහැඟි ගාථාසන්නයක්ද නිබේ, එසේදැවුවත් මෙහි අඥී ඉගෙණගන්නා බාලශිෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රයෝජනයට ග්‍රන්ථි පදත්‍ථවණ්ණනාවක් නොමැත්තෙන් පැමිණ තුබුන මහත්පාඩුව සලකා උගත් දෙපලක් විසින් නොබෝදා දෙවරකට ඇටපදදෙකක් මුද්‍රණයකරවා ප්‍රසිඩකරවනලද නමුත් ඒ මෙහි ජම්බුදීපුප්පත්තිකථා නම් පූජාභාගයව පමණකි, ලඞ්කාදීපුප්පත්තිකථානම් උත්තරභාග යවද ඇටපදයක් ලියා පොත සම්පූර්ණකිරීමෙන් ආධුනිකයන්ගේ මනොරථය පුරාලුවහොත් යෙහෙකැයි සලකා බුද්ධමුවේ ගණේ ගොඩැල්ලේ සුනන්දාරාමවිහාරාධිපති ශ්‍රී කල්‍යාණීසාමග්‍රිධම්මාභරණ සභාවේ ප්‍රධාන උපාධ්‍යායපදප්‍රාප්ත පූජ්‍යාචාර්ය්‍ය **මුල්ලෙගියාවේ**

ගුණරතනාභිධාන මහාසඵවිරයවාම්පාදයන් වහන්සේගේ අතැවැසි ශිෂ්‍යවූද විදුදයපිරිවෙණේ ධම්ශාසෙත්‍රාද්ග්‍රහණයකළාවූද **මුල්ලෙ සිරිමේ සුමනිපාල** නමැති මාවිසින් ගා නවගමුවේ සුහතබ්බ රාමවිහාරාධිපති ශ්‍රීකල්‍යාණිසාමග්‍රිධම්මභාසඛ්‍යසභාවේ උපාධ්‍යාය පදප්‍රාප්ත ගොඩවාහි **කමුවාවල සුමනනිසාභිධාන** මහාසඵවිර සවාම්පාදයන් වහන්සේගේ අතැ වැසි ශිෂ්‍යවූද යටොකන්ත විදුදය පිරිවෙණේ ධම්ශාසෙත්‍රාද්ග්‍රහණයකළාවූද **දුඩිගමුවේ සිලකඛඛ** නමැති මාවිසින්ද මෙය ලියනලද්දේය.

මෙහි වනාහි පදුරවනාවන්ගේ අර්ථ ගාථාසන්නයෙන් බලා ගතහැකිබැවින් ගදුරවනාවෙහි (වාසගම්හි) පමණක් දුඛෝධ සථානයන්ව අර්ථ ලිවුවමු. ඒලිවීමේදී බොහෝපදයන්ගේ භාවාර්ථය දුක්වීම්වශයෙන්ද ඇතම්පදයන්ගේ ටීකාපාථාදිය හා සම්ඝවිග්‍රහාදිය දුක්වීමෙන්ද අර්ථ ලියා ඇත, රසවාහිනි ප්‍රකරණයෙහි සමහර උසස්පඬිවරයන්ව පවා අභිශයින් දුඛෝධවූ වාක්‍යයොජනාදිය විදුමානබැවි ශාසත්‍රවෙදීහු දනිත්, එහෙයින් අපගේ මේග්‍රන්ථ පදාර්ථවිවරණයෙහි ප්‍රමාදම්‍රමාදීසෙයත් ජනිත කිසිදෙෂාංශුවක් නැතැයි නොකියමු. එබදුතන්හි සුධීහු යථායුක්තිය හජනය කෙරෙත්වා.

මේවගට,

මුල්ලෙගියාවේ සුමනිපාල සථවිර,
දුඩිගමුවේ සිලකඛඛ සථවිර.

1913 ක්වූ අප්‍රේල්මස 30 වෙනිදිනදිය.

මෙහි 8 වෙනි පිටේ "මිගපොතකවගෙහා දසමෝ" යනු "මිග පොතකවගෙහා පඤ්චමෝ" කියා වියයුතුයි.

පිට.

1 මිගපොතකස්ස වත්ථු පඨමං
2 ධම්මසුතඋපාසිකාය වත්ථු දුතියං
3 කුඩ්ඩරජ්ජවාසිතෙරස්ස වත්ථු තතියං
4 ආරඤ්ඤකමහාභයතෙරස්ස වත්ථු චතුත්ථං
,, සිරිනාගස්ස වත්ථු පඤ්චමං
5 සද්ධාතිස්සාමච්චස්ස වත්ථු ඡට්ඨං
,, සමණගාම වත්ථු සත්තමං
6 අභයතෙරස්ස වත්ථු අට්ඨමං
,, නාගාය වත්ථු නවමං
7 වත්ථුලපබ්බතස්ස වත්ථු දසමං

මිගපොතකවගෙහා පඤ්චමෝ'

8 උත්තරොලිය වත්ථු පඨමං
9 තම්බසුමනතෙරස්ස වත්ථු දුතියං
10 පුවපබ්බතවාසිතිස්සතෙරස්ස වත්ථු තතියං
,, චූලනිස්සස්ස වත්ථු චතුත්ථං
11 නිස්සාය වත්ථු පඤ්චමං
,, අරියගාලනිස්සස්ස වත්ථු ඡට්ඨං
12 ගාමදාරිකාය වත්ථු සත්තමං
14 ධම්මාය වත්ථු අට්ඨමං
,, කිඤ්චිසඛ්ඛාය වත්ථු නවමං
15 සද්ධාසුමනාය වත්ථු දසමං

උත්තරොලියවගෙහා ඡට්ඨෝ.

15 කාකස්ස වත්ථු පඨමං
,, කාකවණ්ණතිස්ස රඤ්ඤ වත්ථු දුතියං
17 දුට්ඨනාමනිඅභයමහාරඤ්ඤ වත්ථු තතියං
21 නන්දිමිත්තස්ස වත්ථු චතුත්ථං
,, සුරනිම්මලස්ස වත්ථු පඤ්චමං
22 මහාසොණස්සවත්ථු ඡට්ඨං
,, ගොඨඉම්බරස්ස වත්ථු සත්තමං
24 ථෙරපුත්තාභයස්ස වත්ථු අට්ඨමං
,, හරණස්ස වත්ථු නවමං
,, වෙළුසුමනස්ස වත්ථු දසමං

යොධවගෙහා සත්තමෝ.

25 ඛණ්ඩදේවස්ස වත්ථු පඨමං
,, ජුස්සදේවස්ස වත්ථු දුතියං
26 ලතියවසභස්ස වත්ථු තතියං
,, දයාසේනස්ස වත්ථු චතුත්ථං
27 මහානෙලස්ස වත්ථු පඤ්චමං
28 සාලිරාජකුමාරස්ස වත්ථු ඡට්ඨං
30 චූලනාගත්ථෙරස්ස වත්ථු සත්තමං
31 මෙඝවණ්ණස්ස වත්ථු අට්ඨමං
32 ධම්මදින්නත්ථෙරස්ස වත්ථු නවමං
,, රට්ඨිකපුත්තස්ස වත්ථු දසමං

දුතියෝ යොධවගෙහා අට්ඨමෝ.

32 සිලුත්තස්ස වත්ථු පඨමං
33 නෙසාදස්ස වත්ථු දුතියං
34 හෙමාය වත්ථු තතියං
,, කාණසිඟාලස්ස වත්ථු චතුත්ථං
,, නන්දිවානිජකස්ස වත්ථු පඤ්චමං
36 නකුලස්ස වත්ථු ඡට්ඨං
,, අම්බාමවස්ස වත්ථු සත්තමං
,, වානරස්ස වත්ථු අට්ඨමං
37 ජයම්පතිකානං වත්ථු නවමං
,, දෙවපුත්තස්ස වත්ථු දසමං

සිලුත්තවගෙහා නවමෝ.

38 චූලගල්ලවත්ථු පඨමං
40 පණ්ඩරඛත්තස්ස වත්ථු දුතියං
,, දුබ්බිට්ඨිමහානිස්සස්ස වත්ථු තතියං
41 නිස්සඞ්ගමණෙරස්ස වත්ථු චතුත්ථං
,, ගොලුඵපාසකස්ස වත්ථු පඤ්චමං
,, පුථභත්තදුයිකාය වත්ථු ඡට්ඨං
42 දුනියජයම්පතිකානං වත්ථු සත්තමං
,, සඞ්ඝදත්තත්ථෙරස්ස වත්ථු අට්ඨමං
43 අඤ්ඤතරකුමාරිකාය වත්ථු නවමං
,, නිස්සමහානාගත්ථෙරස්ස වත්ථු දසමං

චූලගල්ලවගෙහා දසමෝ.

44 මහල්ලිකාය වත්ථු පඨමං
,, පඤ්චසතඉත්ථිනං වත්ථු දුතියං
,, දන්තාකුට්ඨිකස්ස වත්ථු තතියං.

රසවාහිනී ග්‍රන්ථපදාර්ථ විවරණය.

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

උදලොලකවිහාරං නාම, උදල්කුලුනම් විහාරයෙක්; **විහාරෝපවනෙ**, විහාරයට සමීපවනෙහි; විහාරස්ස සමීපං වනං විහාරෝපවනං, තස්මිං, **නෙසාදපුත්තෝ**, වැදිපුත්තයෙක් තෙම; **වනපරියන්තෙ**, වනලැහැබකෙළවර; **පණ්ණං ඛණ්ඩිත්වා**, පත් බැඳ; **අස්සමපදෙ**, ආශ්‍රමස්ථානයෙහි; (පත්සලෙහි) **ඡුවඨ්ඨදදං**, අඩගැහැබය; **පසාරිතගීවෝ**, දික්කරණලදගෙළඇත්තේ; පසාරිතා ගීවා යෙන සෝ පසාරිතගීවෝ-**එතහුබහකණ්ණෝ**, උඩුකුරු කරණලදකන්ඇත්තේ; **අනික්ඛිත්තදක්ඛිණපාදෙ**, බිමනොතබන ලද දකුණුපාඇත්තේ; අනික්ඛිත්තං දක්ඛිණපාදං යෙන සෝ අනික්ඛිත්තදක්ඛිණපාදෝ-**බුරගොහයෙව**, කරගෙහිම; "බුරගොහයෙවානි එසෝ කෙසොරොහණට්ඨං බුරධාරය අගොහ ඨපිතමතෙන්යෙවානි අත්ථෝ, තං සංයුත්තභාණකඨාරං වුත්තං, විනයපිටකාය පන 'පුබ්බෙ හෙතුසම්පහොනා කතාභිනීහාරෝ ඝනුපුත්තෝ පඨමකෙසවට්ටියා ඔරොපණක්ඛණෙ සොතාපත්තිඵලෙ පතිට්ඨහි, දුතියාය කෙසවට්ටියා ඔරොපියමානාය සකදාගාමිඵලෙ, තතියාය අනාගාමිඵලෙ, කෙසා නම්පන ඔරොපණංව අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාව අපවත්ත අපුරෙ අහොසි, තං සන්ධායෙතං වුත්තං බුරගොහයෙවානි" ඉති ටීකායෙ. **පවිලද්ධපඤ්ඣාභිඤ්ඤෙ**, ලබනලද පඤ්ඣාභිඥඇත්තේ;

"ඉඞ්ඝ පරවිත්තඤ්ඤණංව
පුරිමං ජාතිමනුස්සහි,
දිබ්බචක්ඛුංච සොතංච
පඤ්ඣාභිඤ්ඤා ඉමා මතා"

අප්පත්තඅරහත්තමග්ගඵලෝ, නොපැමිණෙනලද අර්හත්මාර්ග ඵලඇත්තේ; අප්පත්තානි අරහත්තමග්ගඵලානි යෙන සෝ අප්පත්ත අරහත්තමග්ගඵලෝ, **පදෙසෙව**, තිරුඅසෙගතවූකෙණෙහිම; දෙසඃය රත්තියඃ පාරමෙහා පදෙසෝ, පඤ්ඣස්ස පුබ්බනිපාතෝ, පඤ්ඣානන්ති

එත්ථ සබ්බකම්මානීති වා පදෙසෝ, තසඞ්ගං, **පරිමද්දනෙනා**, * පිරිමදිමින්; **පවිචිනෙනා**, දූනකොට්ඨාසඤ්ච; **පවිභාදිතං**, පිළියෙළකරණලදැ; **පහොනකං**, පොහෝනේ; **මධුරභාරනිං නිඛාරෙගෙනා**, මිහිරිකටහඬ නික්මවමින්.

මිගපොනකස්ස වත්ථු පඨමං.

භික්ඛුභික්ඛුණිසඞ්ඝසමජකිණ්ණානෙකසත්තවිහාරං-- භික්ඛුභික්ඛුණී සඞ්ඝසමූහයෙන් කිඳගණන් භික්ෂුභික්ෂුණීන්ගෙන් ගැවසිගත්තාවූ; අනෙකසත්තවිහාරං, නොයෙක් සිදගණන් විහාර ඇති; භික්ඛුච භික්ඛුණියොච භික්ඛුභික්ඛුණියො, භික්ඛුභික්ඛුණිනං සත්තානි, භික්ඛුභික්ඛුණිසත්තානි, භික්ඛුභික්ඛුණිසඞ්ඝතෙහි සමජකිණ්ණා, භික්ඛුභික්ඛුණි සඞ්ඝසමජකිණ්ණා, භික්ඛුභික්ඛුණිසඞ්ඝසමජකිණ්ණා අනෙකසත්තවිහාරා යස්මිං තං, **හිරඤ්ඤසුවණ්ණාදිනෙකවිභවසමුදානිකිණ්ණඉස්සරජනසමූහසමාකුලං**-හිරඳැදැසුවණණාදි, රන්අමුරුන් ආදිකොට ඇති; නෙකවිභවසමුදානිකිණ්ණ, නොයෙක් සම්පත්නිසඟන් සමාකිණ්ණවූ; ඉස්සරජනසමූහසමාකුලං, ඉසුරුමත් ජනසමූහයාගෙන් ගැවසිගත්තාවූ; හිරඤ්ඤසුවණණාදිනෙකවිභවෙහි සමුදානිකිණ්ණා හිරඤ්ඤසුවණණාදිනෙකවිභවසමාකිණ්ණා, හිරඤ්ඤසුවණණාදිනෙකවිභවසමාකිණ්ණෙනහි ඉස්සරජනසමූහෙහි සමාකුලං, හිරඤ්ඤ-පෙ-සමාකුලං-**ජනමනොහරණං**, ජනයන්ගේ සිත් සතුටුකරන්නාවූ; **නිරන්තරදූනකීළාපසුතානෙකජනාකුලං**-නිරන්තරදූනකීළාපසුත, නිතරදූනක්‍රීඩාවෙහි නියුක්තාවූ; අනෙකජනාකුලං, නොයෙක් ජනයාගෙන් ගැවසිගත්තාවූ; නිරන්තරං දූනකීළාසු පසුතා,නිරන්තරදූනකීළාපසුතා, නිරන්තරදූනකීළාපසුතෙහි අනෙකජනෙහි ආකුලං නිරන්තරදූනකීළාපසුතානෙකජනාකුලං-**වත්ථුත්තයපූජාපරෙහි**, තෙරුවන් (බුදුධර්මසඞ්ඝරත්නත්‍රය) පිදීමෙහි ඇලුනාවූ; වත්ථුනං තයං වත්ථුත්තයං, වත්ථුත්තයස්ස පූජා වත්ථුත්තයපූජා, වත්ථුත්තයපූජාසු පරා වත්ථුත්තයපූජාපරා, තෙහි, **සඩ්ඛාකුලෙහි**, සැදහැවත්කුලයන් විසින්; සඳ්ධාය යුත්තානි කුලානි සඳ්ධාකුලානි, තෙහි, **අනුසඤ්ඤවිනං**, හැසිරෙණලද; **අනුචරිතධම්මසොණ්ඩකජනානුගීතසාධුකාරං**-අනුචරිතධම්මසොණ්ඩකජන, අනුවහැසිරෙණ දහම් සොඬජනයා විසින්; අනුගීතසාධුකාරං, ගීතිකාවශයෙන් පවත්වනලද සාධුකාරඇති; ධම්මං සොණෙඬනති කාමෙනතීනි ධම්මසොණ්ඩා, ධම්මසොණ්ඩාසෙව ධම්මසොණ්ඩකා, ධම්මසොණ්ඩකාව තෙ ජනාවෙති ධම්මසොණ්ඩකජනා, අනුචරිතෙහි ධම්මසොණ්ඩකජනෙහි අනුගීතං සාධුකාරං යස්මිං තං-

* පරිමජ්ජනෙනා, පීඨාභි.

ධවලපාකාරපරිකඛිත්තමුත්තාසඤ්චරම්ව-ධවලපාකාර පරිකඛිත්තා, සුදුපවිරෙන් වටකරණලද; මුත්තාසඤ්චරම්ව, මුතුරැසක් මෙන්; (මුතුඇතිරියක් මෙන්) ධවලෝව සෝ පාකාරොවෙති ධවලපාකාරෝ, ධවලපාකාරෙන පරිකඛිත්තං ධවලපාකාරපරිකඛිත්තං; මුත්තානං සඤ්චරං මුත්තාසඤ්චරං, ධවල්පාකාරපරිකඛිත්තංව තං මුත්තාසඤ්චරංවෙති ධවලපාකාරපරිකඛිත්තාමුත්තාසඤ්චරං, තම්ව, **සෙත පුලිනතලසමලඞ්කතමාලකමජ්ඣෙ**-සෙතපුලිනතල, සුදුවැලිතලාවෙන්; සමලඞ්කතමාලකඤ්ච ජෙඤ්ඩ, ශොභමානවූමලුවමැද; සෙත පුලිනතලෙහි සමලඞ්කතං මාලකං සෙතපුලිනතලසමලඞ්කත මාලකං, සෙතපුලිනතලසමලඞ්කතමාලකඤ්ච මජ්ඣෙ සෙතපුලිනතල සමලඞ්කතමාලකමජ්ඣෙ, තස්මිං, **භූමඞ්ගනාමඤ්ඤාහිතරජතකිරීටම්ව**-භූමිඅඟනා, පෘථිවිතලනැමිනිඅඟනාවගේ; මඤ්ඤාහිත රජතකිරීටම්ව, මසාතකයෙහි පළඳනාලදඉදිකිරුළක් මෙන්; භූමි එව අඞ්ගනා භූමිඞ්ගනා, භූමිඞ්ගනායඤ මඤ්ඤං භූමිඞ්ගනාමඤ්ඤං, භූමිඞ්ගනාමඤ්ඤෙ ආහිතං භූමිඞ්ගනාමඤ්ඤාහිතං, රජතෙන කතං කිරීටං රජතකිරීටං, භූමිඞ්ගනාමඤ්ඤාහිතං ච තං රජතකිරීටංච වෙති භූමිඞ්ගනාමඤ්ඤාහිතරජතකිරීටං, තම්ව, **සොභගගපත්තං**, ශොභාවෙන් අග්‍රප්‍රාප්තවූ; **මහාවාරකොඨාසකසම්පෙ**, මහවහසල්දෙර කොටුවසම්පයෙනි; **අනඤඤවිහිතා**, අන්‍යවිහිතනුවූවා; **සඤඤං විඤ්ඤාපෙසි**, සංඥව හැරියේය; (විඤඤවිඤ) **ඝටානුඝඞ්ගහෙ**, සුදුසුසඞ්ගයකට පැමිණිකල්හි හෙවත් නිමවූකල්හි.

ධම්මසඞ්ගණිපාඨිකාය වත්ථු දුතියං.

අනෙකහිකඛුසතාවාසො, නොයෙක් සියගණන් භික්ෂූන්ගේ ආවාසඇති; භික්ඛූනං සතානි භික්ඛුසතානි, අනෙකානි ච තානි භික්ඛුසතානි චෙති අනෙකභික්ඛුසතානි, අනෙකභික්ඛුසතානං ආවාසා යසම්ං සෝ අනෙකභික්ඛුසතාවාසො, **අනුසංවච්ඡරං**, අවුරුද්දක් පාසා; **ඔසරන්ති**, රැස්වෙත්; **කුඩ්ඩරජ්ජවාහි**, කුඩ්ඩ රජ්ජනම්දනව්වැසි, **තිණ්ණඤ්ඤමෙහ**, තණ්ලැහැබක; "**දිඝරුක්ඛඤ්ඤමෙහ**" යනුවිකාශි-**ශොභසඝපෙසා**, පොළඟෙක්; "**සඤපාහි නීලසඤපා, සිලිෂ්ටතනානි වදතේව්, සොරානිඝසඤපානිපි ජායෝ, සොරං ආනං විසං අස්ස්‍ාහි සොරාඝනෝ, කණ්හසඤපොනිපි අවේ**" යනුවිකාශි-**නිමුජ්ජිඤ්ඤා**, ඇල්වා හෙවත් ඔබා; **පාදඤ්ඤරං**, පා අතරව; **අපඝරාම්**, පහවයෙමි නම්; **උපාහනඤ්ඤවිකාශ**, වහන් පසුම්බියෙහි; **සොරාඝිඝිසෙන්**, සොරවූ දළවිසඇති; ආසිඝං දඨා ඝං විසං එතස්ස්‍ාහි ආසිඝිඝිසෝ, සොරා ච සෝ ආසිඝිසොවෙති **සොරාසිඝිසෝ**, තෙන්, **සෝ ආවුසෝ විසං මෙ සාවසෙසං**-සෝ, ඒ

සථිරතෙම; ආවුසො, ඇවැත්නි; මෙ, මාගේශරීරයෙහි; විසං, සපිවිෂ; සාවසෙසං, අවශෙෂයහිතය; (ඉතිරිවඇත්තේය) සො යතු ආහ යන්න හා සම්බන්ධයි. **හනියසාමි ඉති**, නසන්නෙමියි; **පදුමිනිපත්තෙනා**, පියුම්පතින්; **විනිවටෙවත්වා**, පෙරළී; **නිබ්බි සො**, විෂරහිතවූයේ.

කුඩ්ඩරඡාවාසිථෙරස්ස වත්ථු තතියං.

—*—

ගාමනත්තසෙනාසනං, ග්‍රාමාන්තසෙනාසනය; ගාමස්ස අන්තො ගාමන්තො, ගාමන්තෙ කතං සෙනාසනං ගාමන්තසෙනාසනං-**සහනිබ්බත්තනං වා**, නැත්පත්කොට නැබුනැනක් හෝ; **ඔකාසමම්**, ඉවත්ව; **උත්තානං සයාපෙත්වා**, උඩුකුරුකොට වැදහොවා; **හත්ථපාදපිට්ඨියං**, අත් පා පිට යනමෙයින්; **ඛෙමට්ඨානං**, නිභීයස්ථාන යට; **සදදභාසෙනෙනාපි**, අදහවන්නේද; **ඤාතිසාලොහිතසභාය කානමපි**, නැය සහලේනැය යහලුය යනමොවුන්ගේද; **පච්ඡරණං**, පිළිසරණක්; **නාලිකාය**, කුලාවෙන්; **අබ්භඤ්ජිත්වා**, ගල්වා; **සම්බාහනෙනා**, පිරිමදින්නේ; (තවන්නේ) **පරස්සහරණකං**, අනුන්සතුදෙය පැහැරගන්නාවූ; **මා පදුසෙසි**, දූෂණය නොකරව; **වන්තපච්චත්තකුසලො**, වන්පිළිවෙත්හි දක්ෂවූයේ; **අනුබ්‍රූහනෙනා**, වඩන්නේ.

ආරඤ්ඤකමහාභයත්ථෙරස්ස වත්ථු චතුත්ථං.

—*—

පනිසල්ලිනො, විවෙකව හෙවත් රහසිගතවූයේ; "පනිසල්ලිණාති පුථුත්තාරම්මණෙහි චිත්තං පටිසංහරිත්වා" යනු අඞ්ගුත්තර නිකායඨ්ඨකථායි-"පනිසල්ලාණන්ති තෙහි තෙහි සන්තානසඞ්ඛාරෙහි පටිනිවත්තනිත්වා සල්ලාණං නිලීයනං එකීභාවෙ පවිවෙකොති වුත්තං හොති" යනු මජ්ඣිමනිකායඨ්ඨකථායි-"පුථුත්තාරම්මණතො පටිකකමම සම්මා එකඤෙව ලානං ආදුනං එකසම්ං යෙව වා ආරම්මණෙ චිත්තස්ස අල්ලීයනං පනිසල්ලාණං" යනු චතුභාණවාරඨ්ඨකථායි-**ඛනාගමනං**, වසනුව සැපයීමට කාරණයක්; **විලුම්පනෙනා**, ගම් පහරන්නේ; **මෙත්තිසඤ්ඤං**, මෛත්‍රීසඤ්ඤය; **සඤ්ඤමණ්ඩුබ්‍රාහ්මණියා**, මහණබමුණන් සහිතවූ; **ආපාණකොටිං**, දිවිකෙළවරකොට; **අඤ්ඤලාකප්පවෙසනං විය**, යහුල් බාන්නාසේ; **පාචිනපස්සං**, නැගෙනහිරදිශාභාගයෙහි; **අහොකිච්ඡො**, පීඩියම් නොකටහැකිවූ; **උදරාබාධො**, උදරරොගයක්;-**තිකිච්ඡනාපි නං රොගහාරිනො තිකිච්ඡිතුං නාසක්කිංසු**-නිකිච්ඡන්නා, පීඩියම් කරන්නාවූ; රොගහාරිනා අපි, වෙද්දුදු; තං, ඔහට, නිකිච්ඡිතුං,

පිළියම් කරන්ට; නාසකඛිංසු, නොහැකිවූවාහුය;-සංකඩසිත්වා, රැස්කොට; උද්ධපාදෙ, උඩුකුරුවූ පාඇත්තේ; අවංසිරෙ, අධෝ ගතශිරස්ඇත්තේ; ජලිතඛාරමාලාසමාකුලෙ, ඇවිලගත්අහුරු පෙළින් ගැවසීගත්තාවූ; අඛාරාතං මාලා අඛාරමාලා, ජලිතා ච සා අඛාරමාලාවෙනි ජලිතඛාරමාලා, ජලිතඛාරමාලානි සමාකුලෝ ජලිතඛාරමාලාසමාකුලෝ, තස්මිං-

සිරිනාගත්‍ථෙර වත්ථු පඤ්චමං.

—*—

තාලවතුක්කණ්ඩෙහි, තාලවතුෂ්කනම්වනයෙහි; * **සුදස්සන පධානසාලාය**, සුදර්ශනනම්වූ ප්‍රධානශාලාවෙහි; **භත්තසුටෙන සඩිං**, බත්මුලක් සමඟ; **ආකිරිත්වා**, බහා; **කරජකායං**, කරජකය; "කරජකායන්ති කරං වුච්චති මාතාපෙත්තිකසම්භවෝ, තතෝ ජාතං කරජං, කරජං එව කායෝ කරජකායෝ, තං කරජකායං" යනුටීකාහි-**සම්මසනතාය**, සම්මර්ශනයකරමින්; **බ්‍රහ්මදෙය්‍යං කත්වා**, බ්‍රහ්මදෙය්‍යකොට; (බමුණන්ට දෙනදනක් මෙන් අතපැන් වත්කොට;) "බ්‍රහ්මදෙය්‍යන්ති සෙට්ඨඅදෙය්‍යං අපුනාගමනීයදෙය්‍යං" යනුටීකාහි-**දුබ්බුට්ඨිකා**, වමාරහිතවූවා; **දුස්සඝා**, ශස්‍යරහිතවූවා හෙවත් ශූන්‍යගිනවූවා; **ජාතස්සරථෙ**, ජාතස්සරයකින්; "ජාතස්ස රෝ නාම යෙන කෙනචි ඛණ්ඩිච්චා අකතෝ සඝඤ්ඤාතසෝඛෝ" යනු අට්ඨකථාසි-ජලානි සරන්හි එත්ථාති සරෝ, ජාතෝ ච සෝ සරෝචාති ජාතස්සරෝ, ජනධාතුහු අකම්කබැවින් සවයංජාතවූ යම්කිසි විලෙකි-**කොට්ඨම්හෙ**, කොටඳෙර; **කණ්ඩමාරං පත්වා**, කඩදෙරට පැමිණ; **යාවදත්ථං**, ඇතිතාක්, "යාවදත්ථන්ති යත්තකං ඉච්ඡති තත්තකං" යනු අට්ඨකථාසි-**පරිවිසි**, වැලඳවූයේය; **මනොසිලාපඩ්ඩෙන**, රන්සිරිගෙල්කලකායෙන්; **විලේපනං කාතුකාමෝ**, පිරිබඳ කරණ්ඩකැමැත්තේ; **නිමුග්ගා විය**, ගැලූනාක්හු මෙන්; **ථුටඝට්ඨෙරා**, පිණාගියශරීරඇත්තේ.

සඛානිස්සාමවත්ථු වත්ථු ඡට්ඨං.

—*—

වෙනියපබ්බතවාසිකෝ, සැගිරිවෙහෙරවැසි; **සුරියෙ අත්ථම්හෙ**, හිරුඅස්තඟතවූකල්හි; **සුබ්බපයෙ**, පූජිදිග්භාගයෙහි, **ඡායාවනත්‍ථං**, සෙවනඇත්තාවූ; **මාතුලරුක්ඛං**, මයිල්රුකක්; **පරමච්ඡවනත්‍ථියෝ**, උතුම්වූ අඹිඇති; **සුතාරභාගාථාවසා**, සතාරහා නම් ගාථාවෙන්; **පරිවත්තෙත්වා**, පිරිවහා; **හොජනුපසාදනං**,

---

* තාලවතුක්කණ්ඩමිතාදි-සන්නහි.

බොජුන් ඉපදවීමෙහි; **බද්ධලතාපණ්ණත්තමේව**, බඳුලියපත්ම; හෙවත් බදුනම් ලියවගියෙහි පත්‍රම; **දිබ්බෝජපුණ්ණං**, දිව්‍යඔජස්පිරූ; **විස්සමිච්ඡා**, විශ්‍රාමකොට; (සෑතපී) **ලුබ්ධපණ්ණත්තමේව**; රළුවූපත්‍රම; **දිවසහනරමනි**, දවසක් හැර දවසක්; **පරිභොගඤ්ච**, පරිභෝගය පිණිස; **දිබ්බයාගූනාජානි**, දිවකැඳබදුන්; **වසඝෙහනාහන හනතනතෝ**, වසඟින් පැමිණිබවින්; "වස්සගෙහනානි වස්සකොට්ඨාස ගණනාය,, යනු ටීකායි.

සමණානමවසූ සත්තමං.

—*—

ඉස්සරං, අධිපතිභාවය; **ජානඤ්ඤතෙනා**, සඟින් පිඬිනවූයේ; **වෙය්‍යාවච්චකරෙ**, මෙහෙකරුවන්; **ජානඤ්ඤඩො**, සඟින්යුත් ගුණකෙයක්; **කම්පමානො**, වෙව්ලන්නේ; **චුල්ලුපට්ඨාකො**, සුලු මෙහෙකරුවෙක්; **උපධාවි**, සම්පව දිව්වේය; (එලෙව්වේය) **දුණ්ණාර ණෙන**, භාග්‍යාභාවප්‍රාප්තියෙන්; **බ්‍රාහ්මණානිසං**, බැමිණිවිය නම්; **පරිහරනෙනා**, පරිහරණය කරමින්; **විතක්කමාලකෙ**, විතකි මාලකයෙහි; "විතක්කමාලකෙහි විතක්කට්ඨානෙ මහාමාලකෙ, තත්ථකිර භික්ඛූ පාතොවුට්ඨාය සබ්බං කත්තබ්බං වත්තං කත්වා පිණ්ඩපාතවෙලාය උපඨාකා තස්මිං මාලකෙ සන්නිපතිත්වා අජ්ජ මයං කස්ස කස්ස පිණ්ඩාය පවිසිස්සාම? අජ්ජ කස්ස සඞ්ගහං කාතුං වට්ටති? අජ්ජ කස්ස සද්ධා නිස්සිතා? කස්ස මග්ගඵලූපනිස්සයෙ පරිපාකං ගතොති? විතක්කෙත්වා තතො තතො අනුරූපං ඤත්වාව ගච්ඡන්ති, තස්මා සො විතක්කමාලකොති පඤ්ඤායිත්ථ" යනු ටීකායි. **මාලක පරියනෙන**, මලුව කෙළවර; **ඕනකරඤ්ඣරුකෙව**, පිහිටි කරද රුකෙහි; **ජානකභෙ**, සාබියෙහි; **ජීනනභනෙනා**, සුන් බත්ව; ජීනනං භනනං යස්ස සො ජීර්‍යාභතෙනා, **සුධනනං**, දිව්‍ය භොජනය-සුඛෙන ධයන්හි පිවනහි තං ඉති සුධා, සුධා එව අනනං. සුධනනං-

අභයත්ථෙරස්ස වත්ථු අට්ඨමං.

—*—

මණ්ඩපලලඩ්ඩකස්ස කාරණා, මිණිපළඟක්නිසා; මණිනා කතං පලලඩ්ඩං මණ්ඩපලලඩ්ඩකං, තස්ස, **මෙමාතුලභාගිනෙය්‍යා**, මසිල් බෑණනු දෙදෙන; මාතුයා භාතා මාතුලො, භගිනියා අපච්චං භාගි නෙය්‍යො, මාතුලොව භාගිනෙය්‍යොව මාතුලභාගිනෙය්‍යා, **පච්චු පට්ඨාපෙසුං**, ඉපදෙවිවාහුය; **ජානඤඤනස්ස ඕනට්ඨානෙ**, කිරිපලු රුක පිහිටිතැන; **පත්තඩොවනසාඛං**, පත්ඵේනා අතුකඩක්; **ජෙනවනමාර කොට්ඨකපස්සෙ**, දෙවිරම වහසල්දෙර සමීපයෙහි;

වුට්ඨිවාහනිකාරෙහි, වැසි වා අදුරින්; "වුට්ඨි වාතනි කාරහිනි නවඞහවුට්ඨුපපාදනෙනව ජළඛාවාතුපපාදනෙනව වතුරඞගනිකා රූපපාදනෙනව" යනු ටීකායි. **ඝනතරනිමිරපටලපාවනං කත්වා,** අතිශය ඝනාන්ධකාර සමූහය දුරුකොට; අතිඝනයෙන ඝනං ඝන තරං, ඝනතරං ච තං නිමිරංචාති ඝනතරනිමිරං, ඝනතරනිමිරස්ස පටලං ඝනතරනිමිරපටලං, ඝනතරනිමිරපටලස්ස පාවනං ඝනතර නිමිරපටලපාවනං, තං, **ඵලහනතො,** නැංහාවු; **දසඝනකිරණො විය,** දහඝක්රිස්ණැති හිරුමෙන්; දසහි ගුණිතං සතං දසඝතං, දස සතං කිරණා යස්ස සො දසඝසතකිරණො. **සමනනකුටකල්‍යාණි කාදයො,** සමනළ කැළණිආදිවූ; **සුනිවත්ථා,** මනාව හැන්දුහු; සුට්ඨුනිවත්ථා සුනිවත්ථා. **සුපාරුතා,** මනාව පෙරවියාහු; සුට්ඨු පාරුතා, සුපාරුතා; **ඡට්ඨාබොතෙන පත්තෙනෙව,** සේදුවනම පාත්‍රයෙන් යුත්තාව; (හිස් පාත්‍රයෙන් යුකතවම) උපලක්ෂණාදියෙහි කරණයි. **හිකඛු සුරෙහනකමෙව තාවාඝං උපාසිකෙහි ආහංසු–** හිකඛු, හික්ෂූහු; උපාසිකෙ, උපාසිකාව; තාව, තවම; අයං, මේ; පුරෙ භත්තං එව ඉති, පෙරබත්කාලයමයිදැ; ආහංසු, කීවාහුය; **භනිං,** බැලමෙහෙය; ඉමං, මේ කළය; පාදරහං, පාදයක් අනන්‍යය; "ඉමං පාදරහන්ති ඉමම්පි දුනං පාදරහං" යනු ටීකායි. **ආගමෙථ ඉති,** ඉවසා වදාළදැනවැ; **තුණිහතුනිනා,** යුහුසුළුවූවා; **පුරාණ ඉණෙනා,** පරණතැගෙන්; **මහානාමකෙ සරෙ,** මහානාම නම් විලසම්පයෙහි; **මුවලිඤවනං,** මිදෙල්ලවනයට; "මුවලිඤවනන්ති කවව්කාරවනං, සො හි රුකෙඛා මුවලානං රුකඛානං ඉද්ධතතා මුවලිඤෙ නාම, තස්ථ පන පුපථ ගුණගුලහූතං සුපක්ඛා කාරඵල සඤ්ඤාතං දූරෙ ඨිතස්ස කව්විහු ඛො කාරපක්ඛඵලොති විහතං ජනෙති, තදුපාදාය කව්විකාරොතෙවව පඤඤායිත්ථ, අථවා නිවුලො මුවලිඤුවානි පරියායො, තෙසං වනං මුවලිඤවනං යනු ටීකායි—**සඳධාබිජ්ජස්ස,** ශ්‍රද්ධා නැමති බීජයට; **සඟගිනො** රාගසහිතවූවාහු; **ඉණදඝකාංව,** නඟදුන් පුරුෂයාද.

නාගාඝ වත්ථු නවමං.

—*—

අසම්පජ්ජිනෙන, සම්පාදනය නොවනකල්හි; **දුබ්භොජනෙන,** අහර නොලැබීමෙන්; **අථිච්චම්මාවසෙසා,** ඇටසම් ශෙෂවූවාහු; **අවමඞගලකාමලඝදෙනව,** * අවමඟුල් කොලාහලහඬින්ද; **පරෙ දහනානං,** හඬන්නවුන්ගේ; **පඬ්ඩනාදිමඝඛාදිසු,** පණ්ඩිතාංහෙබ්

* අවමඟුල් බෙරහඬින් -යනු ඔත්තයි.

ආදිතන්ති; **කාරරූකඛං**, කරරූකක්; **චිකපෙපඩා**, විශෙෂයෙන් ඉලකා; **පසවාම**, රශ්කරමු; **චිරදියෝ ච**; කලකින් දක්නාලද්දේද වේ; **ජලලිමුපාදය**, සුඹුලුව දක්වා (සුඹුලුව සමඟ) "ජලලිමුපාදයාති ජලලිමතනං උපාදය, රුහඛස්ස හි බහිඛා තචෝ පපටිකා නාම, තදනනතරං තචෝ නවෙඉගුනාම, අනතරෙ ජලලිනාම, යනු ටීකායි—**පාණිකා**, පණුවෝ; "පාණිකානි සිතපටඛා" යනු ටීකායි—**ලෙඛනසඛං**, ලියන හෙවත් කපන ආයුධය * **ඵරුමංසං**, කලවාමස; **උකකණිතුකාමා**, කපනු කැමැත්තී; **අපපබුද්ධිනෙ**, මඳබුද්ධිකයෝය; **මහජඣාසයතා**, උතුම් අදහස් ඇතිබව; **උසහගෙනන**, උතසාහ කිරීමෙන්; **පරිසුදධඅජඣතතිකදුනජඣාසයං**, පිරිසිදුවූ අධ්‍යාතමිකදුනයාගේ අදහස; අතතානමධිකිච්ච පවතතං අජඣතතිකං, අජඣතතිකං ච තං දුනං වෙති අජඣතතිකදුනං, අථවා, අජඣතතිකසස දුනං අජඣතතිකදුනං, පරිසුදධං ච තං අජඣතතිකදුනංවෙති පරිසුදධඅජඣතතිකදුනං, පරිසුදධඅජඣතතිකදුනසස (දුනෙවා) අජඣාසයෝ පරිසුදධඅජඣතතිකදුනජඣාසයෝ, තං-**සාලිනඡඩ්ඩිතානං දෙනසඛ**, හැල්සහල් නිඔක්ද; **මිගසපිංච**, මුවහාතයක්ද; **නෙ අසසා අසසසස කුනෙ දුගහතා මිසං දෙසස ධම්මංලභිසසාම** -තෙ, ඔව්හු අශ්‍යා, පින්වත්නි; දුගහතා, දිළිඳුවූ; මයං, අපි; අසසසස, ආර්‍යඔන්වහන්සේව; දෙසස්‍යධම්මං, දියයුතුදුන වසතුවක්; ඛුනෙ, කොයින්; ලභිසසාම, ලබන්නෙමුද; තෙඉනු අවොචුංයන්න හා සම්බන්ධයි- **අනුපරිගාසනෙතා**, හාන්පස ඇවිදින්නේ; විරාසුං, කල්ගතකෙරෙමිද; යථාපපවතතං, කැමැතිපරිදිද්ක්; **ආනමසමානා**, බලාපොරොත්තුවන්නෝ; **එකකටවඡුගහිනමතත ථා නමෙව, එක්සැන්දක්පමණ ගත්තැනම්; අනෙකකපණිඩික වණිබබකාදයොව**, නොයෙක් දුගීමගී වණිබබකාදීන්ද; කපණාව අදධිකාව වණිබබකාව කපණදධිකාවණිබබකා, කපණදධිකාවණිබබකා ආදී යෙසං තෙ කපණදධිකාවණිබබකාදයෝ, අනෙකාව තෙ කපණදධිකාවණිබබකාදයොවෙති අනෙකකපණදධිකාවණිබබකාදයෝ, වණිබබකනාම ගුණ කිය කියා යදනහුන, ආදි ශබ්දයෙන් යාවකයෝ ගැණෙත්.

වඡුලපබබතසස වඡු දසමං.

—*—

මිගපොතකවගෙහා දසමෝ.

විහුනෙ, පතලකල්හි; **රාජරටෙ**, රජරට; **ගොපාලවෙටකෝ**, ගොපාලදරුවෙක්; † ගොපාලෝ ච සෝ වෙටකෝ චෙති ගොපාලවෙටකෝ.

---

* කාරයක්-සන්නසි. † ගොපාලදරුවෙක්-සන්නසි.

"දූසෝ ච මෙවකෝ පෙසෙසෝ
කිං කාෂරා පරිවාරිකෝ"

රජෝජල්ලපරිකිණ්ණගත්තා, රජසින් හා දූලියෙන් ගැවසී ගත් ශරීරඅත්තේත්; **කුමෙලෝ**, කිලුටුවතක් හැඳියේ; කු කුවිතං මලිනං වෙලං යස්ස සෝ කුවෙලෝ-**පාදදුමදණ්ඩහත්ථෝ**, පාදම් දඬුගත්අත්ඇත්තේත්; * "පාදදුමදණ්ඩහත්ථෝති මාඝාකාරානං කීළා දණ්ඩෝ පාදපරම්පරාදණ්ඩෝ විය කතෝ, පාදදුමං යං ලෝකෙ දුදණ්ඩන්ති වදති ගොපාලකානං කිරෙතං ඛිඩ්ඩාවාරිකං, සෝ තං ගහෙත්වා ගතෝ, තෙන වුත්තං පාදදුමදණ්ඩහත්ථෝති" ඇතු ටීකායි-**මාතුමහල්ලිකා**, මව්ගැහැලිතාමෝ; **පාටිවාසිකං**, පිළිණිවූ; "පාරිවාසිකන්ති එකරත්තානික්කන්තං" ඇතු ටීකායි-**එකං ආලුව ඛණ්ඩං**, එක්කටුඅලයක්; **අහෝරත්තපථෙ**, අතරමගදී; **උත්තරෙලිසවාසිං**, උතුරුලුනම්වැවෙහි; **සංසරති**, හැසිරෙයි; **අල්ලිසා පෙසි**, ඇලවිය; **පසාධනභණ්ඩං**, පළඳිනාබඩු; (ආභරණ) **උග්ගමම**, උඩනැඟී; **කත්තබ්බවසකරණං**, කළමනාවියදමක්; **සිඤ්චාගහණ කාලං**, ශිඤ්ඤාග්‍රහණකාලයට; **විභවානුරූපාහරණෙහි**, සම්පත්තියට සුදුසුවූ ආභරණයන්ගෙන්; **පසාධෙනති**, සරසන්නී; (පළඳවන්නී) **පකතිභාවථථං**, බහනලදවයාය; **හලාහලවිසඤ්ඤා**, හලාහලවිෂයට්වඩා; (කැකෙණෙහි නසිනවිෂය) හන්තීති හලං, හනහිංසායං, හලානමපි හලං හලාහලං, හලාහලං ච තං විසඤ්චෙති හලාහලවිසං, තතෝ-**කලහමූලෙන**, කලහකථාමුල්වීමෙන්; **අප සරණෙනා**, පහවයන්නේ; (පෙරළෙන්නේ) **පසාරිනභත්ථෙ**, දික් කරණලදඅත්; පසාරිතා ච තෙ හත්ථාචෙති පසාරිතහත්ථා, තෙ-හොනකඛණ්ඩං, වසතුරුසක්;-හොගානං ඛණ්ඩෝ හොගකඛණ්ඩෝ; තං-

උත්තරෙලිසවත්ථු පඨමං.

—*—

කොට්ඨාගාලං, කොටහල්නම්දනවිවර; **රාජකිච්චපසුතෝ**, රාජකෘත්‍යයෙහි නියුක්තවූයේ; **ඝසනං**, ගිතෙල්සහිතවූ; **සව්‍යඤ්ජනං**, ව්‍යඤ්ජනසහිතවූ; **වල්ලවිහාරෙ**, වලගම; **පතිනන්තෙනා**, නිවන්කරා මෙහෙයනලදසිත්ඇත්තේ; "කායෙ ච ජීවිතෙ ච අනපෙක්ඛතාය පතිනත්තතා, පෙසිතත්තතාති අත්ථෝ" ඇතු අර්ථකථායි-**තිම්බරුරුහෙඛ**, නිබිරිරුකෙහි; **ජානකං**, ක්ෂුධාහයක්; **මෙඝපථ ලච්ඡනෙන**, මෙඝපථලයෙන් වැසුනුකල්හි; **කුක්කුච්චායනතා**,

* පාදමක් හා කැට්ටියක් ගත් අත්ඇත්තේ—සන්නයි.

(වේලාඇද්දේ නැද්දේසි) කුඛුස්කරන්නෝ; **සක්ඛරපාසාණං**, කැටගලක්; (ගල්කැටයක්) **ලුඛභත්තං**, රූක්ෂභෝජනය; **දිනත පරිත්තසත්තං**, දෙනලදගිතෙල්වික; **වාලඟාම්භාරනිස්සන්නෝ**, වැලිගම්වෙහෙරතොටපටන්; **ඝනකනිස්සන්නරෙ**, බත්බුන්නා තොටතරෙහි; **සටකොලම්බාදයෝ**, කළසැළිආදීන්-කෙන අඟහිඳා ලම්බතීති කොලම්බා, සටා ව කොලම්බා ව සටකොලම්බා, සටකොලම්බා ආදී යෙසං තෙ සටකොලම්බාදයෝ, තෙ-

නවබ්‍රහ්මනපෙරස්ස වත්ථු දුනිසං.

—*—

ධම්මාමතරසපානෙන, දහම්නැමැතිඅමාරස පෙවීමෙන්; ධම්ම මෙව අමතං ධම්මාමතං, ධම්මාමතස්ස රසං ධම්මාමතරසං, ධම්මා මතරසස්ස පානං ධම්මාමතරසපානං, තෙන-**ඤාණපදිකො**, දනවි වැස්සෙක්; **මනොසිලාචුණ්ණං**, **රත්සිරිගෙල්සුණු**; **පවෙධමාන ගතත්තා**, වෙව්ලනශරීරඇත්තේ; පවෙධමානං ගතත්තං යස්ස සො පවෙධමානගතත්තා-**පරිගිලන්තඛෙලො**, වගුරුවනකෙලඩාර ඇත්තේ; පරිගිලන්තා ඛෙලා යස්ස සො පරිගිලන්තඛෙලො-**පුව ගල්ලගාමෙ**, පූගඵලනම්ගම; **විඤ්ඤාණං**, සම්පත්රාශිය; **සටෙ නෙතා**, ගැවෙන්නේ; **පරිඝත්තාගමෝ**, ඉගෙණගන්නාලදතෙවළා දහම්ඇත්තේ; **අඩ්ඪොවා**, ඉසුරුමතෙක් හෝ; **මිඤ්ඣකනාණඩ්ඩ ලෙන**, නිවුඩුසහලින්; **කුණ්ඩඝාගුං**, කුඩුවුසුකැඳක්; **බිලඬ දුනියෙන**, කාඩිඇඹුල්දෙවෙනිකොටඇති; වාතං ලඬහති නිහං කරොතීති බිලඬහා, වාතසද්දස්ස බිආදෙසො, අථවා, විසෙසෙන ලඬහතීති බිලඬහා, බිලඬහා දුනියො යස්ස සො බිලඬහදුනියො, තෙන-**පණ්ණාසූපෙන**, පලාමාලුවකින් යුකතව; පණ්ණාසි කතො සූපො පණ්ණාසූපො, තෙන, උපලක්ඛණාථියෙසි කරණෙ.

පුවපඛ්ඛනවාසිනිස්සපෙරස්ස වත්ථු තතියං.

—*—

අබ්භඤ්ඤතියකො ඛුඩ්ඩා, ඇතුළත්කෙණෙක්ව; **වාරණෙ**, හසතිතෙම; වාරෙති පරබලන්ති වාරණෙ-**නිගලං**, පයබැඳි ඔදම, **ආලානං**, බැඳසිටුවූවැඹ; "නිගලනන්ති එතං, ආලානන්ති පාකා රං" යනු ටීකාසි-**සල්ලකිවලපත්තාදයෝ**, සල්ලෝආදිවෘක්ෂයන්; **රුක්ඛමූලිකසුඤ්ඤාගාරිකාදයෝ**, වෘක්ෂමූලිකශූන්‍යාගාරිකාදිවූ; **සුත්තඤ්ඤගෙ**, යෙදුනාවූයොගඇති; (ධ්‍යානභාවනාකරන්නාවූ) **ඣානඞ්ගධරෙ**, ධුතාඞ්ගධරවූ; **සුපක්ඛං**, මොනවට පැසුනාවූ; **කාරඵලඝනිතං**, කරගෙඩිසහිතවූ; **කාරණ්ඩං**, කරඅත්තක්;

බහුසඤ්ඤරහිනි, බොහෝසතුරු; **කාරපඤ්ඤං**, කරගෙඹියක්; **අඹබවිටිකිනාමඤ්ඤං**, අඹවිටිනම්ගම; **උඤ්ඤාණිඤ්ඤිතෝ**, උකටලිවූයේ; **පවිපතනිඤ්ඤාරෝ**, සාරවූපිළිවෙත්අත්තේ; සාරා පවිපතති යස්ස සෝ පවිපතනිඤ්ඤාරෝ-ඛීණාසවෝඩා, බහු; **අවිජ්ඣිතමේව**, පහනුවූයේම; **දිබ්බපාණිඤවාවිඤෙ**, දිවපැන්සැල්.

චූලනිඤ්ඤඤ්ඤ වත්ථු චතුත්ථං.

—*—

එකෝ දුගහනෝ, එක්දුප්පතෙක්; **පරඤ්ඤෝ**, අනුන්ගෙන්; **මහාදුගහනා ජාතා**, මහත් දිළින්දෑ වීමු; **ගොරඤ්ඤෙන ච සද්ධිං**, පස්ගෝරස සමගද; බහිඝි, නැවතුනේය; **මිඤ්ඤකනණ්ඩුලහත්ථෙන**, නිවුඩුඝහල්බහින්; **සෙදිතමත්තකාරපණ්ණෙන ච සද්ධිං**, ලුණු නොලා පිසූ කරකොළපමණක්ම සහිතව; **වඤ්ඤගෙහන**, වසඝින්හෙවත් පැවිදිපහතින්; "වඤ්ඤගෙහනානි වඤ්ඤගණනාඤ වාරපපතතං" යනුටීකාඝි- **සුනඛදුඤ්ඤිඤං**, බල්ලන්ට බත් ලන පෝරුවෙහි; **අනිඤ්ඣාඤ**, නොකැමැත්තෙන්; **නිබඤ්ඣිඩා**, නොනැවතී හෙවත් පෙළා; **බණ්ඤඛවාඤෙන**, ඤාණඤඛපතතියෙන්; **ඉඤ්ඤරකුලං**, ඉසුරුමත්කුල යකට; අඤඤාපෙඩා, මිළකරවා; **අඨඨකතාපණ්ඤඤනිකං**, අට කඛවණ්ඩුවක්අගනා; **දූතනකාලෙ**, දේනාකල්හි; **දූතඤඤාඤඤානුභාවං**, දූතාධ්‍යාඤය සම්බඤ්ධ ආනුභාවයට; **ලද්ධනිඤාමෙන**, ලත් පරිද්දෙන්; **ඤඩෙඤාපෙඩා**, සඛවාගෙණ; **මොඤසුරිඤෙ**, ගුණයෙන් හිස් පුරුෂතෙම; **වලඤ්ඣනි**, වලදිඝි හෙවත් ප්‍රඥාජන විදිඝි; **කපිලඤාවිනං ඤනං**, නිල්රන්වන්පැහැති දෙනුන්සියයක්; "කපිලඤාවිනඤති කණ්ඤඤාඤාවිනං" යනුටීකාඝි-**කොලඛෙඩ**, සැළි; **හඤෙන පඨමඤඤා**, අතඟැසූපමණින්ම; **පඤ්චමඤාවාඤෙ**, පස්මහඅවසෙඝි; (දෙනානකඝ හඝිරිනකඝ මිරිඤවැටිය දකුණුගිරි විහාරය මහාවිහාරය ඤනපසඝි)

තිඤඤාඤ වත්ථු පඤ්චමං.

—*—

ඣඤාඤවාරෙ, සඟම්දෙර; **මතනිඤාකඤමං**, මැටිකම්; (චිත්‍රකම්) **ගණ්ඨිපඤ්චඛුලිකං**, සුවඳපඤඟුල්; ගන්ඨෙන කතං පඤ්චඛුලිකං ගණ්ඨිපඤ්චඛුලිකං **කිලනසිලනාඤ**, කෙළිනසුලුබැවින්; **විඛඤිතුකාඤෝ**, සිවුරු හරිඤුකැමැත්තේ; **සංඤාඤෙඩා**, තැන්පත්කොට තබා; **නිරවඣජඣාටකඤඤ අභාවෙන**, නිවැරදිවතක් නැතිබැවින්; **උදකපටිඣජ්ඣතෙනෙන**, උදකප්‍රතිඣජ්ඣානයෙන්; (රහඤ්‍යඤථාන නොපෙනෙනු පිණිඤ දියට බැසීමෙන්) **ඣුයඤමානං**, ඉල්පයන්නාවූ;

අඩොඝඩඝං; ඝට්ගහව; (ගඟපහලව) හෙට්ඨාගඩ්ගාභිසේ, ඝට්ගහ තොවෙක් (ගඟපහල තොවෙක) **නිවඤ්ඣවඤ්ඣං**, හැඳිවත; **අනම්ම සිලනතා**, වැඩනොකරණ සුලුබැවින්; **නිම්මානුසකෙ**, මිනිසුන් නැති; **විඤ්ඤාපිනභාවං**, වෙන්කළබව; **ඔසුංඣානකාලතෙ පඨ්‍යාඝ**, වෙන්වූකල්හැත්පටන්; **රට්ඨිකපුත්තෙන**, ජනපදනායක පුත්‍රයෙක්; **තිත්තසරකෙඛනතතෙ**, තිත්තවිලකෙනින්, **පඤ්ඩඝනකසිඝ මනතං**, කිරියපත්සියඝක් පමණ; "කරිඝං චතුරම්මණං"-**ලාවන කම්මං**, ගොඅම්කපනවැඩක්; **ලාසිතුං**, කපන්ට; **ලාවිතං**, දූකැත්ත; **පලාලං උදඛින්ධා**, පිදුරු නගාගෙන; **පොඣෙත්වා**, පොළා; **උදක ලොණමතෙතන**, පැන්හා ලුණුප්‍රමාණින්; **අඝපඝාඝං**, නොසැප කොට; **තෙලුලෙලාපකං නාම හතතං**, තෙලුලෙලාපකතැම් බතක්; (ගිතෙල් උපුල්වා වන්කොට සාදනලද බතක්) **කඤමුලදුනං**, අල දනක් (කටුඅල දැනඝක්)**කුම්බිලපඛඩනං**, කුඹිල්පව්වට; **අභිඝාල තිසෙ**, රිහල්තොට; **අනුපඛ්ඛිඤනති**, නොපිරිහෙළන්නී; **ඔදිමපා දිමතිරං**, එතෙර මෙතෙර; **පාඣෙතෙතා**, පදින්නේ; **පාදඔඝඤ්ඣන තෙලනාළිං**, පාගල්වනතෙල්කුලාව; පාදෙ අඔඝඤ්ඣති අනෙනාති පාදඔඝඤ්ඣනං, පාදඔඝඤ්ඣනං ච තං තෙලංචාති පාදඔඝඤ්ඣනතෙ ලං, පාදඔඝඤ්ඣන තෙලඤ්ඤ නාළි පාදඔඝඤ්ඣනතෙලනාළි, තං-**ඔුල්ල මඤ්චකං**, කුරුඇතමත්තෙහි; **තෙලඝපලලකං**, තෙල්කබල; **බිලඔඝභාජනෙ**, කාඩිබදුනෙහි; **ඝිඤ්ඣං**, ඔත්හුල; **වඤ්චුඔඔවකෙ**, පිලිවැටිගෙක; **අඣ්ඣඝියාවහං**, ආඝාවඤ්ඣඵලවන්නාවූ; **මරණමඤ්ච පරිඝණෙ**, මරණඔඤ්චකඤ පිහිටකොට ඇත්තේ; මරණඔඤ්චමෙව පරායණං එතඤ්ඤාති මරණඔඤ්චපරිඝණෙ; **සඝනිරුඔහිතා**, පෙළා හෙවත් රදවා;

අභිඝාලතිඤඤ වඤ්චු ජාඨඤං.

වඤ්චු, කෙතක්; **මාඤෙ**, උදු; **ලුඤ්චිඤාම**, සිඳින්නෙමු හෙවත් කඩන්නෙමු; **සුඤඤතා**, ඔඤලමින්; **අඤකාඤඤෙනපි**, ආක්‍රොශ කරණකල්හිද; පරිභවනෙනපි, පරිභවකරණකල්හිද; **අඤංකුද්ධා**, නොකිපියා; **මාඤකෙඛතකං**, උදුකෙත; **මඤ්ඣාණං**, සප්ටික මාණික්‍යාවණීඇති; **ඝඳමානලදකං**, ගලාඝන ජලඝ; **උදකකඛිං**, දියකඳ; **ඝිනානපානං**, නැම්පිම්; **මුදිනඔනා**, තුටුසිත් ඇත්තී; **මිඝසුකරඣිඝඔඝමාදීනංච**, මෘගසූකරපක්‍ෂි ආදින්ගේද; **පරිඝහා ගයුනතං ඝුත්වා**, ප්‍රඝෘජනඝට සුදුසුව; **වුඣමානතෙඑනාවලිඝඔඝ මානතුඔඝනරඔඝමාලං**—වුඣමාන, ගලාඝන්නාවූ; ඒනාවලි, පෙනපෙනනිහා; ඔඝමාන, බිඳෙන්නාවූ; තුඔඝතරඔඝමාලං,

උස්රළපනතිඇති; එතෙනාතං ආවලී එතෙනාවලී, වුයඝමානා ච තා එතෙනාවලීවාහි, වුඝඝමානඑතෙනාවලී, තරඛඝානං මාලා තරඛඝමාලා, තුඛිඝා ච සා තරඛඝමාලාවාහි තුඛිඝතරඛඝමාලා, භඛිඝමානාව සා තුඛිඝතරඛඝමාලාවාහි' භඛිඝමානතුඛිඝතරඛඝමාලා, වුයඝමාන එතෙනාවලී ච භඛිඝමානතුඛිඝතරඛඝමාලාව වුයඝමාන එතෙනාවලී භඛිඝමානතුඛිඝතරඛඝමාලා-තා අසස අස්ථිති වුයඝමාන එතෙනාවලී භඛිඝමානතුඛිඝතරඛඝමාලා, තං, **විකිණණජලකණිකා කිණණසමිහිතනජලවෙගජනිතනිඝොසඝොසිතං**— විකිණණ, විසිර පවත්නා; ජලකණිකාකිණණ, දියඳහරින් ගැලෙසීගත්; සමිහිතන ජලවෙග, බිඳුනාවූජලවෙගයෙන්; ජනිත, හටගත්තාවූ; නිඝොස ඝොසිතං, ඝොෂාවෙන් එකඝොෂිතවූ; විකිණණා ච සා ජලකණිකා වාහි විකිණණජලකණිකා, විකිණණජලකණිකාහි ආකිණෙණා විකිණණජලකණිකාකිණෙණා, සමිහිතනජලවෙගෙහි ජනිතො සමිහිතජලවෙගජනිතං, අථවා, විකිණණජලකණිකාකිණෙණා ච සො සමිහිතනජලවෙගාවාහි විකිණණජලකණිකාකිණණසමිහිතන ජලවෙගා, විකිණණජලකණිකාකිණණසමිහිතනජලවෙගන ජනිතො විකිණණජලකණිකාකිණණසමිහිතනජලවෙගජනිතො— විකිණණජලකණිකාකිණණසමිහිතනජලවෙගජනිතො ච සො නිඝොසොවෙහි විකිණණජලකණිකාකිණණසමිහිතනජලවෙග ජනිතනිඝොසො—විකිණණජලකණිකාකිණණසමිහිතන ජලවෙග ජනිතනිඝොසෙන ඝොසිතො විකිණණ—ෙප--නිඝොසඝොසිතො, තං-

නිවෙසඝුං පිහිවෙව්වාහ්‍රය; **මාඝපිටිඨිගාමනහි**, උදන්විවිහම ඝයි; **නානාතරුඝණඛමණඩිතඋය්‍යානඝුව**, නානාතුරුරුසින් හෙබියාවූ උයනක්ද; **විහුඝිනපඝුවණණපදුමඝණ්ඩනං**—විහු සිත, විශෙෂයෙන් සැදි; **පඝුවණණපදුම ඝණ්ඩනං**: පස්වණක් පියුම්න් ගැවසිගත්තාවූ; **මධුරොදකඝම්පුණණ**-මධුරොදකඝම්පුණණ, මිහිරිජලයෙන් පිරුණාවූ; **ජලාලයඝමාකුලං**-ජලාඝයන්ගෙන් ගැවසිගත්තාවූ; **නෙකචිත්‍රාඝහඝඝමාකුලං**-නොයෙක් දහස් ගණන් දෙවහනන් විසින්; සඛ්‍යාවිදිත, මනාකොට වාදනයකරණ ලදැ; හෙරිතූරියනාදඝමාකුලං, හෙරිතූර්‍යනාදයන්ගෙන් ගැඩිසින්තාවූ; **නවවනනානනනාදෙවනාටිකාකිණණං**, නවවනතා, නටන්නාවූ; අනනනාදෙවනාටිකාකිණණං, අප්‍රමාණ දිව්‍යනාටිකාවන්ගෙන් ආකීර්ණවූ; **දිබබොදකපරිපුණණං**, දිවපැනින් පිරුණාවූ;

ගාමදාරිකාඝ වඤ්ඣ සත්තමං.

—*—

ගිරිනිම්බිලනිස්ස මහාවිහාරවාසිනං, ගිරිනිම්බිලනිස්පවිනම් මහාවෙහෙර වසන භික්ෂූන්ගේ; **දූරූපණෙණාදකාදීනි,** දරපලා පැන් ආදිය; **පලාලං චාලෙනති,** පිදුරු සලන්නී; **බලං පුණනති,** කලවිටි ගුඩාකරන්නී, අභාපෙත්වා, හොනසා හෙවත් නොපසු බස්වා; **පරිදහිතුං,** වලඳාදාගය කරන්ට; (සිවුරක්කොට පොරෝත්තව) **කාලං භාපෙත්වා,** කල් අඩුකොට; **දසා ජිඤ්ඤිත්වා,** දුවලු කඩා; **ඔබ්බිත්වා,** ගෙත්තම්කොට; **විනිභාරෙනෙනා,** ඉක්ම වන්නේ; * **කිලෙසසනතුං,** කෙලෙස්සතුරා; **නානාරාගවත්ථානි,** නානාවණිවසත්‍රයන්; **කිලෙසවිද්ධංසනාය,** කෙලෙස්නැසීම පිණිස; **මාලකමාරෙ,** මලුවදෙරකඩ.

ධම්මාස වක්ඛු අථඛම්ං.

——+——

පාදමූලිකෙ ගුත්තා, සෙවකයෙක්ව; පාදමූලෙ වසතීති පාදමූලිකෙ **උත්තමරූපධරා,** උතුම් රූදරන්නාවූ; **දෙවඡර පවිභාගා,** දෙවඟනක් හා සමානවූ; "එකාධිතා" යන්න හා සඤ්ඤිකිං— **සූපසඤ්ඤං,** සූපශාස්ත්‍රය; **පඤ්ඤපකෙඛාපකරණං,** පළමුකොට පිසනලද ව්‍යඤ්ජනාදි උපකරණ; **විලොපං,** විලුම්පිතභොගාය; (පැහැරගත්ධනය) **ආලුලිතං,** කැලඹිම; **හත්ථසාරෙච,** හස්තසාරවසතුන්ද; **නිග්‍රොධඝාලඛණ්ඩං,** නුගහල් කඩව; **අභිරූපා,** විශිෂ්ටවූරූඇත්තිය; **සුකුමාලා,** ඉතාසිවුමැලිය; **ඛානං කපෙනතී,** සිපිමකරන්නීවූ; **ජානාඅඝි,** සතින්විඩාඇත්තී වෙතිය; **අසසා පසසනතිසා එව,** ඇ බලා සිවිද්දීම; **පවිඣජනනා,** පිළිසන්ව; **ඡත්තපිණ්ඩවිවරනො,** සත්පිඩුවිවරයෙන්; (කුඩපිඩු සිදුරෙන්) **සකටඝොඝෙන,** ගැල්ඝනාවෙක;— **අථ සා මම මාතා පිතුනනං අනාගචඡනනානං සනතාහං ඡානං ඉදුනි මං පහාය ගනෙහිවා මනෙහිවා භවිනබබනති විනෙනවා**— අථ, ඉක්බිති; සා, ඕතොමෝ; මම, මාගේ; අනාගවඡිනනානං, නොඑන්නාවූ; මාතාපිතුනනං, මව්පියන්ට; සනතාහං ඡාතං, සත්දවසක්විය; ඉදුනි; දැන්; මං පහාය, මාහැර; ගනෙහි වා හවිතබබං, ගිහිවුන් හෝ විය යුතුහි, මනෙහි වා හවිතබබං ඉහි, මලවුන් හෝ විය යුතුයයි; විනෙනවා, සිතා— **උසසාහිනා,** උත්සාහවත්කරණලද්දී; **නිධඛ නසාය,** (අඩුනොව්)සිටීම පිණිස; **පෙලාය,** පෙව්විමෙන්.

කිඤ්චිසඛඛසාය වක්ඛු නවමං.

——+——

---

* නොසිස්මෙනෙතක්-සන්ස

ඡඩ්ඩිතපතිතගෙහකුඩ්ඩං නිසජ්ජාය, හරණලද වැටුන ගෙයකබිත්තියක් ඇසුරුකොට; **තසිවාසිවිහාරිනං,** සෙවිජ්‍යාචාරිව වසනවුන්ට; **චක්ඛුත්තසමාමිකා ඉත්ථි,** තුණුරුවන්කෙරෙහි මමත්වය ඇත්තියහි; **ජානරූපා,** සයින් පිබිතසවභාව ඇත්තී; **සුසුප්පිනං,** මොනවට පිපියාවූ; **තලඝරසමුද්දපබ්බතවාසිං,** තලඝරමුහුදු පව්වෙහි වසන; **පවිජ්ජනතඩ්ඨානං,** පිළිසන්තැනකට; **ථූපසදිරං,** පිණාගිය ශරීරඇත්ති; **පඝිබ්බකෙ,** පසුම්බියෙක; **දිබ්බමයගුළ පූවෙ ච,** දිව්‍යමයඋක්කුරු හා කැවුම්ද; **ගුළපූවනිත්තිණ්ණසම්,** සකුරුපූ සියඹරුව සම්පයෙහි; **තිත්තිණ්ණකදෙවතා,** සියඹරුවෙහි වසන දෙවතාවා; **මහාපාලිඝං,** මහාපාලිනම් බත්හල්ගෙයි; **බඝරණ වෙලාඝ,** රැස්වනවෙලායෙහි; **අඝහමභෙඝිතෙතන,** අග්‍රමහිෂිකා භාවයෙන්.

සද්ධාසුමනාඝ වග්ගු දඝමං.

——+——

උත්තරෙලියවගෙහා ඡඅවඩ්ඩා.

නිඝ්ඝාපිපාලිඝා, නිඝාවැව්බැම්මෙහි; **මහාසිම්මලිඝාදඝං,** සවිමිඝරෙහි; **කුලාවකං,** කැඳල්ලක්; (කුඹුවක්) **චිපපතිපතනිං,** වරදවා පිළිපැදීමක්; (අනාචාරයක්) **පිණ්ඩපාතපවිඤ්ඤනනා,** පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුනෝ; **කාකරුතං,** කවුඩුහඬ; **පිලොතිකා,** කඩරෙදි; **තිතෙතනවා,** තෙමා; **පලුටඨකාලෙ,** පුලුවුවූකල්හි (දූකල්හි;) **සුඛිතා,** සුඛිතවූයේ; (සංසිදුනු සාම්‍යඇත්තේ;) **සුඛි කඛං,** සුඛිඝඅ;(ඛිඝ්‍යාව සුලඝඅ;) **ගොඨඝමුද්දඝසම්පෙ,** ගොළුමුහුද සම්පයෙහි; **ආඝමඝමානා,** බලාපොරොත්තුවන්නී.

කාකඝ වග්ගු පඨමං.

——+——

මිලක්ඛජනපදෙ, මෙලච්ඡයන් (වැද්දන්)වසනජනපදයෙක්හි;

"ගොමංසං භක්ඛකො යොතු ලොකවොහාරං ච භාසතෙ
සබ්බාචාරවිහිනොඝං මිලක්ඛොති වුච්චතෙ"

මිලක්ඛනති අබ්‍යත්තවාචං භාසනත්ති මිලක්ඛා, රාගාදිමලං අක්ඛිමහි යෙසන්ති වා මිලක්ඛා, මිලක්ඛානං ජනපදෙ මිලක්ඛ ජනපදෙ, තඝ්මිං— **මූලඵලාඵලඝාගුභත්තානාදීහි,** වනමුල්ඵලාඵල කැඳබත් ආදියෙන්; මූලානි ච ඵලානි ච අඵලානි ච ඝාගු ච භත්තානිච මූලඵලාඵලඝාගුභත්තානි, තානි ආදී යෙසං තෙ මූලඵලාඵලඝාගු

භන්තාදයෝ, තෙහි- **පනසඝටයි,** කොස්පැලය; **සඤ්ඤාලෙනෙන,** සිහිවලින්; **අවස්සඝං,** වහල්ල; **හරිතාලරසම්ච,** රත්සිරිසෙල් රසයක්මෙන්, **පනසරසං,** කොස්පැනි, **පණ්ඩිං,** ප්‍රාතිහාර්; **ඵස්සුරෙ,** ඉතාදහවල්; **සන්තින්ද්‍රියෝ,** සන්හුන්ඉදුරන්ඇත්තේ; සන්තානි ඉන්ද්‍රියානි යස්ස සෝ සන්තින්ද්‍රියෝ, **සන්තමානසෝ,** සන්හුන්සිත් ඇත්තේ; **ඉන්ද්‍රියුත්තං,** සත්‍රිලාස; **ඉන්ද්‍රිමාඝං,** (බැමිනැවවීම්ආදි) සත්‍රිමාඝම්; **නඛඡිජ්ජෝ,** නියඉරි; **උපගුහිත්වා,** නැඟි (වැලඳගෙණ;) **අනනුරූපස්ස,** නුසුදුසුවූ; **ලොකස්සාදස්ස,** ලෝකාස්වාදයට; (රති ක්‍රීඩාවට,) **විකිණ්ණපඩ්ඩකේසරම්ච,** විසුරුණාවූ රත්පිසුම් කෙසරුමේන්; පවේඛ ජාතෝ පඩ්ඩකෝජා, පඩ්ඩකජානං කෙසරං පඩ්ඩකජකෙසරං, විකිණ්ණං ච තං පඩ්ඩකජකෙසරංචාති විකිණ්ණ පඩ්ඩකජකෙසරං, **භූනං ඉති,** සත්‍යයයි; **නටනටාගමානසදිරෝ,** නට නට යන අනුකරණපවත්වනශරීරඇත්තේ; **සරකලාපෙහි සඳ්ධිං,** දුනුගිතල සමග; **අඤ්ඤපරිකඩ්ඪනෙනා,** පරිස්සානොකරන්නාහු; **ආකාසඛණෙ,** ආකාශඛණයෙහි; **සුඛනිස්සං,** මනාවූපියගැට පෙලඇති; **චිවරකුම්භිං,** සිවුරුකිළියක්; **අනවසිඝං,** අශ්‍රේෂ්ඨක්‍රියාවක් [අනාචාරයක්;) **තිණ්ණුකෙකන,** තණසුලින්, **සොසෙනෙනා විය,** විසලවන්නෙක් මෙන්; **නාලපණ්ණසතනිස්සා,** තල්පත්සැතින්; (තල්පත්කඩුවෙත්;) **ඝාමං,** තමාවිසින්ම;—**අජ්ජාහං** මම අඤ්ඤං **න සඤ්ඤසන්තං ඝා උඤ්ඤාහමකාසි කත්තබ්බමඤ්ඤා ජානිස්සාමීති-** අජ්ජ, අද, මම, මාගේ; අඤ්ඤං, ආඥ්‍යයන් වහන්සේ; **නසඤ්ඤසෙන්තං,** දැනීනැත නොකරවන්ට(මරවන්ට;) ඝා; යම්හාඤ්චාවක් නොමෝ; උඤ්ඤාහං අකාසි, උත්සාහකළාද; අඤ්ඤා ඒව; කත්තබ්බං, කටයුත්ත; අහං, මම; ජානිස්සාමි ඉති, දන්නෙමියි—

අනස්සවහා, අනාඛ්‍යේලවන්නියෝත්; **අනුපමං,** උපමාරහිතවූ; **අමරුප්පලලෙණසම්පෙ,** මරුපුලනම් ලෙණසම්පයෙහි; **තුජ්ජ වල්ලරිදණ්ඩසම්මි,** නැමුනාවූඅක්ඇති හුණඅතුගටියෙක, * "තුජ්ජ වල්ලරිදණ්ඩසම්මන්ති ඔනතගහවෙළුසාඛාගටසියා" යනුරිකාශි— **මුඛකාහලෙන,** කවබෙරගැසීමෙන්; "මුඛකාහලෙනාති හෙරිමුඛෙ පහවසද්දවාචාකරණෙන මුඛතාලෙනාතිපි පාඨෙ, තත්ථ තාලෙනාති මුඛපහාරකෙන හෙරිදද්දරිපහාරණෙනාති අත්ථෙ" යනුරිකාශි- **නරධජ්ඣවාපිං,** තරස්නාවැව; **සුබ්බිපනිස්සඤ්ඤසම්පණ්ණතා,** දැසීප නිශ්‍රයසම්පත්ඇතිබැවින්; **රහසෙන,** රහසින්; **තෙලකටාහෙ,** තෙල්කටාරයෙහි; **පඤ්ඤවතිතෙ,** පැසුනුකල්හි; **ඉඳුනීලමණිතලෙ,** ඉඳුනිල්මණිතලෙහි; **පඤ්ඤිත්තං,** බහනලද; **අනිවත්තනියඛමෙමානි,**

* ඉතවලුදණ්ඩක-සන්තහි-

නොනැවැත්විය හැකිධර්මයෙකැයි; **පකතිපයාපසි**, ප්‍රකෘෂ්‍යපකරවූ යේය (දැමීමෙව්වෙය;) **උපයානකං කත්වා**, උත්පාතිකකොට (ගල්වා); **අජ්ඣොත්ථරිත්වා පසුං**, ඉහිරවූවාහුගය; **වාසිකෙඛත්තවත්ථුසඞ්ඛාතානි**, වැවිකෙත්වතුයයි කියනලද; **ආසඞ්කිතපරිසඞ්කිතෝ හුත්වා**, ආසඞ්කිතපරිසඞ්කිතව (සැකයට පැමිණ අතිශයින් සැකයට පැමිණ;) **භත්තවත්ථාදිකාදිඋපකරණෙව**, බත් වත් ඇඳ්ආදි උපකරණ යන්ද; **ලඤ්ඡත්වා**, අස්ඔබා; (මුද්දරතබා) **සමුදෙඤ්ඡරණං**, මුහුද ඉහිරවීම; **වාමං කුරුමානා**, වමත්කොට කරකැවෙන්නී; **නොටව ලහිරෙ**, තොවලුතොට.

කාකවණ්ණජාතිසරභඤ්ඤ, වණ්ණු දුතියං.

—+—

අට්ඨවිධපානමුඛවාසයුත්තතාම්බුලාදිගි-අට්ඨවිධපාන, අෂ්ට විධපානවගීය; මුඛවාසයුත්තතාම්බුලාදීගි, මුඛසුවදකරණද්‍රව්‍යගන් ගෙන් යුත් බුලත්ය ආතමේ ආදියෙන්; මුඛං වාසයති සුරභි කරොතීති මුඛවාසං, අට්ඨවිධපානං ච මුඛවාසං ච අට්ඨවිධපානමුඛවාසානි, තම්බවණ්ණං ලාතීති තාම්බුලං, අථවා, මුඛං තමෙති භූසෙතීති තාම්බුලං, අට්ඨවිධපානමුඛවාසෙහි යුත්තතා තාම්බුලං අට්ඨවිධපාන මුඛවාසයුත්තතාම්බුලං, තං ආදි යෙසං තෙ අට්ඨවිධපානමුඛවාසයුත්ත තාම්බුලාදයෝ, තෙහි—

"මධු මුදදික සාලුකං වොචමොචඛජම්බුජං
එරුසං නාගඝිසන්තතතං පානං අට්ඨවිධං මතං"

ඔලාපඤ්ඤනනං නාම පරිවෙණං, සල්වස් නම් පිරිවෙණට, **කිං භන්තෙ නො තාය සම්පත්තියා යෙසං නො ධිතා වා පුත්තෙනා වා නත්ථි තෙන වඤ්ඣා සම්පත්ති නාමෙසාති**-භන්තෙ, සවාමිනි; නො, අපගේ, තාය සම්පත්තියා, ඒ සම්පත්තියෙන්; කිං, කවර ප්‍රයොජනයෙක්ද? යෙසං නො, යම බඳුවූ අපට; ධිතා වා, දුහිතෘවක් හෝ; පුත්තෙනා වා, පුත්‍රයෙක් හෝ; නත්ථි, නැත්තේද; තෙන, එහෙයින්; එසා, මේ සම්පත්ති තොමෝ; වඤ්ඣා සම්පත්ති නාම ඉනි, වඳ සැපත නම් වන්නීයයි, **බාලඝිලානොඝිති**, දැඩි ගිලන්වූ බැයෙකිදූහි; **පතිසාමිනඛඤ්ඤංවිය**, තැන්පත් කොට නඛන ලද ධාන්‍යයක් මෙන්; **වාසොදයා**, විසිමට ඉපදීමෙන්, **පුඤ්ඤඤ්ඤ දයො**, පුණ්‍යවෘද්ධියක්; **නදඤ්ඤාඛනඤ්ඤං**, නදඤ්ඤාඛනය පිණිස; **චින්තචින්තානං**, විසිතුරු විතකක්; **ගඞ්ගපරිහරණඛං කත්වා**, සුවඳ පිරිබඳ කොට; **සුමන පුපඵ සණ්ඨනෙ**, සමන්මල් අතුරණලද;

මුදුකඤ්චරණකෙ, මෘදුවූ ඇඟිරියෙක; **සඤ්ඣරොදකං,** ගඟකිරා පැන් (උක්පැනි;) **චන්දනාගරුආදිසුගන්ධා ච,** සඳුන් අගිල්ආ සුවඳද; **මාලතිසුමනාදිපුප්ඵසම්පුණ්ණසමුග්ගහා ච,** මාලතී සුමනාදිපුපඵ, දැ සමත් සමන් ආදි පුෂ්පයන්ගෙන්; සම්පුර්ණභාජනයක්ද, **පිරුණුකරඛ්ද;** **පදුමුප්පලපුණ්ඩරීකඝණලාපෙව,** පියුම් උපුල් හෙල පියුම්මල් කලප්ද, පුණ්ඩරියනි සෙතවණණවසෙන ඛණ්ඩයතීහි පුණ්ඩරිකො, අථවා, පණ්ඩරං සෙතවණණං අස්ස අත්ථීති පුණ්ඩරිකො, **නානාවිරාගවත්ථානිච,** නොයෙක් වණීවත් වස්ත්‍රද; **සපිනවනිතමධුරාණිනමාවියොව,** ගිතෙල් වෙඩරු මී උක්සකුරු සැල්ද; **අභිසඞ්ඛරිත්වා,** රැස්කොට; **උපරිභාගෙදෙවලොකං,** ඵලඹ සිටි දෙවිලොව; ඔහිදි, ගැලුනේය. උපපණ්ඩුපණ්ඩුකයානා, හටගත්පඹුවන්පැහැඇත්ති; මධුගණඞ්ඛං, මී පවලයක්; **ගොඨසමුදෙවෙලනෙන,** ගොඵමුහුදවෙරළසමීපයෙහි; **ඡඩ්ඩිතනිකකුජ්ජිතාවාස,** දැමූ මුතින්නමනලද නැවක; **ච්ඡනිසථඩිපපමාණෙඨානෙ,** විසිඅටක් පමණ තැන (ඉස්බක් පමණ තැන;) **නහාපකං,** කරනැවැමියා; **සිඛං ඨපෙත්වා,** කුඩුම්බිය තබා; **වඩ්ඪමානකවජ්ජාසාඝ,** වැඩෙන්නාවූ ඝාඝාවඇතිකල්හි (සවස්වේලෙහි;)

පවවජිකෙහි, පඤ්චුරු කෙණෙකුත් විසින්; **හණ්ඩිං කත්වා,** මුඩුකොට (හිසකෙස් කප්පවා;) **ආරොහණච්ඡිං,** අසුන් නගිනා විධිය; **අස්සගොපකජෙට්ඨකවඨානං,** අස්ගොවිදෙවුතනතුර; **පරිගණ්හිත්වා,** පරීක්ෂාකොට; **ජවලකඛණසම්පන්නං,** වෙග ලක්ෂණයෙන් සම්පූර්ණවූ; **කුමං,** කළඹක්; **කදම්බනදිඝා තිරෙ,** කොලොම්හොය සම්පයෙහි; **මහානෙලකෙඛත්තං,** මහනෙල් කෙතට; **මහානෙලකලාපං,** මහනෙල්මල්මිටියක්; **මණිකුණ්ඩලං,** මිණිකොඩොල; **ඉරසංඝටනෙන,** කුර ගැටීමෙන්; **රජ්ජුකඛිං,** දුලි රැසක්; **කොසනො,** කොපුවෙන්; **නිබ්බාහෙත්වා,** හයා (බැහැරකොට;) **දීඝවාසිනලාකෙ,** දිගාවැවවිලෙහි; **සුවණ්ණකාවකං,** රන් තැවියක්; **පම්පඵඝමහි,** පසු බැස්සේය (සන්සිදුනේය;) **උත්තරත්ථරණඝ,** මතුපිටඅතුරණඇතිරියක්; **පඤ්චමබ්බාලකං,** පඤ්චමලුවට; **ධඤ්ඤපුඤ්ඤලක්ඛණසම්පන්නං,** ධන්‍යපුණ්‍ය ලක්ෂණ යන්ගෙන් සමන්විතවූ, පටවාඨාකාදිහණ්ඩපරිපුණ්ණා, පටපිළිආදී බඩුවලින් පිරුණු; **අනන්තරවණ්ඩසම්පෙ,** එතුරුවඩමන්නම්පට්ටසම් පයෙහි; **රාජ්මානෙන,** රජුන්ගේ මැනීමෙන්; **නාලකඛිපපමාණ සුවණ්ණකඛිං,** තල්කදුසාරන්කදු; **ගිරිපාදෙ,** ගිරිපාදනම්දනට් මවහි; **සත්තනාලිප්පමාණො,** සත්තලක්පමණ; (ඉඟල) **භඞ්ගි, සිනා සුනොය;උසසිනසුත්තනපනාකෙ,** ඔසවනලද හූදෙහි;**ඔත්ථපවෙඝන**

මඛඵලෙ, බත් කවනමහුලෙහි; සුවණ්ණසරකං, රන්තලිය; උච්චිට්ඨභත්තං, ඉදුල්බත්; සපථං, දිවිරිම; හත්ථස්සථේරුහිපෙසුව, හස්ථාශ්වඛඩ්ගශිල්පයන්හිද; බරඟඛං, ගහින්මෙතර; හත්ථිගිවූපකාදයො, අත්නෙළඇදියෙහි පළඳින්නාවූ; ඉත්ථාලඞ්කාරෙ, සත්‍රී ආභරණයන්; මෙනිසමහදිවසෙ, වෛත්‍ය පූජොත්සව දවසෙහි; භුත්තසාලා, බුත්හලට; ආහරණ්ඩිපායෙන එව, ගෙන්වා ගන්නාඋපායෙන්ම; සංකඩ්ඪිත්වා, රැස්කොට; කපපකඤ්චරනදිසා, කප්පදුරුහොයෙහි; නිස්සකුවිම්බිකසුතං, නිස්ස නම් කෙළෙඹියාගේ පුත්‍රවූ නොහොත් නිස්සකුවිම්බිකයහි ප්‍රසිද්ධවූ; බුරඝටනාදිහි, කුරහැටිවි ආදියෙන්; ආලොපහාහතො, බත්ආලොපයක් බැහින්; සටඨිසහස්සබලං, සැටදහසක්සේනාව; හෙට්ඨා මසෙඨ, ඇඳයව; අනුපදෙන, පියවරසටහනින්; නිහරණිනියා මෙන, බැහැරගෙණියනඅාකාරයෙන්; දමිළකවවරං, දෙමළ කසළ; නියොජනායාමෙ, තුන්යොදුන්දිගඇති; යොජන විත්ථතෙ, යොදුනක් පලලැති; වුට්ඨිවානඛිකාරාදිහි, වැසිවාඅදුරු ආදියෙන්; සම්මඛණ්ඩං, සම්කඩ; අනිභූතා, මඩනා ලද්දහු; සංඛිපි, හැකුලූසේන; ඝාතිනාවසෙසා, මරණුලදින් ශෙෂවූවෝ හෙවත් නොමරා ඉතිරිවූවෝ; මඟධනාලිසා, මගධ නැලියෙන්; විත්ථං, ඔඩමත්; නිත්තඛඝහසෙන, රන්දහඝකින්; කඩිවරෝ, ගජෙන්‍ද්‍ර තෙම; සුඛිංඝෙන්ති, ඉතාඛිඟිසුනුවූ; සුඛඛපඨිඛා, ජයලිඅඟලය; කදඳමපඨිඛා, මඩඅඟලය; උදකපඨිඛා ඉති, දිය අඟලයයි; ඔඛඝත්තඝම්පඨිකිණ්ණාණොපුරඅඝොමාරෙහි— ඔඛඝත්තඝම්පරිකිණ්ණ, සිඇඟගන්න්‍යොඛයන්ගෙන් ගැවසීගන්තාවූ; ඔපුර අඝොවාරෙහි, මහදෙරය ඝදෙරය යන මෙහින්; නිඛඛිත්තඝර ඝනනිඝනොමරහෙණ්ඩිවාලාදිනානායුඵෙහි ච; නිඛඛිත්ත, ඝඝන විදිනලද; ඝර, ඊඍ; ඝත්ති, ආයුධය; තොමර, ඇතුන්ගේ පාවිදිනඅකටුය; හෙණ්ඩිවාලාදි, හෙණ්ඩිවාලය ඝනමේආදිවූ; නානායුඵෙහි ච, නානාප්‍රකාරආයුධයන්ගෙන්ද; ඝනනඛනුඝයන පාඝාණඅයනිඛඛඵෙහිච, ඝන්නඛනු, ඝතුරුදුනුය; ඝන්නපාඝාණ, ඝනත්‍රාඝාණය; අඝනිඛඛඵෙහිව, වජ්‍රායුධඝමුහය යන මෙහින්ද; ඔඝඪමානඅපඝඛඛටඨිනමලඝිලෙඝෙහිව, සිඇඹමාන, ඉසිනු ලබන්නාවූ; පඝඛඛටඨිත, පැඹවනලද; මල, දුම්මල කැකුණ මලඇදි මලවගිය; සිලෙඝෙහිව, ඝමලඝ යන මෙහින්ද, ඔිලා, ගල්ඝ, ඝුඛා, සුණුපිරියඔය; ඉටඨිකා, උළුඝ යන මෙය; පඝඛඛ අඝොගුලඇඹ, කකිඝවනලද යවවද; පඝඛඛටඨිනඔිලෙඝෙම, කකිඝවනලද ඝමලකඛඩ; වෙදනටෙටා, වෙදනාවෙන් පෙළුනේ;

ඔගාහි, ගැලුනේය; **අසොමාරච්ඡරාතං,** යදෙර බිඳහෙළීමය; **විසාවෙහි,** බිඳහෙළව, **ජකසොනපුත්තානි,** මහජනයාගේ ශ්‍රොතස් පුටයන්(කන්අඩි;) **පාටෙනෙතා විය,** පළන්නාක් මෙන්;සුවම්මිනං **කඩා,** මොනවට සන්‍යාහඝනනද්ධකොට; **උම්මාරං,** එලිපතට; **භනි,** හැනලීය; **මාරබාහාහි සද්ධිං,** දෙරබා සමග; **දබ්බසම්භාරං,** දරුසම්භාරය; **දුඪපිලණවෙරං,** දළපෙළිම් වෙරය; **පොහොන නගරං නාම,** පොහොන්නරුනම්; **ජෙට්ඨමූලමාඝමහි,** පොහොන් මාසයෙහි; **යුදධඝණනදෙඛා,** යුද්ධයට සැරසුනේ; **ඡණනඛරෙ,** ඛවලඡත්‍ර දරන්නාවූ; **රාජරූපකෙ,** රජරු; **බඟඟඵලකෙ,** කඩු පලඟ; **උගහිදිවා,** ඔසවා; **ඛම්,** පිම්බේය; **එකානපඤඤං අකාසි,** එකාතපත්‍ර කෙළේය (එක්ඝන් කෙළේය;) **කොලම්බඅාලකෙ නාම ගාමෙ,** කොලඹලානම් ගම; **පවෙවාඝඝති,** පසු බැස්සේය; **පුරදෙවඤඤ පසෙඤ,** පුරදෙවියා කෝවිල්අස; **මහාවිහාරඝිමනෙන,** මහවෙහෙරතුමකෙළවර; **උපපණ්ඩිඝි,** පරිභව කෙළේය; **උඤඤුටිං,** ප්‍රීතිඝොෂාවක්; (ඔල්වර හඬක්) **ඛිඤඤදෙඝඤඤ,** සැරය විදි දෙඝාය; **ලොහිතපඤඤං,** ලේපතක්; මෙඝරෙ, රිදඹුදෙක; **පුංඛෙන උජුකං ඛපාපෙත්වා,** පගලියෙන් පගලිය අවුනා එල්ල කොට සිටුවා; "පුංඛෙනානි සරමූලෙන" යනු ටීකායි, **පරිවිතක්කං,** පරිවිතක්කය (සිතුඝිත;) **අඤඤසෙඨ,** අස්වඝ්; **අනඝඤානි,** අනඝි වඝතුන්; **නවඛුම්කං,** නවමහල් ඇති; **ලඛකාලඛකාරභූතං;** ලඛකාවට ආභරණඝක් වැනිවූ; **පඨවිකම්පනාදිඅච්ඡරඝනමණ්ඩිතං,** පෘථිවිකම්පනාදිඅාශ්චර්‍යඝිඝගණනින් යුකතවූ; **සට්ඨුත්තරතිඝන මහාවිහාරපතිමණ්ඩිතං,** සැටක්අධිකකොට ඇති තුන්ඝියඝක් මහාවිහාරයන්ගෙන් ප්‍රතිමණ්ඩිතවූ; **කොවිඤඤඝහඝඝවඝකරණං,** කෙළලඤඤයක් විඝමි; **චතුවීඝතිමහාඛීඤාඛපූජා,** සුවිස්සක් මහ වෙඝක් පූජාවන්; **ඝපීඝඤඤතිඤතසුපිසුදධවට්ටිඤා,** සපපි සන්නිඤත, ගිතෙලින් තෙමනලද; සුපරිසුදධවට්ටියා, මනාපිරිසිදු පහන් වැටියෙන්; **සුඤංඛතං,** මොනවට සකස්කරණලද; **තතත කෙසුඤෙව ඨානෙසු,** එපමණතන්හි; **ඝතඝකඤඤජාලපූවෙ,** ගිතෙලින් බදනාලද පුලුඛ්බදරා; **ඛඤාදිතුං,** දෙඝන්ද; **ඝපීඨානිඝඤඤඛරානි,** ගිතෙල් මී උක්ඝකුරු; **ලඛඝිම්ඛිකං,** වැල්මී කඛක්; **ගනඝඤ්ඣාඝං අකංසු,** ගනඝඤ්ඣාඝනා කළාහුඝ; **ඛිප්පල පනි,** විකාර දෙඛගි (තන්දෙඛසි;) **රථඛ්ගරෙ,** රියනිඝෙනි; **කථාප පඤඤා,** කථාවිඝතරය; **ගණ්ඨලාඝවඤඤඝ,** ග්‍රන්ථලාඝවය පිණිඝ;

දුටඨගාමනිඅභඝමහාරඤඤ, වඤඤු නාතිඝං.

——※——

පාසෙනෙතා, පොවන්නේ; **අඛාරපකඛසම්භාරපකඛිත්තාදිනා නාපාකෙහි-** අඛාරපක්ඛ, අඟුරේහි පිසනලදමාංශය; සම්භාර පකඛිත්තාදි, දුරුමිරිස්ආදිඋපකරණ බහා පිසනලදමාංශය යනමේ ආදිකොටඇති; නානාපාකෙහි, නොයෙක් පිසුමාංශයන්ගෙන්; **චිත්තලපබ්බත්තසාමන්තෙන,** සිතුල්පව්වසමීපයෙහි; **පාචිනඛණ්ඩරාජි ඝං;** පූර්වදිග්භාගයෙහි කඩරෙදිනවිගම; **කොසොහිතවත්ථුගුය්හං,** කොශලයෙහි අවහිතවසැඟවුනාවූ වස්ත්‍රගුහ්‍යඇති; **චම්මයොත්තෙන,** සම්‍යොතකින්; නිසදුය, දුගලෙක; **පරිසපපතෙලා;** ඔබමොබ පෙර ළෙමින්; **නඳිං,** වරමන්දක්; **වෙළුගුම්බවිහාරෙ,** උණපදුරෙක සෙවනෙහි; **පරිමිණ්හිසමානං,** ප්‍රමාණකරණුලබන්නේ; **අසඤ්ඤ රණෙන,** අනාචාරකිරීමෙන් යුත්; **පගණ්හිතුං,** සඬහ කරන්ව; **කුබ්බතිබවනාම ගාමෙ,** කුබුබන්නම් ගම; **ආවුධනිඝාපකකාලෙ,** ආවුධඝණුලවනකල්හි; **ධාරං ඨපෙහි,** මුවහත් තබව; **උගඝාවිනං,** උගුර්වනලද; **ගොපුරෙන සද්ධිං,** වාඟල්දෙර සමග; **සකට පඤ්ජරං,** ගැල්ඝකක්; **ජජ්ජරනදිතො,** දුදුරුහොයෙන්.

නඳිමිත්තසස වත්ථු චතුත්ථං.

——+——

ලොකනඝතො, ලොවට ඇඝක්වූ; **ලොකනාථො,** ලොකයාට රක්ෂාසථානයක්වූ; **වජෙ කඤ්ඨා** ගාල්කොට; **මිනසූකරමදදවං,** මුවහුරන්ගේ මෘදුමඝ; **අපරජ්ඣති,** අපරාධකෙරේද; **කම්මපථපප තිංච,** කම්මපථප්‍රාපතියද; **ඛණ්ඩකච්චිඨිතාමෙ,** කඩවිටිනම් ගම; **සොළසනාලිසුරාසූනං,** සොළොස්නැලියක් සුරාවෙන් පිරුණු; **කඝවජ්ජනිපෙථ,** කඝාතොව, මරවඝාතකෙ, මරඝඝ; **වානාන පවජ්ජිතො,** අව්සුලගින් තොරවූයේ; අකම්මසීලො, වැඩනොකරණ සවභාව ඇත්තේ; **පුරිසාජානීසො ඉති,** පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨයෙකැයි; පුරිසජානියා එසිථො පුරිසාජානියො- **පුණ්ණවද්ධනවත්ථුගං,** පූණ්වඩිනනම් වස්ත්‍රයුගවඝක්; **දුකූලපටෙන,** දුහුල්සළුවෙන්; **පරිහාරෙන,** (පිදිමයෙලකල) ආකාරයෙන්; **කම්මාරෙ;** කඹුරන්; **චතුහත්ථසොළසබහුලෙ,** සිව්රියන්සොළසහුල්ඇති; **ඔරිමකො විතො,** මෑතකෙළවරින්; **පාරිමකොසිං,** ඇතඅකලවරට; **ජිත්ථිවා,** සිඳි; **ඝනෙනඤ්ඩා,** බදු (මිරිකා) අල්වාගෙණ; **අඝඝො, කඩු;** **සහඝඝ පරිබ්බඝෙන,** දහඝබැඟින් විඳදමින්.

සුරනිම්මලසස වත්ථු පඤ්චමං.

——+——

මහිසමානෝ, පුදනුලබන්නේ; **වොදිසමානෝ**, මෙහෙයනු ලබන්නේ; **පරිවරිසමානෝ**, පිරිවරණුලබන්නේ; **දෙවමනුස්ස සන්තානෙ**, දිව්‍යමනුෂ්‍යසන්තේ විත්තසන්තානයෙහි; **කිලෙසදරථෙ**, කෙලෙස් නැමැතිහිමි; **කදලුඹබිකණ්ණිකාය**, කලඹුරු කණ; **ගුත්තදිවාපිහාමෙ**, උසුරුකෙරවිටිනම් ගම; **දසනාගබලෝ**, ඇතුන්දසදෙනෙකුගේ බලඇත්තේ; දසහත්ථානං නාගානං බලං යස්ස සොදස්සනාගබලෝ.

මහාසොණවත්ථු ස්‍රවර්ණං

නිබ්බාණබෙම්මගෙහ, නිර්‍වාණ නැමැති ක්ෂෙමමාර්ගයෙහි; **නිවිසිලවිටසිකෙ නාම** ගාමෙ, නිවුල්මිටිනම් ගම; **ලකුණඩකසදිරතතා**, මිටි සිරුරු ඇතිබැවින්; **කොඨ්ඨුම්බරකබෙඩෙ**, කොට ඉඹුරුකදෙක්හි; **සහ ආගතා**, කැටිව ආ ජනයෝ; **මඤ්ඤරපිඤ්ඤරමිව**, මොනරපිලක්මෙන්; **මහාකුච්ඡිපවිතෙ**, මාතෝපවුත්තෙහි; **මහා ජනසන්නිපාතෙ**, මහාජනසමූහයෙහි; **අවච්ඡිදිත්වා**, අවුරා; **සිරිසොභග්ගං**, ශ්‍රීසම්පත්; **විචිත්තපටසාණිං**, විසිතුරු පටරෙදි **නිරයක්**; **සුරභිකුසුමදාමානි**, සුවඳමල්දම්; **චතුජාතිසුගන්ධෙන**, සිව්දැගදින්; "චතුජාතිසුගන්ධානි කුඩ්කුමං යවනපුප්ඵං තගරං තුරුක්ඛකානි එවං වුත්තෙහන චතුජාතිසගන්ධෙන" යනු ටීකායෙහි— **මාලතිසුමනවස්සිකාදිකුසුමානි**—මාලතී, ඉද්දස; සුමන, සමන්ස; වස්සික, සඳුස; ආදි, මේආදිවූ; කුසුමානි, මල්; **පදුමුප්පලසඝිත සුගන්ධිපරිපුණ්ණාපුණ්ණෙ**,—පදුමුප්පලසහිත, පියුම්උපුල් සහිතවූ; සුගන්ධිපරිපුණ්ණ, සුවඳදියෙන් පිරුණුවූ; පුණ්ණෙසවෙ, පූර්‍ණස්වයන්; පදුමානි ච උප්පලානි ච පදුමුප්පලානි, පදුමුප්පලෙහි සහිතං පදුමුප්පලසහිතං, පදුමුප්පලසහිතං ච තං සුගන්ධිං වෙති පදුමුප්පලසහිතපුගන්ධි, පදුමුප්පලසහිතසුගන්ධිහි පරිපුණ්ණං පදුමුප්පලසහිතසුගන්ධිපරිපුරණං, පදුමුප්පලසහිතසුගන්ධිපරිපුණ්ණානි ච තානි පුණ්ණසවානි වෙති පදුමුප්පලසහිතසුගන්ධිපරිපුණ්ණාපුණ්ණසවානි, තානි-**සඞ්ඛාහරණසහිමණ්ඩිතෙ**, සඞ්හරණයෙන් සැරසුනේ; **සුසජ්ජිතවරපල්ලඞ්ඛෙ**, මනාකොට සරසනලදඋතුම් ආසනයෙක්හි; **නානඛඛපාදබ්භුලිකනකකටකනූපුරාදිනානාපසාධනෙහි**,—නාඛඛක, කණීහරණය; පාදබ්භුලි, පාමුදුය; කනකකටක, රන්වලලූය; නූපුරාදි, නුරුවලූය යනමේආදිකොදැ ඇති; නානාපසාධනෙහි, නානාආභරණයන්ගෙන්; **සුරසුභූදිවිසෙ**, දෙවඟනක්මෙන්; **සුරාපුණ්ණාසුවණ්ණඝටිසු**, රුපිරුරන්ඔබමක්; **නානා මඞ්ගලවිධානෙව**; (අවමඟලසොලොස්මඟලආදි) නානාමඞ්ගල විධානයන්ද; **නච්චගීතවාදිනාදිවෙජ්ජෙ**, නෘත්‍යගීතවාද්‍යාදියෙහි

දක්ෂවූ; නවවං ච ගීතං ච වාදිතං ච නවවගීතවාදිතං, නවවගීත වාදිතං ආදී යෙසං තෙ නවවගීතවාදිතාදයොා, නවවගීතවාදිතාදිසු ඡේකා නවවගීතවාදිතාදිවෙජකා, තෙ—**නාටකජජනෙ**; නර්ජනයන්; **සිඛියා**, සවහාවයෙන්ම; **නිකෙතම්ව**, දෙව්විමනක්මෙන්ද; නොහොත්, සිරිය, ශ්‍රීකාන්තාවව; නිකෙතම්ව, වාසසථානයක් මෙන්ද; **නිබ්බිණසුරාපුණණවාසිසොවාවිකොලම්බාදයො**—නිබ්බිණ, නියුණුවූ; සුරාපුණණ, රාපිරූ; වාරිසවවාවිකොලම්බාදයො, කළ සැළිමහසැළිආදින්; **මච්ඡමංසඛජ්ජවිධිවෙරාදිඋපකරණෙ**— මච්ඡ, මත්සය්‍ය; මංස, මාංශය; සිඛරිවෙර, ඉහුරුය; ආදි, මේආදිකොට ඇති; උපකරණ, උපකරණයන්; **අභිඨාසබබනවාසී**, රිවිගලවැසි; **නාමඛපණණාසුසානං**, තාම්‍රපර්ණීනම් සොභානාව; **ආමොදං ච**, සුගන්ධයද; **ආපානමණ්ඩලං**, සුරාපානමණ්ඩලය; **මුඛතුණහ නඛෙන ඛෙනපරිවතතිනවිරූපනඛතා**—මුඛතො, මුඛයෙන්; උගහත, නැංහාවූ; සෙතඛෙන, සුදුපෙනද; පරිවතතිත, පෙරළුනාවූ; විරූපනඛතා, විරූපවූ ඇස්ද ඇත්තී; **මානෙන උපඣදෙධා**, මානයෙන් තද්වූයේ; හෙවත් දැඩිවූ අභිමානඇත්තේ; **ඝනහසෙනෙනා**, තර්ජනය කරන්නේ; **ජානිකඛානෙ**, හිස්තන්හි; **නාදී**, නා වැනිවූ; **අයොග වඣෙන**, අයුතුවවසථායෙන් හෙවත් නතිවසථායෙන්; **හුඣේ අඣො ඣෙනෙදා**, අත්පොළඟන්දෙමින්; **අගිඛාවී**, ඉදිරියට දිවිවේය; **වාමපිටඨිපාදඛහුලිඛි**, වම්පයසුලඟිල්ලෙන්; **හනුකඨඛිං**, හනුඅටය; **පිටඨිපාදෙන**; පිටිපත්ලෙන්; **ඛිතතනාලඛ්ලංඛිය**, ගසාදමනලද තල්ගෙඩියක් සේ; **කොසඛඛනතරෙ**, ක්‍රොශයක් හෙවත් අඩසනක් පමණ තන්හි; **උකකුටසිසහසසානි**, දහස්ගණන් ඔල්වරහඬ; **නෙකාවුධසනපඛිකිණණාමහාසෙනො**, නොයෙක් සිඟගණන් ආවුධයන්ගෙන් යුත් මහාසේනාඇත්තේ; **නවවගීතවාදිනපුර ඣඛනො**, නෘත්‍යගීතවාදිතයන් පෙරවූ්කාවඇත්තේ; **ජයහෙරි නාදඝංගනදිසාභිමුඛො**, ජයමගුල්බෙරහඬින් යුත් දිසාවට අභිමුඛ වූයේ; "ජයමඛගලහෙරිනාදඝංගනදිසාභිමුඛොති ජයමඛගල හෙරිනො දණෙඛන පහටදිසාභිමුඛො හුත්වා, තස්ස කිර මඛගල බහුස්සවපෙකඛා පුරොඛා හෙරිතලෙ දණෙඛන පහටඣඛණෙ ගම් තඛබනති ආහංසු, සො තෙන සඤඤණෙන උට්ඨහිත්වා දිසාභිමුඛො ගච්ඡති, තෙන වුත්තං "ජයමඛගලහෙරිනාදඝංගත දිසාභිමුඛො"ති– "ඉදං කිරස්ස පබබජිතා අරහත්තපපත්තස්ස පුබබනිමිත්තං" ඇතු ටීකායි—

අනෙකාභරණපතිමණ්ඩිතදෙහො, නානාභරණයෙන් සැර සුනු ශරීරඇත්තේ; **පටවනෙ**, පටුත්ගමෙහි; **නිබඳ්ධයිඛඛඨානෙ**, **නිබඳ්ධ සිඟන තැනෙක**; **ජීඛනපපතානඨානෙ**, බිඳ වැටුන ප්‍රපාත

ස්ථානයෙක; **ජීතනපපානං**, පළිතදුදුරව; **අනිද්ධිමනෙතන**, සෘද්ධි නැත්තහු විසින්; **අගණනබබධානං**, ඝානොහැකිතැනක්; **භික්ඛුනං අදස්සනතෝ**, භික්ෂූන් නොදැකීමට වඩා; **සඤඤතා**, මනාකොට දැන.

ගොඝඉම්බරස්ස වත්ථු සත්තමං.

——:oo:——

කොටපබබතසාමනෙන, කෙළපවිනම් පළිතය සමීපයෙහි; කොටපබබතස්ස සාමන්තං කොටපබබතසාමන්තං, තයම්—**කතති ගාමම්හි**, කැනිගම; **රොහණනහපතිකස්ස**, රොහණ නම් සිටුහට; **දූරතෝ අපස්සකතිතා**, දුරින් පහව ගොස්; **ආරාධෙසුං**, ඝාවකු කළාහුය; **සංසඳතෙනා**, කථාකරන්නේ; **උපපබබාජෙත්වා**, සිව්රු හරවා; **ඝදස**, යගදුවෙන්; "ඝදං වුච්චති චතුරස්සරමුගහරං" යනු ටීකාහි—**සපතෙනා**, සතුරෙක්.

ථෙරපුත්තාභයස්ස වත්ථු අට්ඨමං.

——:oo:——

තිලොකපජෙජාතෝ, තුන්ලොවට පහණක් වැනිවූ; තයෙ ලොකා සම්භවා තිලොකං, තිලොකස්ස පජෙජාතෝ ච්‍යාහි තිලොක පජෙජාතෝ, **පීණෙසුනා**, පිණවන්නේ; **සකලදීපදීපෙ**, සියලු ව්‍යවන්ට ප්‍රදීපයක් වැනිවූ; සකලානි ච තානි දීපානි චෙති සකල දීපානි, සකල දීපානං දීපං ච්‍යාහි සකලදීප දීපං, තයම්— **භර ණිසාය**, පොෂණය පිණිස (රක්‍ෂාව පිණිස); **ආණාපෙත්වා**, ගෙන්වා.

හරණස්ස වත්ථු නවමං.

——:oo:——

අදනනදමකෝ, නොදැමියහැක්කන් දමනය කරන්නාවූ; අදනෙන දමෙතීති අදනනදමකෝ-සරවාදපපමදදනෙනා, පරවාද යන් විශෙෂයෙන් මදිනය කරන්නාවූ; පරවාදෙ පකථෙන්ත මද්දතීති පරවාදපපමද්දනෙනා-දණෙඩඩනය කොට; **කුවුම්බි ඝඩහණනාමකෙ ගාමෙ**, කෙළෙඹිඝරණනම්ගම; **ගිරිහොජකෝ**, ජනපදනායකයෙක්; **කුවුඅසෙසා ඉති**, කුළු අසෙකැයි; **අසසං කපෙපත්වා**, අසු සද්ද; **ජවං**, වෙගය; **පඤඤතෙනා**, පෙණෙන්නේ; **අලාතචක්කං චිය**, අලාතචක්‍රයක් මෙන්; (අලාත නම් අඩක් දැ දරකඩයි) **මනොමයඉද්ධිවං**, මනොමය සෙද්ධිවත්; **උතතරිසං**, උතුරුසළුව; **එකකුටඩිවෙලුකෙඛපං**, ඔල්වරහඬ පැවැත්වීම හා පිළිතිසසිසැරීම.

වෙළුසුමනස්ස වත්ථු දසමං.

සෝ ධ ව ගෙහා ස තතා මෝ.

——*——

අරඤ්ඤසඤ්ඤතනෙ, වනගක්මැද; **වඤ්ඣානිඤ්ඣතමෙ**, වස්ඉක්බිනි; **අවජ්ඣදෙච්චා**, හදවා; **ගිරිජ්ඣපදෙ**, ගිරිවානමිදනවිවෙහි; **මඝියදෙණ්ණාමඝාමෙ**, මිදෙණිනමගම; **බලානීකං**, බලසෙනග; **එකානපඤ්ඤං කත්වා**, එකානපත්‍රකොට (එක්ඝත්කොට.)

ඛඤ්ඣදෙවඤ්ඣ වත්‍ථු පඨමං.

-——+——

සුරාසුරබ්‍රහ්මනරනාගසිද්ධවිජ්ජාධරාදීහි—සුර, දෙවිඇ; අසුර; අසුරය; බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මඇ; නර, මිනිස්ඇ; නාග, නාගඇ; සිද්ධ, සිද්ධඇ; විජ්ජාධර, විද්‍යාධරයන්ඇ; ආදීහි, මේආදීන් විසින්; සුරා ච අසුරා ච බ්‍රහ්මානො ච නරා ච නාගා ච සිද්ධා ච විජ්ජාධරා ච සුරාසුරබ්‍රහ්ම නරනාගසිද්ධවිජ්ජාධරා, සුරාසුරබ්‍රහ්මනරනාගසිද්ධවිජ්ජාධරා ආදි යෙසං තෙ සුරාසුරබ්‍රහ්මනරනාගසිද්ධවිජ්ජාධරාදයො, තෙහි-- **නානානයනිපුණමධුරභාරතිං**, නානානයින් නිපුණවූ මධුර සවරය; නානානයෙහි නිපුණා ච සා මධුරභාරතිවාහි නානානය නිපුණමධුරභාරති, තං-අථ්‍යීඤ්ඣවා, අවිවත්කොට; **දසනඛඤමුජ්ජලිනාහි**, දශනඛඤමොධානයෙන් සමුජ්ජලිතවූ; **අඤ්ඣලිහි**, ඇදිලි වලින්; **නෙකඤඝඤ්ඣසුරසුඤදිහි**, නොයෙක් දහස්ගණන්දෙවඟනන් කරණකොටගෙණ; **නඤ්ඣමානො**, සතුටුවනුලබන්නේ; **කඤ්ඣිඨනාමඝාමෙ**, ගොඩිගමුනම්ගම; **අඤ්ඣකඤපඤ්ඣකාදීනං**, මුතුන් මිමුතුන්ආදීන්ගේ; "අඤ්ඣකපඤ්ඣකාදිනන්හි එසේ මාතාපිතූනං මාතාපිතරෝ අඤ්ඣකා නාම, තෙසං මාතාපිතරෝ පඤ්ඣකානාම, අඤ්ඣකා ච පඤ්ඣකා ච අඤ්ඣකපඤ්ඣකා, තෙ ආදී යෙසං මාතුලාදීනං තෙ හොන්හි අඤ්ඣකපඤ්ඣකාදයො, තෙසං" යනු ටීකාහි. **ජුඤස්ස නකඛත්තෙන**, පුෂ්‍යනැකැත්තේ; **ජාතභාවෙන**, උපන්බැවින්; "ජුඤස්ස නකඛත්තෙන ජාතභාවෙනාති ජුඤසනකඛත්තඤොගවසෙ ජුඤස පුණණමදිවසෙ ජාතත්තා" යනු ටීකාහි-ඛම්, පිම්බේය; **හිනානඛිනා**, හඟින් ත්‍රාසාවූවෝ; **භයානචිත්තා**, භ්‍රාන්තවූ සිත්ඇත්තෝ; පලවඛඉමවිහඛඉමාදඤොති, වානරපක්ෂිආදීහුද; "පලවඛඉම විහඛඉමාදඤොති පලවෙන රුක්ඛඉඤෙන ගචඡනතීති පලවඛඉමා, මක්කටා, විහඉ ආකාසෙ ගචඡනතීති විහඛඉමා, සකුණා, තෙ ආදඤො යෙසං තෙ පලවඛඉමවිහඛඉමාදඤොා" යනු ටීකාහි— **ධනුඛිඤඛං**, ධනුශ්ශිල්පය; **ඤදදවෙඛි**, ශබ්දානුසාරයෙන්විදින්; හෙවත් ශබ්දවෙධනම් ධනුශ්ශිල්පඇත්තේ, **වාලවෙඛි**, දුරපිහිටි රෝමඇ විදින්නේ හෙවත් වාලවෙධනම් ධනුශ්ශිල්පඇත්තේ; **ඡිජ්ජුවෙඛි**, විදුලිඇතුරෙහි විදින්නේ හෙවත් විද්‍යුත්වෙධනම්

ධනුශශිල්පඇත්තේ; "සද්දවෙධි වාලවෙධි විජ්ඣුවෙධිනි එසේ සද්දෙන වෙධනීනි සද්දවෙධි, අයං හි සත්තානං වාචානිච්ඡාර සද්දෙන විජ්ඣිතුං සක්කොති, දූරෙඨිතං වාලං වෙධනීනි වාලවෙධි, විජ්ඣන්තරෙ වෙධනීනි විජ්ඣවෙධි, දූරෙඨිතං නිබ්බඝනපවල සඤ්ඤුඝ වාලං වෙධෙතුං සක්කොති" යනු ටීකායි-**සඞ්ඛානානි**, මනාකොට පුරුදුවූවානුගු; **සොණසුබපාවනඝමඤ්ඤං**, ශ්‍රොතස්පුට යන් පැළිමට සමර්ථවූ (කන්බිගිරිකිරිමව සමර්ථවූ;) **අඝනිඝනනි පාන** සඳං ඕඝ, සිඟණන් සෙන වැටෙන ශබ්දඝක්මෙන්; **කණණ කුණ්ඩලං**, තුණ්ඩලාභරණය.

ඝුඝඝදෙවඝඝ වඤ්ඣු දුතිඝං.

—+—

සුඝඛිඝපපිමධුඝකඛරාගිඝඛඛනෙන, සුවඳගිතෙල්මිඝකුරු ආදියෙන් සකස්කරණලද්දවූ, ඝපපි ච මධු ච ඝකඛර ච ඝපපිමධු ඝාඛර, සුගඛා ච තා ඝපපිමධුඝකඛරාවාති සුඝඛිඝපපිමධුඝකඛර, සුගඛිඝපපිමධුඝකඛරාහි අභිඝඛිතං සුඝඛිඝපපිමධුඝකඛරාහි ඝඛිතං, තෙන- **අපෙපාදකඛිරපායාඝෙන**, නිරුදකඛීරපායාඝ යෙන්; මට්ටසුබුමවඤ්ඣං, මටසිලුටුවූ සියුම්වඤ්ඣයක්; **නෙකඛජ්ජ ඝනඝමපකිණ්ණා**, නොයෙක්සියගණන්දෙවහනන්ගෙන් ගැවසි ගත්තාවූ; **මණ්ඩනඝකඛිමානෙ**, ඉදුනිල්මිණිරන්විමනෙක; **වණණ පොකඛරතාඝ**, වණිසෞඳඝයීයෙන්.

ලහිඝවඝහඝඝ වඤ්ඣු තතිඝං.

—×—

පඝොජිනගීනවාදිනෙහි, ඝොදනලද ගීතවාදිතඝන්නෙන්; **මහානලාකාඝනෙන**, මහවැවඝමිපයෙහි; **ගිරිනාලං කාම**, ගිරිහල්නම්පළුතයක්; **කාලවලලිඝො**, කලවැල්; **ඝ ණඞ්ඝිඝො**, ගැට; **නවටකං චිනිඨා**, ලතුවක් වියාගෙණ; "මහන්තං තවටකන්ති මහාභූමිකං මහාඵලං වා" ඝනු ටීකායි-**ඵඳඛිතුං**, ඔඝවාලන්ට; **අඝකකුනෙඝඝං**, නොහැකිවූ; **වට්ටපාඝාණරාඝිං**, වටගල්රැසක්; වට්ටපාඝාණන්ති ආමලවට්ටඝිලං" ඝනු ටීකායි-**පරිබහමනෙතා**, කරකවමින්; **අඛහනතො**, පොළඳවයි; "අඛහනතොති පඨවිතලෙ, ඝනු ටීකායි— **අපඨිනිවඨිනෙ**, වැඩ නොනිමි; **අට්ටාලඝොපුරං**, අටලුදොරටු ඇත්තේඝ; **සොළසහත්ථුබ්බෙඛඛපාකාරං**, සොළොස්රියන් උඝ පවුරු ඇත්තේඝ; **උදකඛදදමසුකඛඝඛඛාහපරි ඛාතනයපරිඛතිතනං**- උදකඛදඳමිසුකඛඝඛඛාත, දිඝ අගලඝ මඩ අගලඝ වියලි අගලඝයි කියනලද; පරිඛාතනඝ, අගල් තුණකින්;

පරිකිත්තනං, වචකරණලද්දේය; දුස්සවෙසං, වැද්දනොහැකිවූ; දස්සිතනා, දර්ශිතවූයේ; "දපෙන මානෙන ඉතො යාතො පවත්තොති දර්පිතො ,, යනු ටීකායි—වගඟගමනනා, පණිමින්; සුනි සිතෙන, මනාකොට මුවහත් තබනලද; කුමහණ්ඩි බිය, කොමඩු මෙන්, ජනනසොගෙහන, පිළිසන් වාහනයකින්; පරිසුමහනෙතා, ගඟමින්; හනනෙතා, පෙළමින්; (දුදුරු කෑමින්) උසසුකකමනො, උත්සාහවත්සින්ඇත්තේ; උබ්බිගහමානසො, කලකිරුණුසිත් ඇත්තේ; මහාජලලිකං නාම කෙවට්ටගාමං, මහදැල්ලම් කෙවුල් ගමට; එකදෙණ්ඩාවාස, එක්දඩුඔරුවෙක්හි; උදකදෙණ්ඩං, දිය ඔරුවක්; බොධිසිනානං, බොධිසත්නානස; වරකනණඩුලානං, වරා සහල්; නාරුණකසිකථලානි, නොපැසුහුගිවුලුඵල; කපාලෙ, ලෙලි; ඡඩ්ඩෙථා, හැර; උදුකඛලෙ, වතෙහි; අඡ්ඣොහරි, ගිල් ලේය; උගගලිථා, ගිලිහි (අතඟැලවී;) සිථිලෙන, සෙමින්; අභි මානවඩ්ඪනාරහං, අභිමාන වැඩීමට සුදුසුවූ; පාසඝථිනා, උගුළු ලියෙන්; ඔගොවිය, මුවෙකුමෙන්; "පාසඝථිනා මිගො වියානි පාස ඝථිනා ඛත්තො මිගො විය, 'පාසඝථිතා ඛත්තොවියානිපි පාථො, පාසඝථිනා ඛත්තො මිඟා වියානි අත්ථො" යනු ටීකායි—චොල රථෙ, සොළි රටෙහි; නාහිනහඤනෙනා, සතුටුනොවන්නේ; අනි වත්තනිඝසෙනාසනං, අනිවත්තනිඝ නම් විහාරයට; ගමනිරසෙනාස නං, ගැඹුරුසෙනසුනෙක; සෙනාසනඩ්ඨසම්පතනං, සෙනාස නාඩ්ඨසම්පත්තින් යුක්තඝ; න අභිරමනි ඉති, නොඇලේදුහි; සපපාඝසෙනාසනං, ඵාසුසෙනස්ථක්, ඛිනඤඤවසිකො අහොසි, චිතකිවසිකවිය; සඤඤදනතිඝං, සක්දෙවිරජහු විසින් දෙනලද; ලොහකුමපබ්බනවිහාරං, ලෝකුළුපව්වෙහෙර; පහවො, පහ රණ ලද්දේ; පබ්බනකුවෙ; පවිතමුදුනෙහි; බඤ්ජිවදලඝනන මිව, බදුවදපෙනි අතුලාක් වැනි, සුරතනං, අභිරකතවූ; පටි මුනතිව, මිදීමද.

දුථාසෙනඤ්ඤ වඤ්ඣු චතුඤ්ඨං.

—:ැ0:—

අනෙකකුවිමණ්ඩපසෙනාසනෙහි, නොයෙක් කුවිමණ්ඩප සෙනාසනයන්ගෙන්; විඝාසාදෙ, විඝාසාදයෙක් (ඉදුල්බත් කන දුහියෙක්;) කපණො, ඉතා දිළිඳුවූයේ; අනාලඹිකො, අසරණවූයේ; "අනාලඹිකොති අනාලම්බො" යනු ටීකායි-අබඤ්ඣකො, බඤ්ඣන් නැත්තේ; මාලකකරෙණ, මලුව කොණෙහි; සුඛසිලො ගුත්ථා, සැප සීලිව; සුපනෙනා, වැදහෝනේ; අඝනාගඩො, ඇතුළත්මි; සසුරඝඝ, මාමාගේ; "සසුරොති භරියාඝ පිතා" යනු ටීකායි-නාකඛනත

පාඨකා, නක්ෂත්‍රපාඨකයෝ; "නක්ඛත්තපාඨකානි අධීයිංසූති පාඨකා නක්ඛත්තපථෙ ජානනකා ගණකා" යනු ටීකාසි-**චන්දසුරියගහානං නක්ඛත්තපීළාදෙවදුන්දුභියපඨිකම්පනාදයෙ,** චන්ද සුරිය ග්‍රහාන, චන්ද්‍රග්‍රහණ සූර්‍ය්‍ය ග්‍රහණය; නක්ඛත්ත පීළා, නක්ෂත්‍රපීඩාය; දෙව දුන්දුභි, ආකාශගර්‍ජනාය; පඨවිකම්පන, පෘථිවිකම්පනය යන; ආදයො, මේ ආදිවූ; "සුරියග්‍රහාහොති රාහුනා අසුරින්දෙන ගහිත සුරියෙ සුරියග්‍රහාහො නාම, නක්ඛත්තතුපපීළාති ඉත්ථං නාම නක්ඛත්තං අසුකෙන නාම නක්ඛත්තෙන ගහෙන වා පීළිතන්ති එවමාදිනා නක්ඛත්තතුපපීළා "යනු ටීකාහි-**ආලිං,** මියර; **මානිකං,** ඇල; **එකචක්ඛත්තරෙ,** දෙකිසිලිඅතරෙහි; **නඤ්ඔපඩෙසෙඩ්ඩා,** අතදමා (අත් බැඳගෙණ) සුමහන්තං, බත්මුලක්, **මහාපාලිඝං,** මහා පාලිනම් දන්හලෙහි; **අනෙකච්ඡබ්බිත්තතිරාග වඤ්ඣානං,** අනෙක විධ, නානාවිධවූ; විචිත්‍ර, විසිතුරුවූ; තිරාගවඤ්ඣානං, වණීවත් වෘත්‍රයන්; **කප්පූරාගරුවන්දනාදිනෙකච්ඡුගන්ධෙ ච,** කප්පූර, කපුරුය; අගරු, අගිල්ය; වන්දනාදි, ඝට්ටන්ය යන මේ ආදිවූ; නෙක විධ සුගන්ධ ව, නානාවිධ සුගන්ධයන්ද; **කඤ්ඤකහණ්ඩිහෙ සම්පාණිව,** කුළු බවු බෙහෙත්ද; **ගොනකපටලිකාදදලොමිකඑකන්තලොමිකපාවාරාදිඅනෙකසයනාසනං ච,** ගොනක, දික්ලොම් ඇති මහ කොදුපලස්ය; පටලික. සනවූ මල් ඇති එළු ලොම් ඇතිරිය; **උද්දලොමික,** දෙදැහ ඇතිරිය; එකන්තලොමික, එක්දැහ ඇතිරිය; පාවාරාදි, උතුරුසළුය යනමේ ආදිකොට ඇති; අනෙක සයනාසනං ච, නොයෙක් සයනාසනයන්ද; **හත්ථොලම්බකං කත්වා,** හස්තාව ලම්බකකොට (අතින් එල්වාගත හැකි පොදියක් කොට) "හත්ථොලම්බකන්ති හත්ථෙන ඔලම්බිතබ්බං හණ්ඩිකං,, යනු ටීකාසි-**අඩ්ඪකුම්භහාරම්භතං,** අඩකුඹක්පමණබරඇත්තේ, "අඩ්ඪකුම්භහාරම්භතන්ති කුම්භභාරස්ස අඩ්ඪභාගම්භතං, චත්තාරිනි සත සහස්සානි එකො කුම්භා, වෙසතසහස්සානි අඩ්ඪකුම්භොා,, යනු ටීකාහි. (කුම්භයෙක් නම් දහමුණෙහි.)

මහානෙලස්ස වත්ථු පඤ්චමං.

——:oo:——

සිඝමූලඛණ්ඩ, ශිලප මිල පිණිස; **නෙලමංසමධුමංසඵෙණ මංසඅඩ්ඪභාරපකතකඛුද්දකසම්භාරපකක්ඛිත්තවඵෙණ,** තෙ ල ම ං ස, (මෙදැ ධාතු මිශ්‍රිත) තෙල් මසය; මධුමංස, (හෘදය මාංසාදිවූ) මධු මසය; ඵෙනමංස, පෙනමසය; අඩභාරපකක, අඟුරෙහි පිසනලද මසය; කඨුකසම්භාරපකක්ඛිත්තවඵෙන, (දුරුමිරිස් ආදි කුළුදු බහා පිසනලද) සම්භාරසංයුක්තමාංසය යන මොවුන්ගේ වශයෙන්;

"තෙලමංසනනි මෙදමිසසිතමංසං, මධුමංසනනි හදයමංසාදි, ළෙණමංසනනි, පපඨාසමංසං,, යනු ටිකායි- **දිපධූපපුණණඝට කදලිතොරණෙනි,** දීප, පඝන්ය; ධූප, සුවඳදුම්ය; පුණණඝට, පුන්කලස්ය; කදලිතොරණෙන්, කෙසෙල් තොරන්ය යන මෙහින්; පුණණා වතෙ ඝවාවෙනි පුණණඝටා, කදලිගි කතානි තොරණානිකද ලිතොරණානි දීපානි ච ධූපානි ච පුණණඝටා ච කදලිතොරණානිව දීපධූපපුණණඝටකදලිතොරණානි, තෙකි-**ලාජාපඤඣමානි,** විලද පස්වෙනි කොට ඇති;

"නදියා වටටමකුලං මලලිකා මඤුලං තථා,
දබබනිණං ච සිදධත්ථං ලාජාපඤඣමකානිවා"නි.

ඝබජජිකං, කැමිලිසගිතවූ; **අණහරාහතෙන,** වලදනඅතු රෙහි; හත්තඝස අනතරං අනතරාහතතං, තසමිං—**ඝාලිමංසොදනං,** මස් සහිත හැල්බත; **නිකඛමනකාලසමනනතරමෙව,** බිහි වනකලට අනතුරුවම (බිහිවීම හා සමගම;) **ඛතිනකඛගුආදිනං භතතං,** තබනලද තණසාල්ආදි බත; **කඛගුවරකාදි පරිපුරින කොටඨාගාරානි,** තණවරාආදිධාන්‍යයෙන් පුරවනලදකොටුගුඵද; කඛගු ච වරකො ච කඛගුවරකා, කඛගුවරකා ආදී යෙසං තෙ කඛගු වරකාදයො, කඛගුවරකාදීහි පරිපුරිතානි කඛගුවරකාදි පරිපූරිතානි, කඛගුවරකාදිපරිපුරිතානි ච තානි කොටඨාගාරානිවෙනි කඛගුවර කාදිපරිපුරිතකොටඨාගාරානි— **සිපපවෙසනකණණවෙධන උපරාජට්ඨානාදිමඞගලදිවසෙව,** සිපපවෙසන, බත් කැවීමය; කණණඡවධන, කන්විදීමය; උපරාජට්ඨාන, යුවරජතැන් ලැබීමය යන; ආදි, මේ ආදිවූ; මඞගලදිවසෙ ව, මඟුල් දිනයෙහිද; **කඛගුව රකගොධූමාදිසසානි,** කඛගු, තණය; වරක, වරාය; ගොධූම, හිරි ගුය; ආදි, මේ ආදිකොට ඇති; සසානි, ශස්‍යයෝ; **අපරිමිතඤි සමපතතිනා,** අප්‍රමාණශ්‍රීසම්පත්තියෙන්; **ආඝඬඛං,** අයමුඛය; **යුගං,** විය; **නිඝිතෙනාකාසං,** හුන් තැනට; **ආයුතතකඝුඝිසා,** රාජකාය්‍යඝයහි නියුක්තපුරුෂයෝ; **ආහවාහතෙ,** ගෙණගෙණ පවුරු; **සිලාතලපොකඛරණිලතාමණඩපරුකඛමූලාදිසු,** සිලා තල, ගල්තලය; පොකඛරණී, පොකුණුය; ලතාමණඩප, ලියමඩු ලුය; රුකඛමූල, රුක්මුල්ය යන; ආදිසු, මේ ආදි තන්හි; **හෙලෙලා ලගාමියසරසස,** හෙලෙලාලිනම්ගමනායයකවූ; **මෙඝමුඛයෙහි;** **අසොකමාලංච,** හොපලු මල්ද; **ඔචිනනති,** කඩන්නි; **පරිවජනෙන,** පිළිසන්වූ; **ධඤඤපුඤඤ ලකඛණ සමපනනා,** ධන්‍ය පුණ්‍ය ලක්ෂණයෙන් යුක්තවූ; **විකිරණාහිඤඤාදිකංච,** විසුරුණාවූ

බත්තුලු ආදියද; **අභිසඞ්ඛි**, බිඳීම (ඇපකළාය;) **චතුරඞ්ගසඞ්ඛදෙසෙ**, සිව්රියන් පෙදෙස්හි; **සංඛුහි**, කැලඹුනේය; **සාදපටිච්චිකං**, භාග්‍යාව; **වල්ලහිරඤ්ඤං**, වලලහවූ සත්‍යයක්; **සුරතඤ්ඤාවං**, අතිශයින් ඇලුනුබව; **ලක්ඛණඛිතා**, ලක්ෂණයෙන් හිනවූවානම්; **බඤ්ඣ හොඤ්ඤාගූ සූපබ්‍යඤ්ඤනාදයෝ**-බඤ්ඣ, කැයුතුදය; හොඤ්ඤ, බුදිය යුතුදය; යාගු, කැඳය; සූපබ්‍යඤ්ඤන, සූපව්‍යඤ්ඤනය යන; ආදයෝ, මේ ආදීන්; **බලකාඝපරිවුතෝ**, බලසෙන් වියින් පිරිවරණ ලද්දේ; **පඤ්ඤත්තවරපල්ලඞ්කෙ**, පණවනලදඋතුම්රාජපර්‍යඞ්කයෙක්හි; වරෝ ච සෝ පල්ලඞ්කොචෙති වරපල්ලඞ්කෝ, පඤ්ඤත්තෝ ච සෝ වරපල්ලඞ්කොචෙති පඤ්ඤත්තවරපල්ලඞ්කෝ, තස්මිං—**පදිච්චසමානා**, වලඳවන්නී; **අක්ඛූනරසෝ**, දන්නාලදරසඇත්තේ; **මනං**, මදකින්; **අපනිතා**, පහකරණලද්දී; **කහාපණඔමණ්ඩරාසිමත්ථකෙ**, කහවණු අමුණු රැසක් මතුයෙහි; කහාපණානං අඔමණානි කහාපණඔමණානි, කහාපණඔමණානං රාසි කහාපණඔමණරාසි, කහාපණඔමණරාසිනෝ මත්ථකං කහාපණඔමණරාසිමත්ථකං, තස්මිං— **ඝනත්තනිසාමෙන**, අනුභවකළඇතිකාරයෙන්; **හොකුණපනෝ**, ගෙරිකුණෙන්; **අඤ්ඤමඤ්ඤබලංනාම**, අස්මඬල නම් ගමක්; බහුදෙවරත්තිං, බොහෝ කලක් මුලුල්ලෙහිම; **විගතකඩ්ඩා**, පහවූ සැක ඇත්තේ; **ගෙහවංසෙ**, ගෘහයෙහි; **දිබ්බාඝඩපරිපුණ්ණං**, දිවඔසුවෙන් පිරිපුන්; **අපගතවලිපලිතං**, පහවූ විලිපිලි ඇත්තහු.

සාලිරාජකුමාරස්ස වත්ථු ජාතකං.

——:oo:——

දඤ්ඩිණඞ්ඝඩිකඩාතුං, දකුණුඅකුඩාතුව; **මාරට්ඨාලපාකාර පරිවෙණසමලඞ්කතානං**, දෙරටු අටුලු පවුරු පිරිවෙණින් සමලඬකෘතවූ; **නෙකභූමකපාසාදපතිමණ්ඩිතානං**. නොයෙක් මහලින් යුත් ප්‍රාසාදයන්ගෙන් ප්‍රතිමණ්ඩිතවූ; **සුඛොතමුත්තාහසෙනපුලින සමාකිණ්ණමාලකාවලි විභූසිතං**, සුඛොත, මොනවට ශුද්ධකරණලද හෙවත් ඔප් නගනලද; මුත්තාහ, මුතුරැසක් හා සමානවූ; සෙතපුලිනසමාකිණ්ණ, සුදුවැලි තලාවෙන් ගැවසී ගත්තාවූ; මාලකාවලි විභූසිතං, මලු පන්හියෙන් සැදී; සුඛොතා ච නා මුත්තාවෙති සුඛොත මුත්තා, සුඛොතමුත්තානං ආභා යෙසං නානි සුඛොත මුත්තාභානි, සෙතානි ච තානි පුලිනානිචෙති සෙතපුලිනානි; සුඛොතමුත්තාභානි ච නානි සෙතපුලිනානි චෙති සුඛොතමුත්තා භසෙතපුලිනානි, සුඛොතමුත්තාභසෙතපුලිනෙහි සමාකිණ්ණානි සුඛොතමුත්තාභසෙතපුලිනසමාකිණ්ණානි, සුඛොතමුත්තාභසෙත

පුලිනසමාකිණ්ණානි ච තානි මාලකානි වෙති සුධොතමුත්තානාහ සෙතපුලිනසමාකිණ්ණමාලකානි, සුධොතමුත්තානාහසෙත පුලින සමාකිණ්ණමාලකානං ආවලී සුධොතමුත්තානාහසෙතපුලින සමා කිණ්ණමාලකාවලී, සුධොතමුත්තානාහසෙතපුලිනසමාකිණ්ණ මාලකා වලීති විහුසිතං සුධොතමුත්තානාහසෙතපුලිනසමාකිණ්ණමාලකා වලීවිහුසිතං — **භුත්තම්පි,** අනුභවකරණලද ආහාරයද; **ඡඩ්ඩිතඒවා,** වමනයකොට; **ඔමිකරකෙන,** ඔබරාවෙන්; **කපාලෙ,** කබලෙහ; **කපල්ලපූරනඤ්ඤාලාදිමුඛවාසඝනිං,** කපුරුතකුල් ආදිවූ මුව සුවඳ කරණ ද්‍රව්‍යයන් ඝනිත; **ගණ්ඩිං,** ගෙඩිය, **ඔහිඩාර කොට්ඨකෙ,** බිහිදෙර කොටුවෙහි; (වහසල් දෙර) **සකටවඩ්ඩාවාරං,** ගැල් කඳවුරක්; දුරුක්ඛිඩිදීහි ආ සමන්නතො වරනති පරිකම්පනති එත්ථානි ඛඩ්ඩාවාරො, පත්ථනත්ථො වරඛාතු, ආපුබ්බත්තා පරිකම්පනත්ථො හොනි; **කොට්ඨෙහං,** කෙළවර ගෙට, **ලාභග්ගයසග්ගපප්පත්තො,** ලාභයෙන් හා යසසින් අග්‍රතැන්පත්වූයේ; **කිලෙසසත්තුනො,** කෙලෙස් සතුරන්; **චොරවාලාදිභයෙහි,** සොරුය වල්මෘගාදීහුය යන මොවුන්ගෙන් වන භයින්; **කිලෙස සෙනං,** කෙලෙස්සෙනග; **බුද්ධභූතභූම්පදෙසං,** බුදුවූ බිම් පෙදෙස; **ඝාවනොට්ඨපටඨනං,** මාවටු පටුන දක්වා; **ගාළ්හවෙදනං,** දැඩිවූ වේදනා ඇති; ගාළ්හාවෙදනා යස්ස සො ගාළ්හවෙදනො; තං—**ගාමපපවෙසනසමයෙ,** ගම්වදනාවේලෙහි; **නිධාය,** පිහිටුවා ගෙණ,

චූලනාගත්ථෙරස්ස වත්ථු සත්තමං.

———:००:———

බලං පුණ්ණවා, කලව්ව ශුද්ධකොට; **වඩ්ඩිතාය සද්ධිං,** වැඩුනාවූ වී සමග; (පොලි සමග) **උය්‍යානවනපොක්ඛරණිපනිමණ්ඩිතං,** උද්‍යාන වන පුෂ්කරිණීන්ගෙන් ප්‍රතිමණ්ඩිතවූයේ; උය්‍යානානි ච වනානි ච පොක්ඛරණියො ච උය්‍යානවනපොක්ඛරණියො, උය්‍යානවනපොක්ඛරණිහි පනිමණ්ඩිතං උය්‍යානවනපොක්ඛ රණිපනිමණ්ඩිතං — **නෙකදෙවච්ඡරාසතසමුපසොභිතමානං,** නොයෙක් සිදගණන්දෙවඟනන් විසින් පවත්වනුලබන්නාවූ; **ධුමරක්ඛසඝබ්බනෙ,** උද්දම්බරගිරිපර්‍යන්තයෙහි; **අනුබ්‍රූහයමානො,** කැමැතිවන්නේ; **ලෙණපබ්භාරකුච්ඡිමණ්ඩපරුක්ඛමූලාදිසු,** ලෙණ, ගල්ගුහාය; පබ්භාර, පාංශුගුහාය; කුවි, කිළිය; මණ්ඩප, මඩුග; රුක්මූල, රුක් මුල්ය යන; ආදිසු, මේ ආදි තන්හි; **සුසජ්ජිතදෙව පණ්ණාය,** මොනවට සැරසුනු දිවපිරිස විසින්; **පඤ්චවණ්ණඛජ පතා**

කඩ්ඝනාදයො, (නිලපිතාදී) පස් පැහැති ධජපතාකවජත්‍රාදීන්; **වජ්ජමානෙසු**, වඩනුලබනකල්හී.

මෙඝවණ්ණස්ස වත්ථු අට්ඨමං.

——:oo:——

සාගිරිං නාම, යෙහෙළිගිරිනම්; බහුලමසුනිස්සන්තෙරො, මහදුලියානිස්තෙරුන්වහන්සේ; බහුලං අධිකං මංසු යස්ස සො බහුලමංසු, බහුලමසුයි පාඨෙපි නිස්සන්තෙරො බහුලමසුනිස්සන්තෙරො, **උපට්ඨාකකුලස්ස ගෙහං**, උපස්ථායකකුලගෙදරකට; **සඝමංසොදනං, සා** මසින්යුත්බත; **ඔධජ්ජෙකෙන**, කැවිලිසහිතව; **මධුඝතඛණ්ඩඛණ්ඩං**, මීඅකුරු බහා සකස්කරණලද; **ඛණ්ඩමත්තෙහි**, ඝණමාත්‍රයකින්; (ඇසිල්ලකින්) **ගම්භකභත්තං**, ගම්භකබත්; **මහාසඝකට්ඨගාමි**, මහත්සඟඇවරුන්; **කනකසිරිපවිජ්ඣහා**, කරණලද සිරුරුපිළිදුගුම්ඇත්තෝ; **තෙසු කනකභත්තකිමෙවසු ඔනිතපත්තපාණීසු නිසිදෙනසු**, කතභත්තකිවෙවසු, කරණලදබත්කිසඇනි; ඔනිතපත්තපාණිසු, පාත්‍රයෙන් ඉවත්කරණලදඅත්ඇනි; තෙසු උත්වහන්සේලා; නිසිදෙනසු, වැඩහුන්කල්හි; පත්තතො ඔනිතා පාණී යෙසං තෙ ඔනිතපත්තපාණී, තෙසු-මඤ්ඤනති, සිතත්; **චකකවාලපරියන්තපරිසාසු**, සක්වළපුරාසිටිපිරිසවද, **ඔභාසවිපාසිං**, කදපිළිවෙළ;සුඛවිභිඝං, පුවිවරිතය.

ධම්මදින්නත්ථෙරස්ස වත්ථු නවමං.

——+——

දක්ඛිණමලයෙ, දක්ඛිණමලයප්‍රදෙශයෙහි; **රට්ඨිකපුත්තො**, ජනපදනායකයෙක්තෙම; රට්ඨෙවසතීති රට්ඨිකො, රට්ඨිකස්ස පුත්තො රට්ඨිකපුත්තො, **කදලිඝාලඝාමෙ**, කෙහෙල්ගමුවනම්ගම; **සබ්බිස්සරිසසම්පන්නාගනො**, සියලුඉසුරෙන් යුක්තවූයේ; **රත්නඝාලිනං ඝෙව**;රත්හැලින්ම; **පවාළවණ්ණං**, පබළුවන්පැහැඇති; **රාජමාසෙ**, මහමැ; (උදු) **කම්මාසවණ්ණගොනසහස්සං**, (කලුසුදුනිප් ඇති) කබරවන්පැහැති ගොන්දහසක්; **කාලමාස මුඟෙහපි**, කලුමැ හා මුංඳ; **මුඟහසකටෙ**, මුංගැල්; **මුඟහනාමවිහාරං නාම**, මුංගමුවිහාරනම්.

රට්ඨිකපුත්තත්ථස්ස වත්ථු දසමං.

——+——

දුතියො ඝොඩවගෙහා අට්ඨමො.

——*——

නාලඛගරනිස්සඛඛනවාසි, තලගුරුනිස්නම්පවිතයෙහි වැසි; **මහාරඛහකලෙණෙ**, දෙවුරුහානම්ගල්ලෙනෙක, **මහාවම්මිකො**,

මහතුඩසෙක්; **සිලුඝනතා**, ගරඹයෙක්; නිබ්බිසතාය අමාරිනහතා සිලඝුතහතං අතහතං මනතා යස්මිං සෝ සිලුඝනතා, **හොගං** ආභුජිත්වා, දරණලාගෙණ, **සවණපථේ**, ශ්‍රවණපථයෙහි; (ඇසෙනදුර) **ගොධා**, ගොයෙක්; **වරකනකචිමානෙ**; උතුම්වූ රන්විමනෙක්හි.

සිලුඝනතසස වත්ථු පඤ්චමං.

—1—

විඛොලෙ නාම, වියදිනම්; **මිගසූකරමොරසුකචටකාදි නානාඛදකචරාව**-මිග, මුඛවෝය; සූකර, ඌරෝය; මොර, මොනරුය, සුක, හිරවිය; චටක, වටවෝයනා; ආදි, මේආදිකොට ඇති සතුන් හා; නානාඛදකචරාව, දියෙහි හැසිරෙණ නොයෙක් සත්වයෝද; උදකෙ චරන්තීති ඔදකචරා-**සාලූරඝඛ්ඛාව**, බලුසමූහයක්ද; ඕගෙ සරති හිංසතීති සාලූරා; සර හිංසායං, **බලීසාදඝොව**, බිලිආදියද; **ඛනුපාසඔඝුරාදිනෙසාදහණ්ඩං**-ඛනු, දුනුය; පාස, මලය; වාඟුර, දුල්යයනා; ආදි, මේආදිකොටඇති; නෙසාදහණ්ඩංව, වැදිඋපකරණද; **පඤ්ඣපාඝඝනානි**, පන්සියයක්මල; ඔඛඩියනති, අටවනුලැබෙත්; * **පඤ්ඣපාඝඝනඝටිඝෝ**, පන්සියයක්මලයවී; **රොපිඝනති**, නඟනු ලැබෙත්; **සූලාරොපණවිසපානනාදිඅඝනකානිපාණවධප්පයොගානි**-සූලාරොපණ, උගුල් සිවුවීමය; විසපානනාදි, විෂලීමය යනමේ ආදිකොටඇති; අනෙකානි පාණවධප්පයොගානි, නොයෙක්ප්‍රාණ වධප්‍රයොගයන්; **අදඝාපඝනනා**, දඟාරහිතබවට පැමිණියේ; නදඝා අදඝා, අදඝං ආපජ්ජීති අදඝාපනෙනා—**ලොහිතරතනපාණී**, ලෙහෙයෙන් වැකුණු අත්ඇත්තේ; ලොහිතෙන රතනපාණී යස්ස සෝ ලොහිතරතනපාණී-**පඤ්ඤලොහිතානි**, කකියවා පිසනලද්දේ; "පඤ්ඤලොහිතානීති ආමකලොහිතානි" යනු පිකාහි-**නිඛ්ඛමුට්ඨිං**, තණමිටක්, **නදඝානිහවජීවිහං**, ඒපිණිස බැහැරකරණලදදිවඇති; නදඝාය නීහවා ජීවිතා යස්ස සෝ නදඝානීහවජීවිතා, තං, **අඤ්ඤත අඤ්ඤතරෙහි**, යකුළුඅයමුගුරුවලින්; **පහරඤ්ඤසෝ විඤ්**, පහරණලද හිස්ඇත්තෙක් මෙන්; **විනිවිජ්ඣිඤ්ඤමානෝ විඤ්ව**, විදිනුලබන්නෙක් මෙන්ද; **ඝබ්බකාමදං**, සියලුකැමැතිදෙයදෙන්නාවූ; සබ්බකාමං දදාතීති සබ්බකාමදං, තං-**පාණාතිපානාදිපටිවිරතනා**, ප්‍රාණාතිපාතාදි අකුශලකර්මයන්ගෙන් වැළැක්කේ; **දසකුසලකම්මපථේ**, දශකුශල කර්මපථයන්—

---

* පටවනු ලැබෙයි- සන්නයි.

"දානං සීලං ච භාවනා
පත්තී පත්තානුමෝදනා
වෙය්‍යාවච්චාපචායං ච
දේසනාඅුතිදිට්ඨිජු" යන දසයයි.

නෙඝාදස්ස වත්ථු දුතියං.

———:oo:———

කවිජනෙකි, කාව්‍යකාරජනයන් විසින්; **වණ්ණනියරූපා**, වැණිය යුතුරූ ඇත්තී; **එකඤ්ඤුනියා** එව, එකවරක් ඇසීමෙන්ම; **පකතිමේධාවිනාඝ**, ස්වභාවයෙන්ම නුවණැති බැවින්; පකතියා එව මේධා, අස්ස ඇතිනි පකතිමේධාවි, පකතිමේධාවිනො භාවො පකතිමේධා, විතා, නාඝ-මුත්තාවලිං, මුතුවැලක්; **ආවුණනති විඝ**, ආවුණන්නියක් මෙන්; **මහානිසභපටභනවාඝි**, මාවටුපවුන්වැසි; **පෙමපාඝනෙන**, පෙමනමැතිපාඝයෙන්; පෙමො එව පාඝො පෙමපාඝො, තෙන—විගඝනෙන, කල්ඝවනකල්හි; **දිත්තදෙහා**, ඇවිලගත්සිරුරැත්තී; **ඵලමහෙඝන**, ගොඩවගින්; ඔඝයඝා, බැඝ; **දද්දල්ලමානං**, දිලිසෙමින්; **පටිඝාපුණනති**, වනපොත්කරන්නී.

හෙමාඝ වත්ථු තතියං.

———:oo:———

සල්ලකං, ඉන්තැඝකු; සල්ලතීති සල්ලකො, සල්ල ආසුගතියං, තං, **සූවිඝෙ**, ඉන්; **අජ්ඣරෝ**, පිඹුරෙක්; අජං ඝාගං ගිලතීති අජඝරො, අජපුබෙබා ගිලඅදනෙ, **ගොරූපකෙ**, ගවඝන්; **නිපපීලියමානං**, පෙළනුලබන්නා; **කඝනෙත**, සී සාන්නාවූ; **ලෙඛඩුදණ්ඩාදිහත්ථා**, කැවදඹුආදිඝ ගත් අත්ඇත්තෝ; **අඤ්ඤමඤ්ඤනිඝඝිනා**, ඔවුනොවුන් ඇසුරුකළෝ.

කාණඝිගාලඝ වත්ථු චතුත්ථං.

———:o:———

දූරපරිවජ්ජං කත්වා, දූරූපරිවර්ජිනඝ කොට හෙවත් භාඝ්‍යාව ගෙදර සිටුවා; **ගාමභොජකඣානෙ**, 'ග්‍රාමභොජකනම් තනතුරෙහි හෙවත් ගම්මුදලිතනතුරෙහි; **හාරකෙයූරකටකනූපුරාදිසබ්බාභරණපතිමණ්ඩිනා**-හාර, මුතුහරඝ; කෙයූර, අඟපළඳනාඝ; කටක, වලලූඝ; නූපුර, පාවලලූඝයන; ආදි, මේආදිකොටඇති; සබ්බාභරණපතිමණ්ඩිතා, සම්භාරණයෙන් සැරසුනී; හාරා ච කෙයූරානි ච කටකානි ච නූපුරා ච හාරකෙයූරකටකනූපුරා, හාරකෙයූරකටකනූපුරාආදී ඝයසංඛානි හාරකෙයූරකටකනූපුරාදීනි, හාරකෙයූරකටකනූපුරාදීනි ච තානි සබ්බාභරණානිචෙති හාරකෙයූරකටකනූපුරාදිසබ්බාභරණානි, හාරකෙයූරකටකනූපුරාදිසබ්බාභරණානි පතිමණ්ඩිතා හාරකෙයූරකටකනූපුරාදිසබ්බාභරණපතිමණ්ඩිතා-**පරිචාරිකාඝ**,

දුසියකගේ; පරිවරති සාමිනානි පරිවාරිකා, පරිපුඛඛා වරගතියං, විඛාහනවිත්තතා ච, විශෙෂයෙන් භ්‍රාන්තවූ සිත්ඇත්තේද; සුතපුඛඛමමා, ඇසුවිරුදහම්ඇත්නී; පුතිකාසෙන, කුණුශරීරයෙන්; පරිඛයහමානො, දවතුලුබන්නේ; වානිජකඤ්ඤ හරියා නං දිඤ්වා නරමනිවාඤං පුරිසොති මඤ්ඤමානා එව මාහ භගිනි නිඤ්ඤාරෙපි අඤං කාසො ජරාමරණව්‍යාධිහි පරිපීලිතො සඛඛං ආරොග්‍යං ව්‍යාධිපරිසොසනං සඛඛං සොඛඛනං ජරාපරිසොසානං සඛඛං ජීවිතං මරණපරිසොසානං සඛඛාසෙව ලොකසහනිවාසො ජානිසා අනුගතො ජරාය අනුසටො ව්‍යාධිනා අභිභූතො මරණෙන අබ්භාහතොති ආහ-වානිජකඤ්ඤ, වෙළඳහුගේ; හරියා, භාර්‍යාතොමෝ; තං දිසවා, ඒදැක; අඤං පුරිසො, මේපුරුෂතෙම; නරමනි ව ඉති,නොවළකියහි; මඤ්ඤමානා; සිතන්නී;එවං ආහ, මෙසේකීවාය; භගිනි, නැඟනිය; අඤං කාසො, මේශරීරයතෙම; නිඤ්ඤාරෙ අසි, ගතයුතුසාරයක්නැති භාවයින්නිඤ්ඤාරද වෙහි; ජරාමරණව්‍යාධිහි, ජරාමරණව්‍යාධීන් විසින්; පරිපීලිතො, හාත්පසින් පෙළනලද්දේය; සඛඛං ආරොග්‍යං, සියලුනිරොගභාවය; ව්‍යාධිපරිසොසානං, ව්‍යාධියකෙළවරකොටඇත්තේය; සඛඛං සොඛඛනං, සියලුසෞඛනය; ජරාපරිසොසානං, ජරාවඅවසන්කොටඇත්තේය;සඛඛං ජීවිතං, සියලුජීවිතය; මරණපරිසොසානං, මරණයකෙළවරකොට ඇත්තේය; සඛඛා එව ලොකසහනිවාසො, සියලුමලොක සත්‍වතෙමේ; ජානිසා අනුගතො, ජාතියවිසින් අනුගතය; ජරාය, ජරාවෙන්; අනුසටො, උපද්‍රැතය; ව්‍යාධිනා, ව්‍යාධියවිසින්;අභිභූතො, මඛනාලද්දේය; මරණෙන, මරණයවිසින්; අබ්භාහතොති, යවකරණලද්දේයයි; ආහ, කීවාය; අපසඤ්ඤතො, හොවළකින්නේ හෙවත් නොපසුබස්නේ; පරහඤ්ඤ, අනුන්සතුවසතුවෙහි; අපරඤ්ඤනි ති, අපරාධකෙරේයයි; පරපබ්බඛා ති, අනුන්පිළිබඳසින්ඇත්තීයයි; ඔරමාපෙසසාමි ති, වළක්වන්නෙමියි; කාමං, එකාන්තයෙන්; භූතඤවජ්ජෙ, ගකැදුරන්; අනුරූපබලිවිඛානං, සුදුසුවූ බලිවිධි; පෙතපිසාචසඤ්ඣරක්ඛසනිසසවිතං,-පෙත, ප්‍රෙතයෝය; පිසාව, පිසාචයෝය; යඤ්ඣ, යක්ෂයෝය; රක්ඛස, රාක්ෂසයෝය, යන මොවුන් විසින්; නිසෙවිතං, නිතරසෙවිනාලද්දාවූ; ඤාසමානනෙසාචිනඤං, ඇවිල්දනනොයෙක්දරසෑදෑනි; මහානිප්පසුසානං, මහවටු සොහොනට; කාකසොණාදීහි, කවුඩාබලුආදින් විසින්; අවිඛණ්ඩිතදෙහබඛිනං, කඩානොකැඟරීරබඤ්ඣනඇති; උදකපසනං, පැන් පතක් (දිය අතලොස්සක්); දසෙසෙසිගිමලොචනො, ඩැහැගත් තොල්හාබිඤ්සුණුඇස්ඇත්තේ; සමුද්දවිවිසො, මුදුරළ; ඔගඤිවිසො, ඔසවාගෙණ; (අමෝරාගෙණ) පඤ්ඣලිසො, පැකිල; සරණපාසාණ

පාකාරෙ, ඝරණතැමැතිගල්පවිරෙහි; **පරිවත්තෙත්වා,** ජපකොට; **ආවහෙත්වා,** ආවෙස කරවා; **නිරපරාධිකස්ස,** අපරාධ රහිතයාට; **ආඝජ්ජ,** පැමිණ; **කාරුඤ්ඤායමානා,** කරුණාකරන්නේ; **කරුණා එව කාරුඤ්ඤං,** කාරුඤ්ඤං කරොතීති කාරුඤ්ඤායමානා. අථවා, කරුණාය භාවෝ කාරුඤ්ඤං, කාරුඤ්ඤම්විවරතීති කාරුඤ්ඤායමානා.

නන්දවානිජකස්ස වත්ථු පඤ්චමං.

ඝාතනහනිං කත්වා, උක් යන්ත්‍රයෙක බැලමෙහෙකොට; **සකලූ හිනනබණ්ඩං,** ගැල්බුන් කඩනම් මහවනයට; **ගාමානි දූරතරානි,** ගම් ඉතා දුරය; **ජීනනහතෙනා හවෙය්‍ය,** සුන්බත්වුයේ නම්; **ජීනනං භත්තං ඝස්ස සෝ ජීනනහතෙනා, උදඝව්‍යඝවසෙන,** උදඝ ව්‍යයවශයෙන්; (උත්පත්ති විනාශයන්ගේ වශයෙන්) **සමපිඤ්ඤින්ද්‍රියෝ,** මොනවට පිණාගියඉඳුරන් ඇත්තේ; සම්මා පිණිතානි ඉන්ද්‍රියානි යස්ස සෝ **සම්පිණ්ඩිනින්ද්‍රියෝ—නිපප්‍යානකුටාගාරං,** සෑත පුතුකුළුගෙය; **උට්ඨහනෙන,** ඔසවනකල්හි; **න උට්ඨහනු,** නොම එසවේවා; **උකඛිපන්තා,** ඔසවන්නාහු; **කූටාගාරකණ්ණිං,** කුළු ගෙයකොණ; **නිවුත්තගාමං,** විසුගම.

නකුලස්ස වත්ථු ඡට්ඨං.

දුබ්බුට්ඨිනෙනා, වැසිනැතිවීමෙන්; වුට්ඨියා අභාවෝ දුබ්බුට්ඨි, තයමා, **න නිපජ්ජති,** නොනිපන්නේය; **මිලානං,** මලානිකවිය; **වාපිසොණ්ඩිපොක්ඛරණ්‍යාදිසු,** වැවිගල්කෙම්පොකුණු ආදි යෙහි; **පවිජිනනං,** සිදිගියේය; **හලිද්දිඝිඛිවරාදිහණ්ඩං,** කසා ඉඟුරුආදිබඩු; **පටිසොධාපෙත්වා,** පරිශෝධාකරවා; (නිරවශෙෂ යෙන්ම සොයවා) **නලඛණ්ඩපධානෙ,** බටකඩුනම් භාවනාගෙහි; **විපස්සනෙනා,** විදර්ශනාවඩන්නේ; **අනිජ්ජානොඅමහි,** ඉතා ක්‍ෂුධා ඇත්තේවෙමි; **තුඣභාජනභාවං,** හිස්භාජනඝබව; **සුමනමකුල රාසිමිව,** සමන්කැකුළුරැසක්මෙන්; **ගෙහවංසෙ,** ගෙයිවස් යෙහි; **වංසනෙ,** වස්යෙහි පටන්; **සාලිධාරං,** ඇල් සහල් ධාරා වක්. **අඛබාචඡිනනං,** එකාබද්ධකොට; **හනනඛීජිනි,** බත්බිජුවට; **සධඤ්ඤජාතා,** ධාන්‍යඇත්තෝවූහ.

අම්බාම්බවත්‍ථස්ස වත්ථු සත්තමං.

විලලනාම එකෙ ගාමෙ, විල්නම්එක්ගමක්; **රථපාසාණ වනෙ,** රියගල්වෙතෙහි; **වානරසඤ්චාරිකං,** වඳුරන්ඇවිදිනා බව; නරෝ වියාති වානරෙ, වානරානං සඤ්චාරිකං වානරසඤ්චාරි

කං; **පාසං** බඩ්ඩඩ්ඩා, මලපටවා; **මකකටා**, වදුරෙක්; **මකති** වලතීති මක්කටෝ, මකි වලනෙ, **පටිගිලිඩ්ඩා**, ගිලිලී; **මසිඛරතෙන**, මා ජීවන්ත ගින්දදී; **පුරෙවාරිකං කත්වා**, පෙරදැරිකොට; **දුහෙති**, පෙළාද හෙවත් ද්‍රොහකෙරේද; **ගිඤ්ඡුණ්‍ඩපඤ්ඤං**, මෙහෙණවරට; **ලජ්ජීඛමෙම**, ලජ්ජීඛමීයෙහි.

වානරඤ්ඤ වත්ථු අට්ඨමං.

මහාඛාදවඤ්ඤපතානානි, මහත්සම්පත්ඇත්තාවූ; **දුඤ්ඤඤ්ඤා අහොසි**, ශස්‍යරහිතවූවාය; විගතා සස්සා යස්සා සා දුඤ්ඤඤ්ඤා, **සබ්බනදීකන්දරසොබ්හතලාකාදයෝ**, සියලුගංහෝකඳුරැළි හෙබි විල්ආදිහු; නදියෝ ච කන්දරා ච සොබ්හානි ච තලාකා ච නදීකන්දරසොබ්හතලාකා, නදීකන්දරසොබ්හතලාකා ආදී යෙසං තෙ නදීකන්දරසොබ්හතලාකාදයෝ, සබ්බ ච තෙ නදීකන්දර සොබ්හතලාකාදයොවෙති සබ්බනදීකන්දරසොබ්හතලාකාදයෝ– සුඤ්ඤිසිංසු, ව්‍යාප්තවූවුහු; **වනගහණං**, වනලැහැබ; **ඝිනපණ්ණං**, හැකිලුනාවූපත්‍රඇත්තේ; සිනානි සංකුචිතානි පණ්ණානි යස්ස තං සිනපණ්ණං– **සම්මාගිතනතා**, ශ්‍රීමයෙන් තැවුනාහු, **බලං පොඛෙතෙතා**, කලවිටි පොළමින්; **මිඤ්ඤකපණ්ණසුපෙන සදධිං** මුසුපත්ව්‍යඤ්ජනයක් (පලාමාලුවක්) සමග; **ගිරිකොසිනපවිච්ඡා** දෙහුං, ලජ්ජිඅස්ථාන වසාගත්ථ; **පහිණ්ණවබ්ඛතෙනා**, ප්‍රහිණවූ සංයොජනඇත්තේ; **පණ්ඩිබානං**, ප්‍රාප්තිනාව; **කිලිනනහොජනං**, කිලුටුභොජනය; **උදුම්බරගිරිනෙ පඤ්ඤෙ**, දිඹුලාගලදිසායෙහි; **ඝනසෙලපබ්බතං**, ඝනවූ පාෂාණපර්වතයක් ඇත; **පබ්බතට්ඨක දෙවතා ඝුට්ඨා**, පර්වතස්ථදෙවතාව; පබ්බතෙ තිට්ඨතීති පබ්බතට්ඨකා, පබ්බතට්ඨකා ච සා දෙවතාචාති පබ්බතට්ඨක දෙවතා,–**නානාරතනසමුජ්ජලං**, නොයෙක් රත්නයෙන් දිලිසෙන්නාවූ; **නෙකභූමිසමාකිණ්ණං**, නොයෙක් මහලින් ගැවසීගත්තාවූ; **දිසාපාමොක්ඛනානා**, ජනපදවාරිකාවෙහි නික්මුනාවූ; **සකටබ්භාවාරං**, ගැල්කදවුරක්; **ජනකායස්ස**, ජනසමූහයාට.

ජයම්පතික්කානං වත්ථු නවමං.

බ්‍රාහ්මණානියං නාම, බැමිණිවියානව්; **අට්ඨිවම්මාවසෙසා**, ඇටසම්පමණක්ඉතිරිවූවාහු; අට්ඨි ච චම්මං ච අට්ඨිවම්මං, අට්ඨි චම්මං අවසෙසං එතෙසනති අට්ඨිවම්මාවසෙසා, **අට්ඨිසඞ්ඛලිකමත්තා**, ඇටසැකිලිපමණක්ඇත්තාහු; **අපපානභොජනා**, මදවූ අහරපැන් හොජනකොටඇත්තාහු; **පිසාවා විය**, ප්‍රෙතයන් මෙන්; **පවිජ්ඣිංසු**, සිත්දැහුග හෙවත් පිරිහෙලූහ; **එකච්ඡඤ්ඤ**,

එක්සිත්වූවෝ; **උකඛලි**, සැළිය; **මහාඉන්‍දවාරුණරුක්ඛමූලං**, මහාලුනුවරණරුක්මූලට; "ඉන්‍දවාරුණරුක්ඛමූලන්ති ඉස්සර භාවෙන ඉන්‍දසදිසතතා, ඉන්‍දූ ව සෝ වාරුණෝවෙති ඉන්‍ද වාරුණෝ, ඉන්‍දවාරුණෝ ව සෝ රුක්ඛෝවාති ඉන්‍දවාරුණරුක්ඛෝ, ඉන්‍දවාරුණරුක්ඛස්ස මූලං ඉන්‍දවාරුණරුක්ඛමූලං, තං ඉන්‍ද වාරුණරුක්ඛමූලං, තථා තස්ස මූලස්ස සම්පත්තිං විඝාතභෝ" යනු ටීකාසි-**වලිමාලෝපං**,අත්තිමබන්ධිබ; **උක්ඛාසෙත්වා**, කාරා; **විපලිසාදි** ගුත්වා, විපිළිසරව; (ඇලකිරී) **ආසං**, ආසාව; **අධිවාසිසු**, සැල්අඳවක.

දෙවපුත්තභස්ස වත්ථු දසමං.

—:c*o:—

සිලුත්තවගෙහා නවමෝ.

—:c*o:—

සුවිභත්තං, මොනවට විභාගකරණලද්දවූ හෙවත් විසිතුරුවූ; **ආසනසාලං**, බොජුන්හලක්; **දන්තකට්ඨාදිං**, දූහැවිදඹු ආදිය; **දන්තසොධනත්ථං කට්ඨං** දන්තාකට්ඨං, දන්තාකට්ඨං ආදි යස්ස තං දන්තකට්ඨාදි. තං-**පදීපපාදබ්භඤ්ජනාදිනෙලං**, පහන්තෙල් හා පාගැල්වීම්ආදිවගන්නාතෙල්; **පධානඝරස්මිං**, භාවනාගෙහි; **එකාදසඝාගු**, (දුරුමිරිස්ආදිඑකොලොස්වගීයක් ඖෂධ බහා පිසන ලද) එකාදසඝාගුනම් බෙහෙත්කැඳක්; "එකාදසහීති හීකටුකනිඵල චතුම්ඵුරසඛ්ඛාතෙහි දසහි ඖෂධෙහි, දසමූලිකෙහීතිපි කෙචි" යනුටීකාසි—**විවරකෙහෙතෙන**, සිවුරුකෙතෙහි; (සිවුරුපෙරවීමට සුදුසුතන්හි) **විජනියා**, පවන්පතකින්; **උපධාරෙමි**, පරීක්ෂා කෙරෙම්ද හෙවත් සොයම්ද; **උපධාරෙථ**, ඉවසුවමැනව හෙවත් වැඩහුනමැනව;**නයෝ වා සෝ වා එසෝ සත්තෝ**-එසෝ, මෙතෙම; න යෝ වා සෝ වා සත්තෝ, එසේ මෙසේ සත්වයෙක් නොවෙයි; **චුළාමණිවෙතියං**, සිඵමණිඤැය; **වම්මබණ්ඩං**, සම්කඩ, **සත්තරතනමයමාරකොට්ඨකෙ**, සත්රුවන්මුවාදෙරටුවෙහි; **ඔදතවණණවත්ථාලඞ්කාරපනිමණ්ඩිතෙහි**, ඖදතවණීඅලඞ්කාරවසත්‍රයන් ගෙන් සැරසුනාවූ; ඔදතතා ව සෝ වණෙණාවාති ඔදතවණෙණා, ඔදතවණෙණන යුත්තානි වත්ථානි ඔදතවණණවත්ථානි, අථවා,, ඔදතස්ස වණෙණා යෙසං තානි ඔදතවණණානි, ඔදතවණණානි ච තානි වත්ථානිවෙති ඔදතවණණවත්ථානි, ඔදතවණණවත්ථෙහි කතා අලඞ්කාරා ඔදතවණණවත්ථාලඞ්කාරා, අථවා, අලඞ්කාරානි ච තානි වත්ථානිවෙති වත්ථාලඞ්කාරානි, ඔදතවණණානි ච තානි වත්ථා ලඞ්කාරානිවෙති ඔදතවණණවත්ථාලඞ්කාරානි, ඔදතවණණවත්ථා ලඞ්කාරෙහි පනිමණ්ඩිතා ඔදතවණණවත්ථාලඞ්කාරපනිමණ්ඩිතා,

තෙහි-**උස්සාපිතසෙතකුන්නසෙතවිජ්ඣතසතසහස්සෙහි**, ඔසවන ලද ශ්වේතකුන්නශ්වේතවිජ්ඣ්‍රශතසහස්‍රයෙන්, සෙතානි ච තානි කුන්නානි වෙති සෙතකුන්නානි, සෙතානි ච තානි ඡත්තානිවෙති සෙතවිජ්ඣතානි, සෙතකුන්නානි ච සෙතවිජ්ඣතානි ච සෙතකුන්නසෙතවිජ්ඣතානි, උස්සාපිතානි ච තානි සෙතකුන්නසෙතවිජ්ඣතානි වෙති උස්සාපිතසෙතකුන්නසෙතවිජ්ඣතානි, සතානිච සහස්සානි ච සත සහස්සානි, උස්සාපිතසෙතකුන්නසෙතවිජ්ඣතානං සතසහස්සානි උස්සාපිතසෙතකුන්නසෙතවිජ්ඣතසතසහස්සානි, තෙහි, **සෙත වණ්ණවස්සාහරණගන්ධිවිලෙපනෙහි**, සුද්ධවිවස්ත්‍රාභරණයෙන් හා ගඳවිලවුන්ගෙන්ද; **කම්මාරගාමෙ**, කඹුරුගමුවෙහි; **සෙතකාලවලලි ගුම්බං**, හෙලකලවැල්කැලයක්; "සෙතකාලවලලිගුම්බනති සෙත පුපඵවනතා, පිපඵලිගුම්බං" ඡතුටීකායිං-ඛවිනිච්ඡා, නෙලා හෙවත් කඩා; **පණොදකං**, කැවිටක්; පතුජ්ජතෙනෙනානි පතොදෙ, පපුබෙබා තුදව්‍යථනෙ, පතතාදෙ එව පතොදකො, තං-ඛඤ්ඩ කච්චා, කරතබාගෙණ; **සම්පාවාටතො**, සම්පවළකින්; **රතන සිඤ්චයුත්තපචාළමසරථෙ**, රකතසෛඤ්චයන් ඝෝදනලද පබළුම්ණිමුවාරියෙක; **රතනමාලවනං**, රත්මල්වනයව; **ඝාඨා මණ්ඩපං**, කොළමඩුවක්; **හෙමරථෙ**, රන්රියක; **තිපුකගාමෙ**, නිබිරිගම්මවෙහි; **කොසාතකිගුම්බං**, වැවකොලුවැල්කැලයක්; **ලඛා පබන්ධපාදෙ**, ලක්ගල්පවීතසම්පයෙහි; **ගිරිකණ්ණිකවනං**, ගිරිනිල් (කවටෝළු) වනය; **වණ්ටනවණ්ඨං**, නටුවෙන් නටුව; **අම්බිලාඝනත්ථං**, නොමැලෙනපිණිස; **විත්ථානසන්තරත්තනවිචිත්ත චිත්තානං**, පතළාවූ සත්රුවනින් විසිතුරු වියනක්; **ආසාම විත්ථාරතො** අයම්විතරින්; **ගොපාණසිදණ්ඩකංච**, ගොණැස් දණ්ඩක්ද; **වලලිමුවඩ්ඪංච**, වැල්මිටියක්ද; **සෙතුකාරකෙ**, හෙයක් කරන්නාවුන්; **පදරඛණ්ඩං**, පුවරුකඩක්; **ධම්මඝොසකා**, ධම් ඝොෂකයෙක්; (බණඇසීම සඳහා මිනිසුන් රැස්කරන්නෙක්) **ගණ්ඩඝොසා ගුඣා**, ගණ්ඩඝණ්ඩව; (සමාගමක්ව) **රතනුප්පලකලාපාදි භෙද පරිපුණ්ණසුගන්ධිපරිපූරිතං**— රතනුප්පලකලාපාදිභෙද, රත්උපුල් කලප්ආදි පස්පියුම්වෙසසින්; පරිපුණ්ණ, පිරුණාවූ; සුගන්ධි පරිපූරිතං, දිවසුවඳපිරු; රතනානි ච තානි උප්පලානිවෙති රතනුප්පලානි, රතනුප්පලානං කලාපා රතනුප්පලකලාපා, රතනුප්පලකලාපා ආදී යෙසං තෙ රතනුප්පලකලාපාදයො, රතනුප්පලකලාපාදීනංභෙද රතනුප්පලකලාපාදිභෙද, රතනුප්පල කලාපාදිභෙදෙති පරිපුණ්ණං රතනුප්පලකලාපාදිභෙදපරිපුණ්ණං, සුනන්ධිහි පරිපූරිතං සුගන්ධිපරිපූරිතං, රතනුප්පලකලාපාදිභෙද පරිපුණ්ණං ච සුගන්ධිපරිපූරිතං ච රතනුප්පලකලාපාදිභෙද

පරිපුණ්ණසුගන්ධපරිපූරිතං, **සත්තරත්නත්තමඝකලඝසතසහස්සං**, සත්රුවන්මුවාකලස්සියදහඝක්; අට්ඨුත්තරසතමඛගලගහිතෙහි, අටතුරුසියක්මඟුල්පෙළහරගත්; ''අට්ඨුත්තරසතමඛගලනති 'පාදෙසු ඝසස ජාතානි වෙ වක්කානි මහෙසිනො' ති එවමාදිකං අට්ඨසත මඛගලවිධානං'' යනුටිකාසි-**මණ්කිඛකිඤ්ඤකජාලඝසිතං**, මිණි කිකිණිදැලින් යුත්; **අනෙකඝසඝසාලාවචරෙහි**, නොයෙක් දහස්ගණන්තාලාවචරයන් විසින්ද; **අහිඤ්ඤාගුණොඝොසා**, මොනවට පසස්නාලද ගුණඝොෂාඇත්තේ; **සකලදෙවනගත මත්තමඩුකරණා**, සියලුදෙවියන්ගේ නුවන්නැමහි මත්බඹරුන්ට; **පදුමාඝමානො**, පියුම්ක්මෙන්කරන්නේ; **පඤ්චපතිට්ඨිතෙන**, පඤ්චපතිට්ඨිතෙනාහි හස්තපාදනලාටඝඛ්‍යාත පඤ්චඛපතිට්ඨිතෙන'' යනුටිකාසි-**චූලගලලඋපාඝකො**, සුලුගලු උවසුතෙම.

චූලගලලවත්ථු පඤ්චමං.

අඛඝනතරිකො අහොසි, අඛඝ්‍යනන්තරික විය; (ඇතුළත් කෙණෙක් විය) ''අඛඝනතරිකොති අන්තොවාරිකො'' යනු ටිකාසි— **පමුඤ්චි**, සිහිනොකෙළේය හෙවත් මතකනැතිකෙළේය; 'පමුඤ්චසීති විනසසි,, යනු ටිකාසි—**අනාඝං**, විඛානරහිතව; **ඉඝරහනතිකො**, ඊශ්වරභකතිකයෙක් තෙම; ''ඉඝසරභත්තිකොති එවනනාමකො'' යනු ටිකාසි—**කනපරිවඝං**, කරණලදපුරුදු ඇත්තේ හෙවත් විශ්වාස ඇත්තේ; කතං පරිවයං විඝසාඝං යෙන සො කතපරිවඝො, **සුරාපානොපකරණඝාඝ**, සුරාපානොපකර ණපිණිස; (රා බීමට උපකරණ සොයන පිණිස) **බලිඝෙන**, බිලි යෙන්; බලනි එතෙන මඝෙඡ ගණ්හානීති බලිඝො, බඹදුපෙඩා, ගල්වා; **ආපාථගතං**, ආපාථගතවූයේ හෙවත් සිතට හමුවූයේ; **කාලතිඤුකච්ඡාරෙ**, කලුතිඹිරි වෙහෙර; **සත්තපණ්ණිරුකෙඛ**, රුක්අත්තන රුකෙකි; සත්ත පණ්ණානි යඝස සො සත්තපණ්ණි, සත්තපණ්ණි ඉති රුකෙඛා සත්තපණ්ණිරුකෙඛා, තඝමිං—

පණ්ඩරඛඝස්ස වත්ථු දුතියං.

—:oo:—

වපඝමඛගලංනාම, වප්නම් මඟුලක්; **සඛඛඝසනබලිවදෙද**, සවීඝෙවතවූ ගොනුන්; **හලිදදිඝා**, කඝාදියෙන්; **ගලෙ**, ගෙලෙහි; **ගලනති අදනති අඝෙඛාභරනති අනෙනානි ගලො, ගලඅදනෙ**, ගිලනි අනෙනානි වා ගලො, ගිලගිලනෙ, තඝමිං—**ඔජපිඅාහර ණානි**, බොලු ආභරණ; සිපපිකෙන මාඝකරූපෙන කතානි ආභර ණානි සිපපි ආභරණානි—**ඔඛඛඝසු**, අංවල; **හෙමරජතකොඝෙ**,

රන්රිදීකොපු; **සුගන්ධිතලෙසු**, විසනගුල්හි; **ඉණසම්භාරකෝ**, නයදරන්නෙක්; **සද්ධාලුනෝ**, ශ්‍රද්ධාබහුලයෝය; **පවෙදමානා**, විඳිමින් නොහොත් ප්‍රකාශකරමින්; **සමාහෙන කත්වා**, මිශ්‍රකොට; **ඉණ පණිණං**, නයපත; **සප්පාමිගවං**, විහවානුරූපපරිද්දෙන්; (පොහොසත් පමණින්).

දුක්ඛිතඛිමහානිසභස්ස වත්ථු නතිසං.

——:o:——

වත්තාචාරසම්පන්නෝ, වතින් හා ආචාරයෙන් සම්පන්නය* **ධනාගාරං**, සාරවුධනය; **විඤ්ඤූපසත්ථෝ**, විඤ්ඤූහු පැසසූයේය; "විඤ්ඤූපසත්ථෝ පෙත්වානි වලඤ්ඣාපෙතෝ" යනු ටීකායි—**භික්ඛුසඞ්ඝෙන**, භික්ෂු සඞ්ඝයා කෙරෙහි පැවැත්තාවූ; **ආකප්පසම්පත්තිං**, ආකල්ප සම්පත්තිය; (තපොලීලාව) **පරිචාරකදෙවතාහි**, පිරිවරදෙවතාවන් විසින්.

නිසභඝාමණේරස්ස වත්ථු වතුත්ථං.

——:×:——

රූපකං, මදක්; **වාමනත්තා**, මිටිභෙයින්; **පාදපමූලපබ්බතිකා**, පියවිළිඅතුව; පාදෙන අක්කමනියෝ පවත්තා පාදපතෝ-ඛුරවිහාරෙ, **සම්පටිහාරයෙහි**; **අත්තනෝ නාමෙන සලාකං ගිණ්හිත්වා**, තමන්ගේ නමින් ලහකප්පවා; **මාළුපච්ඡිඤ්ඡනි**, නොසිඳවයි; **බහිදි**, ගැලුනේය; **ඔසක්ඛිවිතිසෝ**, පසුබවවූ විත්‍රීඇත්තේ; **දුනනිඝෝසං**, දුනයසම්බන්ධ කිහිහිඝොෂාව; **අමිතධනං**, අප්‍රමාණධනය ඇති.

හොළඵපාසක වත්ථු පඤ්චමං.

——:×:——

අඟාමකාරඤ්ඤේ, ගම්නැතිවනයෙක; **කඳුරනගරං**, කදුරැළි යකව; **පඤ්ඣලිකා**, දෙඉඟහත් මුදුන්දෙන්නී; **සමුගෙහ**, කරඩුවෙක; **සංඵහවජ්ජනීති සමුගෙහා**, **සංඵපුඤ්ඤබ්බා** ගමුගහනියං, නසම්-

පුටභත්තදායිකාය වත්ථු ඡට්ඨං.

——:×:——

මහල්ලකකාලෙ, වැඩිවියපැමිණිකල; **ඛගහරණඤ්ච**, මාඇඟි කඩුවක්ද; **මහාඡුරිකඤ්ච**, මහත්සුරඟයක්ද; "මහාඡුරිකඤ්ඤි මහා පොත්ථනිකං" යනුටීකායි-**අනන්තරඝෙහං**, අසල්ගයකට; **භත්තං සඤ්ඤාදධාසුං**, බතලැබූදුෂකරය; **සම්මඤ්ඤනෝ**, සම්මඤ්ඤය කරන්නේ; **ජත්තූපඛණ්ඩිවිවරණෝ**, දළපුඩුසේසත්විවරයෙන්; **සුවණ්ණමාසකඤ්ඤහඤ්ඤෙන**, රන්මසුදහඤකින්; **දෙඤ්ඤි**, දඩුබරුවක්;

---

* වත්පිළිවෙත් සරුසේක ආචාර සම්පන්නසේකැ—සන්නයි.

කලිඞ්ගරඛණ්ඩං ඉති, බොල් (නිරර්ථක) දඬුකඩකැඟි; "කලිඞ්ගර ඛණ්ඩනන්ති කණ්ටකසහිතං මහාකලිඞ්ගරං, නිරර්ථකපේතනති ඛිය්‍ය කථං කලිඞ්ගරනති වුත්තං" යනු ටීකාකි-ලඝනිඑව, **ලෑගේමය, ඨාලකං,** තැටියක්; **අකාමසෝ,** නිරෙගිවූයේ; **එකඝනමනෝ හුත්වා,** එකඝවූසිත්ඇතිව; "එකඝනමනොති කම්මඤ්ඤභූතකාය චිත්තෙනා කම්මනියභූතකායඤ්ච චිත්තෙනා කල්‍යභූතකායචිත්තෙනා වා!' යනු ටීකාකි-**සුචිඝාසභාගෙන,** කථාකිරීමෙන්ම; **ඛණ්ඩඅප්පහොතෙන,** මැඬිල්ලක් නොපොහොනාකල්හි; "ඛණ්ඩනි වඩ්ඪණ්ඩ කත්‍වා මහාඛණ්ඩ එකසම්පිසිංතෙ, තංහි ඛණ්ඩිකාකාරත්තා ඛණ්ඩනන්ති ලද්ධනාමං ථවිකනන්ති කෙවි"යනුටීකාකි-අණනං, කොණක්; **භණ්ඩාගාරිකඨානෙන,** භාණ්ඩාගාරිකඨානාන්තරයෙන්; **අදූරභරණෙ,** දුරුහරණරහිතවූයේ; **කුලූපගපිඩානගල්ලමාහි,** කුලූපගවූ පියඹුලුවෙහෙරවහන; **සිඛ්බිනපුරණකඤ්චකචිවරං,** ගෙත්තම් කරණලද පරණසිවුරුකඤ්චුය; **පවිදහි,** වැලඳගත්තේය; **කාසාවු සෙ,** කරඹුවෙක්හි; **උසසිඝසෙ,** ඉස්දෙර; **අතුරිනගමනා,** අශිඝ්‍ර ගමන්ඇත්ති; **ආකප්පසම්පනනා,** ආකල්පසම්පතනියෙන් යුකතවූ වා; **ගුණාචාරලක්ඛණෙන,** ආචාරගුණලක්ෂණයෙන්; **චුල්ලවෙම කාදිනම්පි,** කුඩාදුසාදින්වද; පෙසියතෙ සාමිනානි වෙටකො, **චිටපෙසනෙ-ගණ්ඩුපඤ්ඤඩගුලිසෙ,** සුවඳපසගුල්; ඔඛුමංසං, මී සහිත මස; **පුටුකං,** ගබලපෙති; **ඔඛුජනපදං,** මගුණදනව්ව; **හිඝමුලාලං,** නෙළඹුදැලි; **කුඤ්ඤමහලමහාවිහාරෙ,** දිඹුලාමහවෙහෙරෙහි.

දුතියජඝමපනිකානං වණ්ණ සංවණ්ණනා.

රාජකම්මිකො, රාජකාම්මිකයෙක්; (රාජකායිකයෙහි නියුකත යෙක්) රාජකමෙම නියුතතෙතා රාජකම්මිකො-මුගඛායතනරථඨං, † මුඛලඹින්රටට; **පහරණාසොහනවා,** ගැසීමට සුදුසුදෙයක්හෝ; **කඩ්ඣලංවා,** කැබිලිත්තක්හෝ; **පඨමාවට්ටිනං,** පළමුකොට අනා ගත්; **දට්ඨොට්ඨො,** ඩැහැගත්තොලඇත්තේ; **ඵරුසසරො,** ක්‍රූරවූ ශබ්දඇත්තේ; **ඵරකවස්සං නාම ඵරුසං,** ඵරුවඝනම්කඩව; **සම්මූ ළ්හනි ආදසො,** මුසුන්ආදිය; සම්මුළ්හනි එතායනි සම්මුළ්හනි, සංපුබ්බා මුජිසොධනෙ-අපෙපාඤ්ඤකොතා, උත්සාහරහිතවූයේ; **අපරිභාපෙනෙතා,** නොපිරිහෙළන්නේ.

සඞ්ඝදත්තත්තෙරස්ස වණ්ණ අට්ඨමං.

---

† මානායතනරථඨං-ටීකා.

සෙදිසරසඤ්ච, සේරුනම්විලවද; **අනුකම්පණ්ණානති**, උකටලි නොවන්නී; **කුසුම්භකාමුද්දිකංච**, කෙසියතුර හා පේරැස් මුද්දද; * **නිලනඤ්ඡිලදබිම්බගුඩබබඹුහොඤ්ඤාදිඵලකරණේ**-නිල, තලය; තණඤ්ඡිල, ඝහල්ය; දඩි, දීඝ; මඩු, මිය; ගුඩ, උක්සකුරුය; බඹු, කැයුතුදුය; හොඤ්ඤි, බුදියයුතුදුය යන; ආදි, මේආදිකොට ඇති; උපකරණේ, උපකරණයන්; **සුකතාදරණ්**, 'මොනවට කරණලද ආදරඇත්තී; **සඤ්ඤාගඬගාමුඛමාරෙන**, කසරුලගංමුවදෙරින්; **නොමනරහිඤ්ඵං**, කෙලානරැතොවට; **උත්තානාංච්ඡ**, නොගැඹුරු වූවක්මෙන්; **උපපානෙඩා**, උත්පානිකකොට; **මහාල්‍යම්බඤ්ඣා**, මහරළ; මහනනනරඛඛඛනනරෙන, මහත් රළපතර තුළින්; **නිඤාමරතනිඤා**, තුන්යම්රාත්‍රියෙහි; සඤ්ඤසඤ්ඤරෙම, නැදිම්සිලන්ද; **අනලලිඤමානච්චිතා**, නොඇළෙන සිත්ඇත්තී; **සෙදජ්ජලිකාඤ**, ඛහදිය කිලුටින්; **කිලිනනතූනං**, කිලිවිවූ හෙවත් තෙත්වූ; **කාරාපිතගිරිම්ඤඬමහාපූජ්ඤ**, කරවනලද ගිරිහඬුමහාපූජාව; **එකනිනනා දෙන**, එකඟඩින්.

අඤ්ඤතරකුමාරිකාඤ වත්ථු නවමං.

——:×:——

සුඛිපඨාරිකෙ, මොනවට පතළකල්හි; **සඞ්ඝපරිනාඤකා ගුඩා**, සඞ්ඝඤාව ප්‍රධානව; **පඨිතනපවිඤමිදුපතතඤ්ඤ**, ප්‍රතිඥා ප්‍රතිඤමහිදුප්‍රාප්තවූ; **අනිඤනනනිකා**, නියතනොවූනතිඇත්තෝග; **විහඤපිටකපරිඤාපනතං**, විනයපිටකඤට ඇතුළත්වූ;

"නවඤකොටි යහඤඤානි අසීතිං සතකොටියඤ
පඤඤසඤං සතසහඤඤානි ඡතතිංඤාච පුනාපරෙ
එතෙ සංවරවිනයා සම්බුද්ධන පකාසිතා
පයඤාලමුඛෙන නිදදිඨා සිකඛාවිනයඤංවරෙති"

එවං වුත්තං සිකඛාපදං,, යනුවිකාසි-**අනෙඤනඤසමඤූතං**, එක් විසිඅනෙඤඤණයෙන් ඇතිවන්නාවූ; "අනෙඤනඤසමූහතනති වෙළු දුනාදිනා එකුනඤසතිඤා අනෙඤනෙ සමූහතං" යනු ටීකාසි-**සීල විසුද්ධාදිඤතතවිසුද්ධිපරමපරාඤ**, සීලවිශුද්ධිආදිවූ සප්තවිශුද්ධි පරමපරාවෙන්; **නිම්මදෙ**, මදරහිතවූයේ; **පඨවිපමාණං**, පෘථිවි ප්‍රමාණවූ; (මහපොළවසේ අනන්තවූ;) **කිලෙඤඤමුදඤං**, කෙලෙස් සමූහය; **එතනාදෙතෙතා**, උසස්කොට නාදකරවමින්.

තිඤඤමහානාගඤෙරඤ වත්ථු දසමං.

——:×:——

චූලගලලවගෙහා දසමෝ.

——*——

* කෙසියතුරු-සන්න.

විගතහඞ්ගා, ඛඩරකරණ සවභාවඇත්ති; **විලුම්පති ඉති**, උදු රගණ්ඩයයි; **දුස්සනවිසයෙ**, දර්‍ශනවිෂයෙහි; (දිවැසට පෙනෙන්න පමණෙහි) දස්සනස්ස විසයෝ දස්සනවිසයෝ, තස්මිං.

මහලලිකාය වත්ථු පඤ්චමං.

——o×o——

වගඟුලියෝ, කිරිවව්ලෝ; **අවිහං**, දිනපතා; **අභිඤ්ඤා දෙසනාමහෙ**, ආර්‍යවංශසූත්‍රදේශනාපූජාව; **විරජ්ජනානං**, නො ඇලෙන්නවුන්ව; **අත්තනං**, ආත්මය; **ජකනහඞ්ගං ඉති**, වච්ස්ගදයයි;

පඤ්චසතඉත්ථිනං වත්ථු දුතියං.

—— ::: ——

සිතතසම්මට්ඨාය, පැන්ඉසඅමදනාලද්දවූ; **සෙනපතෙ**, සුදු පියවිළි; **පඤ්ඩිකා**, අතුව; **මකෙඩිකා**, ගල්වා; **ඝාඩිකෙහි**, අධික යක්ෂකිත; **පරිඛමිඤ්ඩා**, පෙරළි; දෙවඝඩඝපරිබ්බූළහං, දිව්‍ය සමූහයාවිසින් පිරිවරණලද්දවූ; **පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵාදිනානා වණ්ණගන්ධපුප්ඵානිච**-පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵාදි, පරසතුමල්ආදිකොට ඇති; නානාවණ්ණගන්ධපුප්ඵානිච, නොයෙක් වණිඇති සුවඳමල්ද; පරිසමන්තතො ඡත්තං විය තිට්ඨතීති පාරිච්ඡත්තකො පාරිච්ඡත්තකස්ස පුප්ඵං පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං, පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵං ආදි යෙසං තානි පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵාදිනි, වණ්ණෙනච ගන්ධෙනච වණ්ණගන්ධා, නානාවණ්ණගන්ධෙහි යුත්තානි පුප්ඵානි නානාවණ්ණගන්ධපුප්ඵානි, පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵාදිනිච තානි නානාවණ්ණගන්ධපුප්ඵානිචෙති පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵාදිනානාවණ්ණගන්ධපුප්ඵානි, තානි-**මහාවිධානංච**, මහාවිධානද; (රටතොට සියලු විධානද) **සඟහපදං**, සවගීපදය.

දුතියකුවිම්බිකාය වත්ථු නවමං.

——:+a——

රසවාහිනී ග්‍රන්ථපදානී විවරණය නිමි.

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

අථ ලඞ්කාදීපුපපත්තිවත්ථූනි කථීයන්ති.

මිගපොතකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බී කථා

සීහලදීපෙ කිර උදඅලොලක විහාරං නාම රමණීයං එකං විහාරං අහොසි තදා විහාරොපවනෙ බහූ මිගසූකරා වසන්ති අථෙකස්මිං ගාමෙ නෙසාදපුත්තො තස්මිං බහූ මිගසූකරෙ දිස්වා එකදිවසං එකස්මිං පදෙසෙ කොඤ්චං කත්වා වනපරියන්තෙ පණ්ණං බන්ධිත්වා ධනුකලාපං පගුණයහ මිගාගමනං ඔලොකෙන්තො කොඤ්චෙ අඤ්ඤි අථෙකො මිගො තත්ථ ගොචරං ගණ්හිත්වා පානියං පාතුං නිත්ථං ගච්ඡන්තො තස්මිං අස්සමපදෙ ධම්මසවණත්ථාය සුඤ්ඤසද්දං සුත්වා පසාරිතනිවොං උත්තුහකණ්ණෙ අනිකඛිත්තදකඛිණපාදෙ ධම්මකථිකස්ස සරෙ නිමිත්තං ගණ්හිත්වා අවිඨාසි තස්මිං ඛණෙ නෙසාදෙ තං එකපපහාරෙනෙව විජ්ඣිත්වා ජීවිතක්ඛයං පාපෙසි අථ සො කාලං කත්වා තත්ථෙව විහාරවාසිමහාභයත්ථෙරස්ස කණ්ණිවණිකාය කුච්ඡියං පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා දසමාසඅධිමාසවච්චයෙන මාතුකුච්ඡිතො නික්කමිත්වා කමෙන අභිවඩ්ඪන්තො සත්තවස්සිකො අහොසි තතො තං මාතාපිතරෙ අභයත්ථෙරස්ස සන්තිකං නෙසුං සො නවිරෙන කාලෙන පබ්බාජෙසි සො පන කුමාරො පුබ්බෙ මිගභූතෙනත්තනා ඛවිතසවණානුභාවෙන බ්‍රුරොයෙව අරහත්තං පාපුණි තස්ස පන මාතුලත්ථෙරො පවිලද්ධපඤ්ඤාභිඤ්ඤ අපපත්තඅරහත්තඵලඨලොහොති අථෙකස්මිං දිවසෙ සාමණෙරො පදෙසෙව උපජ්ඣායස්ස සන්තිකං අගමාසි අථස්ස උපජ්ඣායො භත්තං වඩ්ඪෙත්වා පාණිනා චන්දමණ්ඩලං පරිමජ්ජන්තො අධිඨාසි සාමණෙරො තං දිස්වා භන්තෙ එතං රුක්ඛිත්තං වට්ටතීති ආහ ථෙරො පන තං අගාහථලෙ අරහන්තො පනිට්ඨිතභාවං අජානනතා තස්ස වචනං න සම්මා මනසාකාසි අථ සාමණෙරො ඉද්ධියා චන්දසහස්සං ආහරිත්වා ථෙරස්ස දස්සෙත්වා භන්තෙ චන්දසතා වා සහස්සං වා සතසහස්සං වා ආහරණං න භාරියං යො පන එකමෙව තණ්හං පජහති සො එව උත්තමෙ තං ඥත්වා භාරිය නහි වත්වා එවමාහ.

යෝ ගහට්ඨා පුරිසෝ දියවා නිරධෝවා මහඩ්ඩිං,
සමුද්දෝ'යං මයා දිට්ඨෝ භාසතෙව අපඤ්ඤවා.
එවමෙවිධ යෝ භික්ඛු කිලෙසෙ කෙවි අත්තනි,
චිකඛමොහඛානහිඤ්ඤණ-බලං ලඛාන අඩ්ඩවං.
අපපහාතඛා කිලෙසානං ලඛතෙඛා'සමී'ති මඤ්ඤති,
නණභාදසව්‍යථෝ හොති අමුත්තොයෙව වත්තති.
අලක්ඛිං අසිවං හිමං අනපායිං අනත්ථදං,
යෝ තණ්හං පජහෙ භික්ඛු සෝ මුත්තෝ මාරබන්ධනා,නි

තං සුත්වා ථෙරෝ විපස්සිත්වා තදහෙව අරහත්තං පාපුණි අථ දුතියදිවසෙ ථෙරකණිට්ඨිකා සාමණෙරෙන සඞ්ඝ ථෙරං නිමන්තෙසි ථෙරෝ භගිනිං එවමාහ උපාසිකෙ තයජ්ජි බහූ භික්ඛූ දිස්වා චිත්තං පසාදෙතබ්බං පටිවිංසෝ පන තෙ උහිනනංයෙව හොතූ ති තං පෙසෙත්වා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය නිංසසහස්සමත්තෙහි භික්ඛූහි සඞ්ඝ අගමාසි සා තං දිස්වා මිනනං මාතුලභාගිනෙයයානං ආසනානි පඤ්ඤපෙසි තානි තෙසං ආනුභාවෙන නිංසසහස්සමත්තානි අහෙසුං තෙසංයෙව ආනුභාවෙනනස්සා ගෙහම්පි වඩ්ඩි භික්ඛූ පත්තපත්තානාසනෙයෙව නිසීදිංසු තෙසං මිනනංයෙව පටියාදිතං සූපබ්‍යඤ්ජනාදි සබ්බං නිංසසහස්සමත්තානං භික්ඛූනං යාවදත්ථං පහොනකං අහොසි භුත්තාවසානෙ ඛො උපාසිකා භුත්තානුමොදනත්ථං සාමණෙරස්ස පත්තං ගණ්හි සොපි තෙසං මජ්ඣෙ මණ්ඩලං වඩ්ඪෙත්වා මධුරභාරතිං නිච්ඡාරෙන්තා ධම්මං දෙසෙසි දෙසනාවසානෙ මාතාපිතූනං ආදිං කත්වා පඤ්ච කුලසතානි සොතාපත්තිඵලෙ පතිට්ඨහිංසු බහූනෝ ජනස්ස සා දෙසනා සාත්ථිකා අහොසි.

දෙසෙන්තෙවං විපිනජම්හා සද්දමන්තෙ නිමන්තනං
ලද්ධා ධම්මං මනුජවිභවං චාපවගඟං ලහන්ති,
සඛං බුඩ්ඪෙ විහිතමනිමා සාධු සුඛාන ධම්මං
කිං නෝ සඟෙ රවති මුනිනා වණ්ණනියෙ තිමානෙ'ති.

මිගපොතකස්ස වත්ථුං පඨමං

ධම්මසුතඋපාසිකාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කාදීපෙ රොහණජනපදෙ මහාගාමං නාම රමණීයං භික්ඛූභික්ඛූණී සතසමපකිණ්ණණානෙකසතවිභාරං හිරඤ්ඤසුවණ්ණාදිනෙකවිභවසමාකිණ්ණඤ්ඤරජනසමූහසමාකුලං නච්චගීතවාදිතෙහි නිච්චං ජනමනොනන්දනං නිරන්තරදානකීළාපසුතනෙකජනාකුලං වත්ථුත්තය

පූජාපරෙහි සබ්බකුලෙහි අනුසච්චරිතං තඤ්ඤානුචරිතධම්මසෝ
ණ්ඩකඤ්ඤානුගීතසාධුකාරං එකංගාමං අගෝසි තඤ්ඤ රාජමහාවිහාර
මඤ්ඤ ධවලපාකාරපරික්ඛිත්තනමුත්තාසත්ථර්මිව සෙතපුලිනතලසත
ලඤ්ඤතමාලකමඤ්ඤ භූමඤ්ඤගණමඤ්ඤකානිතරජත කිරිවම්ව සොභ
ඤ්ඤපත්තං මණිවෙනියං නාම මහාවෙහියං අගෝසි තඤ්ඤ මහාවා
රකොට්ඨකසම්පෙ සජ්ජිතමහාධම්මණ්ඩපෙනිවවං ධම්මදෙසනා
පවත්තනි ධම්මසවණත්ථං එකා උපාසිකා අත්තනෝ පුත්තං අඞ්ගු
ලියං ගහෙත්වා ආගම්ම පරිසපරියන්තෙ නිසිනනා අනඤ්ඤවිනිතා
සක්කාච්චං ධම්මංසුණාති අථස්සා පුත්තෝ කිළමනොපාකාරසම්පං
ගහත්වා වාලුකං කිළනි අථෙකෝ සප්පපාකාරච්ඡිද්දෙන නික්කම්ම
නං ඩසිත්වා නිලීයි අථ සා පුත්තං ඩසනනාසප්පං දිස්වා සචෙ කස්ස
චි ආචික්ඛිස්සාමි ධම්මස්ස මෙ අන්තරායෝ භවිස්සති පුත්තා පන
න දුල්ලභා දුල්ලභෝ හි බුද්ධුප්පාදෙ තථෙව සද්ධම්මසවණම්පි නතෝ
මනුස්සත්තපටිලාභෝ'පි දුල්ලභෝ දුල්ලභත්තං ලබ්ධසමයාදුල්ල
භං ධම්මං සොතුං වරතරන්නි කස්සචි අනාරොචෙත්වා ධම්මමෙව
අස්සොසි පුත්තෙනා'පිස්සා විසවෙගෙන සඤ්ඤං විස්සජ්ජෙසි තතෝ
දෙසනං යථානුසන්ධිගතෙ උපාසිකා උට්ඨාය දූරකස්ස සම්පංගන්ත්වා
විසවෙගෙන ඵඩකාගංපුත්තං දිස්වා කිමඤ්ඤගි මන්තෙනාසඩෙහි
සච්චකිරියොසධමෙවස්ස වරතරන්නි පුත්තස්ස සීසං ගහෙත්වා
සච්චකිරියං කුරුමානා එවමාහ.

යෙන සචෙ'නහං බුද්ධසරණෙ සුප්පනිට්ඨිතා.
තෙන සචෙන මෙ පුත්තෙනා සුඛිතෙ හොතු නිබ්බිසෙ
යෙන සචෙන 'හං ධම්මසරණෙ සුප්පනිට්ඨිතා,
තෙන සචෙන මෙ පුත්තෙනා සුඛිතෙ හොතුනිබ්බිසෙ.
යෙන සචෙන'හං සඞ්ඝසරණෙ සුප්පතිට්ඨිතා,
තෙන සචෙන මෙ පුත්තෙනා සුඛිතෙ හොතුනිබ්බිසෙ.
යෙන සචෙන'හං ධම්මං සුණමානා ඛණම්පි ච,
අනඤ්ඤවිනිතා ආසිං තෙන හඤ්ඤතු කිබ්බිසං.
අක්ඛරං වා පදං වා'පි කථාමග්ගං අභාපයං,
අස්සොසිං පවරං ධම්මං තෙන හඤ්ඤතු කිබ්බිසං.
බුද්ධෙ නියාණිකෙ ධම්මෙ සඤ්ඨිකමකාලිකෙ,
තෙන සචෙන මෙ පුත්තෙනා සුඛිතෙ හොතුනිබ්බිසෙ.
සඞ්ඝෙ සුප්පටිපන්නෙනා ච චතුමග්ගඵලෙ ඨිතෙ.
තෙන සචෙන මෙ පුත්තෙනා සුඛිතෙ හොතුනිබ්බිසෙ.
පඤ්ච වස්සසහස්සානි සචෙ තිට්ඨති සාසනං
තෙන සචෙන මෙ පුත්තෙනා සුඛිතෙ හොතුනිබ්බිසෙති

අථස්සා පුත්තෝ සච්චකිරියාවසානෙ සුඛී නිද්දුතෙඛෝ සුභාභපබ්බු දෙඛෝ විය උට්ඨාය මාතුසන්නිකෙ අට්ඨාසි සා සච්චකිරියාය පුත්තං අරොගං කත්වා ගෙහං ගන්ත්වා තෙනෙව සොමනස්සෙන බහූනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා තතොවූ තාසගොයෙව නිබ්බත්තා,නි.

සුත්වා ධම්මං පමුදිතමනා මාතුගාමා'පි එවං
උපජ්ඣිත්වා රමති නිදිවෙ කිබ්බිසං වාපහාති,
සද්ධාබුද්ධිපපවුඛජනතා සාධු ධම්මෙ චරන්තා
නිබ්බාණං වා දිවිජමනුජං සම්පදං චානුහොන්ති.

ධම්මසුන උපාසිකාය වත්ථු දුතියං

ඛුඛ්ඛරජ්ජවාසිත්තෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

සිහලදීපෙ මහාගාමෙ අනෙකහිඛුසතාවාසෙ මහාවාපිවිහාරො නාම අහොසි තස්මිං කාලෙ තත්ථ අනුසංවච්ඡරං අරියවංසධම්මදෙසනා පවත්තති දූරතො'පි බහූ ජනා ඔසරන්ති මහාජනසමාගමො හොති තදා ඛුඛ්ඛරජ්ජවාසි එකො මහාථෙරො අහම්පි අරියවංසධම්මං සොස්සාමීති තත්ථ ගන්ත්වා ඔකාසං අලභිත්වා මහාපරිසපරියන්තෙ මාලකතො බහි එකස්මිං නිණ්ණත්තෙහි ඨානොකාසං ලභි සො තත්ථ ඨත්වා සබ්බං රත්තිං තං ධම්මං සුණමානො සොමනස්සපපත්තො රොමහනතෙනා අහොසි තස්මිං පන නිණ්ණත්තෙහි එකො පොණස සපෙපා පච්චසහි අථ සො තතො නික්ඛම්ත්වා ථෙරස්ස පාදන්තරං පවිසන්තො තත්තාරෝ දුඛේ නිමුග්ගෙත්වා නිසීදනමංසං ඛසි තමත්ථං ඤත්වා ථෙරෝ සවෙ හං ඉතො අපසරාමි ධම්මසවණාය අන්තරායෝ හොතීති හත්ථං ඔතාරෙත්වා සපපස්ස සීසං දළ්හං ගහෙත්වා උපාහණත්ථවිකාය පක්ඛිපිත්වා මුඛං බන්ධිත්වා එකපස්මිං පදෙසෙ ඨපෙත්වා ධම්මං අසෙසෙසි ධම්මසවණානුභාවෙන තස්ස සරීරෙ විසං න පත්ථරි තතො අරුණෙ උග්ගතෙ මනුස්සානං ගතකාලෙ ථෙරෝ සපෙපා මයා ගහිතෝ'ති සපපං දස්සෙසි කතරවෙලාය තෙ සපෙපා ගහිතොති භික්ඛූහි පුට්ඨෝ නිද්දුනකථාය ආරම්භකාලෙයෙවාති ආහ භික්ඛූ අච්ඡරියමභූතා අබ්භුතං තයා කතං රත්දිසෙන ඛොරාසිවිසෙන සපෙපන දට්ඨෙනාපි විසවෙගෙන අනක්ඛුද්ධිගිතෙන හුත්වා ධම්මංසුණමානොනාම ආහංසු තතො සො ආවුසො විසං මෙ සාවසෙසං තං සච්චකිරියානුභාවෙන ගතිසඤ්ඤිතී සච්චකිරියං කරොන්තො එවමාහ.

ධම්මං මයා ලොකහිතස්ස තස්ස සුභාසිතං සුසසුතමජ්ජයඤ්ඤා,
සවෙචන මෙතෙන විසං විනාඝ පයාතුං ආපො විය පොක්ඛරසමා

පදක්ඛරංතස්සනනාසයන්තොඅඤ්ඤඛධම්මංමනසිකරොන්තොා
යඤ්ඤා සුතං තෙන විසං විනාසංපයාතු තොයංවිය පොක්ඛරසමා

ගුණානුභාවා පණිධානතො වාජිනස්ස තෙනෙව සුදෙසිතෙන,
ධම්මානුභාවෙන, පි,යඤ්ඤතෙජා විසංවිනාසංයමුපෙතු ඛිප්පන්හි.

අථස්‍ස සව්වකිරියාවසානෙ පදුම්නි පත්තනතො උදකබින්දූනි චියවියං
පිනිවටෙවිතා පඨවිං පාවිසි අථ සො නිබ්බිසො සොමනස්සජාතො
භික්ඛූනං ධම්මානුභාවං පොතෙන්තා ආහ.

ධමෙමා පනෙසො සුගතපපසත්ථො තරොව සංසාරමහණ්ණවස්ස
බ්‍රහ්මාසුරාදීහි නමස්සනීයො රසො රසානං පරමො නිලොකෙ.
මහාගදෙ මච්චුජරාපහාණෙ සබ්බිනිනාසායවිසෙසමනෙතා,
සබ්බඤ්ඤුනෙනවකපපරුකෙතා වි නනාමණ්හි භදදකතොව ධමෙමා
ධම්මං විනා නත්ථි පිතා ච මාතා තමෙව තාණං සරණං පනිඨා'
තස්මාහි භොතිච්චමනුදදුපපහායසුණාථ ධාරෙථවරාථ ධමෙමව,නි.

එවං සෝ සද්ධම්මථොමනෙන භික්ඛූනං ඔවදිත්වා සකටිඨානමෙව ගන්ත්වා චිරං වසිත්වා ආයුපරියොසානෙ සග්ගෙ නිබ්බත්තත්ථ,නි.

එවමෙතා සො පමුදිතමනො භික්ඛූ සුත්වාන ධම්මං
පාපෙයාඤං විසමනිභූසං නස්ස ධම්මානුභාවා,
සුත්වා ධම්මං භජථ භවතා කිච්චමනුදදුපපහාය
තං වො සග්ගෙ දදති විභවං මොක්ඛමගහඤ්ච කාමං.

බුඩඛරජ්ජවාසිථෙරස්ස වත්ථුං තතියං.

ආරඤ්ඤකමහාභයථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

සීහලදීපෙ කිර මහානලාකවිහාරං නාම අහොසි තත්‍රෙකො අභයථෙරොනාම පරියත්තිධරො නිපිටකො ගාමන්තසෙනාසනංපහාය නස්සාසනෙනෙනයෙව එකස්මිං වනසණ්ඩෙ කන්දපණ්ණසාලාය පවිවසති සො අපරභාගෙ ආරඤ්ඤකමහාභයථෙරොති පාකටො අහොසි අථෙකස්මිං සමයෙ එකො උපාසකො තං උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා ධම්මං සුත්වා පසන්නමානසො තං යාවිච්චාවදසංවච්ඡරානි පච්චයෙහි චතූහි පටිජග්ගි සො ථෙරස්ස චීවරච්ඡාය කාලෙන කාලං සාටකං දෙති දිනනදිනානි සාටකානි තස්සෙව අනන්තරභෙහෙරන්නිකො නාමෙකො චොරො රත්තිසං ගන්ත්වා හරති ථෙරො ත්‍රුබ්බලචීවරොයෙව හොති අථෙකස්මිං දිවසෙ උපාසකොවිහාරං ගන්ත්වා ථෙරස්ස දුබ්බලානි චීවරානි දිස්වා චීවරච්ඡාය සාටකානි දත්වා එවං චින්තෙසි මයා පනිමස්ස බහූනි චීවරසාටකානි දිනනානි නාපි චීවරං කත්වා පාරුපති න සන්නිධිඨානංවා අඤ්ඤස්ස දුනං වා පඤ්ඤයති කාරණෙනිමස්ස භවිතබ්බන්ති ආසන්නවත්තනෙ මඟහා ඔකත්ථම නිලීනො අට්ඨාසි ගවජ්ඣතාගවජ්ඣනෙන උපපරික්ඛමානො තතො චොරො ථෙරස්ස සාටකානි උපනිතභාවං ඤත්වා තං ගණ්හිස්සාමිති රත්තිභාගෙ විහාරං ගන්ත්වා සාටකානි ගහෙත්වා පුන තෙනෙව මඟෙන ආගච්ඡති තතො උපාසකො සහණ්ඩං චොරං දිස්වා වෙගෙන ගන්ත්වා තස්ස චූළංගහෙත්වා එත්තකං කාලං අය්‍යස්ස මයා දිනනානි සාටකානි ගණ්හතෙතා තිමරෙහි පුච්ඡි තෙන හි ආම සා

මිනි සම්පටිච්ඡිතෙ උපාසකො තස්ස හත්ථතො විවරවත්ථං ගහෙත්වා හත්ථපාදෙ නි තං පොථෙත්වා දුබ්බලං කත්වා ආමකසුසානං නෙත්වා මතමනුස්සං අධොවුඛං කත්වා තස්ස පිට්ඨියං උත්තානං සයාපෙත්වා හත්ථපාදපිට්ඨිතො බන්ධිනං අමොචනං කත්වා විසුං විසුංකත්වා දළහං බන්ධිත්වා සයාපෙත්වා සයං නහාත්වා පුරිමතරං ගාමමාගම්ම ගාමම ජෙඩ්ඨ ඨත්වා භො ගාමවාසිනො මම වචනං සුණාථ අජ්ජි රත්ති භාගෙ එකො අමනුස්සො ආගච්ඡති සො තුම්හාකං මහාවිනාසං කරිස්සති ඛෙමට්ඨානං පවිසිත්වා මාරානි පිධාය නිසීදථ අහං අසුකො අසුකස්ස ඝතකො සුඝදෙනි ආදීනි වත්වා සල්ලපන්තො,පි තෙන සද්ධිං කථා න කාතබ්බානි උග්ඝොසෙසි ගාමවාසිනො තං සුත්වා භීතා තසිතා මාරානි පිධාය තත්ථ තත්ථ නිලීසිංසු රත්තියං චොරො මතමනුස්සං මුඤ්චිත්වා මසඛොකානෙනා තෙනෙව සද්ධිං එකාබ්ධො අත්තනො ගෙහවාරං ආගන්ත්වා හරියං ආමන්තෙසි අහංහරන්නි කො නාමානි සා භීතා තසිතා යක්ඛිනි සඤ්ඤාය නිලීසි චොරො තං අනෙක පකාරෙන සද්දහාපෙන්තොපි මාරං විවරාපෙතුං අසක්ඛි න්තො තථෙව මාතාපිතූනන්ත්වපි ඤාතිසාලොහිතසහායකානම්පි ගෙහං ගන්ත්වා තථෙව මාරං නාලත්ථ ගතගතට්ඨානෙ මනුස්සා අමනුස්සා ආගන්තොනි සඤ්ඤාය භයපත්තා මාරානි න විවරිංසු චොරො සකල ගාමං ආහිණ්ඩිත්වා අඤ්ඤත්ථ පවිසරණං අලභන්තො ථෙරමෙව පවිසරණං කරොමිනි විහාරං ගන්ත්වා සාමි දාසස්ස වො පවිසරණං හොහි ඉමං මතමනුස්සං මොචෙත්වා මං සුඛී කරොහිනි යාව ථෙ රො තං දිස්වා කම්පමානහදයො සීඝං මතමනුස්සං මොචෙත්වා දූ රෙ පක්ඛිපිත්වා තං උණ්හොදකෙන නහාපෙත්වා නාළිකාය තෙ ලං ගහෙත්වා තස්ස සකලසරීරෙ අබ්භඤ්ජිත්වා තෙන පොතිත ට්ඨානං සම්බාහන්තො නිසීදි පභාතාය රත්තියා උපාසකො චො රො කත්ථ ගතොනි පුච්ඡන්තො පරියෙසන්තො ථෙරස්ස සන්නි කං ගන්ත්වා තස්ස පිට්ඨිං තෙලෙන සම්බාහන්තං දිස්වා ථෙරෙ න සද්ධිං සල්ලපන්තො ආහ

එසෝ මය්හං සහායොනි උපකාරං කරොති යො,
න තං සො සරතෙ චොරෝ නත්ථි චොරෙ සහායතා.
ඛාදන්තොපි පිවන්තොපි, සයන්තොපි එකතො,
න ජානාත්තනො ධම්මං නත්ථි චොරෙ සහායතා.
මුඛෙනෙකං ලපෙචොරෝ කායෙනෙකං කරෙති යො,
ලද්ධොකාසෝ හරන්තොව නත්ථි චොරෙ සහායතා.
මාතා පිතා ච බන්ධූව දිස්වා චොරං සහායකා,
දූරතෝ පරිවජ්ජෙන්ති කණ්හසප්පං යථා භයා.

එවඤ්ච පන වත්වා මා භණෙථ එවරූපං පරස්ස හරණකං චිත්තං දූහිං උප කරෝථ පලාපෙථානි ආහ අථස්ස ඔවජ්ජමානෝ ථෙරෝ එවමාහ.

යෝ සා යස්ස ඛසෙ පාදං තස්සා පාදං න යෝ ඛසෙ,
එවමෙව හි දුට්ඨස්ස අදෙසොව පසංසිතෝ
අකතඤ්ඤුස්ස පොසස්ස මෙත්තී යෝ න කරිස්සති,
කතඤ්ඤ මෙත්තිං හි සෝ කහිරා තමාහු වරිය බුධා,නි.

එවඤ්ච පන වත්වා මා හෝ එතඤ්ඤි චිත්තං පදූසෙහි අත්තනා කතකම්මස්ස විපාකෝ තෙන ලදේධානි වත්වා උපාසකං පෙසෙසි තතෝ හරනිකෝ කතිපාහෙනෙව ලබ්බලෝ ථෙරං උපසඞ්කම්ත්වා වන්දිත්වා භණෙත අහං ඉම්නාව අත්තභාවෙන අඤ්ඤ විය ජාතෝ න සක්ඛෙමාමි පුන ඝරාවා සෙවසිතුං අනුකම්පං පටිච්චමං පබ්බාජෙථ භ නෙතනි පබ්බජ්ජං යාචි තතෝ ථෙරෝ තං පබ්බාජෙත්වා උපසම්පාදෙ සි සෝ වත්තපටිවත්තානුසලෝ භාවනම්නුබ්‍රූහනේ‍යා නවිරසේසව අරහත්තං පත්වා හරනිකතේථරොනි පාකටෝ අහොසිනි.

පාපෝ හුත්වා පඨමවයෙ පඤ්චකාමානුගිඩ්ඩෝ
යොවෙ පච්ඡා පජහ්නි මදං යොනිසෝ ලොකයනෙතා,
සොපායමෙහා නිභවවිභවං කාමමාසාදසිත්වා
නිබ්බාණඝං සිවමමතපුරං යානි සත්ථුපසත්ථං.

ආරඤ්ඤකමහාභයථෙරස්ස වත්ථු චතුත්ථං.

සිරිනාගස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

සීහලදීපෙ කිර සිරිනාගෝ නාමෙකෝ බ්‍රාහ්මණපුත්තෝ එකදිවසං පහිසලලිනෝ එවං විතෙනසි ධනං පරියෙසිත්වා තෙන යොධෙ සඞ්ඝ ණිහිත්වා අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙත්වා රාජා භවිස්සාමිනි තතෝ සෝ ධනං ඛුතෝ ලභිස්සාමිනි ධනාගමනං ඔලොකෙන්තෝ දක්ඛිණ මහාවිහාරෙ වෙනියං අද්දස ඉමං හිඤ්ඤිත්වා ධනං ගහෙත්වා පරිසං සඞ්ඝ ණිහිස්සාමිනි සෝ බහුමනුස්සෙ ගහෙත්වා තත්ථ තත්ථ විලුම්පන්තෝ ද කක්ඛිණමහාවෙනියං ආගම්ම ථූපං භින්දථානි මනුස්සෙ නියොජෙසි ම නුස්සා වෙනියසඞ්ගං පරියෙසන්තා සඞ්ගං නපස්සාම සාමිනි ආහංසු තතෝ සිරිනාගෙන කෝ තං ජානාතීනි පුට්ඨා සාමි හෙලෙලාලිගාමෙ බහුලෝ නාම චණ්ඩාලෝ අත්ථි සෝ තං ජානාතීනි කථෙසුං තතෝ සෝ තං පකොසාපෙත්වා භණෙ ඉමසම්ං වෙනියෙ සඞ්ගං නයා ජාන නභාවං මනුස්සා යෙභුය්‍යෙන වදන්නි සඞ්ගං ඤත්වා වෙනියං භින්දුනි

ආහ අථ සෝ අහං භන්තෙ සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය අග්ගඤ්ඤ සෙට්ඨඤ්ඤ භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සරණං ආපාණකොටිං මෙ සරණන්ති ගතො උපාසකො අහං න සක්ඛාමි තස්ස දෙවානිදෙවස්ස ධාතුං පතිට්ඨාපෙතුං කතාචෙනියං භිජ්දිතුං ආනන්තරියකම්මසදිසං භන්තෙති ආහ.

අථස්ස එවරූපං බුද්ධගුණං කණ්ණ අසලාකපපවෙසනං විය අහොසි සෝ නස්ස කුජ්ඣිත්වා ඉමං නෙව ජීවසූලෙ උත්තාසෙථෝ'ති නි යොජෙසි තෙ තං ජීවසූලෙ උත්තාසෙත්වා තස්ස සත්ත පුත්තා අපි තෙපි සඤ්ඤං ජානන්ති'ති ආහංසු සෝ'පි නෙ පඤ්ඤාසාපෙත්වා සඤ්ඤං භින්දථානි නියොජෙසි තෙපි තථෙව භගවතො ධාතුං පතිට්ඨාපෙතුං කතාචෙනියං භිජ්දිතුං නසඤ්ඤොකාමාති න ඉච්ඡිංසු සිරිනාගො තෙසම්පි කුඩ්ඩො තථෙව ජීවසූලෙ උත්තාසෙසි—තථාහි.

වන්දනාගරුගක්ඛිසු ගන්ධමාලාය සාධුසු,
විරජ්ඣන්ති සුරජ්ජන්ති කුණ්ඩපෙ නීලමක්ඛිකා
දිස්වා සුත්වා ච බුද්ධච ධම්මං සොතරසායනං
ජනෙන්ති න මනොහාසං තථා සංසාරධාණුකා 'ති.

තතො තෙසමථඤ්ඤතං ජනානං ගුණානුභාවෙන දෙවතා දෙවලොකතො රථෙ ආනෙත්වා සබ්බෙසං පස්සන්තානංයෙව රථෙ ආරොපෙත්වා දෙවසෙනාහි සද්ධිං තුසිතනිකායං උපනෙසුං තස්ස සම්ආගතා ම ඡාජනකායා මහන්තං තං අච්ඡරියං දිස්වා පසන්නචිත්තා මා දෙව වෙනියං භික්ඛුපෙථා'ති සිරිනාගං සඤ්ඤාපෙසුං තතො සෝ තෙසං වචනං සුත්වා වෙනියං පහාය පාචීනපස්සං මහාගඛ්ඛාය සම්පෙ මඩ්ඩපිටඨිකගාමං වීලුම්පිත්වා තත්ථ මඩ්ඩපිටඨියං නාම වෙනියං භික්ඛුපෙත්වා ධනං ගහෙත්වා තෙනෙව මහන්තං සෙනං සඞ්ගණ්හිත්වා ඝුද්ධං කරොන්තො රජ්ජං ගහෙත්වා අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙත්වා රජ්ජසිරිං පත්තොසි තෙනෙවස්ස අකුසලෙන නවිරෙනෙව ඛරතරො අතෙකිච්ඡො උදරාබාධො අහොසි තිකිච්ඡන්තාපි තං රොගහාරිනෙ නිකිච්ඡිතුං. නාසක්ඛිංසු අථ සෝ ධනං සංකඩ්ඪිත්වා වෙනියං පතිට්ඨාපෙත්වා පාකතිකං කරොන්තොරොගං වූපසමෙතුං නාසක්ඛි තෙනෙවා බාධෙන මහාදුක්ඛපපත්තො කුච්ඡිං එලෙත්වා කාලකිරියං කත්වා උ ඛ්ඩපාදෙ අවංසිරො ජලිතඞ්ගාරමාලාසමාකුලෙ මහානිරයෙ නිබ්බ ත්ති–තථාහි.

සධාතුකං ථූපවරං යො භෙදමුපනෙති සො,
සිරිනාගොව වෙ හොති භාගී දුක්ඛස්ස කෙවලං.
හත්ථපාදදිසම්භෙදං ජිනබිම්බස්ස යො කරෙ,
සෝ'පි තාදිසකො හුත්වා අපායෙසුපපජ්ජති.

ඡේජ්ජභෙජ්ජාදිකං කත්වා යෝ වෙ බොධිමහිරුහං,
පවත්තෙතිපි විනාසා සෝ යාති පෙච්චාපි රොරුවං.

ගණ්ං යෝ නීහි මාරෙති නරොධ අපරජ්ඣති,
සෝ හවෙ චතුරොපායෙ දුක්ඛභාගී භවිස්සති.

යෝ නරොධ විනාසෙති සම්බුද්ධාගමපොත්ථකං,
ඡින්නහිත්තෙනා'පි සෝ හොති නිරයඤ්ච නිගච්ඡති.

මහානත්ථකරං පාපං ඉතිවිඤ්ඤාය පණ්ඩිතෝ,
දූරතෝ පරිවජ්ජෙය්‍ය මහගං පරිභයං යථා,හි.

පූජෙන්තෙවං කතසුචරිතං සාධු වණ්ණාලකම්පි
නෙත්වා කාමං නිදිවමමරා සඟහසම්පත්තිදානා,
ගච්ඡන්තී'ථෙ අකතසුකතා භූම්පාලාපි කාමං
සෙසාරාපායං ජගථ භජථාපුඤ්ඤපුඤ්ඤානි පඤ්ඤ 'නි.

ගිරිනාගස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

සඛානිස්සාමච්චස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

ලඹකායං කිර සඛානිස්සමහාරාජෙ රජ්ජං කාරෙන්තෙ චූළරජ්ජ නිදෙස්සා නාමෙකො අමච්චො අහොසි සඛාසම්පන්නෙනා තස්ස සද්ධා බලං නිස්සාය සඛානිස්සාමච්චෙව'ති නාමං අහොසි තදා සෝ අනුරාධපුරං ගන්ත්වා රාජානං උපට්ඨහමානෙ පටිවසති අථෙකදිවසං සෝ රාජුපට්ඨානං කත්වා අත්තනො ගෙහං ආගච්ඡන්තෙනා තාළවත්තෙන මහි සුදස්සනපධානසාලාය වසන්තං පිණ්ඩපාතිකනිස්සත්තෙරං පිණ්ඩාය චරන්තං දිස්වා පත්තං ගහෙත්වා අත්තනො ගෙහං ගන්ත්වා භත්තමලභමානො භත්තපුටෙන සද්ධිං මගඵපටිපන්නං එකං පුරිසං දිස්වා සම්ම කහාපණං ගහෙත්වා භත්තපුටං මෙ දෙහීති ආහ තෙනා හං දස්සාමී'ති වුත්තෙ අනුපුබ්බං වඩ්ඪෙන්තො අථ්‍ය කහාපණෙ ග හෙත්වා මෙ දෙහි එත්තකමෙව මම හත්ථේ'ති ආහ අථ සෝ සාධූති අදාසි සෝ තං ගහෙත්වා පත්තෙ ආකිරිත්වා ථෙරස්ස අදාසි ථෙරෝ පිණ්ඩපාතස්සානුමොදනං කත්වා අත්තනාවඅත්තානං ඔවදන්තො ආහ.

නෙසෝ උපාසකෝ නිස්ස පිතා භාතා ච මාතුලෝ,
න ඤාති සුහදෙ හොති දිවස්සමිහත්තකෝ තව.
කිඤ්චි තස්ස කතං නත්ථි උපකාරං පුරෙ තයා,
සීලවන්තෝ'ති තං ඤත්වා තුයහං දස්සති හොජනං.
මහන්තරං ආනිසංසං තස්ස ත්වං යදි ඉච්ඡසි,
සරාගො ත්වං න භුඤ්ජාහි මියමානෝ'පි හොජනං.

ඔවදිත්වාන සෝ අත්තානං කත්වා දුක්ඛික්ඛයං තදා,
හත්තාභිවවමකා ධීරෝ බුද්ධසාසනසොභකෝ 'ති.

එවං සෝ අත්තානමෙව ඔවදිත්වා ගෙහං ගන්ත්වා කරජකායං ස
මීසනෙත්වා විපස්සිත්වා අරහත්තං පත්වා පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ජි තදා
රඤ්ඤා ඡත්තේ අධිවත්ථා දෙවතා සාධුකාරං අදාසි රඤ්ඤා කිමත්ථං
ය සාධුකාරං අදාසීති පුච්ඡා සද්ධාතිස්සස්ස දානං නිස්සාය සාධුකා
රමදාසින්ති ස්ඛඛං කථෙසි රාජා තව මාතාපිතරෝ ච පඤ්ඤායා
පෙත්වා තෙසං ඛ්‍රහ්මදෙය්‍යං කත්වා වඩ්ඪමානනගරං අදාසි අථාපරභං
කාලෙ ලඛ්ඛා දුබ්බිත්ථිකා අහොසි දුස්සඤ්ඤා මනුස්සා පානීය මල
හත්තා කිලමන්ති තදා නස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන දෙවතා ජාතස්සර
තො පානීයඝටං ආහරිංසු තතෝ සෝ අය්‍යානං පානීයං අදත්වා
පරිභොගෙ මෙ න යුත්තො'ති චින්තෙත්වා ආගච්ඡන්තු අය්‍යා මම
නුකම්පායා'ති කාලං ඝොසෙසි තතෝ තිංසසහස්සමත්තා භික්ඛූ සමා
ගම්මුං අථ සෝ තෙභික්ඛූ යථා කාමං පානීයඝටෙන උපට්ඨාසි තදපි
රඤ්ඤා ඡත්තෙ අධිවත්ථා දෙවතා සාධුකාරමදාසි රාජාපි නං පක්කොසා
පෙත්වා පුච්ඡිත්වා යථාභූතංසුත්වා කොට්ඨාරෙඅන්තොරගබ්භං නාමඅ
දාසි අථෙකදිවසං අන්තොරගබ්භං ගච්ඡන්තො කණ්ඩ වාරං පත්වා මයූර
මංසං ඛාදිතුකාමො මනුස්සෙ පුච්ඡි තෙනත්ථිභාවමාහංසු අථස්ස පුඤ්ඤානු
භාවෙන දෙවතා මයූරමංසානි උපනෙසුං තතෝ සොඅය්‍යානං අදත්වා
නපරිභුඤ්ජිස්සාමී'ති චින්තෙත්වා ආගච්ඡන්තු අය්‍යා'ති උග්ඝොසෙසි ත
දුපිබ්‍රහ්මකිබ්බ සන්නිපතිංසු සෝ නෙසං යාවදත්ථං මයූරමංසෙන පරිවිසි
නදුපි දෙවතා තථෙව සාධුකාරමදාසි තදා රාජා තං පක්කොසාපෙත්වා
බ්‍රහ්මිභවං අදාසි අථාපරභාගෙ රාජා වෙනියපබ්බතෙ අම්බත්ථලම
හාථූපෙ මනොසිලාපඤ්ඤෙන විලෙපනං කත්තුකාමො තෙන නිස්සා
මවෙවන සද්ධිං අම්බත්ථලමාගම්ම ථූපං මනොසිලාපඤ්ඤෙන විලිම්පි
ත්වා පූජං අකාසි අමච්චො,පි තදා මාදසසහස්සානං නිකුඤ්ඤනං මනෝ
සිලාවණ්ණානි නිවත්ථානි අදාසි සබ්බෙව හොන්තො ඉමානි පාරු
පිත්වා චෙතියං වන්දනත්තු'ති අථ තෙ සුනිවත්ථා සුපාරුතා මනෝ
සිලාපඤ්ඤෙ නිමුග්ගා විය සොභමානා නං චෙතියං පදක්ඛිණං ක
රොන්තා පටිපාටියා ඔතරන්ති සුවණ්ණහංසා විය තතෝ සෝ
සොමනස්සපතෙත්තා පීතියා ථූපසරීරෙ තෙනෙව සොමනස්සෙන
නව්ඪ සිනොව සොතාපන්නො අහොසි රාජපරිසායපි සෙ වි සෙ
තාපන්නා අහෙසුං නං අච්ඡරියං දිස්වා බහූ දානං දත්වා සීලං ර
ක්ඛිත්වා උපොසථකම්මං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසූ'ති.

අවෙච්චරමො කතසුවරිතං නිජ්ජරා වාභිගන්ත්වා
මානෙත්තනං අථ ථුනිමුඛා වණ්ණනං වණ්ණයන්ති,

එවං සුත්වා විබුධමනුජා තඤ්ඤදමානාය කිත්තිං
ලොකෙ පුඤ්ඤං කුරුථ සතතං මා ඛණං යාතු තුච්ඡං
සඛානිසංසාමවචයස වක්ඛං ඡටඨං.

සමණගාමවත්ථුමහි අයමානු පුබ්බිකථා.

එකසමිං කිර සමයෙ වෙහියපබ්බතවාසිනො මාදස භික්ඛූ ලඹකා යං තසමිං තසමිං ඨානෙ බොධිවෙහියානි වන්දමානා අනුපුබ්බෙන සමණගාමං පාපුණිංසු තදා තෙ සුරියෙ අත්ථංගතෙ රත්තියං අඤ්ඤං ඨානං ගන්තුං අසක්කොන්තා තස්ස පුබ්බපස්සෙ පබ්බතපාදෙ ඡායාවන්නං මහන්තං මාතුලරුක්ඛං දිස්වා රුක්ඛමූලමුපගමිංසු අථ ඛො තෙසමන්තරෙ එකො භික්ඛු රත්තිභාගෙ උට්ඨාය කස්ස පදසබ්බලෙන දෙසිතා නාදබ්‍රාහ්මණෙන ච අභිහාරකං සුතසොම බොධිසත්තස්ස කථිතා පරමත්ථවන්තියො සතාරහා ගාථායො පරිවත්තෙත්වා දෙවතානං පත්තිං අදාසි-කථං?

සකිදෙව සුතසොම සබ්භි හොති සමාගමො,
සා නං සඞ්ගති පාලෙති නාසබ්භි ඔහුසඞ්ගමො,
සබ්භිරෙව සමාසෙථ සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ථවං,
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤාය සෙය්‍යො හොති න පාපියො.
ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුචිත්තා අථො සරීරම්පි ජරං උපෙති;
සතඤ්ච ධම්මො න ජරං උපෙතිසන්තො හවෙ සබ්භි පවෙදයන්ති.
නහා ච දූරෙ පඨවී ච දූරෙ පාරං සමුද්දස්ස තදාහු දූරෙ,
තතො හවෙ දූරතරං වදන්ති සතඤ්ච ධම්මං අසතඤ්ච රාජා,නි.

තස්මිං රුක්ඛෙ අධිවත්ථා දෙවපුත්තෙනා තං සුත්වා පසන්නෙනා පභාතාය රත්තියා භික්ඛූනං ගමනකාලෙ මනුස්සවණ්ණෙන ආගම්ම තෙසං එවමාහ මාරිස භන්තෙ ගච්ඡථ රුක්ඛමූලෙයෙව නිසීදථ අහං වො පිණ්ඩපාතං උපනෙස්සාමීති භික්ඛූ තස්සාරාධනං සම්පටිච්ඡිත්වා නිසීදිංසු තස්ස කිර දෙවපුත්තස්ස ඔජානුප්පාදනෙ පුඤ්ඤං නාම නිච්චං බදලතාපණ්ණමෙව නිබ්බත්තති සො තං පරිභුඤ්ජන්තො නත්ථ වසති භික්ඛූනම්පි තදා සො දිබ්බඕජාපුණ්ණං බදලතාපණ්ණමෙව උපනෙසි භික්ඛූපි තෙන කතභත්තාකිච්චා පොකං විස්සමිත්වා ගච්ඡාම මයං මාරිසාති දෙවපුත්තස්ස අවොචුං තං සුත්වා දෙවපුත්තො භදන්තෙනා ඛමථජ්ජ මම සන්තිකා ලුඛපණ්ණ මෙව පරිභුඤ්ජිංසු මම සහායා පනෙකො දෙවපුත්තෙනා අත්ථි සො දිවසන්තරම්පති ඉධාගම්ම සපරිසො මහතානුභාවෙන දිබ්බභොජනං පරිභුඤ්ජිස්සති සෙව ඛො පනස්ස ආගමනදිවසො අජ්ජා භත්තාකිච්චං

කඤ්ඤා ගච්ඡන්තානුයි නිමන්තෙසි අථස්ස රත්තියා අච්චයෙන සහාමච්චා දෙවපුත්තෙහා සපරිසෝ තස්ස සන්තිකං මහාමාසි තස්ස කිර පරිභෝගත්ථං නිගාවුතාවාසානමගෙන දිබ්බයාගුභාජනානි ගහෙත්වා පවිසිංසු තතෝ සෝ දෙවපුත්තෙහා ථෙරෙ නිසීදාපෙත්වා දිබ්බයාගුහි පරිවිසිත්වා පච්ඡා සපරිසෝ සයං පරිභොගමකාසි අථනන්තරං ඛජ්ජකං ගහෙත්වා තථෙව අට්ඨංසු නාණිපි සෝ තථෙව පවිපජ්ජි තතෝ උපකට්ඨාය වෙලාය නානාවිධබ්‍යඤ්ජනසහිතං දිබ්බභොජනං ගහෙත්වා තථෙව අට්ඨංසු දෙවපුත්තෙහා දිබ්බභොජනෙහි ථෙරෙ සම්මා පරිවිසිත්වා සක්කාරමකාසි අථ තෙ ථෙරා දෙවපුත්තස්ස මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං දිස්වා විම්හිතමානසා තස්ස තං කතකම්මං පුච්ඡන්තා ආහංසු.

දෙවිද්ධිපත්තොා'සි මහානුභාවෝ
වණ්ණෝ ච තෙ සබ්බදිසා පභාසති,
දිබ්බා ච පරිසා පරිවාරයන්ති
නානායුධා චාමරමොරහත්ථා.

සුරඞ්ගනා රඞ්ගගතා සමන්තා නච්චෙහි ගීතෙහි සමඞ්ගිභූතා,
නච්චන්ති ගායන්ති ලයා වියුත්තං සවණාමනං ගීතමුළාරවණ්ණං.

පගාය්හ වීණාදිසවංස තන්තී නානික්කමං තන්තිසරං සරෙන,
සමප්පමජ්ඣාමහි ච කා විකසන්තු ලයන්තියෝ තං පරිතොසයන්ති.

භෙරී මුනිඞ්ගා මුරජාච දෙණ්ඩිමා ඝනා ච නෙකා සුසිරාදයොච,
පගාය්හාවාදෙන්ති පහට්ඨරූපා නච්චන්ති කීළන්ති ජනා අනෙකා.

දිබ්බෙනන්නපානෙහි සුපුණ්ණසොණ්ණා
මයාදිනානාවිධභාජනානි,
පගාය්හ තිට්ඨන්ති තිගාවුතස්මිං
භවං තෙන මොදෙසි සපාරිසජ්ජෝ.

පුච්ඡාමි තෙ දෙව මහානුභාව
මනුස්සභූතෝ කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කිං තෙ වතා කිං පන බ්‍රහ්මචරියං
කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකෝ'ති.

තතෝ සෝ දෙවපුත්තෙහා තෙසං අත්තනා අත්තභාවෙ වෙගියපබ්බතෙ සමණෙ හුත්වා අත්තනෝ වස්සගෙණානුභත්තතෝ උපඩ්ඪං සඞ්ඝස්සත්ථාය දත්වා ඉමං මයා අධිගතන්ති පකාසෙන්තෝ ආහ.

ලඞ්කාතලෙ මිස්සකපබ්බතෝ,ති පසිද්ධනාමෝ,සි මහාවිහාරෝ,
බහූහි ථූපෙහි විරොචමානෝ මුනින්දබිම්බාලයපත්තියුත්තෝ.

විභූසිතෝ බොධිමහිරුහෙහි විරාජතෝ සෙකතාමාලකෙහි,
සුඵුල්ලසීතොදකසම්පපුණ්ණසමාකුලානෙකසරාසයෙහි.
වීසාඛිකෙ සත්තසතෙ සමන්තා අධිකෙහි ඡබ්බිසසතෙහි සහ,
පරිවෙණපනතිහි සුදසසනියෝ පීනිං පවඩ්ඪති සදා ජනානං.
තහිං වසන්තා යතිරාජපුත්තා සුපෙසලානෙකගුණාධිවාසා,
කතාදරා සබ්බජනෙහි සම්මා කරොන්ති අත්තන්හිපරත්ථසිද්ධිං.
අහං හදන්තා දූනියත්තභාවෙ තහිං තදෙකෝ සමණෝ අහොසිං,
සද්ධාධුරං සීලධුරං වහන්තෝ පවිපත්තිනා වත්‍ථුතයං මහන්තෝ.
තතෝ' පරයම්ං සමයෙ මහාජනා උද්දිස්ස භික්ඛූ සමුපානයිත්වා,
සුචිං පණීතං පවුරන්නපානං හොජෙන්ති භික්ඛූ සුමනා සහත්ථා.
අහම්පි ලද්ධා පවිවිංසකං මෙ සඞ්ඝස්සුපඩ්ඪං අදදිං තතෝ'පි,
ඵලම්පි දූනස්සව සද්දහන්තෝ බුද්ධානුභාවං මනසීකරොන්තෝ.
මම්දං පදූනං මම්දං වතං තං අනෙන පුඤ්ඤෙන මයා කතෙන,
තතෝ චුතෝ භුම්මදෙවෙසු ජාතෝ භුජාමහං දෙවසිරිං අනූනං.
සඩ්ඪය ඨානෙ පකතං පදූනං අප්පම්පි හොතෙව මහාවිපාකං,
යථා සුඛෙත්තෙ වපිතප්පබීජං තොසෙති චිත්තං බලු කස්සකස්ස'නි.
එවං සෝ අත්තනා කතකුසලකම්මං පකාසෙසි භික්ඛූ තස්ස ක
ථං සුත්වා ගතගතට්ඨානෙ දෙවපුත්තෙන කතකම්මං පකාසෙන්තා
බහූ ජනෙ දූනාදිසු දසකුසලකම්මෙසූ නියොජෙසුන්ති.

එවං හො ගොතමසාසනිරතා ඛෙත්තාමොලොකයිත්වා
දත්වා බීජං අණුම්පි අහෝ නප්පහොගං ලභන්ති,
ලද්ධානෙකං කබලම්පි හො හත්ථිනිනනා සුසීලෙ
දත්වා හොගං දිව්ජමනුජං ඇස භාගී සිවඤ්ච,
සම්මණ්ණාමච්ඡුං සත්තමං.

අභයත්තෙරස්ස වත්‍ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කායං පචඡිමපස්සෙ පුපඵවාසං නාම රමණීයං විහාරං අහොසි තස්සාසනෙන දෙවගාමෙ දෙවෝ නාම අමවෙච්චා තස්ස ඉස්සරං වත්තෙන්ති අථෙකදා අමවෙච්චා තත්ථ ආහිණ්ඩිත්වා ගාමං ආගතෝ ඡාතඣ්ඣිතෙනා වෙය්‍යාවච්චකරෙ ආමන්තෙත්වා භුඤ්ජිස්සාමී'ති ආහ අථස්ස තෙ හත්තං වඩ්ඪිස්සුං තස්මිං බණ්ඩෙ එකෝ ඡාතසුණ්ඩෝ ජීඝච්ඡාපීළිතෝ කම්පමානෝ හත්තං දිස්වා අපිනාම ඉතෝ කිඤ්චි ලභෙය්‍යනන්ති සෝ තස්ස සම්පං උපසඞ්කම්ි තස්සෙ කෝ චුල්ලූපට්ඨාකෝ සුනඛං පලාපෙස්සාමී'ති මහන්තං දණ්ඩමා දාය උපධාවි අමවෙච්චා තස්මිං කාරුඤ්ඤෙන මා භොතං පහරා'නි

ත්වාරෙත්වා නානගහරසෙන මහන්තං භත්තපිණ්ඩං වෙවෙත්වා අදාසි නන්තා සෝ සුනඛෝ භත්තං භුඤ්ජිතුං ආරභි තං දිස්වා අම්වෙවා අත්තනා දිනභාවේන චිත්තං පසාදෙසි සෝ එත්තකෙ නෙව පුඤ්ඤකම්මෙන තතෝ චුතෝ තස්මිංයෙව ගාමෙ එකස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්ති සෝ අනුක්‍රමෙන වුඩ්ඩිමන්වාය දාරාහරණං න ගෙහමාවසිත්වා මහල්ලකකාලෙ පුප්ඵවාසවිහාරං ගන්ත්වා භික්ඛූනං සන්තිකෙ පබ්බජිත්වා පරියත්තිසාධනමෙම උග්ගහෙත්වා මහාභයත්තෙරොත්' පාකටෝ අහොසි තථා හි චින්තෙන පසන්නෙන සති තිරවජ්ජානගතස්සාපි දින්නභාවං මහා විපාකං හොති.

යෝ සද්ධං පුරතෝ කත්වා දානං දෙති නරෝ ඉධ,
කිපිල්ලකම්පුපාදස්ස නිරවජ්ජානගන්තස්ස'පි.
විපාකං තස්ස දානස්ස දෙවමානුසිකං සුඛං,
දත්වා නිබ්බාණසම්පත්තිමන්තෙන දෙති'ති නිච්ඡිතන්ති.

අථාපරභාගෙ සමයෙ ලඞ්කායං බ්‍රාහ්මණාභිධයං චොරභයං අහොසි තදා වාදස සංවච්ඡරං මෙඝෝ න සම්මා පාවස්සි දුබ්භික්ඛභයඤ්ච චොරභයඤ්ච අහොසි තතෝ විහාරවාසිනොපි මනුස්සා ජීවිතුං අසක්කොන්තා අඤ්ඤත්‍ර ගන්ත්වා ජීවිකං කප්පෙස්සාමා'ති ථෙරම්පි පඤ්ඤාවම එවමාහංසු භන්තෙ ඉමාතිභයමුප්පන්නං න සක්කාම එත්ථ වසන්තෙහි ජීවිතුං තුම්හෙ ආගච්ඡථා'ති යාචිංසු අථ තෙසං ථෙරෝ එවමාහ භගවතෝ බාහුං පත්ථාපෙත්වා කත්වෙනියඤ්ච බොධිඤ්ච ජීවමානබුද්ධං විය පරිහරන්තෝ මානෙන්තෝ පූජෙන්තෝ නිච්චං. පච්චයාම් න සක්කා මයා තං පහාය ගන්තුං එත්ථෙවාහං වසන්තෝ ආපාණකොටිතං පට්ඨගිස්සාමි' නි මා මං ගමනාය උස්සහථාති තං සුත්වා මනුස්සා තත්ථ තත්ථ පලායිංසු තතෝ ථෙරෝ අනාහාරොව පඨමදිවසෙ වත්තපටිවත්තෙනෙව දිවසං වීනාමෙසි තථා දුතියදිවසෙ තතියදිවසෙ පන චෙතිය බොධියඞ්ගණෙසු සම්මජ්ජනාදිනා කත්තබ්බකම්මං කත්වා ආගම්ම චිත්තකත මාලකෙ අධිට්ඨාසිඅථස්ස ගුණතෙජෙන මාලකපරියන්තෙ සීතකරණ්ඩකරුණෙකා අධිවුත්ථෙවපුත්තෙනා ම්ලානසරීරං ථෙරං ඔලොකෙත්වා අත්තනෝ භරියං ආමන්තෙත්වා සවායං අභයත්ථෙරෙ චෙතියඤ්ච බොධිඤ්ච පහාය අඤ්ඤත්‍ර නගච්ඡාමි'ති කතපරිඤ්ඤෙ එවරූපෙ ඡාතකභයෙ කඤ්චි අගන්ත්වා ජීවනභත්තෙනා වත්තපටිවත්තං කරොති අඤ්ඤං තස්ස භික්ඛාචාරට්ඨානං නත්ථි යදි සෝ කාලං කරොති නෙතං පතිරූපං අජ්ජිතස්ස භික්ඛං දස්සාමා'ති පුච්ඡි අථ සා සාම්පි ථෙරස්සාහාරං දස්සාමී'ති වදසි තමස්ස පුබ්බ පුඤ්ඤකම්මං මෙ පකාසෙනි'ති පුච්ඡනත්ථං ආහ.

නිවමිස සංසාරමහාවිදුගෙහ
අකාසි පුඤ්ඤං භවභොගහෙතු,
කෙනඤ්ඤ දුනෙ නිරතෝ මනෝ තෙ
පුවජ්ඡාමි තං දෙව වියාකරොහි'නි.

අථඤ්ඤා විකඛනෙනා දෙවපුත්තෙනා ආහ.

අයං යතිසෝ දුතියත්තභාවෙ
නාමෙන දෙවෝ ඉති විස්සුතෝ'සි,
හොත්තුං තදූ භත්තමුපට්ඨිතෙ සෝ
අද්දසඛි සොණං තසිතං කිලන්තං.
තෙනෙව භත්තඤ්ඤ මහන්තපිණ්ඩංවට්ටෙත්වා දූ තඤ්ඤ බ්‍රහ්මකඛිතඤ්ඤ.
තෙනඤ්ඤ දුනෙනිධ අත්තභාවෙ ඵලං විපච්චිඤ්ඤති සාධු භදෙද,
අපපත්ති දුනං නහි චින්තනීයං පරිහාතබ්ජෙන වටෝව ඡාතෝ'නි

එවඤ්ච පන වත්වා දෙවපුත්තෙනා අත්තභාවං විජහිත්වා මනුස්සත්ව ඤෙණන ථෙරමුපසඞ්කමිම වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා දිබ්බාහාරං දත්වා එවමාහ යාව ජීවං භන්තෙ තුම්හාකං භික්ඛාහාරං දස්සාමි තු මෙහ අපපමත්තා ග්‍රහිත්වා සමණධම්මං කරෙය්‍යාථ කරජරූකෙත්වා පනායං මම විමානෙ නිච්චං තත්ථ තයා ගන්තබ්බන්ති ආරාධෙත්වා විමානමෙව දගමාසි තතෝ පට්ඨාය ථෙරෝ රුක්ඛමූලමුපසඞ්කමති දෙවපුත්තෙනා නිච්චං දිබ්බාහාරමෙව දදන්නෙනා පටිවසති අථෙකදිවසං ඡාතකෙන පීළිතෝ මනුස්සා මනුස්සමංසං ඛාදන්නානං විහාරං පත්වා ථෙරං දිබ්බාහාරෙන වඩ්ඪිතසරීරං දිස්වා ඉමං මාරෙත්වා ඛාදිස්සාම'නි මඤ්ඤමානා ථෙරං වෙනියඔහනං සම්මජ්ජිත්වා නික්කඛන්තකාලෙ මහාසද්දං කරොන්තා දණ්ඩ මුගුහරාදයෝ ආගන්ත්වා සමන්තා පරිවාරෙසුං ථෙරෙන කිර පුබ්බෙ අම්බවකාලෙ සුනඛං පහරණත්ථාය මුගුහරං උක්ඛිපිත්වා උපගතපුරිසෝ නිවාරිතෝ හොති තෙනඤ්ඤ පුඤ්ඤකම්මෙන විහාරමජ්ඣෙ මහන්තං පබ්බතං උග්ගන්ත්වා විවරමදූඝි තඤ්ඤණෙ ථෙරෝ පබ්බතන්තරං පාවිසි චොරා ආගන්ත්වා ඉතෝ චිතෝ ච ඔලොකෙත්වා අපස්සන්තා අරහන්තාසමණෝ අයං භවිස්සති'නි විනෙත්වා පලාඉංසු.

යෝ යඤ්ඤ දණ්ඩෙන අදණ්ඩියඤ්ඤ
ස දණ්ඩියෝ හොති භවේසු,
යෝ හන්ත්වා කොපං න කරොති දණ්ඩං
සනරාමරා නං පරිපාලයන්ති'නි

ථෙරෝ පන දෙවදිනනං සුඛඤ්ච පරිභුඤ්ජනෙනා මාදස්සංව චඡරානි පුථුජ්ජනෝ විහාසි අථ පඨමා ඵපඤ්ඤනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්වා තථෙව මාදස සංවඡරානි විතිනාමෙසි එවං දෙව පුත්තෙනා චතුවීසතිවස්සානි දිබ්බ භොජනෙන ථෙරං පටිජගති ථෙරෝ කිර තස්මිංයෙව විහාරෙ පරිනිබ්බායී'නි.

දත්වානෙකං කබලමපි සෝ ඤාතකසෙසකස්සනෝ
දිබ්බාහාරං ලභි සිවමථෝ සීනිහුතං යතිනෙ,
තුමෙහපෙවං දදථ සතතං යස්ස කස්සාපි දෙය්‍යං
තං නෙ වටෙව භවති සරණං හොති නිබ්බාණමත්තා'නි.

අභයත්ථෙරස්ස වත්ථු අට්ඨමං.

නාගාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

භගවති ධරමානෙ ලඞ්කායං නාගදීපෙ චූලොදරෝ මහොදරෝ හි වෙමාතුලභානිණෙය්‍යා මහිපලලඞ්කස්ස කාරණා මහාසඞ්ගාමං පවත්තයිංසු තදා කිර භගවා බොධිතො පඤ්චමෙ වස්සෙ ජෙතවනෙ විහරන්තා පවත්තසමයෙ ලොකං ඔලොකෙන්තා නෙදිසවා අත්ථි මයා තත්ථ ගන්ත්වා කලහං වූපසමෙතුං. වට්ටතීති ඤත්වා ඔලොකෙන්තා සම්දිස්සමානං නාම දෙවරාජං අද්දස කොපනායං දෙවරාජා'නි සෝ කිර අනන්තරෙ අත්තභාවෙ නාගදීපෙ අඤ්ඤතරෝ මනුස්සෝ අහොසි තදා ගඞ්ගාමදනෙ වසන්තා එකෝ පවෙණිකබ්‍රහ්මා පිණ්ඩාය චරිත්වා තස්මිං රාජායතනස්ස සිතවඨානෙ නිසිදිත්වා භත්තකිච්චං කරොති සෝ තං දිස්වා තස්මිං ඛණෙ චිත්තං පසාදෙත්වා පත්තධොවනසාඛං ආහරිත්වා අදාසි සෝ තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන තතො චුතෝ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා අම්හාකං භගවතෝ කාලෙ ජෙතවනවාර කොට්ඨකපස්සෙ රාජායතනරුක්ඛෙ දෙවතා හුත්වා නිබ්බත්තී භගවා තං දෙවරාජං ආමන්තෙත්වා මයා සද්ධිං නාගදීපං එහීති ආහ අථානෙන අත්තනෝ භවනභූතං රාජායතනං මූලා උද්ධරිත්වා භගවතෝ මත්ථකෙ ඡත්තං විය ධාරයමානෙන භගවා නාගදීපමගමාසීති–තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

සම්බුද්ධෝ චිත්තමඤ්ඤාය කාලපක්ඛෙ උපොසථෙ,
පාතොයෙව සමාදාය පවරං පත්තචීවරං.
සඟ රුක්ඛෙහි සුමනෙන ජලන්තෙනා නභසා ජිනෝ,
අනුකම්පාය නාගානං නාගදීපමුපාගමී'නි.

තතො භගවා ඉන්නං නාගරාජානං සඞ්ගාමමථෙඛ්ඩ ආකාසෙ නිසින්නෙනා වුට්ඨිවාතඛ්ඣකාරෙහි තෙසං භයං සන්තාසං උප්පාදෙත්වා

තතෝ ඤාතරතිවිරපවලඤාණං කත්වා උගතෝ දසසතකිර
ණෙ චිය ඡබ්බණ්ණරංසිනි විරාජමානෝ ආකාසෙ අභාසං ද
ෙසෙත්වා තෙ සම්සෙසෙත්වා සබ්බං තං භූයං වූපසමෙසි අථ නාගා
ඡබ්බණ්ණරංසිනි විරොචමානං භගවන්තං දිස්වා පසන්න මානසා
ගතිනගතිනානි ආයුබාහූ ඡඩ්ඩෙත්වා භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිංසු
අථ භගවා තෙසං ධම්මං දෙසෙසි-දුන්නතං ගි තනෙව.

තෙසං ධම්මමදෙසෙසි සාමගිසාරණං ජිනෝ,
උහොපි තෙ පතිතා තං පල්ලඞ්කං ත්තිතිනෙ අදුං.
සත්ථා භූමිගතෝ තත්ථ නිසිදි රතනාසනෙ,
තෙහි දිබ්බනාගපාණෙහි නාගරාජෙහි පපතිතෝ.
තෙ ජලතෙඛ ඵලදෙඛ ච භූජගෙ සිතිකොරියෙ,
සරණෙසු ච සීලෙසු පතිට්ඨාපෙසි නායකෝ.
නාගඛාපි රාජායතනං පල්ලඞ්කඤ්ච මහාරහං,
අපෙපයි නාගරාජූනං ලොකනාථෝ නමස්සිතුං.
පරිභොගෙ චෙතියෙ චෙව මයහං නාගරාජා නමස්සථ,
තං භවිස්සති වෝ නාගා හිතාය ච සුඛාය චා'හි.

එවමාදිනා ධම්මං දෙසෙත්වා තෙ සම්පහංසිත්වා සම්පහංසිතං රා
ජායතනං නෙන සඞ්ඝං තත්ථෙව පහිණාපෙසි ජෙතවනවිහාරමෙව අ
ගමාසි අථ නාගා තත්ථ චෙතියං කත්වා නිච්චං වන්දනා පූජෙනත්තා
වසිංසු අථ භගවති පරිනිබ්බුතෙ තත්ථ මනුස්සා චෙතියං අකංසු
තුදපාපි රාජායතනචෙතියන්ති පාකටං අහොසි අයං රාජායත
නවෙතියසුපපත්ති—එකසමිං කිර සමයෙ ලඹකණ්ණදීපෙ සට්ඨිමත්තා
භික්ඛූ සමාපත්තිඋතුකාලඤාණිකාදයෝ මහාවිහාරෙ වන්දනා පූජෙ
නත්තා ආගච්ඡන්ති තතෝ තෙ නාගදීපෙ රාජායතනචෙතියං ව
න්දිතුකාමා හුත්වා අනුපුබ්බෙන තත්ථ ගන්ත්වා රාජායතනචෙතියං
වන්දිත්වා පූජෙත්වා පභාතාය රත්තියා තෙ සුනිවත්ථා සුපාරුතා ගා
මං පිණ්ඩාය පවිසිත්වා සකලගාමෙ චරිත්වා කිඤ්චි අලභිත්වා යථා
ඩොනපත්තොතොව නික්ඛමිංසු තදහුසම්මිං ගාමෙ සට්ඨිකභාජනස්ස
දුස්සි හුත්වා එකඤ්ඤාලෙ වස මානා නාගානුභෙඛා මානුගාමෙ
සට්ඨිමධුය උදකඤ්ච ගච්ඡන්ති ගාමවාරෙ තෙ භික්ඛූ දිස්වා තෙ
සං සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා අත්‍යා භික්ඛාහාරං ලභිත්වූ'නි පුච්ඡි
භික්ඛූ පුරෙභත්තමෙව නාවාසං උපසිඛෙ'නි ආහංසු සා තෙසං කි
ඤ්චි අලඛභාවං ඤත්වා දෙමනස්සා කෙන නූඛෙ උපායෙන අෙහි
අය්‍යානං දානං දස්සාම'නි චින්තෙනන්ති පුබ්බෙ'හං යට්ඨිකභාජනං
නිස්සාය පරඛුලෙ භානිං කරොමි ඉදානි අහං අඤ්ඤතරස්ස රත්තිං
දුස්සි හුත්වාපි දානං දස්සාමෙවා'ති ස නන්දිඛානං කත්වා භික්ඛූ උප
සඞ්කමිත්ව තෙසං අගිමුඛෙ ඨටං ඨ පෙත්වා හිතෙනා ඉමං පාදුරහං

යාවාහං ආගමිස්සාමි තාව ආගමෙථානි වත්වා තුරිත තුරිතා තමෙව කුලං උපසඞ්කමි මම අඤ්ඤං සට්ඨිකහාපණං මෙ දෙථ අය්‍යා'නි ආහ සෝ තං සුත්වා කිං තවං හොති පරකුලෙ දාසී හුත්වා පුරාණභණ්ඩං මුත්තිං න පස්සසි අථ තවං පුනප්පුනං වඤ්චෙත්වා ධනමෙව ගණ්හාසි කිමෙතෙනති අථ සෝ සාමි ධනඤ්චාය මා විනෙතාසි තුම්හාකං ඝරෙ රත්තිං දාසි හුත්වා කම්මං කරොනතී ඉණතොමුඤ්චිස්සාමි සට්ඨිහාහාපණං මෙදෙථා'නි සොසාඛ්නි පණ්ණෙ ලිඛිත්වා කහාපණෙ අදාසි–අථසා තං ගහෙත්වා සකලගා මෙආනිඛිත්වාඑකෙනාස්ස කුලස්ස එකෙනංකහාපණංදදනති සට්ඨි කහාපණෙ දත්වා හත්තං සම්පා දෙත්වා පතෙතසුආයාචිත්වා පනිගණ්හාපෙත්වා අත්තනා කතං වෘයාමං භික්ඛූනං කථෙනති ආහ.

පාදෙ වන්දිය අය්‍යානං පවකඛාමි සුණාථ මෙ,
නත්ථි මෙනාදිසි අඤ්ඤා කපණත්තෙනෙන භූතලෙ.
ඉණං දාතුම්සකොඨානති ඉණදාසී අහොසහං,
අණාලක්කිතා අප්පභොගා මිහරාමි අබ්භතිවා.
දාතං දදනති අජ්ජාපි රත්තිදාසිත්තමාගම්ං,
පරිභූජනාතු අය්‍යා මෙ දිනතං දුගතාපාහතතති.

ඉච්චාදිනා අත්තනා කතං සබ්බං අධිකාරං වත්වා වන්දිත්වා ඝටං ගහෙත්වා අගමාසි භික්ඛූ තෘසා කථං සුත්වා අහො අච්ඡරියනති චිමතිතා මානසා භත්තං ගහෙත්වා මහානාමකෙ සරෙ මුචලින්දවනං පවිසිත්වා අඤ්සු අථ තෙසු සඞ්ඝත්තෙරෝ ආවුසෝ'නි භික්ඛූ ආමන්තෙත්වා ආය සම්මෙනා එතිස්සා සඞ්ඝිස්ස ඛෙත්තං සොධෙනතු සරාතිනොමා ඉමං භූජනාතූ,නි ඒහි ආහ.

හමෙභා මාතා න නො එසා නො වායං භගිනි ච නො,
න සඤ්ඤ සුණිසා එසා න ඤාති න ච සොහද.
සිලවන්තා ගුණවන්තා සුබ්බතා යතයො ඉමෙ,
එතෙසං දිනනමපථමිපි අනන්නාථලදං සියා.
ඉති මනත්වාන සාදිනා දලිද්දා පාරකම්මිකා,
අත්තානං විකකිණිත්වාන දුනමජ්ජමදුසි නො.
පරිසොධෙම.අත්තානං ආකඞ්ඛන්තා මහපථලං,
සරාගා තං න භුඤ්ජාම අපපහාතවාන ආසවෝ'නි

එවං වත්වාන,තෙ මුචලින්දවනෙ තස්ථ තස්ථ නිසිනනා විපස්සනාංවඩෙත්වා සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණිංසුඅථ තෙ තස්මිං වනසණ්ඩෙ දෙවතා හි සාඛ්කාරං පවත්තයමානා ආගන්ත්වා භත්තං පරිභුඤ්ජිංසු අථසා ච භික්ඛූ නාඤ්ච පවත්තිං ඤත්වා දෙවතානාඤ්චසාඛ්කාරං ත්‍රුත්වා රඤ්ඤෙ සෙනචිජ්ජෙන අධිවාසා දෙවතා සනානුඤා සාඛ්කාරං දදනති.

සාඛ් සාඛ් මහාසඳෙඩ සාඛ් සාඛ් තයා කතං,
දාතං ඛෙත්තගතං ආසි සුලාභං අජ්ජ හෙ අහූ'නි.

රාජා දෙවනාය සාධුකාරසද්දං සුත්වා කිඤ්චං රෙ දෙවනෙ අභිභාකං දුනඤ්ඤ සාධුකාරං අදාසි උදාහු පරඤ්ඤා'ති අථස්ස දෙවනා තව දුනං සඞ්ගාය න නාගාය සාධුකාරෝ'ති වත්වා ආහ.

ඡේජ්ජභෙජ්ජාදිනා යො තු කම්මාන පරිපීළනං,
මහායාගං පවත්තෙන්ති න තං හොති මහප්ඵලං.
අනාදරං පුරක්ඛත්වා අඤ්ඤඛ්‍යාය අයොනිසො,
අබෙත්තෙ යො දදෙ දානං න තං හොති මහප්ඵලං.
දලිද්දෙ'පි මහාසද්ධා සාදරෝ සුද්ධමානසෙ,
දෙන්ති අප්පම්පි සෙ හොති අනන්තඵලදෙ සදා'ති.

ආදිනා දුනෙ මහප්ඵලතං වණ්ණෙත්වා මහාරාජ නාගදීපෙ නාගා නාමෙකා සඞ්ඝාගාරණ්ඩයි ත්‍රුවාපි නිකුඤ්ඤනං එවවෙවව දුනමදයි ඉ සාධුව නඤ්ඤා දුනං නිඤ්ඤාය අරහතනං පත්තා අහං තඤ්ඤා තුඤ්ඤිත්වා සාධුකාරං අදාසින්ති සබ්බං විත්තාරෙන කථෙසි රාජා තංසුත්වා සොමනඤ්ඤා ඉණ්ඩයකව තව ආනාපෙත්වා කාමපණ්ණෙ දදනෙනා අදාසිං කාත්වා සබ්බං තං දීපං බ්‍රහ්මදෙය්‍යං කත්වා තඤ්ඤායෙව දත්වා මහාඝ මච්චතිං අදාසි තතො පට්ඨාය කිර තං දීපං නාග දීපන්ති පඤ්ඤා සි සා තතො පට්ඨාය බහුං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා ජීවිතපරියොසා නෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තී'ති.

එවං පඤ්ඤා ප්‍රුපගතමනො ආතුමං කත්වා දුඤං
දත්වා දුනං පයති නිදිවං හොති පාසංසිකො ච,
තඤ්ඤා දුනං සුරතරුඤ මං ඉච්ඡිතඤ්ඤප්පදුනා
මච්ඡෙරාරිං හනථ භවතා දුනමිත්තනං භජවෙහා.

නාගාඤ වණ්ණං නවමං

වඤ්චුලපබ්බතඤ්ඤ වඤ්චුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.

එකඤ්ඤිං සමයෙ සීහලදීපෙ බ්‍රාහ්මණාතියං නාම භයං වාදයඤං වවත්තරං අටයිඤි එත්තකං කාලං ලඞ්කාදීපෙ දෙවො න සම්මා පාවසි නඤ්ඤා සඤ්ඤෙ අසම්පජ්ජනෙන ජාතකභයං ජාතං දුබ්භික්ඛෙන උපදුතානං මනුඤ්ඤානං රොගභයඤ ජාතං ඉති අඤිවමොවසෙ සාමනුඤ්ඤාදුකම්තා අහෙසුං ඉඤියො ඤරෙ ඤරෙ යකඛිණියො විය පුරිසා පෙතපිඤාච විය අහෙසුං තෙසු තෙසු කිර වාරෙසු අවමඞ්ගලඤකොලාහලඤ දෙන ච පරොදඤ්ඤානං විලාපසද්දෙන ච එක කොලාහලං අහොසි තඤ්ඤ තඤ්ඤ මතමතානං කුණපගන්ධෙන සන්නිපතිතානං අමනුඤ්ඤානං වසෙන මහබ්භයං අහොසි එවං අනෙකෙහි භයෙහි උපදුතා ලඞ්කාදීපවාසිනො පබ්බත නදී සොබ්භාදිසු යඤ්ඤ කඤ්ඤ වි ගහෙත්වා ජීවනති තදු වඤ්චුලපබ්බතඤමීපෙ මනුඤ්ඤා තං පබ්බතං සරණං කත්වා යෙභුය්‍යෙන පබ්බතපාදෙවසනති තදු පබ්බතපාදගාමවාසිකො එකො අත්තනො මාතුභාවෙන සඞ්ගිං ජීවනොපායං පරියෙසනෙනා පබ්බතං

අභිරුහිත්වා ආහිණ්ඩන්තා පඤ්ඛතමජ්ඣේ එකං කාරරූකඤ්ච දිස්වා තත්ථේව වසිස්සාමී'ති රූකඤ්ච උපනිස්සාය ගෙහං කත්වා වසති තස්මිං පන කාරරූකෙ තිස්සෝ සාඛායෝ අහෙසුං සෝ තාසු සාඛාසු එකාය ආගන්තුකසක්කාරං කරිස්සාම එකාය දානං දස්සාම එකා අම්හාකං පරිභොගත්ථාය භවිස්සති'ති විකප්පෙත්වා අත්තනෝ නිය මිතසාඛාය පණ්ණං පරිභුඤ්ජන්තා තත්ථ වසන්ති අථෙකදිවසං එකෝ භික්ඛු භික්ඛාචාරවත්තානං ගවෙසන්තෝ තෙසං ගෙහෙ ධම්මං දිසවා ධම්මසඤ්ඤුඤ්ඤ තස්ස ගෙහමගමාසි අථ සෝ පුරිසෝ තං දිස්වා සොම නස්සප්පත්තෝ අහො වතිමෙ මයං කාරප්පණෙන නිස්සාය මහන්තං පුඤ්ඤකම්මං පසවාම චිරදිට්ඨා ච අය්‍යා අභිවාදනසීලා කරිස්සා මී'ති ගන්ත්වා ථෙරස්ස ගන්ධතෙලං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදාපෙත්වා පණ්ණං ආහරිස්සාමී'ති කාරරූකසමීපං අගමාසි තදා රතනභාගෙ තස්ස රූකස්ස පණ්ණං ආදිං කත්වා අන්තමසෝ ල්ලිවුපාදාය පාණකා ඛාදිංසු සෝ තං රූකඤ්ච දිස්වා දුක්ඛී දුම්මනෝ නිවත්තිත්වා ගෙහමෙව අගමාසි අථස්ස භරියා තුච්ඡහත්ථෙන ආ ගච්ඡන්තං තං දිස්වා කිම්ජ්ජ අය්‍ය තුච්ඡහත්ථෙන ආගතෝ නි ප්‍ර ච්ඡි අථ සෝ ආචික්ඛන්තෝ එවමාහ.

යං විඤ්ඤූහි පුඤ්ඤවතං සම්ඵස්සානං සම්ඵස්සති,
න තථා අප්පපුඤ්ඤතං ඊහන්තානම්පි සිජ්ඣති.
චිරදිට්ඨස්ස අය්‍යස්ස දානුම්ඵජ්ජනායපි,
පණ්ණත්ථතම්පි නොලද්ධං අහො නො මන්දපුඤ්ඤතා'හි.

එවඤ්ච පන වත්වා හදෙ කාරරූකෙ පණ්ණම්පි ඵලලිම්පි උපා දාය සබ්බං පාණකාඛාදිංසූ'ති ආහ සා තං සුත්වා තස්ස එවමාහ.

සභාවමෙතං ලොකස්මිං කතපුඤ්ඤස්ස ජන්තුනෝ,
සයමෙව සමායන්ති මුත්තා මෙඵරියාදයෝ.
අලක්ඛිනා අධඤ්ඤෙන දුබ්භගෙනිඛ මානුසෙ,
පරත්තකමෙන යං තස්ස සබ්බන්තඤ්ච හනිස්සති,හි.

වත්වා ඉදානි කිං කරිස්සාම ථෙරං නිසීදාපෙත්වා අපපමත්තකම්පි අදත්තං අග්ගත්තන්ති වදන්ති අත්තනෝ සරිරමංසං පචිත්වා ථෙරං අජානාපෙත්වා දස්සාමී'ති චින්තෙත්වා තාව ලෙඛනසද්දං ගහෙත්වා අත්තනෝ ඌරුමංසං එකන්තනිත්තකාමා ගබ්භං පාවිසි අථස්ස සාමිකෝ'පි අත්තනොමංසං ථෙරස්ස තථෙව දස්සාමී'ති මංසං උ ත්තානනිත්තකාමෝ තමෙව පවෙධෙත්වා භරියං තථාකරොන්තිං දිස්වා කිං කරොසි'ති ප්‍රුච්ඡි සා මම සරිරමංසං පචිත්වා ථෙරස්ස දස්සාමි අය්‍යානි ආහ තං සුත්වා සාමිකොපි අත්තනෝ සරීරමංසං දත්වා කාමෝ හදෙ මාතුගාමා නාම අපපඤ්ඤිනෝ දුක්ඛං සහිතුං අස

ඤායතී මම සරීරමංසං දස්සාමී'ති ආහ අථස්ස හරියා අත්තනෝ මංසං දාතුං ඉච්ඡති තථෙව සාමිකෝ'පි අහෝ තෙසං දුනෙ මහ ජ්ඣාසයතා–වුත්තං හි.

එවං දුනපතීනන්තු දුනෙව රමතෙ මනෝ,
දෙනෙතොවජ්ඣත්තිකං දුනං බාහිරෙසු කථාව කා.
අහං අහං පදස්සනහි මනෙනනෙතොවනුභොජනෙ,
තෙසං සම්බලහත්ථෙන සත්ථෝ පාතුරහූ තහිං.

කථං එවං තෙහි මංසදුනස්ස උස්සහනෙනන තෙසං සඩ්ඛලෙ න සක්කස්ස පණ්ඩුකම්බලසිලාසනං උණ්හාකාරං දස්සෙසි සො ඔ ලොකෙන්තො තෙසං ජයම්පතිකානං පරිසුද්ධඅජ්ඣත්තිකදුනජ්ඣා සයා ඤත්වා බොධිසත්තසෙසෙව අජ්ඣාසයා එතෙ'නි තුට්ඨමානසො සාලිනඩ්ගලානං දෙනත්ථ්‍ය මිගසත්ථ්‍යදව දඩ්ඪවව තෙලඤවව ආදය මුහුතෙන ගන්ත්වා අඤ්ඤතරමනුස්සෙ විය තෙසං ඝරවාරෙ ඨත්වා තෙසං අනුපරියායනෙන්තා ඉමඤ්ච ගෙහෙ මනුස්සා කුඤ්ච ගතා'නි ආහ තං සුත්වා ජයම්පතිකා ගෙහෙ'ති වත්වා ගෙහා නික්ඛම්මිංසු අථ තෙසං සක්කෙනා ඉමස්ස භොගෙන්තා අය්‍යස්ස කිඤ්චි දෙය්‍යං අ ත්ථී'නි පුච්ඡිතෙ අය්‍යා අය්‍යස්ස කුතො දුගතා ථයං දෙය්‍යධම්මං ලභි ස්සාම අන්නාමසෙ පණ්ණමත්තාපි නත්ථි සබ්බං අවොචුං තතො ස කෙනා තෙන හි ඉමිනා තණ්ඩුලෙන භත්තං පචිත්වා ඉමිනා උපක රණෙන සඞ්ඝං ථෙරං භොජෙස්සථ යාජිත්වාහං චිරායමි මං අනොලොකෙත්වා තුම්හෙපි භුඤ්ජථ යථාපඨවියං කරොථා'හි වත්වා තං අනාදියං කත්වා අඩ්ඪෙය්‍යාය දෙවලොකමෙව අගමාසි තතො තෙ භත්තං සජ්ජා දෙත්වා ථෙරං පරිවිසිත්වා තං ආගමයමානා අනාගච්ඡන්තෙ සයම්පි පරිභුඤ්ජිංසු උක්ඛලියා පන එකකටච්ඡුගහිතමත්තඨානමෙවපඤ්ඤා යි උපකරණානිපි තථෙව අථ තෙ තං අච්ඡරියං දිස්වා සොමනස්සා තතො පට්ඨාය මහන්තං භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතෙත්වා සක්කාරොන්තා ගරුකාරොන්තා මානෙන්තා පූජෙන්තා පබ්බතපාදෙ මනුස්සෙ ච අනෙක කපණ්ඩිකවණිබ්බකාදයො ච දිබ්බාහාරෙනෙව සන්තාපෙ න්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා ධම්මෙන සමෙ න යාවජීවං වසිත්වා ආයු පරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසු'හි.

සඩ්ඛලං පඤ්ඤථ හො ජයම්පති සමංසදුනෙනපි දුනමානසං,
පුරෙච දුනස්ස ඵලං ලභිංසු තෙ තුම්හෙපි සඩ්ඛුර සෙවථා'හි.

චන්දුලම්බබ්‍රාහ්මණ වත්ථුං දස්සිං.

මිගපොතකවගෙහා පඤ්චමෙ.

උත්තරොලියවත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

සීහලදීපෙ කිර භගවතො සාසනෙ පතිට්ඨිතෙ තත්ථ තත්ථ විහාරෙ ධම්ම වාචනයෙ රාජරට්ඨෙ උත්තරොලියං නාම එකං මහන්තං ගාමං අහොසි තස්ස ඛොපන ගාමස්ස ආසන්නෙන ගොපාලගාමකෙ එකො ගොපාලවෙඨකො රජෝජල්ලපරිකිණ්ණගත්තො කුවෙලෝ පාදදු මදණ්ඩහත්ථො පාතොව යාගුං පිවිත්වා ගාවෝ පාලෙතුං වනං ගච්ඡ ති අථස්ස මාතුමහලලිකා පුත්තා තව සන්තිකං ගච්ඡන්තා නත්ථි අ රඤ්ඤෙ ඉමං බාදූ'ති පාරිවාසිකං එකං ආලුවඛණ්ඩං අදාසි සො තං ආදාය ගච්ඡන්තො අන්තරාපථෙ එකං පිණ්ඩපාතිකත්ථෙරං දිස්වා වන්දිත්වා ආලුවඛණ්ඩං පත්තෙ පතිට්ඨාපෙසි ථෙරො තං පටිග්ගහෙ ත්වා එවං සල්ලකෙකසි අයං දූරකො අත්ථ දුක්කිතො තස්සෙතං දෙ ය්‍ය ධම්මං සථලං කරිස්සාමී'ති තත්ථෙව ඨිතො විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්වා පරිභුඤ්ජි අහො බුද්ධපුත්තානං කරුණාමහන්ත තා-භවනන්ති ච.

සාධූනං කරුණානාම ඊදිසෙසු පවත්තති,
එසො ජින ත්‍රජෝ දිස්වා පිලලකං'තිව දුක්ඛිතං.
අසඞ්ඛතං පරිවාසං නිඩ්ඩොතකකරසාහතං,
භුත්වා ආලුවඛණ්ඩං සුඛාපෙති යතිස්සරෝ'ති.

තතො සො දූරකො ආයුපරියොසානෙ කාලං කත්වා තස්මිං යෙ ව ගාමෙ අඤ්ඤතරස්ස මාතුගාමස්ස කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හි තදු තයාලුවඛණ්ඩානුභාවෙන එකො නිධිකුම්භො නිබ්බත්ති සො සබ්බෙසං දිස්සමානො සෙව උත්තරොලියවාපියං ඉතො චිතො ච පවට්ටමා නො සංසරති තදු පනෙකා ඉත්ථි පවට්ටමානං තං නිධිකුම්භිං දි ස්වා වෙගෙන ගන්ත්වා තං අත්තනොයෙව තතො තත්ථ පරිග්ගහිතා දෙ වතා තස්සා හත්ථං මොචෙසි අථ සා එකංමුඛෙන එකෙන ගණ්හාති තතො දෙවතා තස්සා එකං හත්ථං තස්මිංයෙව අල්ලියා පෙසි සා තං හත්ථං ආකඩ්ඪිතුං අසක්කොන්තී නිවත්ථවත්ථාදිං කත්වා සබ්බං පසාධනභණ්ඩං කුම්භියං එව පක්ඛිපිත්වා දෙවතාරාධනං කත්වා මුත්තාහ ත්ථා පුන නිධිං ඔලොකෙන්තීපි අවිසහි අථස්සා හත්ථතො මුත්තාමත්තෙනා ව සො ගන්ත්වා පථවිං පාවිසි අථ සා ඉත්ථි ගන්ත්වා තං පවත්තිං ම නුස්සානං ආරොචෙසි ගාම වාසිනො මනුස්සා නිධිං දස්සනත්ථාය යෙභුය්‍යෙන වාපිං අගමංසු තතො ආලුවඛණ්ඩදිනනාකුමාරස්සා'පි මාතා තං කුච්ඡිනා පරිහරන්ති අඤ්ඤං පුත්තං අඞ්ගෙ නිසීදපෙත්වා වාපිමෙව අගමාසි තදු'පි සො නිධිකුම්භො පථවිතලතො උග්ගම්ම උදකපිට්ඨෙ අපරාපරං සඤ්චරි තදු මනුස්සා අම්හාකං සන්තිකං ආ ගච්ඡතූ'ති ආසිංසන්තාඅට්ඨංසු අථ සා කුමාරමාතා'පි තථෙව වත්වා

අට්ඨාසි නිධිකුම්භෝ පොකම්භගම්ම තස්සා අභිමුඛට්ඨානෙ අට්ඨාසි පුන සා මම අඹෙක පුත්තස්සානුභාවෙන ආගච්ඡතූ'ති ආහ නාගච්ඡතෙව තතෝ සා මම කුච්ඡිගතස්ස දූරකස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන ආගච්ඡතූ'ති ආහ තාය වුත්තමත්තෙව නිධිකුම්භෝ සීඝමාගම්ම තස්සා පුරතෝ සම්පෙ අට්ඨාසි අථ සා නිධිකුම්භස්ස තව පුත්තට්ඨානං එව මෙව ජානාහීති තස්සා වචනසමනන්තරමෙව සෝ පඨවියං පරිවත්තමානෝ ගන්ත්වා තස්සා ගෙගෙ පුත්තට්ඨානෙ අට්ඨාසි කුමාරස්ස කත්තබ්බවයකරණං ඨපෙත්වා නාඤ්ඤං නිධිකුම්භෝ කාතුං දෙති අථපරභාගෙ කුමාරෝ මාතුකුච්ඡිතෝ නික්කමිත්වා කමෙන සික්ඛාගහණකාලෙ සම්පා පුණි තදා කිර දීපවාසිනෝ පඤ්චවස්සිකං කුමාරං විහවානුරූපාභරණෙහි අලඞ්කරිත්වා මඞ්ගලෙන සික්ඛාපදං ගණ්හාපෙන්හි තදා'පි තස්ස මානා සික්ඛාගහණමඞ්ගල නාමගහණම ඞගලෙසු පුත්තං පසාධෙත්වා නිධිකුම්භතෝ තදා ඉත්ථියා පකතිත්තාව වත්ථං ගහෙත්වා නිවාසෙසි තතෝ වත්ථසාමිකා තස්ස ගෙහං ආගතා වත්ථං යාචාපෙත්වා ඉමං මම වත්ථන්හි අගහෙසි කුමාරස්ස මාතා තං දිස්වා වත්ථස්සාගමනං සබ්බං කථෙසි සා තං නිධිං ලභිත්වා ගොපෙත්වා පරිභුඤ්ජි නිධයෝ නාම රක්ඛන්තසන්තකභාවෙන ජානාසි කිං භවං හලාහලවිසතෝ අධිකං නිධිං පරිභුඤ්ජසි'ති වත්වා ආහ.

න විසං විසන්හි අක්ඛාතං රාජස්සං විසමුච්චතෙ,
නාසෙන්හි විසමෙකංව රාජස්සං කෙවලං කුලං.
නිට්ඨන්හි දහනා දණ්ඩා පාදජා නූන කානනෙ,
රාජකොපානලාදණ්ඩා න නිට්ඨන්හි නරා තථා
කාලෝ වා කාරණං රක්ඛන්තු රාජා වා කාලකාරණං,
මා තු තෙ සංසයෝ හොතු රාජා වා කාලකාරණා'නි.

එවං වදන්හි තං සන්තජ්ජෙසි තතෝ කුමාරමාතා ආහ.

යං යෙන චිත්තං අනයෙන ලද්ධං තං දෙති රාජාදිභයං හි තස්ස, ['නි.
නයෙනපපෙත්තිවියොගමභාධනං සත්තෙකානන්හි නාසංන හි දෙවතා'පි

එවං නාසං වත්ථස්ස කලහමූලෙන සා කථා රක්ඛන්තු සන්තිකමග මංසි රාජා තං සුත්වා ධනාහරණත්ථාය රාජපුරිසෙ පෙසෙසි මනුස්සා ධනසාමිකස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා නිධිකුම්භං පරාමසිංසු අථ සෝ භයානකඝදඳං පවත්තෙන්තෝ ඉතෝ චිතෝ ච අපසරන්තෝ පසාරිතහත්ථෝ තස්සෙව අල්ලියාපෙන්තෝ ගහෙතුං නාදාසි රාජපුරිසා තං පවත්තිං රක්ඛන්තු පෙසෙසුං රාජා තං සුත්වා විමිහිතෝ තථා සති ධනසාමිකං ධනෙන සඞ්ගං ආනෙතූ'නි පෙසෙසි තෙ කුම්භිනා සඞ්ගං ධනසාමිකං නෙත්වා රක්ඛන්තු දස්සෙසුං රාජා කුම්භිනෝ අච්ඡරියං දිස්වා ධනසාමිනෝ එවමාහ හෝ තව කුම්භින්තෝ අම්හාකම්පි ධනං දෙහීති තතෝ උදකං ගහෙත්වා නිධිකුම්භං අභිසිඤ්චි තං ඛණං

පෙව කුමහිවුඩතො උග්ගම්ම මහාධනරාසි අහොසි රාජා තං දිස්වා අතිවිය විමිහිතමානසො නිසිකුවිහිනා සඬ්ඛා නස්ස මහන්තං හොගඛඬ්ඛං දත්වා තං ජනපදං නස්සෙව දත්වා මහාපරිවාරෙන පෙසෙසි සො තතො පට්ඨාය දුනාදිනි පුඤ්ඤානි කත්වා ආයුපරියොසානෙ සපුත්තදාරකො ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති,නි.

යො වෙ ගුණාධාරජිනත්‍රජානං අපපමපි සඬ්ඛාය දදාති දෙය්‍යං,
සො පෙච්ච සංසාරමහාවිදුග්ගෙ සම්පත්තිනානාවායප නිට්ඨමෙති'නි.

උත්තරොලිස්සවත්ථු පඤ්චමං.

තම්බසුමනත්තෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

එකස්මිං කිර සමයෙ ලඬ්කායං සඬ්ඝනිස්සෙ නාම රාජා රජ්ජං කාරෙති තදා එකො රාජපුරිසො රඤ්ඤා පෙසිතො කොට්ඨාසාලං අගමාසි රාජකිච්චවසෙන තත්‍ර තස්මිං ගාමෙ මනුස්සා නස්ස ආගච්ඡන්තස්ස කම්මාරං කරොන්තා සඤ්ඤාසව්‍යඤ්ජනං හොජනං සම්පාදෙත්වා කාලං ආරොචෙසුං තතො තං හොජනට්ඨාය නිසින්නකාලෙ එකො භික්ඛු භික්ඛාචරමානො අනුක්කමෙන තං ඨානං සම්පාපුණි සො ථෙරං දිස්වා පසන්නෙනා තුවිපසඬ්කම්මිත්වා පත්තං ගහෙත්වා ඝනසන්නිහන්තං ථෙරස්ස අදාසි ථෙරො භත්තං භුඤ්ජිත්වා ඝතං හෙට්ඨාපිට්ඨාය උපනෙසි සො එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා ආයුපරියොසානෙ කාලකතො ඉමස්මිං යෙව දීපෙ වල්ලවහගාමෙ අඤ්ඤතරස්මිං කුලෙ නිබ්බත්ති අථස්ස මාතාපිතරෝ සුමනො'ති වොහරිංසු සො කමෙන වුඩ්ඪිමන්වාය දූරපරිගහණං කත්වා ගෙහං අජ්ඣාවසන්තො ඝරාවාසෙආදීනවං පබ්බජ්ජාය ච ආනිසංසං ඤත්වා සම්පත්තිං පහාය බ්‍රාහ්මණාරාමම්හාරං ගන්ත්වා පබ්බජිත්වා ආරද්ධවිරියො පතිත්තෙන්තා වත්තපටිවත්තස්ස ඔපනෙන්තා න චිරෙනෙව කාලෙන ඵලසමාපත්තිං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්වා තම්බසුමනත්තෙරොති පාකටො අහොසි අථස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන තස්මිං යෙව විහාරෙ තිම්බරුරුකොළ අධිවත්ථා දෙවපුත්තොත්තා ථෙරං නිබ්බං දිබ්බාහාරෙන උපට්ඨෙති තස්ස පන ථෙරස්ස බාදසවස්සකාලෙ ලඬ්කායං බ්‍රාහ්මණියං නාම ඤාතකං අහොසි තදා පන දුබ්භික්ඛභයෙනි ජනෙසු පීළියමානෙසු ථෙරො පාදවසතෙ භික්ඛු ආහාරෙන කිලම්මමානෙ දිස්වා තෙ ආමන්තෙත්වා ආවුසො මයං කස්ස ගන්ත්වා ජීවිස්සාම'නි මන්තෙත්වා තෙහි සබ්බෙහි ජම්බුදීපං ගන්ත්වා ජීවිස්සාම'නි වුත්තා එකස්ස්ස්

දෙව'දානි අයං ලඞ්කා දුබ්භික්ඛා ආසි කෙවලා,
සුසස්සිවා ඵලිතා ආසුං තළාකරහදදයෝ.

ගතා විනාසං ජලජා පිපාසා මිගසූකරා,
ධාවන්ති දිසවා ආරාව මරීචිං තොයසඤ්ඤිනෝ.

සීහපණ්ණා වනා ආසුං භූජාතා ච නිණෝසධා,
භූසංව විරිරීසිංසු චණ්ඩානිලසමාහතා.

දුබ්භෝජනෙන දීපසමිං පිළිතා පන මානුසා,
අවසි වම්මාවසෙසාසුං බිණ්ණලෝහිතමංසකා.

ජීවිතාසා නරා දෙව ගහෙත්වා පුත්තදාරකෙ,
තත්ථ තත්ථ ගතා ආසුං යත්ථ සක්කාසතෙ ජීවිතුං.

යාවමා නසමා මහාදෙව න සකෙත්‍ථම්ඛ සීහලෙ,
ජීවිතුං ජම්බුදීපස්ස යාම'දානි'හි අබ්‍රැවි'නි.

නං සුත්වා දෙවපුත්තෙනා තස්සා'නීතකථං පකාසෙත්වා ගමනවිත්‍යාපති බාහන්නෙනා එවමාහ.

අතීතම්හි තුවං භන්තෙ අදාසෙකස්ස නිකතුනා,
සඳ්ධගන්නෙනා දුනඵලං ඝතෙන සහ භොජනං.

තතෝ වුතෝ තුවං තස්ස පුඤ්ඤකම්මස්ස වාහසා,
දුතියත්තාභාවෙ එතසමිං ජාතිත්වාන සුඛෙධිතෝ.

පහාය මාතාපිතරෝ සහිරඤ්ඤං සකං ඝරං,
පබ්බජිත්වාන සම්බුද්ධසාසනෙ බ්‍රහ්මචාරියෙ.

පටිපත්තිපරෝ හුත්වා භාවෙත්වාන නිලඤ්ඣණං,
සෝ තුවං බිණාසවෝ ආසි තස්සෙ දුනඵලං තදා.

* යං ත්‍යා දියමානං තං දිබ්බඤාණෙ පරිභුඤ්ජසි,
තදිදම්පි තදා දිණ්ණදුනඤ්ඤෙව ඵලං සියා.

වූපසම්මති දුබ්භික්ඛභයං යාවෙළු සීහලෙ,
තාවෙළු වසිසිසෙසෙහි වත්ථබ්බං කරුණාය මෙ.

චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච හෙසජ්ජං සයනාසනං,
තව පුඤ්ඤානුභාවෙන හොතු තං විපුලං සදා.

මා ගවෙසිත්ථ භවනතා හෝ ජම්බුදීපං කදාචි'පි,
සක්ඛිච්චපසුතා හුත්වා දුක්ඛස්සන්තං කරොතු තෝ'නි.

එවම පන වත්වා දෙවපුත්තෙනා ජම්බුදීපගමනං නිවාරෙත්වා තතෝ පට්ඨාය ථෙරං දිබ්බමයෙහි චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනෙහි උපට්ඨහති තං පවනතං භික්ඛුසතානං යාවදත්‍ථං පහොති එවං දෙවරාජාමාදසසං වච්ඡරං උපඨහි තතෝ වූපසන්තෙ දුබ්භික්ඛභයෙ ථෙරෝ දෙවපුත්තතං ආමන්තෙත්වා චාරිත්තං චරමානෝ පච්චතතෙහි භික්ඛූහි සඞ්ඝ අනුඤ්ඤා

* අඨාපරම්පි මෙ භන්තෙ සුණාථ වචනං සුභං.

මෙන රාජරථෙ ඝණ්ඩරාජිතං නාම මහාගාමං පවිසිත්වා භික්ඛං චරිත්වා එකස්මිං ඨානෙ නිසීදිත්වා පරිභුඤ්ජිතුං ආරභි භික්ඛුසඞ්ඝොපි තදා මෙඝපටලච්ඡන්නෙන සූරියාලොකං න දක්ඛෙසි අථෙකවෙව භික්ඛූ භුත්තාවිවායනතා න පරිභුඤ්ජිංසු තතො ථෙරො ඝාතක්ඛුවචිත්තොදනඤ්ච එතං සක්කරපඤ්ඤාණං ගහෙත්වා නඛගෙන ආකාසෙ ඛිපි සො ආකාසමුග්ගඤ්ඡි සූරියොව ජලමානො අථඤ්ඤෙපි භික්ඛූ නිත්ථාඛිඛා ගුහ්වා පරිභුඤ්ජිංසු තඤ්ච තං ඨානං තතො පට්ඨාය මණ්ඩපරුක්ඛොති නාමෙන පාකටං අහොසි තතො ථෙරො නිකඛමිත්වා ගඛ්භාසනෙන වුල්ලනවාමගාමෙ භික්ඛං චරිත්වා ගඛ්භාන්තරෙ නිසීදිත්වා භුඤ්ජන්තො තෙ භික්ඛූ අපපසාදෙන ලුබ්භන්තං භුජඤ්ඤෙ දිස්වා ආවුසො මා ලුබ්භං භන්තං භුඤ්ඨ සුගන්ධසපපි මම පුඤ්ඤෙන නිබ්බත්තිස්සති තෙන සඞ්ඝං භුඤ්ඨ'ති ආහ තං සුත්වා භික්ඛූ අධිවාසෙසුං තුණ්හීභාවෙන ථෙරොපි තදා අත්තානං පුරිමත්තභාවෙ එකස්ස භික්ඛුනො දිනභාජනපරිත්තාභතං ආවජ්ජිත්වා ඉදංගඩ්ඩොදකං සපපි හොතූ'ති අධිට්ඨාසි තතො වාලගාමවිහාරනිස්සිතෙ යාව භුත්තභත්තනිත්ථාරෙ දියොජනමත්තෙ උදකං පරිවත්තෙසි සුගන්ධිසපපි අහොසි භික්ඛූ යාවදත්ථං පරිභුඤ්ඤිංසු-භවති ච.

පරිත්තභත්තදානස්ස ඵලෙනෙව එලම්දිසං,
යො දෙති බහුහෙසඤ්ඤං සොපි ඵලං තස්ස භාසති'ති.

තතො ගඛ්භාගං උභතො පස්සෙ ගාමවාසිනොපි තං සුත්වා සටඨොපි ලඛ්භාදයො පුරෙත්වා සකසකගෙහෙ සන්නිධිමකංසු'ති.

එකස්ස භික්ඛුස්ස'පි එකවාරං දිනභත්ත ඵලං ඉදන්ති,
මන්ත්වා භවභාගා සති දෙය්‍යධම්මෙ විචෙය්‍ය සධාය දදුථ ඵලං'ති.

භාඛිසුමනත්ථෙරස්ස වත්ථු දුතියං.

පුබ්බකතවාසීතිස්සත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

අම්හාකං භගවතොපා බුද්ධ කස්සපොපා නාම භගවා ලොකෙ උදපාදි ලොකං ධම්මාවතරස්සනෙන නිබ්බාණමහානගරෙ පරිපූරය ඉන්නා තදෙකෙ ජානපදිකෙ වාණිජකමෙමන ජීවමානෙ පතිවසති අථාපරභාගෙ සො මනොසිලාවුණ්ණං විකිණන්තෙනා ගාමනිගමජනපදෙසු විචරති තදා එකස්මිං ගාමෙ යොබ්බනිත්ථි තං දිස්වා පඤ්ඤාසිකා මූලෙන මනොසිලාවුණ්ණං ගණ්හි තතො වාණිජෙ න ජානෝ'මිහි අම්මා'ති විත්තෙ සා තස්ස මයූරමංසරසෙන ච සුගන්ධසපපිනා සද්ධිං සාලිභත්තං වඩ්ඩෙසි තස්මිං ඛණෙ එකො සුණඛො පවෙධමානගත්තො බුදුනිභූතො පරිගිලන්නාඛෙලො තස්සාභිමුඛං ආගච්ඡි අථ සෙ තං දුක්ඛිතං දිස්වා කරුණාය කාමපමානගද්‍ය මයූරමංසරසෙන ච තෙලෙන ච මිස්සෙත්වා මහන්තං භත්තපිණ්ඩිං අදාසි සො භත්තං භුත්වා සොමනස්සොහං නඛ්ඛුවඩ්ඩං වාලෙන්නා තස්සා හිමුඛෙ අඤ්ඣාසිතං දිස්වා වාණිජෝ'පි සන්තුට්ඨො එවං පත්ථනමකාසි.

අමනෙන පුඤ්ඤඤ්ඤෙන හවෙ හවෙ'හං මයූරමංසෙන ඝතෙන මීඝඤං,
උභෙහය්‍යම'ගං සුවිසාලිහත්ථතංඅන්‍යෙ තුනිබ්බාණපුරංඅපෙය්‍ය'නත්.

සොපන වාණීජෝ එත්තකං පුඤ්ඤඤ්ඤවංකත්වා ජීවිතපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා බ්‍රහ්මත්තරං මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතොචුතොමනුස්සලොකෙ පච්ජායිත්වා නිබ්බත්තිත්වා මයූරමංසරසෙන සම්පින්නා සඞ්ඛං සාළිහත්ථාමෙව ලභි තතො ඉමිසම්බුද්ධුප්පාදෙ භගවති පරිනිබ්බුතෙ සීහලදීපෙ ගහාත්තරෙ පුථගල්ලගාමෙ අඤ්ඤතරස්මිං කුලෙ පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා අනුක්කමෙන ගබ්භපරිපාකමන්වය මාතුකුච්ඡිතො නික්කමි තස්ස මාතාපිතරෝ නිසෙසා හි නාමමකංසු සොවයප්පත්තො ඝරාවාසෙ ආදීනවං පබ්බජ්ජාය ච ආනිසංසං සුත්වා සබ්බං විභවජාතං පහාය පුථගල්ලකොහාරං උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජිං යාව නිකඛ්මි තං පබ්බාජෙත්වා උපසම්පාදෙසුං සොනවිරෙන කාලෙන ඝටෙන්තො වායමන්තො අග්ගඵලං අරහත්තං පාපුණි පුඤ්ඤවා අහොසි පඤ්ඤවා පරියත්තාගමො තිස්සත්ථෙරො'ති සඤ්ඤායලෙ පාකටො අහොසි තස්ස පන ථෙරස්ස පත්තං යො කොචි අඩ්ඩො වා ගණ්හාති දළිද්දො වා ගණ්හාති සොපතස්ස කාමං මයූරමංසරසෙන ච සුගන්ධිසම්පින්නා සඞ්ඛා සාළිහත්ථෙන පූරෙත්වාව දෙති ඉමිනා නියාමෙනස්ස සන්තිසංවච්ඡරානි අතික්කාමිංසු අථ පරිභාගෙ එකො අමච්චපුත්තො එවං චින්තෙසි ඉමස්ස කිර ථෙරස්ස නිබ්ඛිං මයූරමංසරසෙන ච සුගන්ධිසම්පින්නා සඞ්ඛා සාළිහත්ථමෙව උපජ්ජන්ති'ති අඤ්ඤෙ කථයන්ති මයා පනිමං කාරණං උපපරික්ඛිතුං වට්ටති'ති එවං ච පන චින්තෙත්වා ගෙහං ගන්ත්වා රත්තිභාගෙ භරියාය එවමාහ හදෙ පුථපබ්බත විහාරවාසිනිස්ස ථෙරස්ස අජ්ජාහං දානං දාතුකාමොථෙරස්ස ඉධාගතකාලෙ මිස්සකභත්තෙන කුඩ්ඩාපූං පචිත්වා හොජෙත්වා උපකඩ්ඩාය වෙලාය පණ්ණසූපෙන බිලඞ්ගදුතියෙන මිස්සකභත්තමෙව දෙහීති වත්වා පහාතාය රත්තියා සයං විහාරං ගන්ත්වා ථෙරං වන්දිත්වා භත්තෙ අජ්ජ අම්හාකං අනුග්ගහං කරොථ'නි නිමන්තෙත්වා සයං ඇතුළත්ථ අගමාසි අථස්ස ගෙහෙ අධිවත්ථදෙවතා රත්තිභාගෙ භරියාය සද්ධිං මන්තෙන්තස්ස තං වචනං සුත්වා න ජානාති භූතායං ඉමිනා ථෙරෙන පුබ්බ කතපුඤ්ඤකම්මප්පච්චයස්ස කෙනචි අනිවත්තියභාවන්ති විත්තෙත්වා තස්ස ගෙහෙ මහල්ලකපුරිසො විය සාළිභත්ථඞ්ගුලමෙව ච මයූරමංසං ච ඝත්වා ඝරං ගහෙත්වා ගෙහං ආගච්ඡි තස්ස භරියාය අදූසි තාය කුතොයං ආනීතන්ති වුත්තෙ දෙවතා එවමාහ අම්ම අමච්චපුත්තො මං දිස්වා මය්හ හොඅජ්ජ පූවඵබ්බතවාසිත්ථස්ස ථෙරෝ නිමන්තිතොඉමං භිං උපකරණං ගහෙත්වා ගෙහං ගන්ත්වා ඝරණිං දත්වා එවං වදෙය්‍යාසි ඉමිනා භත්තං සම්පා

දෙවා සව්‍යඤනං ථෙරං හොජෙතුං වදෙය්‍යාසි'ති මං අවොචා'හි වුත්වා අන්තරධායි සාපි තස්සා කථං සුත්වා සමංසභත්තං සම්පාදෙත්වා ථෙරස්ස ආගතකාලෙ පත්තං ගහෙත්වා නිසීදාපෙත්වා සව්‍යඤනෙන භත්තෙන පරිවිසි ථෙරෝ කතභත්තකිච්චෙවා විහාරමෙව අගමාසි තතො අමච්චෙවා ආගන්ත්වා භරියං ආහ තයා ථෙරස්ස භත්තං දින්නන්නි සා'පි තව පෙසිතෙන උපකරණෙන භත්තං සම්පාදෙත්වා ථෙරං පරිවිසිත්ථි අමච්චෙවා භද්දෙ මයා නෙතං පෙසිතං කෙනානීතං එත්තන්නි පුච්ඡි තාය අසුකෙන මහල්ලකෙනා'ති වුත්තෙතාවතිපි පුච්ඡිත්වා තෙන'පි මයා රඳිසං නානිතපුබ්බන්නි වුත්තෙ සො ථෙරස්සානුභාවෙන එතං දෙවතානං කම්මන්ති ඤත්වා කතපුඤ්ඤස්ස කුසලවිපාකං න සක්කා නිවාරෙතුන්ති වත්වා බුද්ධසාසනෙ පසන්නො දානපති අහොසි තතො අපරභාගෙ ථෙරෝ පරිනිබ්බාණ මඤ්ච නිපන්නො විහාරෙ භෙරිං චරාපෙත්වා භික්ඛූ සන්නිපාතෙත්වා අත්තනො පරිනිබ්බාණභාවං පකාසෙසි තතො භික්ඛූ තුම්හෙ මහාපුඤ්ඤ'ඉති තුම්හාකං පුඤ්ඤවන්තතං සකලලඞ්කායං පාකටං ජාතං අත්තෙ කිඤ්ච කම්මස්ස නිස්සන්දෙන අයං තෙ විපාකො'ති පුච්ඡිංසු තං සුත්වා ථෙරෝ අත්තනා අතීතෙ කතකම්මං පකාසෙන්නො එවමාහ.

ඉමස්මිං භද්දකෙ කප්පෙ කස්සපො නාම නායකො,
උපජ්ජි ලොකන්නයනො සබ්බසත්තහිතෙ රතො.

මනොසිලාවික්කාසිකෙ අහොසිං වානිජෙ තදා,
තෙන කම්මෙන ජීවාමි ආනිඩ්ඨෙනා තහිං තහිං.

අථේ'කදා වනිජ්ජත්ථං' ගම්මං ජනපදං තදා,
තත්‍රේ'කස්මිං කුලෙ ජාතා දිස්වා මං කුලදූරිකා.

ගහෙත්වාන මහාභණ්ඩං ඥාතඡඩ්ඩනා මම්හසා,
තතො සා මොරමංසෙන ගණ්ඩිකෙන ඝතෙන ච.

සාළිහත්ථං උපට්ඨෙසි භුඤ්ජාතු කරුණාය මෙ,
තතො දිස්වාන'හං භන්තා බුභුක්ඛිං සුනඛං තදා.

සඤ්ඤාන භත්තපිණ්ඩෙන සන්තප්පෙත්වාන පත්ථිං,
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන ගතො දෙවසහව්‍යතං.

රමණෙ නාම දෙවෙහි පාසාදෙ රතනාමයෙ,
මධුරෙහි තූරියගීතෙහි වාදිතෙහි ච මොදිතො.

දෙවච්ඡරාපරිවුතො දෙවසෙනාපුරක්ඛතො,
භුත්වාන දිබ්බසම්පත්තිං දිසම්පතී'ම්හුතං.

තතො චුතො මනුස්සෙසු පඤ්චරාජිසතෙ අහං,
ඛඤ්ඩනො මහාභොගො ඵීතාලෝ ලොකසම්මතො.

පූරිතෝ සතුසඹෙඤ්ඤි ජාතොහං උදිතෙ කුලෙ,
සම්පත්තිඤ්ඤුතුරාම් කම්මානුච්ඡවියං මම.

සහ සපපිමෝරමංසෙන සාලිත ණ්ඩුලකොදනං,
පඤ්චජාතිසතෙ නිච්චං ලභෙති මම භොජනං.

චරිමෙ මෙ භවෙදුනි තාදිසං භොජනං සදා,
ලභාමි පිණ්ඩමෙකස්ස ඵලං පස්සථ හො ඉමං.

පුඤ්ඤවතොං පුඤ්ඤඵලං මාරෝ'පි පටිසෙධිතුං,
න සක්කොතිධ ලොකස්මිං අඤ්ඤෝ කො තං නිසෙධයෙ.

නිරවජ්ජානගණනස්ස'පි යෙ හොං දානං පදස්සනි,
මංව භවෙපු සබ්බෙසු වීදතෙ සෙ නිසම්පදන්ති.

එවං සෙ භික්ඛුසඞ්ඝමජ්ඣෙ අත්තනා කතකම්මං පකාසෙත්වා ඔවදිත්වා පරිනිබ්බායි-ථෙරස්ස වචනං සුත්වා මහාජනා දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා මතමතා යෙභුය්‍යෙන දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසූ'ති.

අපෙවදානවිධිනා'පි ජනෙවං
මවෙජ්ජ රම්භූතතරං ලභතෙ විපාකං,
දානස්ස දානපතිනෝ'පි බහුප්පදස්ස
කො වා වදෙය්‍ය සුවිරම්පි ඵලං අබ්බුඩෝ'ති.

සුවපබ්බතවාසිනිස්සත්ථෙරස්ස වත්ථුං තතියං.

චූළනිස්සවත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

එකස්මිං කිර සමයෙ ලඹකායං දූඨගාමණිඅභයෝ නාම රාජා රජ්ජං කාරෙසි තදා නස්ස නිස්සෙ නාමෙකෝ චූළුපට්ඨාකෝ අබ්භන්තාරියතෝ හුත්වා රාජකම්මං කරොති තදා රඤ්ඤෝ කණ්ඩුලෝ නාම වාරණෝ නිගලච ආලාණඤ්ච භින්දිත්වා පාචීනපස්සං ගන්ත්වා වනං පවිසිත්වා සල්ලකිවිලපත්තාදයෝ ඡින්දිත්වා භින්දිත්වා බාදන්නෙනා අනුක්කමෙන මහානිරුජිරවිහාරං ගන්ත්වා නෙසු නෙසු ඨානෙසු රුක්ඛමූලිකසුඤ්ඤාගාරිකාදයෝ පුත්තදාරෙ ඤාතිබන්ධවෙ භික්ඛූ දිස්වා පසන්නමානසෝ නෙසං ඵලාඵලාදයෝ ආහරිත්වා උපට්ඨානං කරොන්නා තත්ථෙව විහරති රාජා පන තං හත්ථිනං ගහට්ඨානං උපරි රුක්ඛපෙණෙනා අදිස්වා චත්තාරෝ අමච්චෙ චතුද්දිසං පෙසෙන්නා චූළුපට්ඨාං කනිට්ඨමච්චං පාචීනපස්සං පෙසෙසි සෙසදිසාසු ගන්ත්වා හත්ථිං න පස්සිංසු සො පච්ඡාස අම්චෙවා ගාමනිගමජනපදාදිසු විචරන්නා අනුක්කමෙන තමෙව විහාරං සම්පාපුණිං යං පන සො විහාරං සම්පාපුණි තස්මිං විහාරෙ—

තහිං තහිං රුක්ඛමූලෙ නිසින්නා රුක්ඛමූලිකා,
භාවෙන්ති භාවනා යත්ථ විහාරොපවනෙ සුභෙ.

තස්මිං තස්මිං විහාරස්මිං අබ්භොකාසිකනික්කමෙවා,
සුඤ්ඤාගාරෙ'භිරමන්ති ගහෙත්වා භාවනං සුභං.

එකවාරිකභත්තපි'ථ මඤ්ඤමේමන වම්මිතා,
කපිණාදයෝ විභාවෙන්තා රමන්ති පංසුකූලිකා.

යඤ්ච සොසානිකා භික්ඛු සාසනේ'නිරමන්ති හි,
බුද්ධපුත්තා මහානාගා නවචං මරණසඤ්ඤිනො.

මෙත්තාකරුණාමුදිතා ච භාවෙන්තා පිණ්ඩපාතිකා,
රමන්ති නෙ විහාරසමිං යඤ්ච සම්බුද්ධසාවකා.

නෙසජ්ජි කේ'කාසනිකා නිසීදිත්වා තතිං තතිං,
යතිං නිවචං එහාමේන්ති බුද්ධානුස්සතිආදිකං.

සිලවන්තා ගුණවන්තා බුද්ධසාසනකාරකා,
නිවසන්ති යතිං තඤ්ච සම්පත්තෙහා චූලනිස්සකෝ'ති.

සෝ පනාමචෙවා විහාරං ගන්ත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං වන්දිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි තතෝ කණ්ඩුලෝ නාම වාරණරාජා තදා සුපක්කං කාරඵල සහිතං කාරසාඛං භින්දිත්වා භික්ඛූනං පතිගණ්හාපෙසි අථචෙවා තං දිස්වා එවරූපා කිර කක්කිළා එරුසා මනුස්සමාරකා නිරවජ්ජානා'පි ගුණවන්තානං ගුණෙ පසන්නාවෙය්‍ය වචචං කරොන්ති ඉමෙ ච පන භික්ඛු නානාවත්තෙහි සමණකිච්චං මඤ්ඤං පාපෙත්වා පච්චයදායකානං ච අත්තනෝ ච පච්චයා හොන්ති අහො අවිත්තතියෝ සම්මාසම්බුද්ධස්ස ගුණානුභාවෝ'ති විම්හිතෝ අහොසි—තථාහි.

අපිච්ඡ සන්තුට්ඨිවෙකකාමිනං තපොධනානං පරිසුද්ධසිලිට්ඨං දිස්වාන පූතං මධුරං සභාවං නාකස්ස විත්තස්ස කරොහි පීතිනන්ති.

තතෝ අමචෙවා භික්ඛුසඞ්ඝං වන්දිත්වා රඤ්ඤා සන්තිකං ගන්ත්වා දෙව නිග්ඝබරවිහාරෙ භික්ඛූනා වෙය්‍යාවච්චං කරොන්තා හත්ථිනාගො මයා දිට්ඨොති කථෙසි තංසුත්වා රාජා තවමෙව භාගිනං හත්ථිං ගහෙත්වා ආගච්ඡා'තිනියොජෙසි තතෝ සෝ සාධූති' සම්පටිච්ඡිත්වා සඞ්ඝස්ස බහූසක්කාරානි ගාහාපෙත්වා විහාරං ගන්ත්වා සුපක්කං කාරපක්කං ආහරාපෙත්වා සඞ්ඝකාරෙ සඞ්ඝං මද්දිත්වා පානියං කාරා භික්ඛූහාපෙත්වා පසන්නමානසෝ හත්ථිංගහෙත්වා නගරමෙව අගමාසි සෝ පන එහාතාමෙව පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තතෝ චුතා ඉමස්මිංයෙව ලඞ්කාදීපෙ උත්තරපස්සෙ අම්බිලිනාම ගාමෙ එකස්මිං කුලගෙහෙනිබ්බත්තී මාතාපිතරෝ පනස්ස නිස්සෙසතොව නාමං කංසු සෝ වුඩ්ඪිප්පත්තෝ පතිරූපාය කුමාරිකාය සඞ්ගං සංවාසමන්වා නවිරෙනෙව ඝරාවාසෙ උක්කණ්ඨිතෝ විහාරං ගන්ත්වා භික්ඛූනං විත්තං සමාරාධෙත්වා පබ්බජිත්වා නිස්සෙසං පාපතතෝ පට්ඨාය පරිපත්තිසාරෙ පරිවසති තතෝ සෝ අපරභාගෙ ජයබාහුබොධිං වන්දනත්ථාය ගච්ඡන්තෝ භික්ඛූනි ච උපාසකඋපාසිකාජනෙ

හි සඞ්ඝං නාවං අභිරුහි තතෝ තෙසං නාවාය ගච්ඡන්තානං උදකං පරිකඛයමගමාසි තදා සෝ භික්ඛු පිපාසිතෝ පානියං පරියෙසිත්වා අලභන්තෝ පිපාසං අධිවාසෙතුමසක්කොන්තෝ පඨමාභිනිබ්බත්තං රෙවතං සමුද්දෙ දත්වා ගඞ්ගාය පානුං ආරභි තස්මිංසෙවඛණෙ නං ඛාරොදකං පරිවත්තෙත්වා තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන මධුරරසං සකඛරොදකං අහොසි- හොනතිඛඤ්ඣ.

අථඛා අච්ඡරියං එතං අබ්භුතං ලොමහංසනං,
අපපස්ස පුඤ්ඤකම්මස්ස ආනුභාවමහන්තතා,

අනිත්ත භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දත්වාන සඞ්ඛාරුත්තමං,
ලබ්ඛා සොදධිපානීයං මධුරං පරිවත්තිතන්ති,

තතෝ සෝ භික්ඛු පානීයං පිවිත්වා නාවාය සබ්බසං අදාසි තං ඛහාති දිබ්බපානියසදිසං රසවන්තං ඔජවන්තං අඛඛයඛ අහොසි සබ්බ'පි කිර තෙ මහාජනා මහාබොධිං වඳිතුං ගමනකාලේ'පි ආගමනකාලෙපිතමෙව පානියං පිවිංසු තතෝ යාවායුකං පඤ්ඤනිඛත්වා කාලඛතෝ දෙවලොකෙ චාදසයොජනිකෙ කණ්ඤවිමානෙ නිබ්බත්තිත්වා අච්ඡරාසහස්සපරිවුතෝ මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිමනුභවි තස්ස පන සඞ්ඛරොදකං දෙවමනුස්සලොකෙපි නිච්චං අවිජ්ඣිතමෙව උපපජ්ජති තඤ්ඣදෙවලොකෙපි තෙසු තෙසු ඨානෙසු දිබ්බපානියඛ වියොපුරා හුත්වා තිට්ඨන්ති ආගතාගතා දෙවා තතෝ පානියං පිවිත්වා නච්චන්තා ගායන්තා කීළන්තා අත්තනෙනා අත්තනෙනා භවනම්පි පානියංනෙන්ති එවරූපං ආනුභාවසම්පන්නං පානියං අහොසීති.

පානීයමත්තෙන'පි කෙචි ලොකෙ එවං මහන්තං විභවංලභන්ති,
බහූපපදානස්ස නරස්ස ලොකෙ වදෙය්‍ය කෝ නාම මහාවිපාකං.

චූලනිස්ස වත්ථුං වතුත්ථං

නිස්සාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

සඞ්ඛනිස්සමහාරාජස්ස කාලෙ රොහණ ජනපදෙ නිස්සඞ්ඛනිච්චනාම ගාමෙ බුඞ්ගුත්තෙනා නාම එකො දුග්ගතො අහොසි භරියා'පිස්ස නිස්සා නාම සා'පි තාදිසිකායෙව තෙ දුක්ඛෙන කසිරෙන තණ්ඩුලේ ජීවන්තා පරතො සඞ්ඝභාපණමත්තං ඉණං ගහෙත්වා තං දාතුමසක්කොන්තා යාවතා ඉණදො මුත්තිං තාව තස්ස ගෙහෙ දාසකම්මං කරොන්තා විනිනාමෙන්ති තස්මිං සමයෙ ගාමවාසිකා බහූ භික්ඛුසඞ්ඝ නිමන්තෙත්වා දානං දෙන්තා සීලං රක්ඛන්තා පුඤ්ඤකම්මනිරතා විහරන්ති අථ තෙ ජයමපතිකා'පි සබ්බෙ දානං දෙන්ති කෙවලං මයමෙ

ව දුග්ගතත්තා දානං දාතුං න සක්කොම පුබ්බේ කිඤ්චි අභාහත්තා ඉදානි මහාදුග්ගතා ජාතා ඉදානි පි කිඤ්චි අකත්වා අනාගතෙ, පි එවරූපා භවිස්සාම යෙන කෙනචි උපායෙන දානං දාතුං වට්ටතීති මනෙන සුං අථස්සා සාමිකෝ භදෙද ගාමවාසිකා අනෙකසූපව්‍යඤ්ජනෙන ගොරසෙන ච සඞ්ඛං දානං දෙන්හි මයං කථං දෙමා,ති වත්වා ඔනීසි සා පන අජ්ජ සෙව මරණන්ති න ඤත්වාසයති යං ලුඛං වා පණීතං වා දිනනං හොති තමෙව වරතරන්ති වදන්ති එවමාහ.

අජ්ජෙව කිච්චං ආතපපං කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ,
න හි නො සඞ්ගරන්තෙන මහාසෙනෙන මච්චුනා.
තසමානං සාමි ලුඛං වා පණීතං වා'පි ලබ්භ කං,
දානං දදම සඞ්ඝස්ස ඛණෙ වෙ මා උපච්චගා.

එවං වත්වා පුන දිවසෙ අත්තානං කපණත්තා මිසසකනඩුලභ හෙත්තා සෙදිතමත්තකාරපණ්ණෙන ච සඞ්ඝං එකං පත්තං පූරෙත්වා සීඝසන වහන්ති ආසනසාලං ගන්ත්වා සිතා මහල්ලකකාලෙ පබ්බ ජිතං එකං බ්‍රඞ්ඝපබ්බජිතං වඤ්ඤෙන ලභිත්වා තස්ස භික්ඛුනො පතෙන පතිච්ඡාපෙසි සෝ'පි මහල්ලකො භත්තං දිස්වාව දෙමනස්සෙ කුප්පිත්වා තං භත්තං ගහෙත්වා සුණඛදෙණ්ඩං පක්ඛිපි අහො මෙ හස්ස ඵලං–තථාහි.

ඵලිතං නොචිතං එතං නෙව ජානන්ති මොහිතා,
කානබ්බයෙව න කානබ්බං කාරණාකාරණං තථා.
පස්සන්ති ඉහ ලොකං හෙ න තෙ පස්සන්ති ආසනිං,
න පස්සන්තා තථා මොහා ගරහා තෙ න මුච්චරෙ.
එවං අනච්ඡෙ මොහෙ අනිච්ඡඵලදෙ සදා,
සබ්බෙසං පන සත්තානං මනසිං නෙව වත්තතු'නි

තතො සා උපාසිකා තං දිස්වා දෙමනස්සපත්තා ගෙහං ගන්ත්වා සොචන්ති නිපජ්ජි අථ'ස්ස සාමිකෝ අරඤ්ඤතො ආගන්ත්වා තං දිස්වා කිංභද්දෙ අඵාසුකාති පුච්ඡි සා සාමිකස්ස අනිච්ඡාය දානං දින්නන්තා පටිවචනං නාදාසි අථ සා සාමිකෙන නිබන්ධිත්වා පුච්ඡිතා සබ්බන්තං කාරණං කථෙසි තං සුත්වා සො අනත්තමනො භදෙද කිං කරිස්සාම අම්හාකං යෙවෙසදෙසො ඉමිනා ඛණසමවායෙන යදි නො පතිට්ඨං න කරිස්සාම අම්හාකං යෙව පරිහානි හොති තස්මා දානං දාතබ්බමෙවා'ති වත්වා තෙ උභොපි එකං ඉස්සරභූලං ගන්ත්වා අත්තනො පුත්තං අඤ්ඤපෙත්වා තස්ස කුලස්ස දත්වා අවිඨාතගාපණ ඤනීතං එකං ධෙනුං අගහෙසුං සා තං දිවසමෙව එකං වච්ඡං විජාති පුනදිවසෙ සා තෙසං ධෙනුයා ඛීරං දුහනකාලෙ දානජ්ඣාස

සානුභාවමාගම්ම මෙනාලිමත්තං තෙලමේව අදාසි අථ නෙ තෙලං ගහෙත්වා දූනං සම්පාදෙත්වා නිකන්තිනං. දූනමදංසු තතො සා දුතිය දිවසතො පට්ඨාය පුරෙභත්තෙ චතස්සාරි පච්ඡාභත්තෙ චතස්සාරි'ති නිච්චං අට්ඨනාලිමත්තං සුගන්ධසපත්තමෙව දෙති තතො තෙ ජයම්පතිකා පුරෙභත්තෙ ලබ්ධතණ්ඩුලා නාලියෝ ගහෙත්වා නිකන්තිනං සපත්තභත්තං දෙන්ති පච්ඡාභත්තෙ ලබ්ධෙන දීපුපූජං කරොන්ති නිකන්තිනං හෙසජ්ජත්ථාය දෙන්ති එවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ තස්මිං කිර ගාමෙ වසන්තො එකො රාජපුරිසො තෙසං සපත්තලාභං සුත්වා මයඤ්හි භණෙ සපත්තං ආහරථා'ති මනුස්සෙ පෙසෙසි තෙ තං මනුස්සානංයෙව සුත්වා එවමාහංසු මයම්පි හොන්තා සපත්තං න ලභාම ලබ්ධනියාමෙන භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දූනං දෙම දීපුපූජාදිං කරොමා'ති තතො සිඞ්ගාදංසු තතො සො රාජපුරිසො පෙසිතපුරිසානං සන්තිකා තං කථං සුත්වා අරෙ'දූනි තුම්හෙ රාජාරහං හොරසං සංහොපෙත්වා පරිභුඤ්ජථ රක්ඛෙය්‍යාථ කථෙත්වා සපත්තං තුම්හෙ ඛාදාපෙස්සාම්'හි තජ්ජෙත්වා භායාපෙසි තතො මුඛගුත්තා හරියං ආහ මා භද්දෙ මනුස්සානං යං කිඤ්චි භයං උප්පජ්ජමානං අසප්පුරිසතොයෙව නිස්සාය උප්පජ්ජති'නි එසො මොඝපුරිසො රක්ඛෙය්‍ය වත්තා අම්හාකං දූනස්සන්නා රායං කරෙය්‍ය නෙතං පතිරූපං තස්ස අඞ්ගනාලිමත්තං තෙලං දෙමා'හි වත්වා නිච්චං අඞ්ගනාලිමත්තං තෙලං දෙන්ති අථාපරභාගෙ සො රාජපුරිසො රාජූපට්ඨානං අගමාසි තස්ස ගතභාවං ඤත්වා තෙ තස්ස තෙලං නාදංසු. අථ සො රාජූපට්ඨානා ආගන්ත්වා භත්තං භුඤ්ජිත්වා සපත්තං ආහරාපෙසි හරියාපිස්ස සාමි තුම්හෙ තතකාලතො පට්ඨාය සපත්තං නාදංසු'නි ආහ තං සුත්වා දඩ්ඪෙන පහටා'සිවියෙව කුජ්ඣිත්වා අසප්පුරිසා අට්ඨානෙයෙව කුජ්ඣන්ති-තෙන වුත්තං.

කුජ්ඣනති හිමා භුජගා සති හෙතුම්හි කාරණෙ,
අසන්තෙ'පි ච කුජ්ඣන්ති නරාධම්මභුජඞ්ගමා'නි.

තතො සො රක්ඛෙස්සු සන්තිකං ගන්ත්වා දෙව රාජාරහං භණ්ඩං එකො සඞ්ගොපෙත්වා සයං වලඤ්ජනි'නි ආහ රාජා අසප්පුරිසවචනෙ න තස්සෙව මහන්තං පරිපඤ්ජන්තො තෙන හි භණෙ එකමෙව ධෙනුං ආනෙතුං අයුත්තං තිමෙව තාය සද්ධිං කපිලගාවිනා සහ ආනෙහීති නියොජෙසි සෝ'පි ගාමනිගමජනපදෙසු ආහිණ්ඩන්තා තාය ධෙනුයා සද්ධිං ධෙනුසතං ගහෙත්වා රක්ඛෙස්සු දස්සෙසි අථ ධෙනු සාමිකොපි සහරියො ධෙනුයා සද්ධිං යෙව අගමාසි රාජා තා ධෙනූ ආනාපෙත්වා අත්තනො දෙවිං සබ්බාලඞ්කාරෙහි අලඞ්කරිත්වා තෙලඩොණිං ආහදෙවියා ඩොවනකාලෙ එකතෙලබින්දුං ඡාතාවත්ථි ඒතතෙ

නාගසේනත්‍රි අථ රාජා ධෙනුසාමිනිං පක්කොසාපෙත්වා තම්පි සබ්බාලඞ්කාරෙන අලඞ්කරිත්වා තෙලං ධෙවා'ති ආහ සා'පිස්සාධු දෙවා'ති වත්වා ධෙනුයා අධොතදිවසානි බහූනි හොන්ති මෙ තයෝ කොළම්බෙ ආහරාපෙථා'ති ආහරාපෙත්වා අත්තනෝ සඩ්ඛං ආවජ්ජිත්වා ධෙනුයා ථනෙ අගාහෙසි අථස්සා හත්ථෙන පහටමත්තා එතා සයමෙව තෙලං පග්ඝරිංසු සා චාපිපූරං තෙලං රඤ්ඤෙ දත්වෙසි රාජා තෙලං ඔලොකෙත්වා එත්තකා කාලං ඉමිනා සප්පිනා ඛී අකාසී'ති සා අත්තනෝ ධෙනුලාභඤ්ච තෙලං නිකඛිත්තභාජනඤ්ච දත්වාන ධෙනුයා ආනිතකාරණඤ්ච සබ්බං කථෙසි තංසුත්වා රාජා එවං සති ඉමංසපතිං අමෙහගි වලජිතුං නාසක්ඛා'ති වත්වා නගරෙ ච පඤ්ච මහාවාසෙ නිකඛිත්තභාජනඤ්ච සන්නිපාතාපෙත්වා තස්සා සඩ්ඛබලං පකාසෙත්වා ඝපිං සඩ්ඛස්ස දත්වෙසි තතො ධෙනුසාමිනිං පක්කොසාපෙත්වා තං ජනපදං තස්සා යෙව දත්වා හෙදකාරකම්පි රාජපුරිසං තස්සා යෙව දාසං කත්වා අදාසි තතො තෙ ජයම්පතිකා තස්මිං යෙව ජනපදෙ වසන්තා යාවජීවං කුසලකම්මං කත්වා දෙවලොක මෙව අගමංසූ'ති.

එවං නරා අපපධනා දළිද්දා වඤ්ඤිතව සඩ්ඛං රතනාභතයම්හි,
ලභන්තිසම්පත්තිමනූනමඝං වඤ්ඤිථ තස්මා රතනෙසුසඩ්ඛං.

නිස්සාය වත්ථුං පඤ්චමං.

අරියගාලහිස්සස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.

සො කිර අත්තෙ රොහණජනපදෙ ඡගාමවාරෙ අඤ්ඤතරස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්තිත්වා වයප්පත්තො අහොසි සො කිරෙකදා ඡගාමබොධියඞ්ගණං ගන්ත්වා බොධිඤ්ච නිකඛිත්තභාජනඤ්ච වන්දිත්වා තතො පඨාය නිච්චමෙව බොධියඞ්ගණෙ වාලුකං ඔකිරන්තො මාලකෙ මත්තිකාකම්මං කරොන්තො පුප්ඵපූජං කරොන්තො බොධිං ගන්ධපානියෙන සිඤ්චන්තො ගන්ධපඤ්චඞ්ගුලිකං කරොන්තො දුතං දදන්තො බහූනි පුඤ්ඤකම්මානි උපචිනිත්වා තතො චුතො තස්මිං යෙව රොහණෙ මහාගාමෙ මඞ්ගලවීථියා මහාධනදෙවං නාම ඉස්සරං පටිච්ච තස්ස භරියාය කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හි සො ගබ්භපරිපාකමන්වාය මාතුකුච්ඡිතො නික්කමි මාතාපිතරො පනස්ස තිස්සො'ති නාමං මකංසු අථපරභාගෙ තං චතුපඤ්චවස්සිකකාලෙ කිලන්තසීලනායස්ස කෙළියන්තියෙසු "තිස්ස වොහරිස්සු තතො සො අපරභාගෙ බුද්ධසාසනෙ පසන්නො භික්ඛූනං සන්තිකෙ පබ්බජිත්වා පවිපත්තිං පූරෙන්තො පච්චන්තෙ වූපසන්තෙ වසි තතො සො ඝාසනපවිපත්තිං පූරෙතුසමත්තොත්තෙනා විඛාවිතුකාමෙ අහොසි-භාවනෙනාති.

සබ්බෙන ඝුලපුත්තෙන පබ්බජිත්වාන සාසනෙ,
පාලෙතබ්බමසෙසෙන පාතිමොක්ඛංච සංවරං.

චක්ඛුසොතාදිවාරානි රූසසද්දාදිගොචරෙ,
සංරෙතබ්බ. සදා තෙන සඞ්ගෙනින්ද්‍රියසංවරං.

අනෙසනං පහාය්‍යාන සුද්ධාජීවෙන සබ්බදා,
ආජීවසීලං පාතබ්බං ජීවිකං වීර අත්තනො.

වත්තාරෝ පච්චයෙනිච්චං සෙවමානෙන යොනිසො,
පච්චයසන්නිස්සිතං සීලං පාලෙතබ්බං සදාදරා.

එතං චතුබ්බිධං සීලං පූරයන්තෙ ජිනත්‍රජෙ,
සඟහාපවගහසම්පත්තිමිවසසමනුභොසසති.

යො රාගදොසමොහෙහි අපූරෙන්තො අනාදරා,
ඒලෙසාලසිකො හුත්වා නිරයං සොපපජ්ජති.

දුසසේ‍ලා නතොසෙති සයං වා සො න තුස්සති.
ඡිවාලාභසමෝ හොති නිඞ්ඛිතෙ හොති ඛීසඤ්ඣනා.

තසමා තං පරිපූරෙතුමසක්කොනෙන්තන නිකබ්බුනා,
නාලිමපිත්වාන මිලෙන්න ගන්තබ්බං සත්ථුසාසනා'ති.

එවං ච පන සො විනෙත්වා සෙනාසනං සංසාමෙත්වා ජීවරානි ධොවිත්වා පත්තෙන සහ සංවිධාය ඨපෙත්වා නිරවජ්ජසාටකස්ස අභාවෙන නගෙහා හුත්වා උදකපට්ඨිනෙන ගඞ්ගාය පත්ථිතා ගච්ඡන්තෙ උදකෙන වුය්‍යමානං දුරුක්ඛඤ්ඣං උරෙ කත්වා නරන්තෙ අඩොගඞ්ගං ගච්ඡති තදා මෙ මාතුගාමා හෙට්ඨාගඞ්ගාතිත්ථෙ නහාය නන්තා ගඞ්ගාසොතෙන වුය්‍යමානං නං දුරුක්ඛඤ්ඣං දිස්වා තාසු එකා එතං දුරුක්ඛඤ්ඣං මඤ්ඤන්තී ආහ අපරා යං තසමිං විජ්ජතිතං මය්‍යන්තී ආහ තතො තං සමීපමුපගතං මෙ'පි ඤාතරන්තා ගහෙත්වා තං දුරුක්ඛඤ්ඣෙන සද්ධිං තීරං පාපෙසුං අථ තාසු තසමිං විජ්ජමානං මය්‍යන්තී වුත්තා තං නගගං දිස්වා සාටකං මසසඅාහරිසසාමි'ති වත්වා අත්තනො ගෙහමගමාසි තසසා ගතකාලෙ ඉතරා අත්තනා නිවත්ථවත්ථං මඤ්ඤන භින්දිත්වා නං නිවාසෙපත්වා මාතාපිතූනඤ්ච ගෙහං නෙසි අසසා මාතාපිතරෝ තසස ඝුලවංසං පුච්ඡිත්වා තසසා යෙව භාරමකංසු සා පන නාමෙන සුමනා නාම අහොසි ගාමවාසිනෙ තං ගඞ්ගාය ආගතත්තා ගඟානිසෙසො 'හි නාමකංසු අයං පන ගඟානිසෙසා ගෙහ'මාවසන්තා කසිවණිජාදිසු යං කිඤ්චි කම්මං අකරොන්තා තත්ථ තත්ථ විචරති තසමා'සස අකම්මසීලතාය නිත්තකමනිසෙසො'ති ආල පන්ති අථ සුමනාය භාතු භගිනිආදමයා සඞ්ගම්ම මාතාපිතූනඤ්ච එවමාහංසු සුමනාය සාමිකො නීයාඛම සිලෝ ගෙහෙයෙ'ව නිසිදති කිං මියං තසසාකම්මංකරිසසාමා

'නි අථ තෙ පුත්තානං සඤ්ඤාපනත්ථං තිස්සාය බහි ගතකාලෙ සු
මනං පණ්ඩිතාසිට්ඨා එවමාහංසු.

කසිං වාථ වණිජ්ජං වා අකත්වා තව සාමිකෙ,
කුලවංසං පතිට්ඨෙති කථං නිස්සාමිකීලකෙ.

පුත්තදාරෙහි ඤාතීහි කුලං වඩ්ඪතුමිච්ඡතා,
සබ්බදා නා'ලසො හුත්වා වත්තබ්බං සබ්බකම්මසු.

ඛෙත්තවත්ථූසු දාසෙසු ගොමහිංසෙසුවාපි ච,
නාලසො පූජිතො හොති සජ්ජනෙ පරිජනෙපි සො.

සීතුණ්හාදිමච්චන්තනෙතා සහනෙතා කායිකං දුඛං,
කාලාකාලං සමඤ්ඤාය කාතබ්බං වීරියං සදා.

තථාවණිජ්ජකම්මෙ හි සිප්පුග්ගහණ්ඩාරණෙ,
අනාදිනෙතා කාතබ්බං අමරනෙතා 'ව සබ්බදා 'ති.

එවඤ්ච පන වත්වා තස්සා නාලිමත්තං තණ්ඩුලඤ්ච එකං භාජනඤ්ච
දත්වා අජ්ජාදිං කත්වා තුම්හෙ විසුං වසථ අම්හාකං ගෙහෙ න වසථා'
ති වත්වා පෙසෙසුං තථාහි.-

මාතා පිතා ච භාතා ච පුත්තදාරා ච ඤාතකා,
දළිද්දං නෙව කාමෙන්ති එවං ලොකෙසු ධම්මතා.

අඛලීනො'පි වෙ හොති සබන්ධි වාථ සො පභු,
නං වෙ සබ්බෙ උපාසන්ති එවං ලොකෙසු ධම්මතා'හි.

තතො සුමනා තං ගහෙත්වා නිම්මානුසකෙ ඒරාවණං ගෙහෙ අ
ස්සුනි පවත්තයමානා රොදන්ති නිසිදි තතො නික්ඛම්මනිස්සො අ
ත්තනො ගතකාලතො ආගන්ත්වා රොදමානං භරියං දිස්වා කිං හ
ඳ්ද රොදසී'ති පුච්ඡි සා මාතාපිතූහි වුත්තං සබ්බං වත්වා විසොජ්
තභාවං ඤත්වා සුත්වා අම්හාකං විසුං කරොන්තා කිං දත්වා
අකංසූ'ති එකං තණ්ඩුලනාලිඤ්ච පචනභාජනඤ්ච අදංසූ'හි වුත්තෙ
සො තං සුත්වා මා එවං භද්දෙ ඒතෙසි මයං යෙන කෙනචි උපා
ඒයන ජීවිස්සාම අපි ච භද්දෙ මයං විසුංජාතකාලතො පට්ඨාය හි
කඤ්චඤ්ඤස්ස කිඤ්චි'පි අදත්වා න පරිභුඤ්ජිස්සාමා'ති වත්වා සයං ම
හාවිහාරං ගන්ත්වා එකං සලාකං ඛිපුපෙත්වා ආගන්ත්වා භරියං ආ
මන්තෙත්වා භද්දෙ යාවාහං ආගච්ඡාමි තාව ඉණං ගහෙත්වා'පි යෙ
න කෙනචි උපායෙන අපපමත්තා හුත්වා අස්සානං දුනං දදෙ
ය්‍යාසි'නි වත්වා සයං භතියා කම්මං ගවෙසන්තා අගමාසි
තද පනස්ස පිතුනා මහාධනදෙවස්ස සහායෙ චන්දසුරියෙනාම
එකා රට්ඨිකපුත්තෙතා විත්තසරක්ඛිත්තතා පඤ්චසතකරිසම
ත්තං ලණ්ඩං සස්සං කාරෙසි තං තද පඤ්ඤං නික්ඛම්මනිස්සො භූ

යා කම්මං ගවෙසනෙන්තා තස්ස රට්ඨිකස්ස ගෙහං ගන්ත්වා තං අද්දස ර
ඹිකෝ තං දිස්වා කිමත්ථාය ආගතොසී'ති පුච්ඡි භණියා ලාවනකම්මං
පරියෙසමානෝ ආගතොම්හී'ති වුත්තෙ රඹිකෝ තං ඔලෝකෙත්වා නා
න තං සඟ්ඝත්ථෙන කම්මං අකතපුබ්බෝ කිංභාවා ලාසිතුං සක්කිස්සසී'ති
ආහ තේන ලාසිස්සාම්'හි වුත්තෙ තව විරියං න ජානාමී'ති න සම්පටි
ච්ඡි අථ නිස්සෝ තෙන හි මම විරියං පස්සථා'ති ලාවනං ගහෙත්වා ඛෙ
ත්තං ඔතරිත්වා දූරෙභත්තමෙව තං පඤ්චසතකරිසමත්තං ලාසි තං
දිස්වා රඹිකෝ අච්ඡරියඅබ්භුතජාතෝ තස්ස තුස්සිත්වා අත්තනෝ ආභත
භත්තභාජනානි ච දාසදාසියෝ ච අදාසි තතෝ නිස්සෝ සබ්බං තං ඛෙ
ත්තං සයමෙව රාසිං කත්වා මද්දිත්වා පලාලං උබ්බරිත්වා සයමෙව පෝ
සෙත්වා මහන්තං වීහිරාසිං අකාසි තතෝ රඹිකෝ තස්ස පුරිසස්ස වි
රියාකාරං පසංසිත්වා අභිප්පසන්නෝ තස්මිං ඛෙත්තෙ සබ්බදානං ධ
ඤ්ඤං තස්සෙව අදාසි නිස්සෝ තතෝ පභාය භික්ඛූනං අට්ඨලාභග්ග
තාය දෙති දදමානෝ පන උදකලොණමත්තෙනාපි අසපායං දෙති න
සමාස්ස භික්ඛූ උදකලොණතිත්තෙසෝ'ති වොහරිංසු තෙසං පන භික්ඛූ
නං බුද්ධසඞ්ඛාතා මහල්ලකා යෙභුය්‍යෙන තං භත්තං ගහෙත්වා සුභ
ඛදෙණ්ඩියං යෙව පක්ඛිපන්ති තතෝ උදකලොණතිත්තෙසෝ භික්ඛූනං
තං කිරියං දිස්වා තතෝ පභාය සොළසඛීරපලාභග්ගතාය පඤ්චසිත
සතා 'ඝස භික්ඛූ ඛීරභත්තනිත්තෙසෝ'ති නාම මකංසු තතෝ තෙසං භික්ඛූ
නං චිරකාලං ඛීරභත්තමෙව භුඤ්ජන්තානං අරුචි උපජ්ජි තෙන ඛී
රභත්තෙ න චිත්තං න පසාදෙති අථ ඛීරභත්තනිත්තෙසෝ තං කාරණං
ඤත්වා ධෙනුසතං ලභිත්වා අත්තනෝ සද්ධිං ආවජ්ජෙත්වා ථෙන අග්ග
හෙසි සුගන්ධිසපිමෙව පඤ්චරි සෝ තතෝ පභාය සොළසභාගං ඝි
භික්ඛූනං තෙලුල්ලෙලූපකං නාම භත්තං අදාසි තතෝ තස්ස කල්‍යාණභ
ත්තනිත්තෙසෝ'ති නාමං අහොසි තතෝ කල්‍යාණභත්තනිත්තෙසෝ අනුපු
බ්බෙන දානං වඩ්ඪෙත්වා පඤ්චනානං භික්ඛුසතානං නිබද්ධමෙව තෙ
ලුල්ලෙලූපකදානං දෙති සෝ පනෙකදිවසං භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මයා කඳමූ
ලදානං අදින්නපුබ්බන්ති විත්තෙත්වා බහූ මනුස්සෙ ගහෙත්වා කුම්බිල
පබ්බතමාරුය්හ කන්දමූලං ඛණන්තෙනා සති නිධිකුම්භියෝ දිස්වා සක
ගෙහෙ නිධානෙත්වා තතෝ පරං අනිරෙකතරං දානං දෙන්තෙනා පවිව
සති තස්මිං සමයෙ අනුරාධපුරතෝ පඤ්චසතභික්ඛූ තත්ථ තත්ථ බොධි
පටිමාදයෝ වන්දන්තා අනුක්‍රමෙන මහාගාමං අගමංසු තතෝ කල්‍යා
ණභත්තනිත්තෙසෝ තෙ දිස්වා සොමනස්සප්පත්තෝ නිමන්තෙත්වා මහාදා
නං දත්වා භුත්තාභුතමොදනාවසානෙ භූතෝ ආගන්තුකත්‍රය්‍යා'ති පුච්ඡි
තෙ අනුරාධපුරතෝ ආගතම්හ උපාසකා'ති වදිංසු සොභනෝ එත
රහි කතරස්මිං ඨානෙ බහූ භික්ඛූ උපවස්සන්ති'ති පුච්ඡි අථ ඛෝ තෙ

භික්ඛූ මාරිස ඉදානි ලඞ්කාදීපෙ වෙහිරසම්බවිහාරෙ අනුරාධපුරෙ නාග දීපෙ චා 'හි ඉමෙසු තීසු ඨානෙසු අනෙකසතභික්ඛූ උපවසන්ති' ති ආහංසු තෙසං තං සුත්වා සොමනස්සෙ තස්ස ගන්ත්වා මයා දානං දාතුං වට්ටති' ති විනොත්වා පඨමං වෙහිරසම්බවිහාරං ගන්ත්වා තස්ස භික්ඛූනං දානං දත්වා තතො අනුරාධපුරෙ පඤ්චමහාවාසෙ අනෙකසහස්සානං භික්ඛූනං දානං දත්වා රඤ්ඤාව පණ්ණාකාරං දත්වා තෙන අනුඝහිතො නාගදීපං ගන්ත්වා තස්ස භික්ඛූනං මහාදානං දත්වා තතො නික්ඛමිත්වා අරියගාලත්ථෙරෙ පවිසන්ති තදා සො අත්තනො මාතුගාමං ආම නෙත්වා හදෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දානවට්ටං අනුපච්ඡින්දන්ති දානං දෙහි අහං පන ගංගාය ඉතො විතො ඔරිමපාරිමනීරං පාපෙන්නො පුඤ්ඤං පසවාමී' ති ඔවදිත්වා සයං මනුස්සෙ නාවාය නීරං පාපෙන්නො දිවසං විහිනාමෙති-තං අරියගාලත්ථෙරෙ නිසින්නත්තා තස්ස අරියගාලති ස්සො' ති නාමමකංසු එවං තං තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන විහිනාමෙන්තෙ සත්තාහා තස්ස සඞ්ඛලං ජානන්නො' පි තං වීමංසිතුකාමො මහල්ල කබ්‍රාහමණවණ්ණෙන ආගන්ත්වා නාවාය නිසීදි අරියගාලනිස්සෙ තං ගහෙත්වා පාජෙන්නො පරතීරසම්පං පාපුණි අථ බ්‍රාහමණෙ හො ක තතරයථිං න සරිනනී ආහ සො පුන පාජෙත්වා තං ගහෙත්වා ආග ඤ්ඡි පුන පාදබ්භඤ්ඤන තෙලනාලිං න සරිත්ථ වුත්තෙ පුන ගන්ත්වා ආමසි ආනෙසි එවං සෙ යං යං වදති තං තං ආහරන්නො මනං න පපදසිත්වා අපරාපරං සංසරන්නො සක්ඛා එවං තං වීමංසිත්වා න ඤ්ඤ සද්ධාය නිච්චලභාවං ඤත්වා සන්තුට්ඨා අත්තානං විඤ්ඤාපෙත්වා ආහා සෙ අත්තනො සක්කාරලාභෙන යාචා ඔවදිත්වා අරියගාලසමීපෙ එක දිවසං සරෙ බහූ සත්තසාලිවිභයෙ මාපෙත්වා සත්තරත්තෙනෙව තස්ස ඝරං පුරෙත්වා අපමාදෙන ඔවදිත්වා දෙවලොකමෙව අගමාසි ත තතො අරියගාලත්ථෙරෙ හිරඤ්ඤසුවණ්ණං ඝරමාවසන්නො අනෙකවි ධං දානාදි පුඤ්ඤං කරොන්නො තත්ථෙව පවිවසති—අථාපරභාගෙ පියඞ්ගුදීපවාසී භික්ඛුසඞ්ඝා එකදා එතත්ථ සන්නිපතිත්වා නිසින්නා එ වං කථං සමුට්ඨා පෙසුං ඉදානි දසයොජනසහස්සෙසු ජම්බුදීපෙසු කත්ථ බො ඔනුස්සා සද්ධාවන්නා' ති අථ තෙසං භික්ඛූනං අන්තරෙ සත්තසමෙඛා ධිත්ථෙරෝ එතරහි සීහලදීපවාසිනෙ සද්ධාසම්පන්නා 'ති ආහ යොන කරාජපුත්තො මහාබුද්ධරක්ඛිතත්ථෙරෝ යොනකරට්ඨවාසිනෙ සද්ධා වන්නා 'ති ආහ තං සුත්වා භික්ඛුසඞ්ඝා අඤ්ඤෙව තං කාරණං වීමංසි ස්සාමා 'ති තෙ එෙරෙයෙව තං තං රට්ඨං පෙ සෙසුං තෙසු බුද්ධර ක්ඛිතත්ථෙරෝ උපක්කමාය මෙලාය යොනකලොකං අගමාසි සති සම්බොධිත්ථෙරෝ පන ලඞ්කායං අරියගාලනිස්සස්ස ගෙවමාරං ස

මපාපුණි තදා කිර අරියගාලනිස්සස්ස හරියා සුමනා නාම සාමාදස නානං භික්ඛුසහස්සානං දසසු වාරෙසු දානං දත්වා අත්තනෝ දානං ආ වජ්ජමානා චුල්ලමඤ්චකෙ නිසිදි.

ඉදඤ්චිදඤ්චව බො අජ්ජ දිනනමෙම චීවරාදිකං,
සුබ්බමං සුඛසම්ඵස්සං මඤ්චපීඨාදිකං තථා

මධුරෙහි අන්නපානෙහි බජ්ඣොජෙජහි තප්පිතෝ,
තම්බූලමුඛවාසාදී හෙසජ්ජෙහි ච සාඛ්කං.

ඉතෝ 'ධිකං කථං සෙවි'හං සම්පාදෙන්තා සාඛ්කං,
දස්සාමී'ති විචාරෙන්ති අච්ඡි දුසිගණෙහි සා 'ති.

එවං නිසින්නා සම්පත්තං ථෙරං දිස්වා කාලං ඔලොකෙත්වා න සක්කා'දානිහත්තං පවිසිතා දුතුන්නි තුරිතතුරිතා තෙලකපල්ලකං උඤ්ඤං ආරොපෙත්වා සුගන්ධසපපිං පක්කිපිත්වා බිලඞ්ගභාජනෙ සි ත්ථං පරිස්සාවෙත්වා ධොවිත්වා සප්පිනි භජ්ජිත්වා තත්ථ චතුමධුරං ප ක්කිපිත්වා දිබ්බභොජනම්ව පත්තං පූරෙත්වා වත්ථුම්බවකෙ ඨපෙත්වා ථෙරස්ස උපනාමෙසි ථෙරෝ තස්සා පසාදසංවඩ්ඪනත්ථාය පත්තං හනිනි ආකාසෙ විස්සජ්ජෙහි'නි ආහ සා භයෙන න විස්සජ්ජෙසි ථෙරෙන තව සඛාගුණං ආවජ්ජෙත්වා විස්සජ්ජෙහි'නි වුත්තෙ සා තථා කත්වා ආකාසෙ පත්තං විස්සජ්ජෙසි ථෙරෝ ඉමං භත්තං ප රිභුඤ්ජන්තෙ භික්ඛූ එසා පස්සතු 'නි අධිට්ඨාය බුද්ධරක්ඛිතත්ථෙරෙ අනාගතෙ යෙව පඨමං ගන්ත්වා භික්ඛූනං පත්තෙ පිණ්ඩපාතං ද ත්වා හොජෙසි සා භුඤ්ජන්තෙ භික්ඛූ දිස්වා උපපන්නසොමනස්සා සාඛ්කාරං දදන්තී ගෙහං ගන්ත්වා සාමිකෙ ආගතෙ තස්ස අත්තනා ච ථෙරෙන ච කතං සබ්බං කථෙසි සොතං සුත්වා අතීව පස නෙනා අහොසි එවං අච්ඡරියාවහං පුඤ්ඤකම්මං උපචිණ්ණෙනා අ පරභාගෙ මරණමඤ්චපරායණෙ අහොසි—තථාහි, පුඤ්ඤවන්තානංව රණවෙදනා න හොන්ති සුත්තපපබුද්ධෙ විය ඉවිතඨානෙ නිබ්බ තන්ති—හෙනාහු පොරාණා

කතපුඤ්ඤෙ යදා මච්චුවෙගෙන අදිතෝ පන,
එදනෙනා සයිතෝ හොති සයනෙ මාරණන්තිකෙ.

යානිස්ස තස්මිං සමයෙ කල්‍යාණානි කථානි හි,
තානිස්ස තස්මිං සමයෙ අරෙඞ්ගාලම්බනන්ති මානසං.

තදා ඉට්ඨනිමිත්තානි අනුකූලානි දිස්සරෙ,
අගාරයානවිමානාදී සගාගමිස්ස ජන්තුනෝ.

අච්ඡරාගණ සඞ්ඝුඪෙ අවෙජ්ජරසතමණ්ඩිතෙ,
විමානයානෙ දිස්වාන හොති තස්ස උදග්ගතා.

තදා සො පරමස්සාසං ලභනෙ දෘයකො නරො,
වජිත්වා ජිණ්ණඝරං සාලං පාසාදුරොහණෙ විය.

සුකතං වත කල්‍යාණං හිරුත්තාණං කතං මයා,
උළාරං අනුභොස්සාමි සගෙහ කුසලජං ඵලං.

ඉති සො සම්පහට්ඨොව අභිතොසම්පමොදිතො,
සකෙන පුඤ්ඤකම්මෙන අවච්නතම්‍රුපලාලිතො.

පුඤ්ඤකම්මරතාවාසං සගගං නිය්‍යානි පණ්ඩිතො,
අමුද්‍රහමරණං තස්ස නියතං පුඤ්ඤකම්මිනොති,

එවං නිපහාසස්ස තස්ස ඛි දෙවතා 'පි ඡදෙවලොකතො ඡ රථෙ ආ
නෙත්වා අත්තනො අත්තනො දෙවලොකං වණෙණස්සුං සො තං සුත්වා
සඩ්ඩෙස්ස සුතපුබ්බත්තා තුසිතපුරතො ආගවරථං ඨපෙත්වා ඉතරෙ
ගහෙත්වා ගච්ඡථා'ති ආහ තං සුත්වා තස්සාසනෙපා ඨිතා සුමනා කිං
සාමි එත්තකං කුසලං කත්වා ඉති මරණාසනෙන විලාපං කරොති'නි
තිස්සො තං සුත්වා අහං භද්දෙ විලාපං න කරොමි දෙවලොකෙ දෙව
නා ඡ රථෙ ආනෙස්සු අහං නෙති සඤ්ඤං සල්ලපාමි 'නි ආහ තං සුත්වා
සුමනා නාහං තං පස්සාමි කුහිනෙති පුදෙයා ප්‍රපඨමං ආහරාපෙත්වා
ආකාසෙ ඛිපාපෙසි තං ගහෙත්වාරථසීසෙ ඔලම්බි තං දිසවා සුමනා ස
යං ගබ්භං පවිසිත්වා සසහගතා නාසිකාවාතං සන්නිරුම්භිත්වා කාලක
තා සාමිකස්ස පඨමතරං ගන්ත්වා රථෙ පාතුරහොසි සා තත්ථ ඨිතා සා
මිකස්ස සාසනං පෙසෙන්ති එවමාහ.

කිං විරායසි තඤ්ඤෙව නිස්සාරෙ මානුසෙ භවෙ,
ජහෙත්වා අසුචිං පූතිං දෙහං කිම්කුලාලයං.

ආගච්ඡථාසු එඤ්ඤෙදං සුඛං දෙවසිරිං වරං,
අහමාගතා පුරෙ යෙව තුසිතං යාමි 'දුනි හො 'නි.

තං සුත්වා සො 'පි කාලකිරියං කත්වා තස්මිං යෙව රථෙ නිබ්බත්ති
තෙ උභො පි සමඟා සම්මොදමානා දෙවපරිසාය පරිවුතා මහාජනෙ
ඔලොකෙනෙත යෙව තුසිතපුරං ආගමංසූති.

පරමවරිතමෙතං සීතානං විදිත්වා
දිවිමනුජසුඛං වා නිබ්බුතිං පත්ථයන්තා,
දදථ විමලසීලෙ බුද්ධපුත්තෙ සු දානං
සුරතරුසදිසං හො කාමදං ආභවඝානං 'ති.

අභිසම්බුද්ධාලහිසඝස්ස වත්ථු ඡඨං.

.....

ගාමදූරිකාය වත්ථුම්හි අසමානුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කායං කිර දකඛිණපස්සෙ බ්‍රහ්මවොලං නාම ගාමං අහොසි තත්ථ
මනුස්සා මහංතං වඩ්ඪිං කාසිතවා තත්ථ මාසෙ වපිංසු තතො තො මාසෙ

පඤ්චකාලෙ මාසෙ ලුඤ්චිස්සාමා'ති පානියං ගහෙත්වා මග්ගානිදාසෙ වත්තමානෙ තස්ස අගමංසු තයම්පි සමයෙ එකො ගාමවාසිකො භික්ඛු පිපාසාභිභූතො මනුස්සානං සන්තිකං අගමාසි එස්ස පානියං ලභිස්සාමි'ත්‍ති තදු එකා ගාමදාරිකා කාලන්තරියං පිපාසාභිභූතං භික්ඛුං දිස්වා උපපන්නසද්ධා මනුස්සානං අජානාපෙත්වා සෙ යථිතං පානියං ගහෙත්වා තස්ස භික්ඛුනො දත්වා තස්ස අත්ත මනා චිත්තං පසාදෙත්වා ගච්ඡන්තං ථෙරං වන්දමානා අට්ඨාසි අ ථ මාසෙ ලුඤ්චන්තා ආගමම ඝටෙ පානියං අදිස්වා පානියං කෙ න ගහිතන්ති පුච්ඡිංසු සා සාමි මයා ගහෙත්වා පිපාසිතස්ස එකස්ස භික්ඛුනො දින්නන්ති ආහ තදු මනුස්සා තං සුත්වා පිපාසිතානං නො පාතුමානිතං පානියං අමෙහ අජානාපෙත්වා භික්ඛුසඞ්ඝස්ස සයං අදුසී'ති අහො එනිස්සා සඞ්'ති පරිභවිත්වා කුධා මයං වා තානපෙති සුස්සන්තා මාසෙ ලුඤ්චන්තා පිපාසිතමහ සීඝං නො පානියං ආහරා'ති තාය සඞ්ං කලහං අකංසු අථ සා තෙසං අ ඤ්ඤාසනෙත 'පි පරිහාසනෙන'පි අසංකුධා දුන්නොමනස්සං ම නසිකරොන්තී ඝටං ගහෙත්වා තෙසං පානියං ආහරිස්සාමි'ති ගී තා අත්තනො සඞ්ං ආවජ්ජෙත්වා මාසකෙඛත්තං ඔලොකෙසි ත ස්සා සද්ධාබලමාගම්ම මහාපථවිං භින්දිත්වා මණිවණ්ණං මහන්තං උ දකබුබ්බුලං උට්ඨාය පථවියං පඨ්ඨරිත්වා පවත්ති අහො තස්සා ස ද්ධාමහන්තතා භික්ඛුස්ස පානියමත්තං දත්වා තදහෙව අන්තරධායං පා නියං ලභි-භවන්තෙත්ථ.

සද්ධාව මූලං ධනස්ස සද්ධාමූලා හි සම්පදා,
සද්ධෙන කාමාපපමපි ධනං හොති අකාලිකං.
ධනං නිධනං සඟඝස්ස නිධානං අනුගාමිකං,
සබ්බලොකවසීකාරං මන්තං තං පරමොසධං.
ආපදාසු සහායො තං කාමදදෙ මණිමුත්තාමෙ,
ධනං හදදඝටො කාමං ධනං වෙ සුරපාදපං.
පානියමත්තං සද්ධාය දත්වානෙසා කුමාරිකා,
මුහුත්තෙනෙව සා 'ලණ්ඩ අක්ඛයං සීතලොදකං.
ධනබ්බං හි සදු ධනං උත්තමාධම්මජ්ඣිමෙ,
ආදිමජ්ඣාවසානමහි සද්ධාව පුරතො කරෝ'ති.

තතො සා කුමාරිකා සඤ්ඤානඋදකං දිස්වා තුට්ඨමානසා යථා කාමං නහාත්වා පානියං පිවිත්වා එකං පානියඝටං ආදාය පිපාසි තානං මනුස්සානං පානියං අදාසි තමපන තථාවිධම්පි උදකඛ ත්තං අඤ්ඤෙහි න පස්සන්ති එසා එවපස්සති තඤ්ඤා සා පුනපපුන තත්ථ ගන්ත්වා නහායති පානියං පිවති ඝටෙන උදකමාහරිත්වා ම

නුසාසනං දෙහි නං දිස්වා මනුස්සා න නො පුබ්බ එව පානි යං දිවසං කුතො වෙං අම්ම සිනානපානං කරොසි අම්හාකඤ්ච නං දසෙහි'ති යාචිංසු සා නෙසං නං කථං සුත්වා මුදිතමනා ස චෙ ඉමං උදකං මම පුඤ්ඤානුභාවෙන නිබ්බත්තං නං සබ්බෙසං ම නුසාසානඤ්ච මිගසූකර ඒහඔහ මාදීනඤ්ච පරිභොගයුත්තං හුත්වා පඤ්ඤයතූ'ති අධිට්ඨාසි තඛණෙයෙවස්සා සබ්බාලෙන නං වුත්තප්පකා රෙනාවලිහඞ්ගමානුඛහතරඛමාලං විකිණ්ණජලකණිකාකිණ්ණං සම්භින්නජලවෙගජනිතනිඝොසසඤ්ඤිතං සඤ්ඣායනං ඵ දකකඛ්ඩං දිස්වා අච්ඡරියඛ්භුතචිත්තා අහො පනිමිස්සා දානානිසං සා සකතච්චං පනෙසා සීලවනෙහි පතිට්ඨාපෙසීති නං පසංස නතා නහාත්වා පානියං පිවිත්වා අගමංසු අථාපරභාගෙ තස්ථ මනු ස්සා ගාමං නිවෙසෙසුං තස්ස මානපිටිගාමත්ති නාමං අහොසි ප ච්ඡා තමෙව උදකං නිස්සාය තස්ථ මහන්තං විහාරං කාරෙසුං සා පන කුමාරිකා යාවතායුකං ඨත්වා පුඤ්ඤකම්මං කත්වා දෙවලෝ කෙ නිබ්බත්තති තස්ථ සා නානාතරුසණ්ඩමණ්ඩිත උය්‍යානත්ව විහුසි ත පත්වණ්ණ පදුමසඤ්ඡාදනං මධුරොදකසම්පුණ්ණ ජලාලයසමා කුලං නෙකවිත්රාසභස්සසමපවාදිතභෙරිතූරියනාදසමාකුලං නත්ව නානානත්ත දෙවනාටිකාකිණ්ණං වාදසයොජනිකං දෙවවිමානං නිබ්බත්තති තස්සා පුඤ්ඤපකාසනත්ථං ද්බෙබාදකපරිපුණ්ණං එකං සුවණ්ණඝටං තත්ථෙව නිබ්බත්තති තං පනස්සා ගතගතට්ඨානං ගච්ඡ නි ඒසු'පි දෙවලොකෙසු දෙවනානං පරිභුඤ්ජනෙනසු අනඛියං අ හොසි'ති.

සඛාය එවං සුජනා පදානං දත්වාන විඤ්ඤූහි මහාවිභූතිං,
සග්ගෙසුනි කෝ එත්තකමෙසසිත්ථා අබ්බඩසත්තෙහා බහුදුඃඛකස්සා'හි.

ගාමදාරිකාය වත්ථු සත්තමං.

ධම්මාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

සීහලදීපෙ ලජ්ජිනිස්සමහාරාජෙ රජ්ජං කාරෙන්තෙ රොහණජ නපදෙ ගිරිහිම්බිලනිස්සපබ්බතමහාවිහාරවාසිනං භික්ඛාචාරට්ඨානෙ සිවං නාම ගාමං අහොසි තත්ථෙකා කපණා ධම්මා නාම මාතුගා මෙ පරෙසං දරුපණ්ණාදකාදීනි ආහරන්ති විහඤ්ඤා කොවෙ නති පලාලං චාලෙන්ති ඛලං පුණන්ති කිඤ්චන කසිරෙන ජීවි කං කප්පෙන්ති පවිසති සා අපරභාගෙ හතියා කම්මං කත්වා දු කෙඛන එකං වත්ථං උපපාදෙත්වා එවං චින්තෙසි-පථාහි.

රාගානලෙන සංදඩ්ඪා දෙසරත්තඤ්ඤලිඛිතා,
මොහෙන මූවිජ්ඣා ඉත්ථා සංසාරෙ සංසරිං චිරං.

නාකතං නු පුරෙ පුඤ්ඤං තිමි ආයතිකාරණා,
කතං නූන මයා පාපම්පහොගස්ස කාරණා.

නසමාහං පරගෙහෙසු භතිං කත්වාන කිච්ඡතො,
ජීවිස්සාමි සුඛං මයහං නහාතො පත්වි යථා.

බුද්ධපාදෙ අයං'දානි ධම්මො ලොකෙසු දිප්පති,
බුද්ධඤ්ඤාතා ච ලොකස්මිං වත්තන්නි ගුණසාගරා

ධඤ්ඤා කාමං මයා ලද්ධෙ ඉදානත්තනං න උද්ධරෙ,
සංසාරෙ සු නිමුග්ගහාහං කදා සීසං සමුක්කිපෙ.

දුක්ඛානුපපාදිතං එකං සාටකං මම ජිණ්ණකි,
තෙන'දානි කරිස්සාමි පත්තිඤං භවසාගරෙ.

ඉති චින්තිය සා ධම්මා සඞ්ඝමුද්දිස්ස තං තදා,
අදා සඞ්ඝස්ස දානස්ස සද්දහන්ති මහජ්ජනා.

තදා නිරිතිම්බිලහිස්සපබ්බතවිහාරෙ පඤ්චසතා භික්ඛූ වස්සං උ පගම්සු තතො භික්ඛූ සීවගාමං භික්ඛාචාරත්ථාය යෙභුය්‍යෙන උ පගච්ඡන්ති තදා සා උපාසනාසඩ්ඪා අභාපෙසා වත්ථං ගහෙත්වා ආ සනසාලං ගන්ත්වා එකස්ස භික්ඛුස්ස එවමාහ භන්තෙ ඉමං වත්ථං එකස්මිං විහාරෙ භික්ඛූනං වස්සාවාසිකං කත්වා දස්සාම් තුම්හෙ තන්ත ගන්ත්වා මම දුග්ගතභාවඤ්ච ඉදව සාටකං දුක්කෙන උප්පා දිතභාවව භික්ඛූනං වත්වා දෙථ 'නි තස්ස වත්ථං දත්වා පරිපුණ්ණ සොමනස්සා අගමාසි තතො සො තං වත්ථං ගහෙත්වා විහාරං ග න්ත්වා සන්නිපතිතානං භික්ඛූනං තාය වුත්තාවචනං වත්වා භන්තෙ ඉමං වත්ථං පරිදහිතුං සමත්ථස්ස දෙථ'නි භික්ඛුසඞ්ඝස්ස වත්ථං අ දාසි තං සුත්වා තෙසමන්තරෙ එකො භික්ඛු මයහං භන්තෙ නිණ්ණං මාසානං දෙථ අහං තං පරිදහිස්සාමි'නි ආහ තං සුත්වා අපරො මයහං භන්තෙ මාසානං දෙථ එකො මයහං මාසස්ස පක්ඛස්ස ද සාහස්ස පඨාහස්සා'නි එවං කාලං හාපෙත්වා කමෙන එකො භ න්තෙ මයහං එකාහස්ස දෙථ අහං තං පරිදහිස්සාමි 'නි ආහ න තතො භික්ඛූ තස්ස තං සාටකං අදංසු සො තං වත්ථං ගහෙත්වා ද සා ඡින්දිත්වා සිබ්බිත්වා කප්පබින්දුං දත්වා චීවරං පාරුපිත්වා චඞ්ක මං ආරුහ සත්තපදං ඉත්තිභාරෙනෙත්වා ගන්ත්වා අවසානෙ කිලෙ සසන්තුං ජිනනෙත්වා අරහත්තං පත්වා තං චීවරං ධොවිත්වා දුනිය දිවසෙ භික්ඛූනං අදාසි අපරො 'පි භික්ඛූනං ගහෙත්වා නථෙව අර හා අහොසි 'නි එනෙනෙව උපායෙන නමෙව චීවරං නිස්සාය අ

නෙනාවසෙසෙ යෙව පචසනා භිකඛූ අරහත්තං පාපුණිංසු * තතො ලජ්ජිනියසමහාරාජා මහාපවාරණදිවසෙ රාජගෙහතො නානාවිරාග වත්ථානි ගාහාපෙත්වා විහාරෙ බහිඛත්ථ තොරණෙ උසසාපෙථ ධජපතාකා දයො බන්ධථ විහාරං අලඞකරොථා'නි මනුසසෙ නියොජෙසි ත තො තෙ විහාරං අලඞකරිංසු භිකඛූ 'පි විහාරං අලඞකරොනතා තං චිවරං ගහෙත්වා අයං බහූනනං භිකඛූනං. කිලෙසඛයනාය පචචයො ජානතො 'නි මාලකවාරෙ ධජං කත්වා උසසාපෙසුං අථ රාජා විහාරං ගන්ත්වා මාලකවාරෙ උසසාපිතං තං අරහන්තං දිසවා මය නානාවණණානි වත්ථානි පෙසිතානි යත්ථ කත්ථචි බන්ධිත්වා කසමා ඉමං නනතකං අහිමුඛෙ බන්ධිංසු 'නි ආරාමිකෙ දූසිති තෙ මහාරාජ අය්‍යා අමහාකං උපකාරකා අයනති බන්ධිංසූ 'නි ආහංසු රඤඤ කො තෙසං ඉමිනා උපකාරො 'නි වුතෙත මය දෙව න ජානාම අය්‍යා එව ජානනති'නි ආහංසු අථ රාජා භිකඛූ සඞඝං උපසඞකමිත්වා වන්දිත්වා එකමනතං නිසිනෙනා ඉමං භනෙත වත්ථං සඞඝසස බහූපකාරනති වදනති කිමසස කාරණනති පුචඡි භිකඛූසඞඝා මහාරාජ එතං වත්ථං නිසසාය ඉමසමිං අනොතාව සෙ පචසනා භිකඛූ අරහත්තං පතතා තසමා භිකඛූනං හාං බහූ පකාරනති ඒවරෙ ගුණං වදනෙනා ආහ-

> මතතිකං මලමුතෙතහි අපවිධං පිලොතිකං,
> දිසවා ඉසිධජං යත්ථ කරණ්ඩෙ න'නාදරෙ.
>
> පාපෙත්වා පන තං ඛෙමං වන්දමානෙන ජානුනා,
> ආදරෙ එව කානඛෙත්වා තං හොති අරහධජං.
>
> යොයං සො නනතකො රාජ උසසිතෙ අරහධජෙ,
> පරිභුතෙතා 'රහනෙතහි තසමා සො පූජනාරහො'හි.

එවමාදිනා ධම්මං දෙසෙසි තං සුත්වා සොමනසසෙ රාජා කෙනෙ තං වත්ථං දිනනනති පුචඡි තං සුත්වා භික්ඛු මහාරාජ සිවගාමෙ දළිදදකා ධම්මා නාම මාතුගාමෙ අඤ්ඤි තාය දිනනං එතනති ආහංසු තං සුත්වා රාජා තං පකොසාපෙත්වා තසසා බහුං සාපතෙයය දත්වා සිවගාමං ඝසසා භත්තගාමං කත්වා අදාසි තතො පට්ඨාය සො ගා මො ධම්මසිවගාමොා නාම අහොසි රාජා 'පි තං අත්තනො ඤාතිට්ඨා නෙ ඨපෙත්වා මහනතං යසං අදාසි සා තතො පට්ඨාය දානං දත්වා සීලං රක්ඛිත්වා අයුපරියොසානෙ ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබබත්තී'නි.

---

* ච්චාරෙතබ්බං.

අහොනුභාවං කපණාය දිනනා වත්ථුස්ස සඞ්ඝස්ස පුපෙසලස්ස,
ලඹාසි ධම්මා භවභොගසම්පදං භික්ඛූ'පි ඛීණාසවතං ගතාසුනෑති.

ධම්මාස වත්ථුං අථමං.

කිච්චසඞ්ඝාය වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කායං කිර කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජිනි රජ්ජං කාරෙනෙතා අනුරාධපුරෙ සඞ්ඝා නාම මහාමවෙවා අහොසි රාජා තස්ස රොහණෙ මහාගාමං භාතගාමං කාතා අදාසි සෝ පන අත්තනෝ චුල්ලසඞ්ඝං නාම කණිඨං ආමන්තෙත්වා එවං රඤ්ඤා පාදමූලිකෝ හුත්වා උප ඨානං කරොහී'නි රඤ්ඤා සන්තිකෙ නිවත්තෙත්වා සයං මහාගා මං ගන්ත්වා පවිවසන් තදස්ස එකා ධීතා අහොසි නාමෙන කිච් සඞ්ඝා නාම උත්තමරූපධරා දෙවච්ඡරාපටිභාගා තාය කිර මාතාපි තරෝ සූපසඤ්ඤං උග්ගණ්හාපෙත්වා පවනකම්මං උග්ගණ්හාපෙසුං අ ථ නෙ තාය පඨමපයොගොපකරණං භික්ඛුසඞ්ඝස්ස අදංසු සා තතො පඨාය යෙභුය්‍යෙන සඞ්ඝස්ස භත්තබ්‍යඤ්ජනානි පචිත්වා උපඨෙති නෙ නස්සා සංසුද්ධාසිකානි 'පි මොහරන්ති අපරභාගෙ සංඝාමවෙවා ජ නපදං පීළෙන්තා විලොපං ඛාදන්තා උල්ලොලං කරොන්ති නං පවත්තිං මනුස්සා ගන්ත්වා රඤ්ඤා කථෙසුං රාජා තං සුත්වා තස්ස කනිඨං පකෙඛාසාපෙත්වා භාතිකෝ කිර ජනපදං සංගණ්හනත්ථාය පෙසිතෝ ඉදානි ජනපදං පීළෙත්වා උල්ලොලං කරොති එතමත්ථං තව භාතු පෙසෙත්වා වාරෙහි 'ති ආහ සෝ තං සුත්වා භාතු ස න්තිකං සාසනමෙපසෙන්තෝ එවමාහ.

භාතුනෝ මෙ නිවාදෙත්වා පවත්තිං ඉධ පත්ථටං,
කථෙමි භාතු රාජානෝ සෙවිතබ්බා අවචයා.
නිම්මිතා විය රාජානෝ චරන්ති ඡහි භූතලෙ,
යමාදිච්චිසමූමවවූහි කුවෙරදහනෙහි ච.
පුඤ්ඤඤ්ඤසඤ්ඤුතුරුපෙන සඟහාපායං යථා යමො,
පාපෙති සත්තෙ රාජා 'පි තථෙව යමසාදිසෝ,
බොධෙතබ්බෙ පබොධෙති සොසෙති සොසනාරහෙ,
ලොකමාලොකයෙ භානු රාජා 'පි භානුසාදිසෝ,
පඤ්චරං දිසි සීතංසූ ගහාලිපරිවාරිතෝ,
ලොකං තොසෙති සීතංසු චන්දං 'ව භූමි භූපති.
මාරෙතබ්බං යථා මච්චු මාරෙති අදයාපරෝ,
මච්චු 'ව ජගතීපාලා නිග්ගහෙසුං අසාධුනං.
ධනදූනෙන තොසෙති සොසෙතච්ඡදූනෙන තං,
මිතභාණිතෙන සදා එවං කුවෙරෝ යෙව භූපති.

යථා දහති ලොකස්මිං සබ්බභූතානි පාවකො,
අහඤ්ච දහතෙ රාජා පදුඨං සකලං ජජං.
එකමෙවඤ්හි දහති නරං සො දුරුපාසිතං,
කුලං දහන්ති රාජානි සබන්ධුං සවරාචරං.
නිඛනන්ති කෙචි තරවො දහනා දඩ්ඪකානනෙ,
රාජකොපානලාදඩ්ඪා න තිඨන්ති අපරාධිනො.
දූරෙහි නාවමදෙන්තබ්බා රාජානො දීඝබාහුකා,
ගණ්හන්ති නහසා දුක්ඛං දිසං ලොකොපජීවිතං.
මා පරිදෙවනං පීළෙථ මාවිලුම්පථ ගාමිකෙ,
මා පරස්ස හරෙ හොථ මූලං මා ඛණථතානෙනා.
පක්ඛිපානං ච සපෙපමං උපකාරිං හිතාවහං,
අභිවඩ්ඪන්ති රාජානො යසදානාදිනා නරන්හි.

එවං ච පන වත්වා කිං අමෙහ'පි න ඔලොකෙථ අප්පමත්තා හුත්වා ජනං සංගණ්හථා වසථා'ති සාසනං පෙසෙසි සො තං සුත්වා මම කණිඨො රඤ්ඤෙ අජ්ඣාසයං ඤත්වා සාසනං පෙසෙසි රඤ්ඤෙ ඛුඩ්ඩකාලතො පභාය අමෙහි ඉධ වසිතුං න සක්ඛා 'ති ස ඝිතරං හරියං ච හත්ථසාරෙ ච ගහෙත්වා පලායන්තා අනුපුබ්බෙන නිග්ගොධසාලඛණ්ඩං පාපුණි තත්ථ සො එවං චින්තෙසි අහමපන රඤ්ඤෙ භයෙන පලාසිඤ්ඤාමි පුන තං දට්ඨුං න සක්ඛා අනුරාධපුරං අගන්ත්වා මලය- ගන්ත්වා යත්ථ කත්ථචි වසිත්වා ජීවිස්සාමි 'ති එතමත්ථං අත්තනො හරියං වත්වා තාය සම්පටිච්ඡිතෙ අත්තනො ඝිතුයා රූපසම්පදං සල්ලක්ඛෙත්වා යදි නො භයං උප්පජ්ජති ඉමං නිස්සායෙව උප්පජ්ජති 'ති චින්තෙත්වා හදෙ කිඤ්චාපං නිස්සාය උපරි නො භයං උප්පජ්ජති යදි තෙ රුච්චති තං පහාය ගම්ඝාමා'ති ආහ තං සුත්වා සා තුම්හෙ යං ඉච්ඡථ තං කරොථ අහං තෙ මනං න භින්දිස්සාමී'ති ආහ අථ සො ඝිතරං ආමන්තෙත්වා අම්ම මයං අරඤ්ඤාගාමං ගන්ත්වා යාවාහාරං පරියෙසිත්වා ආගච්ඡාම තාවෙත්ථ අච්ඡාහි ඝිතරං නිවත්තෙත්වා පලාසිංසු අහො භයපත්තානං සත්තානං ලොකෙ පෙමනීයෙසු පෙමං වා ලොභනීයෙසු ලොභං වා පරික්ඛයං ගච්ඡති—තථාහි.

නථාවිධෙසු දුක්ඛෙසු උප්පන්නෙසු ජනා ඉමෙ,
පෙමං ජහන්ති දූනානං නඤ්ඤාකච්ඡපසාදිසා'හි.

නතො තත්ථ ඝිතං කුමාරිකං ගච්ඡන්තා ච ආගච්ඡන්තාව දිස්වා අයං කුමාරිකා අභිරූපා සුකුමාළා ක්ම්හාසෙත්ථ ඝිතා'හි චිත්තිතා උපසඞ්කමිත්වා අමෙහි සඞ්ගං ආගච්ඡ අම්මා'හි වදන්හි සා නෙසං කථං සුත්වා මම මාතාපිතූනඤ්ච වචනං න භින්දිස්සාමී'ති චින්තෙත්වා තුණ්හීභූතා තඤ්ඤෙව අඤ්ඤාසි එවං ඨානං ඤපෙපන්නියා

නස්සා සත්තාදිවසානි අනිත්තනන්නානි එත්තකං කාලං නිරාහාරාව අඤාසි තදා සක්කෝ දෙවමනුස්සෙසු චාරිකං චරන්තෝ තං තථාපි නං දිස්වා මහාගුණාය භූමාරිකා වීමංසිස්සාමි නන්ති විත්තෙන්වා අභිරූපං මානවකවණ්ණං නිම්මිණිත්වා තස්සා සන්තිකමුපගම්ම තාය සද්ධිං සල්ලපන්නෙන්වා එවමාහ.

නීලවෙලල්ලිතබධම්මිල්ලා ථුල්ලපඛුම්හජ්ඣානනා,
නීලායතසාලකිඤ්චිමාසි නයනද්වයං.
හෙමවලල්ලිව ලීලාය දෙවකඤ්ඤාසුව නන්දනෙ,
චන්දලෙඛා විය්‍යාකාසෙ හදෙ කිමේධ තිට්ඨසි.
කා වා තවං කස්ස වා සීතා කුතෝ කිමේධ ආගතා,
කිඤ්ඣායෙන්ති අඤාසි කෝ තෙ භත්තා මනොරමෙ.
යුවනිං යුවොව කාමෙති යුවානං යුවතී තථා,
තිමතව හදෙදනිධ සමානමති වයෙ සිතා.
පොසෙමි හරියතෙතන තුවමජ්ජතනා සදා,
අහං තෙ පති හෙස්සාමි තුවං මෙ හරියා භවා'ති

තං සුත්වා කුමාරිකා එවමාහ.

යං තවං මෙ භණසි සම්ම කාරණං විය දිස්සති,
න සොභනත්තියෝ ලොකෙ පුරිසහරණං විනා.
යඤා නත්ථි ධවො නා තු විධවා'ති පවුච්චති,
විධවා සබ්බදුක්ඛස්ස භාගී භවති සබ්බදා.
මයහං අත්ථි පිතා මාතා මමෙවනෙතා 'නුසාසයුං,
යාවායාම මයං යුත්තා තාව එත්ථෙව හොති'නි.
මාතාපිතූනනං වචනං න කරොන්තා නරා ඉධ,
වීනාසං ඉධ ලොකෙසු යන්ති පෙච්ච'පි දුග්ගතිං.
යදිමාතාපිතා මයහං අනුජානන්ති මානව'
තථා තෙ සහමෙ හොහි නො වෙ භවතු සහමෙ 'ති.

අථ සක්කෝ තස්සා කථං සුත්වා තෙනහි හොති අනිච්ච වා ඡා නාසි ඉමං භත්තං භුඤ්ජා'ති එකං භාජනපූටං තස්සා දත්වා අගමාසි සා භත්තං ගහෙත්වා කාලං ඔලොකෙත්වා පුරෙභත්තං නාවායංති, ඤත්වා දුනං දත්වා භුඤ්ජිස්සාමි 'ති කාලං ඔසෙසෙසි තතො නහියස ඤුවසානෙ විත්තලපබ්බතවිහාරෙ වසන්තෙ එකො ඛීණාසවෙ තං සුත්වා ආකාසෙනාගන්ත්වා තස්සා'භි මුඛෙ පාතුරහොසි සා ථෙරං දිස්වා තුඨමානසා පච්චපනිසිතෙන වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා භත්තස්ස පූරෙත්වා ථෙරස්ස දත්වා ථොකං නිසීථ භන්තෙ'නි වත්වා තුරිතතුරි තා ගවජ්ඣනතරං පවිසිත්වා සාඛාභඞ්ගං නිවාසෙත්වා වල්ලියා බන්ධි ත්වා නිවත්ථවත්ථකං ඩොවිත්වා චුම්බටකං කත්වා ථෙරස්ස අදාසි ථෙ රො තං පත්තං චුම්බටකෙ ඨපෙත්වා අසං මං පඤතුනි අඩිඨාය ප

සසනත්‍රියා'වසසා ආකාසං උග්ගච්ඡන්තා විහාරමේව අගමංසි සා තං දිස්වා පසන්නමානසා හුත්වා දුනාවසෙසං භුත්වා අත්තනෝ දුනං ආවජ්ජිත්වා ගච්ඡන්තාරෙ පටිච්ඡන්නනා නිසීදි තදා රඤ්ඤා ඡත්තෙන අධිවච්ඡා දෙවධිනා තැසා දුනෙ සොමනසසා හුත්වා ජන්තාපිඩවිවරතො නික්කම්ම සාධුකාරං කරොන්තී එවමාහ.

සාධු සාධු කුමාරිකෙ සඩ්'සි ධම්මජීවිනි,
සාධු දුනං අදසි තවං සාධු පූජා සදා හවා'නි.

රාජා තං සුත්වා කසස හෝ සාධුකාරං දදසි'ති පුච්ඡි සා මහාරාජ මහාගාමෙ සංඝමවවසස ධීතා කිච්සංඤා නාම නිග්‍රොධසාලඛණ්ඩ මහි දුනං අදසි තසසා'හං සාධුකාරං අදසි'නති ආහ රාජා තං සුත්වා අමවෙව අණාපෙසි සීඝං හෝ තඤ්ච ගන්ත්වා තං සකටයොගෙ නිසීදුපෙත්වා අලංකරිත්වා ආනෙථා'ති ආහ තෙ ගන්ත්වා ගච්ඡන්තරෙ නිසීදනං කුමාරිකා දිස්වා අම්ම අම්හාකං රාජා තං ආනෙතුං අමෙහ පෙසෙසි එහි ගච්ඡාමා'නි යාචිංසු අථ සා මම මනාපිකුනනං අනාගච්ඡන්තාතං සන්තා'ගං ජානං ඉදුනි මං පහාය ගතෙහි වා මතෙහි වා භවිතබ්බනති විනොනත්වා තෙසං වචනං සාධු'නි සම්ප ටිච්ඡි අථාමවෙවනි උස්සාහිතා උදකං පවිසිත්වා නහාත්වා සාඛාහ ගං උදකෙ පහාය නිවාසනත්ථාය වත්ථානි ආහරථා'නි හත්ථං පසා රෙසි අමවවා රඤ්ඤ පහිතං සාටකං නීහරිත්වා තසසා හත්ථෙ ඨ පෙසුං සා තං දිස්වා ඉදං හොනෙතා ථූලං අමනාපං අඤ්ඤං ආහ රථා'නි ආහ අථෙකවෙව තං සුත්වා සාඛං නිවාසෙත්වා නිසිහනා ය තෙ සාඛතො ඉමං අමනාපනති වත්වා මනුස්සලොකෙ ඉතො සුබ්බිතරං වත්ථං නත්ථී'නි ආහංසු තැම්ං ඛණෙ සඤ්ඤා තසසා පුඤ්ඤානුභාවෙන දිබ්බමයෙ පචසාටකෙ අක්ඛයං කත්වා නිඤ්ඤ ත්ථාය අධිට්ඨාය පෙසෙසි සා තතො එකං සාටකං ගහෙත්වා නිවා සෙත්වා යොගමාරුය මහියහනවිහාරං ගන්ත්වා තත්ථ බහුනනං භික්ඛූනං ච්වරත්ථාය වත්ථානි දත්වා අත්තනෝ පරිවාරසස දිබ්බව ත්ථමෙව අදසි පෙළායසසා සාටකෙ ගහිතගහිතං ඌනං පරිපූරෙ සි අථ සා අනුපුබ්බෙන අනුරාධපුරං ගන්ත්වා රාජානං පසසි රා ජාපි තං දිස්වා සොමනසෙසා තසසා මහන්තං සම්පත්තිං අදසි සාපි තත්ථ සකලසස භික්ඛුභික්ඛුණිසංඝසස ච රාජානං ආදි- ක ත්වා සබ්බරාජපරිසාය ච නගරවාසීනං ච දිබ්බවත්ථානෙව අදසි රාජා තං එකසස පුත්තසස දත්වා තසසා සකලරොහණජනපදං භත්තගාමං කත්වා අදසි සා තතො පභාය තත්ථ වසමානා දුනා දීනි බහුනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා ආයුපරියොසානෙ සපරිසා දෙ වලොකෙ නිබ්බත්තීති.

දුනෙන සත්තා නිදිවං වජන්ති දුනෙන විඳන්ති සිරිං නරෙසු,
ලහන්ති දුනෙන සිවං පුරම්පි දදෙය්‍ය තස්මා සත්තං පදුනෙ'නි.

කිත්තිසංඝාස වත්ථුං නවමං.

සඩ්ඝසුමනාස වත්ථුමහි අසම්භාතුපුබ්බකථා.

එකස්මිං කිර සමයෙ අනුරාධපුරෙ මහාවාලුකවිහාරියා සුමනා නාමෙ නා මාතුගාමො සඩ්ඝං හොති පසන්නා තස්ස තස්ස චෙතියබොධියාදීනි පූජෙන්තී දිනා පූජෙන්තී මානෙන්තී ධම්මං සුණන්තී භික්ඛූ උපට්ඨහන්තී පරිවසති තස්සා සඩ්ඝවන්නතාය සඩ්ඝසුමනාති නාමං අහොසි තස්මිං සමයෙ රොහණජනපදෙ මහාගාමතො එකො මනුස්සො කෙනචිදෙව කරණීයෙන අනුරාධපුරමාගම්ම මහාවාලුකවිහාරියංයෙව නිවාසං ගණ්හි සා තෙන සද්ධිං මිත්තසන්ථවං කත්වා තස්මිං පරිබද්ධචිත්තා අහොසි අහො මාතුගාමානං චිත්තස්ස අභිසෙසතා—තථා හි.

අයං කණ්ටකරුක්ඛො'නි වීසරුක්ඛො'නි වා අයං,
අයං චන්දනරුක්ඛො'නි න වීසෙසෙ'නි යථා ලතා.
කාමඤ්ඤා වනිතා ලොකෙ හීනඋක්කණ්ඨමජ්ඣිමෙ,
කුලීනෙ දුක්කුලීනෙ'පි නජහන්ති ලතා විය'නි.

සො'පි තස්සා පටිබද්ධචිත්තතං මහාගාමං නෙසි තතො සා තස්ස ගන්ත්වා තස්සා ගෙහෙ වසමානා නිච්චමෙ'ව අඤ්ඤානං භික්ඛූනං සලාකභත්තානං දෙති නිච්චං ධම්මං සුණාති චෙතියබොධියාදිනි වන්දන්තී පුඤ්ඤමෙ'ව කරොති අථෙකදිවසං සා ආසනසාලං ගන්ත්වා භික්ඛූනං වෙය්‍යාවච්චං කුරුමානා කාලං විත්තාමෙසි තස්සා පන සාමිකො අස්සඩ්ඩො තස්මා තං ගෙහමා'ගන්තුං කිඤ්චි පුඤ්ඤකම්මං කරිස්සාමි'ති ගෙහෙ කිඤ්චි කම්මං න කරොසි'නි තස්සා කුජ්ඣිත්වා ගෙහතො නිහරි සා පන සත්තදිවසං ඡඩ්ඩිතපතිතගෙහකුඩ්ඩං නිස්සාය නිරාහාරා වසමානා නිස්සංසයෙන අත්තනො ජීවිතභාවං ඤත්වා අනුරාධපුරෙ මම මාතාපිතූනඤ්ච සන්තිකමෙ'ව ගමිස්සාමි'ති අනුරාධපුරගාමිමග්ගං පටිපන්නා තස්ස තස්ස චෙතියබොධියාදීනි වන්දන්තී අනුපුබ්බෙන නිග්‍රොධසාලඛණ්ඩවාරං සම්පාපුණි අහො සෙරිවාරිත්තාදීනං එවමෙව පරිගුණි හොති—තථා හි.

බුද්ධකං වා මහන්තං වා ඉඤ්ජනිඤ්ච ක්‍රියාවිධිං,
මාතාපිතාදිවුඩ්ඪානං අනුඤ්ඤයෙ'ව කාරයෙ.

ලහභෙතානා'පි බෙ රජ්ජං නිවජ්ජාය ජනකෙ ජනෙ,
බහුමන්තාබෙබා න සෙ ලොකො අනුජ්ජනෙන සූනුනා.

අනනුඤ්ඤසුය වුඩෙහි කතං යං අබ්භුතං'පි ච,
ගරහනතානසසවො එසො සෙරිවාරී'ති ඤුතකා.

අනුඩතො අවපලෝ නිපකෝ සංවුතින්ද්‍රියෝ,
පසංසං ලභතෙ පුත්තෝ වුඩ්ඪිං පපෙපාති සබ්බසෝ'ති.

සා පනෙසා සඩාසුමනා මාතාපිතූනනං අනාරොචෙත්වා ආගනත්වා එතානකං දුකඛමනුභවි අථ තස්ස සීතං තං දෙවමනුසෙසසු චාරිකං චරමානො සහෙකා දෙවානම්පෙදු දිසවා සඩා එසා වහූ තත්තපමාණිකා'ති ඉන්නෙතා මහලලකවණ්ණන තත්තපුටමාදුය ත සසානිමුඛෙ පාතුහරිත්වා තසසා සනතිකං ගනත්වා කුහිං ගවජසි අ මා'ති පුවිති නාය අනුරාධපුරං ගවජාමී'ති වුත්තෙ සකෙකා භං අ නිමිප ඤානරූපාසි ඉමං භත්තං භුජා'ති භත්තපුටං අදාසි සා භත්ත පුටං ගහෙත්වා ඉමසමිං ඨානෙ උදකං නත්ථි වත්වා අඨාසි සකෙකා තසසා අවිදූරෙ ඨානෙ සුසඳතිතං එක- පොකඛරණිං දසෙසසි සා පොකඛරණිං ගන්ත්වා නහාත්වා භත්තපුටං ගහෙත්වා හත්ථෙ ධොවි ත්වා සීතා කාලං ඔලොකෙත්වා දූරෙභත්තං තාව අයං'ති ඤත්වා කා ලං ඝොසෙසි තං සුත්වා නලහරසමුද්දපබ්බතවාසී මහාධම්මදින න්‍ථෙරෝ නිරොධසමාපත්තිං සමාපජ්ජිත්වා සත්ත දිවසෙ නිරෝ ධා වුට්ඨිතෝ පත්තචීවරං ගහෙත්වා තස්සාවිදූරෙ ඨානෙ ඨිතෝ අථ සා ථෙරං දිසවා පසන්නමානසා පත්තං ගහෙත්වා භත්තං පූ රෙත්වා ථෙරස්ස දත්වා ඔහුත්තං නිසීථ හනෙන'ති වත්වා පවිවිත්තන ඨානං පවිසිත්වා සාඛාභඟං නිවාසෙත්වා අත්තනා නිවත්ථවත්ථං ධෙ විත්වා චුම්බටකං කත්වා අදාසි ථෙරෝ සා මං පස්සතු'නි අධිට්ඨාය ව ත්ථුම්බටකෙපත්ත. ඨපෙත්වා ආකාසම්බුභුඤ්ඤනත්වා විහාරමෙව අ ගමාසි සාපි තථා ගවජ්ජත්තා ථෙරං දිසවා පීතියා ඵුටසරීරා ථෙරෙ දස්සනපථමනිඤ්ඤත්තෙන වන්දිත්වා දිනනාවසෙසභත්තං භුඤ්ඤා අනුරාධපුරමගඟං පවිපජ්ජි තස්මිං බණෙ තස්මිං නිග්‍රොධෙ අධිවත්ථා ඉදවතා එකසමිං පසිබබතෙ අඤ්ඤිබබවත්ථං ඨපෙත්වා එ කසමිං පස්සෙ දිබබභත්තං ච ඨපෙත්වා දිබබමයගුළපූවෙ ච පූරෙ ත්වා සකටයොගඟං ආරුයහ තං තත්ථ ඨපෙත්වා සකටං පාජෙනෙතා තස්සාවිදූරඨානෙ පාකටෝ භූත්වා කුහිං ගවජ්ජ අම්මා'ති දුවජි තා ය අනුරාධපුරං ගවජාමී'ති වුත්තෙන තෙන හි ආගවජ ඉමසමිං ස කටෙ නිසීද අහම්පි තත්ථ ගවජාමී'ති සා සාඛ අය්‍ය තයා සඛිං ප ච්ඡතෙ ගවජාමී සාඛා නිවාසෙත්වා සකටෙ නිසීදිතුං න සක්කා'ති ආහ තතෙතා සෙ තස්සා එකං දිබබවත්ථං අදාසි ඉමං නිවාසෙත්වා සකටං ආරුයහථා'ති සා තං නිවාසෙත්වා සකටං ආරුහි තං පන සකටං දෙවානුභාවෙන මුහුත්තමත්තෙනෙන චෙතියගිරිං සම්පාපුණි සද, දෙවපුත්තෙතා ගුළපූවනිසසනිණ්ණිසමිං සකටං නිවත්තෙත්වා ඉතෙ

පඨාය මයා ගන්තුං න සක්‍යා'ති වත්වා පක්කමිත්වා තස්සා දන්ධා අන්තාරධාසි තදා තස්ථ නිබ්බත්තා නිකාසිකාදෙවතා තං පක්කමිකාමං දිස්වා ගච්ඡන්තියේව දිස්වා තස්සා වෙය්‍යාවච්චකරෝ හුත්වා තස්සා හත්ථතෝ තං සබ්බං ගහෙත්වා අනුරාධපුරං පත්වා මහාපාලියං භික්ඛූනං ඔසරණවෙලාය තත්ථ ඨපෙත්වා අන්තාරධාසි තතෝ සා භික්ඛූ දිස්වා පසන්නමානසා පවමහාවාසෙ නෙකසතානං භික්ඛූනං ච භික්ඛූනීනං ච දිබ්බභත්තාදිබ්බපූවදිබ්බසාටකෙ ච අදාසි තදා රාජා විහාරං ගච්ඡන්තෝ මහාපාළියංහි ඨිතං එතං සබ්බං දිස්වා පසන්නමානසොකෙ නිදං දින්නං'ති පුච්ඡි මනුස්සා සඩ්ඝසුමනාය දින්නභාවං කථෙසුං රාජාතං පක්කොසාපෙත්වා ඝරූපගමනං පරිපුච්ඡි සා තං සබ්බං වික්‍ඛා රෙත්වා කථෙසි රාජා තස්සා තුස්සිත්වා අත්තනෝ අග්ගමහෙසිත්තෙන න අභිසෙකමදාසි සා අභිසෙකං පත්වා රාජානං ආදිං කත්වා සකලනගරවාසිනං දිබ්බවත්ථමෙව අදාසි අඤ්ඤිබ්බසාටකානි පරිභුඤ්ජි නාගමිංසු සා තතෝ පඨාය ඝරූපගිනි පුඤ්ඤානි කත්වා දෙවලෝක පරායණා අහොසී'ති.

සඩ්ඝබලං පසඤ්ඤ හෝ ජනානං ඉධෙව දෙවාතමුපායසන්ති,
කථාතු දෙවෙසු ච මානුසෙසු පරත්ථ තේසං මහතීං විභූතිං.

සඩ්ඝසුමනාය වත්ථුං දසමං.

එත්තාවතා ඒළිසවගෙහා ඡක්කා.

කාකාය වත්ථුමහි අසමානුපුබ්බිකථා.

සිංහලදීපෙ කිර රොහණජනපදෙ මහාගාමෝ නාම අත්ථි තස්මිං නිස්සවාපිපාළියං හෙඩ්ඩිමමරියාදයං කාකබොධී'ති පඤ්ඤාතෝ මහාරුහෝ අහොසි තස්ථෙකෝ කාකෝ කුලාවකං කත්වා තත්ථ තත්ථ ගොචරං ගහෙත්වා විහරන්තෝ නාගදීපෙ නාගගාමමාරෙ කාලරුකෙ කාකියා සද්ධිං වසන්තෝ තං භරියං කත්වා ආනෙත්වා කාකබොධියමේව පටිවසති අථාපරභාගෙ කාකියා කාකස්ස අඤ්ඤිස්සාය සද්ධිං විප්පටිපජ්ජතිං දිස්වා කුජ්ඣිත්වා නාගදීපමේව අගමාසි කාකොපි තස්සා ගතකාලෙ සොකපරෙතෝ හුත්වා වෙ තයෝ දිවසෙ ආහාරකිච්චමත්තම්පි තස්සා සන්තිකං ගච්ඡන්තෝ අන්තරාමග්ගෙ රොහණජනපදෙ මාතුලවිහාරං සම්පාපුණි අථ තස්මිං විහාරෙ භික්ඛූ පිණ්ඩපාතපටික්කන්තා හොජනසාලාය වත්තං කරොන්ති තස්මිං බ්‍රහ්මණෙ කාකෝ හෙසුං සංඝත්ථෙරස්සාවිදූරෙ රුක්ඛසම්මිං නිසිදිත්වා අත්තනෝ ඤාතිජ්ඣිත්තාභාවං පකාසෙන්තෝ එවමාහ.

විත්තාසමෝ නත්ථි සරීරසොසනං නෙව'ත්ථි අඞ්කසමානි ච ආපදානි,
තණ්හාසමෝ නත්ථි නිහිනලජ්ජෝ බුද්ධසමෝ නත්ථි ජනස්ස දුක්ඛං.

එතස්ස සබ්බඤ්ඤභාවප්පත්තෝ බුදං භදන්තෙ අභිපීළති මෙ,
දුනස්ස ජානනත්ථි ඵලං වසීසා මනත්ථානඉවෙච්'වමි'ධාගතොසමි'ති.

ථෙරෝ පන කාකරූනං ජානාති තස්මා අයං කාකෝ අත්තනොා ඡාතජ්ඣත්තභාවං කථෙසි'ත්ති ඤත්වා සාමණෙරං පක්කොසාපෙත්වා පිලොනිකාවථෙත්වා ථොලෙන තිත්තෙත්වා ජාලං ගණ්හාපෙත්වා පලුඞ්කාලෙ නිබ්බාපෙත්වා කාකස්ස දුපෙසි සෝ තං භුත්වා සුඛිතෝ අත්තනෝ ගමනාභිච්ඡං ථෙරස්ස වත්වා ආගමනකාලෙ පස්සිත්වා ගමිස්සාමි'ත්ති වත්වා අගමාසි අථ සෝ නාගදීපං ගන්ත්වා භරියං පස්සිත්වා තස්සා සන්තිකෙ කතිපයදිවසං වසිත්වා තං ගහෙත්වා ආගච්ඡන්තෝ පුන මාතුලවිහාරං සම්පාපුණි අථ ථෙරස්සා'විදූරෙ නිසිදිත්වා කාකෝ භරියාය සද්ධිං අත්තනෝ ආගමනං කථෙසි පුරෙවිය ථෙරෝ තෙසං විඤ්ඤාං තෙලපිලොනිකං අදාසි තෙ තං භුත්වා සුඛිතා අහෙසුං තතෝ කාකෝ එවඤ්ච අය්‍යා දුක්ඛවාසං වසන්ති න සුලභානපානං යහන්නුනමහ මයා සද්ධිං ආගච්ඡන්ති අථාහං භදන්තෙ පරිහරිස්සාමි'ත්ති එවං විඤ්ඤත්වා ථෙරස්ස එවමාහ.

මා ධංකෝ චපලෝ එසෝ නිරවිඤ්ඤාණගොච්'ති වා,
මඤ්ඤාදිත්තබ්බා සදා භන්තෙ පුත්තා ඤත්වාන ගාථියං.

ගහණීය්‍යං මණිං මිළෙහ තථා කඳුමතු'ප්පලං,
ගොහි නොරොචනා චෙව මම්මතෝ'පි සුභාසිතං.

උපඨිස්සමහං භන්තෙ යථාසත්තිං යථාබලං,
මයා සහෙ'ව ගන්තබ්බං මමානුග්ගහබුද්ධියා'ති.

තං සුත්වා ථෙරෝ භික්ඛූනං එසෝ ආවුසෝ කාකෝ අම්හෙ අත්තනා සද්ධිං ආගමනං ඉච්ඡති'ත්ති වත්වා පවිස්සනියා භික්ඛූනි සද්ධිං තෙන අඞ්ගනමගඤ්ච පවිජ්ජි කාකොපි මාතුලවිහාරතෝ යාව මහාගාමෙ මවලවිහාරං තාව චතුචත්තාළිසයොජනෙ භික්ඛූනං යාගු භත්තාදයෝ සුලභං කරොන්තෝ ආනෙසි කථං සෝ භික්ඛූනං දූනං දදති'ත්ති සෝ පන ථෙරස්ස ඉඞ්ගිනා මගෙන භන්තෙ ගච්ඡථ එවඤ්ච සුඛිතකිං එස්ස දුඛිතකිං එසෝ සඩ්ඩ අස්සඩ්ඩෝ'ති ආදිනා කථෙසි තෙ තෙන සඤ්ඤුණ්ණෙන සුලභගිකා භවිස්සන්ති එවං සෝ භික්ඛූගහෙත්වා නවජ්ඣන්නෙ මහාගාමං ගන්ත්වා එකස්මිං විහාරෙ වසාපෙත්වා අන්නෙ තෙමාසෙ කාකියා සද්ධිං උපඨහි ථෙරෝ තෙමාසාතික්කමෙ අම්හා කම්'ව විහාරං පවාරෙතුං ගච්ඡාමා'ති කාකස්ස ආහ සෝ'පි භ

සෙහ භික්ඛූනං විවරානි දුබ්බලානි බහු පනේ'ස්ස විවරලාභෝ පඤ්ඤයති ඉඩේ'ව පවාරෙථ භනෙත'නි වත්වා මහාපවාරණදිවසෙ හත්ථා ගොඨසමුද්දසමීපෙ අඩුකං නාම ගාමං අජ්ජ තුම්හෙහි ගන්තබ්බං තස්මේ'කා උපාසිකා බහූනි විවරා'නි චෙව පරිකප්පාරෙ ච සම්පාදෙත්වා භික්ඛූනං ආගමනං ආගමයමානා නිසිනනා'නි ආහ තතෝ සපරිසෝ ථෙරෝ තස්ථ ගන්ත්වා තාය දිනනානි සවිවරානි පරිකප්පාරානි ගහෙත්වා කාකස්ස වත්වා අත්තනෙනා මාතුලවිහාරමෙව අගමාසි තතෝ කාකෝ ච කාකී ච ථෙරෙ ච භික්ඛුසංඝෙ ච චිත්තං පසාදෙත්වා තතෝ චුතා කිර තාවතිංසභවනෙ නිබ්බත්තිංසූ'ති.

කතූපකාරං හදයෙ කරොනතා කරොනතීකාකා'පි පුනෝ'පකාරං,
ක්තිනනචිතතං හදයෙසපඤ්ඤුම්තතදුමාහොථකතඤ්ඤදා හොථා'ති.

කාකස්ස වත්ථු පඤ්චමං.

කාකවණ්ණතිස්සමහාරඤ්ඤෙ, වත්ථුමහි අඤමානුපුබ්බිකථා.

අම්හාකං භගවතෝ බුද්ධුප්පාදස්ස පුරිමභාගෙ ජම්බුදීපෙ කිර ඕලකඡනපදෙ පවත්තනගාමෙ එකෝ මිලක්ඛපුරිසෝ අහොසි සෝ එකං පත්තෙකබුද්ධං දිස්වා ඉරියාපථෙ පසන්නෝ උපසංකමිත්වා ධම්මං සුත්වා පසන්නෝ පත්තෙකබුද්ධං නිමන්තෙත්වා මූලඵලාඵලයාගුභත්තාහි දීහි පටිජග්ගති සෝපනෙ'කස්මිං සමයෙ පණ්ණභිජ්ජං රොපෙසි තතෝ පණ්ණයඤ්ඤ නිබ්බත්තිත්වා නවිරෙනෙ'ව එකං පණ්ණඵලං ගණ්හත්වා යාවීං නාමෙත්වා අඩාසි තතෝ සෝ තං පක්කාකාලෙ ඡින්දිත්වා ඔතාරෙත්වා ඉතෝ චිතෝ සඤ්චාලෙන්නෝ අවස්සායං ලුම්පිත්වා තතෝ තස්මිං ඔකාසෙ හරිතාලරසම්'ව සුවණ්ණවණ්ණං පණ්ණරසං පූරෙත්වා අඩාසි සෝ තං දිස්වා ඉදං අගඵලරසංනාඤ්ඤදසංඅනුච්ඡවිකං අය්‍ය සසමේ'ව අනුච්ඡවිකං තස්සෙව දස්සාම'නි විනෙත්වා පත්තෙකබුද්ධෙ ආගතෙ වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා පණ්ණරසෙන පූරෙත්වා පත්තෙකබුද්ධස්ස දත්වා පණ්ඩිං ඨපෙන්නෝ එවමාහ.

ඉතෝ චවිත්වාන භවෙ භවෝහං මහිඞ්ගිකෝ ධනවා සීලවා ච,
සඩෙ මුදූ දානපතී ච හුත්වා සඝාපවඝාං අභිසම්භුණෙය්‍යං'නි.

තතෝ පත්තෙකබුද්ධෝ පණ්ණරසං භුඤ්ජිත්වා තත්ථේ'ව වසන්නෝ නිච්චං තස්සෙ'ව ඝරෙ භික්ඛං ගණ්හාති අථෙකදිවසං සෝ ජානපදිකෝ අඤ්ඤත්ථ ගච්ඡන්නෝ හරියං ආමන්නෙත්වා හදෙ අහං අජ්ජ උය්‍යූරෙ ආගමිස්සාමි අය්‍යං සුඛෙන පරිචරෙය්‍යාථා'ති වත්වා අගමාසි පත්තෙකබුද්ධෝ'පි කාලං සල්ලක්ඛෙත්වා සුනිවත්ථෝ සුපාරුතෝ සනනිඤ්ඡියෝ සන්තමානසෝ යුගමත්තදසෝ භමරවණ්ණං පඨමං ග

පානාගාරං යථා සොණ්ඩා පවිසිත්වා අනෙකකා,
පිවනත්ති තා'ව සබ්බා තා සහනත්ති සකලං පජං.
යථා සභායමා'ගම්ම විසඤ්ඤනත්ති පුථුජ්ජනා,
සභාසමා ඉමා කාමා නත්ති තාසු විචාරණා.
සබ්බසාධාරණා එතා අඛිකානං පපා යථා,
අනත්ථදූ'නුභොනත්තානං ජනානං කිමථලං යථා.
අලිකං භණනත්ති සච්චංව සච්චං තා අලිකං කරෙ,
කරොනෙත'කඤ්ඤ පෙමං තා වචනං සඤ්ඤඤ්ඤං පරං'හි.

තං සුත්වා සො තඤ්ඤා මඤ්ඩබ්බො අහොසි තතො පඨාය සො යා වජ්ජං පවෙචකබ්බං අතිරෙකතරං උපඨහනෙන්ා තතො වුත්ථා කා මාචචරදෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා අනුපමං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො චුතා මනුඤ්ඤලොකෙ ලඹකායං මලයදෙසෙ අමරුපපලලෙණ සමීපෙ නෙසාදගාමෙ නෙසාදෙ හුත්වා නිබ්බත්ති තඤ්ඤ මාතාපිත රො අමරුපපලෝ'ති නාමමකංසු සෝ දූරකෙඨි සඩිං කීළමාණා වාලුකා සංකඩ්ඩිත්වා දූරකෙ භික්ඛූ'හි පට්ඨාපිය නිසිදුපෙත්වා භික්ඛූ සඤ්ඤඤ්ඤ දූනං දෙමා'ති වාලුකාභත්තං පරිවිසනෙන්ා නිච්චං කීළති පුනෙකදිවසං වාලුකාය වෙනියං කත්වා නිවත්ථවත්ථතො පුත්තං ග හෙත්වා තුජ්ජවලලරි දණ්ඩකමිං බන්ධිත්වා මුඛකාහලෙන ථූපපූජං අ කාසි තතො වුඩ්ඩිපත්තො අමරුපපලලෙණවාසිත්ථෙරසන්ායෝ යා වජ්ජං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තතො චුතො රොහණෙ මහාගාමෙ ගොඨාභයඤ්ඤරඤ්ඤ පුත්තෙනා හුත්වා නිබ්බත්ති කො පනා'යං ගොඨාභයො 'හි—දෙවානංපියතිඤ්ඤමහාරාජෙ කාලකතෙ තඤ්ඤ කිර දුනියභාති කො උපරාජා මහානාගො නාම අහොසි දෙවානංපියතිඤ්ඤරඤ්ඤ කිර අග්ගමහෙසි අත්තනො පුත්තඤ්ඤ රජ්ජං ඉච්ඡනත්ති තරමාණා පිං කරොනතඤ්ඤ උපරාජ්ඤ විසෙන අබ්බං යොජෙත්වා අබ්බමාත්තෙ ථ පෙත්වා පෙසෙසි දෙවියා පුත්තො උපරාජෙන සඩිං ගතතා භාරිනෙ ව්වථෙ සයමෙ'ව අබ්බං ගහෙත්වා ඛාදිත්වා කාලමකාසි උපරාජා තං කාරණං ඤත්වා දෙවියා භීතා තතොයෙ'ව අත්තනො දෙවිං ච බල වාහනං ච ගහෙත්වා රොහණං අගමාසි තඤ්ඤ මහෙසී අන්තරාමග්ගෙ ය ටඨාලවිහාරෙ නාම අජ්ජ තඤ්ඤම් පුත්තං විජායි තඤ්ඤ විහාරනාම ච අත්තනො භාතුනාමං ච ගහෙත්වා යටඨාලනිඤ්ඤෙ'නි නාමමකාසි තතො ගන්ත්වා මහාගාමෙ වඤ්ඤෙතා රොහණෙ රජ්ජං කාරෙසි තඤ්ඤ අච්චයෙන තඤ්ඤ පුත්තො යටඨාලනිඤ්ඤො මහාගාමෙයෙ'ව ර ජ්ජං කාරෙසි තඤ්ඤ අච්චයෙන තඤ්ඤ'පි පුත්තො ගොඨාභයො නාම තත්තෙ'ව රජ්ජං කාරෙසි තඤ්ඤ පුත්තො අයං කාකවණ්ණති

සසමහාරාජා අහොසි සෝ කිර කාකරූපං ජානාති තස්මා'සස කා කවණ්ණනියෝ'ති නාමං අහොසි සෝ අනුපුබ්බේන විඤ්ඤූතං පත්වා අමවෙව්හි රජෝජනා'හිසිත්තෝ පුබ්බනිස්සයසම්පන්නත්තා මහාදානපති අහොසි තස්ස ඛෝ පන රඤ්ඤෝ විහාරදෙවී නාම අග්ගමහෙසී අහොසි කා පනෝ'සා විහාරදෙවී'ති කල්‍යාණීය නිස්සම්භාරඤ්ඤූ ඔතා.

තස්සා'ඝමානුපුබ්බකථා.

සීහලදීපෙ කල්‍යාණීයනිස්සෝ නාම රාජාඉස්සරං පවත්තෙන්ති තස්ස උත්තියෝ නාම කණ්ඨෝ උපරාජා අහොසි සෝ කල්‍යාණීයථේරස්ස සන්තිකෙ සිප්පං සික්ඛි තතොයෝ රඤ්ඤෝ අග්ගමහෙසියා සඞ්ගං විස්සාසං අකාසි රාජා තං ඤත්වා ගණ්හථෙතං'ති අමවෙව ආණාපෙසි උත්තියෝ තං ඤත්වා භිතෝ පලායිත්වා අඤ්ඤත්ථ වසන්තෝ එකස්මිං දිවසෙ දෙවිං සරිත්වා පණ්ණං ලිඛිත්වා එකං දහරං භික්ඛුවෙසං ගාහාපෙත්වා ඉදං රාහසෙන දෙවියා දෙහි'ති පණ්ණං අදාසි තදා කල්‍යාණීයථේරෝ නිච්චං රාජගෙහෙ පරිභුඤ්ජති දූතෝ ගන්ත්වා රාජමාරෙ ඨිතෝ ථෙරෙන සඞ්ගරාජගෙහ'මගමාසි ථෙරෝ තං රාජකුලූපගෝ අයං'ති සඤ්ඤමකාසි රාජපුරිසා'පි ඉථ්ථිරූප අන්තෙවාසි එකා අයං'ති ඤත්වාසුං අථ රාජා ච රාජමහෙසිකා ච නෙ සක්කච්චං පරිවිසිත්වා වන්දිත්වා පක්කාමිංසු තතෝ සෝ දූතෝ තං ලෙඛං දෙවියා පෙක්ඛමානායභූමියං පාතෙසි රාජා තස්ස සද්දං සුත්වා නිවත්තිත්වා ඔලොකෙන්තෝ ථෙරස්ස ලෙඛනසමානං ලෙඛං දිස්වා නිස්සංසයං ථෙරෙන කතකම්මං'ති මඤ්ඤමානෝ කුජ්ඣිත්වා එතං තෙලකටාහෙ ඛිපථා'ති ආණාපෙසි අථ රාජපුරිසා තෙලකටාහං උඛනං ආරොපෙත්වා උඛමඛෙ කත්වා තෙලෙ පක්ඛාහිතෙ ථෙරං තස්ස නෙසුං ථෙරෝ තස්මිං ඛණෙ විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්වා කටාහමත්ථකෙ නිසිදි ඉන්දනීලමණ්ඩලෙ රාජහංසෝ විය තථාවිධ'ම්පි තං උණ්හං ලොමකූපස්ස උණ්හං කාතුං නා'සක්ඛි තස්ස නිසින්නෙනා ධම්මගාථානං සතපපමාණං කත්වා තස්ස පාපස්සා'යං විපාකෝ'ති අතීතං ඔලොකෙන්තෝ අතීතෙ අත්තනෝ ගොපාලදාරකකාලෙ පඤ්ඤාඞ්කිතෙ ඛීරසම්පක්කිත්තනං එකං මඤ්ඤිකං දිස්වා අයං අනිච්චතාය ධම්මෝ'ති විත්තෙන්ත්වා තස්ස නිසින්නෝ'ව පරිනිබ්බායි අථ රාජා ථෙරං ච පූරිසං ච මාරාපෙත්වා සමුද්දෙ පක්ඛිපාපෙසි තතෝ අමවෙ සන්නිපතිත්වා අහෝ රඤ්ඤෝ සාහසිකං කතං'ති භයපපන්නා රාජගෙහං ගන්ත්වා රාජානං එවමා'හංසු.

නිසම්ම ඛත්තියෝ කසිරා නානිසම්මි දිසම්පති,
නිසම්මිකාරිනෝ රඤ්ඤෝ යසෝ කිත්තිංව වඩ්ඪති,
අනිසාමෙත්වාන යෝ දෙසං යඤ්ඤ කුබ්බති නිග්ගහං,
මෙඣ්ඣරඤ්ඤෝ'ව භූපාල සරඪෝ ස විනඤ්ඤති.
අනිහීමං වා'නිමුදුං දීනං ච දිඝසොතනියං,
විසයෙසු නිරතං ලොකෙ රාජානම'වමඤ්ඤති.
ජිණ්ණං ඛරං අදූනාරං පමත්තං ගබ්භිතං සයං,
කුසීතං ව්‍යසනෙ භිරුං රාජානම'වමඤ්ඤති.
ධූමකේතු'ව සපෙපා'ව රක්ඛසෝ විය යො ජනෙ,
සංඣුවෙති යසෝ තස්ස ඝතබින්දූම්'වාමහ'සි.

රාජධම්මා පජාරක්ඛා වුඩ්ඪඤ්ඤූපසෙවනං,
ලොකවොහාරවිඤ්ඤූනි අත්තනෝ පරිපාලනං.
ධම්මෙන පාලනං රඤ්ඤං සුඛදෙසු අජ්ඣභත්තං,
ඛමා ච සමණෙ සාධූ රඤ්ඤෝ එතෙ විභූසනා.
අම්භනම්පි ච යෝ දීනං අත්තනෝ සරණං නතං,
ව්‍යසනෙසූ'නුගණ්හාති ස වෙ භූපතිභූපති.
පජානං පාලනෙ සම්මා ධම්මිකෙ හරණෙන ච,
දීනානං විත්තදානෙන රාජානෝ නිදිවංගතා.
රාගෝ'රගෝ මහාරාජ එරුසෝ කොධරක්ඛසෝ,
හදයෙ වෙ සම්ඨානි ඛන්ති මෙන්තාන වාරියා'ති.

එවමාදිනා ඔවදන්තානං වචනං රාජා නාභිනන්දි තතෝ දෙවතා ඣාජෙත්වා සරඪං එතං නාසෙස්සාමා'ති සමුද්දං උපපානකං කත්වා අජ්ඣොත්ථරාපෙත්වා නවබ්බුදකදිප්පානි පච්චිනිංසඝසඝසානි ච චතුරුත්තරානි පඤ්චසතානි ච ගාමානි වාපිකෙතවත්ථුසංඛ්‍යානි සබ්බානි සමුද්දෙදකෙන අජ්ඣොත්ථරිංසු තදා කල්‍යාණිනෙ සමුද්දං සත්ත ගාවුතං හොති තතෝ එකගාවුතං ඨපෙත්වා සබ්බං අජ්ඣොත්ථරිත්වා ආගතෙසු සමුද්දෙදකෙසු තං පවත්තිං රඤ්ඤෝ අරොචෙසුං රාජා ආසඞ්කිතපරිසඞ්කිතෝ භූත්වා අත්තනෝ වාදසවස්සිකං දෙවිං නාම ධීතරං සබ්බාලඞ්කාරෙණ අලඞ්කරිත්වා මහාචාටිං ආරොපෙත්වා හත්තවඤ්ඣොදකාදිඋපකරණෙ ච ධීතරං ච චාටියං පක්ඛිපිත්වා අයං කල්‍යාණිනිස්සරඤ්ඤූ ධීතා'ති සුවණ්ණපට්ටෙ ලිඛිත්වා චාටියමෙව පක්ඛිපිත්වා ලඤ්ඡෙත්වා ඉදං සමුද්දදෙවතානං බලිකම්මනත්ථි වත්වා සමුද්දෙ විස්සජ්ජෙසි තතෝ දෙවතා සමුද්දෙඣ්ඨරණං නාකංසු අථ සා චාටි ලඞ්කාදීපං වාමං කුරුමානා දෙවතානුභාවෙන රොහණෙ නෝ වවලතීරෙ අඪාසි අථ තස්මිං නියුත්තතා තං දිස්වා කාකවණ්ණාභිස්ස රඤ්ඤෝ ආරොචෙසුං සෝ සපරිවාරෝ ආගන්ත්වා තං දිස්වා සුවණ්ණ

පටෙට අකඛරානි වාවෙත්වා යථාභූතං ඤත්වා තං රතනරාසියං පති ඨාපෙත්වා අත්තනෝ අභිසෙකං කත්වා තස්සා විහාරදෙවිනි නාමමකා සි සෝ තාය සද්ධිං සංවසන්නෝ ගාමනිකුමාරං ච නිස්සකුමාරඤ්ච නි මේ පුත්තෙ ලභිත්වා තෙසං දසමහායොධේ සඛයඤ්ච පටිපාදෙත්වා කත්තබ්බානි සබ්බකිච්චානි පරිනිට්ඨාපෙත්වා නිස්සමහාවිහාරං ච ය ට්ඨාලමහාවිහාරං ච කුටවාලිය මහාවිහාරංචා'ති එවමාදිනි චතුස ට්ඨිමහාවිහාරානි කාරාපෙත්වා අනුපමානි අනෙකානි පූඤ්ඤකම්මානි ක ත්වා චතුසට්ඨිවස්සානි ධම්මෙන රජ්ජං කාරෙත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බ ත්ති සෝ පන අනාගතෙමෙත්තෙය්‍යස්ස භගවතෝ පිතා භවිස්සති විහාරදෙවී තඤ්ඤේව භගවතෝ මාතා භවිස්සති සෙසමෙ'ත්ථ දුට්ඨගාම ණිවත්ථුම්හිආවි භවිස්සති'ති.

ඉච්ච'බහුතං සුචරිතං සුජනෙහි සිද්ධං,
සුත්වාන සාධු මනිමා සුඛමෙ'සමානෝ.

පාපං අකාව සතතං නරකෝ'පගම්ං,
සගහා'පවගගසුඛදං භුසලං කරෙය්‍යා'ති.

කාකවණ්ණතිස්ස රඤ්ඤෝ වත්ථුං දුනිසං.

දුට්ඨගාමණි අභයමහාරඤ්ඤෝ වත්ථුම්හිඅයමානුපුබ්බිකථා.

කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජා කිර විහාරදෙවියා සද්ධිං රොහණෙ ර ජ්ජං කාරෙන්තෝ අනොපමං මහාදානං පවත්තෙන්තෝ මහාගා මෙ පටිවසති අථෙකදිවසං සෝ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස පුරෙභත්තෙ මහාදානං පවත්තෙත්වා පච්ඡාභත්තෙ දෙවියා සද්ධිං සෙනඞ්ගපරිවුතෝ මහන්තෙ නානුභාවෙන නිස්සමහාවිහාරං ගන්ත්වා තස්මිං ඨානෙ භික්ඛූ වන්ද නෙත්වා ගිලානානං භික්ඛූනං හෙසජ්ජං පටිපාදෙන්තෝ අඤ්ඤවිධෙ නාමුඛවායසුත්තන්තබ්බුලාදීහි භික්ඛූනං උපඨහන්තෝ අනුපුබ්බෙන සි ලාපස්සයං ථානාමපරිවෙණං ගන්ත්වා තත්ථ'කස්ස බහුස්සුතස්ස ථෙ රස්ස සන්තිකෙ ධම්මසවණත්ථං නිසීදි තතෝ තෙසං ථෙරෝ ධම්මං දෙසෙන්තෝ ඉදං වෝ මහන්තං ඉස්සරියං පුබ්බෙ කතපුඤ්ඤන ල ඛං ඉදානි'පි තං වෝ පිරං කරොථා'ති වදන්තෝ එවමාහ.

මහාසම්පත්ති තුම්හෙහි ලබ්ධා පූඤ්ඤකම්මුනා,
අපපමාදෙව කාතබ්බා පුඤ්ඤකමෙම ඉදානි'පීති.

තං සුත්වා රඤ්ඤෝ සමීපෙ නිසින්නා විහාරදෙවී කිං භන්තෙ නො තාය සම්පත්තියා යෙසං නො ඩිතා වා පූජිතා වා නත්ථි තෙන ව ඤ්ඤා සම්පත්තිනාමෙසා'ති ආහ තං සුත්වා ථෙරෝ තෙන හි දෙවි

අනෙකාපරිවෙණේ ආසනෙනාමරණෝ සාමණෙරෝ අත්තනෙන සඞ්ගං මනෙනතනිත් ආහ සා තං උපසංකමිත්වා වන්දිත්වා කිං භනෙන බාලහනි ලානොසි'ති පුවත්වා තස්ථ නිසිනනා භනෙන ඉතෝ වුතෝ කත්ථ උපපජ්ජිතුං ඉච්ඡසි'නි සාමණෙරෙන දෙවලොකෝ රමණීයෝ දෙව ලෝකං ගමිස්සාමි'නි වුත්තෙ දෙවී භනෙනා දෙවලොකසම්පත්තියෝ නාම කොඨකෙ පහිසාමිනඛඤ්ඤං විය පුඤ්ඤඋපපාණමෙ'ව තස්ථ වාසොදයෝ පුඤ්ඤයුදයෝ න දිස්සති උළාරතරං පුඤ්ඤකම්මං උප චිණාහතානං රාජත්තසදිසං නත්ථි තදත්ථසාධනත්ථං මම පුත්තො හොථ භනෙන'නි සාමණෙරෝ තං න ඉච්ඡන්තො තුණ්හි අහොසි තතෝ සා භනෙන දුනාදිනො පුඤ්ඤකරණත්ථ රාජානුභාවං පස්සථා'නිව ත්වා තස්ස නිපන්නඨානෙ විත්තවිත්තානං බඞ්ගිත්වා ගන්ධපරිහඞ්ග කත්වා සුමනපුප්ඵසත්ථතෙ මුදුකත්ථරණකෙ තං සයාපෙත්වා සක්කරොදකං පා යිත්වා මුඛවාසසහිතං තම්බූලං හොජාපෙත්වා චන්දනාගරුආදිසුගන්ධං ච මාලත්ථ සුවනාදිපුප්ඵසමුත්තණ්ණ සමුග්ගෙහ ච පඤ්චමුපලපුණ්ණරික කලාපෙ ච නානාවිරාගවත්ථානි ච තථා චිවරත්ථාය හිකඛිතං සුබු මසාටකෙ ච සපිනවනිත මධුඵාණිතවාරියො ච තථා අඤ්ඨබපා නියභාජනානිවා'නි අනෙකොපකරණානි අභිසඞ්ඛරිත්වා ඉදං තෙ තාත දම්මි යථාරුචිං දුනං දෙනී'නි වත්වාරාජත්තෙ සම්පත්තෙ සබ්බං සාසනොපකාරං කාතුං සක්කාති මම පුත්තභාවං පත්ථෙථ භනෙන'ත්ථ ආහ සාමණෙරෙ තං දිස්වා සොමනස්සෙ රාජත්තනංප ත්වා මයා සාසනානුග්ගහං කාතුං වට්ටති'නි චින්තෙත්වා උපඩ්ඪදේ වලොකං පහාය තස්ස වචනා සම්පටිච්ඡි දෙවී තං සම්පටිච්ඡිතභාවං ඤත්වා අත්තමනා අගමාසි අථ සා රඤ්ඤ සබ්බං රථමාරුස්ස ගමන කාලෙ'ව සාමණෙරෝ චවිත්වා තස්ස කුච්ඡිමහි පටිසන්ධිං ගණ්හි කු චිඡිගතාස්සා'නුභාවෙන දෙවියා නිසින්නපල්ලඞ්කෙ රථවාහනං යාව නාභි යා පඨවිං ඔසිදි තතෙ සා තං ඤත්වා සාමණෙරෝ කාලකතො නූ නා'නි දුනං පෙසෙත්වා කාලකතභාවං ඤත්වා විහාරං ආගම්ම මහ නෙනාන සක්කාරෙන සරීරකිච්චං කාරෙත්වා මහාදුනං පවත්තෙත්වා නාගරමෙ'ව පාවිසි අථස්ස පටිසන්ධිගහණෙ තස්සා ඊදිසො දොහළො උපජ්ජි තදත්ථදීපනත්ථං මහාවංසාචරියා ආහංසු.

තස්සෙවං දොහළො ආසි මහාපුඤ්ඤස්ස දෙවියා,
උසභවත්තහා මඩ්ගණ්ඨං කත්වා උසභිසකෙ සයං.
වාමෙතරෙන පස්සෙන නිපන්නා සයිනෙ සුභෙ,
මාදසනානං සහස්සානං භික්ඛූනං දිනනසෙසකං.
මඩ්ඨං භුඤ්ජිතුකාමා'සි අථ ඵලාලරාජිනො,
යොධානමග්ගයොධස්ස සිසච්ඡිත්වානාසිධොවනං.

තස්සෙ'ව සීසෙ ඨත්වා පාතුං වෙව අකාමයි,
අනුරාධපුරස්සෙ'ව උපපලක්ඛත්තතො පන.
ආනීතූපාලමාලංච අම්ලානං පිලන්ධිතුං,
සිනාතුං පාතුමා'නීතපානියං නිස්සවාපියා'හි.

ඉමස්ස පන දෙහලස්ස දුල්ලභත්තා යා රඤ්ඤෝ අනාවික්ඛනති කියාඋපපණ්ඩුපණ්ඩුකජාතා අහොසි අථ රඤ්ඤෝ පුනපපුන පුඨා ස මෙතං කථෙසි තා සුත්වා රාජා නගරෙ භෙරිං චරාපෙසි යො ථ සහමත්තං මහත්තං මධුගණ්ඩං පස්සෙනි තස්ස මහන්තං සක්කාරං දස්සාමී'නි තතො දෙවියා කුච්ඡිගතාස්සානුභාවෙන ගොඨසමුද්ධවෙ ලන්තෙ ඡබ්බිතන්තියුජිතතාවාය අන්තා විසතියඩිපමාණෙ ඨා නෙ මධුමක්ඛිකා මහන්තං මධුගණ්ඩං අකංසු අථෙකො ජානපදිකො තං දිස්වා රඤ්ඤෝ ආරොචෙසි රාජා තස්ස සක්කාරං කත්වා දෙවිං තත්ථ නෙත්වා මහන්තං මණ්ඩපං කාරාපෙත්වා වුත්තනියාමෙනෙව මා දුසන්නං භික්ඛුසඝස්සානං මධුං දත්වා මධුං හොජාපෙසි අථෙ'තරෙ දෙහලෙ සම්පාදෙතුං අමච්චෙ සන්නිපාතාපෙත්වා එලාලරාජා අමහා කං වෙරී කථං දෙහලං සම්පාදෙස්සාමං'නි ආහ තං සුත්වා අමච්චා වෙළුසුමනෙ තත්ථ ගතෙ සඛ්ඛං තං දෙහලං සම්ජක්ඛිස්සති'නි කථෙසුං තං සුත්වා රාජා වෙළුසුමනං පක්කොසාපෙත්වා තම්පත්ථං තස්ස ආ රොචෙසි සොං'හං හන්තෙ සමත්ථෙ වෙ ආහරිස්සාමී'නි සම්පටිච්ඡිඅ ථ රාජා තස්ස මහන්තං සක්කාරං කත්වා ඔවදිත්වා පෙසෙසි සෙං'පි රාජානං වන්දිත්වා අත්තනො ගෙහං ගන්ත්වා නහාපකං පක්කොසාපෙත්වා සීඛං ඨපෙත්වා මුණ්ඩං කාරෙත්වා අත්තනො පිඬියං රාජියෙ දස්සෙත්වා මෙ රත්තකාසාවෙ නිවාසෙත්වා පාතොං'ව නික්ඛම්ම දිසත්වා පියං පානරාසං පත්වා වඩ්ඪමානකච්ඡායාය වඩ්ඪමානකනිස්සං පත්වා තත්ථ ආරක්ඛකෙහි දමිළසහස්සෙහි පක්කොසියමානොපි ගබ්භං ලඛ්ඝිත්වා පරතීරෙ දමිළෙ සම්පාපුණි අථ තෙහි පුඩ්ඨො අහං එලාලර ඤ්ඤෙ සන්තිකං ගච්ඡාමි මං තත්ථ නෙථා'නි වත්වා තෙහි නීතො රා ජානං පසංසිත්වා වන්දිත්වා අට්ඨාසි රාජා තං දිස්වා කුතො ත්වං භණෙ ආ ගතොං'සීති පුච්ඡි සොං අහං සාමි මහාගාමතො ආගතොස්මී'නි ආහ අථ රඤ්ඤෝ කස්මා ආනතොසී'නි වුත්තෙ තෙනහි සුණ දෙව කා කවණ්ණතිස්සෙ අභිණ්හං තුම්හාකං අගුණං අමවත්වානං වත්වා අක්කොසති පරිභාසති අථා'හං තස්ස මාතෙ'වං වත්තබ්බා එලාලො මහාරාජා මහිඬිකො මහානුභාවෙ ධම්මිකො ධම්මරාජා සයංයෙ ධෙ අනෙකසහස්සයොධපරිවාරෙ අසුරභටපරිවුතොං වෙපචිත්ති අ සුරො විය කෙනිවිපි පච්චත්ථිකෙහි අනභිභවනියොං'නි ආදිනා නු

මහාකං සූරවිරගුණෙ වණ්ණම් එතකමෙ'ව මම දෙසං හදයෙ ක
ත්වා තවං මම ලඹකාපවත්තිකාසස ගුණෙ වණ්ණයසි'හි වත්වා මං හ
ණ්ඩු කත්වා පොථෙත්වා දුබලං කත්වා කාසාවපිලොතිකෙ නිවාසා
පෙත්වා ගවජ රෙ තව එලාළසස සන්තිකෙ සුඛෙන වසා'හි මං රඤ
ඤො නිහරි තසමා'හං තුම්හාකං සන්තිකං ආගතොසම්'හි ආහ රාජා
සාධු'හි සම්පටිච්ඡිත්වා තස්ස තවං කෙන කම්මෙන නියුත්තොසි'හි පු
ච්ඡි අස්සගොපකො'හං සාමි'හි ආරොහනත්ථිං ච යුධං ච ජානාමික
තිපාහෙන කාකවණ්ණ තිස්සං බන්ධිත්වා ආනෙත්වා තව දසං කරො
මි පාරගච්ඡං අජ්ජ පඨාය තුයහමෙ'වා'ති ගජ්ජි රාජා තං සුත්වා මහ
න්තං සක්කාරං කාරෙත්වා අස්සගොපකජෙට්ඨකස්ස දදසි සො අ
සෙස ගොපෙදෙත්වා සබ්බ පරිහණ්ඩිත්වා ජවලක්ඛණසම්පන්නං ර
ණ්මද්දවං නාම සින්ධවං අගහෙසි අථ සො කතිපයදිවසා'නිකකමෙ
කුම්භකාරවීථිතො මහන්තං කුටං ගහෙත්වා තිස්සවාපියා පානියං
ආහරිත්වා කදම්බනදියා තීරෙ පච්චන්තනඨානෙ ඨපෙසි තතො ම
හානෙලකෙඛත්තං ගන්ත්වා මහානෙලකලාපං ආහරිත්වා තස්මෙව ඨ
පෙසි පුනදිවසෙ පාතො'ව තානි ආදාය රණ්මද්දවං ආරුය්හ වීථියා
පාවිනචාරතො බහි ගන්ත්වා අහම'රෙ වෙළුසුමනො'නි නාමං සාවෙ
ත්වා අහං රණ්මද්දවං ආදිං කත්වා ඉදං විදං ච ගහෙත්වා අම්හාකං ර
ඤ්ඤ සන්තිකං ගම්ස්සාමි එලාළරඤ්ඤ තං පවත්තිං කථෙථස
සොකාතනා මං ගණ්හනතු'නි උභොසෙත්වා අස්සස්ස පණ්හියා ස
ඤ්ඤං දත්වා වෙගෙන වෙතියගිරිඅන්තරං ගන්ත්වා අස්සස්ස වෙගං
මද්දං කරොන්තො සනිකසනිකං අගමාසි අථස්ස කථං එලාළර
ඤ්ඤ කථෙසුං රාජා තං සුත්වා අමච්චෙහි මන්තෙත්වා අත්තනො
වෙතියදම්ලං නාම අගඝයොධං පයොජාසිත්වා තවං භො යොධසතං
ගහෙත්වා සිඤ්ඤං තං අනුබන්ධිත්වා මාරෙත්වා සීඝවං ගහෙත්වා එහි'ති
සෙනාපතිනා සඛං පෙසෙසි තතො තෙ භූකුටිත්වා සබ්බාලඞ්කාරප
තිමණ්ඩිතා මණ්ඩිකුණ්ඩලං පිළන්ධිත්වා උභොපි ආජානියසින්ධවං ආ
රුය්හ ගවජ්ඤන්තා වෙතියපබ්බතන්තරෙ සම්පාපුණිංසු තතො වෙළු
සුමනො ධාවමානෙ තෙ දිස්වා අස්සමණ්ඩලං කත්වා සීඝසීඝං ධාව
නෙන බුරසංඝට්ටනෙන මහන්තං රජකඛඞ්ගං උඨාපෙත්වා රජෙති
අඛිං කත්වා ගුම්බන්තරෙ අස්සපිඨෙ නිසිනෙනා'ව කොසතො අසිං
නිබ්බාහෙත්වා කණ්ඩපපමාණෙන ගහෙත්වා අඨාසිසා වෙගෙන ගච්ඡ
න්තානං සීසානිපීළෙ වෙළුසුමනො නානි භූමියං අපතමානෙයෙ'ව
ගහෙත්වා කෙසෙහිගණ්හි දත්වා අස්සපිඨියංයෙව ඨපෙත්වා අසෙ
ච ආදාය මජ්ඣිමනිකෙ මහාවාළකගඞ්ගාය වඩ්ඪමානකනිවෙසං සම්පා

පුණ්ණ නාම සහස්සමත්තා ආරක්ඛිකා දමිළයොධා ගණ්හථෙතානි පරිවාරෙත්වා සොතෙහි සඞ්ගං යුජ්ඣනත්ථා යොධසහස්සං මාරෙත්වා අසෙසෙන සඞ්ගං උලුම්පිත්වා පාරගඞ්ගායං පතිත්වා පක්කාමි අථ පාරගඞ්ගාය වඩ්ඪමානකදමිළෝ තථෙව පුරිසසහස්සෙහි සඞ්ගං පරිකඩ්ඪිත්වා සොතෙහි සඞ්ගං යුජ්ඣනත්ථා අනෙකසතෙ මනුස්සෙඝාතෙත්වා පක්කාමි තතෝ පඨාය වඩ්ඪමානකනිවත්තං සහස්සනිවත්තං'ති ඇසම්බලිකනිවත්තනිපි වොහරන්ති සෝ තදහෙව අසෙස ආදාය දීඝවාපිතළාකෙ නහාත්වා ච පිත්වා ච ගවජත්තෙනා සායණ්හෙ මහාගාමං සම්පාපුණි නාම මහාවාරං විවරිත්වා ආගන්ත්වා රාජවාරෙ අස්සා ඔරුයහ අසෙ සන්තපෙත්වා සාලායං බන්ධිත්වා උපපලකලාපෙහි සඞ්ගං පානීයඝටං ච සඝණ්ඩලාභරණානි චෙ සීසානි ච ආදාය රඤ්ඤා දස්සෙසි රාජා තස්ස මහන්තං සක්කාරං කත්වා සුවණ්ණතට්ටකං ආහරාපෙත්වා තං අසිධොතපානියෙන පූරෙත්වා සුවණ්ණඝණ්ඩලිකෙ චෙ ද මිළසීසෙ ඵලිතාය දෙවියා නහාපෙත්වා පානීයං පායෙත්වා මාලං පිළන්ධාපෙසි තස්මිං ඛණෙ දෙවියා දෙහළෙ පවිට්ඨසමහි අථ රාජා නෙමිත්තකෙ පක්ඛොසාපෙත්වා කෝ එතස්මිං දෙහළෙ විපාකෝ'ති පුච්ඡි එවං තෙ ව්‍යාකාසුං–තෙන වුත්තං.

සූරවීරබලූපෙතෝ මෙරුසාරෝ ගුණාකරෝ,
ධීරෝ සුමතිවික්කන්තෙත්තා පුත්තෙත්තා තෙ දෙව ජායති.
එතන්හිස දමිළෙ හන්ත්වා කත්වා යුද්ධං අසාදිසං,
වසෙ කත්වාන්හිමං ලඞ්කං එකරජ්ජං කරිස්සති.
අනුරාධපුරෙ රම්මෙ වසන්තෝ සාසනං ඉමං,
සොභෙස්සති යථා සොකධම්මරාජා'ව සාසනං'ති.

තං සුත්වා රාජා තුට්ඨෝ තෙසං සක්කාරං කාරෙසි අථ රාජා තස්ස පටිසන්ථිතෝ දසෙකඛීණාසෙ අනික්ඛන්තෙන එකදිවසං විහාරං ගන්ත්වා භික්ඛූ වන්දන්තෝ පූජෙන්තෝ ගිලානානං භික්ඛූනං චතුපච්චයෙහි උපඨහන්තෝ චරති තදා සෝ එකස්ස භික්ඛුනෝ සරීරෙ මඛතූණෙන දඨඨානෙ ගණ්ඩං දිස්වා කිමිදං භන්තෙ'ති පුච්ඡි භික්ඛු මඛතූණෙන දඨඨානං මහාරාජා'ති ආහ රාජා මඤ්චකෙ උත්තරාභිධාරණස්ස අභාවෙනා'ති චින්තෙත්වා උත්තරාසඞ්ගං දත්වා කාමෙ එකසාටකභාවෙන නාදාසි තතෝ පඤ්චමඛමාළකං ගන්ත්වා නිපිටකමහානිසභත්ථෙරං වන්දිත්වා නිසීදි තදා සෝ තස්ස මහාබුද්ධ සීහනාදසුත්තන්තෙනන ධම්මං දෙසෙසි තස්ස'පි රාජා පසන්නත්තා උත්තරාසඞ්ගං දත්වා කාමෙ එකසාටකභාවෙන ඔහිත්වා ගෙහං ගන්ත්වා භික්ඛූනං චතුත්ථෙරස්ස ච බහූනි වත්ථූනි පෙසෙස්සා මී'ති චින්තෙත්වා නිසිදිනෙනා

හොති තසමිං ඛණේ එකෝ කාකෝ ආගන්ත්වා අම්බසාඛන්තරේ නි සීදෙත්වා රාජානං එවමාහ.

දෙය්‍යධම්මෙසු මා රාජ ඔස්සක්කාපය මානසං,
උපපන්නං කුසලං චිත්තං නෙවොස්සක්කනන්ති පණ්ඩිතා.
දෙහි දානං යථාකාමං තව චිත්තානුකූලකං,
අහං තෙ ආහරිං පඤ්ච සාසනං තුම්හදයකං'නි.

එවඤ්ච පන වත්වා මහාරාජ විහාරදෙවී ඛඳඤ්ඤපුඤ්ඤලක්ඛණසම්පන්නං පුත්තං විජායි–උපොසථකුලතො එකා හත්ථිනී ආනාසෙනා'ගන්ත්වා නිච්චසරසම්පෙ සබ්බසෙතං බලලක්ඛණසම්පන්නං හත්ථිපොතකං විජායිත්වා අගමාසි වලාහකඅස්සකුලතො එකා වලවා'කා සෙනා'ගන්ත්වා ගොණගාමෙ වලවා පොතකං විජායිත්වා අගමාසි–ගොඨසමුද්දෙ පවට්ටසාටකාදිභණ්ඩපරිපුණ්ණ සත්තිමන්තා නාවායෙ අ ට්ඨංසු–අනන්තරවඩ්ඩසම්පෙ රාජමානෙන වාදසකරීසමත්තෙ ඨා නෙ තාලක්ඛන්ධපමාණසුවණ්ණක්ඛන්ධා උට්ඨහිංසු ඉමානි පඤ්චම ඛගලසාසනානි ආහරිං අථ ගිරිපාදෙ කොන්තරක්ඛපබ්බතමහාවිහා රෙ මහානාගත්ථෙරෝ සත්තන්තාලපපමාණෙ ආකාසෙ නිසීදිත්වා පරි නිබ්බුතෙ ඉමං අනිච්චපරිදීපිකං සාසනං ච වත්වා තුම්හාකං දෙහි සාමි'නි ආහ රාජා තං සුත්වා හසි ථෙරෝ කිමත්ථාය හසි මහාරාජා'නි ආහ රඤ්ඤ කාකෙන කථං සුත්වා හසිං'නි වුත්තෙ ථෙරෝ'පි නස්ස පුබ්බකම්මං සරිත්වා හසි රඤ්ඤ'පි කිමත්ථං භන්තෙ තු මෙහි හසිතං'නි පුඤ්ඡා මහාරාජ තව අමරුපපලකාලෙ වාලුකාථූ පෙ උසසිතසුභන්තපත්තකෙ ඵලං නයා අජ්ජ ලඛං'නි හසිං'නි ආහ රා ජා'පි තං අතීතකම්මං පුච්ඡි ථෙරෝ'පි සබ්බං ව්‍යාකාසි රාජා පස න්නා ථෙරස්ස උත්තරසාටකං දත්වා කොන්තරක්ඛපබ්බතමහාවිහා රං ගන්ත්වා ථෙරස්ස සරීරකිච්චං කාරාපෙත්වා ධාතුයෝ ගහෙත්වා ථූපං කාරාපෙසි තතො සුවණ්ණං ච සාටකාදයො ච ආහරාපෙත්වා සබ්බෙසං භික්ඛූනං උත්තරන්තරණත්ථාය ච නිවිවරත්ථාය ච සාටකෙ අදාසි තතො නගරජනපදරඨවාසිගි යඬිං සත්තාහං පුත්තස්ස ජාත මඬගලං කාරාපෙසි අථා'පරභාගෙ තස්ස නාමකරණමඬගලෙ රාජා මහාදානං පවත්තෙත්වා මම පුත්තස්ස නාමකරණමඬගලෙ භුඤ්ජ නතුති වාදසසහස්සං භික්ඛුසංඝං නිමන්තෙත්වා එවං විනෙතසි–තෙ න වුත්තං මහාවංසෙ.

එසො යං යදි මෙ පුත්තෙ අයම්පි ලඹකාතලෙ'ඛිලෙ,
රජ්ජං ගහෙත්වා සම්බුද්ධසාසනං ජොතයිස්සති.
අම්හාකතරසහස්සං ච භික්ඛවෙ පවිසන්තු ච,
සබ්බෙ තෙ උඩ්ඩපන්නා ච වීවරං පාරුපන්තු ච.

පඨමං දඤ්ඣිණං පාදං උම්මාරන්තා ඨපෙන්තු ච,
එකවිත්තතයුතං ධම්මකරකං නීහරන්තු ච.
ගොතමෝ නාම ථෙරෝ ච පනිගණ්හාතු පුත්තකං
සෝ ච සරණසීකාසෝ දෙතු සබ්බං තථා අහූ'ති.

රාජා සබ්බං තං නිම්මිතං දිස්වා තුඤ්ච්ඡිත්තෝ භික්ඛුසංඝං නිසීදාපෙත්වා පණීතෙන පායාසෙනෝ'ව සන්තපෙත්වා කිං භන්තෙ මම පුත්තස්ස නාමං අනුවිජ්ඣිකං'ති පුච්ඡි අථස්ස භික්ඛූ එවං නාමමකංසු-තඤ්ඤේව වුත්තං.

මහාගාමෙ නායකත්තං පිතු නාමං ච අත්තනෝ,
උභෝ කාළාන එකජ්ඣං ගාමණීඅභයෝ ඉති'ති.

තතෝ තස්මිංයේ'ව වයෙ විහාරදෙවී අඤ්ඤං පුත්තං විජායි තස්ස නිස්සෝ'ති නාමමකංසු උභෝ තෙ කුමාරා දෙවකුමාරා විය මහන්තෙන පරිවාරෙන වඩ්ඪන්ති අථ සිප්පපවෙසනමඛලෙ සම්පත්තෙ රාජා පඤ්චසතමත්තෙ භික්ඛුසංඝෙ නිමන්තෙත්වා මහාදානං පවත්තෙත්වා භික්ඛූනං භුඤ්ජනකාලෙ සුවණ්ණසරකං ගහෙත්වා දෙවියා සඞ්ගං සබ්බසං උච්ච්ඡිත්තත්තං ථොකථොකං ගහෙත්වා එවං සපථං කරොන්තා කුමාරානං අභිමුඛෙ ඨපෙසුං ලොකසාසනහාරං හි යදි තුමෙහ කඩ්ඪෙථ පුත්තකා මා ජීරතු කුච්ඡිගතං ඉදං වෝ'ති අදපසි.

චිඤ්ඤය භාසිතඤ්ඤං තෙ උභෝ රාජකුමාරකා,
පායාසං තං අභුඤ්ජිංසු තුඤ්චිත්තා මතං විය'ති.

අථ රාජා තෙසං දසවාදසවස්සිකකාලෙ විමංසනත්ථං පඤ්චසතෙ භික්ඛුසංඝෙ සන්නිපාතෙත්වා මහාදානං සජ්ජෙත්වා භොජෙත්වා සුවණ්ණසරකෙන පුරෙ විය භික්ඛූනං වුච්ච්ඨමොදනං ගහෙත්වා තයෝ කොඨාසෙ කත්වා තෙසං අභිමුඛෙ ඨපෙත්වා එවමාහ.-තෙන වුත්තං-

කුලදෙවතානං නො නාත්වා භික්ඛූනං විමුඛා මයං,
න හෙස්සාම'න්ති විත්තෙත්වා භාගං භුඤ්ජථිමංනි ච.
වෙ භාතරෝ මයං නිච්චං අඤ්ඤමඤ්ඤං'දූහකා,
භවිස්සාම'න්ති විත්තෙත්වා භාගං භුඤ්ජථිම'න්ති ච.
න යුජ්ඣිස්සාම දම්ළෙහි ඉති භුඤ්ජථිමං ඉති,
නියොජෙසි මහාරාජා එවං රාජකුමාරකෝ'නි.

තං සුත්වා තෙ කොඨාසවයං අමතා විය පරිභුඤ්ජිංසු අනන්තිමං පන කොඨාසං ගහෙත්වා නිස්සකුමාරෝ හත්තපිණ්ඩියං භූමියං පාතෙසි ගාමණී'පි තථෙව බිම්බිවා වුඩ්ඪාය සයනං ගතෝ හත්ථපාදෙ සංකුචිත්වා නිපජ්ජි තං දිස්වා විහාරදෙවී සයනං වුපගන්ත්වා පුත්ත කිමත්ථං හත්ථපාදෙ පසාරෙත්වා සුඛෙන න නිපජ්ජසි සුඛං සයා'නි ආහ කුමාරෝ තස්සා තං කාරණං කථෙන්තෝ එවමාහ.

ගඞ්ගාපාරං හි දම්ළා වසන්තාගන්සිඛා විය,
ඉතෝ ගොඨසමුද්දෙව කථං සෙම් සුඛං අහං'ති.

රාජා නං සුත්වා තෙසං මනං ඤත්වා තෙ හත්ථිඤ්ඤථරූසිපෙපසු ච සකලාඤ්ඤ කලාඤ්ඤ ච නිපත්තිං පාපෙසි–තතෝ ගාමණිකුමාරෝ.

සෝ කමෙනාභිවඩ්ඪන්තෝ අඤ්ඤ සොළසවස්සිකෝ,
පුඤ්ඤවා යසවා ධීමා තෙජොබලපරක්කමෝ.
හත්ථිඤ්ඤථරූකමම්ඤ්ඤ කුසලෝ කතුපාසනෝ,
සෝ ගාමණිරාජපුත්තෝ මහාගාමෙ වසි තදා'හි.

තතෝ කාකවණ්ණරාජා දසමහායොධෙ සංගණ්හිත්වා පුත්තානං වුපඤ්ඤාපෙසි–දස මහායොධා නාම.

"නන්දිමිත්තෝ සුරනිධමලෝ මහාසෙනෝ ගොඨසිම්බරෝ,
ථෙරපුත්තාභයෝ භරණෙ වෙළුසුමනෝ තථෙව ච.
ඛඤ්ඣදෙවෝ ථූඤ්ඤදෙවෝ ලතියවසහොපි ච,
එතෙ දස මහායොධා තඤ්ඤහෙතුං මහබ්බලා'නි.

තෙසු එකෝ දස පුන තෙසු එකෝ දසා'නි එවං තීසු වාරෙසු තෙ යොධෙ සංගණ්හිංසු–තෙ පන යොධා.

එකාදසසතඤ්ඤසං ච දසුත්තරසත'ම්පි ච,
අහෙසුං පිණ්ඩිතා යොධා මහබ්බලපරක්කමා'ති.

රාජා'පි තෙසං ගාමනිගමඛෙත්තවත්ථුආදීනි දත්වා නිඤ්ඤකුමාරං ජනපද රක්ඛණත්ථං බලවාහනෙ දත්වා දීඝවාපිං පෙසෙසි ගාමණිකුමාරෝ පිතු සන්තිකෙයෙ'ව ඔතිඝි තතෝ සෝ හත්ථිඤ්ඤරථපාදදිවිතු රහසෙනං දසමහායොධෙ ච පඤ්ඤත්තෙ ඉදානි දම්ළෙහි සඞ්ග ඤ්ඣිස්සාමි'නි චින්තෙත්වා තං පවත්තිං පිතු රඤ්ඤ කථාපෙසි කා ලෝ'සං මෙ ලොකඤ්ඤසන්නානුගහහං කාතුං තතෝ මෙ තං අනුජා නාතූ'ති–රාජා නං සුත්වා යුඩෙ ජයපරාජයෝ නාම න සක්කා ඤ්ඤ තුං මහති පනායං දම්ළසෙනා'නි මඤ්ඤමානෝ පුත්තානං අනුර ක්ඛණත්ථං අලමමහාකං ඔරගහං'නි දම්ළයුඩං නාඤ්ඤාති තතෝ කුමාරෝ දුතිය'ම්පි තතිය'ම්පි පිතු සන්තිකං පෙසෙසි වතුත්ථෙ පන වාරෙ හත්ථිවූපගාදයෝ ඉත්ථාලඞ්කාරෙ කාරෙත්වා පිතු සන්තිකං පෙසෙසි–තෙන වුත්තං හි මහාවංසෙ.

පිතා මෙ පූරිසෝ හොති නෙව වඤ්ඤති කේනිදං,
පිළඞ්ඛතූ'ති පෙසෙසි ඉත්ථාලඞ්කාරමඤ්ඤ සෝ.
රාජා හි තඤ්ඤ කුජ්ඣිත්වා කරොථ හෙමසඞ්ඛලිං,
තාඤ්ඤ නං බන්ධිසිඤ්ඤාමි නාඤ්ඤථා රක්ඛියෝ හි සෝ'නි.

අථ කුමාරෝ පිතුනෝ කුජ්ඣිත්වා මලඤ්ඤ අගමාසි තෙ තඤ්ඤ පි තරි දුඤ්ඤහා දුඤ්ඤාමණ්ඩී'ති වොහරිංසු තතෝ රාජා නුග්ගලවෙනි යං කාරාපෙත්වා වෙනියමහදිවසෙ භික්ඛූ ඤ්ඤනිපාතෙසි චතුවිසති

භික්ඛූසහස්සානි සන්නිපතිංසු තදා යොධෙ සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛුසංඝස්ස මජ්ඣෙ සපථං කාරාපෙසි මම්චවයෙන පුත්තානඤ්ච කුලභද්දානං න ගන්තබ්බ'න්ති-අථාපරභාගෙ නිස්සකුමාරෝ පිතරි කාලකතෙ දීඝවාපිතො ආගන්ත්වා තස්ස සරීරකිච්චං කාරෙත්වා මාතරං ච කණ්ඩුලගච්ඡිං ච ආදාය භාතු භයා දීඝවාපිමෙ'ව අගමාසි තතො අමච්චා මහාගාමෙ සමාගන්ත්වා එතමත්ථං වත්වා දුඨගාමණිභාතුමාරස්ස සන්තිකං ලෙඛනං පෙසෙසුං සීඝමාගච්ඡතූ'ති සො තං සුත්වා ලහුං භුත්තාසාලං ආගන්ත්වා ආරක්ඛං සංවිදහිත්වා මහාගාමං ගන්ත්වා තත්ථාමච්චෙහි අභිසිත්තොපි මාතරං ච කණ්ඩුලඤ්ඡිං ච ගහෙත්වා ආගච්ඡතූ'නි කණිට්ඨස්ස දූතං පාහෙසි තතො නිස්සකුමාරෝ පිතා නො දෙවත්තං ගතො මාතරං වුට්ඨහන්තොපි එත්තෙව වසිස්සාමි'නි වත්වා න පෙසෙසි රාජා තං සුත්වා අහං ජෙට්ඨො කස්මා මාතුපට්ඨානං මයහමේ'ව භාරෝ අහමෙතං වුට්ඨහිස්සාමි සචෙ න පෙසෙති ආහරණුපායෙනෙ'ව ආනරිස්සාමි'නි කුද්ධො සාසනං පෙසෙසි කුමාරෝ පන මාතරං න පෙසෙතෙ'ව අථ තෙ උභොසෙනං සංකඩ්ඪිත්වා චූළබ්භනියපිඨියං මහාසඞ්ගාමං පච්චුපට්ඨාපෙසුං- තෙන වුත්තං භාවංසෙ.

අථූ ඛො නං මහායුද්ධං චූළල්ලඛනියපිඨියං,
තස්මිං නෙකසහස්සානි පත්තිසු රාජිනො නරා.
රාජා ච නිස්සාමච්චෙ ච චලවා දීඝගුනිකා,
තයොයෙ'ව පලාඝිංසු කුමාරෙ අනුබන්ධි තෙ.
වුහිතනමන්තරෙ භික්ඛූ මාපයිංසු මහිධරං,
තං දිස්වා භික්ඛුසංඝස්ස කම්මං ඉති නිවතති සෙ'නි.

තතො රාජා පලායනෙනා කපපකඤ්ඤරතදියා ජලමාලිං නාම නිස්සං පච්චා සහනාහං මුඤ්චිත්වා නිස්සාමච්චස්ස එවමාහ ඤාත'ඤ්ඤ තොමහි කිඤ්චි අස්සී'ති සො සුවණ්ණසරකතො භත්තං නීහරිත්වා අදාසි රාජා සඞ්ඝස්ස අදත්වා අභුත්තපුබ්බභාවෙන සුවණ්ණසරකෙ භත්තං අත්තනො ච අමච්චස්ස ච චලවායඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝස්ස චා'නි චත්තාරො කොඨාසෙ කත්වා භික්ඛුසංඝස්ස කාලං ඝොසත නිස්සා'නි ආහ සෝ'පි කාලෝ'යං භන්තෙ භත්තඝණ්ඩස්ස උපසඞ්කමණකා'නි ඝොසෙසි තං සුත්වා පියතුදීපකො සිකඛාපදදායකො ගොතම ත්ථෙරො නිස්සකුටිඛ්බිකසුතං අත්තනො අන්තෙවාසිකත්ථෙරං පකොසාපෙත්වා තමත්ථං වත්වා පෙසෙසි සෝ'පි ආකාසෙනා'ගන්ත්වා තෙසං අභිමුඛෙ පාතුරහොසි අථස්ස භණ්ඩතො පත්තං ගහෙත්වා සඞ්ඝස්ස භාගඤ්ච අත්තනො භාගඤ්ච'ති වෙ කොඨාසෙ අදාසි අථ වලඔ'පි අත්තානෙ කොඨාසං දාතුකාමා ඛුරසටවනාදීහි අත්තනෙ

අජ්ඣාසයං සඤ්ඤාපෙසි තං සුත්වා තස්සා කොඨාස'මපි පත්තෙ ප කඤ්චිපිත්වා පුණ්ණපත්තං රාජා ථෙරස්ස හත්ථේ පතිට්ඨාපෙසි ථෙරෝ තං ආදාය ගොතමත්ථෙරස්ස අදාසි ථෙරෝ පඤ්චන්නං භික්ඛුසතානං දත්වා ආලොපභාගතෝ තෙසං සන්තිකා ලඛං පත්තෙ පූරෙත්වා පෙ සෙසි පත්තෙ ගහෙත්වා තෙසං සන්තිකෙ අට්ඨාසි–වුත්තංහි මහා වංසෙ.

දිස්වා ගතං ගහෙත්වා න. නිස්සෙසා හොජෙසි භූපතිං,
භුඤ්ජිත්වාන සයඤ්ච පි වලවං චා'පි හොජයි.
සන්නාහං චුම්බටං කත්වා රාජා පත්තං විසජ්ජයි'ති

තතෝ රාජා මහාගාමං ගන්ත්වා න චිරෙනෙ'ව කාලෙන සඡියහ සබලං සංකඩ්ඩිත්වා වලවං ආරුයහ සන්නබ්ධපඤ්චායුධෝ කණ්ඩසෙ න සද්ධිං යුද්ධාය නික්ඛම් කුමාරෝ'පි කඤ්චුලමාරුයහ බලකායපරිවු තෝ නික්ඛම් තදා තෙසු යුද්ධෙසු කණ්ඩෝ පරාජයිත්වා පලාසි තම ත්ථං මහාවංසෙ වුත්තං.

රාජා වලවමාරුයහ නිස්සෙසා තූ කණ්ඩුලං කරිං,
වෙ භාතරෝ සමාගඤ්ඡුං යුජ්ඣමානා රණෙ තදා.
රාජා කරිං කරිත්වන්නෙ වළවාමණ්ඩලං අකා,
කථාපි ජීදං නො දිස්වා ලඞ්ඝාපෙතුං මතිං අකා.
* වලවාය ලඞ්ඝාපෙත්වාන හත්ථිනං භාතිකොපරි,
නොමරං ඛිපි චම්මං ව යථා ජීජ්ජති පිඨියං.
අනෙකානි සහස්සානි කුමාරස්ස නරා තහිං,
පනිංසු යුධෙ යුජ්ඣන්තා ඡිජ්ජිත්වෙව මහබ්බලං.
ආරොහකස්ස වෙකල්ලං ඉති මං ලඞ්ඝයි ඉත්ති,
කුඩ්ඩෝ කරි තං චාලෙන්නෙ රුක්ඛමෙකමුපාගමි.
කුමාරෝ ආරුහී රුක්ඛං හත්ථි සාමිමුපාගමි,
තමාරුහ පලායන්තං කුමාරං අනුබන්ධි සෝ'ති.

තතෝ කුමාරෝ පලායිත්වා විහාරං පවිසිත්වා මහාථෙරස්ස හෙට්ඨා මඤ්ඤෙ නිපජ්ජි තස්මිං බණ්ඩෙ ථෙරෝ යථා හෙට්ඨාමඤ්ඤං න පඤ්ඤායති එවං විවරං මඤ්ඤෙ පවේරි තතෝ රාජකුමාරස්ස අනුපදෙන රාජා ආගන්ත්වා පරිවෙණං පවිසිත්වා කුහිං නිස්සෝ'ති පුච්ඡි ථෙරෝ මහා රාජ නත්ථි මඤ්ඤෙ'ති ආහ තතෝ රාජා හෙට්ඨාමඤ්ඤං පවිසෙ මඤ්ඤන්ද 'ති විත්තෙත්වා තතෝ නික්ඛම්ම විහාරපරියන්තෙ ආරක්ඛං සංවිධා ය සයං වාරකොට්ඨකෙ අට්ඨාසි තතෝ නික්ඛු තං මඤ්ඤෙ නිපජ්ජාපෙ ත්වා උපරි විවරං දත්වා මත්ථකික්ඛුං නීහරණනියාමෙන බහි නීහරිං සු රාජා තං දිස්වා එවමාහ–වුත්තංහි.

නීයමානන්තු තං සුත්වා ඉදමාහ මහීපති,
නිස්ස ත්වං කුලදෙවානං සීසෙ හුත්වාන නීයසී.
බලක්කාරෙන ගහණං කුලදෙවෙහි නත්ථි මෙ,
ගුණං ත්වං කුලදෙවානං සරෙය්‍යාසි කදාචිපි.

* "වලව ලඞ්ඝයිත්වාන." කත්ථචි

එවං ච පන වත්වා තතෝ මහාගාමං ගන්ත්වා මාතරං ආණාපෙසි තදා භික්ඛූහි අනුගාහිතෝ නිස්සඞ්ගාරෝ අඤ්ඤතරවෙසෙන දිස වාපිං ගන්ත්වා ගොධගත්තනිස්සඤ්චේරං උපසඞ්කමිත්වා එවමාහ සාප රාධොහ'මහන්තෙන මම භාතුනෝ තං'දානි ඛමාපෙස්සථා'ති යාව්ථෙරෝ තස්ස ඡාතපත්තනාදයෝ දත්වා වෙය්‍යාවච්චකාරෙන පච්ඡ තෙහි භික්ඛූහි සඞ්ඝං රාජගෙහං ගන්ත්වා තං සොපානමත්ථකෙ ඨපෙත්වා අන්තොගෙහං පාවිසි රාජා සභික්ඛුසඞ්ඝං ථෙරං දිස්වා නිසීදුපෙත්වා යාගුආදීනි උපනෙසි ථෙරෝ පත්තං පිධෙසි රාජා කිමත්ථායාග න්ත්ථ භන්තෙ'ති පුච්ඡි ථෙරෝ කුමාරං ආදාය ආගතමහා'ති ආහ ර ඤ්ඤෝ කුහිං දානි සෝ චොරෝ'ති වුත්තෙ ඨානන්තරෙ ආවිඤ්ඡි අථ ච හාරදෙවී ගන්ත්වා පුත්තං සම්පටිච්ඡි අථ රාජා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සඞ්ං සමෙමාදිත්වා නිස්සඞ්ගාරෙන සඞ්ං භුඤ්ජිත්වා සඞ්ඝං විස්සජ්ජෙසි ත මත්ථං දස්සෙතුං මහාවංසකථාචරියා ආහංසු.

රාජාහ ථෙරං ඤ්ඤතෝ වෝ දුස්සහාවෝ ඉදානි නෝ,
සාමණෙරං පෙසයෙථ තුම්හෙ මේ සත්තවස්සිකං.
ජනක්ඛයං වින්‍යෙව කලහෝ න භවෙය්‍ය නෝ,
රාජා සඞ්ඝස්ස දෙසෙ සෝ සඞ්ඝෝ දණ්ඩං කරිස්සති.
හෙස්සතාගතකිච්චං වෝ යාගාදිං ගණ්හථා'ති සෝ,
දත්වා තං භික්ඛුසඞ්ඝස්ස පක්කාමි නිසිතෙනා භාතරා සහ,
භුඤ්ජිත්වා එකතෝයෙ'ව භික්ඛුසඞ්ඝං විසජ්ජයී'ති.

තතෝ රාජා කතිපාහච්චයෙන කණ්ඩ තං ගන්ත්වා දීඝවාපියං නිසිඤ්ඤා සඝං කාරෙහී'ති පෙසෙත්වා සය'ම්පි බහූ සඝකම්මං කාරෙසි අථාපරභාගෙ රාජා හිරඤ්ඤසුවණ්ණ ගොමහිසදාසිදාසඛෙ තත්තවත්ථුගාමනිගමඨානන්තරාදිදානෙන මහාබලකායං සඞ්ගණ්හි ත්වා ඉදානායං දමිළකවවරං ඛාණපෙත්වා සම්බුද්ධසාසනං සොභෙතුං කාලෝ'ති විඤ්ඤත්වා හත්ථිස්සාදයෝ ච නානායුධවම්මාදයෝ චා'නි සබ්බං සංවිධාය කුඤ්ඤ ධාතුං නිධාපෙත්වා මහන්තෙන රාජා නුභාවෙන මහන්තෙන බලකායෙන සඞ්ං රාජසිරියා විරොචමානෝ නිස්සමහාරාමං ගන්ත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං වන්දිත්වා සඝගාමිනෝ භික්ඛූ යාචි ත්වා දමිළමද්දනං කාතුං නික්ඛමි තමත්ථං දස්සෙතුං වුත්තං හි.

දූඪගාමණි රාජා'ථ කාරාන ජනසඞ්ඝහං,
කුඤ්ඤ ධාතුං නිධාපෙත්වා සයොගබලවාහනෝ.
ගන්ත්වා නිස්සමහාරාමං වන්දිත්වා සඞ්ඝමබ්බුවි,
පාරගඞ්ගං ගමිස්සාමි ජෝතෙතුං සාසනං අහං.
සක්කාතුං භික්ඛවෝ දෙථ අම්හෙහි සහගාමිනෝ,
මණ්ඩලං වෙව රක්ඛා ච භික්ඛූනං දස්සනං හි නෝ.

අදාසි දණ්ඩකම්මඤ්ච සබ්බා පචසතං ඝනි,
භික්ඛුසඞ්ඝං තමාදාය තතෝ නික්ඛමි භූපති.
සොධාපෙත්වාන මලයෙ ඉධා'ගමනමඤ්ජසං,
කණ්ඩුලං හත්ථිමාරුය්හ යොධෙහි පරිවාරිතෝ,
මහතා බලකායෙන යුධාය අභිනික්ඛමී'ති.

තදා කිර මහාගාමතෝ යාව භූතසාලා එත්තන්තරෙ මහාබල කායෝ ගච්ඡන්තෝ අද්ධසි අථ මහාරාජා දසමහායොධපරිවුතෝ මහාරණං කත්වා දම්ළෙ ඝාතෙන්තෝ ඡත්තදම්ළං ගහෙත්වා තත්ථ නිසින්නෝ මනියඞ්ගණට්ඨපං අසීතිහත්ථං කාරාපෙසි කෝ නාමෝ'යං මනියඞ්ගණට්ඨපෝ'ති?

නාගසාගමානුපුබ්බිකථා.

භගවා කිර බොධිතෝ නවමෙ මාසෙ ඉදං දීප'මාගන්ත්වා ගඞ්ගාතීරෙ නියොජනායාමෙ යොජනවිත්ථතෙ මහානාගවනුය්‍යානෙ යක්ඛසමාගමං ආගන්ත්වා තෙසං යක්ඛානං උපරිභාගෙ මනියඞ්ගණට්ඨපස්ස ඨානෙ වෙහාසයං නිසීදි. අථ වුට්ඨවන්තඞ්කාරාදීහි යක්ඛෙ සඤ්ඤාපෙත්වා තෙහි අභයං යාචිතෝ තුම්හාකං අභයං දස්සාමි තුම්හෙ සමාගහා නිසීදනඨානං මයහං දෙථා'ති ආහ–තතෝ.

ආහු තෙ සුගතං යක්ඛා දෙව මාරිස තෙ ඉමං,
සබ්බෝ'පි සකලං දීපං දෙහි නෝ අභයං තුවං.
භයං සීතං තමං තෙසං හන්ත්වා තං දිනනාභූමියං,
චම්මඛණ්ඩං අත්ථරිත්වා තත්ථා'සි මාරජි ජිනෝ'ති.

තතෝ තත්ථ නිසින්නෝ භගවා තෙජොකසිණං සමාපජ්ජිත්වා චම්මඛණ්ඩං සමන්තතෝ ජාලෙත්වා වඩ්ඪෙසි තෙ චම්මඛණ්ඩෙන අභිභූතා සමන්තතෝ සාගරපරියන්තා රාසිභූතා අහෙසුං තතෝ භගවා ඉඞ්ඛලෙන ගිරිදීපං නාම ඉධා'නෙත්වා තත්ථ යක්ඛෙ පවෙසෙත්වා දීපං යථාඨානෙ ඨපෙත්වා චම්මඛණ්ඩං සංඛිපි තදා දෙවතාසමාගමෙ අහොසි තඤ්ච සමාගමෙ භගවා ධම්මං දෙසෙසි තදා.

නෙකෙසං පාණකොටීනං ධම්මාභිසමයෝ අහු,
සරණෙසු ච සීලෙසු සිතා ආසුං අසඞ්ඛියා.
සොතාපත්තිඵලං පත්වා සෙලෙ සුමනකූටකෙ,
මහාසුමනදෙවිඤ්ච පූජයං යාවි පූජයං.
සිරං පරාමසිත්වාන නීලාමලසිරොරුහෙ,
පාණිමත්තෙන අදා කෙසෙ තස්ස පාණිනිනෝ ජිනෝ.
සෝ තං සුවණ්ණචඞ්ගාටවරෙනාදාය සත්ථුනෝ,
නිසීනනඞානරවිතෙ නානාරතනසවයෙ.
සඞ්ඛතෝ සත්තරතනෙ නෙ ඨපෙත්වා සිරොරුහෙ,
සෝ ඉන්දනීලථූපෙන පිදහෙසි නමසසි වා'ති.

පරිනිබ්බුතෙ භගවති ලොකනාථෙ ධම්මසෙනාපතිසාරිපුත්තත්ථෙ රඤ්ඤ අනුතොවාසිකො වසභො නාමෙ'කො ථෙරො චිතකතො ගිව ඞිඩාතුං ගහෙත්වා භික්ඛුසඞ්ඝපරිවුතො ආගන්ත්වා තස්මිංයෙ'ව වෙති යෙ පනිඬාපෙත්වා මෙඤවණ්ණපාසානෙහි ඡාදෙත්වා මාදසහත්ථුබ්බෙ ධං ථූපං කත්වා පක්කාමි අථ දෙවානංපියතිස්සරඤ්ඤො භාතා චූලා භයා නාම තං අබ්භුතං චෙතියං දිස්වා තිංසහත්ථුබ්බෙධං චෙතියං කාරෙසි-ඉදානි දුඞ්ගාමණි අභයමහාරාජා මහියඞ්ගණ ආගන්ත්වා තත්ථ දම්ළෙ මද්දන්තො අසීතිහත්ථුබ්බෙධං කඤ්චුකචෙතියං කාරෙත්වා පූජමකාසි එවං මහබ්භුතං චෙතියං අහොසි-තතො රාජා මහියඞ්ගණතො අබ්භන්තරං ගන්ත්වා අඩ්ඪදම්ළං චතුහි මාසෙහි ගණ්හි තතො ඔරුය්හ මහබ්බලෙ සත්තදම්ළෙ එකාහෙනෙ'ව ගණ්හි තතො අන්තරාසොබෙහ මහාකොණ්ඩඤ්ඤදම්ළං දෙණ්ඩගාමෙ ගවරදම්ළං හාලකොලෙ ඉසභරියදම්ළං නාළිසොබෙහ නාළිකදම්ළං ඛානුගාමමහි ඛාණුකදම්ළං තම්බුලන්නනාමකෙ මාතුලභාගිණෙය්‍යවෙදම්ළෙ ගණ්හි තදා රාජා දම්ළෙහි යුජ්ඣමානො එවං සච්චමකාසි-වුත්තං හි.

අජානිත්වා සකං සෙනං ඝාතෙන්ති සජනංඉති,
සුත්වාන සච්චකිරියං අකරී තත්ථ භූපති.
රජ්ජසුඛාය වායාමො නා'යං මම කදා චි පි,
සාසනස්සුඛාය වායාමෙ නා'යං මම.
තෙන සච්චෙන මෙ සෙනා කායොපගතහඤ්ඤකං,
ජාලවණ්ණං'ව හොතූ'තිතං තථෙ'ව තදා අහූ'ති.

එවං රාජා ගඞ්ගානදීරෙ චතුවීසතිඛන්ධාවාරෙසු දම්ළෙහි සඞ්ගමහන්තං යුද්ධං කරොන්තො මහාදම්ළසෙනං ඝාතෙසි තතො ඝාතිතාව සෙසා ආගන්ත්වා විජිතනගරං සරණං කත්වා පවිසිංසු අථ රාජා විජිතනගරං ගණ්හනත්ථාය යොධෙ උපපරික්ඛන්තො මගධනාළියා සොළසනාළිමත්තා සුරාගණ්හනකං එකං විත්ථං නික්ඛසහසෙසන කාරාපෙත්වා අමමණ්ඩත්තයං කාහාපනරාසිං කාරාපෙත්වා රාසිමත්ථකෙ සුරාය පරිපුණ්ණං විත්ථං ඨපෙත්වා දසමහායොධෙ පක්කොසාපෙත්වා ඉමං සුරාවිත්ථං පිවිත්වා විත්ථෙන සඞ්ගං කහාපණෙ ගණ්හථා'ති ආහ යොධා තුණ්හී අහෙසුං අථ රාජා ගොඨගිම්බරං ච ථෙරපුත්තා භයං ච දුය්‍යොධං ච ආමන්තෙත්වා සුරා පාතුං නියොජෙසි තෙ මයං දෙවපාතුං අයුත්තරූපා'ති පටික්ඛිපිංසු රාජා සුරානිම්මලං පයොකාසිත්වා තථෙවා හ සෝ'හං දෙව සුරං පිවිස්සාමි එතමත්ථං සුත්වා බහුජනා සන්නිපතන්ති තෙසං දාතුං කහාපණානි මාහනීති ආහ රාජා අඤ්ඤානි'පි ඡලමණිකහාපණානි තත්ථෙ'ව රාසිමකාසි සො සුරං පිවිත්වා කහාපණෙ සංවිභජිත්වා මනුස්සානං අදාසි සුරාය පීතහා

වෙන'ස්ස සුරනිම්මලෝ'හි වොහරිංසු රාජා තං වීමංසිත්වා නාඳිම්
හතං වීමංසනත්ථං තස්ස රාජුපඨානං ආගමනමගෙහ සුරං පායෙ
ත්වා කණ්ඩුලං මුඤ්චාසි තඤ්ච සෝ කරිවරෝ ගජ්ජන්තෝ නදන්තෝ
සොණ්ඩාය භූමිං පහරන්තෝ තස්සාභිමුඛං ධාවි තඤ්ච.

ගණ්හිතුං ආගතං හත්ථිං නාඳිම්හෙතා කරෙති තං,
උභෝ දන්තෙ පීළයිත්වා උඤ්ඡාචිකං නිසීදසි.
හත්ථිනා නාඳිම්හෙතා තු යඤ්ච යඤ්ච අයුජ්ඣි සෝ,
තස්මා තඤ්ච කතෝ ගාමෝ හත්ථිපෝරෝ'ති වුච්චති.

එවං තෙ රාජා වීමංසිත්වා විජිතනගරං ගණ්හන්තඤ්ච නික්ඛමි තං
සුත්වා දමිළා යුඩ්ඣාය උපඨාපිංසු අථ තෙහි සඞ්ගං මහායොධානං සුහිං
සනෝ මහාසඞ්ගාමෝ අහොසි අථ පුරත්ථිමවාරෙ වෙළුමනෝ අස්ස
මහිරුයා යුජ්ඣන්තෝ අනෙකසතදමිළෙ ඝාතෙසි තතෝ දමිළා අ
න්තොපුරං පවිසිත්වා වාරං ථකෙසුං අථ රාජා නියොජෙසි අත්ත
නො අත්තානෝ බලවාහණං ගහෙත්වා තෙසු තෙසු වාරෙසු යුඩ්ඣං ක
රොනතූ'ති අථ කණ්ඩුලහත්ථී නාඳිම්හෙනා සුරනිම්මලෝ ච දක්ඛිණ
වාරෙ කම්මං කරිංසු මහාසෙනෝ ගොථයිම්බරෝ ථෙරපුත්තාභයෝ
චා'නි ඉමෙ තයෝ ඉතරෙසු තීසු වාරෙසු කම්මං කරිංසු තං ච නග
රං සුක්ඛපරිඛා කද්දමපරිඛා උදකපරිඛාති පරිඛාත්තයපරික්ඛිත්තං
අඨාරසහත්ථුබ්බෙධං දළහපාකාරං තත්ථ තත්ථ යොධඝතසමපරිකි
ණ්ණගොපුර අයෝ වාරෙහි යුත්තං තත්ථ තත්ථ සිතෙහි නික්ඛිත්ත
සරසත්තිතොමරහෙණ්ඩි වාළාදිනානායුධෙහි ච යන්තධනුයන්තපා
සානඅසනික්ඛෙහි ච සිඤ්චමාන පක්කඝිතමලසිලෙසෙහි ච නිර
න්තරං අහොසි තතෝ කණ්ඩුලෝ ධාවිත්වා ජනනුකෙහි සීතෝ ද
නෙහි සිලාසුධා ඉට්ඨකා භින්දිත්වා අයොවාරං සම්පාපුණි තතෝ ද
මිළා ගොපුරෙ ඨත්වා නානායුධා නික්කිපිංසු පක්කඅයොගුළඤ්චව
පක්කඝිතසිලෙසෙ ච හත්ථිපිසියං ඛිපිංසු තඤ්ච කණ්ඩුලෝ වෙදන
ට්ටෝ උදකඨානං ගන්ත්වා උදකෙ ඔගාහි තං දිස්වා ගොථයිම්බරෝ
ඉදං සුරාපානං'නි මඤ්ඤමානා යථාරුචි සුරාපානං අයොවාරවිඝාටනං
නාමෙ'තං ගච්ඡ සක්කොන්තෝ ගන්ත්වා වාරං විඝටෙහි'ති ආහ තං
සුත්වා නාගරාජා ජාතාභිමානෝ ජනසොතපථානි පාටෙන්තෝ විය
ගජ්ජන්තෝ කුඤ්චනාදං කරොන්තෝ ජලං ඛිඩා කත්වා උග්ගම්ම ථ
ලෙ අඨාසි තතෝ හත්ථිවෙජ්ජා සිලෙසං ඛොවිත්වා ඔසධං අකංසු ත
තෝ රාජා හත්ථිම'භිරුහ්ය පාණිනා කුම්භං පරාමසිත්වා සකලල
ඞ්කාතලෙ රජ්ජං තව දම්මි පුත්තා'නි තං රජෙජන තොසෙත්වා වර
භොජනං භොජෙත්වා වණ්ණං සාටකෙන වෙඨෙත්වා සුවම්මිතං කත්වා
චම්මපිසියං මඤ්සචම්මං යන්තගුණං කත්වා බන්ධිත්වා තස්සෝ'පරි තෙල

වම්මං බන්ධිත්වා තං පිසාචරූපේන සෝ අසනි විය ගජ්ජන්තෝ ගන්ත්වා දුස්සී පදරං විවිත්වා පාදෙන උම්මාරං හනි චාරබාහාහි සඬ්ගං අයොචාරං මහාසද්දෙන භූමියං පති-තෙන වුත්තං.

අසනි විය ගජ්ජන්තෝ සෝ ගන්ත්වා'පදරවෙ සහං,
පදරං විවිත්වා දුස්සී උම්මාරං පදසා හනි.
සචාරබාහං තං චාරං භූමියං සරවං පති'නි.

අථ ගොපුරෙ දබ්බසම්භාරං පන හත්ථිපිඨියං පතන්තං දිස්වා න ඤත්වා බාහාහි පහරිත්වා පවට්ටෙසි තදා කණ්ඩුලෝ දුස්සීළන වෙරං ඡඩ්ඩෙසි අථ කණ්ඩුලෝ අත්තනෝ පිට්ඨිං ආරොහනත්ථාය න ඤත්වා ඔලොකෙසි තං ඤත්වා නාඤ්ඤිත්තෝ අහ'මරෙ කදා අ ඤ්ඤත්ත කතමගෙහන පවිසිපුබ්බා'නි තං න ඉච්ඡන්තෝ අඨාර සහත්ථබ්බධං පාකාරං බාහුනා පහරිත්වා අඤ්ඤසහමත්තනපපමාණපදෙ සෙ පාතෙත්වා සුරනිම්මලං ඔලොකෙසි සෝ'පි අහං තයා කතමගෙහ න න පවිසිස්සාමි'නි තං අනිච්ඡන්තෝ අට්ඨාරසහත්ථබ්බධං පාකා රං උල්ලඞ්ඝිත්වා දම්ලානං මත්ථකෙ අසනි විය නගරබ්භන්තරෙ පනි අථ ගොඨසිබ්බරෝ'පි ථෙරපුත්තාභයෝ'පි එකෙකවාරං භින්දිත්වා ප විසිංසු—තතෝ·

හත්ථී ගහෙත්වා රථචක්කං මිත්තෝ සකටපඤ්ජරං,
නාළිකෙරතරුං ගොඨෝ නිම්මලෝ ඛගාමුත්තමං.

නාලරූක්ඛං මහාසෙණෝ ථෙරපුත්තෝ මහාගදං,
විසුං විසුං විජිගතා දම්ලෙ තත්ථ චුණ්ණයුං'නි.

එවං විජිතනගරං චතුමාසෙහි නිට්ඨිත්වා දම්ලෙ මාරෙත්වා තතෝ හිරිලොකං නාම ගන්ත්වා හිරියදම්ලං අග්ගහෙසි තතෝ මහෙලනග රං ගන්ත්වා චතුමාසෙහි මහෙලරාජානං ගණ්හි-තතෝ රාජා අනුරා ධපුරං ගච්ඡන්තෝ සපරිසෝ කාසපබ්බතෙ නාම බ්‍රාහ්මණාවාරං නිවා සෙත්වා තත්ථ පොසොන නගරං නාම වාපිං කාරෙත්වා ජෙට්ඨමූලමා සඤ්ඤි උදකකීළං කීළි එලාරෝ'පි දුට්ඨගාමනිස්ස ආගතභාවං සුත්වා අමච්චෙහි සද්ධිං මන්තෙසි තමත්ථං දස්සෙතුං.

තං යුද්ධායා'ගතං සුත්වා රාජානං දුට්ඨගාමණිං,
අමච්චෙ සන්නිපාතෙත්වා එලාරෝ ආහ භූමිපො.

සෝ රාජා ච සයං යොධෝ යොධාච'ස්ස බහූ කිර.
අමච්චා කින්නුකාතබ්බං කින්නුමඤ්ඤන්හි නො ඉති.

දීඝජනතුපපභූනයෝ යොධා එලාළරාජිනෝ,
සුවෙ යුද්ධං කරිස්සාම ඉති තෙ නිච්ඡයං කරුං'නි.

තතෝ සෝ පුනදිවසෙ යුද්ධසජ්ජනත්ථං මහාපබ්බතහත්ථිං ආරුයහ මහාබලකායපරිවුතෝ නික්ඛම්ම ගාමණිරාජා'පි මාතරා සද්ධිං මන්තෙත්වා තස්සාගමනෙන වත්තිංසබලකොට්ඨකෙ කාරෙත්වා ඡත්තධරෙ

රාජරූපකෙ තත්ථ තත්ථ ඨපෙසි අබ්භන්තරකොඨකෙ සයං අඨාසි–න තො උභින්නං රාජූනං මහාසඞ්ගාමෙ වත්තමානෙ එලාළරඤ්ඤෙ දි ඝජන්තු නාම යොධො ඛග්ගඵලකෙ ගහෙත්වා භූමිතො අඨාරසහත්ථ බෙබධං නහම්භුගහන්ත්වා යුජ්ඣන්තො බලකොඨකෙ පත්වා එත්ථ රා ජා'නි මඤ්ඤමානො ගන්ත්වා රාජරූපකෙ ජින්දිත්වා පඨමං බලකොඨ කං භින්දි එතෙනෙ'ව නියාමෙන දුතියං තතියන්තියාව එකනිංසති මං බලකොඨකං භින්දිත්වා ගාමණිනා කිතං බලකොඨකං ආගඤ්ඡි තඤ්ච සුරනිම්මලො රඤ්ඤෙ'පරි ගච්ඡන්තං තං දිස්වා අහමරෙ සුරනි ම්මලො කුහිං ගච්ඡසි යදි තෙ පුරිසාකාරමත්ථි ඉධා'ගච්ඡා'නි එකෙකා සි තං සුත්වා දීඝජන්තු පඨමං ඉමං මාරෙත්වා ගමිස්සාමි'නි කුජ්ඣිත්වා ආකාසම'ඛ්භුග්ගන්ත්වා ඛග්ගමුග්ගිරිත්වා සුරනිම්මලාභිමුඛො ඔතරි සු රනිම්මලො අත්තනොං'පරි ඔතරන්තං තං දිස්වා අත්තනො එලකං උපනාමෙසි ඉතරො එලකෙනෙ'ව සඞ්ං තං ච්ඡා ජින්දිස්සාමි'නි චින්තෙත්වා එලකං පහරි ඉතරො එලකං මුඤ්චි දීඝජන්තු එලකං ජි ත්තුමසක්කොන්තො භූමියං පති සුරනිම්මලො තං සත්තියා පහරි ත්‍රුස්සදෙවො තඤ්ං ඛණෙ සඞ්ඛා ධම් අසනිසද්දෙ විය අහොසි උම්මා දපත්තා විය මනුස්සා අහෙසුං තඤ්ං ඛණෙ මහන්ති දම්ලසෙනා හි ජ්ජිත්ථ එලාලෙ'පි හත්ථිපිඨෙ නිසිනෙනායෙ'ව පලාසි තදා දුඨගාම ණිරඤ්ඤෙ සෙනා දම්ළසෙනං මාරෙනතා තත්ථ රාසිං අකංසු–නථාහි.

තත්ථ වාපිජලං ආසි හත්ථානංලොහිතා'විලං,
තඤ්ඤා කුලත්ථවාපී'හි නාමතො විඤ්ඤුතා අහු.

චරාඉපත්ථා තඤ්ං හෙරිං දුඨගාමණිභූපති,
න හනිස්සතු එලාරං මං මුඤ්චිය පරො ඉති.

සන්නාඩො සයමාරුය්හ සන්නාඩං කණ්ඩුලං කරිං,
එලාරං අනුබන්ධන්තො දක්ඛිණවාරමාගමි.

පුරෙ දක්ඛිණවාරම්හි උභො යුජ්ඣිංසු භූම්පා,
නොමරං ඛිපි එලාරො ගාමණී නමවඤ්ඤයි.

විජ්ඣාපෙසි ච දන්තෙහි තං හත්ථිං සකහත්ථිනා,
නොමරං ඛිපි එලාරං සහත්ථි තත්ථ සො පති.

තතො විජිතසඞ්ගාමො සයොග්ගබලවාහනො,
ලඞ්කං එකාතපත්තං සො කත්වාන පාවිසි පුර'න්ති.

අථ රාජා නගරෙ හෙරිං චරාපෙත්වා සමන්නා යොජනපපමා ණෙ මනුස්සෙ සන්නිපාතාපෙත්වා එලාරරඤ්ඤෙ සරිරස්ස මහන්තං සක්කාරං කාරෙත්වපත්වා කුටාගාරෙන නෙත්වා ඣාපෙත්වා තත්ථ චෙතියං කාරාපෙත්වා පරිහාරම'දාසි අජ්ජා'පි රාජානො තං පදෙසං පත්වා හෙ රිං න වාදාපෙන්ති එවං දුඨගාමණී අභයමහාරාජා වත්තිංස දමිළ

රාජානෝ ගහෙත්වා ලඞ්කාදීපං එකාතපත්තමකාසි—අථ යදා දුට්ඨගාමණිරාජා විජිතනගරං ගණ්හි තදා දීඝජානුයොධෝ එලාරං උපසඞ්කමිත්වා අත්තනෝ භාගිනෙය්‍යස්ස යොධභාවං ආචික්ඛිත්වා ඉධා'ගමනත්‍ථාය තාස්ස සන්තිකං සාසනං පෙසෙසි හලලුකොපි තං සාසනංසුත්වා එලාරස්ස දඞ්ඝදිවසතෝ සත්තමෙ දිවසෙ සඞ්ගා පුරිසසහස්සෙහි සඞ්ග ඔතිණ්ණෝ රඤ්ඤෝ මතභාවං සුත්වාපි ලජ්ජාය මහාතිත්ථතෝ නික්ඛමිත්වා කොලඞ්භාලකෙ නාම ගාමෙ දුට්ඨගාමණිරාජා'පි තස්සා ගමණං සුත්වා සන්නහිත්වා කඞ්ගුලං අභිරුහ යොධපරිවුතෝ මහතාබ්‍ලකායෙන අභිනික්ඛම් උම්මාදපුඤ්ඤදෙවෝ'පි පවායුධසන්නහිත්වා රඤ්ඤෝ පච්ඡිමාසනෙ නිසිදි හලලුකොපි පවායුධසන්නහිත්වා හත්ථිං අභිරුහ රාජාභිමුඛං ආගඤ්ඡිතඤ්ච කඞ්ගුලෝ තස්ස වෙගමද්දිභාවඤ්ච සන්තිකං සන්තිකං පවෙසනකාලෙ සෙනා'පි හත්ථිං තථෙව පවෙසනකාලෙ තං දිස්වා රාජා පුස්සදෙවං ආහ අයං හත්ථි පුබ්බෙ අඤ්ඤියතියා යුබෙ සුඅපවෙසනකාලෙත්වා ඉදානි කස්මා පවෙසනකාලෙ'ති සෝ ආහ දෙව අත්තානමෙව ජයෝ අයං ගජෝ ජයභූමිං අවෙක්ඛන්තෝ පවෙසනකාලෙ ජයභූමිං පත්වා ඨස්සති'ති නාගෝ'පි පවෙසනකාලෙත්වා පුරදෙවස්සපස්සෙ මහාවිහාරසීමන්තෙ අට්ඨාසි තතෝ හලලුකෝ රාජාභිමුඛං ආගන්ත්වා ජාරාතං උපපණ්ඩෙසි රාජා'පි ඛග්ගතලෙන මුඛං පිධාය නං අක්කොසි අථ සෝ රඤ්ඤෝ මුඛෙ විජ්ඣිස්සාමී'ති සරං ඛිපි සෝ ඛග්ගතලමාහච්ච භූමියං පති හලලුකෝ මුඛං විවෙ'සී'ති සඤ්ඤාය මඝනත්තං උභාහුභිං අකාසි තස්මිං ඛණෙ පුස්සදෙවෝ තස්ස මුඛෙ විජ්ඣිත්වා පාතෙසි—තෙන.

> රඤ්ඤෝ පච්ඡා නිසිඝනා සෝ පුස්සදෙවෝ මහබ්බලෝ,
> කඞ්ඛං ඛිපි මුඛෙ තස්ස ඝටෙවනෙතා රාජකුඩ්ඩලං.
>
> රාජානං පාදතෝ කත්වා පතමානස්ස තස්ස තු,
> ඛිපිත්වා අපරං කඞ්ඛං විජ්ඣිත්වා තස්ස ජානුකං.
>
> රාජානං සිරසතෝ කත්වා පාතෙසි ලහුහත්ථකෝ,
> හලලුකෙ පතිතෙ තස්මිං ජයනාදෙ අවත්ථරී'ති.

තතෝ ලඞ්ජයෙ රඤ්ඤෝ නගරං ආගතෙ පුස්සදෙවෝ රඤ්ඤෝ කුඩ්ඩලං ඝටෙත්වා ඛත්තදෙවස්ස දඞ්ඝකම්මස්ස කණ්ණවලලිං ඡින්දිත්වා ලොහිතපස තං ගහෙත්වා රාජානං දස්සෙසි රඤ්ඤුකිමෙතන්ති වුත්තෙ දඞ්ඝමම දෙවා'නි ආහ කෝ තෙ දෙසෝ'ති සෝ'හං දෙව තුම්හාකං කුඩ්ඩලං ඝටෙවසිං සෝ මෙ දෙසෝ'නි රාජා කිං භාණික අදෙසං දෙස'න්‍ති වදසී'නි වත්වා අත්තනෝ කතඤ්ඤූ කතවෙදී භාවෙන වෙ සරෙ ආණාපෙත්වා පුංඛෙන උප්පතිත්වා තෙන පමාණෙන මහාපණරාසිං කත්වා පුස්සදෙවස්ස අදාසි එවං ලඞ්කා

රජ්ජං එකරජ්ජං කත්වා යොධානං යථානුරූපංඨානන්තරං අදාසි—
අථෙක දිවසං රාජා අත්තනෝ පාසාදතලෙ සිරිසයනගතෝ මහතිං
සම්පත්තිං ඔලොකෙත්වා අක්ඛොහිණී සෙනාඝාතං අනුස්සරි අනුස්ස
රන්තස්ස රඤ්ඤෝ මහන්තං දොමනස්සං උපජ්ජි සඟඝමඟ්ඝනන්තරා
යෝ මෙ භවෙය්‍යා'නි තදා පියඛුදිපවාසී අරහන්තෝ රඤ්ඤෝ උරි
විනක්කං ඤත්වා අස්සසෙථ නං'නි අඤ අරහන්තෙ පෙසෙසි තෙඅා
ගන්ත්වා ආගන්තුභාවං රඤ්ඤෝ නිවෙදෙත්වා පාසාදතලං අභිරුහිංසු
රාජා ථෙරෙ වන්දිත්වා ආසනෙ නිසීදන්තෙ ආගතකාරණං පුච්ඡි තෙ
ආගතකාරණං කථෙසුං—තතෝ රාජා.

කථාහං හනෙතා අස්සාසෙ මම හෙස්සති යෙන මෙ,
අක්ඛොහිණී මහාසෙනා ඝාතාකාරාපිතා ඉති.

අථස්ස තෙ ආහංසු.

සඟ්ඝමඟ්ඝන්තරායෙ ච නත්ථි තෙ නෙන කම්මුනා,
දියඩ්ඪමනුජාතෙත්ථ ඝාතිතා මනුජාධිප.
සරණෙසු ඨිතෝ එකෝ පචසිලෙ'පි වා'පරෝ,
මිච්ඡාදිට්ඨි ච දුස්සීලා සෙසා පඤ්ඤමා ගතා.
ජොතයිස්සසි සොව තිං බුද්ධා බුද්ධාසනං,
මනොවිලෙඛං නස්මා තිං මොදය නරිස්සරා'හි.

එවං තෙ රාජානං බොධෙත්වා පක්කමිංසු රාජා තෙසං වචනංසු
ත්වා අස්සාසං පටිලභිත්වා තෙ විස්සජ්ජෙසි එවං රාජා ත්තතං උස්සා
පෙත්වා එකරජ්ජං කරොනෙතා සංඝස්ස අදත්වා පරිභුත්තමරිවවට්ටි
ස්ස දඞ්ඛමම්භාය මරිවවට්ටිවිහාරං කුත්තධාතුං පතිඨාපෙත්වා අ
නඟ්ඝානි ඨපෙත්වා ඌනවීසති කොටිධනපරිච්චාගෙන කාරාපෙත්වා
මහාවිහාරං ච කාරාපෙත්වා සන්නිපතිතානං භික්ඛූනං නවුතිසහස්සා
නං ච සවෙනිදං විහාරං පතිගණ්හාපෙසි තතෝ නවභූමිකං ලොහ
පාසාදං චත්තාරෝ අනඟෙ ඨපෙත්වා තිංසකොටිපරිච්චාගෙන කා
රාපෙත්වා එතත්තකානංයෙ'වභික්ඛූනං නිය්‍යාදෙත්වා පූජමකාසි තතෝ
භගවතෝ දෙණමත්තං ධාතුං පතිඨාපෙත්වා වීසංරතනසන්නිකං ලඞ්කා
ලඞ්කාරභූතං රතනමාලිකං නාම මහලමහාචෙතියං පඨවිකම්පනාදී
අච්ඡරසතමණ්ඩිතංසත්තරතිංසත්තමහාවිහාරපතිමණ්ඩිතං චෙතියං
කාරාපෙසි තත්ථ චතුවීසති අනඟෙ ඨපෙත්වා කොටිසතසහස්සවය
කරණං අහොසි චතුවීසතිවස්සානි රජ්ජං කාරෙත්වා ලඞ්කායං එ
කූනසතවිහාරෙ කාරෙසි චතුවීසතිමහාවිහාරඤ්ච පූජා කාරාපෙසි සක
ලතම්බපණ්ණිදීපෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස තික්ඛත්තුං නිච්චරං අදාසි සත්ත
සත්තදිනානි ලඞ්කාරජ්ජං සාසනස්ස පවත්තත්තුං අදාසි සපත්තිසන්නිං
තසුපරිසුඩවට්ටියා වාදසසු ඨානෙසු දිපසතං දිපසහස්සං දිපසතසහ

සසං ජාලෙසි අඤ්ඤාරසසු ඣානෙසු ගිලානානං වෙජ්ජකිච්චං හෙස
ජ්ජං ච භත්තං ච නිච්චං දෙපෙසි චතුවත්ථාලිසඣානෙසු සුසඛිතං
මධුපායාසඤ්ච තත්තකෙසුයෙ'ව ඣානෙසු නෙලුලෙලාපකභත්තං ච අ
දාසි තත්ත කෙසුයෙ'ව ඣානෙසු ඝතපකඤාලසුවෙ භත්තෙන සඛිං
නිච්චං දෙපෙසි මාසෙ මාසෙ අඤ්ඤ උපොසථදිවසෙසු ලඛ්ඛාදිපෙ ස
ඛබ්බිහාරෙ පදීපතෙලං දෙපෙසි ආමිසදානතො ධම්මදානං මහන්තන්ති
සුත්වා හෙඤ්ඤ ලොහපාසාදෙඛම්මසෙන නිසීදිත්වා මඛ්ඣලසුත්තං
ඔසාරිතුං ආරභිත්වා'පි සඛ්ඣගාරවෙන ඔසාරිතුං අසක්ඛොන්තො ත
තො පඨාය ධම්මදෙසනෙ සඤ්ඤාරිත්වා සබ්බවිහාරෙසු ධම්මකථං ක
ථාපෙසි එකෙකස්ස ධම්මකථිකස්ස නාළිනාළිපපමාණානි සපපිඵාණි
තසක්කරානි චතුරඟුලමුඛිපපමාණං ලඨිමධුකං සාටකයුගං ච මාස
සස අඤ්ඤ උපොසථදිවසෙසු දෙපෙසිසො එවමාදිනි අනෙකානි පුඤ්ඤ
කම්මානි කත්වා ආයුපරියොසානෙ මරණමවකෙ නිපජ්ජි අථ ගිලා
නං පසසිඤ්ඤාමා'ති තතො තතො මහාභික්ඛුසඛ්ඝා සන්නිපතිත්වා
ගණ්ඨසඤ්ඣාය 'මකංසු තදු දෙවතා පනඤ්ඤ ඡදෙවලොකතො ඡරථෙ
ගහෙත්වා ආකාසෙ ඨත්වා මහාරාජඅම්හාකං දෙවලොකො රමණීයෙ
අම්හාකං දෙවලොකො රමණීයෝ'ති වත්වා අත්තනො අත්තනඤ්ඤ දෙ
වලොකං ආගමනාය යාචිංසු රාජා තෙසං වචනං සුත්වා යාවාහං ධ
මමං සුණාමි තාව අධිවාසෙථා'ති තෙ හත්ථසඤ්ඤාය නිවාරෙසි සඛ්ඝා
ගණ්ඨසඤ්ඣායං නිවාරෙතීති මඤ්ඤිත්වා සඤ්ඣායං ඨපෙසි රාජා භන්තෙ
කඨමං සඤ්ඣායං ඨපෙථා'ති මහාරාජ තයා හත්ථසඤ්ඤාය නිවාරිත
තත්තා'ති භන්තෙ තුම්හාකං සඤ්ඤදං නාදාසිං දෙවාඤ්ඤ ඡදෙවලොක
තො ඡරථෙ ආනෙත්වා අහන්තං අත්තඤ්ඤා දෙවලොකං ගන්තුං
යාචන්ති තසමා තෙසං යාවාහං ධම්මං සුණාමි තාව ආගමෙථා'ති ස
ඤ්ඤං අදාසින්ති තං සුත්වා කෙචි අයං රාජා මරණභයභිතො විපපල
පති මරණතො අභායනඤ්ඤතෙතා නාම නත්ථි'ති මඤ්ඤිංසු තතො
අභයත්ථෙරො ආහ කථං මහාරාජ සද්දහිතුං සක්කාඡදෙවලොක
තො ඡරථා ආනීතානීති තං සුත්වා රාජා ආකාසෙ ඡ පුප්ඵදාමානි ඛි
පාපෙසි තානි ගන්ත්වා විසුං විසුං රථධ්ඨරෙ ඔලම්බිංසු මහාජනො ආ
කාසෙ ඔලම්බකානි පුප්ඵදාමානි දිසවා නික්කඛ්ඛා අහොසි තතො
රාජා ථෙරං පුච්ඡි කතමො පන දෙවලොකො රමණීයෝ'ති ථෙරො
තුසිතභවනං පන මහාරාජ රමණීයං බුද්ධභාවාය සමයං ඔලොකෙ
නෙතා මෙත්තෙය්‍යො බොධිසත්තො තත්ථමියෙ'ව වසතී'ති ආහ තං
සුත්වා රාජා තත්ථමි ආලයං කත්වා මහාථූපං ඔලොකෙන්තො නිප
නෙනා'ව වචිත්වා සුත්තපබුඩ්ඩො විය තුසිතභවනතො ආගථරථෙ

නිබ්බත්තෙත්වා අත්තනා කතපුඤ්ඤස්ස ඵලං මහාජනස්ස පාකටං කාතුංරථේ යන්තා දිබ්බාභරණවිභූසිතෝ මහාජනස්ස පස්සන්තස්සෙව හි තක්ඛනතුං මහාථූපං පදක්ඛිණං කත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං වන්දිත්වා තුසිතභවන 'මහාමාසි සෝ පනා'යං රාජා මෙත්තෙය්‍යස්ස භගවතෝ අග්ගසාවකෝ භවිස්සති කණ්ඩඩෝ දුතියසාවකෝ භවිස්සති යෝ පනෙස්ස වත්තා බෙබා කථාපපවෝ සෝ සබෙබාව මහාවංසෙ ආවිභවිස්සති අමෙහි පනෙස්ස තං ගන්ථලාඝවත්‍ථාය උපෙක්ඛිත්තං.

දෙවත්තං උපනිත්තං ගතිවසා නිත්තිභවෙ සාධවෝ,
දුක්ඛං'නෙකවිධං'නුභූය සතතං කත්වා විරියං පිරං.
ඉච්ඡන්තා ජිනසාසනස්ස සුචිරං ඨානං සදා සාදරා,
කුරුබන්තෙත'ව'මනන්තමග්ගඛුසලංපපෙපාතත්සගහංසුඛං'නි

දුඨගාමණි අභයමහාරජ්ජෙ වත්‍ථුං නිට්ඨිතං.

නන්දිමිත්තස්ස වත්‍ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

අතීතෙ කිර ඉමස්මිංයෙ'ව භද්දකපෙ කකුසන්ධෝ නාම භගවා ලොකෙ උදපාදි සදෙවකං ලොකං නිබ්බාණමතපානං පායෙන්තා තදා එකෝ කුලපුත්තෝ අඤ්ඤතරස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්තිත්වා වයප්පත්තෝ ගිහිබ්‍රහ්මස්ස දානං දදමානෝ මනුස්සෙ දිස්වා කිම්ඵලාසිමෙ අත්තනෝ අත්තනෝ සන්තකං භත්තාවත්ථාභරණසුවණ්ණාදිං ඉමෙසං දස්සන්ති ඤාතකා වා තෙ උපකාරකා'ති පුච්ඡිත්වා තෙහි ඉමෙහෝ බුද්ධස්ස භගවතෝ සාවකා සීලවන්තා ගුණවන්ත අප්පිච්ඡා සන්තුට්ඨා පුඤ්ඤක්ඛෙත්තා තෙසං දින්නං යංකිඤ්චි අප්පමත්ත'මපි තං මහප්ඵලං හොති මහානිසංසං තස්මා තෙසං දානං දෙම චතුපච්චයෙහි උපට්ඨහිස්සාමා'ති චින්තෙත්වා-සෝ සොමනස්සෝ මයා' පෙ තං කාතුං වට්ටති'ති එකස්ස භික්ඛුස්ස භොජනං දාතුකාමෝ හිං සම්පත්තෙ කහාපණෙ විස්සජ්ජෙත්වා මිගමංසං ආහරිත්වා අහාරපක්ඛෙ සාහාරපක්ඛිත්තාදි නානාපාකෙ හි සම්පාදෙත්වා ගන්ධසාලිං පරියෙසිත්වා භත්තං සම්පාදෙත්වා මංසරසෙන නානූපත්‍ථරණෙහි ච භත්තං භගවතෝ විරොචනං නාම ඛීණාසවං භොජෙසි සෝ තෙන පුඤ්ඤකම්මුනා තතෝ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා අනූපමං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවමානෝ කස්සපසම්මාසම්බුද්ධකාලෙ මහාභොගෙ කුලගෙහෙ නිබ්බත්තිත්වා වයප්පත්තෝ වීසත්ථවස්සසහස්සානි ඛීරසලාකභත්තං අදාසි තදා කත්තාරයඬියෝ ච කායබන්ධනානි චා'නි අනෙකානි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා දෙවලොකෙ මහන්තං සුඛමනුභවිත්වා තතෝ චුතෝ

මනුස්සලොකෙ සුඛං අනුභවමානො අම්හාකං භගවතො පරිනිබ්බුතකාලෙ ලඞ්කාදීපෙ නිබ්බත්තී—තදෙවං වෙදිතබ්බං—තදා එලාරරාජා ලඞ්කායං රජ්ජං කාරෙති තස්සෝ'කො මිත්තො නාම සෙනාපති අහොසි විත්තපබ්බතසාමන්තෙන පාචීනඛඩ්ගරාජියං තස්සෙ'කා කණ්ඨිකා එකෙන ඛුලපුත්තෙන සද්ධිං සංවසන්තී ඣස්සදූසඤ්ඤලක්ඛණං කොසොහිතවත්ථගුය්හං පුත්තං විජායි තස්ස පූසඤ්ඤානුභාවෙන'ස්ස ඛුලස්ස දිවසෙ දිවසෙ සහස්සමූලපජ්ජති නාමං කරොන්තා පන'ස්ස මාතාපිතරො මාතුලස්සනාමං ගහෙත්වා මිත්තො'නිනාම'මකංසු අනිතරුණෙ'පි සො මහාථාමො අහොසි මහබ්බලො මාතාපිතරො පනස්ස පදසා ගමනකාලෙ බහි ගච්ඡන්තා අනුගච්ඡනතං තං කෙන වි තොසෙතුං අසක්කොනෙතා චම්මයොත්තෙනනස්ස කටිං බන්ධිත්වා නිසදය බන්ධිත්වා ගච්ඡන්ති තෙන සො තෙ ගච්ඡන්තෙ දිස්වා නිසදං ආකඩ්ඪිත්වා තත්ථ තත්ථ පරිසපපන්තෙ යොජනං ඡින්දති අථස්ස මාතාපිතරො මහන්තං තාළිං ආහරිත්වා තෙන'ස්ස කටිං බන්ධිත්වා ඉහන්තෙ පාසාණෙ බන්ධිංසු අථ සො ත'ම්පි තථෙ'ව ඡින්දති නාකදි පුවෙසං තස්ස මාතාපිතරො කම්මන්තභූමිං ගච්ඡන්තා කුමාරං නිසීදපෙතුං අසක්කොනතා ගහෙත්වා අගමංසු තෙ තං එකස්ස වෙලුගුම්බච්ඡායාය නිසීදපෙත්වා කම්මං කරොන්ති සො රොදිත්වා තෙසං සන්තිකං ගන්ත්වා පාදන්තරං පවිසිත්වා මත්තහත්ථී විය ඉතොචිතො පරිසපපන්තෙ කම්මං කාතුං න දෙති අථ තෙ තං ගහෙත්වා මහනියා නන්දියා තස්ස කටිං බන්ධිත්වා එකස්මිං වෙලුගුම්බෙ බන්ධිංසු සො තෙහි බන්ධිත්වා ගමනකාලෙ රොදිත්වා සමූලං වෙලුගුම්බං උද්ධරිත්වා ආදාය අගමාසි තං වෙලුගුම්බං පරිමිණියමානං සඞ්ඝසකවිහාරං අහොසි තස්සෙ'වං නන්දිං ඡින්දති'නි නන්දිමිත්තො'නි නාමං අහොසි—තෙන වුත්තං.

නන්දිං ඡින්දනභාවෙන නන්දිමිත්තො'නි සො අහු,
කමසෙ සො'භිවඩ්ඪෙන්තො දසනාගබ්බලො අහූ'නි.

තතො සො වාදසවස්සිකො අනුරාධපුරං ගන්ත්වා මාතුලං උපඨහති.

අනුරාධපුරං රම්මං සඟඛණ්ඩං'ව භාසුරං,
අභාසුං දම්ලා සබ්බං සුසානං විය ආමකං.
වෙනියානි ච ඡින්දිංසු මාලකා'පි මනොරමා,
ඡඩ්ඩිතාසුං සමන්තා තා මනුස්සකුණපාකුලා.
ඡින්දන්ති ආරුහිත්වාන මහිතං සුරනරාදිහි,
දුම්පදං තස්ස සාඛා ච සන්තුස්සෙන්ති මලාදිහි.
බුද්ධරූපානි ඡින්දන්තා වසන්තා පටිමාඝරෙ,
අනාචාරං කරොන්තෙ තෙ තිරච්ඡානා'ව දම්ලා.

දිසවාන භික්ඛවෝ තත්ථ අවිඤ්ඤත්තිං ච විවරේ,
භිඤ්ඤත්තිං ඡත්තපතෙත'පි ඕපත්තා කප්පලදායෝ'නි.

එවමාදිනා අසඞ්කරණේන සාසනකණ්ටකෙ දම්ලෙ දිසවා නාසේත්වා එවං විනෙතාසි, වුත්තං හි—

දෙවබ්‍රහ්මාසුරාදිහි මුඛතා නිච්චමණ්ඩිතං,
සඟහාපවඟහසුඛදං සම්මාසම්බුද්ධසාසනං.

නාසෙන්ති දම්ලා'දුනි කප්පරුක්ඛාව අඟිනා,
අයුත්තතං තං උදික්ඛිත්වා සබ්බෙනේ'ඩ උපෙක්ඛිතුං.

මනුස්සා නාසිං තෙ දම්ලෙ ගහෙත්වා ජාතිකොධසා,
උරුං අඤ්ඤමම පාදෙන හඤ්ඤන ඉතරං තු සෝ.

ගහෙත්වා සම්පදලෙත්වා බ්භික්ඛිපති ථාමවා,
දෙවා අන්තරධාපෙන්ති තෙන ඕහතං කළෙබරං.

එවමෙවං නිසා ගම්ම කරොන්තෙ තෙන අඞ්ගිනං,
දම්ලානං භයං දිස්වා ජනා රඤ්ඤෝ නිවෙදයුං.

සහසා ගණ්හථෙතෙහි රාජා තෙසං නියොජයී'නි.

තං සුත්වා නාසිමිත්තෙතා ඉම්නා ව්‍යාපාරෙන සකලා ලොසාසතං
ලඟාණ්හිතුං රොහණං'දුනි ගම්සාම්'නි විනෙතාසි--තෙන වුත්තං.

විනෙතාසි නාසිමිත්තෙතා සෝ එවම්පි කරතෝ මම,
ජනකඞ්ගෙ කෙවලං හි නාසී සාසනජොතනං.

රොහණේ ඛත්තියා සන්ති පසන්නා රතනත්තයෙ,
තත්ථ ගන්ත්වා රාජසෙවං ගණ්හිත්වා දම්ලෙ'ඛිලෙ.
රජ්ජං දත්වා ඛත්තියානං ජොතෙස්සං බුද්ධසාසන'න්ති.

තතෝ සෝ අනුරාධපුරා ඛණ්ඩරාජිං ගන්ත්වා මාතාපිතරෝ ග
හෙත්වා රොහණං ගන්ත්වා කුබ්බණ්ඩිවනාම්ගාමෙ නිවාසං කප්පෙත්වා
මහාගඟමං ගන්ත්වා රඤ්ඤෝ ආයුධසාලාය නිසීදිත්වා ආවුධනිසාපකා
ලෙ නාසිමිත්තෙතා නාමයොධො ආගන්ත්වා'නි රඤ්ඤෝ කථාපෙසි ර
ඤ්ඤෝ සුත්වා'නි සම්පටිච්ඡිතෙ ආගන්ත්වා වන්දිත්වා අට්ඨාසි තතෝ රඤ්ඤෝ
පුඤ්ඤ සබ්බං විස්සාරෙන කථෙසි තංසුත්වා රාජා පසීදිත්වා මාතාපිතු
නානංච'ස්ස මහන්තං සක්කාරං කාරාපෙත්වා නං ගාමංනස්සහන්තගාමං
කත්වා දත්වා විමංසනත්ථං ඉමං අසිං ගහෙත්වා ධාරං ඨපෙහී'නි අදාසි
සෝ තං ගහෙත්වා අපරාපරං පාසාණෙඝංසිත්වා ධාරං ඨපෙසි තං අ
හොසි තික්ඛිණං යථා පබ්බතමහි පහටෙ කදලික්ඛණ්ඩං විය ඡින්දිත්වා
ගච්ඡති නං දිස්වා තුට්ඨෝ රාජා මහාවීථියා ගෙහං දූපෙත්වා දිවසෙ දි
වසෙසහස්සං දූපෙන්තොමහාපරිවාර'ම්පි දෙන්තො මහාගාමෙ වසාපෙ
සිතතෝ සෝ අපරභාගෙ දුඤ්ඤාමණ්ඩ රාජෙන සඞ්ඛ වත්තිංසදමිළරාජූ
නං නසම්ං තසම්ං ඨානෙ මහාසඞ්ගාමං කරොන්තො විජිතපුරගහණ

දිවසෙ කඩුලෙන සඬිං යුජඣිත්වා නං උත්තාවිකං නිසිදුපෙත්වා ත'ද හෙව නත්ථ යුජඣිතෙනා හත්ථිනා උග්ගාරිතං අයොමාරං ගොපුරෙ න සඬිං පතනත්තං වාමබාහුනා පහරිත්වා අපහරන්තෙනා අඤ්ඤාරසහත්ථ බෙබධං පාකාරං බාහුනා පහරිත්වා නගරබ්භන්තරෙ පාතෙත්වා අ නෙනා පවිසිත්වා මහන්තං සකටපඤ්ජරං පඝාතයා දමිළෙ ඝාතෙත්වා සකලසිහලදීපෙ දමිළභීතිඤ්ච කං නාසෙත්වා රජ්ජං අදාසි රාජාල ඛාරජ්ජං එකච්ඡත්තං කත්වා අනුරාධපුරෙ වසන්තෙ තස්ස මහ න්තං යසං දත්වා ජජ්ජරනදීතෙ පරතිරං භත්තගාමං කත්වා අදාසි– තතෙ අපරභාගෙ භත්තගාමං ගවඡන්තෙනා ජජ්ජරනදියා තිරෙ න ඣිමිත්තනං නාම මහන්ත විහාරං කාරාපෙසි තතෙ පභාය රඤ්ඤ සහායෙ හුත්වා දුනාදීනි පුඤ්ඤකම්මානි කරොන්තෙනා ආයුපරියොසානෙ සග්ගෙ නිබ්බත්තතීති.

එවං මහාථාමබලූපපන්නා කතුපාසනා ථාමවදං පහාය,
කරොන්ති ලොකස්ස ච සාසනස්ස අඤ්ඤුත්තමා'පිතථාකරෙය්‍යා'නි.

කාදිමිත්තභස්ස වත්ථුං චතුත්ථං.

සුරනිම්මලස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

අම්හාකං කිර භගවතො පුබ්බෙ ලොකපරෙ‍ාතො ලොකනය නා ලොකතාණෙ කස්සපො නාම භගවා ලොකෙ උදපාදි සදෙව කං ලොකං නිබ්බාණපුරං පාපෙන්නො—තස්මිං සමයෙ පච්චන්තගා මවාසිනො එකො වනුසෙසා වනෙ මිගසූකරාදයො බන්ධිත්වා වජෙ කත්වා තෙ පොසෙන්තා තිට්ඨං පාණාතිපාතකම්මං කත්වා ජීවති අ පරභාගෙ සො පිඩාය චරමානං එකං භික්ඛුං දිසවා ගන්ත්වා තස්ස හත්ථතො පත්තං ගණ්හිත්වා තං අත්තනො ගෙහං නෙත්වා පඤ්ඤත්තා සනෙ නිසිදුපෙත්වා මිගසූකරමද්දවං උපනෙත්වා භොජෙත්වා දිවා මංසරසපිඬපානං දත්වා භුත්තාවසානෙ එකමන්තං නිසිදි අථස්ස සො ඔවදන්තෙනා යාවායං උපාසකො දුල්ලභං මනුස්සත්තං ලභිත්වා පාණා තිපාතං කරොති අදින්නං ආදියති පරදාරෙ අපරජ්ඣති මුසා භාස ති මජ්ජපානෙ රතො හොති කාමං සො චතූසු අපායෙසු මහන්තං දුක්ඛං අනුභවති'ති වත්වා පාණාතිපාතස්ස කම්මපථප්පත්තිං ච ආදී නවං ච දස්සෙසි—තෙනා'හු පොරාණා.

සත්තෙන සත්තොනි සඤ්ඤ ව වධකචිත්ත මුපකාමො,
තෙන ජීවිතනාසො ව සහසා චතුරඛිනිකා.
යථාභිප්පාය ආණත්ති තථා නං සම්පටිච්ඡනං,
පටිඝඤං අවිනාසෙත්වා නථාව කරණම්පිච.

පයොගං හෙඨා වුත්තෙසු ජඩෙඛ්වා සහ තෙහි ච,
ඡළභාණත්තියා හොති පාණිගිංසා'නි දීපයෙති.

ආදීනවං පනෙවං වෙදිතබ්බං.

හත්ථපාදදිඡෙජ්ජං ච තාඩනං ච කසාදිහි,
පාණාතිපාතී ලභති නකඛාසපඤ්චදද්දවං.
තරුණෙ'ව මරණං යාති සදා පාණිහරෝ නරෝ,
මාතුඝාතිඝතෝ චා'පි බාලෝ වා යොබ්බනෙ ඨිතෝ.
සිඝකඛිඛූවඡ්ඡිරොගෝ ච වණ්ඨිතෝ කවඩ්ඪකෝ කිසෝ,
රොගානමා'කරෝ හොති අතෙකිචෙඡ්ඡ'ඝබාදිහි.
සදා වියොගී සොකී ච පුත්තදාරෙසු ඤාතිසු,
පාණාතිපාතිකෝ හොති සදා උබ්බිගඝමානසෝ'නි.

අඨ්ඨිනාදානස්ස කම්මපථපත්තිං ච ආදීනවං ච දස්සෙතුං ආහ.

පරපරිග්ගහභාඩෙ ච පරපරිග්ගහසඤ්ඤිතා,
ථෙය්‍යාදිසෙවකචිත්තං ච ඨානා චාවනමෙ'ව ච.
පයොගෙ වෙ'නි පඤ්ඤමදිනානා සාහත්ථිකං මතං,
යථාධිප්පායස ආණත්තී තථා තං සම්පටිච්ඡනං.
පරිඤ්ඤං අවිනාසෙත්වා තථා'ව ක්‍රණ'ම්පි ච,
ඨානා චාවං පයොගං ච අපනෙන්තාන පඤ්චසු.
ඡළභාණත්තියා හොති අදින්නා'දාති පදිපයෙ,
දළිද්දෙ කපණෙ හොති දෙහි දෙහි'නි යාචකෝ.
කපාළහත්ථොභික්ඛනෙතා හොති ථෙය්‍යරතෝ නරෝ,
දිස්වාන මධුරං අන්නපානං වත්ථාදිකං සුභං.
ගිලන්නලාලෝ අලභන්නෝ ඛීණනාසෝ යාති ථෙනකෝ,
පරකම්මරතෝ හොති සබ්බදා පරපෙසිකෝ.
පරදාතූ'පජීවන්නෝ හොති ථෙය්‍යරතෝ නරෝ'ති,

අථ පරදාරගමනස්ස කම්මපථපත්තිං ච ආදීනවඤ්ච දස්සෙතුං ආහ.

පරපරිග්ගහිත්ථී ච පරපරිග්ගහසඤ්ඤිතා,
අතික්කමනචිත්තං ච තථෙවා'තික්කමෝ'පි ච.
එවං පරස්ස දූරෙසු චතුරඞ්ගා අතික්කමෝ,
මනුස්සා ච තිරච්ඡානා දෙවතායෝ ච සබ්බදා.
න රොචන්ති න තුස්සන්ති දිස්වාන පාරදාරිකං,
භණන්ති ඵරුසං වාචං අසබ්භං සුතිතාපනං.
පහරන්ති හත්ථපාදෙහි දණ්ඩමුග්ගරආදිනා,
සෙසං කෙසං වි නික්කිත්තනඤ්ච වා කණ්ණ'ම්පි වා.
තස්සෙ'ව දෙහෙ පතති යෝ නරෝ පාරදාරිකෝ,
රාජචොරාදිජං භීතිං නිරච්ඡානභය'ම්පි ච.

අගිනා'සනිජං හිනිං ලහතෙ පාරදාරිකො,
කුඨං ගණ්හා කිලාසො ච කාසො සාසො'පමාරකො.
අනෙකිවෙජා පාපරොගො පිලෙනි පාරදාරිකං,
තිවණ්ණා ච විරූපී ච විකටහො ච දුද්දසො.
හොති චඔඪිමත්තෙහි පෙතො'ව පාරදාරිකො,
පියො න මුවචරෙ පිතතා පිතතං යානි සුමා සදා.
නපුංසකො පණ්ඩකො වා හොනි ඛො පාරදාරිකො,

අථ මුසාවාදස්ස කම්මපථපපත්තිං ච ආදීනවං ච දස්සෙතුං ආහ.

ලඹිගුහනවිත්තං ච වාචා තදනුලොමිකා,
වචනත්‍ථපවිවෙධො ච මුසාවාදෙ නිවඹහිකො.
දන්නොඤමුඛවෙකලලං ලාලාපගහරණං සදා,
බධිරත්තං ච මූගත්තං යානි සන්තෙතා මුසාරතො.
මධුර'ම්පි සො වදෙ වාචං තං තු කණ්ණකඨොරකං,
හොති සො අපපියො වාචො ජනතුනො අලිකෙ රතො.
අකතං අභාසිතං යං තං අභූතං දෙසසඤ්ඤිතං,
තසෙ'ව රුහතෙ සො ච දණ්ඩියො හොනි තාළියො.
මාතාපිතා තස්ස වචං නෙව සඩ්ඪෙනති සබඹදා,
න රුහති තස්ස වචො සභාදිසු ච නිසිදිතො.
මුඛතො වායතෙ තස්ස දුගහසෙකා ජාතිජාතියං,
අලිකං යො භාසතෙ වාචං පෙච්චා'පායෙසු පච්චති'ති.

තතො මජ්ජපානෙ ආදීනවං කථෙනෙතා ආහ.

යො මජ්ජං පිවතෙ ජනතු පමාදඨානසඤ්ඤිතා,
ස පඨවෙඛ පරහේ ච දුකඛං විඳති කඛඛලං.
අජානනෙතා ඛිපතචිත්තෙතා හවෙ තං අසුචිං සුචිං,
ගරුතබෙඛ අජානනෙතා උම්මත්තෙතා සුනඛා විය.
සජනෙ පරිජනෙහෙ'සො අසඤ්ඤතො මහාජලෙ,
දිගම්බරො නිවවුත්ති හොනි පානරතා නරෝ'ති.

එවමාදිනා පව දුචවරිතෙ ආදීනවං පකාසෙසි–පචවන්තවාසිකො 'පි ධම්මං සුත්වා මුදුභූතමනො තීණි දිවසානිසස එවමෙවං දානං දත්වා තස්ස සන්තිකෙ සීලං සමාදියිත්වා තතො පඨාය පුඤ්ඤකම්මං කත්වා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තෙතා මහන්තං දෙවිස්සරියං අනුභවිත්වා තතො චුතා අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ඉමස්මිං ලඹ්කාදිපෙ කොඩියවාල ජනපදෙ ඛණ්ඩකවිහිගාමෙ අඩෙඩා මහධනො මහාභොගො සඛ්‍යකුටුම්බිකස්ස නාමෙකස්ස ඉස්සරස්ස පුත්තතා භූත්වා නිබ්බත්තී මහබ්බලෙ මහාථාමෙ දසන්නං හත්‍ථීනං බලං ධාරෙති මාතාපිතරෙ පනස්ස නිම්මලෙ'ති නාමමකංසු යදා

පනස්ස දුට්ඨගාමනි අභයමහාරාජා සොළසනාලිසුරාපූණං ඝ
ඨං පායෙසි තතො පට්ඨාය‍ස්ස සුරනිම්මලෝ'ති වොහරිංසු තස්ස
මාදස වස්සිකකාලෙ කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජා දම්ළාගමනං නිවා
රෙතුං මහාගහාය තෙසු තෙසු තිත්‍ථෙසු රක්ඛං සංවිධෙන්නො අත්ත
නො ඇතුඤ්ඤ හරියාය දූතනං දිඝාභයනාමං ගහාය කසවත්තිත්‍ථෙ
ආරක්ඛත්‍ථාය ඨපෙසි සො සමන්නා ච්‍යොජනෙ ඨානෙ මහාකුල
නො එකෙකපුත්තනං ආණාපෙත්වා සඞ්ඝකුටුම්බිකස්සා'පි සන්තිකං දූ
තං පාහෙසි සො දූතවචනං සුත්වා අත්තනො සත්තපුත්තෙ පක්කොසා
සිත්වා තාතා තුම්හෙසු නො නං උපධිතුං ගච්ඡන්ති'ති පුච්ඡි සෙථා ඡ
ඝාතරෝ පිතුනො එවමාහංසු තුම්හාකං පුත්තෙහා නිම්මලෝ මෙ ම
ටවසාටකෙ නිවාසෙත්වා පණ්ණතොජනං භුඤ්ජිත්වා වාතාතපවජ්ජිතෙ
අකම්පිසිලෝ විහරති මයං කසිවනිජ්ජාදයො කරොන්තා දුක්ඛෙ
න වසිස්සාම නිම්මලංයෙ'ව පෙසෙථා'ති-තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

වෙනියපබ්බතාසනෙන චාරම්බලගාමකෙ,
බ්‍රාහ්මණෙ කුණ්ඩලොා නාම විජ්ජතෙ මෙ සහායකොා.
සමුද්දපාරෙ භණ්ඩානි තස්ස විජ්ජන්ති සන්තිකෙ,
ගන්ත්වා තං මෙන දින්නානි භණ්ඩකානි ඉධා'හරා'ති.

එවං ච පන වත්වා හොජෙත්වා ලෙඛං දත්වා පෙසෙසි තතො සො
නවයොජනිකං මහං අනුරාධපුරං පුබ්බණ්හෙයෙ'ව ගන්ත්වා බ්‍රා
හ්මණං අද්දස බ්‍රාහ්මණෙ තං දිස්වා තාත නහාත්වා එහි'ති ආහ සො
ඉධා'නාගතපුබ්බත්තා වාපිං අසඤානන්තො අනුරාධපුරෙ නිසස්වා
පිං ගන්ත්වා නහාත්වා තතො ආගම්ම මහාබොධිං ච ථූපාරාමචෙතියං
ච පදක්ඛිණං කත්වා නගරං පවිසිත්වා තාසු තාසු විථිසු ආහිණ්ඩිත්වා ආ
පණතො ගණ්හිමාලං ච ආදාය පිළඟ්ඩිත්වා තතො උත්තරවාරතො නි
ක්ඛම්ම උපපලකෙඛ්‍යතතො උපපලං ගහෙත්වා බ්‍රාහ්මණස්ස ගෙහං
අගමාසි තතො බ්‍රාහ්මණෙන කුහිං තාත ගතොසී'ති වුත්තෙ සබ්බං
තං ගමනාගමනං ව්‍යාකාසි සො තං සුත්වා පුරිසාජානියෙ‍ය්‍යා අයං'නි
විම්හිතො එලාරෝ ච තං ඤාතෙය්‍ය නෙතං පනිරූපං එතස්ස දම්ළා
සනෙන මුහුත්ත'මපි වාසො මෙ න රුච්චතී'ති විනෙත්වා ලෙඛං ච
පණ්ණාකාරං ච පෙසෙසි-තෙන වුත්තං තත්‍රෙ'ව.

නිම්මලෝ දම්ළා'සනෙන වාසෙතුං නෙ'ව අරහති,
රාජපුත්තස්ස පිතුනො සහායිකෙ වාසමරහති.
එවමෙවං ලිඛිත්වාන ලෙඛං තස්ස සමප්පිය,
පුණ්ණවඩ්ඪනවත්ථූනි පණ්ණාකාරෙ බහූනි ච.
දත්වා තං හොජයිත්වා ච පෙසෙසි සඛිසන්තිකං,
සො වඩ්ඪමානවත්‍රායං ගන්ත්වා රාජපුත්තන්තිකං.
ලෙඛං ච පණ්ණාකාරෙ ච රාජපුත්තස්ස අපපයී'ති.

කුමාරෝ ලෙඛං ච පණ්ණාකාරං ච දිස්වා තුට්ඨෝ ඉමස්ස සහස්සං දෙති'නි ආහ තතෝ කුමාරඅසවකා නෙතං තස්ස දුරකස්ස අනුරූ ප'නහි අපහාසිංසු තං සුත්වා තස්ස දසසහස්සං ව දුපෙත්වා කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා නහාපෙත්වා පුණ්ණවඩ්ඪනවත්ථුගං අච්ඡාදෙත්වා ගන්ධමාලෙහි තං අලඞ්කරිත්වා සීසං දුකූලපටෙන වෙඨෙත්වා අත්ත නෝ පරිහාරෙන හත්ථතං ගොප්පෙත්වා අත්තනෝ සතසහස්සග්ඝන කං මහාසයනං දුපෙසි තතෝ යෝ තං සබ්බං එකතෝ බන්ධිත්වා ත දහෝව රත්තියා මාතාපිතූනං නෙත්වා මාතු දසසහස්සං පිතූනෝ සයනං දත්වා රත්තියංයෙ'වාගන්ත්වා කුමාරස්ස අත්තානං දස්සෙසි රාජපුත්තෝ පභාතාය රත්තියා තං සුත්වා තුට්ඨමානසෝ පුන ව ඨාභරණානි ච දසසහස්සං ච පරිවාරජනෙ ච දත්වා පිතු සන්තිකං පෙසෙසි තතෝ නිම්මලෝ තානි ච මාතාපිතූනං දත්වා පුරෙභත්ත මේ'ව මහාගාමං ගන්ත්වා රාජා නං පස්සි-තදා රාජා කම්මාරෙ සන්නි පාතෙත්වා කම්මාරසාලායං නානාවුධානි කාරාපෙති නිම්මලෝ'පි ග න්ත්වා රාජානං වන්දිත්වා අට්ඨාසි කම්මාරා තං දිස්වා තරුණත්තා ඊ දිසා'පි නාම යෝධා හොන්ති'නි කෙළිං අකංසු රාජා තෙ පටිබා හෙත්වා නිම්මලං පක්කොසාපෙත්වා ඉමෙ අසිපත්තෙ ඩෙත්වා ධාරං ඨ පෙහි'නි දිසතෝ චතුහත්ථසොළසබහුලේ පුථුලතෝ චත්තිංසබහුලේ අනිඝිතෙ සොලසඅසිපත්තෙ අදාසි දත්වා ච පන රාජා සාලාය ඔරිම කොටිතෝ පාරිමකොටිං ගතෝ තතෝ නිම්මලෝ අසිපත්තෙ ගහෙ ත්වා පාසාණෙ ඝංසිත්වා මට්ඨං කත්වා තික්ඛිණං ධාරං ඨපෙත්වා සීතෝ ජිජ්ජිත්වා පනිතං අසිසිඛං ගහෙත්වා ඉමෙ කම්මාරා මං අපහසිංසු'නි කුජ්ඣිත්වා එකි අභුළ්හි සන්නෙත්වා කොටිඨං නිසිනකම්මාරං ස ඞ්ඛාය විස්සජ්ජෙසි තං පටිපාටියා නිසිණ්ණපචසතකම්මාරානං සරී රං විනිවිජ්ඣිත්වා අගමාසි රාජා නිවත්තෙත්වා තෙ අසයෝ දිස්වා සොම නස්සෝ අහොසි තෙ පන කම්මාරා තත්තේ'ව කාලමකංසු රාජා ත ස්ස මහන්තං විභවං දත්වා මහාවීථියා ගෙහං දත්වා දිවසෙ දිවසෙ ස හස්සපරිබ්බයෙන අත්තනෝ උපට්ඨානං කාරාපෙසි සෝ පන පච්ඡා ගාමණ්ඩිනා සඞ්ග දමිළයුද්ධං කරොනෙන්තා තත්ථ තත්ථ දමිළෙ ඝාතෙ ත්වා විජිතපුරගහණදිවසෙ අඨාරසහත්ථුබෙබ්ධං පරිඛං උල්ලඞ්ඝිත්වා නගරන්තරෙ පතිත්වා මහාඛගහං ගහෙත්වා දමිළඝාතං කත්වා අනුරා ධපුරගහණදිවසෙ'පි දීඝජනුනා සඞ්ග යුජ්ඣිනෙන්තා තං මාරෙත්වා දමිළසෙනං භිජ්ජිත්වා එකරජ්ජං කත්වා රාජානං අභිසිඤ්චාපෙසි සෝ තතෝ පට්ඨාය රඤ්ඤා සඞ්ග දුනාදයෝ නුසලකමෙම කත්වා ආයුපරි යොසානෙ යථාකම්මං ගතෝ'නි.

විහාය පාපං නරකෝ'පගාමිං කත්වාන පුඤ්ඤං සුගතූපපත්තිං,
විසුද්ධසී හොගං සනරාමරෙසු එවම්පි ඛෝ බලවා භවන්ත්.

සුරභිම්මලස්ස වත්ථුං පඨමං.

මහාසොණස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අදිභාකං භගවතෝ පුබෙබ කස්සපෝ නාම සම්මාසම්බුඩෝ දසපාරමියෝ පූරෙත්වා සමාරං මාරබලං විධමිත්වා සම්මාසම්බෝධිං සච්ඡිකත්වා සදෙවකෙහි ලෝකෙහි මනුස්සමානෝ ලෝකං ධම්මරතනෙන තප්පෙත්වා නිබ්බාණනගරෙ පූරෙත්වා පවිවසති තස්මිං සමයෙ අඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ ධම්මං සුත්වා බුද්ධසාසනෙ පසන්නෝ සඛ්‍යං උද්දිසිත්වා එකං බිරසලාකභත්තං පඤ්ඤපෙසි කම්මඵලං සද්දහමානෝ සෝ එකත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා ආයුපරියොසානෙ තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන චොදියමානෝ දෙවලෝකෙ නිබ්බත්ති කනකවිමානෙ නෙකසහස්සදෙවනාටිකාහි පරිවරියමානෝ සෝ තත්ථ අනොපමං දෙවිස්සරියං යාවතායුකං පරිභුඤ්ජිත්වා තතෝ චුතෝ මනුස්සලොකෙ'පි මහන්තං සිරිවිභවං අනුභවමානෝ වසිත්වා එවං එකං බුද්ධන්තරං දෙවමනුස්සෙසු සංසරිත්වා අම්හාකං භගවති සම්මාසම්බුඩෙ සබ්බඤ්ඤුතඤාණං පතිවිජ්ඣිත්වා ධම්මරතනවස්සං වස්සෙත්වා දෙමනුස්සසන්තානෙ කිලෙසදරථෙ නිබ්බාපෙත්වා පරිනිබ්බුතෙ සකලදීපාලඞ්කාරභූතෙ ලඞ්කාදීපෙ රොහණජනපදෙ කදළුම්බරිකන්නිකාය ඝුන්දරිවාපිගාමෙ තිස්සෝ නාම කුටුම්බිකෝ අහොසි තස්ස අඤ්ඤතරා පුත්තානං කණිට්ඨෝ ඝුන්වා නිබ්බත්ති මාතාපිතරෝ පනස්ස සොණෝ'ති නාමමකංසු සෝ අනුපුබ්බෙන වඩ්ඪෙන්තෝ සත්තවස්සිකකාලෙ තරුණතාලගවෙජ මූලතෝ උඩරති තතෝ දසවස්සිකකාලෙ මහාතාලරුක්ඛෙ උඩරති තතෝ වුඩ්ඪිපත්තෝ තාලනාලිකෙරාදයෝ රුක්ඛෙ බාහුනා පහරිත්වා පාතෙන්තෝ විචරි සෝ කමෙන වුඩ්ඪිපත්තෝ දසනාගබලෝ අහොසි–තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

සත්තවස්සිකකාලෙපි තාලගවෙජ අලුඞ්ඛි සෝ,
දසවාදසවස්සමහි තාලෙ ලූඛි මහබ්බලෝ.
කාලෙතු සෝ මහාසොණෝ යොබ්බනඨෝ සුරූපවා,
කාලාවකානං හත්ථිනං දසනාගබලෝ අහූ'නි.

අථස්ස බලසම්පත්තිං සකලලඞ්කායං පඤ්ඤරිත්වා තං සුත්වා කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජා තස්ස පිතුනෝ සහස්සං පෙසෙත්වා පුන ගාමකෙ භාතවත්තුදුනෙන තං තොසෙත්වා පුත්තං ආනාපෙත්වා තස්ස මහාවිජි

යා ගෙහං දත්වා පරිවාරං ච සහස්සපරිබ්බයං චස්ස දත්වා ගාමණිස්ස නත්තිකෙ වසාපෙසී සො පන අපරභාගෙ රඤ්ඤා සද්ධිං තත්ථ තත්ථ යුද්ධං කාරොන්තොා අනුපුබ්බෙන විජිතනගරගහණදිවසෙ අඤ්ඤාසහස්සු බෙබ්බධං පාකාරං භින්දිත්වා මහාං කරොන්තා නගරබ්භන්තරං පවිසිත්වා අභිමුඛඨානෙ ඨිතං මහාතලරුක්ඛං උද්ධරිත්වා දම්ළෙ සා තොන්තා යුද්ධං කත්වා රඤ්ඤා සද්ධිං ලොකස්ස ච සාසනස්ස ච අභිවුද්ධිං කත්වා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොා'නි.

පූජෙන්තා න ලද්ධං විභවං ච ඵාමං න නාසයං පුණ්ණවඩ්ඩකෙහි,
කරොන්ති එවං ජිනසාසනස්ස වුද්ධිං විරුළ්හිං මතිමා කුලීනා.

මහාසොණත්ථෙරස්ස ජාතකං

ගොඨඉඩ්ඩරස්ස වත්ථුම්හි අසමානුපුබ්බිකථා.

අම්හාකං කිර භගවතො පුබ්බ කම්මපොා නාම සත්ථා ලොකෙ උප්පාදි දෙවබ්‍රහ්මානුසෙස නිබ්බාණඛෙමමගෙන පතිඨාපෙන්තොා-ඨා සම්ං සමයෙ එකො කුලපුත්තොා භගවතො ධම්මදෙසනං සුත්වා පටිලද්ධසද්ධොා සත්ථුස්ස ඛීරසලාකභත්තං පඨමපෙසි අථ බුද්ධ කාරකෙ ච කත්තරයඨියො ච අදාසි සො යාවජීවං පුඤ්ඤකම්මානි උපචිනන්තොා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා තත්ථ අනොපමං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො මනුස්සලොකෙ මානුසිකසම්පත්තියො ච අනුභවිත්වා එවමෙව එකං බුද්ධන්තරං බෙපෙත්වා අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ඉමස්මිං ලඹකාදීපෙ රොහණෙ නිගමලවිනිකෙ නාම ගාමෙ නාගො නාම මහාවිභවො කුටුම්බිකො අහොසි තස්ස පුත්තොා හුත්වා නිබ්බත්තී මාතාපිතරො පන'ස්ස අභයොා'නි නාමමකංසු සො පනස්ස සත්තහනන්තරං පුඛත්තානං අත්තිමොා අහොසි ඡ භාතරොා පනස්ස ලඤ්ඡණකසරීරත්තා ගොඨකොා'යන්ති පරිභාසන්ති තසමාස්ස ගොයොා'නි නාමමහොසි-තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

ලඤ්ඡණකසරීරත්තා අහු ගොඨකනාමකොා,
කරොන්ති කෙලිපරිහාසං තස්ස ජෙට්ඨා ඡ භාතරොා.
තෙ ගන්ත්වා මාසඛෙත්තස්ථං කොට්ටයිත්වා මහාවනං,
තස්ස භාගං ඨපෙත්වාන ගන්ත්වා තස්ස නිවෙදයුං
සො ගන්ත්වා තං ඛණංයෙ'ව රුක්ඛෙ ඉඩ්ඨරසඤ්ඤිතෙ,
ලුම්පිත්වාන සමං කත්වා භූමිං ගන්ත්වා නිවෙදයි.
ගන්ත්වාන භාතරොා තස්ස දිස්වා කම්මං තමබ්භුතං,
තස්ස කම්මං කිත්තයන්තා ආගච්ඡිංසු තදනන්තිකං·
තදුපාදාය සො ආසි ගොඨයිම්බරනාමකොති.

උත්තරවිහාරවාසිනෝ කිරෙවං වදන්ති සෝ පන'යං අහයෝ වි
ඝපඤ්ඤා නෙසාදෙහි සඞ්ඝං මිගවං ගන්ත්වා කොඞ්කෙ සීනෝ ජා
ලං අපවිසිත්වා පලායන්තං මිගං අනුබන්ධිත්වා පච්ඡාපාදෙ ගහෙත්වා
සීසෙ පරිබ්භමිත්වා ගොඤ්ඡෝ කොටියිඤ්ඡරක්ඛකෙ පහරිත්වා විධා ඡි
ත්ත තතෝ පට්ඨාය ගොඤ්ඡඔරෝ'ති නාමමහොසී'ති-තඤ්ච කිර සම
යෙ ද්වත්තිගාමණී අහයෝ මහාරාජා අහං දම්ළෙහි සඞ්ඝං යුජ්ඣිත්වා
අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙමි යඤ්ඤොධපුරිසා මහාගාමෙ සන්නි
පතන්තූනි හෙරිං චරාපෙසි තං සුත්වා ගොඤ්ඡඔරෝ මහාගාමං ග
න්ත්වා රාජානං පැයිත්වා තෙන සඞ්ඝං ලොකසාසනවුඩ්ඪිං කරිස්සාමි'ති
විඤ්ඤාපෙත්වා මාතාපිතරෝ වන්දිත්වා මහන්තෙන පරිවාරෙන ගච්ඡ
න්තෝ අන්තරාමග්ගෙ කප්පකන්දරසාමන්තෙ කප්පකන්දරවිහාරං
පාවිසි-තඤ්ච මහන්තං නාළිකෙරවනං අත්ථි සඞ්ඝා'ගතා නාළිකෙරඵ
ලං ඛාදිස්සාමා'ති ආහංසු සෝ සාධූ'ති නාළිකෙරවනං පවිසිත්වා ම
යූරපිඤ්ඡමිව නාළිකෙරරුක්ඛෙ ගහෙත්වා චාලෙන්තෝ ඵලං පාතෙ
ත්වා පණ්ඩියා තච්ඡිත්වා තෙසං අදාසි තෙ තං භුඤ්ජිත්වා පරිවාරෙත්වා
අගමංසු තතෝ සෝ තෙහි සඞ්ඝං මහාගාමං ගන්ත්වා රාජානං දිස්වා
රාජා නං දිස්වා ඛතෝ ආගතොසී'ති පුච්ඡි සෝ ආගතට්ඨානං ක
ථෙත්වා අත්තනො යොධභාවං පකාසෙසි රාජා තස්ස මහන්තං ස
ක්කාරං කත්වා දිවසෙ දිවසෙ පරිබ්බයත්ථාය සහස්සං ච මහාවීථියා
ගෙහං ච දත්වා පොසෙසි තතෝ සෝ රක්ඛසූ සඞ්ඝං වත්තහිංසමහාදම්
ළෙහි යුධං කරොන්තෝ මහානිත්ථවනෙ ඡත්තදම්ළරක්ඛසූ සඞ්ඝං
මහාසංගාමෙ වත්තමානෙ මහාඡත්තසරසම්ං සංගාමෙත්වා දම්ළසහ
ස්සං මාරෙත්වා ඡත්තරක්ඛෙසූ සීසං ගහෙත්වා ගාමණිස්ස දස්සෙසි අ
ථ නෙසු නෙසු ඨානෙසු දම්ළයුධං කරොන්තෝ අනුපුබ්බෙන විජි
තනගරං පාකාරං භින්දිත්වා පවිට්ඨා අභිමුඛෙ නාළිකෙරරුක්ඛං දි
ස්වා නං මූලතෝ උබ්බරිත්වා දම්ළෙ පොථෙන්තෝ මහාසංගාමං අකා
සි තතෝ රාජා දම්ළමද්දනං කත්වා අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙ
ත්වා රජ්ජං කරොන්තෝ ගොඤ්ඡඔරස්ස මහන්තං සම්පත්තිං දිස්වා ම
හාවීථියා ගෙහං දූපෙත්වා මහාපරිවාරං දූපෙසි සෝ පනෝවං සිරිවි
භවං අනුභවමානෝ නහානභුඛ්ඩොවනාදිසරීරකිච්චත්ථාය පුරතෝ
යොජනමත්ථකෙ දූරෙ තිස්සවාපිං අභිණ්හං ගච්ඡති සෝ පනෙකදි
වසං තතෝ ආගච්ඡන්තෝ තිස්සවාපිපාලියා ඉස්සරසමණවිහාරං අ
ගමාසි තත්ථ විහාරචාරෙ මඤ්ඤෙන්තා වෙළුගුම්බා මඟං අවත්ථරිත්වා
අට්ඨාසි තඤ්ච තත්ථ ඨාසී මහාථෙරෝ එරසුකුඳුලකාදයෝ ගාහාපෙ
ත්වා බහූහි මනුස්සෙහි සඞ්ඝං තත්ථ අගමාසි-ගොඤ්ඡඔරෝ ථෙරං

දිස්වා කිමත්ථං භන්තෙ කරොථා'ති පුච්ඡි ථෙරො වෙලුගුම්බං හරා පෙම උපාසකා'නි ආහ සො තං සුත්වා භන්තෙ මහාවම්මයොත්තං ආහරථා'ති ආහරාපෙත්වා වෙළුගුඹං පාදෙ බන්ධිත්වා වාමහත්ථෙන ආ කඩ්ඪන්තෙනා සමූලං උබ්බාහිත්වා සීසෙ පරිබ්භමිත්වා මහතා ඔක්කමම බහි පාතෙත්වා නගරං අගමාසි තං වෙළුගුඹං පරිමිණියමානං සඞ්ඝ කථමත්තං ඛිර අහොසි-තතො සෝ අපරභාගෙ නගරබ්භන්තරෙ නිහුමකං මහන්තං පාසාදං කාරාපෙත්වා දෙවසිරිම්ව මහන්තං සිරි සොභග්ගං අනුභවමානෝ එකසමිං දිවසෙ උපරි පාසාදතලෙ ආසා සඞ්ඝණ්ඩිං මහන්තං මඩපං කාරෙත්වා වෙලවිතානං බන්ධිත්වා විචිත්ත පටවසාණිං පරික්ඛිපාපෙත්වා තත්ථ තත්ථ මහන්තානි සුරභිකුසුමදාමා නි ඔලම්බෙත්වා චතුජාතිසුගන්ධෙන භූමිං පරිභණ්ඩං කාරාපෙත්වා මාල නි සුමනවම්පකාදිකුසුමානි භූමියං සන්ථරිත්වා තෙසු තෙසු ඨානෙසු පදුම්පුප්පලසහිතසුගන්ධිපරිපුණ්ණ පූණ්ණඝටෙ ඨපාපෙත්වා සයං දෙව මානවකො විය සබ්බාභරණපතිමණ්ඩිතො සුසජ්ජිතවරපල්ලඞ්ක නිසජ්ජි අත්තනො හරිය'මපි තාඛඞ්කපාදගුලිකනක කටකනූපුරාදි නානාපසාධනෙහි නන්දනෙ සුරසුන්දරි විය මඬෙත්වා සුරාපුණ්ණ සු වණ්ණවිඵං ගාහාපෙත්වා දක්ඛිණපඤ්ඤ ඨපාපෙසි-දෙවච්ඡරපටිභාග අනෙකාහි ඉත්ථීහි නානාවිධායුධෙ ච උප්පලකලාපාදයො නානාවිධ ලවිධානෙ ච ගාහාපෙත්වා සම්පන්නා ඨපාපෙසි අථ නවවිඛිතිවාදිතා දිවෙඡ්කෙ නාටකජනෙ පඤ්ඤාසිත්වා කාමං තුම්හෙ නච්චථ වාදෙ ථ ගායථා'නි නිඤ්ඤෙජෙත්වා සකලං තං ආපානමණ්ඩලං දෙවසභං වි ය සිරියා නිකෙතම්'ව අලඞ්කරිත්වා තත්ථ තත්ථ නිඛිණ්ණසුරාපුණ්ණ වා රිඝටවාටිකොලඹාදයො ඨපාපෙත්වා මච්ඡමංසඝිතිවෙරාදි උපකර ණෙ සන්නිපාතෙත්වා සුරං පාතුං ආරභි-තඤ්ච ඛණෙ අරිඨපබ්බත වාසි ජයසෙනො නාම යක්ඛො නෙකයක්ඛසහපරිවුතො තම්බපා ණ්ණිසුසානං ගච්ඡන්නො ගඞ්ගපුප්ඵාදිසු ආමොදං ච සුත්වා * ඔලෝ කෙන්නො දිබ්බභවනම්'ව පවියත්තං ආපානමණ්ඩලං දිස්වා ආකාස තො ඔරුය්හ සපරිසා මණ්ඩපං පවිසිත්වා ඔලොකෙන්නා ගොඅ ඉම්බරඤ්ඤ මාතුගාමං දිස්වා පටිබ්බවිත්තෙනා තඤ්ඤා සරීරෙ ආවිසි සා තඤ්ච ඛණෙ සුරාවිඵං ඡඩ්ඩෙත්වා විසඤ්ඤී භූමියං පතිත්වා පරිව ත්තමානා මුඛතුණ්ඩතඤ්ඤාථෙණ්ඩපරිවත්තනිත්තිරුපනයනා උත්තානා සයි තතො යොබ්බා මාතුගාමං දිස්වා දෙමනඤ්ඤා පල්ලඞ්කා උට්ඨා ය යක්ඛින ගහිතභාවං ඤත්වා කුබ්බා එවමා'හ.

* චිචාරණ්ඩං.

අරෙ දුස්ස මහාචොර යකඛාසිකඛිත චෙටක,
අදිස්සමානකො හුත්වා දුරං මෙ කිං විහඤ්ඤසි.
දිස්සමානෙන කායෙන කරොහි කම්මම්දිසං,
සිඝා තෙ දෙහතො හස්සං වාමපාදෙන පොඨෙ.
යදි ඛො පූරිසො යක්ඛ පස්සාම් තව පොරිසං,
දිස්සමානො ඛිමාගච්ඡ ඊහො යුද්ධං කරොමසෙ'හි.

තං සුත්වා යක්ඛො මානෙන උපත්ථම්භො තස්සා සරීරතො අප ගන්ත්වා මහාසරීරෝ මහාදුග්ගො හිමලොචනො හුත්වා දිස්සමානසරීරෙන අරෙ ත්වං'පි මයා සද්ධිං යුද්ධං කරොසි හි තං සන්තජෙන්තො එවමා'හ.

අහො හසන්ති මෙ යක්ඛා තව සුත්වාන භාසිතං,
නදම්බාලසිඟාලො කිං කදා ජෙස්සන්ති කෙසරිං.
න කදාචි කො චි මං සත්තෘා පරාජෙසි මම්මගතො,
ලඛජ්ජත්තා සබ්බත්ථ ජයසෙනො'ති මං විදූ.
මා තුච්ඡගැහිනං ගජ්ජි මා තිං විපල පිලලක,
සසචම්පො කදා යුද්ධෙ ජයං ලභති හත්ථිනා'හි.

තං සුත්වා ගොඨ්ඨිඔරෝ එවමාහ.

යක්ඛා අයම් මහාදෙහො අලං තෙ ඉති ගජ්ජිනං,
උග්ගතෙ සුරියෙ එත්ථ අන්ධකාරෝ භූමිං ගතෝ.
ඛගමිගවිසාණෙන පරිත්තවජිරෙනවා,
මෙරුං හනන්ති නො මෙරු කිච්චි සක්කොති කානවෙ.
තව දෙහබලං යක්ඛ මමෙකඞ්ගුලි පබ්බතො,
විලයං යාති එහ'ජ්ජ යුජ්ඣදුනි මයා සහා'නි.

තං සුත්වා යක්ඛො නත්ථිදුනි අම්හාකං ජානිකෙ ඨානෙ තයා සද්ධිං යුද්ධෙ අහං'දුනි තම්බපණ්ණිස්සානං ගම්ස්සාම් තත්ථ මහාය ක්ඛසමාගමං භවිස්සති තත්ථ තෙ යක්ඛානං බලං දස්සෙස්සාමි'නී ව තිං එවමාහ.

නත්ථි'දුනි තයා සද්ධිං සංගාමෙ ගොඨ්ඨිඔබර,
පුරිසො තිං යදි ආගච්ඡ ඉතො සත්තමවාසරෙ.
තම්බපණ්ණිස්සානසම්ං මහායක්ඛසමාගමෙ,
යුද්ධං හොතු උභින්නං නො කො'ධි'ක්ඛාති ජයාජයං.
ඨාපතෙය්‍යං ඔවාරෙත්වා කතිනා ඤාතිසඞ්ඝගං,
පරලොකභීතිං කත්වා යුද්ධායා'ගමනාවර'නහි.

තං සුත්වා යොධො තාදී යක්ඛො මෙ කිං කරිස්සති නාදූ තව සන්තජ්ජනං අහමෙව ජානිස්සාම් නිස්සෙ ඤුදුනි ගච්ඡාති ආහ.

අථ යක්ඛා සුසානං ගන්ත්වා බහූ යක්ඛෙ සන්නිපාතෙත්වා තා

ඉ'ච්චං නෙසං වචනා සත්තමෙ දිවසෙ තස්සාගමනමඤ්ඤං ඔලොකෙ නෙතා අඤ්ඤාසි තතො ගොඨිමුඛරෝ සත්තාහං වුත්තනයෙනෙව ම හන්තං සම්පත්තිං අනුභවිත්වා සත්තමෙ දිවසෙ යක්ඛස්ස වචනං ස රිත්වා අයොගවපෙළන පාතොව තළු අගමාසි අථස්ස ගමනමඟෙ තළු තළු සිතා දෙවයක්ඛා තං දිස්වා දිස්සමානෙන කායෙන හො කිමෙළු ආගම'නි පුච්ඡිංසු තතො තෙසං සො ජයසෙනො නාම ය ක්ඛා යුඣාය මං අථොහනි තෙන සඬිං යුජ්ඣිතුං ගමිස්සාම'නි ආහ අථස්ස තෙ එවම'හංසු—භවනෙත'ළු.

මොහො තෙ ආවිසි කින්නු ක්ඛනු අඤ්ඤදණ්ඩකො වසි,
ජීවලොකස්ස වාසාය පුඤ්ඤං ඛිණං නු තෙ ඉධ.
න විජ්ඣන්ති නු තෙ මිත්තා අථක්කාමා'ථ ඤාතකා,
යෙ තං ඉමං නිවාරෙන්ති අකත්තබ්බමිදං ඉති.

යක්ඛා'පි බලවා එතං න සක්කොන්ති පරාජිතුං,
ගණ්හාතිනි ජයං නිච්චං ජයසෙනොති වුච්චති.
මඤ්ඤමහෙ මයං තුය්හං ජීවිතං අප්පියං ඉති,
සම්පත්තියො ච බඤ්ඣ ච අජ්ඣත්තඟෙ න සන්ති තෙ.
අලමෙ'තෙන යුද්ධෙන යක්ඛින එරුසෙන තෙ,
ගච්ඡ සමානජාතිනි යුද්ධං තෙ සාදිසංස ද'නි.

අථ සො තෙසං වචනං සුත්වා එවමාහ.

මය්හ'ම්පි වචනං සඬ්ඛ සුණ්ණෙත'ළු සමාගතා,
යාව නො'දෙති සො සුරියො ඛජ්ජොතො බලවාහවෙ.
ඡින්දිත්වා කදලෙරණ්ඩ සණ්ඩං ජුම්හති මානවො,
තථා න ජුම්හතෙ සාරං පත්වාන බදිරං වනං.

බ්‍රහ්මවාටනදීවාපි සොසෙන්නොග්ගං දිවාකරෙ'
නිබ්බුජ්ඣිත්වා'පි නාපෙතුං න සක්කොනි මහණ්ණවං.
ඡින්දමක්ඛතථුත්තානි චාලයං බාලපල්ලවෙ
වායමානානිලෙ නෙව මෙරුං ඝක්කොනි කම්පිතුං.
මඤ්ඤතෙ සොහං බලවා අදිස්වා බලවං පුරෙ,
දිස්වාන බලවං අජ්ජ තම්පි මානං ජහාති සෙ'ති.

එවං ච පන වත්වා තෙසං මා මය්හං විඥෙනථ අජ්ජ අහං තස්ස කත්තබ්බ. ජානාමි'නි ආහ ජයසෙනෙ'පි තස්මිං යක්ඛසමාගමෙ තං දිස්වා සම්පමුපගම්මයුඩ්ඪාය අවෙහාසි යොධෙ'පි තස්ස යම්පෙ සී නො එවං උඝොසෙසි.

සුණන්තු වචනං මය්හං යක්ඛා එළු සමාගතා,
න මය්හං ඤ්ච දෙස'ළු උදිකඛන්තු ජයාජයං.

මයා දයකිණ්ණපාදෙන උභොහත්ථෙන වා පුන,
ජයසෙනො නාමයං යකෙඛා ඵුසිතුං නෝ'ව අරහති.
වාමපාදසස මයාං තෙ අඟඝඅඟුලියො පන.
කත්තබ්බම්'සස ජානන්ති වච්චාන පොඨයං භුජෙ.
අවෙහසි යකඛ මාගවජ්ඣ කිං නිඤ්ඣසි මතො විය,
අජ්ජ තෙ පුරියාකාරං පසසතු මම වා තුවන්ති.

අථ යකෙඛා ගජ්ජිත්වා භුජෙ අපෙපායෙත්වා අභිධාවි යො ඩො'පි නත්ථි කිතො වෙගෙන ආකාසම'ඛ්භුග්ගන්ත්වා වාමපිඨිපාදග්ගෙ ලිඛි තසස හනුකඤ්ච පහරි පිඨිපාදෙන බ්භන්තාලඵලං විය සසස සිසං භිත්ථිත්වා කොසබ්භන්තරෙපෙසි තසමිං ඛණෙ නත්ථි සමාගතා උක්කූසිසහසසානි පවත්තෙසුං දෙවතා පන නෙතං ගොඨ්ඨඔර තව බලං කසසපසම්මාසම්බුඩ්ඛකාලෙ සඞ්ඝං උද්දිසස තයා දිනනබ්රසලා කෙ එතං බල'ත්ති වත්වා සාධුකාරසහසසානි පවත්තෙසුං අථ ගොඨ්ඨඔරෝ ලඞ්ජයෝ ගෙහමා'ගම්ම සත්ථාහං ජයපානං පිවිත්වා මත්තෝ හුත්වා නෙකාවුධසතපරිකිණ්ණමහාසෙනො නවවිගීතවාදිනපුරක්ඛතො ජයභෙරිනාදසංගනදිසාමුඛා අනෙකාභරණපතිමණ්ඩිතදෙහෝ රාජානං පසසිස්සාමි'ති ගන්ත්වා නගරමජ්ඣං සම්පාපුණි රාජා මහා කොලාහලසද්දං සුත්වා කසසෙ'සො සද්දො'ති අමච්චෙ පුච්ඡි තෙ ආහංසු දෙව ගොඨ්ඨඔරෝ අරිඤ්චබ්බත්වාසි ජයසෙනෙන නාම ය තෙන සබ්බං යුජ්ඣිත්වා ලඞ්ජයෝ සත්ථාහං ජයපානං පිවිත්වා මත්තෝ හුත්වා තුම්හාකං පසසිතුං ආගච්ඡති තසසෝ සද්දො'ති රාජා මත්තභාවං සුත්වා මා එතං පච්චිතුං දෙථා'ති අමච්චෙ ආණාපෙසි නෝ පි තථා. අකංසු යොධෝ තං සුත්වා නත්ථිද'නි රඤ්ඤෝ මෙ පූන දසසන'න්ති වත්වා ගෙහමෝ'ව ගන්ත්වා සපරිජනසස පුත්තදාරසස කත්තබ්බං කත්වා තතෝ නික්ඛම්ම වාදසයොජනිකංමගඤ ඛෙපෙත්වා නාගදීපං ගන්ත්වා තතෝ ගොඨසමුද්දෙ පනිත්වා චතුවීසතියොජනිකං සමුද්දං තරිත්වා කාවීරපට්ටනෙ උණ්හිත්වා පට්ටනෙ මනුසෙ පුච්ඡි ගුණවන්තා බුඩ්ඛපුත්තා කත්ථ වසන්ති තෙසං වසනඨානං ජානා ථ'නි අථ'සස තෙ හො හිමවන්තෙ වාදසයොජනිකෙ පබභාරෙ ව සන්නා භික්ඛූ ඉමසමිං ඨානෙ ඔතරිත්වා භික්ඛාය චරිත්වා තත්ථේ'ව ඨත්වා උපපත්තිත්වා සකඨානං ගච්ඡන්ති'නි ආහංසු සො සාධු'නි වත්වා හිමවන්තා භිමුඛෝ ගච්ඡන්තෝ තෙසං නිබඩ්භිකඛඨානෙ මනුසෙ දිසවා තත්ථ මනුසෙ පුච්ඡි කත්ථ භික්ඛූ වසන්ති'නි තෙ'පි තථේ'ව වදිංසු ඉමිනා නියාමෙන ගච්ඡන්තෝ ඡින්නපපාතඨානෙ පබභාරං දිසවා ඡින්නපපාතං ආරුඤ්ඣ රමණීයං විහාරං දිසවා අනිඩ්ඩිමත්තෙ

න අගන්නාබ්බඤානං දිස්වා භික්ඛූනං අදස්සනතෝ මනං මෙ වරතර' නහි විනෙතාව්‍හා පබ්භාරන්තරෙ පති තතෝ තං පහන්තං ඛීණාසව ථෙරෝ දිස්වා ඔත්‍ථං පසාරෙත්වා ගහෙත්වා අත්තනෝ සන්තිකෙ නිසීදුපෙත්වා කිමත්‍ථාය හෝ ඉධාගතෝ'සී'නි පුච්ඡි සෝ ආදිතෝ පට්ඨාය අත්තනෝ ආගතකාරණං විත්‍ථාරෙණ කථෙසි–ථෙරෝ තස්ස අජ්ඣාසයං සඤ්ඤත්වා කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා පබ්බාජෙත්වා කථමඤානං අදාසි සෝ න චිරෙනෙ'ව විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පාපුණි–සෝ අරහත්තං පත්වා පීති සුඛෙන විහරාමෙනෙතා ඉමං උදානගා ථං අභාසි.

සබ්භාවසොභෙ පරසන්තුමද්දනෙ සූරෙ ච වීරෙ බලවා පරාභිභූ,
රුද්දස්ස යක්ඛස්ස සිරං විනාසයිං කිලෙසසීසංව තතොවිනාසයිං'ති.

දත්වා පුරෙ යතිවරෙ සුවිචෙය්‍ය දානං
භුත්වාන දෙවවිභවං ච මනුස්සභූතිං,
කත්වාන සාසනවරස්ස ච පග්ගහත්තෙ
අත්තෙ ලභන්ති සුජනා අමතම්පි එවං.

ගොඨිඉඛ්ඛරස්ස වත්‍ථුං සත්තමං.

ථෙරපුත්තාභයස්ස වත්‍ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

අතීතෙ කිර කස්සපසම්මාසම්බුද්ධස්ස බුද්ධුප්පාදෙ වත්තමානෙ එකො කුටුම්බිකො ධම්මං සුත්වා පවිලද්ධසද්ධො බුද්ධසාසනෙ පසීදිත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං නිමන්තෙත්වා මහාදානං පවත්තෙත්වා තතො පට්ඨාය විස තිවස්සසහස්සානි යාවජීවං ඛීරසලාකභත්තං අදාසි අඤ්ඤම්පි තථා විධං කුසලකම්මං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා නෙකසහස්ස දෙවත්‍ථරාපරිවුතො කණකවිමානෙ එකං බුද්ධන්තරං මහන්තං දෙ විස්සරිය්‍යං අනුභවිත්වා තතො චුතො අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ඉමස්මිං ලඞ්කාදීපෙ රොහණෙ කොටපබ්බතසාමන්තෙ කත්තිගාමම්හි රොහණගහපතිස්ස පුත්තෙනා හුත්වා නිබ්බත්ති කෙ වි කපපකන්දරගා මෙ'ති වදන්ති අථස්ස මාතාපිතරෙ ගොඨාභයෙ'ති රත්තෙසු නාමම' කංසු සො ච්චයප්පත්තො දසන්නාබලො අහොසි–තෙන වුත්තං මහා වංසෙ.

කොටපබ්බතසාමන්තෙ කත්තිගාමම්හි ඉස්සරෙ,
රොහණෙ නාම ගහපති ජාතං පුත්තමකම්පනා.
සමානනාමං කාරෙසි ගොඨාභයරාජිනෙ,
දූරකො සො බලී ආසී දසවාදසවස්සිකො.

අසඤ්ඤණේය්‍යපාසාණේ උඩහනතුං චතුපවහි,
කිළමානො ඛිපි තදා සො කීළාගුළකෙ විය.
තස්ස සොළසවස්සස්ස පිතා ගදං‘මකාරයි,
අඤ්ඡිංසනුලාවට්ටං සොළසහත්ථිඝකං.
නාලානං නාළිකෙරානං ඛණ්ඩෙ ආහච්ච තාය සො,
තෙ පාතයිත්වා තෙනෙව යොධො සො පාකටො අහූ‘නි.

අථස්ස පිතා නිවත්ථා මහාසුමනත්ථෙරස්ස උපඨහනෙන එකදිවසං ධම්මං සුත්වා ඉරාවාසෙ ආදීනවං පබ්බජ්ජාය ච ආනිසංසං සුත්වා පබ්බජිත්වා පුත්තෙ මෙ අඤ්ඤෙ නාසෙය්‍ය නෙතං පතිරූප, නත්‍ථි පුත්ත‘ම්පි පබ්බාජෙත්වා වසන්තෙන භාවනමනුයුඤ්ජිත්වා න චිරස්සෙ, ව අරහත්තං පාපුණි තෙනාහ ථෙරපුත්තාභයෝ‘නි නාමං අහොසි සො කිර අපරභාගෙ අභයසාමණෙරෙනසඞ්ඛ කපපකන්දරවිහාරෙ ප ටිවසති තදා අභයසාමණෙරො භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහන්තං නාළිකෙර වනං කාරෙසි අථෙ‘කදිවසං සො අන්තොගාමං කෙනචි කරණීයෙ න අගමාසි තස්මිං සමයෙ ගොඨිඉඩරෝ දුඨගාමණිරඤ්ඤො දඤ්ඨං මහාගාමං ගඣ්හන්තො තා විහාරං පවිසිත්වා මනුස්සෙහි නාළිකෙර ඵලං ඛාදිස්සා‘මි‘නි වුත්තෙ නාළිකෙරතරවො බාහුනා පහරන්තො ඵලානි පාතෙත්වා පණ්ඩිත්වා තදෙත්වා සබ්බෙසං අදාසි-තෙ යාවද ත්‍ථං ඛාදිත්වා අවසෙසෙ තස්ථ තත්ථ ඡඩ්ඩෙත්වා විහාරඅණෙයෙ‘ව ස සිත්වා නිද්දායිංසු අථ සාමණෙරෝ ආගන්ත්වා කෙනි‘දං කම්මං කත‘ න්‍ති පුච්ඡි මනුස්සා නොඨිඉඩරෙන කතභාව‘මාරොචෙසුං අජ්ජ ප නස්ස බලවන්තභාවං අජ්ඣාභවං දස්සෙස්සා‘මි‘නි විහාරත්ත්වා හොඨිඉ ඔරස්ස සයිනඨානං ගන්ත්වා අත්තනො වාමපාදෙ විහි අහුලිහි තස්ස පාදෙ ගහෙත්වා විහාරඛණෙ පොථෙන්තො තතො ආකඩ්ඩි සො පරිවත්තෙතුන්තො ඵාමසා විස්සඡෙජිතුං උස්සහන්තොා‘පි විස්ස ජෙජිතුං නාසක්ඛි අථ මනුස්සා නං විස්සජ්ජාපෙස්සා‘මා‘නි ආගන්ත්වා පරිවාරෙසුං සාමණෙරෝ ආගතාගතෙ විහි අහුලිහි ඛිපති තෙසං සරීරෙ අහුලියො පවිඨඨානං දිස්වා සෙසා දූරතොා අපසක්කිත්වා තස්ස පාදෙ උදරෙන නිපජ්ජිත්වා විස්සජෙජි සා‘මි‘නි ආරාධෙසුං යොධොා‘පි සාමනෙරස්ස තුම්හාකං භන්තෙ නාළිකෙර ඵලං දම්මි නාළිකෙරවනං ච රොපෙත්වා දමම් මා මං භූමියං පවට්ටෙථා‘නි යාව අථ භික්ඛූ‘පි යාචිංසු සාමණෙරෝ යොධං විස්සජෙජසි තතො පඨාය යොධෙ සාමණෙරෙන සඞ්ඛං විස්සාසං දළ්හං කත්වා මහාගාමං ග න්ත්වා රාජානං පස්සි රාජා පුබ්බ වුත්තනයෙනෙව තස්ස සක්කා රං කත්වා අත්තනො උපඨාපෙසි යො පනෙකදිවසං රඤ්ඤා සඞ්ඛං සං

සඳනෙනා නිසීදි අථ රාජා තස්ස අඤ්ඤද'පි ඉධ බලවන්නා යොධපුරිසා අත්ථි'ති පුවජි සො කිං සාමි වදෙසි කපපකන්දරවිහාරෙ ථෙරපුත්තාභයසාමණෙරො අම්හාක'ම්පි අත්ථි බලවතරෝ'නි ආහ තං සුත්වා රාජා තෙන හි ඛිපමෝ'ව තං ආනෙහි'ති තස්සෙ'ව භාරමකාසි සො පන රඤ්ඤද දිනනබහුං ධනං ගහෙත්වා තස්ස ගහත්වා තස්සිං විහාරෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං දත්වා සාමණෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා එකමන්තං නිසිදිනෙනා රඤ්ඤද සාසනං ආරොචෙත්වා න සක්කා හනෙන පබබජිතෙන සාසනපටිපත්තිං පූරෙතුං දුනාදයෝ පූඤ්ඤානි කත්වා සග්ගසම්පත්තියෝ සාධෙතුං එහි ගිහි භූත්වා කාමෙ පරිභුඤ්ජ රාජ්‍යං පසාසිතුකාමෝ'ති ආහ-අථ'ස්ස සාමණෙරෝ.

බුද්ධපාදෙ මයා ලඛෝ මනුස්සත්තං තථෙව ච,
අලබ්භනියා ලඞ්ඝා මෙ පබ්බජ්ජා ජිනසාසනෙ.

වියුඛං පරිපූරෙන්වා තිස්සා මෙ සීලසංවරං,
භවකඛයාය උස්සාහෝ කරණීයෝ සදා'දරා.

තපනෙන ජහෙ කාමං ජාතං දුකඛං භවාවවෙ,
කෝ බුධෝ රත්තියා දිඝෙ දිවා'වාවෙ පතීස්සති,නි.

තං සුත්වා ගොඨඉඛිරෝ එවමාහ.

වුස්සහනෙන යෝ මහොඝෙහි පස්ස'මහතං'ව උබරෙ,
නිස්සාරුණෝ'තය'ම්පුරිසෝ ජාතනනි බලු තෙ ජනා.

ලඛ්ඛායං දම්ලා'දනි ජීඳනනා බොධිපාදපෙ,
ථූපෙ ච පටිමායෙ ච විනාසෙසුං අනෙකධා.

බුඛපුත්තා මහානාගා හිකඛවෝ සිලසංවුතා,
අවිඡ්ඡනවීවරා භීතා චරන්ති සරණෙ'සිනා.

වනං'ව දහනා දඞ්ඪං නිඛිලං සිහලං ඉදං,
දම්ලගහිනා දඞ්ඪා'නි න නිබ්බාපෙති කෝ චි නං.

ගාමා සබෙබ අගාමා'සුං වීනඨා රඞ්ඪවාසිනෝ,
කාලෝ'යං පහුනා සබ්බං සමෙතුං ලෝකසාසනං.

ලඛං පහාය නිබ්බාණං යෝ දිපඞ්කරසත්ථුනෝ,
සංසාරං පාවිසී සන්ථා දිඝවා නෝ දුකඛිතෙ ජනෙ.

රඤ්ඤද භූත්වා සහායමෙහා ඨත්වා සාසනපඝහං,
චරිතබෙබා අයං ධම්මෝ තථා අත්තහිතා'වහෝ'ති.

එවමාදිහි නානාකාරණෙහි තං බොධෙත්වා උපපබ්බාජෙත්වා ආදාය අත්තනෝ ගෙහං නෙත්වා යාව'ස්ස කෙසා වඩ්ඪනහි තාව'ස්ස මහන්තෙන උපඨානෙන උපඨානං කරොන්තා රඤ්ඤද දස්සෙසුං-රාජා'පි තං දිස්වා සොමනස්සෝ මහලවිපියා ගෙහං දත්වා දිවසෙ දිවසෙ සහස්සං දත්වා අත්තනොසන්තිකෙ වාසෙසි-පච්ඡා සො රඤ්ඤද ස

ඕ දමිළසඞ්ගාමං කරොන්තො විජිතපුරගහණදිවසෙ මහාපාකාරං භි න්දිත්වා නගරමජ්ඣෙදමිළසෙනං අත්තනො ගද්‍රය මාරෙන්තො ජයං ගහෙත්වා සකලලඞ්කං එකාතපත්තං කත්වා රඤ්ඤදස්වා ලොකසාසනං පග්ගණ්හිත්වා අනුරාධපුරෙ වාසං කප්පෙසි–තදා රඤ්ඤා යොධානං ඨානන්තරෙ දිය්‍යමානෙ සො න ගණ්හි කසමා න ගණ්හාසී'ති රඤ්ඤා වුත්තො දෙව මෙ අඤ්ඤෙ යුද්ධෙ අජ්ජි'නි ආහ කොතෙ අඤ්ඤෙ අජ්ජි තොති රඤ්ඤා වුත්තෙ දෙව කිලෙසසත්තුනා සමානො අඤ්ඤෙ න පත්තො නාජි නං ජෙතුං අනුජානාහි'නි වත්වා රඤ්ඤ'නුඤ්ඤාතො පබ්බජිත්වා න චිරෙනෙ'ව ඡළභිඤ්ඤා වාසමධිගන්තා සහපටිසම්භිදාහි අරහත්තං පත්වා පඤ්චසතභික්ඛුපරිවුතො ලඞ්කාතලෙ චරිත්වා විය සුරියො විය වපාකටො අහොසි.

අත්තානඤ්ඤෙ'වම්'පකාය දයාලුවො භො,
කිත්තිං පරත්ථචරණාදිහි නාඤ්ඤයන්ති.
ලඞ්කා ඵාමවිභවං යදි වො සකිත්ති-,
කප්පඞ්ගිනිං කුරුථ කත්ථ පරත්ථමේ'ව.

ථෙරපුත්තාභයස්ස වත්ථුං අට්ඨමං.

හරණස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

අතීතෙ කිර ඉමස්මිංයෙ'ව කප්පෙ තිලොකනයනො නිලොක පජ්ජොතො තිලොකසරණො කස්සපො නාම සම්මාසම්බුද්ධො ලොකෙ උපපජ්ජිත්වා ධම්මාමතරසෙහි ලොකං පීණෙන්තො පවිවසති තදා පවත්තනවාසිකො එකොකුටුම්බිකො ධම්මං සුත්වා බුද්ධසාසනෙ පසන්නො සඞ්ඝං උදිස්ස ඛීරසලාකභත්තං පඤ්චන්නං යාවජීවං පවත්තෙත්වා තතො චුතො දෙවලොකෙ නිබ්බත්තති තස්ස වාදසයොජනිකං කණකවිමානං නිබ්බත්තති සො නෙකච්ඡරාසහස්සපරිවුතො තත්ථ මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවන්තො බුද්ධන්තරං ඛෙපෙත්වා අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ලොකනාථෙ සකලදීපදීපෙ ලඞ්කාදීපෙ කාකවණ්ණතිස්සරඤ්ඤෙ රජ්ජං කාරෙන්තෙ රොහණජනපදෙ කපකන්දරගාමෙ කුමාරො නාමෙ'කො කුටුම්බිකො පටිවසති තස්ස භරියාය කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හි අථ සා ගබ්භපරිපාකමන්වාය පුත්තන විජාසි අථස්සජාතකඛණෙ මාතාපිතූනං හරණත්‍ථාය මහතී නිධි කුම්භි පාතුරහොසි අථස්සමාතාපිතරො අවොචුං, පුත්තො මාතාපි තූනං හරණභ්‍ඨං සාපතෙය්‍යං ගහෙත්වාව ආගතොති තුට්ඨා හර ණො'තිස්ස නාමං අකංසු සො කමෙනාභිවඩ්ඪන්තො අත්තනො ඵාමබලෙන ලොකෙ පාකටො අහොසි–තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

"කපපසතසහස්සාධිකානි තීණි අසංඛ්‍යෙය්‍යානි සුතෝ අහං,
හරණෝ නාම සෝ කාලෙ දසවාදසවස්සිකෝ.
දූරතෝ ගිරිතෝ වනං ගන්ත්වා නුබන්ධිත්වා සසෙබහූ,
පාදෙන පහරිත්වාන ඔඛණ්ඩං භූමියං ඛිපි.
ගාමතෝ ගිරිං වනං ගන්ත්වා සොළසවස්සිකෝ පන,
තත්‍රේව පාතෙසි ලුහූ මිගගොකණ්ණසූකරෙ,
හරණෝ සෝ මහායොධෝ තෙනෝ'ව පාකටෝ අහූ"ති.

රාජා තස්ස යොධභාවං සුත්වා ආනාපෙත්වා මහාපරිවාරෙන සද්ධිං රාජවීථියා මහන්තං ගෙහං දූපෙත්වා තස්ස දිවසෙ දිවසෙ සහස්සං දූපෙන්තා අත්තනෝ ඝරතෝ නික්ඛමිත්වා වයාපෙසි අථ සෝ රඤ්ඤා සද්ධිං දම්ළයුද්ධං කරොන්තෝ අට්ඨවීසතියුද්ධෙසු ජයං පත්තෝ අනුරාධපුරෙ වීරං වසිත්වා රඤ්ඤා සද්ධිං දූනාදීනි පුඤ්ඤානි කරොන්තෝ ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතෝ'ති.

කත්වාන එවං කුසලං සුඛිතා පත්වාන දෙවෙසු මනොරමෙසු
හොති'ත්ථි නාගෝ'ව බලෙනුපෙතෝ තථාවිධෙවොකුසලෙරමෙථා'ති.

හරණස්ස වත්ථුං නවමං.

වෙළුසුමනස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

අම්හාකං භගවතො පුබ්බෙ ඉමස්මිංයෙ'ව කප්පෙ කස්සපෝ නාම සම්මාසම්බුද්ධෝ ලොකෙ උදපාදි අදන්තදමකෝ පරවාදප්පමද්දනෝ සන්තෝ දන්තෝ සිතිභූතෝ.

තදූ පනෙ'කෝ කුටුම්බිකෝ ධම්මං සුත්වා පටිලද්ධසද්ධෝ පරං පි ළෙත්වා දද්ධේත්වා දිනනදූනෙන න මඝපඨලං ච පරං අපීළෙත්වා ධ මෙන සමෙන දිනනදූනෙන මහාපඨලතරං මහානිසංසං ච සුත්වා එකස්මිං දිවසෙ එකං ඛීණාසවං භික්ඛන්තං දිස්වා පත්තං ගහෙත්වා නානාඝරසෙන පූරෙත්වා අදූසි සෝ තෙන පූඤ්ඤකම්මෙන යාවජීවං තත්ථ ඨත්වා ආයුපරියොසානෙ සුත්තප්පබුද්ධෝ විය දෙවලොකෙ ත්‍රිංසයොජනිකෙ ඉදවවිමානෙ අනෙකසහස්සදෙවනාටිකානි නව්ව ගීතාදිපරිවුතෝ වසමානෝ එකං බුද්ධන්තරං තත්ථ දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතෝ චුතෝ අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ මහාමහින්ද ත්‍රෙරෙන ලඞ්කායං සද්ධම්මෙ පතිට්ඨාපිතෙ කාකවණ්ණතිස්සරඤ්ඤෝ රජ්ජං කාරෙන්තෙ තිරිනාම ජනපදෙ කුටුම්බියභණ්ඩනාමකෙ ගාමෙ වසමානාය ඒකිස්සා කුටුම්බිකෝ අහොසි අඩ්ඪෝ මහද්ධනෝ මහාභොගෝ තස්ස භරියාය කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හි සා පරිපුණ්ණගබ්භා පූතතං විජායි තස්ස පුත්තස්ස විජාතභාවං සුත්වා සකලගාමවාසිනෝ යොධනත්ථා අහෙසුං වසභස්ස පන වෙළෝ නාම ජානපදිකෝ ච සුම

නො නාම ගිරිභොජකො චා'ති උභො සහායා අහෙසුං තෙ අම්හාකං සහායස්ස පූතෙතා ජාතො'නි පණ්ණාකාරෙන සබ්බං ආගන්ත්වා සහා යං පසිත්වා නාමකරණමඞ්ගලෙ උභො සහායා දූරභාවස්ස සතා නා මං අකංසු තස්මා වෙළුමනො'නි පාකටො අහොසි අථ නං ගිරිභො ජකො පුත්තභාවෙ ඨපෙත්වා අත්තනො සන්තිකෙයෙ'ව වාසෙසි–තෙ න වුත්තං මහාවංසෙ.

''ගිරිනාමෙ ජනපදෙ කුටුම්බියගණ්හාමකෙ,
කුටුම්බිවිසභො නාම අහොසි තාළ සම්මතො.
වෙළෝ ජානපදෙ තස්ස සුමනො ගිරිභොජකො,
සහායස්ස සුතෙ ජාතෙ පණ්ණාකාරපුරස්සරා.
ගන්ත්වා උභො සකං නාමං දූරකස්ස අකාරයුං,
තං වුඩ්ඪං අත්තනො ගෙහෙ වාසෙසි ගිරිභොජකො'' 'නි.

තදා ගිරිභොජකස්ස ගෙහෙ එකො සිඞ්ගවපොතකො අත්ථි සො ප න එකස්ස'පි අත්තනො පිඨිං ආරොහිතුං න දෙති මනුස්සා අයං කුට අසෙසා'නි න සම්මා පොසෙන්ති සො පනෙකදිවසං වෙළුමනං දි ස්වා අයං මම්පානුරූපකො ආරොහකො'නි විඤ්ඤාහි මහන්තං හෙ සරවං අකාසි තං දිස්වා ගිරිභොජකො අඩ්ඩනෙන අත්තනො සාමි කො දිජො'නි විඤ්ඤාත්වා වෙළුමනං පක්ඛාසිත්වා තාත ඇස්සං ආ රොහ'නි ආහ නං සුත්වා වෙළුමනො අස්සං කපෙත්වා ආරුයහ ම ණ්ඩලෙඛාවනෙතා අත්‍රුක්ඛතාමෙන ජවං වඩ්ඪෙසි අසෙසා සකලම්බලෙ ඛාවනෙතා එකාඛබො'ව පඤ්ඤායනෙතා අලාතවක්ඛං විය අහොසි ය ථා අස්සාරොහො පුණ්ණ කො නාම යක්ඛසෙනාපති මනො මයසිඞ්ගව මා'රුයහ නිරාසඞ්කා නිසිනෙනා ධාවි එවමෙව සො අස්සපිඨියං නි සිදන්ති'පි නිඤ්ති'පි උත්තරිසං මොචෙන්ති'පි තං දිස්වා මහාජනො උ ත්තාසිවෙලුකෙඛපං අකාසි තතො ගිරිභොජකො නං අච්ඡරියං අ බ්භුතං දිස්වා යොමනස්සො අයං රාජානුච්ඡවිකො'නි තස්ස දසසහ ස්සං දත්වා රජ්ජෙඋ පටිපාදෙසි රාජා'පි තස්ස රාජවිභියං මහන්තං ගෙ හං දත්වා දිවසෙ දිවසෙ සහස්සපරිව්ච්ඡෙන තං අත්තනො සන්නි කෙ වාසෙසි–තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

''ගිරිභොජකස්ස එකො සො සිඞ්ගවො'සි මඤ්ඤලො,
අත්තනො පිඨියං සො හි නිහි නාරොහිතුං අදූ.
දිස්වා තු වෙළුමනං අයං ආරොහකො මම,
අනුරූපො'නි විඤ්ඤාත්වා පහට්ඨො හෙසිතං අකා.
තං ඤත්වා භොජකො අස්සං ආරොහා'නි තමාහ සො,
සො අස්සං ආරුහිත්වා තං සිඤ්ඤං ධාවයි මඩලෙ.
මඩලෙ සකලෙ අසෙසා එකාඛබො අදස්සි සො,
නිසීදි ධාවතො චස්ස වස්සභාරො'ව පිඨියං.

ලොචනි'පි උත්තරියං බන්ධිනි'පි අනාදයො,
තං දිස්වා පරිසා සබ්බා උක්කාහිං සම්පවත්තයි.
දත්වා දසසහස්සානි තස්ස සො හිරිහොත්තකො,
රාජානුවත්තිවිභෝ'ය'නති ගන්ථා රක්ඛන්තු අදූසි තං.
රාජා තං චෙළුම්බනා අත්තනොයෙ'ව සන්තිකෙ,
කාරෙත්වා තස්ස සක්කාරං වාසෙසි බ්‍රහ්මානපං"නි.

තතො පභාය සො රත්තියා උපඩානං කරොන්තො භෙඩාවුත්ත නයෙනෙ'ව විහාරදෙවියා දෙහළං සම්පාදෙත්වා චත්තිංසඳම්ලෙහි සඞ්ඝං යුඩං කරොන්තො රාජානං උපඩහි-අථ රාජා අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙත්වා තස්ස මහන්තං විභවං අදාසි සොපි රත්තියා සඞ්ඝං පුඤ්ඤකම්මං කරොන්තො සඞ්ඝලොකපරායණො අහොසි.

එවං විධං සඞ්ඝසිරිං ච ථාමං න ගොතමි පාපා'භිරතස්ස යසොා,
තස්මාසුචාරිං චරථප්පමත්තා සඞ්ඝාපවෙණෙපුසිරිං සරන්තා'නි.

චෙළුම්බනස්ස වත්ථු දසමං.

සොඩවගෙහා සත්තාහෙන.

ඛජදෙවස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

අතීතෙ කිර ඉමස්මිංයෙව කප්පෙ කස්සපො නාම සම්මාසම්බුඩ්ධො ලොකෙ උදපාදි සදෙවකං ලොකං ධම්මරතනනාවාය පරිපූරෙත්වා නිබ්බාණබෙමනගරං පාපෙත්වා තස්මිං සමයෙ එකා භූත්තිකොභාවතොා ධම්මදෙසනං සුත්වා බුද්ධසාසනෙ පසන්නොා අරඤ්ඤයතනෙ එකං පණ්ණසාලං කාරෙත්වා මචපීඨපානීයභාජනාදයො සබ්බොපකරණෙ සම්පාදෙත්වා එකං භික්ඛුං උපසඞ්කම්ම යාචිත්වා තෙමාසං වසාපෙත්වා නිච්චං යාගුභත්තාදයො පඤ්ඤපෙත්වා වස්සානිකකමෙ තං වීවරෙන අච්ඡාදෙත්වා උපඩානමකාසි එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තතො චුතො දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා දසයොජනිකෙ කණකවිමානෙ-සො තත්ථ නෙකසහස්සදෙවච්ඡරාහි පරිවුතො මහන්තං දෙවිස්සරියං අනුභවිත්වා තතො චුතොා අධිභාකං භගවතොා පරිනිබ්බාණතොා අපරභාගෙ ඉමස්මිං ලඞ්කාදීපෙ ගිරිජනපදෙ නකුලනගරකණ්ණිකාය සමීපෙ මහින්දදොණි නාම ගාමෙ අභයො නාම කොා කුටුම්බිකොා අහොසි අඩ්ඪොා මහඩ්ඪොා තස්ස සත්තහනං පුත්තානං කණ්ඨොා භූත්වා නිබ්බත්තිත්වා මාතාපිතරොා පනස්ස දෙවොා'නි නාමමකංසු-තස්සෙවං කථාවගෙහා මහාවංසෙන ගහෙතබ්බා.

"නකුලනගරකණ්ණිකාය ගාමෙ මහින්දදොණිකෙ,
අභයස්සනාහිමො පුත්තොා දෙවොා නාමාසි ථාමවා.
ඊසකං පන ඛජත්තා ඛජදෙවොා'නි නං විදුං,

මිගවං ගාමවාසිගි සහ ගඤ්ඡාන සෝ තදා,
මඤ්ඤසේ අනුබන්ධිත්වා මහන්තෝ උග්ඝතිතෝ.
හත්ථේන පාදේ ගණ්හිත්වා භමෙත්වා සිඝමඤ්ඤතෙ,
අසුම්භභූමිං වුත්තෝණි තෙසං අත්ථිනි මාණවෝ.
මහබ්බලෝ මහාථාමෝ ඵරුසිපෙපසු කොවිදෙ,
අභාසි හෙන යොධෝ'නි පාකටෝ ආසි භූතලෙ''නි.

අථස්ස කාකවණ්ණනිස්සමහාරාජා තම්පත්තං සුත්වා බහූහි පණ්ණාකාරෙහි තං පඤ්ඤාසාපෙත්වා මහන්තං සක්කාරං කත්වා ගාමණිකුමාරස්ස සන්තිකෙ වසාපෙසි අථ සෝ අපරභාගෙ දුඨගාමණිනා සඞ්ගං දම්ළයුද්ධං කරොන්තෙන තත්ථ තත්ථ බලානිකං භින්දන්තෙන මහන්තං යුද්ධං කත්වා ලඛ්කං එකාතපත්තං කත්වා රාජානං අභිසිඤ්චිත්වා ඉතර සඞ්ගං පුඤ්ඤකම්මං කරොන්තෙන ආයුපරියොසානෙඑථාකම්මංගතෙ'නි.

එවං ආයතනං ගතං සුචරිතං නත්‍රුව තං නන්දනෙ
සම්පත්තිං නිඛිලං නරෙසු ච අථෙ නිබ්බාණමන්තෙපුරං,
තස්මා දුනසඤ්ඤකං භජථ භො සබ්බත්ථ චින්තාමණිං
දිබ්බං මඤ්ඤපදං නථෙව අගදං සඞ්ඝං චරං සබ්බදා'නි.

ඛජදෙවස්ස වත්ථුං සමත්තං.

ජුස්සදෙවස්ස වත්ථුමත්ථි අයමානුපුබ්බිකථා.

අම්හාකං භගවතො පුබ්බෙ ඉමස්මිං කප්පෙ කස්සපෙ නාම භගවා ලොකෙ උදපාදි සදෙවකං ලොකං ධම්මමතං පායෙත්වා නිබ්බාණපුරෙ පරිපූරෙන්තෝ අථෙකස්මිං දිවසෙ භගවා පඤ්ඤත්තවරබුද්ධාසනෙ නිසින්නෙතා සුරාසුරබ්‍රහ්මනරනාගසිද්ධිවිජ්ජාධරාදීහි පරිවුතෝ නානානයනිපුණමධුරභාරතිං නිච්ඡාරෙන්තෝ ධම්මං දෙසෙසි පරිසා'ස්ස ධම්මං අභිකත්වා මනසිකත්වා සුණන්තා දසනඛසමුජ්ජලිතා හි අජලිනී නමස්සන්තා සාධුකාරසහස්සං පවත්තෙන්තා ථොමෙන්තා මානෙන්තා පූජෙන්තා ධම්මං සුණන්ති තදා පනෙකෝ කුටුම්බිකෝ පරිසපරියන්තෙ නිසින්නෙතා භගවතෝ රූපගහපත්තං අත්තභාවං ච මධුරධම්මදෙසනං ච සුත්වා පසන්නෙතා බුධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං දත්වා තතෝ පඤ්චසු වීසතිවස්සසහස්සෙසු සඞ්ඝස්ස භික්ඛූනං රසලාකභත්තං අදාසි න කෙවලං සලාකභත්තමෙව භික්ඛූනං සෙනාසනචීවරභෙසජ්ජාදිනානාවිධානි පූඤ්ඤකම්මානි අකාසි තතෝ සෝ යාවතායුකං තත්ථ ඨත්වා ආයුපරියොසානෙ තතෝ චුතෝ සුත්තපබුද්ධෙ විය දෙවලොකෙ නිබ්බත්තති තතෝ සෝ තත්ථ නිංසයොජනිකෙ කණකවිමානෙ නෙකසහස්සසුරසුන්දරීහි නාරියමානෝ දෙවසෙනාපරිවුතෝ එකං බුද්ධන්තරං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා ත

තෝ චුතෝ අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ දීපාලඞ්කාරභූතෙ ලඞ්කා
දීපෙ රොහණෙ නාම ජනපදෙ චිත්තාලපබ්බතවිහාරාසන්නෙන කෙවට්ට
නාමගාමෙ උපපලෝ නාමෙකෝ කුටුම්බිකෝ අත්ථි තං නිස්සාය ත
ස්ස මාතුගාමස්ස කුච්ඡිම්හි නිබ්බත්ති අථස්ස නාමගහණදිවසෙ මාතා
පිතරෝ අය්‍යකපය්‍යකාදීනං නාමං අකත්වා පුස්සනක්ඛත්තෙන ජා
හාවෙන පුස්සදෙවෝ'ති නාමමකංසු සෝ අනුක්කමෙන වඩ්ඪන්තෝ
සත්තවස්සිකකාලෙ කුමාරකෙහි සද්ධිං කීළන්තෝ විහාරං ගන්ත්වා බෝ
ධියඞ්ගණෙ ඨපිතං එකං සඞ්ඝං ගහෙත්වා අත්තානෝ ඨානෙන ධම්ම අ
සනිසත්තස්සම්'ව සද්දෙ අහොසි තං සුත්වා සබ්බෙ තෙ කුමාරා භීතතසි
තා උම්මාදපත්තා විය භූමියං පතිංසු වනෙ මිගසූකරාදයෝ'පි හත්ථා
විත්තා තත්ථ තත්ථ ධාවන්තා පරබ්භමිංසු ආකාසතෝ පලවඞ්ගමාද
යෝ'පි තථෙ'වුභූමියං පතිංසු තතෝ පභාය කිර සෝ උම්මාදපුස්ස
දෙවෝ'ති සකල ලඞ්කාතලෙ පාකටෝ අහොසි.

තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

"චිත්තාලපබ්බතාසන්නෙ ගාමෙ කෙවට්ටනාමකෙ,
උපපලස්ස සුතෝ ආසි පුස්සදෙවෝ'ති නාමකෝ.
ගන්ත්වා සහ කුමාරෙහි විහාරං සෝ කුමාරකෝ,
බොධියා පූජිතං සඞ්ඝං ආදය ධම්මං ඨාමසා.
අසනිපාතසද්දෝ'ව තස්ස සද්දෝ මහා අහු,
උම්මත්තා විය ආසුං තෙ සබ්බෙ අපි ච දරකා.
චතුප්පදා විරවා ච භම්මුං චකිතා වනෙ,
තෙ න සෝ ආසි උම්මාදපුස්සදෙවොති පාකටෝ"ති.

අථස්ස පිතා උපපලඤ්ඤුට්ඨිකෝ තං වාදයවස්සකාලෙ අත්තනෝ
වංසානුගතං ධනුසික්ඛං සික්ඛාපෙසි සෝ පන'යං පුස්සදෙවෝ ධ
නුසිප්පෙසු මජ්ඣකපත්තෝ සද්දවෙධී වාලවෙධී විජ්ජුවෙධී අහොසි
අඤ්ඤානි'පි අවජ්ජරියාවහානි සිප්පානි'ස්ස සමාගතානි.

තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

"හත්ථිස්සථරුසිප්පං සෝ සික්ඛාපෙසි සකං සුතං,
ධනුසිප්පං ච සික්ඛෙසි තස්ස වංසාගතං පිතා.
සද්දවෙධී විජ්ජුවෙධී වාලවෙධී ච සෝ අහු,
වාලුකාපුණ්ණසකටං බඩවම්මසතං තථා.
අසනොදුඛිරමයං අඨසොළසඅඟුලං,
තථා අයොලොහමයං පට්ටං ච්චතුරඟුලං.
නිබ්බිධයති ඛණෙන කණ්ඩෙන තෙන විසජ්ජිතෝ,
ථලෙ අට්ඨිසභා යානි ජලෙ තු උපසභං පභා.
නෙකසිප්පානි තස්සා'සුං අඤ්ඤානවජ්ජරියානි ච,
තෙන සෝ පාකටෝ ආසි සකලෙ තම්බපණ්ණියං"ති.

තතො කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජා තස්ස තං සිප්පුප්පත්තිං සුත්වා තස්ස පිතුසන්තිකං සාසනං ච පණ්ණාකාරෙ ච පෙසෙත්වා තං ආනා පෙත්වා මහන්තං පරිබ්බයං දත්වා රාජවිථියා නිවාසගෙහං ච හත්ත ගාමඛෙත්තවත්ථුදානෙන සංගණ්හිත්වා පුත්තභාස්ස සන්තිකෙ වාසෙසි තතො සෝ අපරභාගෙ දුඨගාමණිඅභයරඤ්ඤා සඞ්ඛං දම්ළියුඞ්ඛං කරොන්තො තත්ථ තත්ථ වත්තිංසබන්ධාවාරබලං භින්දිත්වා අනුරාධපුරගහණදිවසෙ එලාරෙන මහාසඞ්ගාමෙ වත්තමානෙ දම්ළානං යොතපුට පාටනසමත්ථං අසනිසතනිපාතසද්දං විය මහාසද්දං සඞ්ඛං ධමෙන්තා මහාසෙනං භින්දි.

අථ හලලුකෙන සඞ්ඛං යුජ්ඣමානා රඤ්ඤා කණ්ණකුඩලං ච වෙහෙහාය ච්ඡාදිත්වා තං පාතෙත්වා සකලලඞ්කාරජ්ජං එකාතපතතං කත්වා රඤ්ඤා අභිසෙකං දපෙත්වා තෙන සද්ධිං පුඤ්ඤකම්මං කරොන්තා යථාකම්මං ගතා'නි.

කත්වා'යමහො ඉති සුචරිතං ත්‍රිස්සදෙවො අතීතෙ
දිබ්බං හොගං පමුදිතමනො භුජි සබ්බත්ථ නිච්චං,
තස්මා තුම්හෙ හිතවචිහවං පත්ථයන්තා මහන්තං
හිත්වා'ලස්‍යං කුරුථ කුසලං තිසු වත්ථූසු සම්මානි.

ත්‍රිස්සදෙවස්ස වත්ථුං දුතියං.

ලජියවසභස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

අතීතෙ කිර කස්සපභගවතො කාලෙ එකො කුටුම්බිකො ධම්මං සුත්වා සජාතසඩ්ඩො එකදිවසං සුගන්ධිසපත්තිමධුසක්කරා'භිසඞ්ඛතෙන අපොදකබීරපායාසෙන පත්තං පූරෙත්වා මට්ඨසුඛුමවත්ථං වුඞ්ඨකං කත්වා පත්තෙ ඨපෙත්වා සංඝස්ස අදාසි තතො පඨාය සෝ විසතිවස්සසහස්සානි අනෙකානි පුඤ්ඤකම්මානි කරොන්තො පචසිලං සුගොපිතං කත්වා පාලෙසි තත්ථ සෝ යාවතායුකං ඨත්වා තතො ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා මණිකණ්ඨවිමානෙ නෙකච්ඡරාසතසමොසරිණි අනුපමං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා එකං බුද්ධන්තරං වීතිනාමෙත්වා දෙවලොකතො චුතො අම්හාකං භගවතො බුද්ධුප්පාදෙ තස්සෙව ඛො පන භගවතො පරිනිබ්බාණතො ඔරභාගෙ සබ්බත්ථ පත්ථටෙ පන'ස්ස ධම්මවිනයෙ ලඞ්කාදීපෙ කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජෙ රජ්ජං කරෙන්තෙ රොහණජනපදෙ මහාගාමෙ තුලාධාරපබ්බතාසන්නෙ වා පිනාමගාමෙමෙන්නො නාමෙ'කො කුටුම්බිකො පටිවසති මහද්ධනො මහාභොගො මහායසො තස්ස භරියාය කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හි සා ද සමාසවවසෙන පුත්තං විජායි නාමං කරොන්තා පන'ස්ස මාතාපිතරො වසභො'ති නාමම'කංසු සො අනුක්කමෙන වඩ්ඪන්තො පු

බෝධි සුගොපිකඋච්චසීලත්තා අභිරූපෝ අහොසි දස්සනීයෝ පාසාදිකෝ පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතොව අහොසි.

නදස්සදිපනක්ඛං ගාථාසෝ භවනති.

තුලාධාරපබ්බතාසහෙන විහාරවාපිගාමකෙ,
මන්තානුභුත්තිඃස්ස සුතෝ වසභනාමකෝ අහු.
පුබ්බෙ සෝ පවසිලානි සමාදාය සුගොපයි,
තෙන සෝ පුඤ්ඤකමෙමන රූපී ආසි මනොරමෝ
නාභිපූලෝ නාභිකිඃසෝ ආරොහපරිනාහවා,
අනිඤ්ජිතඛගපවවහෝ අහොසි පියදස්සනෝ.
කෙසා'ස්ස දීඝා කණ්හා සුඛුමා අගවෙලලිතා,
සමපහට්ඨං මුඛං තස්ස ථුල්ලං කොකාසසාදිසං.
පුවිමඤදලාකාර සුබ්හුරාජිව ලොචනෙ,
නිවාතෙ දීපසඛිකාසා නාසා තස්සඅනුග්ගතා.
බන්ධුජීවදලාකාරා ඇස්සා'සුමධරාරුණා,
දන්තාඃස්සා'සුං සමාවිවරා දිත්තාමුත්තා'ලිසන්නිභා.
සොණ්ණාහරණසමපුණ්ණා කණ්ණා'සුං තස්ස භාසුරා,
බාහු හෙමලතාකාරා රත්තාපල්ලවලඞ්කතා.
හෙමබිම්බනිභං තස්ස දෙහලක්ඛණසංයුතං,
උරු කරිකරකාරා පිවරා අනුපුබ්බසෙ.
ජඞ්ඝණ්හිමගජඞ්ඝා'ව තස්සා'සුං ගුළ්හගොපඵකා,
භූමිඨානතා පාදපිඨී දීඝාවටටුලලඞ්ගුලා.
කමලා තථඤ පාදතලාසුමුදුකොමලා,
තං සුජාතසරීරත්තා දිස්වා'ස්ස රූපසමපදං,
වොහරන්ති ජනා සබ්බෙ ලභියවසහෝ ඉති'ති.

සෝ පන ලභියවසහෝ අනුක්කමෙන වීසතිවස්සසමපන්නෝ මහා ථාමෝ දසනාගබ්බලෝ අහොසි–තදස්දිපනක්ඛං මහාවංසෙ වුත්තං හි.

"සෝ කමෙනා'භිවඩ්ඪන්නෝ ආසි වීසතිවස්සිකෝ,
දසනාගබ්බලෝ ආසි ථරුසිපෙප ච කොවිදෝ.
ආදාය සෝ කතිපයෙ පුරිසෙයේ'ව ආරහි,
ඛෙත්තාසීකෝ මහාවාපිං කරොන්තෝ තං මහබ්බලෝ.
දසහි වාදසහි වාපි වහිතබ්බෙ නරෙනි'පි,
වහන්තෝ පංසුපිඬෙ සෝ ලහුං වාපිං සමාපයි.
තෙන සෝ පාකටෝ ආසි ලභියවසහෝ නදෑ,
දීපසම්ං සකලෙ තස්මිං යොධෝ ඉති මහබ්බලෝ"ති.

අථ'ස්ස තං කිරියං සුත්වා කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජා තං ආනාපෙත්වා මහන්තං සක්කාරං කත්වා උදකවාරගාමං තස්සෝ'ව දුපෙසි තතො පඨාය සෝ වසභොදකවාරෝ'ති පාකටෝ අහොසි–අථ රාජ

නං ගාමණිකුමාරස්ස සන්තිකෙ වසාපෙසි සො තං උපඨහනෙනා හෙ න සඬිං මන්තිංස දම්ළරාජානො ගහෙත්වා ලඹකං එකානතපත්තං ක ත්වා රාජානං අභිසිඤ්චිත්වා තෙන සඬිං දූනාදිනි පුඤ්ඤකම්මානි ක රොහොනා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොත්ති.

දත්වාන දූනං සුගතොරසානං පාලෙත්ව සම්මා බලූ පචසිලං,
රූපං ච ථාමං ච යසං ච භොගං ලභන්ති සත්තා වසහොව එවං.

ලඹකවත්ථුස්ස වණ්ණනා නිට්ඨිතා.

දඨාසෙනස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.

අතීතෙ ඉමස්මිංයෙව කපෙප කඤ්ඤපො නාම සත්ථා ලොකෙ උ දපාදි තස්මිං සමයෙ එකො ජානපදිකො භගවතො ධම්මදෙසනං සු ත්වා පවිලද්ධසඩ්ඩෙ සඞ්ඝං උද්දිස්ස සොපකරණං ඛිරසලාකහත්ථං විස නිවස්සසහස්සානි අදාසි න කෙවලං ඛිරසලාකහත්ථමෙව සෙනාසන චීවරපිඬපාතගිලානපපච්චයෙ ච ඇඤ්ඤානි පි නානාවිධානි පුඤ්ඤක ම්මානි කරොනෙනා යාවජීවං සීලානි රක්ඛනෙනා වසිත්වා ආයුපරි යොසානෙ සුත්තපබුද්ධො විය ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති තත්ථ සො දෙවච්ඡරා සහස්සපරිවුතො නෙක දෙවනාටකසතෙහි පයොජි තඝීතවාදිතෙහි මුදිතමානසො තත්ථ චිරං වසිත්වා තතො චුතො අ මහාඝං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ඉමස්මිං ලඹකාදීපෙ කාකවණ්ණතිස්ස මහාරාජෙ රජ්ජං කාරෙන්තෙ රොහණජනපදෙ කුබ්බක්ඛ නාම ගාමෙ මහතෙ කුලගෙහෙ නිබ්බත්ති මාතාපිතරො පන'ස්ස නාමං ගණ්හන්තා දඨාසෙනො'ති නාමං'කංසු සො කමෙන වඩ්ඪන්තො සොළසවස්සිකො අහොසි රූපසම්පත්තෙනා පරමාය වණ්ණපොක්ඛර තාය සමන්නාගතො අහොසි මහාථාමො මහබ්බලො ච අහොසි අ ථෙකදිවසං සො අත්තනො බලං විමංසිතුකාමො කුබ්බක්ඛගාමස්ස මහාතළාකාසන්නෙන ගිරිතාලං නාම අත්ථතත්ථා රුහිත්වා මහන්තං ම හත්ථ කාලවලලියො ආහරිත්වා ගණ්ඨියො දස්සෙන්තො මහන්තං ත ට්ටකං විනිත්වා සහස්සාධිකෙහි පූරිසෙහි උබරිතුමසක්ඛනෙය්‍යං වට්ට පාසාණරාසිං තත්ථ කත්වා උභො කොට්යො එකතො ගහෙත්වා සිසෙ පරිබ්භමයන්තා අඞ්ගණතො පාතෙසි එවං සො අත්තනො බලං වි මංසිත්වා ගෙහං ගන්ත්වා කතභත්තකිච්චෙවා මාතාපිතරෝ වන්දිත්වා එව'මාහ.

මාතාපිතූනං පාදූනි'දූනි වන්දිත්ව සාදරෝ,
වත්තුකාමොම අහං කිඤ්චි තං සුණන්තූ සමාගතා.
ජිනෝ නො පාරමී විත්වා බුද්ධො හුත්වා නිරුත්තරෝ,
ලොකාභිවුඩ්ඪිං කත්වාන ඉතො සො සුගතිං ගතෝ.

නාස්ස ධම්මෝ ච සංඝෝ ච ලෝකෙ දිප්පති පඤ්ඤවෝ,
සඟ්ඝාපවගඝසම්පත්තිං නිලෝකස්ස අදං සදූ.
ධරමානෝ ජිනෝ ගම්ම ලඞ්කාදීපං යකඛපඳුවං,
සමෙච්චා සාසනං සම්මා පත්ථාපෙසි අත්තනෝ.
නදිදං නාසයුං'දනි දම්ළා කකඛළා ජළා,
හිත්වුංසු බ්‍රඹරූපානි චෙතියානි තහිං තහිං,
හිත්වුංසු බොධිරුක්ඛෙ ච ඛිපෙසුං පොත්ථකානි ච.
භික්ඛූනං භික්ඛුණීනං ච අකාසුං කායිකං දුඛං,
හිත්වුංසු පත්තඡත්තාදිං විහෙඨෙසුං අනාදරා.
මාදිසෙන යථාථෙන න යුත්තං තම්පෙතුම්පි තූ,
කරොන්තෝ රාජුපඨානං තෙ න ඝඩිං මඤ්ඤලෝ.
ඝාතෙත්වා දම්ළං සෙනං ඛෙමං කත්වාන සීහලං,
තිරතිතිං කරිස්සාමි ලොකනාථස්ස සාසන'න්ති.

එවං ච පන වත්වා මාතාපිතරෝ වන්දිත්වා රාජානං උපඨහිස්සාමි'න්ති වත්වා මහාගාමං ගන්ත්වා රාජානං පස්සිත්වා වන්දිත්වා අඨාසි තස්මිං කිර දිවසෙ රාජා පචසතමත්තෙන කම්මාරෙ ගහෙත්වා නානාආයුධෙ ධාරාපෙනි තදා රාජා දුඨගාමණිසෙනාදිස්වා තාත තුම්හෙ කුතෝ ආගතොත්ථ කිං නාමොත්ථ'නි පුච්ඡි සෝ'හං අය්‍ය කුබ්බිකාගාමෙනා'ගතෝ දුඨගාමණි නාමා'නි ආහ-අථස්ස රාජාඅපරිනිට්ඨිතෙ සඞ්ගාමෙත්ථ අසිපත්තෙ ගහෙත්වා ඉමානි මෙ සුත්ථු ඔවටං කත්වා සම්මා ඛාරං ඨපෙත්වා දෙහි'නි වත්වා දුපෙත්වා සයං කම්මානි ඔලොකෙන්තෝ සාලාය පරභාගං අගමාසි තතෝ සෝ තානි ගහෙත්වා පායාණෙ ඤංසිත්වා සම්මාධොවිත්වා ධාරං ඨපෙත්වා රඤ්ඤෝ පරකොටිං ගන්ත්වා නිවත්තිත්වා ආගතෙ තානි ගහෙත්වා රඤ්ඤෝ දසෙසසි රාජා තෙන කතකම්මං දිස්වා සොමනස්සෝ සහස්සං දත්වා නිවාසගෙහං ච සබ්බූපකරණෙ ච දුපෙත්වා අත්තනෝ උපඨානං කාතුං නියොජෙසි අථා'පරභාගෙ දුඨගාමණිමහාරාජා දමිළෙහි සඞ්ගං යුජ්ඣන්තෝ තෙ තෙ ඛත්තියවාරෙ භිඳන්තෝ අනුක්කමෙන මහෙලනගරං සම්පාපුනි තං පන නගරං දළ්හ'මට්ටාලගොපුරං සොළසහත්ථ'ඛෙබ්බපාකාරං උදකඛදමසුඛාතසංඛාත පරිඛාතත්තය පරිඛිත්තං සූරවීරයොධෙහි සුගොපිතං කෙහිචිපි දුප්පවෙසං මහෙලනගරං පත්වා දසමහායොධපරිවුතෝ මහාරණං අකාසි තදා'යං දුඨගාමණි මහාසඞ්ගාමං කරොන්තෝ අඤ්ඤතරෙ කතමගෙන නපලිස්සාමි'නි දළ්හතෝ නදන්තෝ වාහන්තෝ අපොසධෙන්තෝ අහමරෙ දුඨගාමණිනාම අත්තනෝ නාමං සාවෙත්වා අසිනි හත්ථ'කා සම්බහුගහණත්වා ඔරුය්හ පාකාරමූලෙ පණ්ණියා පහරිත්වා සොළසහත්ථඛෙබ්ධං දිස්වා නිසහත්ථානං පාකාරං භිඳිත්වා නගරබ්භන්තා

රෙ පාතෙත්වා අඞ්ගනන්තරං පවිට්ඨා කදලිවනං භින්දන්තා විය දම්ළසෙනං ඝාතෙත්වා මහෙලං ගහෙත්වා ජයං අග්ගහෙසි–අථා'පරභාගෙ අනුරාධපුරස්ස ගහණදිවසෙ ඵලභාගං පඞ්ගතාගම'න්තරෙ මහාසඞ්ගාමං කරොන්තෙනා වත්තිංසබලකොඨකෙ භින්දිත්වා යුජ්ඣන්තානං නෙකසතදම්ළයොධානං සුනිසිතෙනා'සිනා කුමාරණ්ඩි විය සිරානි පාතෙන්තෙනා අත්තනො නාමං ඝාවෙත්වා නෙකසතෙ නෙකසහස්සෙ දම්ළෙ ඝාතෙත්වා සකලලඞ්කං නිරාසඞ්කං කත්වා රාජානං රජ්ජෙ පතිට්ඨාපෙසි–රාජා'පි අනුරාධපුරෙ ඡත්තං උස්සාපෙත්වා තස්ස මහන්තං සම්පත්තිං අදාසි අථ අමච්චෙ'පි සම්පත්තිමනුභවමානො දුනාදිනි පුඤ්ඤානි කුරුමානො වසති අථාපරභාගෙ තස්ස වෙරිනො රඤ්ඤොසන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා තුම්හාකං දෙව දුට්ඨසෙනො නාමෙ, සයොධො අපරඩෙ රජ්ජං පත්ථේති'නි වත්වා පරිනිද්දිංසු රාජා'පිහෙ දකානං වචනං සුත්වා නං සච්ච'න්ති මඤ්ඤමානොඛුද්දකිත්වා මාරෙථ න'න්ති අමච්චෙ නියොජෙසි තදා කිර සො අමච්චෙ මහන්තෙන පරිවාරෙන සඤ්ඤා ඡන්නායොග්ගෙන සඤ්ඣං නගරාභිමුකාමෙ නිස්සාපිං අගමාසි අථ රඤ්ඤා නියොජිතා'මච්චා දක්ඛිණවාරෙ ගහිතආයුධාහරණා නිධා පච්ඡන්නා ඛුද්දරා ඨපෙත්වා සයං ආවුධසජ්ජා සපරිවාරා සඞ්ගා නිල්ලීනාඅඞ්සු තතො දුට්ඨසෙනොපි නගරාභ්‍යා සබ්බාලඞ්කාරපතිමණ්ඩිතො තෙත්ත'ව යොග්ගෙන මහාසෙනාය පරිවුතො දක්ඛිණද්වාරං සම්පාපුණි අථ සා සෙනා මත්තගන්ධං දිස්වා භයපප්පන්නා රාජානං ච සුත්වා අමච්චස්ස ඝන්තිකෙ රාසි අග්ගෙසුං අථාමච්චෙන කිං භො පලායථා'නි පුඨා තුම්හාකංසාමි මාරණත්ථාය රඤ්ඤා මත්තගන්ධං විසජ්ජාපිතෝ'නි ආහංසු තං සුත්වා සො ඝානා ඔරුය්හ ගජාභිමුඛො අහොසි තං දිස්වා හත්ථි'පි ගජ්ජන්තෙනා නදන්තෙනා හත්ථං භූමියං පරිසුම්භන්තෙනා ඛාවි අථ සො අසනිං පාතෙන්තෙනා විය පාණිනා පාණිං පහරන්තෙනා භූමිං භින්දන්තෙනා පඞ්ගුරියා භූමිං භණ්ඩන්තෙනා පවිපජ්ජන්තෙනා ගන්ත්වා තස්ස මිසු දුට්ඨසු ගහෙත්වා අපරාපරං කත්වා ලුම්පිත්වා කදලිකණ්ඩෙ විය ඡඩ්ඩෙත්වා සොඛම්මස්ස ගහෙත්වා මත්ථකෙ පරිබ්භමිත්වා භූමියං පහරන්තෙනා චුණ්ණං විචුණ්ණං අකාසි තං දිස්වා රඤ්ඤා පයුත්තයොධා භීතතසිතා පලායිංසු අථ දුට්ඨසෙනො තත්ථේව ඨිතො එවං චින්තෙසි නාසක්කා මයා ඉමසදයකස්ස රඤ්ඤා විරජ්ඣිතුං තස්ස සන්තිකංගන්තුං ච ඉමිනා ලඤ්ඣකාසෙන මයා අත්තානං පනීතං කාතුං වට්ටතී'නි චින්තෙත්වා ජම්බුදීපගමනාය උස්සාහකමනෝ අහොසි.

නාමඤ්ච දස්සෙතුං ගාථාද්වයං භාසි.

සම්මජ්ජෝ'හං වසේ කාතුං භත්තාහාර පනී'මං පුරං,
තථාහි මේ කායකිලං පඤ්ඤදූ'පි මම දිස්සති.
බහූපකාරෝ රාජා මේ පෙසෙතා යසදායකෝ,
අථෝ සඩෝ පසන්නෝ ච සාසනස්සෝ'පකාරකෝ.
නාහං සෝ භූමිපෝ'දානි න මේ'රහති දුබ්භිතුං,
කෝ හි නාම බුධෝ ලෝකෙ වසං කෝධස්ස ගච්ඡති.
යෝ කෝධස්ස වසං යාති සෝ යාති නරකං ඉතෝ,
දුක්ඛතෝ ගරහාතෝ ච පච්චත්තේ'පි න මුච්චති.
යෝ'ධ ජේති නරෝ රාගදෝසමෝහාරිනෝ බලූ,
විජෙතුම්'සම්මසෝ තෙ සඝෙනේ'හි'භමුගතෙ.
සසුරෝ ච සඝාඩෝ ච ජිතෝ සෝ ච ජගත්තයං,
සෝ'ව සන්තෝ සුඛී ඛෙමී දීඝායූ නිරුපද්දවෝ.
නාහං තෙසං වසං'දානි අගන්ත්වා න'මයා ඉතෝ,
ගන්ත්වා ඵාසුවිහාරෙන වසතා යත්ථ කත්ථචි.
යුත්තං කාතුං පනිඤං මේ ඉති විඤ්ඤාය සෝ පන,
අපක්කාමි තතෝ ඨානා සංයමං අජ්ඣුපාගමි'හි.

තතෝ සෝ දයාසෙනෝ උබ්බිග්ගමානසෝ පුත්තදාරෙ ච බන්ධවෙ ච මානනං විභවං අනොලොකෙත්වා සෙනං පහාය එකකෝ'ව ගන්ත්වා තතෝ සමුද්දතීරෙ මහාජ්ජලිකං නාම කෙවට්ටගාමම'ගමාසි තත්ථේ'කෝ මහාජ්ජලිකෝ නාම කෙවට්ටපුත්තෝ ථාමසම්පන්නෝ පටිවසති සෝ මහන්තියා එකදෙණ්ඩිනාවාය වාලුකං පූරෙත්වා සමුද්ද වෙළන්තතෝ ගාමං නෙත්වා බොධිඅඟණෙ ඔකිරති තථේ'ව උදක්දෙණ්ඩිං ආහරිත්වා බොධිසිනානං කරොති දයාසෙනෝ තදහාය බොධිඅඟණෙයේ'ව අදස තතෝ මහාජ්ජලිකෝ තං දිස්වා පටිසන්ථාරං කත්වා යොධහාවං ඤත්වා තං වීමංසිතුකාමෝ අත්තනෝ ගෙහං නෙත්වා සක්කාරං කත්වා අත්තනෝ අජ්ඣාසයං තස්ස කථෙසි–අම්බෙචා තං සුත්වා තෙන හි සම්ම වරඤ්ඤතඩ්ඩුලානං සත්තනාළීහි භත්තං පාචාපෙහීති පාචාපෙත්වා තරුණකපිත්ථඵලානි ආහරාපෙත්වා භින්දිත්වා කපාලෙ ඡඩ්ඩෙත්වා උදකඤලෙ කොටෙත්වා භත්තෙන සද්ධිං මද්දිත්වා භුත්තපිණ්ඩෙ වටෙට්ඨත්වා තස්ස ගෙහමග්ගෙ නිසිනෙනා තං පක්කොසාපෙත්වා හොං ඨිතං මං මාරෙහීති වත්වා උභොහි හත්ථෙහි ඔම්ම ගීවං දළ්හං ගණ්හාහී'ති ආහ කෙවට්ටෝ සාධූති වත්වා තං හත්තපිණ්ඩං ගලිත්තුං න දස්සාමී'ති දළ්හං ගණ්හි අමච්චෝ'පි තතෝ එකං හත්තපිණ්ඩං ගහෙත්වා අජ්ඣොහරි කෙවට්ටෝ තං සක්කාරෙතුං අසක්කොන්තෙනා උග්ගලිත්වා අත්තනෝ ගෙහදාරෙ පනී අමච්චෝ කෙවට්ටං පක්කොසාපෙත්වා තයා'දානි සිට්ඨලෙන ගහිතං භවිස්සති ඉදානිදළ්හං ගණ්හා

ඡිනිණාහාපෙත්වා වෙ හත්ථපිඩෙ එකතො කත්වා අඤ්ඣාහරි කෙවලං වෙවා හත්ථං සඤ්ඤාරෙතුම්'සඤ්ඤාතෙනා උග්ගලිත්වා පුරිමඤානතො දූරෙ පත්වා පුන'පි යොකෙවට්ටං පකෙකාසාපෙත්වා තස්සා'හිමානවඩ්ඪනාරහං වාචං වත්වා ඡීවං ගාහාපෙසි සෝ'පි සබ්බඤ්ඤාමෙන ගාළ්හං ගණ්හි අථා'මචෙවා තතො ඡිගුණෙ හත්ථපිඩෙ එකතො මද්දිත්වා ච වෙවත්වා අඤ්ඣාහරි කෙවලෙවා පුරෙ ච්ය හත්ථං සඤ්ඤාරෙතුම්'ස කෙඤානෙනා පාසඤ්ඨිනා ච්ගෙ ච්ය උග්ගලිත්වා තතෝ'පි දූරතරඤානෙ පත්වා ඉති සෝ නං ච්මංසිත්වා තස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වජ්ඣිත්වා ඛමාපෙත්වා තෙන විරම්භෙනා අහොසි අථා'මචෙවා කෙවට්ටං ආම නෙතාත්වා සම්ම මෙ නාවං ආහර සමුද්දෙන ගච්ඡනුකාමෝ'ස්මි'නි ආහ තෙනෙකාය නාවාය ආගච්ඡාය නාවම්'හිරුහිත්වා එකෙන පාදෙන භූමියං පහරි නාවා වාතවෙගෙන ඛාවමානා එකා'හෙනෙ'ව නාගදීපෙ නාඟහිත්ථේ පතිඩාසි තතෝ සෝ ඵලමූ'ග්ගන්ත්වා ගාළ්හං නිවාසෙත්වා කෝසෙ බන්ධිත්වා සමුද්දෙ පතිත්වා තරන්නෙනා පචපඤ්ඤුසයෙ ජන ඤානං ගන්ත්වා චොලරඤ්ඤෙ කාවීරපට්ටනෙ උඤ්ඤි අථස්ස තස්මිං මනුස්සා දිස්වා විම්හිතා අච්ඡරියපත්තා සක්කාරම'කංසු සෙ නං සක්කාරං නාභිනන්දන්නෙනා මනුස්සෙ පුච්ඡි කත්ථ'තරගි භවන්නෙනා අරහන්නා වසන්ති'හි තෙහි සබ්බ ඉතෙ චාදසයොජනඤ්ඤානෙ තක්කහං නාම නගරං අත්ථි තස්සාසන්නෙන විහාරෙ අරහන්නෙනා වසන්ති'ති වුත්තෙ අනුපුබ්බෙන සෙ අඤානං ඛෙපෙත්වා නගරං පත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡි කස්මිං ඨානෙ බුඩපුත්තා විහරාගා වසන්ති'හි තෙන සඞ්ඝං සමොදිත්වා භික්ඛූනං වසනඤානං කථෙන්නා එව'මාහංසු.

ඉතෝ උත්තරතෝ යත්ථ දිස්සතෙ'සං මහානගෝ,
මයූරගීවසඞ්කාසෝ නිලොභාසෙ මනොරමෝ.
ලබ්භජම්භජඛුරහිංදිතරුරාජිවිරාජිතෝ,
නාගවම්පකපුන්නාගජුලපාදපමුජ්ජලෝ,
කුටිමඩපසඞ්කිණ්ණලෙණසම්භාරභාසුරෝ
සිතසෙකතසඞ්කිණ්ණමාලකාලිවිරාජිතෝ.
යත්ථා'නන්නාසකුන්නානං මඩුරාලාපනිස්සිතං'
නෙකනිජ්ඣරනිග්ඝොසං දෙවදුන්දුභිසන්නිභං.
යත්ථ පබ්බතකූටෙසු නව්වන්හි සිඛිනො මුදා,
නෙකානාදෙහි දෙවානම්'වෙතෙත්ත'ව සම්පතෙතා.
කිලෙසාරිරණෙ සරණෙ සෝ'සම්පබ්බතවාරණෙ,
යතීනං නිදසානං'ව රණෙ'රාවිණවාරණෙ.
යථෙරාවිණදන්තාගෙ නව්වන්හි සුරසුන්දරී,
යහිං නව්වන්හි සෙලගෙ තථා සාඛාසු මජරී.

පලවගෙහි විහගෙහි චලිතා ථුල්ලපාදපා,
යත්‍රගතා'ලිපාලිහි නභං නීලඛුදෙ'පමං.
නදීකන්දරබාහාහි සරසිකාමිනී සහිං,
ආලිඟිතා'ව සොභන්ති ධරාධරනරාඛිපං.
තිඨන්ති ථුල්ලිතා යත්‍ථ කපුරා'ගරුචන්දනා,
දෙවභනාහි සඤ්ඡන්නනාභායා නන්දනසන්නිභා.
ඵලිනෝ නාලහින්තාලසිඳිසනාතිරඝොණ්ටකා,
සලිලා යත්‍ථ භවන්ති මනුඤ්ඤ මාලුතේ'රිතා.
බුඩපඞ්කජකළහාරකෙරා උපලමාලිනී,
පොක්ඛරඤ්ඤෙසු විරාජන්ති රසවන්තා යහිං සදා.
තත්‍ථා'නිවත්තියං නාම සෙනාසනම'නුපමං,
නරොරගසුරාදීහි නිච්චමාසෙවිතං සුභං.
තත්‍ථා'සුං භික්ඛවෝ සන්තා වීතරාගා ජිනත්‍රජා,
කුරුමානා සදෙවානං මහන්තං කුසලොදයං.
පාමොක්ඛා ආසි තෙසං යො භික්ඛූනං යතිප්පභවෝ.
වරුණෝ නාම නාමෙන ධරමානෝ ජිනෝ විය.
සඛාලතං සෝ වඩ්ඪෙන්තෝ ජනානං මානනිසිතං,
ධම්මඔුනා සංවඩ්ඪිතෝ සහමොක්ඛඵලාවහං'නි.

සෝ යොධෝ තං සුත්වා තුඪමානසෝ තෙහි දෙසිතෙන මග්ගෙන අනිවත්තියසෙනාසනං ගන්ත්වා මහාවරුණත්‍ථෙරං දිස්වා වන්දිත්වා එකමන්තං නිසීදි ථෙරෝ තෙන සඞ්ඝමධ්‍යරපරිසන්තරං කරොන්තෝ ඉමා තිංස කත්‍ථ වාසිකෝ කිමත්‍ථමා'ගතෝ'හි පුච්ඡි සෝ'පි අත්තනෝ ගමනාගමනං ච අජ්ඣාසයං ච ථෙරස්ස පකාසෙසි ථෙරෝ සාධු'නි ච වත්වා තස්ස කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා පබ්බජ්ජං ච උපසම්පදං ච දත්වා ච රිනානුකූලකම්මට්ඨානංව උගහණ්හාපෙසි අථස්ස කම්මට්ඨානං ගහෙත්වා විහරන්තස්ස කම්මට්ඨානං චිත්තං න ගණ්හාති සෝ තත්‍ථ කතිපාහං වසිත්වා උපජ්ඣායස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා එකමන්තං නිසි සෙනා තමත්‍ථං ආරොචෙසි ථෙරෝ කිනනු ඛෝ ඉදං ගම්භීරසෙනාසනං ගොචරගාමතෝ තියොජනමත්තෙ පතිට්ඨිතං සෙනාසනඞ්ගමස්ස මපනනා'ස්ස චිත්තං කම්මට්ඨානෙ නා'භිරමති'නි විනෙතුකාමෝ බහූ භික්ඛූ ආමන්තෙසි ඉමං භික්ඛවෙ භික්ඛුං ගහෙත්වා ගච්ඡථ තෙන හි ආවුසෝ ඉතෝ සත්තමෙ දිවසෙ මයං ආගච්ඡිස්සාම තෙ ඨානෙ ථෙරා තං භික්ඛුං ආදාය තත්‍ථ ගන්ත්වා යාව සත්තමා දිවසා තත්‍ථ වසිත්වා ඔවදිත්වා ඔවාදං ගහෙත්වා පක්කමිංසු තෙ ගතමත්තෙ එව සෝ භික්ඛු සීසං පඨමජ්ඣානං නිබ්බත්තෙත්වා විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පාපුණි අථ නං සබ්‍රහ්මචාරිනෝ පුච්ඡිංසු කිං ආවුසො අරහත්තං පත්තොසී'ති ආම පත්තොම්හී'ති ච වුත්තෙ තෙ ආහංසු කිං ආවුසො ඉදානි ගමිස්සසී'ති තෙන හි ආවුසො මයං ආගතට්ඨානමෙව ගච්ඡාම මයා පි ඉදානි අරහත්තං පත්තුකාමෝ'ති ආහ සාධු ආවුසො

ගහං ඛෙපෙත්වා විහාරස්ස සමීපං ගන්ත්වා පබ්බතම්හිරුහිතුම්සකෙ තෙනා අඞ්ගසි තත්ථ නෙවාසිකමහල්ලකත්ථෙරෝ පබ්බතමත්ථකෙ ඨිතෙ තං දිස්වා පාණ්ඩුසදේදන සාමණෙරං පක්කොසිත්වා එථ තං භොතිකල්ලිං ආමන්තෙත්වා සප්පායසෙනාසනං ඤත්වා වසාපෙහි'ති නියොජෙසි-සො තං ඉඞ්ඝා ආනෙත්වා පතිරූපෙ සෙනාසනෙ වසාපෙසි තත්ථ'පි වසන්තස්ස තස්ස කම්මඞ්ඝානං න මනසි පත්ථඞ්ගසිවිතක්කාවසි කොච අහොසි තත්ථ සො කතිපාහදිවසං වසිත්වා ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා භන්තෙ ඉධ වසතො මෙ ඵාසු න හොති සබ්බෙපි සඤ්ඤායනි නාවාසවාරෙ'පි පඤ්ඤායති තෙන මෙ චිත්තං න එකග්ගං හොති අඤ්ඤං මෙ ඵාසුවිහාරං ආචික්ඛථ'නි ආහ තං සුත්වා ථෙරෝ එවරූපං සඤ්ඤාදඤ්ඤියං රමණීය'ම්පි විහාරං ඉමස්ස චිත්තං නාභිරමති නාභිනන්දති අපෙව නාම ලොහකූටපබ්බතවිහාරං ඵාසු භවිස්සති'නි විත්තෙත්වා ඉතො ආවුසො පඤ්චදසයොජනමත්ථකෙ ඨානෙ ලොහකූටපබ්බත විහාරො නාම අත්ථි තත්ථ'භිරමන්තො සමණධම්මං කරොහි'නි වත්වා තං වණ්ණෙන්තො ආහ.

ඉතො උත්තරපස්සම්හි ලොහකූටවිහාරකෙ,
විහාරෙ රමණීයෙ'සි චිත්තරාගානමා'ලයෙ.

පුබ්බපච්ඡිමපස්සෙ ච තස්ස දක්ඛිණුත්තරෙ,
චත්තාරො පබ්බතා ආසුං මහන්තා රතනාමයා.

නෙසු පබ්බතපාදෙසු නානාඵලධරා දුමා,
වාතෙරිතා'හිසොභන්ති නීලොභාසා මනොරමා.

චම්පකා නාගපුන්නාගා සාලා ච සලලාගරු,
සීතලගන්ධිකා නිපා අසොකවකුලාදිකා.

නානාවණ්ණානි පුප්ඵෙහි පුපඵිතා දෙවගන්ධිකා,
නිඞ්ගන්ති ඔකිරන්තා තෙ මධුකිඤ්ඤකරෙණවො.

තාලහින්තාලසන්නීරරම්හපුගාගපන්තියො,
විරොචමානා තිඞ්ගන්ති විහාරොපවනෙ තහිං.

ඛොතමුත්තාභවණ්ණානි සන්ථතා මාලකා'වලි,
විහත්තා තත්ථ සොභන්ති දුඩසාගරසන්නිභා.

හොගිඤ්ඣොගසඞ්කාසො පාකාරො රතනාමයො,
අභිගුගතෙ විරොචන්තො තත්ථා'හොසි මනොරමො.

අහොසි වඞ්කමෙ තත්ථ සඞ්ඝත්ථෙ සුමාපිතො,
සුඛසම්ඵස්සදෙ ඛෙමෙ රතනෙහි පරික්ඛමෙ.

කූටිමඞ්ඝපාසාදා සබ්බෙ තෙ රතනාමයා,
ඉන්දනීලවිඡද්ද චාරුචාමීකරජට්ඨිකා

රතනිඞානදිවාඞානා තථෙ'ව රතනාමයා,
චවචපස්සාවකූටියො තථෙ'ව සාඛ්‍රනිම්මිතා.

පදුමුප්පලසොගන්ධිපුල්ලමුදුලකෙහි ච,
සමාකුලා පොක්ඛරඤ්ඤූ එකනිංසනිමණ්ඩිතා.
දෙවතා ච සමාගන්ත්වා නිච්චං සම්මජ්ජනාදිනා,
පරිජග්ගන්ති විහාරං තං තෙහෙවඤ්ඤ ගොපිතං.
දුක්ඛා බොධාවුසෝ තත්ථ වාසෝ ඵුට්ඨජ්ජනෙන තු.
සවෙ ඉමං නිකඛ්ඛු සඤ්ඤා'සි තත්ථ ගන්ත්වාන ආවුසා'ති.

එවං ච පන වත්වා ආවුසෝ තඤ්ච විහාරපරියන්තෙ පනිසීතිතම හාරුක්ඛොවාතෙන පහටෙ සාඛං නාමෙති ඉමං තත්ථ ගන්ත්වා පබ්බතකුටෙ ඨිතො වාතෙන නම්තිතං තං සාඛං ගහෙත්වා විහාරං ආරුහිත්වා වසා'නි ආහ සො ථෙරස්ස වචනං සුත්වා සාධූ'නි පටිසුණිත්වා වන්දිත්වා පත්තචීවරං ගහෙත්වා නික්ඛමිම පණ්ණරසයොජනමඟ්ගං ගන්ත්වා ලොහකුටපබ්බතමත්ථකමා'රුය්හ අඤ්ඤතරං තාදිං වාතෙනොපනම්තිතං තං සාඛං ගහෙත්වා විහාරමාරුහිත්වා පත්තචීවරං එකමන්තං ඨපෙත්වා ඛීණාසවදලසත්තමත්ව සුරත්තතං සිලාතල'මාරුය්හ පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා නිසිදෙත්වා යාව මෙ විත්තං ආසවෙහි න පරිමුච්චති න තාව'මං පල්ලඞ්කං භින්දිස්සාමී'නි අධිට්ඨාය නිසීදි තතො සො කරජකායං අනුලොමපටිලොමවසෙන සම්මසන්තො පඨමදිවසං වීතිනාමෙසි තථා දුතියතතියං චතුත්ථෙ පන දිවසෙ තඤ්ච පබ්බතෙ දෙවතානුභාවකම්ප නිබ්බාදීහි සාධුකාරං දදමානෙහි සහපරිසමහිදුහි අරහත්තං පාපුණි තතො සො තත්ථ නිසිදෙත්වා'ව පඨවිඤ්ච නිමුජ්ජිත්වා ආයස්මතෙ උපජ්ඣායස්ස මහාවරුණත්ථෙරස්ස පාදමූලෙ උට්ඨහිත්වා ථෙරං වන්දිත්වා පටිසන්ථාරං කත්වා පුන ආකාසමුප්පතිත්වා රාජඟණෙ ඨිත විරාජමානො ලොකුටපබ්භාරමෙව ආගන්ත්වා චිරං විහාසි අථ සො අපරභාගෙ පරිනිබ්බාණකාලෙ පබ්බතමත්ථකෙ ඨිතොකාලං ඝොසෙසි තඤ්ච ඛණෙ තිංසසහස්සමත්තා ඛීණාසවා සමාගඤ්ඡිංසු සො තෙසං මජ්ඣෙ අත්තනො පුබ්බචරිතං පකාසෙත්වා ඉමිනා මෙ කුසලකම්මෙන කායබලං ච ඤාතිතො පරිමුත්තිං ච අහොසී'ති පකාසෙත්වා තත්ථෙ'ව පරිනිබ්බායී නි.

එවං විධං පුඤ්ඤඵලොදයාවහං
යො පුඤ්ඤකම්මං හි කරෙය්‍ය සොභනං,
සයංනි සඟ්ගං ච පවඩ්ඪසම්පදං
කරොථ තුම්හෙ'පි තථාවිධං සුභං.

දුකාඛඤ්ඤස්ස චතුත්ථං චතුත්ථං.

මහානෙලස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

සිහලදීපෙ රොහණජනපදෙ කපපකන්දරං නාම එකා නදී අත්ථි තස්සා නදියා තීරෙ වත්තුරවිහාරං නාම මහාවිහාරං අහොසි අනෙ

කකුටිමඩපසෙනාසනෙහි ච අනෙකභික්ඛුසතෙහි ච සමාකිණ්ණං තෙ‘කෝ කුරුදෙවොහාම විඤ්ඤාදෙ භික්ඛූනං සන්තිකෙ නිවත්ථං භික්ඛිත්වා ලබ්භාරෙන කිච්ඡෙන කසිරෙන ජීවිකං කප්පෙන්තා දිඝතො කපණෙ අනාථභික්ඛො අබ්භුතො අසහායො එකකෝව පවිත්ව සති සො පන තස්ස මාලකකණ්ඩෙ ගෙහච්ඡායාය රුක්ඛමූලාදිසු නිද්දායන්තා දිවසං වීතිනාමෙති සමණධම්මාදිං කිඤ්චමත්තං න කරොති තස්සෙ‘වං වසන්තස්ස බහූනි සංවච්ඡරානි අතික්කන්තානි අථ‘පරභාගෙ තස්ස වාසිකො සඞ්ඝත්ථෙරො විහාරචාරිකං චරමානො කුරුදෙවං උදරපූරං භුත්වා රුක්ඛමූලෙ නිද්දායන්තං දිස්වා අයං ඛො සත්තො ඉතො චුතො කුහිඤ්චි ඛො නිබ්බත්තිස්සති‘ති දිබ්බෙන චක්ඛුනා ඔලොකෙන්තො සත්තාහච්චයෙන චවිත්වා නිරයෙ නිබ්බත්තිස්සතී‘ති දිස්වා තං පක්කොසාපෙත්වා ඔවදන්තො එවමාහ.

නත්ථි තුය්හං පිතා මාතා භාතා භගිනී කුතොචන,
පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤස්ස භවෙ තං ලක්ඛණං තව.
අගිරඤ්ඤසුවණ්ණං‘සි අධඤ්ඤෙඤ්ඤ‘සි අනාළ්හිකො,
පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤස්ස භවෙ තං ලක්ඛණං තව.
දුන්නිවත්ථො‘සි හොදුනි සඝාටිකතුවෙලකං,
පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤස්ස භවෙ තං ලක්ඛණං තව.
කිලජ්ජ‘ම්පි න සෙය්‍යත්ථමාසි සෙය්‍යා ත්වම්‘ව තෙ.
පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤස්ස භවෙ තං ලක්ඛණං තව.
කපාලහත්ථො භික්ඛන්තො චරසි ත්වං ඉරෙ ඉරෙ,
විඤ්ඤාදෙ‘සි පෙතො‘ව අධිවත්ථම්‘වසෙසකො.
මධුරන්නපානෙ භුඤ්ජන්තපස්සන්තොපුඤ්ඤවාජනෙ,
පරිභිලන්නතබෙලෙන ඉරමාරෙසු හිණ්ඩසි.
අලභන්තො තහිං කිඤ්චි අස්සසන්තො රුදම්මුඛො,
ඛීණනාසො යාසි සොචන්තො අහො තුය්හම‘ධිඤ්ඤතා.
තථාවිධො‘පි න කරොසි හිතං ආයතිපච්චයා,
අහො තස්ස සමො නත්ථි නිහතෙ අත්තසත්තුකො‘ති.

තං සුත්වා කුරුදෙවෝ එවමාහ.

නිධනො කපණෙ දීනො කරිස්සං කුසලං කථං,
පුඤ්ඤ භන්තෙ මය‘ව්හකඛයමහං ගච්ඡාමි නිබ්බුති‘නත්ති.

ථෙරෙ ආහ.

කීළන්ති නිම්සා එත්ථ නජ්ජායං ජලගොචරා,
පාසීනා පාවුසා සිඟුසවහාරොහිතාදයො.*
ත්වං හොභික්ඛිතකං භත්තං ගහෙත්වා භුත්තසෙසකං,
මච්ඡානං දෙහි දානානි තං තෙ සග්ගසුඛා‘වහං.

---

* සවඞ්කාස කුලාදයො-කත්ථචි.

ඔහෙව්වා පවසිලාභි පාලයන්තං සුනිච්චලං,
අලං තෙ භවභොගෙසුං නිබ්බාණඤ්ච වෙ අල'න්ති.

සෝ ථෙරස්ස වචනං සුත්වා පඤ්ඤාවිත්තෙහා ථෙරං වන්දිත්වා පච්චූසකාලෙ ගහෙත්වා තතොා පඨාය ඡජ්ජෙන්තා හත්තපිඩං ගහෙත්වා ඔවජ්ජනං දෙති සෝ එත්තකං පූරෙත්වා ඨපිතකමමං කත්වා සත්තාහවවයෙන තතොා චුතොා ඉමස්මිංයෙ'ව ලඛ්ඨාදිපෙ මහාගාමසෙනෙන එකස්මිං ගාමකෙ මහාභොගස්ස එකස්ස කුටුම්බිකස්ස ගෙහෙ නිබ්බත්තී තස්ස නාමකරණදිවසෙ මහාජනා උපපලකලාභෙ ගහෙත්වා ආගමිංසු තස්මා 'ඤ්ඤ මහාසෙලො'ති නාමං කරිංසු-තස්ස පන සත්ත භාතරෝ අහෙසුං මහාසෙලො පන කමෙන අනිවත්තෙන්තො සොභග්ගපත්තෙන්තා මාබ්බලා මහාථාමෙ අහොසි සෝ නික්ඛමිත්වා සුබසිවලා හුත්වා භාතරෙ උපට්ඨෙන්තා කීළන්තෙන්තා විචරති න බෙහුන්නාදිසු කිඤ්චි කම්මං කරොති සෙසා ච භාතරෝ මාතාපිතූනං සන්තිකං ගන්ත්වා තුච්ඡාකා පුච්ඡන්තා මහාසෙලො කසිවණිජාදිසු කිඤ්චි න කරොන්තා ගෙහෙයෙ'ව සුඤ්ඤාසයති මයමෙ'ව දුක්කිමනුභවිස්සාමා'ති වදිංසු අථ නං මාතාපිතරෝ පඨෙකාසාපෙත්වා කස්මා තුවං පුත්තා කම්මං න කරොසි කසිතම්මාදිසු අඤ්ඤවතො කථං ඡුල්වංසං වඩ්ඪෙස්සී'ති එවමාදිනා ඔවදිංසු සෝ තං සුත්වා තාතා පුරිසා නාම එවරූපං න කරොන්ති අහ'ම්පි පුරිසාහම'න්නාගන්ධා තස්මා න මෙ'තං කම්මං අරහති'නි ආහ තතෝ තස්ස මාතාපිතරෝ අනන්තාවනා නෙ න නි තං තථාරූපෙ ඨානෙ නියොජෙමා'නි තං ගහෙත්වා මහාභාමං ගන්ත්වා දුඪභාමනිමහරාජානං පස්සිත්වා දෙව අයං දූරකො මහාසෙලො නාම දෙවස්ස පාදමූලෙ වසිතුං යුත්තො දෙවො තං අත්තනො වසෙ වත්තාපෙතු'හි වත්වා අත්තනො ගාමමෙ'ව අගමිංසු රාජා සාඛු'නි වත්වා තං වාලුකාමිට්ටියං තස්සෙ'ව සසුරස්ස ගෙහෙයෙ'ව ඝරාණි නියොජෙත්වා තස්ස හත්තවත්ථාදිහොගං දුපෙසි-සෝ තතෝ පඨාය-නිච්චං රාජූපට්ඨානං කරොති අථා'පරභාගෙ නක්ඛත්තපාඨකා වස්සසුරියගහනක්ඛත්තපිළාදෙවදුන්දුභිපඨවිකම්පනා දයෝ අනිෂ්ටනිමිත්තෙන දිස්වා රඤ්ඤා සන්තිකං ගන්ත්වා දෙව අනාගතෙ ඡාතභයං භවිස්සති'නි ආහංසු තං සුත්වා රාජා බහූනි සස්සකම්මානි කාරාපෙන්තා සයමෙ'ව ආලිං බන්ධෙන්තා මාණිකං කරොන්තා සසසකමෙමසු උස්සූකොකා අහොසි අථෙකදිවසං රාජා සයමෙ'ව කුද්දලං ගහෙත්වා ගම්භිරං මාණිකං බණ්ඩෙන්තා උපකච්ඡන්තරෙ හත්ථිපථෙසෙත්වා ඨිතං මහාසෙලං දිස්වා කිං හොා නිඝසි මයා සඟ්ඝස්ස කම්මං කරොති'නි ආහ තං සුත්වා මහාසෙලො ආහ.

නෙදිසං මාදිසා රාජ පුරිසා කම්මං කරොන්‍ති වි,
ඊදිසානි ච කම්මානි පුරිසානං න සොභති.
කරිනං මත්ථලුඞ්ඝසු ලුඩෙ උත්තමකෙසරි,
පිළිතොපි ජීඝච්ඡාය කිංනු සො ඛාදතෙ තිණ'න්‍ති.

එවං ච පන වත්වා එවරූපං කම්මං පුරිසා න කරොන්‍තී තුම්හාකං පුරිසෙහි කාතබ්බං මයා'පි කාරාපෙතා'නි ආහ තං සුත්වා රාජා තෙන සද්ධිං න කිඤ්චි කථෙසි-අථෙකදිවසං රාජා අනුරාධපුරෙ අත්ත නො සහායවාණිජකස්ස පණ්ණං ලිඛිත්වා නාත සීඝං ගන්ත්වා පණ්ණං දත්වා තෙන වාණිජකෙන දිනනං ගහෙත්වා ආගච්ඡාති'ති ආහ-සො' පි රාජානං වන්දිත්වා නික්ඛම්ම ගෙහං ගන්ත්වා භුජිත්වා පුටභත්තං ගහෙත්වා පාතො'ව දීඝවාපියං ගන්ත්වා තතො නික්ඛම්ම ගහාය වඞ්කමානකතිපෙ දන්තකඬං ඛාදිත්වා පුටභත්තං භුත්වා මහාපාලියං භික්ඛූහි භත්තං අගහිතෙයෙ'ව අනුරාධපුරං පාපුණි අථ සො වාණිජකස්ස පණ්ණං දත්වා සීඝං පණ්ණාකාරං සජෙත්වා'නි වත්වා තතො පච යොජනා ගොනගාමං ගන්ත්වා අත්තනො පිතුසහායං පයසිත්වා තත්ථ භත්තං භුත්වා අනුරාධපුරමාග'ම්ම වාණිජකං පයසියො'පි අනෙකවිධවිත්තවිරාගවත්ථූනං පවසනානි කප්පූරාගරුචන්දනාදිනෙ කප්පිඩ සුගන්ධෙ ච කට්ටකභඩහෙඡජ්ජානි ච ගොනකපටලිකඑදලොමිකළු කන්නාලොමිකපාවාරාදි අනෙකසඤ්ඤාසනං ච සම්පාදෙත්වා අදාසි සො තං සබ්බං එකතො කත්වා බන්ධිත්වා හත්ථොලම්බකං කත්වා අන්ධාසි-සබ්බං තං අඩ්ඪකුම්භිභාරමත්තං අහොසි සො තං සබ්බං වාමහත්ථෙන ඔලම්බෙත්වා ගච්ඡන්තො අනුක්කමෙන සායණ්හ මහාගාමං පත්වා රඤ්ඤා පණ්ණාකාරං දස්සෙසි රාජා තස්ස තුට්ඨො සොළසසහස්සක හාපණෙ ච හොගගාමාදි අඤ්ඤං ච මහායසං දුපෙසි සො තතො පට්ඨාය රාජූපට්ඨානං කරොන්තො දමිළයුද්ධෙසු ලබ්භයො රඤ්ඤෙ අභිසෙකං කාරෙත්වා තෙන සද්ධිං දුනං දදන්තො සීලං රක්ඛන්තො උපොසථකම්මං කරොන්තො යාවජීවං වසිත්වා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති.

සීලං සමාදය පරිත්තදානං දත්වා නිමෙසානම'නීතකාලෙ,
නෙලෝ ඉධෙවං විපුලංච භොගංඅලත්ථ සහාතුපගතොඅහොසි'නි.

මහානෙලස්ස වත්ථු පඤ්චමං.

සාලිරාජකුමාරස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කායං කිර මහාවාලුකගඟාසන්තෙ මුඛවාකං නාම එකං ගාමං අහොසි තත්ථ ත්සෙසා නාමෙකො කම්මාරො පටිවසති තස්ස භරියා සුමනා නාම නෙ උභො'පි සඩ්ඝසම්පන්නා යංකිඤ්චි මධුරං ලභිත්වා දානං අ

දත්වා න ඛාදනති අථේ'කස්මිං දිවසෙ එකෝ නෙසාදෝ සූකරං මාරෙත්වා අයං මෙ කම්මාරස්සභතියා අත්‍ථාය භවිස්සති'ති ආහරිත්වා අදාසි අථ නිත්‍යෝ'පි ඉදං මෙ සිප්පමූලත්‍ථාය ධම්මෙන සමෙන ලබ්ධං දුන්නං දත්වා භුඤ්ජිතුං වට්ටති'ති විත්‍යෝත්වා මංසං කත්වා තෙලමංසමධුමංස ඵෙණමංස අභාරපක්කාකට්ඨකසඞ්ඛාරපක්ඛිත්තවසෙන'නි එවං පච පකාරෙන මංසං සම්පාදෙත්වා නවභාජනෙ පක්ඛිපිත්වා සුඛසාට කෙන මුඛං බන්ධිත්වා ථවපෙත්වා අථ සෝ අත්තනො සඞ්ඝං ආවජ්ජෙත්වා ඉමස්මිං ලඞ්කාදීපෙ යෙ ඉධිමන්තා උත්තමබ්බිණාසවා සන්ති තෙසු අඤ්ඤතරෝ මම ගෙහං ආගච්ඡතූ'නි උත්තාසිත්වා සහරියෝ අත්තානං'පි දුන්නොපකරණානි සංවිධාය ථවපෙසි අථ සෝ රත්තියං සුපිනෙන අඤ්ඤිකඛෙ අත්තනො ගෙහං පවිසන්තෙන දිස්වා පබුඛෙ අත්‍ථේ‍ය මනොරථො මෙ මච්ඡකං පාපුණිස්සති'නි සොමනස්සො ගෙහං පරිභඤ්ඤං කත්වා චිතානං බන්ධිත්වා දීපධූපපුප්ඵණ්ඩකදලිතො රත්තනි අලඞ්කරිත්වා ලාජාපඤ්චමානි පුප්ඵානි විකිරිත්වා අඤ්ඤානි පඤ්ඤපෙත්වා අත්තනො ගෙහමාරතො යාව ගාමමාරං එඤ්ඤතරෙ මඟ්ගං සමං කත්වා වාලුකා ඔකිරිත්වා නානාවණ්ණානි පුප්ඵානි ඔකිරිත්වා බ්‍රහ්මණානං ආගමනමඟ්ගං ඔලොකෙන්තො ගාමවාරෙ අඤ්ඤි අථ රොහණජනපදෙ තලඞ්ගරවාසි මහාධම්මදින්නත්‍ථෙරො තස්ස සඛාසම්පත්තිං දිස්වා තස්ස මනොරථං මයා පූරෙතුං වට්ටති'නි අත්තනො උපජ්ඣාඅස්ස ගොධත්‍ථෙරස්ස තන්නිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා සෙව භත්තෙන දූරඛානං භික්ඛාචාරං ගම්ස්සාමා'හි වත්වා තෙන කුහිං ගම්ස්සථා'නි වුත්තෙ භත්තෙ මහාවාලුකගහාසනෙන මුඩ්ඩිවාකගාමෙ කම්මාරතිස්සස්ස ගෙහං ගම්ස්සාමා'නි ආහ ථෙරෙ සම්පටිච්ඡිතෙ පුනදිවසෙ පත්තචීවරමාදාය රාජහංසා විය ආකාසෙනේ'වා'ගන්ත්වා මහාසමුද්දවිහාරවාසි මහාසංඝරක්ඛිතත්‍ථෙරං ච කාලවෙලම්බකවාසි මහානාගත්‍ථෙරං ච උපරිඛඩ්ඩවිහාරවාසි මහාසඞ්ඝරක්ඛිතත්‍ථෙරං ච වෙලුනාමවිහාරවාසි පඨවිවාලධම්මගුත්තත්‍ථෙරං ච භාතිවඞ්ගවිහාරවාසි මහානාගත්‍ථෙරං ච කපපලිනාගපබ්බතවිහාරවාසි මලියමහාදෙවත්‍ථෙරං චා'නි * ඉමෙ සත්ත ථෙරෙ ආදාය ආකාසෙනා'ගන්ත්වා තස්මිං ගාමවාරෙ ඔතරිත්වා සිවරවිපාරුපිත්වා හමරවණ්ණෙන පත්තෙ ආදාය පටිපාටියා ගාමං පවිසිංසු කම්මාරතිස්සො තෙ දිස්වා පමුදිත හදයො පිතියා ඵුටසරීරො පචපනිසිතෙන වන්දිත්වා තෙසං හත්ථතො පත්තෙ ආදාය මහන්තෙන පූජාවිධානෙන ගෙහං පවෙසෙත්වා පඤ්ඤත්තාසනෙ නිසීදුපෙත්වා සඛජ්ජකං සොපකරණං යාගුං දත්වා

* ඵුණත්තං දිස්සතො.

අන්තරාභත්තෙ සම්පාදිතං වංසං මධුසක්කරාය සඬ්ඩ හොජෙත්වා උ
පනඬ්ඩයවෙලාඅසමවජ්ජමංසං සාලිමංසොදනං භොජෙසි–තතො ථෙරා
කතගහණකිච්චා තෙසං ධම්මං දෙසෙත්වා අත්තනෙ අත්තනෝ විහාර
මෙව අගමංසු–තතො පඨාය කම්මාරජිවෙසෙ දුනාදිනි පුඤ්ඤකම්මා
නි කරොන්තො ආයුපරිසොසානෙ අනුරාධපුරනගරෙ දුඨගාමනි අ
භයමහාරජ්ජෙඤ්ඤ පුත්තෙ ලභ්ත්වා නිබ්බත්ති තස්ස මාතුකුච්ඡිතො නි
ක්ඛමනකාලඤමනසමනන්තරමෙව සකලලඞ්කාදිපෙ සාලිවඤං වසති අ
නන්තමසෙ උඛනෙ ඨපිතකඛගුආදිනං හත්තං පරිවත්තෙත්වා සාලිහ
තතමෙව අහොසි කනුවරකාදිපරිපූරිතකොඨාගාරානි පි පරිවත්තෙ
ත්වා සාලිමෙව අහෙසුං තුච්ඡකොඨාගාරානි පි තථෙව පරිපුණ්ණානි
අහෙසුං න කෙවලං ජාතදිවසෙයෙව නස්ස තෙමාසතතමාසතව
මාසමහලෙසු ච සිත්ථපවෙසනකණ්ණ වෙධනඋපරාජාභිසෙකාදිමඟල
දිවසෙ ච තථෙව සිහලදීපෙ සාලිවඤං වසති කනුවරකගොධුමාදි
සඤානි පරිවත්තෙත්වා සාලිමෙව අහෙසුං එවං සො ඉමෙහි අච්ඡරි
යෙහි සමන්නාගතො අහොසි තස්ස නාමං කරොන්තා සාලිබන්ධු
කො එසෝති සාලිකුමාරොති නාමං අකංසු.

සො පනායං කුමාරො කමෙනානිවත්තෙසොතා අපරිමිතසිරිස
ම්පත්තියා සමන්නාගතො අහොසි.

භවතෙන'ඤ්.

දුඨගාමණිභූපස්ස පුත්තො සාලිකුමාරකො,
ඛඤ්ඤලඤ්ඤණසම්පන්නො ආසි තෙජිබ්විකක්කමෙ.
භූරිමෙධො ච සො ආසි රූපෙන මකරධ්ධජො,
මඤ්ජුවානි ච සො ආසි සච්චසඤ්ඤා විසාරදෙ.
චාගී හොති බලී චා'සී හිතෙසී සබ්බපාණිනං,
අතිපෙතා ආසි දානෙන වඩ්ඪනායපරායනො.
සහස්සමූලකං හාරං ප්‍රබ්බසෙන දෙවමානුසා,
දිනෙ දිනෙ ආහරන්ති සො තං දානෙ පවෙච්ඡති.
තතො සො පවසන්තිකං ලහන්තා අපරණ්හකෙ.
අලඤ්ඤා යාවකෙ දෙති සබ්බකාලං මහාජනා'ති,

අපරභාගෙ රාජකුමාරස්ස සුවරාජාභාතා දත්වා දක්ඛිණවිසයං ම
හන්තං පාසාදං කාරාපෙත්වා තං තත්ථ වසාපෙසි තතො පභාය දක්ඛි
ණමලයං උපාදාය සබ්බෙසු ජනපදෙසු මනුස්සා සබ්බං අයම්පුඛං ත
සෙස්ව උපනාමෙසුං අථෙකදිවසං කුමාරො උපොසථඞ්ගං අධිට්ඨාය
ඉස්සරසමණවිහාරං ගන්ත්වා සීලමා'වජ්ජන්තා නිසින්නා හොති
තදා දක්ඛිණමලයෙ මනුස්සා සකටසතෙනබ්භුං පණ්ණාකාරං ආදා

ය අනුරාධපුරං ආගච්ඡන්තා ඉස්සරසම්භවිහාරාසන්නං පාපුණිංසු අථ සකටෙ නිසීදාපෙත්වා ගුළං පරිවත්තෙත්වා අනාකඩ්ඪන්තා අඤ්ඤං සු අථ තෙ මනුස්සා වායමන්තා'පි සකටෙ පාජෙතුං නාසක්ඛිංසු අ ථෙ'කො නොනො රජ්ජුං භිඳිත්වා පලායන්තො සාලිරාජකුමාරස්ස නිසින්නො'කාසං පාවිසි-මනුස්සා ගොනස්ස පදානුසාරෙන ගන්ත්වා කුමාරං දිස්වා වන්දිත්වා අඤ්ඤු කුමාරො කිම්ඵ්‍යා'ගතත්ථා'ති පුච්ඡි මනුස්සා පණ්ණාකාරං සාමි ගහෙත්වා ආගතම්හා'නි ආහංසු කුමාරො තෙන'නි ආහරථා'නි ආහරාපෙත්වා කාලං ඝොසාපෙසි වීසනිහික්ඛුස හස්සානි සන්නිපතිංසු යො තෙසං මහාදානං දත්වා පඨමාභතෙන තෙ ලමඩ්ඩථණ්ඩිතානි ච අඩ්ඪවිධපානියෙ ච අදාසි පුනපි සො විහාරස්ස හූ මිදානං ච දත්වා මහන්තං පූජං කත්වා නගරමෙ'ව අගමාසි තස්මිං දිව සෙ රඤ්ඤෝ ආයුත්තකපුරිසා රඤ්ඤෝ සන්තිකං ගන්ත්වා දෙව දක්ඛි ණපස්සෙ සබ්බං ආයමුඛං කුමාරොයෙ'ව ගණ්හාති'නි කථෙසුං තං සුත්වා රාජකුමාපස්ස පඨිමවිජිතියා මහන්තා පාසාදං කාරෙත්වා තත්ථ තං වාසාපෙසි- තස්මි'ම්පි වසන්තස්ස තස්මිං දිසාභාගෙ දෙවමනුස්සා පුබ්බ ව්‍ය මහන්තං පණ්ණාකාරං දිවසෙ දිවසෙ ආහරන්ති කුමා රො ආහ ථහතෙ දුනමෙ'ව දෙති එවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ එකදිවසං කුමාරො උය්‍යානකීළං කීළිස්සාමා'නි පඨිමමාරෙන නික්ඛම්ම ග න්ත්වා උය්‍යානකීළං කීළමානො තත්ථ තත්ථ රමනියෙසු සිලාතලපො කඛරණ්ණිලතාමඩපරුක්ඛමූලාදීසු විවරන්තො එකං සුපුප්ඵිතඅසොක රුක්ඛං දිස්වා රුක්ඛමූලං උපසඞ්කමිත්වා උඩං ඔලොකෙසි-තදා හෙ ලෙලාලගාමිස්සරස්ස චඞ්කමස්ස ඨිතා දෙවී නාම සා තස්මිං රුක්ඛෙ මෙඝමුඛෙ විජ්ජු ව්‍ය විරොචමානා රූපගන්ධපත්තා අසොකමාලං ච ප ලලවං ච ඔවිණ්ණන්ති පිලන්ධන්ති අඤ්ඤි කුමාරො තං දිස්වා උපපත්ත බලවසිනෙහො අවජ්ජරියබ්භූතජාතො පෙමං සන්ධාරෙතුං නාසක්ඛි.

තථාහි.

සුබ්බෙව සන්නිවාසෙන පඨමුපපන්නනතිතෙන වා,
එවං නං ජායතෙ පෙමං උපපලංව යථො'දකෙ'නි.

තස්මා සො තං දිස්වා නාය සඤ්ඤි සල්ලපත්තෙතා එවමාහ.

කුතො නිං ආගතා කා නිං දෙවතා නු'සි මානුසි,
න තෙ සමසමං පඨෙස අස්මිං පූථුවිමණ්ඩලෙ.
පාදු තෙ පදුමි'කාරා සුරතත්තා මුදුකොමලා,
හෙමභොරුස්ස ගිවා'ව ජඞ්ඝා නෙත්තනරසායහා.
භදෙද තෙ පීවරා ඌරු හෙමරජ්ජුහ'පමා සුභා,
හත්ථෙන පමිනබ්බං තෙ මඤ්ඤි මඩ්ඩහං විරාජති.

නරභෙහිං සාධෙයි හදෙද තෙ රූපසාගරෙ,
වලිත්තය'මථිච්ඡිතනං රොමරාජිවිරාජිතං.
උරොරුහානි සොභන්ති හදෙද තෙ රූපයාගරෙ,
සොණ්ණබ්බුළිලකබන්ධසමා උත්තරසාගරෙ.
බාහූ සොභන්ති තෙ හදෙද පාණිපල්ලවලඞ්කතා,
කපපලතාය සජාතා පාරොහා ව මහබ්භුතා.
වත්තසාරාදිවණ්ණෙ තෙ හාසරංසිවිමිස්සිතො,
විකාසයති මෙ හදෙද මනොකෙරවකානනං.
පක්කකරකබිම්බානං පන්ති'ව දන්තපන්තියො,
හාසමානාය තෙ හදෙද රත්තොඨංසුවිමිස්සිතා.
සිඟාරමඤ්ජරෙ බන්ධෙතු'ව හෙමයඝිසං,
විලම්බවලත්තී විරාජන්ති අලොහිතා විය කාමුකෙ.
නීලවෙලලිතධම්මිල්ලං තාපිජගුම්බිකොපමං,
සෙවිතං මාලතීමාලා දුමෙනා'නි මනොරමං.
නාමං තෙ වද මෙ හදෙද කො තෙ මාතා පිතා සුහෙ
මයා පුඤ්ඤා විසාවික්ඛ සහජාතා'සි අභත්තුකා'නි.

අථස්සා වික්ඛණන්ති සා එවමාහ.

සාමි හෙලෙලාලගාමස්මිං ඉස්සරස්ස සුතා අහං,
කම්මාරඝීතා චඞ්ගාලි ඉති මඤ්ඤන්ති මං ජනා'හි.

තං සුත්වා කුමාරෙ.

න පරිච්චජති ලොකොයං අමෙජ්ඣෙ වණ්ණිමුත්තමං,
ථිරතනං සුවානි ච දුක්ඛුලා අපි ගාගියා'නි.

වත්වා තස්සා පටිබද්ධචිත්තතාය තං රුක්ඛතොඔතාරෙත්වා පරිවජ්ජනෙන යානකෙ නිසීදපෙත්වා තාය සද්ධිං නගරමේ'ව අගමාසි තං අසොකරුක්ඛෙ දිස්වත්තා අසොකමාලා දෙවී'නි තස්සා නාමං අහොසි. එවං සා ඛණ්ඩපුඤ්ඤඵලකම්මණඨපනනා කසමා චඞ්ගාලකුලෙ ජාතා'නි.

සා කිර පුබ්බ ඉමස්මිං ලඛිකාදීපෙ එකස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්ති තස්සා සුමනා'නි නාමම'කංසු-සා එකදිවසං මාතුයා සද්ධිං මාලාවඩ්ඩෙගාටකං ගහෙත්වා බොධිඅඟණං ගන්ත්වා සාධුකං සම්මජ්ජිත්වා කචවරං ඡඩ්ඩෙත්වා බොධිසිනානත්ථං මාතු පානීයත්ථාය ගතකාලෙ ආසනා තරුණතාය ඡාත්තිඤ්ඤත්තාධාවන්ති ගෙහමා'ගන්ත්වා යාගුං පිවමානා නිසීදි තතො මාතා'පි බොධිසිනානං කත්වා පූජං පූජෙත්වා වඤ්චිත්වා ගෙහමා'ගතා යාගුං පිවන්තිං දිස්වා තඤ්ච තඤ්ච විකිණන්තිං ඡාදිකං ච කචවරං ච දිස්වා කසමා තං චඞ්ගාලි ගෙහං දූසෙසී'නි ආහ ඉතරා සං සුත්වා ඛුබ්භිත්වෙව ජෙ චඞ්ගාලි'නි එවං මාතු චඞ්ගාලභාවං දෙන අභිසපි එවං සා මාතරං අභිසපිත්වා තෙන පාපබලෙන ත

නො වුත්තා දුතියත්තභාවේ ගඟාසනෙන ඉඩවාකඟාමේ කම්මාරඝ
තා භූත්වා තම්මාරතිසෙන සඬිං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තතො චුත්තා
අනුරාධපුරාසනෙන ගෙලෙලාල ගාමේ ජෙඨචඩාලස්ස ධීතා භූත්වා
නිබ්බත්තී ඉමස්මිං සකලලඞ්කාදීපේ රූපෙන එතිස්සා සදිසා අඤ්ඤා
නත්ථි සරීරප්පභා සමන්තා චතුරතනප්පදෙසෙ ඵරිත්වා තිට්ඨති මුඛතො
උපපලගන්ධො වායති සරීරතො චන්දනගන්ධො වායති එතිස්සා හත්ථේ
න ගතිතං ඔදනාදී ඤං කිඤි චතුමාසං පූතිභාවං නගච්ඡති-සා පනෙ
'සා පුබ්බසඤ්ඤිවාසෙන සාලිරාජකුමාරස්ස හරියා අහොසි.

නථාහි.

ඉධම්'පපතරං පාපං නමයහං ආගමිස්සති,
ඉදෙව'ව. නා'වමඤ්ඤබ්බං විපාකෝ කටුකා'හිතං.
ඉධම්'පපතරං පුඤ්ඤං න මයහං ආගමිස්සති,
ඉදෙව'වං නා'වමඤ්ඤබ්බං විපාකෝ මධුරං හිතං.
මාතු චඩාලවාදෙන වඩ්ඪලී ආසි සා ඉධ,
සම්මජ්ජනාදිපූඤ්ඤෙන බඤ්ඤු ආසි සුරූපවා'නි.

තතො කුමාරෙන තං ගහෙත්වා ගතකාලෙ සකලනගරං සඞ්ඛුභි
සාලිරාජකුමාරෙන එකං චඩාලඛිතරං පාදපරිචාරිකං අකාසි * 'නී
රාජා'පි නං සුත්වා අනත්තමනෝ එකං වල්ලභිඝීං පඤ්ඤාඩිත්වා ග
ච්ඡ ජෙ කුමාරං උපසංකමිත්වා එවං වදෙය්‍යාසි පිතා කිර තෙ සාමි
භාව විත්තානුකූලං රාජකඤ්ඤං වා බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤං වා ආනෙත්වා
පාදපරිචාරිකං කත්වා අභිසෙකං පාපෙති පජහෙව' නං චඩාලිං
මා රාජකුලං දූසෙසි'නි වත්වා තස්සා'හිපායං ඤත්වා මයහං වදෙහි'
නි පෙසෙසි.

සාපි ගන්ත්වා තථාඨං තස්ස ආරොචෙසි.
තතො කුමාරෝ එවමාහ.

හොන්තුකාමා දෙහලිනී සුපක්කං දධිමං ඵලං,
කින්නු සා පීණිතා හොති ලද්ධා සහකාරජං ඵලං.
එවං මෙ නෙ'ව පූරෙති අඤ්ඤං ලද්ධාන මානසං,
කදා බ්‍රූඤිති දිස්වාන චන්දං පඤ්ඤජකාජනන්'නහි.

එවං ච පන වත්වා තස්සායෙ'ව සුරත්තභාවං පඤ්ඤපෙසි සා ග
න්ත්වා තථාඨං රඤ්ඤු කථෙසි පුනෙකදිවසං රාජා බ්‍රාහ්මණෙ ප
සොධාසාපෙත්වා තො තුමෙහ අසොභමාලං දෙවිං ඔලොකෙත්වා ල
ක්ඛණං උපපරික්ඛිත්වා එථ සබෙ සා ලක්ඛණහීනා ඉය'මස්සා කත්ත
බ්බං ජානිස්සාමා'නි පෙසෙසි-තෙ ගන්ත්වා තස්සා ලක්ඛණං අත්තනා
වං ඔලොකෙත්වා අනී'ව විමනිතමානා සා රඤ්ඤු සන්තිකං ගන්ත්වා
එවමාහංසු.

* චවාරණීයං.

සුඛා සාමා සුපපඝනා'යතඤි පිණයොණි දකඛිණා'වත්තනානි,
සංඛිතතා සානාතිලොමා විතතෙ ඛඤඤ කඤඤ සාලිනි බඣවානං.
යඤා පාදූ සොවලා පඛිකජාහා ඔවජ්ඣෙහාජාකාරරෙඛා ගහිරා,
වට්ටඛුලෙය්‍ය තඛතුගා නඛාව ඛඤඤ කඤඤ සාලිනි බඣවානං.
සෙතා දනතා හාසයනතා සුවානී පිණා බාහූ තුගනාසා සුහොරූ,
භූනං මජෙඣ සාධුජාතං තිසුලං ඛඤඤ කඤඤ සාලිනි බඣවානං.
ඡතතාකාරං යදිතු වරගා නෙතතා සාලා කමලදලාභා,
වත්තං පිනං කරවරණා වා මත්තා ලඛඛි විලසති තඹ'නති

එවමාදිනි වචනි දෙව ඛඤඤපුඤඤලක්ඛණසමපනනා එසා වක්ක වතති රඤඤ අනුවජ්ජිකා'ති ආහංසු රාජා තං සුත්වා සයමේ'ව ගෙහං ගනතුකාමො කුමාරසස සාසනං පෙසෙසි අහං තව ගෙහං ග මිස්සාමි'හි කුමාරො සාධූ'ති වචා දෙවිං පකෙකාසාපෙසා හදෙ රා ජා කිර ඉධා'ගමිස්සති නව දාසෙනායා'ගමිස්සති'හි මඤඤ තඤා ත්වං තාසං කතතබබෙසු අපපමතතො හොහි'හි අනුසාසි සාසි රාජානං ආදිං කත්වා සබබෙසං අමචචානං බජ්ඣොජ්ජායාවුසුපබබජිනාද යො සඤ්ඤාදෙත්වා ඨපෙසි තතො රාජා බලකාය පරිවුතො මහනෙන න රාජානුභාවෙන උපරාජසස ගෙහං අගමාසි අථ උප රාජා ච දෙ වී ච රඤඤ පවවුඣගමනං කත්වා වඩිත්වා එකමනෙත අඤ්ඤ රාජා දෙවිං දිසවා තසසා රූපසම්පදඤ තුසො ත්වං නනු හොති අසොකමා ලාදෙවි'නි පුවවි තාය එවං සාමි'නි වදනතියා ඔඛතො උපපලගඤඤා නිකඛමිත්වා සකලභවනං පඤ්චරිත්වා අඨාසි රාජා ත'මපි අවජ්ජරියං දි ඝවා පසනෙනා ගනත්වා පඤඤාදනවරපලලඤ්ඤෙක නිසීදි තතො දෙවී අතතනා පරියතතං අනෙකරසසම්පනනං සාලිමංසොදනං වඤ්ඤිත්වා සයමේ'ව පරිවිසමානා රාජානං හොජෙසි රාජා භුත්තාවිසු අඤ්ඤත රසො එවරූපා කුමාරිකා මම පුත්තසස මනාපා මනං හි මයා අපනි නා අභවිස්සා'ති චිනෙතත්වා අවජ්ජරියරූපා එසා'හි ජයම්පතිකානං ඔවදිත්වා කාමාදීනවමණරාසිමජ්ඣෙ ඨපෙත්වා අභිසෙකං කත්වා අග මාසි–තතො සා රාජාමෙව්'පි රඤඤ භුත්තභියාමෙනෙ'ව හොජෙසි තෙ'පි තං ථොමෙනතාවණෙණනා ගොතුණපතො හොරෙ වනමේ'ව ගණ්හනති න භුණපං ජාති නාමෙ'සා කිං කරිස්සති ගුණ මේ'වසසා වරතරං නති වණෙණනා රඤඤ සන්තිකං ගන්ත්වා ර ඤඤ සඤං අගමංසු.

තතො පඨාය සා ලොකං සඛභඤඤනති නෙන සඤං පවිවසති.

අථා'පරභාගෙ රාජා පුරෙ ඒව කුමාරසස උත්තරදිසාභාගෙ පා සාදං කාරාපෙසි කුමාරෙ තසමිං වසනතා පුරෙ ඒව දෙවමනුසසා

කුමාරස්ස පණ්ණාකාරං උපනාමෙත්වා කුමාරෝ'පි භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං පවත්තෙත්වා අථා'පරභාගෙ සෝ හෙල්ලාලිගාමස්සා'විදූරෙ අස්සමචිලං නාම අත්ථි තත්ථ ගන්ත්වා ලබ්ධපණ්ණාකාරෝ කාලං කෝ සාපෙසි තතෝ රොහණේ තුලාධාරපබ්බතවාසිනෝ පච්චන්තමහන්තා බීණාසවා සන්නිපතිංසු කුමාරෝ තෙසං සවීවරං මහාදානං දත්වා භන්තෙ කුතෝ ආගත්ථා'ති පුච්ඡි තෙහි ආගතට්ඨානෙ කථිතෙ භන්තෙ අනිද්ධරෙනා'ගත්ථ කුම්භාකං ඉමස්මිං ඨානෙ විහාරං කාරෙස්සාමී'ති වත්වා අත්තනෝ නාමෙන මහන්තං විහාරං කාරාපෙත්වා තෙසං අදාසි-එවං තෙන බහුදෙවරත්තිං තත්ථ වුත්ථෙ රාජා අම්බිංනං වචනෙන පුරතෝ පුරත්ථිමවෙට්ඨියා මහන්තං පාසාදං කාරෙත්වා අදාසි කුමාරෝ තත්ථ වසන්තෝ පුරෙ විය මහාභික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං පවත්තෙසි අපෙ'කඨම්ං දිවසෙ තෙසං ජයමපනිකානං එවං විවාදෙ උදපාදි අයං සම්පත්ති මම පුඤ්ඤානුභාවෙන නිබ්බත්තිත්ථ'ති අථ රාජකුමාරෝ අත්තනෝ පුඤ්ඤං වීමංසන්තෝ එකකෝ'ව නිසිත්තෙනා හොති තස්මිං ඛණෙ තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන දෙවමනුස්සා සකටසතෙන සකටසහස්සෙන අනෙකවිධපණ්ණාකාරානි ආනෙත්වා රාජභණ්ඩාගාරිකා රාජකුමාරෙ කං දිස්වා සොමනස්සෙ විගතකඞ්ඛා දෙවියා සඞ්ඛෙළිං කුරුමානෝ නිසීදිත්වා දෙවි තයා මම පුඤ්ඤං දිට්ඨං කිඤ්චාපි තව පුඤ්ඤානුභාවං න පස්සාමා'ති ආහ දෙව පොකං අධිවාසෙහි අහ'ම්පි කතපුඤ්ඤා මමානුභාව'ම්පි පස්සිස්සථා'ති වත්වා නිසිදි-තස්මිං ඛණෙ තස්සා ගෙහවංසෙ නිබ්බත්තා දෙවතා තස්සා පරිවිතක්කමඤ්ඤාය දිබ්බාසධපරිපුණ්ණං එකං යාගුභාජනං ආදාය ජය මපනිකානං පුරතෝ පාතුරහොසි තෙ තං දිස්වා කිං තයා ආනීත නන්ති පුච්ඡිංසු දෙවතා අයං අසොකමාලාදෙවියා ආනීතා ඔසධයාගු'ති ආහ තං සුත්වා කුමාරෝ හසි අථ දෙවතා'නුභාවෙන සා සාම් මා පරිහාසං කරොහි ඉමිස්සා යාගුයා ආනුභාවං ඛිණ ජානාසි කථෙස්සාමි තෙ තස්සා ගුණ'න්ති වත්වා ආහ.

දිබ්බාගදං ඉමං ධීර සබ්බරොගහරං පරං,
යාය අජිතමත්තෙන අඛා හොන්ති අනාතුකා.

සීඝං උපසමං යන්ති කණ්ඨකවණ්ඩණාදයෝ,
පීතමත්තෙන මූගා'පි මූගත්තං පදහන්ති ච.

බධිරාබධිරා හොන්ති හොන්ති ඛජාදිකා සුඛී,
වලිං වලීනං නාසෙති තථෙ'ව පලිතං සිරං.

සබ්බරොගවිනාසාය අලමෙතං ගදං භුවි,
ඔහාධනෝ මහාහොති සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෝ,

සචෙ හොති සදා රොගී න සො සොහති සබ්බදා,
අරොගත්තසමං ලොකෙ ධනධඤ්ඤං න විජ්ජති;
අව්‍යාබ්‍ධ චි නිරාතඞ්කා සෝ'ව සබ්බත්ථ සොහති'නි.

කුමාරො තං සුත්වා එකං මහල්ලකං පායෙත්වා අපගතවලිපලිතං දිසවා විම්හිතමානසො වාදයනභාං නිඝණ්ඨසහස්සානං පත්තපූරං යාගුං දාපෙසි අථ යෙන කෙනචි ආබාධෙනා'බාධිතා තස්ස ගෙහං ආගතත්වා යාගුං ගහෙත්වා රොගං උපසමෙන්ති යාගුභාජනං අක්ඛයමේ'ව තිට්ඨති එවං තෙ සාව අඞ්සු තාව ඨත්වා අනන්තරධාසි අථස්ස පිතා දුට්ඨගාමණිම්හාරාජා පුත්තං පක්කොසාපෙත්වා තාත මම වචනයෙන ඉමං රජ්ජං පටිපජ්ජා'නි ආහ සො තං න ඉච්ඡි අථස්ස අච්චයෙන සබ්බත්ථි සාකුමාරො රාජා අහොසි.

නෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

දුට්ඨගාමණිරඤ්ඤො තු රජ්ජෙ පිතා ජනා අහු,
සාලිරාජකුමාරෝ'නි තස්සා'සි විස්සුතො සුතො.
අතීව ධඤ්ඤසු සො ආසි පුඤ්ඤකම්මරතෝ සදා,
අති'ව චාරුරූපාය සන්‍යො වඩ්ඪාලියා අහු.
අසොකමාලාදෙවිං තං සම්බන්ධිං දුබ්බිජානියා,
රූපෙනා'නිපියායන්තො ඉසා රජ්ජං නෙ'ව කාමයි.
දුට්ඨගාමණිභාතා තු සබාතිඤ්ඤා තදච්චයෙ,
රජ්ජං කාරෙසා'භිසිත්තා අඩාරස සමාසමා'නි.

අථ තෙ ජයමපතිකා යාවජ්ජීවං දානං දෙන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා යාවතායුකං ඨත්වා තුසිතපුරෙ නිබ්බත්තිංසු'නි-තෙසු සාලිරාජකුමාරෝ අනාගතෙ මෙත්තෙය්‍යස්ස භගවතෝ පුත්තො භූත්වා නිබ්බත්තිස්සතී'නි.

ඉති සුජනජනානං සාසනෙ සොභදානං
මධුරවරිතමෙතං සුත්ව චිත්තෙන නිධාය,
විණථ කුසලරාසිං ථොමයා සබ්බකාලං
වසථ සිවපුරසම්ං ගන්ත්‍වා රමෙම විරඩෙහා.

සාලිරාජකුමාරස්ස වත්ථුං ඡඪං.

චූළනාගත්තෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කායං කිර අනුරාධපුරනගරෙ භගවතෝ දක්ඛිණක්ඛකධාතුං පතිට්ඨාපෙත්වා දෙවානංපියතිස්සෙන කාරාපිතං ථූපාරාමං නාම අඛ්භුතචෙතියං අහොසි චාරට්ටාලපාකාරපරිවෙණසමලඞ්කතං නෙකහි තුබ්බනසතසහස්සෙහි නිම්මිතං නෙකභූමකපාසාදපතිමණ්ඩිතං නච්චගීතවාදිතෙහි ච අනෙකපූජාවිධානෙහි ච නිච්චුස්සවං සුඛිත මුත්තානාහ සෙතපු

ලිනසමාකිණ්ණමාලඝාවලිවිභූසිතං විහාරං අහොසි-තස්ස අසිඝහා භකපරිවෙණවාසිකො චූලනාගත්ථෙරො නාම අත්ථි සො පන අත්තනා පිඩපාහිකත්තා නිබ්බං වන්දවඝකවීථියං පිඩාය චරති අථෙ'කදිවසං සො පිඩාය චරිත්වා පරිවෙණං ආගන්ත්වා පිඩපාතපරිභාතෙනා දි වාඨානෙ නිසීදි අථස්සා විඩියා එකා සුනඛී දූරතෙ විඝාඔතිවා ජිඝච්ඡා භිභූතා පවෙධමානගත්තා තස්ථ තස්ථ ගොචරං පරියෙසන්තී කිඤ්චි අලභිත්වා ථූපාරාමම්හාගන්ත්වා පිඩපාතපරිභාතානං දිවඨානෙ නිසින්නං චූලනාගත්ථෙරං දිස්වා තස්ස පුරතො පවෙධමානා මුඛං ඔලොකෙන්තී අට්ඨාසි ථෙරො තං දිස්වා සංවිග්ගෙහා කම්පමානහදයො එවං චින්තෙසි.

භවනෙන'ත්ථ.

සාසං වරාකී කපනා අත්තාණසරණාසුනා,
පවෙධමානා අට්ඨාසි අහො සංසාරදුක්ඛිතා:
දිස්වදිස්වා ජනා එවං තාළෙන්ති කපාලදිනා,
ධිරත්ථාවාපතොදෙන නිත්තුදන්තී තථෙ'ව නෙ.
යාපනං ගොචරං කිඤ් අලබා දිවස'ම්පි ච,
පරියෙසන්තී පතියෙසන්ති පාපානං ඵලමීදිසං.
යො කරොති නරො පාපං තොඛලොභාදිදූරණං,
සුනඛී'ව සදුඝං සො දුක්ඛභාගී භවිස්සති.
යො කාමම්දිසෙ සත්තො ජිඝච්ඡාපරිපීළිතෙ,
සාසං දත්වාන පිණෙති සො යාති සුගතිං ඉතො.

විත්තෙන්වාන තදූ ථෙරො කරුණාපුණ්ණමානසා,
වමෙත්වාන අදූ භුත්තං සුනඛියා දුනවෙනනො'ති.

එවං කිර ථෙරො විචෙතත්වා අඤ්ඤං දුතබ්බං අපස්සන්තා ම යා භුත්ත'ම්පි එතිස්සා පතිරූප'න්ති එකසම්ං ඨානෙ පාදෙන පංසුං අපනෙත්වා මුඛෙ අභූලිං පවෙසෙත්වා ඡඩ්ඩෙත්වා නස්සා භුත්තං අදූසි අථ'ස්සා භුත්තකාලෙ ධම්මකරණෙන පානීයං ආහරිත්වා එකසම්ං ඨපාලෙ පක්ඛිපිත්වා පානිය'ම්පි පායෙසි සා භත්තං ච පානියං ච භුත්වා සුනිතා පිණිතින්ද්‍රියා නඛභූතං චාලෙන්තී ථෙරං ඔලොකෙත්වා අට්ඨාසි ථෙරොපී තං දිස්වා පීතියා පූණ්ණහදයො එවමා'හ.

ඉමිනා කතෙන පුඤ්ඤෙන අත්තානම'නපෙක්ඛිය,
නෙස්සං පවවඝලාභීනව'ඉෙහා අව්‍යාධිකො සුඛී.
මානිනො පූජිතො හෙස්සං සබ්බසත්තෙහි සබ්බදූ,
නිබ්බාණං ච සුඛං බෙමං පාපුණෙය්‍යම'නාගතෙ'ති.

එවං පත්ථනං කත්වා පරිවෙණං පාවිසි තතො පභාය සුනඛී'පි නිබ්බං තථා ගවෙසන්ති ථෙරොපි'ස්සා යථානුරූපං උපකාරං කරොති ථෙරස්ස පනෙකං පුඤ්ඤකම්මං තං අඤ්ඤං ගන්තුං අදත්වා පවවඝෙඛ

අත්තභාවෙයේ'ව විපාකං දත්වා ආරඟි ථේරස්ස තිර පුඤ්ඤානුභාවෙන තදහේ'ව සායණ්හෙ අනෙකසතසහස්සඋපාසකඋපාසිකාජනා සුපඵුල්ලිතමධුසාඛරාදිහත්ථා කුඡිං චූළනාගත්ථෙරෝ'ති පරියෙසමානා ආගන්ත්වා ථෙරස්ස උපනාමෙසුං ථෙරෝ තං ගහෙත්වා නෙකසහස්සානං භික්ඛූනං දත්වා සයම්පරිභුඤ්ජි තතෝ පට්ඨාය මනුස්සා කප්පූරනක්ඛෝලාදිමුඛවාසඝනිතං හෙඨයිත්වා උපනාමෙසුං ථෙරෝ න'ම්පි තථේ'ව භික්ඛූනං දත්වා පරිභුඤ්ජි තතෝ පභ්භති රත්තියා දෙවත්ථා සකලවත්තවඩ්ඩිතවිභවියං ආනිඛන්තා එවං උඤ්ඤාසෙසුං ථූපාරාමෙ අසිඟාභයකපරිවෙණවාසී චූළනාගත්ථෙරස්ස සුවේ'ව මහාදානං පවත්තෙතූනූ'ති–තං සුත්වා සකලවිහිවාසිනෝ ච දෙවතාඋයා ච බහිජ්ජහොජ්ජයාගුසූපව්‍යඤ්ජනං ච සාලිමංසොදනං ච නානාඵලාඵලාදයෝ ච අනෙකදානොපකරණෙ ච අභිසංඛරිත්වා දුතියදිවසෙ උපනාමෙසුං–ථෙරෝ තං සබ්බං දිස්වා විහාරෙ භික්ඛූ පහාරාපෙත්වා තිණ්ණං භික්ඛූසහස්සානං දානං දත්වා පරිභුඤ්ජි–පුනදිවසෙ ථෙරෙ භික්ඛාචාරත්ථාය භික්ඛාසෙන වාරකොට්ඨකෙ අඩ්ඩත්ථං දෙවතා තස්ස පත්තං ගහෙත්වා බහිවාරකොට්ඨකෙ සකටබ්භාවාරං නාමාපෙත්වා අනෙකඛාදිඛං දානවත්ථං සංවිධාය ථෙරපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං අදාසි–තතෝ පභාය චන්දවංකවිහිවාසිනෝ මනුස්සා වාරං ඨපෙත්වා දානං දත්වා නසම්පයේ'ව බාහිවාරෙ ථෙරපමුඛස්ස මහාභික්ඛුසඞ්ඝස්ස දිවසෙ දිවසෙ මහාදානං පවත්තෙන්තූ නෙහි ඉමිනා නියාමෙන දානං දෙන්තෙන වාරං වත්තිංසසංවච්ඡරෙහි කොට්ගෙහං සම්පාපුණි එවං ථෙරෝ තතෝ පභාය ලාභග්ගයසග්ගප්පත්තෝ දෙවමනුස්සෙහි උපඩ්ඪභියමානොභාවනම'නුප්පත්තෝ න විරෙනේ'වකාලෙන කිලෙසසන්තතූනං විධංසෙත්වා අරහත්තං පාපුණි–අථේ'කස්මිං සමයෙ පචසන්තා භික්ඛූ මහාබොධිං වන්දිතුකාමා සන්නිපතිත්වා ඉදානි බො ආවුසො මගධා දුබ්භික්ඛා චොරවාලාදිභයෙහි උපද්දුතං කථං නො ගමිස්සාමා'ති මන්තෙත්වා අථේ'කෙ එවමා'හංසු යදි චූළනාගත්ථෙරෝ අම්හෙහි සහ ගච්ඡති සබ්බන්තං දුක්ඛං න භවිස්සති සොපනා'යං ථෙරෝ මහාපුඤ්ඤෝ'ති ආහංසු තං සුත්වා සබ්බෙ එකතෝ ගන්ත්වා ථෙරස්ස එවමා'හංසු ආවුසො භගවතෝ සමාරං මාරබලං විධමෙත්වා භික්ඛෙසෙනං නාසෙත්වා බුද්ධභූතභූමිප්පදෙසං දට්ඨුකාමා ජයමහාබොධිං වන්දිතුකාමා තං නො වඤ්චෙති'ති තවා'නුභාවෙන වන්දිත්වා ආගමිස්සාමා'ති යාචිංසු ථෙරෝ'පි සාධූ'ති සට්ඨිවිහික්ඛූ තෙහි පරිවුතෝ ථූපාරාමතෝ යාව නොවපථවනං එත්තන්තරෙ දෙවමනුස්සෙහි සක්කාරියමානෝ ගරුකාරියමානෝ චතූහි මාසෙහි පච්චනං සම්පාපුණි ථූතතෝ නාවං ආරුහිත්වා සමුද්දදෙවතානං ච නාගානං ච සක්කාරං

පහිගණ්හනෙහා තිහි මාසෙහි පරතිරං සම්පාපුණි භාසා බොතිමණ්ඩං ගච්ඡනෙහා තත්ථ තත්ථ දෙවමනුසෙහි කතසක්කාරසම්මානෙ අනුපුබ්බෙන චතූහි මාසෙහි බොධිමණ්ඩ අගමාසි අථ සෝ තෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං මහාබොධිං වන්දිත්වා ආනන්ච්ඡනෙහා අන්තරාමග්ගෙ උදරවාතෙන පරිපීළිතෝ අහොසි අථ භික්ඛූ තං ගාළ්හවෙදනං දිස්වා දෙමනස්සපපන්නා නිසිදිංසු තෙරෝ තෙ දිස්වා කිංආවුසො දුම්මනස්සා'නි පුච්ඡි භික්ඛූ මයං ආවුසො තව පූජාසුඛානුභාවෙන පච්චයෙන අකිලමමානා සුඛෙන ආගතාම්හ සචෙ තෙ අන්තරායෝ භවිස්සති සථං නො අකිලමමානා සකරණ්ඩං පාපුණිස්සාම'නි දුම්මනා නිසින්නාම්හා'නි වුත්තෙ තං සුත්වා තෙරෝ මා ආවුසො විඤ්ඤත්ථ මම පරිනිබ්බුතකාලෙ ආලාහනෙ සක්කාරං කත්වා ධාතූ ගහෙත්වා පරිස්සාවනෙ බන්ධිත්වා ගාමපපවෙසනසමයෙ ඡත්තෙන බන්ධිත්වා පඨමං සංඝත්ථෙරෝ ගාමං පවිසතු එවං තුම්හාකං භික්ඛාය කිලමථෝ න භවිස්සති'නි වත්වා භික්ඛූනං ඔවදිත්වා පරිනිබ්බායි භික්ඛූ'පි ආලාහනකිච්චං කාරෙත්වා ධාතූ ගහෙත්වා ගච්ඡන්තා තෙරෙ ධරමානෙ විය පච්චයෙන අකිලමමානා සුඛෙන සකදෙසං පත්වා අහො දූනානුභාවං තෙරෙන වම්පිත්වා සුනඛ්යා දිනනදූනං තස්ස ධරමානෙ ඊදිසං ලොකියලොකුත්තරසම්පත්තිං දත්වා පරිනිබ්බුතෙ'පි ඊදිසං අච්ඡරියං අහොසි'නි සොමනස්සපපන්නා තමේ'ව කිච්චං මනසි නිධාය වායමන්තා තෙ සබ්බ අරහත්තං පාපුණිංසූ'ති.

අපප'මිපි දූනං මනසා සපඤ්ඤ කත්වා විසාලං ඵලමා'වහන්ති,
තථේ'ව තුම්හෙ'පි පරිත්තදූනං කරොථ එතෙන විසාලභාවං.

ඛුලනාගත්ථෙරස්ස වත්ථුං සත්තමං.

මෙඝවණ්ණස්ස වත්ථුම්හි අයමා'නුපුබ්බිකථා.

සීහලදීපෙ කිර මහාගාමසෙනෙ නලෙලාලං නාම මහාගාමං අහොසි–තත්ථේ'කො දුග්ගතමනුස්සො අත්තනො භරියාය සද්ධිං භනියා කම්මෙන පරගෙහෙ වසන්තා දුක්ඛෙන කසිරෙන ජීවමානා එකදිවසං ඛලං පුනිත්වා යං කිඤ්චි ලභිත්වා තං ඉණට්ඨාය දත්වා තෙන වඩ්ඪිතාය සද්ධිං පුන ඉණං දත්වා එවං වඩ්ඪිං පයොජෙන්තා අනුක්කමෙන බහුං ධනං උප්පාදෙත්වා නිලපබ්බතවිහාරං ගන්ත්වා භික්ඛූ නිමන්නෙත්වා දූනං දදන්නා ධම්මසවණං කාරාපෙසි එවං සෙ යාවජ්ජායුකං සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා ආයුපරියොසානෙ කාලං කත්වා උත්තරකුරුම්හි භූම්මදෙවා හුත්වා නිබ්බත්ති භරියා'පිස්ස තථේ'ව නිබ්බත්ති තස්ස මෙඝවණ්ණදෙවපුත්තෙනා

හි නාමං අහොසි හරියාපිස්ස චන්දමුඛි නාම අහොසි නෙසං තං නිස්සාය මහන්තං රතනවිමානං නිබ්බත්තිං උග්ගතවනාපාකකරණීප තිමණ්ඩිතං නෙකදෙවච්ඡරාසතසමුප්පයොජියමානං ගීතවාදිතං අනෙකෙහි දෙවිච්ඡරියෙහි සමන්නාගතං අහොසි විමානස්ස පරිවාරෙත්වා කප්පරුක්ඛා නිබ්බත්තිංසු සෝ පනායං දෙවෝ දෙවරාජා විය මහන්තා දෙවිච්ඡරියං අනුභවමානෝ පටිවසති තදා තස්ස ධුම්මරක්ඛසප බ්බතෙ චන්දමුඛ නාම ලෙණං අත්ථි තස්මිං මලියමහාදෙවත්ථෙරෝ නාම විවෙකමනුබ්‍රූහයමානෝ තත්ථ පටිවසති-බහූහි භික්ඛූහිසංඝෝපි තත්ථ තත්ථ ලෙණූපබ්භාරකුටිමඬපරුක්ඛමූලාදීසු වසන්තෝ සමණ ධම්මං කරොති අථෙකදිවසං ථෙරෝ ධම්මසවණත්ථං ඝොසෙසි තදා මෙඝවණ්ණදෙවපුත්තොපි නෙකදෙවච්ඡරාසතසමප්පිතෙණෑ සුසජ්ජිතදෙවපරිවාර පරිවුතෝ සබ්බාලඞ්කාරපතිමණ්ඩිතෝ පවවණ්ණධජපතාකවිජිතත්තාදයෝ උස්සාපෙත්වා පඤ්චඞ්ගිකතූරියෙසු වජ්ජමානෙසු මහතා දෙවානුභාවෙන හරියාච සඬිං ධම්මසවණාය ආගච්ඡන්තෝ රතනවරපල්ලඞ්කං ච දිබ්බමයගන්ධමාලාදයෝ ච ගාහාපෙත්වා ආගම්ම සභික්ඛුසඞ්ඝං ථෙරං වන්දිත්වා පූජෙත්වා නිසින්නොපි සාධුකාරං දදමානොපි ධම්මං අස්සොසි ථෙරෝ තෙසං ජයම්පතිකානං මහන්තං දෙවානුභාවං ච දෙවිච්ඡරියං ච දිස්වා අජ්ජ'මෙව දුබ්බෙ කතකම්මං මයා පුච්ඡිතුං වට්ටතී'ති විඤ්ඤාපෙත්වා දෙවපුත්තං ආමන්තෙත්වා තෙහි කතකම්මං පුච්ඡන්තොපි එවමාහ.

පුච්ඡා'මහං දෙවපුත්තං මෙඝවණ්ණං යසස්සිනං,
කොනු ත්වම'සි දෙවිඤ්ඤ දෙවරාජා'සි නන්දනෙ.
දෙවිච්ඡරියසම්පන්නොනා දිබ්බාභරණභූසිතෝ,
දිබ්බෙහි නච්චගීතෙහි වාදිතෙහි පමොදසි.
පාණිච්ඡරා මුනිඬිගා ච මුරජා එකපොක්ඛරා,
වාදනෙහි පුරතෝ තූයං නානාවාදිසු කොවිදා.
ඉච්ඡි පහන්තසා තාලෙහෙහි කංසතාලාදිකෙ ඝනෙ,
තථෙව ඝනෙ තාලෙහෙහා ගායං නච්චනති නාටකා.
පඤ්චසු සබ්බවංසාදිනානාතුරියානි දෙවතා,
පුරතෝ වායන්ති තං සබ්බං ත්වං තත්ථා'භිමොදසි.
නච්චන්ති නාරියෝ තත්ථ දෙවකඤ්ඤා මනොරමා,
ලාසෙන්තියෝ ගායන්ති ගීතං කාවි මනොරමං,
කො වා ත්වං කස්ස වාසි'ති කථං ජානෙමු තං මයං,
දුඤ්ඤෙ මෙ සංසයං සබ්බං තූයං ච හරිස්සාය ච.

දෙවපුත්තෙනා ආහ.

ඉමස්මිං පබ්බතෙ භාතෙන ධුම්මරක්ඛසනාමකෙ,
මම පුඤ්ඤෙන නිබ්බත්තෙ පාසාදෙ රතනාමයෙ.

ඉච්ඡාදයකනෙකෙහි කපපරුකෙහි'ලඞ්කතෝ,
පුරින්දදෙ'ව මොදමි නන්දනෙ සුරනන්දනෙ'හි.

නන්දෝ ථෙරෝ ආහ.

කෙන වතෙන සිලෙන බ්‍රහ්මචරියෙන තෙ අයං,
ලඞ්ඝා දෙවසිරි දෙව නං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතෝ'ති.

දෙවපුත්තෙනා ආහ.

අහමඤ්ඤෙනා අතීතසම්ං අහොසිං පරනම්මිකෝ,
පරකමෙමන ජීවාමි අපපභොගෝ අනාළ්හියෝ.

කදාචි හරියා සඞ්ං පලාලං චාලයං අහං,
ලඞ්ඝාන ධඤ්ඤමි'පපං තං ඉණට්ඨාය පයොජසිං.

තතෝ වඩ්ඪිං පයොජෙනෙනා අහොසිං දුසිදුසවා,
ධනධඤ්ඤවා අථො ආසිං සබ්බධනවිභූසිතෝ.

අහං ච හරියා මඤ්ඤං උභෝ දුනං අදම්හසෙ,
භික්ඛවෝ සීලසම්පනෙන ආනසිංවා මමං ඝරං.

අපෙපසිං අන්නපානෙනි වත්ථසෙනාසනෙහි ච,
හිලානානං අදුසා'හං හෙසජ්ජං ව්‍යාධිඝානකං.

නෙකපූජාවිධානෙහි බුද්ධපූජ්ම'කාරයිං,
ධම්මකථිකෙ සමානෙත්වා කත්වා සක්කාරවිබ්භුතං.

ධම්මදනං අදුසා'හං සබ්බදුනෙසු උත්තමං,
උභෝ මයං තදා තත්ථ සමගඝා යතිනඤ්ඤං.

පඤ්ච සීලානි ගොපිමහ අවසිමහ උපොසථං,
සුකතෙන තෙන කමෙමන චවිත්වාන තතෝ මයං.

භුම්දෙවෙසු ජාතම්හා ඉමසම්ං පබ්බතුත්තමෙ,
ඉදං මෙ පුබ්බචරිතං ඉති ජානාහි ඔපති.

ලොකෝ'යං යදි ජානාති ඉදං පුඤ්ඤඵලං ඉති,
නිවවමඤ්ඤං ව්‍යවජෙජත්වා පුඤ්ඤං'යෙ'ව කරොනති තෙ'හි.

නන්දෝ ථෙරෝ ආහ.

කිත්තකං වත්තතෙ ආයු ඉමසම්ං වසතෝ තව,
අක්ඛාහි සොතු'ම්වජ්ජාම් යදි ජානාසි මෙ තුව'නහි.

දෙවපුත්තෙනා ආහ.

වඩ්ඪිත්වාන ධරා ඵිර හිලිත්වා පඬ්ඩතං ඉදං,
යදා භූමිසමං හොති කුටං'පි'ස්ස න දිස්සති.

සකටමගෙනා යදා හොති අසම්ං පබ්බතමුඩනි,
තෙලභාජනසම්පුණ්ණසකටං ගොණා'වහනති හි.

පාජෙනති තං පතොදෙහි ඛුමාරා සත්තවස්සිකා,
තදා ඉතෝ චවිත්වාන තාවතිංසෙ මනොරමෙ.

වාදසයොජනුබෙබධෙ රතනෙහි සුසඞ්ගතෙ,
දෙවිසසරියසම්පන්නා දෙවතාහි පමොදිතො,
රමාම් පුඤ්ඤකමෙමන පුබෙබන චරිතෙන'ඉ'නිහි.

එවං වත්වා ථෙරං වන්දිත්වා පදක්ඛිණං කත්වා තත්‍රේ'වන්තරධායි භික්ඛා සකභවන'මගමාසි-ථෙරෝ'පි තං අවවදිත්වා ජනෙ කුසල කමෙම නියොජෙසී'නි.

එවං දූනං සගෙහසම්පත්තිදූනං දූනං දිබ්බං චානුගාමිනිදූනං,
දූනං මත්තා සබ්බසත්තූපඝාතං දූනං නසමා ඵාමසා හො භජවෙහා.

මෙඝවණ්ණත්‍ථෙර වත්ථුං අට්ඨමං.

ධම්මදිනනත්‍ථෙරස්‍ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

ලඹකායං තලඹගරපබ්බතාසනෙන නිස්සමහාවිහාරෙ ධම්මදිනෙනා නාම එකො ඛීණාසවත්‍ථෙරො නිබඹං පටිවසති පචසතඛීණාසවපරිවුතො සො කිරෙ'කසමිං සමයෙ නාගදීපෙ චෙතියං වන්දිස්සාමි'ති පචසතමත්තෙහි භික්ඛූහි පරිවුතො අනුක්කමෙන සාගිරිං නාම මහාවිහාරං පාපුණි තස්මිං කිර විහාරෙ බහුලමස්සුනිස්සත්‍ථෙරො තථෙව පචසතභික්ඛුපරිවාරො නිබඹං පටිවසති සො ධම්මදිනනත්‍ථෙරං දිස්වා පසනනමානසො ආගනතුකසක්කාරං කත්වා තස්ස වාසෙසි අථ'ස්‍ස රත්තියා අච්චයෙන භික්ඛුසඝස්‍සෙන සද්ධිං ථෙරං ගහෙත්වා පුණ්ණාලකොඬකං නාම ගාමං ගනත්වා අත්තනොනා උපඩ්ඪකකුලස්‍ස ගෙහම'ගමාසි-අථ තස්ස වාසිකො සෙඛිපුත්තෙනා මහාභික්ඛුසඞ්ඝං දිස්වා තුඨමානසො වෙ ථෙරෙ ආදිං කත්වා සබ්බෙසං පත්තානි ගාහා පෙත්වා ආසනසාලං නෙත්වා තෙ පඤ්ඤත්තා'සනෙ නිසීදුපෙත්වා සමංසොදනං සකෙන සඞ්ඝිකෙන යාගුං දත්වා අනනරාභත්තෙ මධුසකඛරාසඞ්ඛතං අනෙකවිධඛජ්ජකං ච සුසජ්ජිතං සසමංසං ච අදාසි තතො උපඛඩ්ඩාය වෙලාය තථෙ'ව සසමංසසූපෙන අනෙකව්‍යඤජනසංයුත්තං සාලිභත්තං අදාසි අථ නෙහිකඛූ කතභත්තකිච්චා අහොඛණමතෙනන එතතකානං භික්ඛූනං දූනං සම්පාදිත'නති විම්හිතා අහෙසුං-ථෙරෝ'පි තස්ස අනුමොදනම'කාසි සෙඛිපුත්තෙනා අනුමොදනං සුත්වා භනෙත අජ්ජ බහූ ආගනතුකා අය්‍යා කුතො ආගතත්‍ථා'නි පුච්ඡි නෙහි නිස්සමහාවිහාරවාසිනොා මයං නාගදීපෙ චෙතියං වන්දනත්‍ථාය ගච්ඡාමා'ති වුත්තෙ උපාසකො භනෙන සෙව ගම්කභත්තං දස්සාමි මමෙ'ව ගෙහෙ භික්ඛථා'නි යාවි භික්ඛූ'පි සව්පටිච්ඡිත්වා විහාරමෙ'ව අගමංසු විහාරං තෙ ගතකාලෙ බහුලමස්සුනිස්සත්‍ථෙරං උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා එවමාහංසු අහො භනෙන අම්හාකංසහස්සමත්තානං

නං හික්ඛූනං භුත්තාවිනෙ මංසසක්ඛිරාසි අහොසි ඊදිසං පාණාතිපාතා කරොන්තා නං කසමා න වාරෙථා'නි ඊදිසානි පුඤ්ඤකම්මානි කරොනෙතා කසමා ඔවාදං න ගණ්හිස්සන්ති'නි ආහංසු තතො ථෙරො සෙඨිපුත්තස්ස ගෙහං ගන්ත්වා සම්පත්තභාලෙ තුමෙහ'ව'ස්ස කථෙථා'නි වත්වා දුතියදිවසෙ කතසරීරපටිජග්ගා පත්තචීවරමාදාය තස්ස ගෙහං අනවංසු තතො සො භික්ඛුසඞ්ඝං නිසීදාපෙත්වා පුරෙ භත්තං මහාදානං අදාසි–තතො තෙසු කතභත්තකිච්චෙසු ඔනීතපත්තපාණීසු නිසින්නෙසු සෙඨිපුත්තො බහුලමස්සුනිස්සත්තෙරං උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා මගලං වඩ්ඪෙථ භන්තෙ'නි පත්තං අග්ගහෙසි ථෙරො අත්තනො පාපිතං මහලං මහාධම්මදින්නත්තෙරස්ස පාපෙසි ථෙරො'පි තස්ස ධම්මං දෙසෙන්තො නුන්නායං තෙන කතකම්ම'න්ති මඤ්ඤමානො—

හිංසා අපායුකත්තං ච බ්‍රහ්මඛ්‍යත්තකම්පි ච,
ඒසොගද්‍රකඛ්‍යාහුල්‍යං ජනෙතුබ්බිග්ගාවාසිත'න්ති.

එවමාදිනා නයෙන පාණාතිපාතෙ ආදීනවං දෙසෙසි තං සුත්වා උපාසකො භන්තෙ භදන්තා පාණාතිපාතා එසෝ'හි මඤ්ඤන්ති මඤ්ඤතීති ආහ–භික්ඛවෙ ආම උපාසකාහි වුත්තෙ භන්තෙ අම්හාකං ගෙහෙ සබ්බකාලං සඝමංසානි න ඛීයන්ති චාටිවාළපරිපුණ්ණපරිසාය'පි දිය්‍යමානෙසු ඛරිජං ව සඝමංසං වා'හි ඉමං වයං අතිරෙකතරං ව හොති අකඛයං ව නඛෙ පනා'හ'මපි භන්තෙ ජානාමි අසුකෙන නාම කාරණෙන එතෙ උපජ්ඣන්හි'නි වත්වා ච දිබ්බචක්ඛුකා භන්තෙ ඉමං කාරණං පස්සන්හි භදන්තස්ස සන්තිකා සුත්වා ජානිස්සාමි'නි ථෙරං වන්දිත්වා පුච්ඡි ථෙරොපි තස්ස්ව නිසින්නෙනා දිබ්බෙන චක්ඛුනා තස්ස ඛණ්ඩපටිපාටිං ඔලොකෙත්වා ඉතො කප්පසතස්ස අස්සමණ්ඩලෙ පදුමුත්තරස්ස භගවතො සාසනෙ දින්නදානං දිස්වා තස්ස ක ථෙන්නෙනා එවමාහ.

සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ බුද්ධෙ උප්පජ්ජි නායකෙ,
පදුමුත්තරෙ ලොකවිදූ ආහුතීනං පටිග්ගහෙ.
සනරාමරලොකං සො ධම්මනාවාය පූරයං,
සංසාරණ්ණා වනතො නෙත්වා පාපෙති සිවමජ්ජසං.
තස්මිං කාලෙ තුවං තස්ස ජාතො අඤ්ඤතරෙ කුලෙ,
පත්වාන විඤ්ඤුතං තස්ස සුත්වා ධම්මං සුදෙසිතං.
ජාතසද්ධො පසන්නෙනා සො රතනත්තයමාමකෙ,
පිඬාරිකවතෙනන චරන්තං පිඬපාතිකං.
අද්දසබ්බි දිස්වා පගණ්හා පත්තං තස්ස කරග්ගතො
ගෙහං නෙත්වාන තං භික්ඛුං නිසින්නං තං සුඛාසනෙ.

පිඹහාතා උපනෙසි සසමංසරසෙන ච,
පුනෙ'කදිවසං දිසවා තථෙ'වෙ'කං යහිඤ්ඤරා.
ඝතසක්කරසම්පුණ්ණං මධුරං පූවබජ්ජකං,
හොජෙසිත්වාන සන්තාකෙ එවං චං පත්ථිං අකා.
එතෙනි පුඤ්ඤකම්මෙනි දෙවඤ්ඤසුඛං සුඛං,
ලභෙය්‍යාහං ජනෙස'ඝොා හොගවා යසවා සදා.
භවෙසු සංසරන්නොහං යඤ්ඤ ජායාමි මානුසෙ,
සසම්භාරං ච පූවං ච අක්ඛයං හොතු සබ්බදා.
ඉදං තෙ චරිතං ආසි භවතො පුබ්බජාතියං,
ඨානො'පචිනපුඤ්ඤස්ස විපුලං ඵලමි'දිසං,
දෙහි දුන්'ථි සධාය මා පාපම්'කරා ඛරං,
යථාබල'ම්පි හො සීලං පාලෙහි විමලං සදා'නි.

එවමාදිනා තස්ස පුබ්බවරියං පකාසෙත්වා ධම්මං දෙසෙත්වා අභිරක්ඛතරං තං භූසලෙ නිවෙසෙත්වා උඨායා'සනා ස භික්ඛුසංඝො විහාරමෙ'ව අගමාසි සො'පි සපරිසො තතො පඨාය අතිරෙකතරං දානං දෙනෙතා සීලං රක්ඛනෙතා උපොසථකම්මං කරොනෙතා සපරිසොව දෙවලොකෙ උපපජ්ජි.

අසඞ්ඛ්‍යකපපාන'පි මජ්ඣකාමං කනපුඤ්ඤකථි'ම්පි න නාසෙනි'ති මනත්වා නපුඤ්ඤස්ස විපාකම්'චිතතා ජහාථ දිවසං කුසලෙන තිරා'නි

ධම්මදිනත්‍ථෙරස්ස වත්ථුං කථිං.

රඤ්ඤපුත්තස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

සිහලදීපෙ කිර දක්ඛිණමලයෙ අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ එකො රඤ්ඤපුත්තෙනා පටිවසති සො කිරෙකස්මිං දිවසෙ භත්තං භුජිතුං නිසිනෙනා පිඬාය චරන්තං එකං ගිහිබ්‍රූ දිස්වා පසන්නමානසො පත්තං ගහෙත්වා අත්තනො සම්පාදිතං භත්තං පත්තෙන පූරෙත්වා අදාසි-සො ජිතන්තරහිතො හුත්වා දුතං දාත්වා චිත්තං පසාදෙත්වා අපරභාගෙ කාලං කත්වා ඉමස්මිං යෙ'ව ලඹකාදීපෙ කදලිසාලගාමෙ මහාභොගකුලස්ස ඉස්සරස්ස පුත්තෙනා හුත්වා නිබ්බත්ති-මාතාපිතරො පන, යස නාමං කරොන්තා විලසො'නි නාමං කරිංසු සො අනුක්කමෙන වඩ්ඪන්තො සබ්බි'ස්සරියසමන්නාගතො අහොසි තස්ස ජනපදස්ස ච ඉස්සරො අහොසි ධනධඤ්ඤාදිසිරිසගොමහිසාදීහි එතෙන සමානො අඤ්ඤා නාම නා'හොසි සකලලඹකානලෙ සුරියො විය පාකටො අහොසි තථානිදුනකාලෙ බුද්ධක'ම්පි දෙය්‍යධම්මං ඵලදුනකාලෙ එවං මහන්තං හොති- හවතානි ච.

සො වෙ'නජ්ජාවහං තණ්හං දූරෙ කත්වා නිරාසයො,
සධිං ච පුරතො කත්වා දෙය්‍යං දෙති ජිනො'රහෙ.

සීහාසනම්හි ඵලං තස්ස න සක්කා උපමෙතුවේ,
ජාසිත්වා අණුබිජම්හා මහානිග්‍රොධපාදපෝ.
ඡාදෙන්තෝ නභං යාති මහානිලඛුදෙ'පමේ,
තථේ'ව අණුමත්ත'ම්පි බිජං ඛුසලසඤ්ඤිතං.
රොපෙති චූළපුන්නස්ස සීලවන්තස්ස භූතලේ,
දෙවෙසු දිබ්බසම්පත්තිං තථා මානුසිකං සුඛං.
අනෙන නිබ්බාණසම්පත්තිං සෝ විඳති අනුපම'නති.

තතෝ රාජා තස්ස මහාසම්පත්තිභාවං සුත්වා තං වීමංසිතුකාමෝ අම්හාකං සාලිං පෙසෙස්සතු'ති සාසනං පෙසෙසි තං සුත්වා විලසෝ රත්තසාලීනංයේ'ව පවසකවසතානි පූරෙත්වා තස්මිංපවාළවණ්ණමේ'ව ගොණසහස්සං යොජෙත්වා පෙසෙසි තං දිස්වා තුට්ඨමානසෝ පුන තං වීමංසනත්ථමේව අම්හාකං රාජමාසෙ පෙසෙතූ'ති වත්වා සාසනං පහිණි තං පවත්තිං සුත්වා තථේව පවසකවසතෙ කම්මාසවණ්ණ ගොණසහස්සං යොජෙත්වා පෙසෙසි තතෝකාලමාසමුග්ගහ'පි කාලවණ්ණ ගෝණසහස්සංයේ'ව යොජෙත්වා පෙසෙසි තතෝරාජා අති'ව විමතිමානසෝ අමච්චෙ පුච්ඡි භණෙ කිත්තකඨානෙ රථා අඨංසූ'ති තෙහි දෙව නියොජනඨානෙ සීතා,නි වුත්තෙ අචෙලරඛුතවිත්තෙනා තස්ස තං ජනපදං හත්ථගතං කත්වා අදාසි තතෝ රාජා මුඟසකතෙ සීතෙ තස්මිං ඔකාසෙ මුඟගාමවිහාරං නාම මහාවිහාරං පතිඨාපෙසි විල සෝ තතෝ පඨාය මහාගිකඛුසඞ්ඝස්ස දානං දෙන්තෝ අඤ්ඤද'ම්පි පුඤ්ඤකම්මං කරොන්තෝ පවසීලානි රක්ඛන්තෝ යාවතායුකං ඨත්වා දෙවලොකෙනිබ්බත්ති.

කරොති හිත්වා,ලසියං ජනෝ යෝ පුඤ්ඤානි අපප'ම්පි තථා බහු'ම්පි
සෝ ජානිජාතීසු අනාගතාසු තථා තථා විඳති සබ්බසම්පදං.

රඤ්ඤාපුන්නාගස්ස වත්ථුං දසමං

දුතියඡොඩවගෙහා අට්ඨමෝ.

සිලුත්තාගස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කාදීපෙ රොහණජනපදෙ මහාගාමෙ කාකවණ්ණ නිස්සමහාරාජිනි රජ්ජං කාරෙන්තෙ තලඟරනිස්සපබ්බතවාසී මහාඛම්මදින්නත්ථෙරෝ මහාරඛකලෙනෙ පටිවසති තදුත්තස්ස ගුහාය සමීපෙ එකෝ මහාවම්මිකෝ අහොසි අථෙකෝ සිලුත්තෝ යත්ථ කත්ථ ච ගොචරං ගහෙත්වා තත්ථේ'ව වම්මිකෙ පටිවසති එවං කාලෙගච්ඡන්තෙන එකදිවසෙ ගොචරං ගණ්හන්තස්ස තස්ස වෙ අක්ඛීනි හිංසිංසු සෝ වෙදනාවත්තෝ හුත්වා වම්මිකතෝ බහි හොගං ආහුජ්ජිත්වා ගොචරම "ලභන්තෝ සයි තතෝ ථෙරෝ තථා නිපන්නං දුඤ්ඛිතං සිලුත්තං දි

සවා තස්ස කාරුඤ්ඤේන සවණපථේ ඨත්වා මහාසත්තපඨාන සුත්ත
දේසන ධම්මං දෙසෙසි–සෝ තං ධම්මං සුණන්තෝ සරේ නිමිත්තං
පඨමෙත්වා විත්තං පසාදෙසි තාවමේත්ථේව ඛණේ එකෝ ගොඨෝ තං
මාරෙත්වා ඛාදි–සෝ තෙන නිස්සන්දේන තතෝ චුතෝ අනුරාධපුර
නගරේ දුඤ්ඤාමඤ්ඩිරත්තෙසු එකස්ස අම්බවස්ස කුලගෙහේ නිබ්බත්ති
අථ වුද්ධිප්පත්තස්ස තස්ස තිස්සාමච්චෝති නාමං අහොසි හිරඤ්ඤසු
වණ්ණගොමයිසදිසාදි අනෙකවිභවෙන සමන්නාගතෝ අහොසි
සරේ නිමිත්තග්ගහණමත්තෙන ධම්මෝ එවං මහන්තං සම්පත්තිං ද
දති අහෝ සඩ්ඪම්මානුභාවෝ.

හොත්ති මෙත්ථ.

අහෝ ධම්මානුභාවෝ'යං සුගතස්ස මහෙසිනෝ,
අජාතිං ජාතිමන්තං සෝ කරෝති ලොකපූජිතං.
නිධනං ධනවන්තං ච අකුලීනං කුලග්ගතං,
දුම්මෙධං ච සුමෙධන්තං ධම්මෝ පාපෙති සබ්බදා.
සකණ්ටකා වතී ධම්මෝ අපායගමනඤ්ජසෝ,
සුසඤ්ජිතා මහාමග්ගෝ සග්ගලොකස්ස ගාමිනෝ.
ජරාරොගපහානෙ'සෝ සඩ්ඪම්මෝ අමතං'ගදෝ,
තස්මා සෝ සෙවිතබ්බෝ'ව ජනකායෙන සාදරා.
සෝයං ධම්මිනිහෝ සුත්වා ලඛෝ මානුසිකං සිරිං,
කෝ නං ධම්මං න සෙවෙය්‍ය අච්චන්තමෝජනෝ හි කිං,නත්ති.

තතෝ සෝ අපරභාගෙ අනෙකානි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා සුත්ත
පබ්බතෝවියාගන්ත්වා තුසිතපුරේ වරකණ්ඨකවිමානෙ නිබ්බත්තී'ති.

සුණාතුසන්තෝ අමතං ජිනෙරිතං හජන්තුපජ්ඣන්තු උපාසයන්තුතං,
ඨාණේව ගමනෙ සයනාසනෙ ච සරන්තුතං හොති තෙසං පරායණං.

ඛිලුත්තස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

නෙසාදස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

රොහණජනපදෙ මහාගාමෙ විඩාලෝ නාමෙ'කෝ නෙසාදෝ
පටිවසති තස්ස කිර ගෙහෙ මිගසූකරමාරසුකවාවිකාදි නානාවිධස
චරා ච සාලූරසම්භා ච මිගපක්ඛිනෝ ච බලිසාදයෝ ච ධනුපාසවාගු
රාදිනෙසාදභණ්ඩා චා'ති සබ්බම්පි'ස්ස ගෙහෙ විජ්ජති-දිවසෙ දිවසෙ ප
වපාසසතානි ඔඩ්ඩියන්ති පවපාසසතයට්ඨියෝ රොපියන්ති සූලාරෝ
පනවිසපානනාදි අනෙකානි පාණවධ්පයොගානි කරොති කදාචි
සෝ කිර පවසතමත්තෙන'පි පාණිනෝ මාරෙති එවං සත්තෙසු අදයා
පණ්ණා නිකකරුණෙ සතතං ලොහිතරත්තපාණි අගාරපක්ඛං ම
ඝ ඛාදන්තෝ පක්ඛලොහිතානි පිවන්තෝ මංසෙ විකිණිත්වා පු

නනදූරෙ පොසෙනෙනා පටිවසති සො කි'රෙකදිවසං නාළු නාළු ඵිව රනෙනා මංසං අලභිත්වා මංසෙන විනා න භුඤ්ජිස්සාමි'ති නිණ්ණමුඛිං ගෙහෙවා වච්ඡකානං සිතඬානං ගන්ත්වා නිණ්ණ දස්සෙත්වා තදත්ථානිහට ජීවං වච්ඡං ගණ්හාත්වා ජීවගං ඡින්දිත්වා පචිවාපෙත්වා ඛාදි-අථස්ස රත්තියං සකලසරීරෙ ඩාහො නිබ්බත්තති අයඤ්චඅස්සමුග්ගරෙහි පහටසීසො විය නික්කිණ්ණාය සත්තියා ජීරියමානසරීරො විය සුලෙහි විනිවිජ්ඣියමානො විය ච හුත්වා සකලරත්තියං මහනනං දුක්ඛං අනුභවමනනා නිද්දං අලභිත්වා නරකගහිමනි පත්තො විය අස්සාසං අලභමනනා තස්සාරත්තියා අච්චයෙන මහාගාමෙ තිස්සවිහාරං ගන්ත්වා භික්ඛූසඞ්ඝං දිස්වා වන්දිත්වා අඞ්ගසි ඛික්ඛු'පි'ස්ස පාණිනිපාති අයං'නි සඤ්ඤා දෙවදූතසුත්ත නෙනන ධම්මං කථෙසුං තතො පඨාය සො පාණාතිපාතකම්මං පහාය විරතිනාමෙති අථෙ'කදිවසං සො සමුද්දකීළං කීළිත්වා නහායනනෙ හි මහාජනෙහි සද්ධිං ගොඨසමුද්දං ගන්ත්වා කීළති තස්මි'කො නාගරාජා තං හොගෙන අභිභවිත්වා සො කිර නාගභොගෙන අත්තනො බඩභාවං ඤත්වා අත්තනා සුතදෙවදූතසුත්තනනතං අනුස්සරි තදු මෙ භගවතා දෙසිතං බුද්ධපූතෙතති විඤ්ඤත්තං ධම්මං මයා සුතං තස්ස ධම්මස්ස ආනුභාවෙන කො මෙ අත්තරායො'නි විනෙතසි අථ නාගරාජා ධම්මානුභාවෙන තං අභිරුහිත්වා අත්තනො භවනං නෙත්වා කිනනු ඛො සථම මරණභය න භායසි තං මෙ කථෙහි'නි ආහ සො'පි'ස්ස ධම්මස්සා'නුභාවං කථෙනෙනා එවමාහ.

සුතං මෙතං මහානාග ධම්මං ධම්මිස්සරී රිතං,
සබ්බූපඤ්ඤවිබංසිං මධුරං රතිවඩනං.
නස්ස මෙ'නුස්සරනනස්ස භයං නා'හොසි කිඤ්චනං,
තථානි ධම්මා නාගින්ද වමෙමාව වජිරූබභවෙ'නි.

නනෙ නාගරාජා ආහ.

අහ'ම්පි ඉමාතුම්වහිං ධම්මං සුගනදෙසිතා,
සුතං නෙ අච්චිනාසෙත්වා මයහම්පි වදතං සබ්බෙ'නි.

අථ'ස්ස සො සබ්බිතෙනන නිරයකථං කථෙසි-තෙනා'හූ පොරාණ.

අධිමත්තානි පාපානි අවිසඬ්කා කරොනති යෙ,
නිරයෙ තෙ මහාඝොරෙ උපපජ්ජනති අසංසයං.
චතුක්කණ්ණෙ චතුවාරෙ විහතෙනා භාගසො මිතො,
අයොපාකාරපරියනෙතා අයසා පටිකුජ්ජිතො.
තස්ස අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමනනා යොජනසතං ඵරිත්වා තිට්ඨති සබ්බදා.
තතපපොං'පි යං දුක්ඛං ඝනජාලානිරනතරො,
ජලමානභපච්චඝො අනුභොහනි අවීචියං.

තිස්සරං විරවන්තෝ'පි විධාවන්තෝ ඉතෝ තතෝ,
නස්සෙ'කදෙසමත්තම්'පි කෝ සමත්ථෝ විහාවිතුං.
යස්ස අයොමයෝ නඞ්ගෝ අග්ගිජාලං බහල'මිපි ච,
අන්තෝ අග්ගිජ්ජාදිත්ත-මනන්තං අණ්ණවොදකං.
චතුද්දීසාතෝ පතඞ්ගන්තං ඛණේන යදි ස්සුස්සති,
තස්ස'න්තෝ වසමානස්ස සුඛ්මාලසරීරිනෝ.
විලියමානගත්තස්ස ආතුරස්ස විජම්භතෝ,
ඛලන්තස්ස පතන්තස්ස මුච්ඡන්තස්ස මුහුං මුහුං,
ආසභං ගාහිතුං තස්ස ආයාසෙන විකම්පතෝ.
විලපන්තස්ස කරුණං අනාථස්ස විචින්තතෝ,
අසය්හවේදනූලං-නිබ්බං කෝ දුක්ඛං වණ්ණයිස්සති,
සිඛලිං'යොමයං ථූලං සොළසඞ්ගුලකණ්ටකං,
ජාලාමාලාපරික්ඛිත්තං උඤ්ඤං යොජනමුස්සිතං.
වඩෙති යමදූතෙහි තාඩයන්තෝ පුනප්පුනං,
විබෝ පතොදයන්ති සන්තජ්ජෙන්ති ච හන්තෝ.
ජලමානඞ්ගපච්චඞ්ගෝ විරවන්තෝ ච ඵස්සරං,
භිතෝ රුදම්මුඛෝ දීනෝ ආරුහන්තෝ පුනප්පුනං
උබ්බන්තෝ'ඛාන තුම්බුඛං උදික්ඛන්තෝ'ව රක්ඛසෝ
භයෙන විනිම්ලෙන්තෝ අභවමෙන ගුහයං.
අලබ්භා නිද්දියනඛානං වෙධමානෝ විචෙතනෝ,
අනුභොති හි යං දුක්ඛං තස්ස කා උපමා සියා.
එකන්තදුක්ඛා නිරයා යතෝ එවං සුදාරුණා,
න අක්ඛානෙන පත්තබ්බමිති ඤත්වා ජිනෝ බ්‍රවි.
යථානි අනන්තරං දූරං අග්ගිනෝ චන්දනස්ස ච,
තථෙව අනන්තරං දූරං නිරයග්ගිඉධග්ගිනං.
නිසන්නිසතවිධස්ස යං දුක්ඛම්'විඤ්ඤත්තියා,
තං නෙරයිකදුක්ඛස්ස හිමවාසාභජන්තරං.
අවීචි ගූථනිරයෝ කුක්කුලං කොටිසම්බලී,
අසිපත්තවනං වෙ'ව තථා ඛාරොදකා නදී.
අඟාරපබ්බතෝ චා'පි සංඝාතෝ රොරුවෝ'පි ච,
කාලහත්ථිමහායන්තා ලොහකුම්භාදිකා'පි ච,
අමිනා දුස්සහා භීමා සොරා'නිඝයදාරුණා,
මහාදුක්ඛා'නුභොන්තබ්බා නිරයෙ පාපකම්මිනා.
එතෙසු එකමෙකස්ස විපාකෝ'පි අනප්පකෝ,
දුබ්බවෝ අථ නිස්සෙසං නෙකවස්සසතෙසු'පි.
තං හි නෙරයිකං දුක්ඛං ථුසිත්වා වෙදිතබ්බකං,
වදන්තා'පි හි නිස්සෙසං කථං නං දීපයිස්සති.
එවඤ් අග්ගී'නි වුත්තෝ'ව කිඤ්චාපි පාදෙ දහිස්සති,
අසද්දහන්තා අක්ඛානෙනා දුක්ඛං පපප්පාති දාරුණං.

තස්මා ඉසිහං වචනං සද්දහන්තෝ විවජ්ජණෙ,
පාපකම්මං විවජ්ජෙත්වා න තං පපොහි ආලයං.
කණ්ටකෙන පවිද්ධස්ස ඝතබින්දුම්පි ලීයනං,
යාචතා අගණ්හතොපි පනිකාරම්පි දුක්කරං.
නෙකවස්සසහස්සෙසු නිරයෙ නිබ්බිණ්ණචිත්තා,
එකජ්ඣාලිකතාපං කො දුක්ඛස්සන්තං කථං වදෙ.
එකගණ්ඨිකඛිත්තාහුතා'පි කමෙමන පරිරක්ඛිතා,
නිරයෙයෙ'ව ජීවන්ති අහො කම්මං සුදුරුණං.
අනිමඤ්ඤසුඛස්සත්ථං යං මුහුත්තෙන කිබ්බිසං,
කතං තස්ස තුලං කාලං එලං යදිතු ඊදිසං.
කො මානුසිකදුක්ඛෙන මඤ්ඤෙතානා'පි අට්ටිතෙ,
මුහුත්තා'පි අනුම්මත්තා කාරෙ පාපාදරං තුරෙ.,
අහො මොහානුභාවෙ යං යෙනා'යං පරිමොහිතෙ
එවං දුක්ඛාවහං කම්මං කරොන්ති ව සුඛත්ථිකෙ.
හාසිතබ්බං හි පාපා නෙ එවං දුක්ඛඵලං යතො,
කුසලෙ ආදරෙ නිච්චං කත්තබ්බා දුක්ඛභීරුණා.
පදීඝනඩ්ඩකාසුං'ව පපාතං'ව භයානකං,
පඤ්ඤෙනා දුග්ගතීමග්ගං පාපං සම්පරිවජ්ජයෙ.
අඹතො ච විසෙ චා'පි යථා හත්ථගතෙ නරෙ,
අනාදියිත්වා අමතං විසං භුඤ්ජෙය්‍ය දුරුණං.
එවං හි සම්පදං'මිදං ලභිත්වා මානුසං භවං,
පුඤ්ඤකම්මං විවජ්ජෙත්වා පාපකම්මා'භිසෙවනං'ති

එවං සෝ තස්ස ධම්මකථං කථෙත්වා නිරයදුක්ඛං වණ්ණයි-නාග රාජා'පි තං සුත්වා ධම්මකථාය පසීදිත්වා තස්ස සබ්බකාමදං මණිරතනං අදාසි නෙසාදෙපි මණිරතනානුභාවෙන දානං දදන්තෝ චිරං වසිත්වා මණිරතනං පූතනදරාදීනං දත්වා නිස්සමහාවිභාරං ගන්ත්වා ගන්ත්වා උපසඞ්කමිත්වා පබ්බජ්ජං යාචිත්වා ලබ්ධපබ්බජ්ජූපසම්පදෙ අපරභාගෙ තමේ'ව දෙවදූතසුත්තානන්තං සුත්වා අරහත්තං පාපුණි-තං දිස්වා තස්ථ මහාජනෝ විඩොලෝ'පි නාම අරඤ්ඤකං පබ්බතාති පාණාතිපාතාදිපටිවිරතෝ දානාදයෝ දසකුසලකම්මපථේ පූරෙන්තෝ යෙහුයෙන දෙවලොකෙ නිබ්බත්තී'ති.

පමාද'මාපජ්ජ පූරෙ පනෙ'කෙ මොහෙන පච්ඡා පණ්ඩිත්ථ මොහං,
වරන්ති ධම්මසුගතපපසන්නේ තෙ වෙ ජනා හොන්ති ජිනපපසන්නා'ති.

නෙසාදස්ස වත්ථුං දුතියං.

හෙමාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

තම්බපණ්ණිදීපෙ අනුරාධපුරතො පච්ඡිමපස්සෙ එකස්මිං ගාමෙ අඤ්ඤතරස්ස කුලපුත්තස්ස එකා ධීතා අහොසි උත්තමරූපධරා පරමා

ය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතා කව්ජනෙහි වණ්ණනීයරූපා අහොසි මෙඩ්ඩවිනී සුතං සබ්බං එකාසුනියා'ව ධාරෙහි තස්සා සරීරං සුවණ්ණවණ්ණං අහොසි තඤ්ච තස්සා මාතාපිතරෝ හෙමාති නාමං'කංසු සා කිරෙ'කදිවසං පිතරා සඬ්ඛං ධම්මසවණත්ථාය විහාරමගමාසි තදා භික්ඛු ධම්මවත්තපටිපත්තනසම්පන්නං වණ්ණේසුං සා පකතියේ ධාතිත්‍රාය අනාසඤ්ඤවිහිතා ධම්මං සුණන්තී මුත්තාවලිං ආවුණන්තී විය එකක්ඛරං'පි අවිනාසෙත්වා සාඛකථං සබ්බං සුත්තපදං ධාරෙසි තතෝ අපරභාගෙ මහානිප්පත්තිවාසී එකෝවාණිජපුත්තා වාණිජත්‍රාය පඤ්ඤාපසම්පන්නා ගන්ත්වා වණ්ණිජ්ජං සාධෙත්වා හෙමං දිස්වා පටිබද්ධචිත්තෝ තාය සඬ්ගං සංවසිත්වා පෙමපාසෙන තං බන්ධිත්වා මහානිප්ඵත්තිං'ව ගන්ත්වා කිසම්පි වීකමෙම් ව්‍යාවටෝ න පටිච්චගම්-තඤ්ච රාජත්තෙ සා වාණිජකපුත්තං අනුස්සරන්තී රාගග්ගිනා දිවාතදෙහා මොහමුළ්හා එකස්මිං දිවසෙ රත්තිභාගෙ එකිකා'ව මහාභිත්ථං ගම්සසාමී'ති නික්ඛම්ම ථලමග්ගෙන ගච්ඡමානානං දූර'න්ති ඤත්වා සමුද්දං තරිත්වා සිඤ්ගම්පස්සාමී'ති වෙළන්තෙ ඨත්වා කෙසෙ බන්ධිත්වා ගාළ්හං නිවාසෙත්වා සමුද්දමොග'ස්සා තරිතුමාරභි අහො රාගස්සානුභාවං එවං සෝ'පදවං අඩ්ඨානං අන්තරගෙහගමනම්'ව මඤ්ඤමානා අගමාසි

තථාහි

රාගග්ගක්ඛිණියා විඳා රාගෙනා'නිවිමොහිතා,
කාරණා'කාරණං කිඤ් න ජානන්ති හිතා'හිතං.

තඤ්ච මාතාපිතූනං'පි සඤ්ඤත්තිත්තතිතෙසිනං,
අජානෙත්වා'ව එකා'ව රාගවමෙන වම්භිතා.

ජාලෙත්වා රාගපජ්ජොතං රත්තියං නිම්රෙ ඝනෙ,
ඛානුකණ්ටකපාසානඛ්ඛලෙ විසමජ්ජලෙ.

අජගරොරගසද්දූලඅච්ඡව්‍යාලකුලාකුලෙ,
උණ්ණාසකුනහුංකාරඅසිවොරුසිවාරුතෙ.

යක්ඛපෙතපිසාචාදීහයභෙරවසංකුලෙ,
ආමපඤ්ඤාසුසානෙ සූ න ගණෙන්ති මහබ්භයං.

කත්වාන දුතියං තණ්හං දළ්හමානසඅාවුධං,
ධාරෙන්ති ආරුහී මග්ගං ගහණං වනසංයුතං.

කුම්භීලමකරාකිණ්ණං මහාවීචිසමාකුලං,
සමුද්දං'පි තරන්ති සා අගා'ප්පගතභෙරවා.

භායාමඃ'න්ති යා කඤ්චි යදි භායෙය්‍ය විඤ්ඤූනා,
න තං මනසි කාතබ්බං භයං තාසංතු කිත්තිම'න්ති.

අථෙකොනාගරාජාසමුද්දමජ්ඣෙඛිතරත්තිං දිස්වාපුච්ඡන්නොඑව'මාහ.

වීවිසනාරෙ එණීවිකණ්ණෙ සලිලමගාධෙ වන්දඉමවත්තා,
තුවම'භිරූපා නිලතරඛී ජලධිතරන්ති කාසි තුවං'ති.

අථස්සා විකවන්නති හෙමා.

එරගපති භිං ජීව විරකාලං තව වණිතායෝ සාධුරමන්තු,
විඛනපථං මේ නාග සුණ සම්මා ජලධිතරන්නී චිත්තවසගා'හං.

භ යාසි වාමකරභොරු මහානිසායං
පාණාධිකෝ වසති යත්ථ ධවෝ ගතිමෙම,

බාලෙ කථං වද න භායසි එකිකා භිං
නණ්ඩෙති දළහතසිණාහි සහායිකාමේ'නි.

තතෝ නාගරාජා හදෙ භිං අකත්තබ්බෙ නියුත්තා'සි අහෝ සාහසිකා'සි'නි වත්වා හදෙ ලඞ්කාවාසිනෝ යෙහුය්‍යෙන කිඤ්චි ධම්ම පදං ජානන්ති කිත්තාවතා'පි ජානාසි'නි පුච්ඡි සා තස්ස ආම ජානා මි ධම්මචක්කාපපවත්තනසුත්තං සාඛකථං මෙ පගුණ'න්ති කථෙසි ඒ ථ නාගරාජා සමුද්දමජ්ඣෙ අත්තනෝ ආනුභාවෙන රතනමඩපං මා පෙත්වා අලඞ්කාසනෙ තං නිසීදාපෙත්වා සිරයි අඤ්ජලිමපග්ගය්හ ක ථෙහි සාමි භගවතා දෙසිතං ධම්මචක්කාපවත්තනසුත්ත'න්ති ආරා ධෙසි-සා පඤ්ඤත්තාසනෙ නිසිනනා නාගරාජස්ස ධම්මං දෙසෙසි නාගරාජා ධම්මං සුත්වා පසන්නෙනා තං ඔබාලඞ්කාරෙහි අලඞ්කරි ත්වා සබ්බකාමදදං මණිරතනං තස්සා හත්ථෙ දත්වා අත්තනෝ ආනු භාවෙන මහානිපෙව්‍ය නිවෙසනස්ස ඉරෙ පතිඨාපෙසි අථ පභාතාය ර ත්තියා තත්ථ මනුස්සානං මණිරතනං දිස්වා ඉමං මණිරතනං තස්ස කු තොලබ්'න්ති පුච්ඡිංසු සා තෙසං තං පවත්තිං කථෙසි මනුස්සා තස්සා වචනං අසද්දහන්තා අනුරාධපුරංගන්ත්වා රඤ්ඤාරොචෙසුං රාජා පි තං ආනාපෙත්වා තස්සා හත්ථතෝ මණිරතනංගාහාපෙසි අථ'ස්ස හත්ථෙ නා මුත්තමත්තෙයෙ'ව තං පරිවත්තෙත්වා පාසාණෙ'ව අහොසි– 'තාදිසත්වා රාජාපුන තස්සායෙ'ව දාපෙසි තස්සා හත්ථගතමත්තෙයෙ'ව තං දද්දල්ලමානං අඞ්ගාසි–එවං රාජා යාවතතියං විමංසිත්වා තං ආම නෙත්වා කථං තයා තං ලබ්'න්ති පුච්ඡි තාය යථාභූතං වුත්තෙ නානුඤ්ඤා සහසසං දත්වා තං ගාමං තස්සායෙ'ව බ්‍රහ්මදෙය්‍යං දත්වා පෙ සෙසි සා තතෝ පභාය විදිතධම්මානුභාවා අතන්දිතා ධම්මං සුණන්තී ධම්මං පරියාපුණන්තී ධම්මෙන ලබ්ධං ඤාතිසු පුඤ්ඤකම්මෙසු නියොජෙන්තී යාවතායුකං ඨත්වා සග්ගපරායණා අහොසි'ති.

යො වෙ ජිනා වත්තති සාධු ධම්මෙ ධම්මානුපෙනං'ව කථං කථෙති;
ධම්මාරාමෝ ධම්මරතෝ ච හොති දෙවා'පි තං ධම්මධිතා අවෙන්ති.

හෙමාය වත්ථුං නිට්ඨිතං.

කාණසිගාලස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

සිහළදීපෙ කිර දඩගොණගාමෙ එකො සිගාලො තත්ථ තත්ථ ගොචරං පරියෙසමානො එකං සල්ලඝාතං දිස්වා ගණ්හිතුං ඨාවි කස්මිං ඛණෙ සල්ලො සුවියො විජ්ඣි තතො එකා සූව ආගම්ම සිගාලස්ස අක්ඛිං භින්දි තෙන සො කාණසිගාලොති පඤ්ඤායි අපරභාගෙ යො තස්ස ගාමස්ස අන්නොවාපියං ගොචරං පරියෙසමානො ඉතො විතො විචරති තඤ්ච එකො අජගරො තථා ඨිතභාවං දිස්වා ගොගෙන බන්ධිත්වා අථෙකො ගොපාලකො ගොරූපෙන පරියෙසමානො තං අජගරෙන නිපජ්ජිත්වා ගිලියමානං දිස්වා තස්ස කාරුඤ්ඤෙන අජගරෙන සද්ධිං වා යම්හි තං විස්සජ්ජාපෙසි අජගරො සිගාලං විස්සජ්ජෙත්වා ගොපාලං අගහෙසි සිගාලොපි තං දිස්වා මයා කතඤ්ඤුභාවං ඔතිණ්ණභාවං ඤත්වා මඤ්ඤමානො ඨාත්වා අජගරස්ස ගොගෙ තත්ථ තත්ථ ඛණ්ඩෙතා සද්දං කරොන්තොපි තං විස්සජ්ජාපෙතුං සක්කනෙතා සම්පකෙ තෙන කණ්ඩෙන මනුස්සෙ දිස්වා සීඝසීඝං තත්ථ ගන්ත්වා සද්දං කත්වා තත්ථ ඨපිතං තෙසං එකං වත්ථං ඛාදිත්වා ඨාති මනුස්සා සද්දයන්තා පි වත්ථං පාතෙතුං අසක්කොන්තා ලෙඩ්ඩුදණ්ඩාදිහත්ථා නං අනුබන්ධිංසු සිගාලො අජගරස්ස සමීපෙ වත්ථං පාතෙත්වා පටික්කම්ම අට්ඨාසි මනුස්සා අජගරං ච ගොපාලකං ච දිස්වා අජගරං මාරෙත්වා ගොපාලං විස්සජ්ජාපෙසුං එවං තිරච්ඡානගතාපි අත්තනො උපකාරං සල්ල කෙත්වා පච්චුපකාරං කරොන්ති කිමඞ්ග පන මනුස්සෙ කාරණාකාරණං ජානන්තෙ නෙව නු අවස්සං මිත්තො පච්චුපකාරං කත්තබ්බොති.

තථාහි.

දුක්ඛෙ පරම්මුඛා හොන්ති සුඛෙ යෙ හොන්ති සම්මුඛා;
තෙ මිත්තපතිරූපාති' ඤත්වා මෙත්තිං සමාචරෙ.

සම්පජනෙනාපි දුක්ඛෙසු සබ්බදා චිත්තතාපනං,
සමුදීරණඤ්ච සදා හොති සඛා සො සබ්බදා හිතොති.

අකත්තබ්බං නිසෙධෙති කත්තබ්බෙසු නියොජති,
ගුණං තස්ස පකිත්තෙති අගුණං තස්ස නිගූහති.

දදාති කාලෙ මිත්තස්ස භත්තවත්ථාදිකං ධනං,
මනසා අසඨො හොති සඛා සො සබ්බදා හිතොති.

පාණාතිපාතථෙය්‍යාදිපාපතො පටිසෙධති,
කුසලෙසු නං නියොජෙති සඛා සො සබ්බදා හිතොති.

සාදරො හොති මිත්තස්ස ඔඤ්ඤාහානි සදා භවෙ;
අලිකං න භාසතෙ තස්ස එවං සම්මිත්තලක්ඛණං.

යො මිත්තානං දිසො හොති ස හොති අත්තදත්තුකො,
පච්චත්තෙ නිද්දිතො හොති පෙච්ච සොභකං භවෙ.

සුඛිතො හොති නිද්දුක්ඛා යො මිත්තානං න දූභති,
සබ්බසත්තහිතයො හොති ජනානං සො ජනුත්තමොති.

නනෙ පඬාය තෙ කිර අඤ්ඤමඤ්ඤනිසිතා මිත්තධම්මං අභි
ඳනතා චිරං වසිත්වා ජීවිතපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතා'නි.

හජේ සදු උත්තමමජ්ඣිමාධමේ තදු තදු නෙහි සියා පයොජනං;
අමිත්තාවනෙතා හි කදාචිහොතිදුකෙකින එකො'ව සවෙධතෙසදු'නි.

කාණඉසිගාලස්ස වත්ථු චතුත්ථං.

නන්දිවාණිජකස්ස චතුත්ථෙ අයමානුපුබ්බි කථා.

සිහළදීපෙ කිර වානිජගාමෙ නන්දිනාමෙකො වානිජකො පටිවසති සො සඩ්ඩසම්පහොනා වත්තූනඤ්ඤපරායණොඅහොසි අථෙක යම්ං සමයෙ සො දූරපරිවෙජ්ජං කත්වා වානිජත්ථං නාවාය ගතො ත ත්ථ තිණ්ණං සංවච්ඡරානි අතික්කමෙනි තස්මිං සමයෙ රාජා තත්ථ සිව නාමෙ'කං අත්තවං ගාමභොජකඤ්ඤෙ ඨපෙසි සො පනාමවෙවා තදු මහාතිත්ථේ විවියෙ සොඩාපෙත්වා අලඞ්කාරං කාරාපෙත්වා ධජපතා කාදයො උස්සාපෙත්වා පුණ්ණඝටෙ ඨපාපෙත්වා සයං නහාත්වා සබ්බා හරණපතිමණ්ඩිතො මහාසෙනහපරිවුතො අලඞ්කතරථෙ ඨත්වා පටට නං පදක්ඛිණං කරොන්තො නන්දිවාණිජකස්ස ගෙහවාරං සම්පාපුණි තදු වානිජකස්ස භරියා හාරකෙයූරකටකාදුපුරාදිසබ්බාභරණප තිමණ්ඩිතාදුසිඟණිපරිවුතා එකාය පරිවාරිකාය සරීරමාලම්බි උප ඛ්ඛසරීරං දස්සෙසන්තී අලඞ්කතපාසදතලෙ උස්සවං ඔලොකයමානා අ ඛාසි–අථා'මවෙවා තං දිස්වා උම්මාදපත්තෙතා විය මුච්ඡිතො ච විබහ නතවිත්තෙතා ච හුත්වා මනුස්සෙසුවච්ඡි.

තථාහි.

යථා සලෙලන හරිනො විඛ්ධො වෙදෙසි වෙදනා,
තථා'ස්සා නෙත්තසලෙලන විඛ්ධා සො මුච්ඡිතො තදු.

අසසුබින්දුපබන්ධෙහි කලිනනනෙත්තො රුදම්මුඛො,
ජනං සො පුච්ඡි කා වෙ'සා කස්ස ධිතා මඉනාරමං'නි.

තතො තෙන සුඛො ජනො එවමාහ.

නන්දිවාණිජකො නාම එත්ථ අත්ථි මහඩ්ඪනො,
තස්සෙ'සා භරියා කුසුදදසනා නීලලොචනා'නි

තං අමවෙවා ඉදුනි කුහිං සො වානිජෙ'නි පුච්ඡි තෙ නාවාය ප රදෙසං ගතො ඉදුනි අනාගවිජ්ජනත්තස්ස තීනි සංවච්ඡරානි අතික්ක නතානි'නි ආහං සු තං සුත්වා සො අත්තනො ගෙහං ගන්ත්වා එකං ප රිවාරිකං පක්කොසිත්වා රහස්සෙන සඟස්සං දත්වා තං තස්සා සන්ති කං පෙසෙසි සා ගන්ත්වා තස්සා'ථිකඤ්ඤති ආහ.

යථා යස්සෙ'කතෙත්තෙන වදනං නෙ'ව සොභති,
නෙව සොභති මත්තාකඛි විනෙ,කා කාමුඛං තථා.

යථා එකෙන දන්තෙන න සොභති ගජානනං,
නෙ'ව සොභති මත්තකාසී විනා එකා'ව කාමුක
හෙවලතා සවෙ ගත්තා සීතං චන්දනපාදපං,
ආසිලිස්සති සොභන්ති උභො නෙ'තෙ විදූ විසුං.

සා තං සුත්වා සඩ්ඝසමපත්තා රත්තනත්තයමාමිකා සමණබ්‍රාහ්මණේ නි සුතපුබ්බධම්මා එවමා'හ.

කො නස්ස සොති ඉමිනා සුනිකායෙන ගන්ධෙනා'නි වත්වා ආහ.

කායෝ'යං කුණපෙ ජාතෝ කුණපෝ කුණපෙ රතෝ,
ඉන්ද්‍රජාලකරූපෝ'ව බාලානං'මභිපත්තිතෝ.
අමෙධ්‍යපෝත්ථකෝ චා'යං විත්තිතෝ බාලනන්දිතෝ,
වත්තිංසවිධකොඨාසෝ කෙසලොමාදිකෝ අයං.

අපිච.

අන්නං පානං ඛාදනීයං භොජනං ච මහාරහං,
එකමාරෙන පවිසිත්වා නවමාරෙහි සන්දති.
අන්නං පානං ඛාදනීයං භොජනං ච මහාරහං,
භුජති සපරිවාරෙහි නික්ඛමෙන්තා නිලීයති.
අන්නං පානං ඛාදනීයං භොජනං ච මහාරහං,
භුජති අභින්නදන්තෝ නික්ඛමෙන්තා ජිගුච්ඡති.
අන්නං පානං ඛාදනීයං භොජනං ච මහාරහං,
එකරත්තිපරිවාසා සබ්බං භවති පූතිකං.

දුග්ගන්ධෝ අසුචි කායෝ කුණපෝ උක්කාරූපමෝ,
නින්දිතෝ වක්ඛුභූතෙහි කායෝ බාලාභිනන්දිතෝ.

අද්දුවම්මපටිච්ඡන්නෝ නවවාරෝ මහාවණෝ,
සමන්තතෝ පග්ඝරති අසුචි පූතිගන්ධියෝ.

සචෙ ඉමස්ස කායස්ස අන්තෝ බාහිරතෝ සියා,
දණ්ඩං නූන ගහෙත්වාන කාකෙ සොණෙ ච වාරයෙ.

ආගන්තුකෙන කායෝ'යං අලඞ්කාරෙන මණ්ඩිතෝ,
රාගඝණ්ඨිකතචක්ඛූනං සුභරූපංව දිස්සති.

එවං විධං සරීරං කෝ නාම පුරිසෝ වා ඉත්ථී වා පත්ථෙති'නි ආදිනි වත්වා න ඉච්ඡි තං සුත්වා පරිචාරිකා අමච්චස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා තම්'ජ්ඣං ආරොවෙසි තං සුත්වා සෝ රාගෙන පරිඩය්හමානෝ තං වචනං අමනාසි කත්වා පුන මිසහසෙන පණ්ණාකාරං පෙසෙසි-වානිජ කස්ස භරියා නං දිස්වා න රමති චා'යං පුරිසෝ'නි මඤ්ඤමානා එවමා'හ භගිනි නිස්සාරෝ'පි අයං කායෝ ජරාමරනව්‍යාධීහි පරිපීළිතෝ සබ්බං ආරොග්‍යං ව්‍යාධිපරියොසානං සබ්බං යොබ්බනං ජරාපරියොසානං සබ්බං ජීවිතං මරණපරියොසානං සබ්බෙ'ව ලොකසන්නිවාසෝ ජාතියා අනුගතෝ ජරාය අනුසඤ්චරෝ ව්‍යාධිනා අභිභූතෝ මරණෙන අබ්භාගතෝ'නි ආහ.

නෙතා'ගු පෙතණා.

යථාපි සෙලා විපුලා නභං ආහච්ච පබ්බතා,
සමන්තා අනුපරියෙයය්‍යුං නිප්පොථෙන්තා චතුද්දිසා
එවං ජරා ච මච්චූ ච අධිවත්තෙන්ති පාණිනො,
ඛත්තියෙ බ්‍රාහ්මණෙ වෙස්සෙ සුද්දෙ චණ්ඩාලපුක්කුසෙ.
න කිඤ්චි පරිවජ්ජෙති සබ්බමෙ'වා'හිමද්දති,
න තත්ථ හත්ථිනං භූමි න රථානං නපත්තියා.
නවා'පි මන්තයුද්ධෙන සක්‍යා ජෙතුං ධනෙන වා.

අපිච.

අජ්ඣෙවමා පරස්සෙ'ති ඔරණිං නෙ'ව ඤයති,
එවමා'සනනමච්චුමහි වත්තමානෙ මම'නතිකෙ.
කො නු හාසො කිමානන්දො කා රති කා ධනෙසනා,
යො තං පඤ්ඤාය චින්තෙන්ති භත්ත'මපි'ස්ස න රුච්චති'නී.

එවමා'දීහි නානාකාරණෙහි පරිවාරිංකං බොධෙත්වා පෙසෙසි අමච්චෙ තායානං සුත්වා අපසක්කනෙන්තා පුන චතූහි සහසෙහි සද්ධිං පරිවාරිකං පෙසෙසි තතො නන්දිවාහිජ්ජකස්ස භරියා තතියවාරෙ තං ආගතං දිස්වා භගිනි එසො පරහඩෙ අපරජ්ඣති'ති තස්ස ච අයං අත්තනො සාමිකං පහාය පරපරිබ්බධා'නි මය්හ'මපි ච ගරහා භවිස්සති අපායතො ච තෙ න මුච්චිස්සන්තී'ති වත්වා එවමාහ.

යො වෙ පරස්ස භඩ්‍යම්ං අපරජ්ඣති නරො ඉධ,
ගරහා ච භවෙ තස්ස දණ්ඩනාදික'මපි ච.
ආදිත්තෙන යොජනුබ්බෙධෙ සොළසඞ්ගුලඵණවතෙ,
සදා සො විසතෙ'සයහං දුක්ඛං සිඔලිකාඵණෙ'නි.

එවමා'දීනි කාරණෙහි තං බොධෙත්වා පෙසෙසි පුන'පි සො මූළ්හා අත්තනො මූළ්හභාවෙන තතො දිගුණෙන පණ්ණාකාරෙන සද්ධිං පරිවාරිකං පෙසෙසි වානිජකභරියා චතුත්ථවාරෙ තං ආගතං දිස්වා අයං අලජ්ජී පුග්ගලො ඉදානි තං ඛරතරෙන වචණෙන ඔරමා පෙසස්සම්'නි විනෙත්වා එවමාහ.

මරිවිනොය'මානෙත්වා පූරෙත්වා ඝටවාරිසු,
පරිභුඤ්ජති සො කාමං සඞ්ගමො තෙන මෙ නත්ථ.
සරදබ්භං වට්ටිකං කත්වා වණ්ණුතෙලෙන තෙම්‍ය,
සො දීපං කුරුතෙ ගෙහෙ සඟමො තෙන මෙ නත්ථ.
නිග්‍රොධුම්බරස්සත්ථ-පුප්ඵඵලවිභූසිතො,
ආයාති මම ගෙහං සො සඟමො තෙ න මෙ නත්ථ.
යදා චණ්ඩෙ පබොධෙති මහාරාජී'ව කාණනං,
තදා තස්ස මයා වා'පි තෙන වා මම සඟමො.
යදා දුරියෙ පබොධෙති මහන්තං ඔකරවං වනං,
තදා තස්ස මයා වා'පි තෙන වා මම සඟමො.

නව'ස්සෙසු පනී මෙ හොති යාව ජීවනි මෙ පති,
කදා කපපලතා හොති වායසානං නිවෙසන'න්ති.

එවමාදිකාරණානි වත්වා පුන'පි භනිනි සචෙ සො මම සාමිකො කාමං න ජීවති තදා ජානිස්සාමී'ති වත්වා තං පෙසෙසි සා'පි ගන්ත්වා සබ්බං තං පවත්තිං තස්ස කථෙසී අමචෙචා තං සුත්වා කාමං කිරෙ 'සා සාමිකෙ මතෙ මයා සහ ගච්ඡති'ති විත්තෙත්වා තස්ස මරණූපායං විත්තෙත්වා බහූ හුත්වෙරෙ සන්නිපාතෙත්වා හො ඉධ නිසීදෙන සු තුම්හෙසු පරදෙසං ගතමනුස්සං මාරෙතුං කො සමත්ථෙ'ති පුච්ඡි සෙසා න මයං සක්ඛ්‍යාම'න්ති ආහංසු තත්‍රේ'කො අනිදකෙඛා අහං ප න තං කාතුං සක්ඛ්‍යාමී'ති වත්වා රත්තියා මුද්ධ්‍රිමයාමෙ තස්ස අතු රූපබලිවිධානං ගාහාපෙත්වා අමචෙචන සද්ධිං පෙතපිසාච යකඛරක්ඛ සනිසෙවිතං තත්‍රේ තත්‍රේ ඛ්‍රියමානනෙකවිතකං තත්‍රේ තත්‍රේ නිකඛි තත අනෙකමතකලෙබරං මහාතිත්‍රේසුසානං ගන්ත්වා අඩ්ඩනා නිකඛි තතං කාකසොනාදීහි අවිඛණ්ඩිතදෙහබන්ධනං මනුස්සං දිස්වා බ ලිවිධානං කත්වා අමචචං පිණ්ඩපස්සෙ නිසිදුපෙත්වා මනුතං පරිජප නෙනා උදකපසතං ගහෙත්වා මතකලෙබරං පහරි තස්මිං ඛණෙ ත සම්මං කලෙබරෙ එකො අමනුස්සො ආවිසි තතො පභාය සො කිම'හං තුම්හාකං කරිස්සාමී'ති වත්වා අභිමුඛෙ අට්ඨාසි භූතවෙරෙහි හො ඉ මං අසිං ගහෙත්වා නඤ්ඤවානිජකං මාරෙත්වා ආගච්ඡාහි ති ආහ සො නං සුත්වා සාධූ'ති වත්වා ගච්ඡන්තො නාවාය ආගච්ඡනතං වානිජකංදි සවා මාරෙමි නං'න්ති විත්තෙත්වා මුඛෙන අඤ්ජලිං විස්සජෙන්තො දඩොඬ්ඩිවලොචනො සමුද්දවිවරිය මද්දන්තෙනා ඛගඝමූහගිරිත්වා ප කඛඳිනාවාය මනුස්සා ආගච්ඡන්තං නං දිස්වා සබ්බෙ භයපපත්තා එ කප්පහාරෙන විරවිංසු නං සුත්වා වානිජකෙන නි කිවවා රොදථා 'නි වුත්තෙ අමනුස්සාගමනං කථෙසුං සො තෙහනි හොත්තෙනා තු වෙහ අපපමත්තා වෙඨනංකරොථ මෙත්තාය සම්ම අඤ්ඤං පටිසරණං නත්‍රේ'ති වත්වා සබ්බෙ සම්මාසම්බුද්ධස්ස සරණං ගච්ඡථානි ආහ-තං සු ත්වා තෙ සබ්බෙ බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමා'නි ආදිනා සරණෙසු පතිට්ඨහිං සු යථා ධාවමානො පාසාණෙ අඤ්ඤසම්මිං පාසාණෙ පක්කලිත්වා නිට්ඨ ති එවමෙව සො අමනුස්සො සරණපාසාණපාකාරෙ පක්කලිත්වා උප සඞ්කමිත්තු'මසක්ඛ්‍යනෙනා පටිනිවත්තතිත්වා ගන්ත්වා භූතවෙරස්ස පු රතො ඨතා නිකඛිපිත්වා මතකලෙබරං පාතෙත්වා අපක්කමි වෙ රෙහි පුන ඔත්තං පරිවත්තෙත්වා අමනුස්සං ආවෙසෙත්වා යාව නගියං පෙසෙසි තං දිස්වා වානිජකං ආදිං කත්වා නාවාය මනුස්සා පුරෙ විය සරණසීලෙසු පතිට්ඨිංසු චතුත්‍රේ පන වාරෙ පෙසිතො ගන්ත්වා තං

උපසඞ්කමිත්වා 'මසකෙකාපෙත්වා ආගන්ත්වා අමච්චස්ස ච වෙජ්ජස්ස ච සීසං ච්ඡිඳිත්වා කලෙබරං තත්ථ පාතෙත්වා අපක්කමි එවං අමඤ්ඤෝ පරං මාරෙමි'නි උපාසකමම්මනිරපරාධිකස්ස කතූපක්කමෙන සයමේව මතෝ'ති.

තථාහි.

වධායෝ'පක්කමෙ සත්තෝ අදූසිං ගුණභාජනං,
විනාසං යාති සෝ සත්තෝ සිවාමඤ්ඤෝ'ව වානිජ'නති.

අහෝ සරණානුභාවස්ස මහන්තතා අමනුස්සා'පි සරණගතං ආසජ්ජ අනතික්කමිතුං ආගම්ම මක්ඛිකා විය දූරතෝ'ව පරිවජ්ජෙන්ති.

චුත්තං හෝ'නං පොරාණෙහි.

නත්ථගතං විත්තරණං වතුමාරරණං ජයං,
සරණං කෝ න ගච්ඡෙය්‍ය කරුණාභාවිතාසයං.
සබ්බකාමදං තෙන සබ්බමං සංසාරභයභඤ්ජකං,
කරුණාගුණජං තස්ස සරණං කෝ න ගච්ඡති.
පරිපීතාමතරසං සබ්බමෙමාදයභාජනං,
සබ්බං පුඤ්ඤකරං කෝ හි සරණං න ගම්ස්සා'ති.

තතෝ වානිජකෝ නාවාය ආගන්ත්වා භරියාය සන්තිකා නං ච විත්තිං සුත්වා තස්ස කාරුඤ්ඤයමානෝ පුඤ්ඤඤ්ච කත්වා පත්තිං දත්වා යාවජ්ජීවං භරියාය සද්ධිං පුඤ්ඤකම්මං කරොන්තෝ සීලානි රක්ඛන්තෝ සපරිසෝ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තී'නි

එවං විධං යෝ බලු කාමරාගං චිපත්තිමූලං පජහෙව ධීරා,
කරොන්ති පුඤ්ඤානි සුබ්‍රූදයානි තෙවේ පහාසන්ති ජනාතිලොකං.

නන්දිවානිජ කස්ස වත්ථුං සමත්තං.

නකුලස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බි කථා.

ලඞ්කායං කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජෙ රජ්ජං කාරෙන්ත රොහණජනපදෙ අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ නකුලෝ නාම'ඤ්ඤොපාසකෝ පටිවසති සෝ දුක්ඛිතෝ දුක්ඛෙන කසිරෙන පුත්තදාරං පොසෙති තස්ස පනෙ'කා ධීතාවාදසකභාපණෙන මහාගාමෙ එකස්ස කුලස්ස දෙති–නකුලෝ ධීතරං කථං ඉණතෝ මොචෙස්සාමී'ති උස්සාහ නෙත්වා යන්තභණ්ඩකඤ්ච දුතෙන චාදසකභාපණෙ උපපාදෙත්වා මහාගාමං ගච්ඡන්තෝ අන්තරාමග්ගෙ සකටභිත්තබද්ධං සම්පත්තෙකා තත්ථ නිස්සමහාවිහාරවාසිචූලපිඬපාතිකත්ථෙරං අද්දස දිස්වා පන'ස්ස එවද'හොසි පුරෙභත්තකාලෙ'යං සමණතාපතා ගාමංනිද්දරතරා නි සවෙ ථෙරෝ ඡාතභත්තෙතා භවෙය්‍ය නෙ'තං පතිරූපං කිංනුඛො කාතබ්බ'න්ති විනොතෙන්තෝ අඤ්ඤාසි තඤ්ච ඛණෙ එකෝ පුරිසෝ පූවභත්තං ගහෙත්වා ආගච්ඡති තං දිස්වා සෝ සොමනස්සෝ හෝ

හත්තපුටං මෙ දෙහි ඨානං දස්සාමි'ති ආහ තෙන න ඉච්ඡිතෙ පුනප්පුනං යාචිත්වා ගහෙත්වා දෙනි'ති ආහ සො නා'ථපි න ඉච්ඡි අථ උපාසකො යාව කහාපණෙ වඩ්ඪෙත්වා සම්ම මාදස කහාපණෙ ගහෙත්වා දෙහි'යි වත්වා හත්තපුටං ගහෙත්වා ථෙරං උපසඞ්කමිත්වා පත්තං ගහෙත්වා පත්තෙ හත්තං ආකිරිත්වා ථෙරස්ස අදාසි ථෙරො පත්තං පටිග්ගහෙත්වා නිට්ඨිතෙ පිණ්ඩපාතකිච්චෙ 'ගමනං සල්ලක්ඛෙත්වා සරාගෙන මයා ඉමං පිණ්ඩපාතං භුත්වා එතස්ස පච්චුපකාරං කාතුං න සක්කා'ති එකං රුක්ඛමූලං උපසඞ්කමි පත්තං ථපෙත්වා නිසින්නො අත්තනො අත්තභාවං උදයව්‍යයවසෙන විපස්සන්තො ම ග්ගපටිපාටියා ගන්ත්වා අරහත්තං පත්වා'ව හත්තං පරිභුඤ්ජි. තදත්ථදීපනත්ථං ගාථායො භවන්ති.

ඉන'සො උපාසකො නිස්ස පිතා භාතා ච මාතුලො,
න ඤාති සුහදෙ හොති දිඨසම්භත්තකො තව.
කිම් තස්ස කතං නත්ථි උපකාරං තයා පුරෙ,
සීලවන්තො'ති ඤත්වාන තුය්හං දස්සති හොජනං,
මහත්තරං ආනිසංසං තස්ස ත්වං යදි ඉච්ඡසි,
සරාගො තං න භුඤ්ජ මියමානො'පි හොජනං.
ඔවදිත්වාන සො අත්තා කත්වා දුක්ඛක්ඛයං තදා,
භත්තකිච්ච'මකා ධීරො බුද්ධසාසනසොභකො'ති.

අථ සො උපාසකො මහාගාමං ගන්ත්වා පිතරං පස්සිත්වා පිතරා ලෙ පිතරං දිස්වා කිං තාත නයා ආනිත්'නානි පුච්ඡි සො'පි අම්ම මයා කහාපණානි ආනිතානි නානි දත්වා ඉදං චිදං ච කත'නති සබ්බං තස්සා කථෙත්වා ඉදානි තං පුඤ්ඤකම්මං අනුමොදනි'නි වත්වා පත්තිං අදාසි සා'පි සොමනස්සා අනුමොදි.

තතො නිස්සන්ථෙරො අඤ්ඤථලං අරහත්තං පත්වා සමාපිඤ්ඡිතනිද්‍දා යො විහාරම'ගමාසි අථ භික්ඛූ තස්සා'කාරං දිස්වා භන්තෙ අජ්ජ තු මෙහි මඤ්ඤං වා ඵලං වා අඩා ලද්ධං භවිස්සති මඤ්ඤෙ'නි ආහංසු ථෙරා ආවුසො අසුක ගාමවාසී අසුකො නාමෙ'කො උපාසකො අජ්ජ මෙ ඉදං චි'දං ච අකාසි තෙන'මහි අජ්ජ ඤාතිඤා අන්තං ගතො'නි සබ්බං විත්ථාරෙන කථෙත්වා යදු'හං පරිනිබ්බායිස්සාමි තදු මෙ නිපන්නකුටාගාරං අඤ්ඤදඟි උළුහන්තෙගි න උළුහතු යදු සො ආගන්ත්වා උළුහෙය්‍ය තදු උළුහතු'නි වත්වා පරිනිබ්බාණසමයෙපි තථෙ'ව අධිට්ඨාය පරිනිබ්බායි-අථස්ස ආදාහනකිච්චං කරිස්සාමා'නි මනුස්සා මහන්තං පූජාවිධානං කත්වා කුටාගාරං සජෙත්වා ථෙරං තත්ථ නිපජ්ජාපෙත්වා උක්ඛිපන්තා ඨපිතට්ඨානතො චාලෙතුම්පි නා'සක්ඛිංසු අථ සත විසත තිසත චතුසත පඤ්චසතාපි මනුස්සා තං උක්ඛිපිතුං නා'සක්ඛිංසු-අථ තෙ තං පවත්තිං කාකවණ්ණතිස්සමහාරාජස්ස ආරොචෙසුං රාජා'පි සෙනඟ පරිවාරෙත්වා තතො ආගන්ත්වා වායාම-

කාරොන්නෝ'පි වාලෙතුං නා'සක්ඛි තතො රාජා භික්ඛුසඞ්ඝං උපස ඞ්කමිත්වා කාරණං පුච්ඡි භික්ඛු තමත්ථං ආරොචෙසුං රාජා තං සුත්වා උපාසකං පක්කොසාපෙත්වා කුටාගාරං ගණ්හාහි,ති ආහ තෙන ග න්ත්වා කුටාගාරකණ්ණෙ හත්ථෙන ථුඤ්චමත්තෙ'ව ආකාසං උප්පතිත්වා ආළාහනඤ්චනං අගමාසි අථ මනුස්සා ච රාජා ච තං අච්ඡරියං දිස්වා අවෙච්චප්පසන්නා තස්ස මහාසම්පත්තිං දත්වා තෙන නිවුත්ථගාමං තස්සෙ'ව භත්තගාමං කත්වා අදංසු—

තතො පභාය තං ගාමං නකුලකණ්ණිකා'ති පාකටං අහොසි තතො පභාය උපාසකො බහූනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තී'ති.

එව'ම්පි සත්තා භවාභොගසම්පදං ලභන්ති දුනෙන පරිත්තකෙන, තුම්හෙ'පි දුනෙ අප්පමත්තා සීලසඤ්ඤමෙ අත්තකංනිමෙසෙථපඤාථනිබ්බුතිං'ති.

භාකුලස්ස වත්ථුං ඨිතං.

අම්බාමච්චස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

සීහලදීපෙ රාජරට්ඨෙ චූලනාගනාමඛණ්ඩාවාරෙ වෙණ්ඩගාමෙ නාමෙ'කො ඉස්සරෙ අහොසි තස්ස එකො පුත්තො අම්බාමච්චො නාම අඩ්ඩො මහඩ්ඩනො තත්ථ විහරති තදා තස්මිං ජනපදෙ දුබ්බුට්ඨිතො න සස්සං නිප්පජ්ජි වනං දඩ්ඩං මිය මිලාතං වාපිසොඞ්ඩොකඛරණ්ණාදිසු උදකං පරිඛීණනං දිපදචතුප්පදා පිපාසාභිභූතා මහාදුක්ඛං අනුභවන්ති සත්තෙ න නිප්පඨ්නෙන සබ්බං ජනපදං දුබ්භික්ඛං අහොසි මනුස්සා භික්ඛං චරිත්වා දුක්කෙන ආහාරං ලභන්ති තස්සා'ව්වස්සා'පි ගෙහෙ ධඤ්ඤං පරික්ඛීණං අහොසි සො අත්තනො දාසකම්මකරෙ ආමන්තෙත්වා තුම්හෙ මලඤ ගන්ත්වා හද්දිසිහිවෙරාදිහබං ගහෙත්වා තත්ථ තත්ථ වරන්නා විහිසාලිආදිනි ආහරථා'ති පෙසෙසි අථ නෙ මනුස්සා චිරායන්තෙ ගෙහං පරිසොධාපෙත්වා එකං තණ්ඩුලනාලිමත්තං දිස්වා පචාපෙත්වා භුඤ්ජිතුං නිසීදිංසු තදා රත්තියං විහාරෙ නලඛඩ පධානෙ වසන්තා චූලපිණ්ඩපාතිකත්තාභත්ථෙරා සුපාරුතෙ පිණ්ඩාය තස්ස ගාමං පවිසිත්වා යථා ඨිතෙන පත්තෙන නික්ඛම්ම අම්බවාටෙ රං දිස්වා කම්පමානහදයෙ විත්තෙසි.

තථාහි,

සංසාරෙ සංසරන්තෙ න මෙ මෙ තත්ථ භවාභවෙ,
අඩ්ඩනෙ අන්නපානස්ස කාලනියමො න විජ්ජති.
නිරවජ්ජභවෙ ජාතො ජිඝච්ඡාපරිපීළිතො,
පුරෙ අලඛ්ධා ඝසනං නිත්තක්ඛං මහනිං බුදං.
බහූනි වස්සූපගානි පච්චමානො අවීචියං,
ඝාසනත්ථං අලත්ථා'ම්හි සිත්ථමත්ත'ම්පි හොජනං.

අඡීවමවමාවසෙසානං ඛාදනත්තානං බුද්ධුනල්ලා,
පිපාසිතානං පෙතානං ලබ්භතෝ කිණත්තු භොජනං.
බුද්ධනතර'මපි යෙ පෙතා අලද්ධනතා පිපාසිතා,
ජීවන්තී හි අහෝ පෙසං දුක්ඛිකා කා උපමා සියා.
විච්ඡඩ්ඩිතං නිද්ධූපිතං විජානානං මි යං මලං,
යො ලභිස්සති පෙතෝ සෝ මහාපුඤ්ඤතූ'ති වුච්චති.
අදන්තාන දූරෙ කිච්චි දානං යාචකජන්තුනං,
උදිකබිමානෙ භුත්තස්ස ලභනෙ කිණත්තු භොජනං.
ඉදන්'ජ්ජ මයා ලද්ධං පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං අනුත්තරං,
භොජන'මපි ච මෙ අජ්ජි ධම්මෙනුප්පාදිතං ඉදං.
සුඛෙත්තෙ ඇජ්ජ රොපෙමි බිජම්'න්‍යා'මපි සාධුකං,
තං මෙ භවති දීඝං නිධානය ච සුඛාය චා'ති.

සෝ කිරෙ'වං චින්තෙත්වා ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා පවජනිතෙන වන්දිත්වා අත්තනෙ පුරතෝ ඨපිතං සබ්බජනං භත්තං පතෙ ආකිරිත්වා ථෙරස්ස අදාසි ථෙරෝ තස්ස පසන්නාකාරං දිස්වා අජ්ජෙ'ස පසන්නෙනා දානෙන තස්ස අතිරෙකාහාරං පසාදං මයා ජනෙතුං වට්ටතී'ති චින්තෙත්වා භත්තං ගහෙත්වා වනං පවිට්ඨෝ එකස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසිදිත්වා විපස්සනාපුබ්බඞ්ගමා අරහත්තඵලං පත්වා භත්තං භුඤ්ජි.

ගාථාහි.

අහෝ සප්පුරිසා ධීරා බුද්ධපුත්තා ගුණාකරා,
පරහෙ පවිපජ්ජන්ති කතඤ්ඤූ කතවෙදිනෝ'හි.

තතෝ අමච්චෝ දානං දත්වා ගෙහමා'ගච්ඡි පොක්ඛරණිතීරෙ නිසීදිත්වා බුදනිමිත්තිතෝ හරියං ආහ හදෙ අතිත්තතෝ'මහි උක්කලිං ඔලොකෙහි'නි සා තුච්ඡභාජනභාවං ඤත්වා 'නත්ථි වවනං න නිසීදිස්සාමි'නි ගන්ත්වා උක්කලිං වීචරි සුමනමකුලරාසිම්'ව භාජනං පූරෙත්වා භත්තං අඤ්ඤි අථ සා සොමනස්සා උළෙහි සාමි ථෙරස්ස දිනභාවෙ ච්පාකං අජ්ජෙ'ව නො ලබ්ධා භත්තභාජනං පරිපුණ්ණං භුඤ්ජ සාමි'නි වත්වා නිසීදාපෙත්වා තං භත්තං හොජෙසි තාය පන කථවත්තුනා ගහිතගහිතඤාණං පරිපූරති සා තං අච්ඡරිය'මපි සම්භාවෙසි අථ නෙ ජයම්පතිකා සකලගාමවාසිනො ආනෙත්වා භත්තං හොජෙසුං භත්තං න ඛීයතෙ'ව අථ සම්පත්තසම්පත්තෙ හොජෙත්වා අථ'ස්සා දානෙතුඛා තස්මිං ගාමෙ අධිවත්ථදෙවතා තස්ස දුසමනුස්සා ච්ත්ත බඳුන් සකටෙහි ච්හයෙ ආහරිත්වා තස්ස කොඨාගාරෙ පූරෙසුං අථ'ස්ස ගෙ භවංසෙ වසනක දෙවතා'පි තස්ස තුසිතවිමානා අවිදූරෙ ආකාසෙ විමානං මාපෙසුං අථ සා තත්ථ වසන්තී මහන්තං සාලිඛාරං අබෙබාච්ඡිණ්ණං පවත්තෙසි තදා තස්මිං ජනපදෙ මනුස්සා භත්තබිජානි ගහෙත්වා සබ්බෙපි ජානා සොතෙ පඤ්ඤාය දානානිසංසස්ස පච්චක්ඛතං දිස්වා බහුං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා සහරියෝ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසු.

ඝණ්ඨිං පිසුණෝ සුවිදූනවාගණං ආරුය්හ එවං නිදිවං පයාති,
ධාරෙය්‍ය වෙ සීලමයාතපත්තං නිබ්බාණරජ්ජේ ස පතිට්ඨහෙය්‍ය'නි.
අම්බාමඩ්ඩස්ස වත්ථුං සත්තමං.

වානරස්ස වත්ථුම්හි අයමා'නුපුබ්බි කථා.

සීහළදීපෙ කිර දකඛිණවලයෙ චිල්ලනාමෙකෝ ගාමෝ අහොසි තත්ථ'ඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ වාසං කපෙපනෙනා මඤ්ච පරියෙසිත්වා පාණිනිපාතං කත්වා ජීවනෙනා හරියාය සඞ්ගාසං කපෙපසි අථෙකදිවසං සෝ රථපාසාණවනෙ මඤ්චආදීනි පරියෙසමානෝ තත්ථ තත්ථ විචරනෙනා ඵලහරිතෙ එකස්මිං රුක්ඛෙ වානරසංචාරිකං දිස්වා රුක්ඛං ආරුය්හ එකස්මිං ඵිටපෙ පාසං ඔඩ්ඩෙත්වා පක්කාමි අථෙ'කෝ මිත්තාවකෝ තත්ථ තත්ථ ගොචරං පරියෙසමානෝ ඵලවනනං තං රුක්ඛං ආරුය්හ ඵලාඵලානි ඛාදනෙනා තස්මිං පාසෙ පාදෙන බජ්ඣි. අථ සෝ පුරියෝ තත්ථ තත්ථ පාසෙ ඔලොකෙනෙනා පාසෙ බධං වානරං දිස්වා මහා මෙ වානරෝ බධෙ'හි තුණ්ඩෙ ඛනුං ආරොපෙත්වා තික්ඛිත්වා න දුබ්බලං කත්වා රුක්ඛම්හිරුය්හ තං ගණ්හිස්සාමී'නි තස්ස සමීපං ගන්ත්වා ඵිටපතොං පරිගලිත්වා පති තං දිස්වා වානරෝ මා ඉමි ධරනෙන එසෝ මරතූ'ති සපපුරිසගුණං පුරෙචාරිකං කත්වා තස්ස චුළාය ගහෙත්වා ආහඩ්ඩනෙනා උක්කිපිත්වා ඛණ්ඩෙ පතිට්ඨාපෙත්වා නිසිදුපෙසි නනොං සෝ අකතපුඤ්ඤතාය මිත්තදුබ්භී අසපපුරිසෝ ථොකං ඵිවසෙ ඔසක්කිත්වා ලඞ්ඝිත්වා තථා විධං පාණදදං සපපුරිසං මාරෙත්වා මංස'මාදාය ගෙහං ග'ච්ඡි සබ්බං තං පවත්තිං භරියාය කථෙසි සා තං සුත්වා අහො භාරියං නයා කතකම්මං යෙ හොසනෙනා මිත්තානං දුබ්භෙති නනං ඵිනාසෙති කාමං සෝ ඉධ ලොකෙ කායවිතනසුඛං න ලභති පරලොකෙ වතුසු අපායෙසු මහනනං දුක්ඛං අනුභවති'ති ආහ.

ත'මෙව්ඣං පකාසෙතුං භාථාසෝ භවතති.

නාඤ්ඤතෝ'ති ඵරං හොති ඔඤ්ඤාදෙ'ව පිදිතෝ,
අපච්චාසපපතෝ සෝ හොති යෝ නරෝ අකතඤ්ඤුකෝ.
මාතාපිතූනන'මපි ඵරං සවෙ සෝ උපසපපති,
ඩී'නි තං පටිසෙධෙනති යෝ නරෝ අකතඤ්ඤුකෝ.
ථෙනාදිනා'පරාධානි ලොකවජ්ජානි නෙකධා,
ත්සෙ'ව රුහනෙ දෙසං යෝ නරෝ අකතඤ්ඤුකෝ.
රාජවොරාරිදහන-සීහව්‍යාලාදිජං භයං,
තාසෙ'ව සබ්බදා හොති යෝ නරෝ අකතඤ්ඤුකෝ.
හත්ථපාදාදිඡෙජ්ජං ච කණ්ණනාසාදික'ම්පි ච,
නොකවධානි පපොනි යෝ නරෝ අකතඤ්ඤුකෝ.

කායසුඛං චිත්තසුඛං අත්තදත්ථං වා තාදිසං සුඛං.
න හොති සුපිනෙනා'පි යො නරෝ අකතාකුසලෙකා.
අවණ්ණා ච අකිත්ති ච අයසෝ ච'ස්ස විනස්සති.
පාපෝ'නි නාකතෝ හොති යෝ නරෝ අකතාකුසලෙකෝ.
චන්දලෝ'ව පියාචෝව කාලෝ'ව සුනඛෝ විය,
සබ්බ නං අවමඤ්ඤතී යෝ නරෝ අකතාකුසලෙකෝ.
අවීචියං ච යං දුක්ඛං යං දුක්ඛං තිරියගතෙ,
පෙතලොකෙසු යං දුක්ඛං තථෝ'සුරකායිකෙ,
සෝ භාගී සබ්බදුක්ඛස්ස යෝ නරෝ අකතාකුසලෙකෝ'නි.

එවං ච පන වත්වා යෝ හෝ පාපෙන සඬිං පරිවජ්ජති තස්ස පාප මා'ගච්ඡතීති' වත්වා න මෙ භයා පාපෙන සඬිං සමාගමෝ හොතූ'ති තතෝ ච නික්ඛමිත්වා භික්ඛූනුපස්සයං ගන්ත්වා පබ්බජිත්වා උපසම්ප නනා විපස්සිත්වා නවිරෙනෙ'ව කාලෙන අරහත්තං පාපුණි අථස්ස සාමිකෝ'පි මයා අකතත්තබ්බං කත'න්නි විත්තෙත්වා ලද්ධිමෙව පනි ඛිතෝ සංවෙගපපත්තෝ විහාරං ගන්ත්වා පබ්බජි යාචිත්වා ලද්ධ පබ්බ ජ්ජූපසම්පදෙ ඝටෙන්තෝ වායමන්තෝ න විරෙනෙ'ව කාලෙන අර හත්තං පාපුණි'නි.

කරොථ මා මිත්තදුභිං කදාචි කතඤ්ඤුභාවං හොථ කතං සරාථ,
සඝාවහං භො කුසලං කරොථ අනින්දිතා හොථ අනාගතෙසු.

වානරඤ්ඤ වත්ථුං අට්ඨමං.

ජයම්පතිකානං වත්ථුම්හි අයමා'නුපුබ්බි කථා.

සීහළදීපෙ රුවකවිහිනාමෙ'කෝ ගාමෝ අහොසි තත්ථ මහාථෙර වසම්පන්නානි පඤ්චකුලසතානි වසන්ති සබ්බෙ ච තෙ මහාසඬ්ඝා වත්ථු ත්තයසරණපරායණා අහෙසුං-තස්සා'විදූරෙ රුවකවිහි නාම නෙක විහාරසහස්සපතිමණ්ඩිතං ආරාමං අහොසි තත්ථ පවපඤ්චසහස්සාධි කා වෙසත්තසහස්සමත්තා භික්ඛූ වසන්ති තානි පන පවසතකුලානි පචෙවකං පවසතපවසතගිකිල්ලි නිමන්තෙත්වා සත්තාහං මහාදානං පව තෙන්නති අථා'පරසමිං සමයෙ ලඞ්කා දුස්සස්සා අහොසි දුබ්භික්ඛා තදා නිදාඝසුරියෙන සබ්බනදීකන්දරොඛතලාකාදයෝ සුස්සිංසු වනගහණං මිලාතං සීනපණ්ණං අහොසි සබ්බෙ ම්නුස්සකර ම්හාද යෝ ඝමාභිහතත්තා පිපාසාභිභූතා විවරන්ති මනුස්සා ජීවිතක්ඛයෙන පීඩිතා දුන්නෙන ජීවන්ති තදා තානි පවසතකුලානි පකතිනියාමෙන දානං දතුම'සඤ්ඤාහුත්වා අනුක්කමෙන දානං පරිහාපෙත්වා එකෙක කුලං එකෙක භික්ඛූ'නි එවං පවත්තකුලසතානි පවසතනික්ඛූ නිමන්තෙ ත්වා දානං දෙන්ති තදා තත්ථෙ'කා දුග්ගතමනුස්සා අත්තනෝ හරි

සංඝ සඞ්. බිල පොක්ඛරණියා පලාල. චාලෙනෙතා දුක්ඛින කසි රෙන ජීවනි තදු සෝ ගාමවාසිකෙ මනුස්සෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දානං දෙ නෙත දිසවා සයම්පි දානං දාතුකාමෝ හරියං ආමන්තෙත්වා තාය ස ඞ්ං මන්තෙතෙනා එවමා'හ.

නා'කම්ම කුසලං බලු හොති පුබ්බෙ ඉදානි තසමා අත්ථිත්‍රගහතම්ම,
න කුච්ඡිපූරං මධුරන්නපානං ලභාම පුබ්බෙසු අදිත්තභාවා.
සීතෙසු ඇවිසු අදනි හත්තා මවෙත්‍රකුත්‍රස්ස නරස්සු'දානි,
න කුච්ඡි පූරං මධුරන්නපානලාභෙ නහාතෙ පඨවිව දූරෙ.
ඉතෙ වි'තෙ සිඛ්ඛිතපුලකන්තං සාලුකමණ්ඩං ච කිලිඤමෙකං,
නවාසනං ආසි අහෝ අතීතෙ අදිත්තනවඵස්ස කුතෙ ඉ වත්ථං.
හැතිගවාස්සාමහිසාදිනාභාලාකුලාන'ඉහ කුලාන'ඔරොඛි,
දිනා අනාථා කපණා වරාකා නමා'සි පුබ්බෙ කතපාපකත්තා.
සයනනි නානාසයනෙ අලඞ්කතෙ මාලාදිනානාසුභගාඛවාසිතෙ,
සක්කාචව පුසෙඤ්ඤපවිත්තාමහාජනා අපුඤ්ඤතා සෙමණා සඅමෙහ.
අකාසි පුඤ්ඤනි මයම්පි'දානි කරොම කිං ආයතිජාතිහෙතුං,
ලුබ'ම්පිඅපප'නනිඅවිත්තතයිවානිධෙමසඞ්ඝ බලුදෙය්‍යඛම්ම'නනි

එවං තෙන වුත්තෙ සාසාධු'හි සම්පටිච්ඡිතා වෙ ජනා තඤ්ඤ තඤ්ඤ තඩ්ඩුලෙ උරියෙසිත්වා ගහතං සට්ඨාදෙත්වා මිස්සකපණ්ණසූපෙන සඞ්ං හත්තං ගහෙත්වා භික්ඛනං භුඤ්ඤනඤානං ගන්ත්වා අත්තනෝ දුග්ගත භාවෙන පිලාතිකෙන හිරිකොපීනපටිච්ඡාදෙතුම'සක්කොනතා භු ඤ්ඤානං භික්ඛූනං පරිවිසිතුම'සක්කොනත්තා තෙසං දස්සනඤානෙ අඤ්ඤු තතෝ තෙසු සඞ්ඝත්ථෙරෝ පහීනභවබන්ධනෝ වීතරාගෝ අ හොසි සෝ නථා ඊතෙ ජයම්පතිකෙ දිසවා කරුණාපුරිතමානසෝ තෙසං හත්තස්ස ගණ්හණකාරං දස්සෙසි තෙ ථෙරස්සාභිප්පායං ඤ ත්වා ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා හත්තං පත්තෙ ආකිරිංසු ථෙරෝ ථොකං හරෙත්වා පත්තං පිධෙසි තතෝ තෙ අවසෙසභික්ඛූන'ම්පි ප ත්තෙසු ථොකථොකං ආකිරිත්වා භික්ඛූනං වඩ්ඪිත්වා එවං පඨනං පට්ඨපෙසුං.

ඉතෝ චුතා නෝ උභයෝ ජයම්පතී ජයම්පතිත්තං අභිනාසයන්තා,
එකඤ්ච ජායෙමු පියා මනාපා භෙස්සාම රූපෙන පසඞ්ගරූපා.
දිසායුකා වණ්ණවන්තා යසස්සී භෙස්සාම භොගී ච විසුඛසඛා,
මෙත්තෙය්‍යනාථං චතුපච්චයෙහිතප්පවකස්සාමහවස්සඅනන්'නනි.

එවං පණිධානං කත්වා පඤ්ඤාමංසු භික්ඛූ'පි තෙසං අනුග්ගහත්ථාය තං අමතං විය පරිභුඤ්ජු තතෝ තඤ්ඤ සන්නිපතිතා උපාසකොපාසි කජනා අහෝ අච්ඡරියං කතං භික්ඛූහි ඉමං කිලිනභොජනං භුඤ්ජ නෙතනි'හි සාධුකාරං පවත්තෙනතා සොමනස්සා අහෙසුං අථ තෙ ජයම්පතිකා තඤ්ඤ යාවතායුකං ඨත්වා තතෝ චුතා ඉමිසම්ංතෙ'ව ලු

ඕකාදිපෙ උදුම්බරගිරිතො පභිසෙ එකං සහසෙලපබ්බතං තදු'පනි
ස්සාය පබ්බතඤ්ඤදෙවතා ගුහාවා නිබ්බත්තිංසු තෙසං පුඤ්ඤානුභාවෙ
න නානාරතනසමුජ්ජලං තෙකඤ්ඤමිසමාකිණ්ණං උය්‍යානපොක්ඛර
ණිපතිවෙඨිතං මහන්තං පාසාදං නිබ්බත්තති තත්‍ර තෙ නානාවිධ හෙ
රිතුරියන දෙවී නච්චිගීතාදීහි ච මොදන්තා නෙකදෙවතාසහස්සපරි
වුතා දෙවිස්සරියං අනුභවන්ති තස්මිං කාලෙ දිසාපක්ඛිනෙතා සත්ත
ඛීණාසවා පබ්බතපාදෙන ගච්ඡන්ති අථ ජයම්පතිකා තෙ හික්ඛූ දි
ස්වා අම්හාකං යසදායකා පුඤ්ඤක්ඛෙත්තානුභූතා එතෙ ජීනසාවකා'ති
ඤාතසොමනස්සා තෙසං සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා තත්‍ර සකටවක්ඛ
චාරං මාපෙත්වා තත්‍ර මහන්තං දිබ්බමධුපං මාපෙත්වා තෙ තත්‍ර නිසී
දාපෙත්වා දිබ්බඛජ්ජභොජ්ජෙහි සන්තප්පෙත්වා පරිභුඤ්ජිත්වා දිබ්බතතහා
වං මාපෙත්වා දිබ්බාභරණභූසිතා අසංඛ්‍යා නච්චඉත්ථියො තෙ
සං දිබ්බසම්පත්තිං දිස්වා සෙන එතෙ පුඤ්ඤකම්මෙන ඉමං සම්පත්තිං
පටිලභිංසු තං නෙද'නි සුවිඤ්ඤාම'හි විනෙත්වා එවමා'හ.

සුවිඤ්ඤං'හං ජම්පතිකෙ ජලන්තෙ අකත්‍ථ කිං පුඤ්ඤම'හිකාලෙ
තං මෙ පියාවික්ඛ රසුතුකාමෙ දුනාදිනං කස්ස අයං විපාකො'ති.

අථ නෙ ආහංසු.

අහුම්හා පුබ්බෙ කපණා වරාකා අදම්හ සඞ්ඝස්ස කදන්නභත්තං,
සඞ්ඝස්ස තං දුනවරං හදන්තෙ අකාසි නොද'නි මහාවිහුනී.
තදු පරිහාරා ච අදම්හ දුනා තථාපි තංහොති කදන්නභත්තං,
සඞ්ඝස්ස දුනෙ සුපතිට්ඨිතත්තා තස්සෙ'දිසං ආසි ඵලං හදන්තෙ'නි.

තං සුත්වා ථෙරෝ තුම්හෙ හො මාරිසා ඉමං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභ
වන්තා කිත්තකං කාලං එත්ථ වසථා'ති සුවිඤ්ඤොා ආහ.

පුච්ඡාම් නුම්හෙ වසභං ඉධේ'වං වදෙථ භික්ඛාචනකො නු ආයු,
සුඛෙ සිනානං භියමේ'ව අත්තනං චිරං වසිස්සන්තු අපාපකම්මා.

අථස්ස ආයුං කථාපයමානා ඒවමාහංසු.

භියෙ‍්‍යා සුඛං එත්'නුභුයමානා අනන්තරායෙ'න්ත වසාම යාව,
මෙත්තෙය්‍යනාථස්ස ජිනස්ස පත්තිං ඉච්ඡන්තා චුතා කෙතුමතිං ගමාම.

අඤ්ඤෙ කුලෙ පූජිතලොකසම්මතෙ ජාතා තනො නස්ස ජිනස්සධම්මං
සුත්වාන දත්වාන සහාවකස්ස අනූපමං උත්තමදුනමෙ'ඝහං.

පබ්බජ්ජ සබ්බඤ්ඤු සුපාකටා නො පූරෙත්වා සිලං පරිපත්තිසාරං,
නදු කරිස්සාමිජිනස්ස සාසනෙ භවස්ස අන්තං මුනිනො සකාසෙ'නි.

ආදිනා නයෙන අත්තනො ආයුපමාණං කථෙත්වා තං සුත්වා තෙ
භික්ඛූසඤ්ඤාතුඤ්ඤා තමත්ථං ජනකායෙ පකාසෙසුං තං සුත්වා බහුජනා පු
ඤ්ඤඤ්ඤකම්මානි කත්වා සග්ගපරායණා අහෙසුං'හති.

ආරුයහදුනමවයනාවම'නුනපයසුඤඩාලකාරසහිතංගුණහඩුණාණං
සංසාරපාපදුරිතාකරසාගරස්ස පාරං පයන්ති සුජනා න විරෙන එවං.
ඉමෙමපතිකා නං වත්ථුං නිට්ඨිතං.

රුකඛදෙවතාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

එකසමිං සමයෙ ලඹකාදීපෙ බ්‍රාහ්මණාතියං නාම ශාකඨකං චාදය සංවච්ඡරං අඛාසි එත්තනාරෙ මඳ්‍රුයඃ ශාකඨකභයෙන උපදුතා යෙ භුයෙන කාලං කරිංසු යෙ ච ජීවනති අතිචම්මාවසෙසා අපපලොභි තමංසා අතිසඛිලිකමත්තා අපපනහාරාභොජනා පියාවා ඵිය දූ කෙඛන කසිරෙන යාපෙන්ති නඛ රුකඛපිඨිභාමෙ පඛියතානි කුලා නි පුඛෙඛ දයකා දුභපතිනොපි ශාකභයෙන දුනං දුතුම'සඛෙනා නෙනා දුනං පඛිහිදිංසු තදා තස්ෙ'කඛමං භූලෙ මනුස්සා එයනඛු ලනාලිං ගොපෙත්වා තං පිලොතිකාය බඛිඛා උණෙහාදකෙ පකඛිපි ත්වා තඛුලොදකං පිවිත්වා පුන තඛුලං ආහරිපෙත්වා භාජ නෙ පකඛිපිත්වා චොරභයෙන භූමියං ගණ්හිත්වා ඛනෙති එවමෙවං ජී විකං කපෙපෙන්ති තදා එකො ඛිණාසවො සුනිවත්ථෝ සුපාරුතෝ තං ගාමං පිණ්ඩාය පවිසිත්වා යථාඛොතෙන පතෙතන පරිනිවත්තති තෙ ත ථා ගවඡන්තං ථෙරං දිස්වා යඛෙඛ එකවිඡසු පුඛෙඛ අද්දනනභාවෙන නො ඉමං දුඛහිකඛභයං දුකඛං අනුභවිඡ්‍ය යන්නූන මයං ඉමං තඛු ලං නිස්සාය තථාවිධං දුකඛං නා'නුභවිස්සාමා'ති විඤ්ඤාවා තස්ස භත්තෝ පත්තං ගහෙත්වා තෙන තඛුලෙන භත්තං පචිත්වා පතෙත පකඛිපිත්වා ථෙරස්ස අදංසු අථ තෙසං සඛාඛලෙන උකඛලි භතෙන න පරිපුණ්ණා අහොසි තෙ තං අඛිභූතා දිස්වා අය්‍යස්ස දිනභදුනෙ විපාකො අජ්ජ'ව නො දිඨෙ'නි සොමනස්සජාතා මහාජනං සඤාපෙත්වා තෙ භත්තං හොජෙත්වා පච්ඡා සයං භුඤ්ජු භත්තස්ස ග හිතඛානං සූරතෝ'ව තතෝ පඨාය තෙ සම්පත්තමහාජනස්ස දානං දෙනෙතා ආයුපරිසෙසානෙ දෙවලොකෙ නිබබත්තිංසු තතෝ ථෙ රෝ භත්තං ගහෙත්වා තදෙවගාමස්ස අනෙතා තළාකෙ මහඉඤ්ඡඛාරු ණරුකඛමූල'මුපසඛ්කමම නිසිනෙනා භත්තං භුඤ්ජුම'රභි තස්මිං ප න රුකෙඛ නිබබත්තෙතා එකා දෙවධුතෙතා ආහාරෙන කිලන්තෙතා භු ඤමානං ථෙරං දිස්වා අත්තානං විඤ්ඤාපෙත්වා මහල්ලකවෙසෙන තස්ස සම්පෙ අඛාසි ථෙරෝ අනාවජ්ජිත්වා'ව භුඤ්ජි දෙවධුතෙතා තෙන ච රිමාලොලං ඨපෙත්වා භුඤ්ඡාකාලෙ උකඛාසෙත්වා අත්තානං ඛිතභා වං ඤාපෙසි ථෙරා භං දිස්වා විපටිසාරී භූත්වා තං වරිමං භත්ත පිඩං තස්ස හත්ථෙ ඨපෙසි තතෝ සෝ භත්තපිඨං ගහෙත්වා විතෙතස් ඉතෝ කිර මයා පුඛෙඛ සමණබ්‍රාහ්මණානං වා කපණඛ්ඛිකානං වා අ ත්තමසෝ කාකසුනඛාදීන'මපි ආහාරං අදිභනපුඛඛං භවිස්සති සෝ

නෝ'වා'හං දෙවෝ භුවා'පි හත්තං න ලභාමි භඤ්ඤං ඉමං හත්තපිඩං පේරසෙ'ව දසසාමි තං මෙ භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය චා'හි එවං ච පන චින්තෙත්වා හත්තපිඩෙ ආසං පහාය පේරමූ'පස ඞ්කමම සාමි දුසස්ස වෝ අලං ඉධ ලොකෙන සඟහං පරලොකෙන සඟහං කරොථා'හි චින්ා භාස්ස පත්තෙ ඔහිරි අථ'ස්ස හත්තපිඩං පතෙන පතිනමන්තෙයෙ'ව අඞ්චාරිසු දිබ්බම්සං හොජනං උපපජ්ජි පේරො හත්තං භුජ්ජිත්වා යථාඣානමේ'ව අගමාසි තතො දෙවපුත්තෙනා තං දිබ්බභාජනං දිස්වා තුසිං පවෙදෙසි එතම'ත්ථමේ'ව දස්සෙතුං ගාථා යො භවත්ති.

සුලබා වින'යං ජාහි සුපපභාසජ්ජිවාසරං,
යො අදාසිම'ජ්ජ මාහො තස්ස මෙ සුගතොරසං.
යම්'හං අද්දසං භික්ඛුං පවිපත්තනිපරායනං,
ආහුණෙය්‍යං පාහුණෙය්‍යං තස්ස'ජ්ජ මම මඟලං.
යස්ස දිනානං යස්ස සිඛං යථාකොක්කතාමිහි රොපිතං,
අඤ්ඤාභං ඵලං හොති සො'ජ්ජ දිසො මයා මුනි.
අදිනනත්තනා පුරෙ දානං සමණබ්‍රාහ්මණාචකෙ,
දෙවභූතස්ස මයහ'ම්පි න ලභිස්සති තථාවිධං.
අජ්ජ යෙන මමං දිනානං ආලොපං චරිම'පප'ගං,
තස්සෙ'වදාසි, සො භූමී මමා'නුභහවබ්බියා.
අජ්ජෙ'ව දානං දත්වාන දක්ඛිණෙය්‍යඅනුත්තරෙ,
ඵලං ලභො'සිම අජ්ජෙ'ව අහො ඛෙත්තමහන්තතා.
අකාලිකො'නි යං ආහු සුගතො සුගතොරසං,
තදඤ්ඤෙ අජ්ජ මෙ දිට්ඨො ඵලං සච්ඡිකතො පුන.
සබ්බජනං සොපකරණං සුඛනනං සාධුමකඛයං,
අඤ්ඤාවි පාතුභූතං අහො දානඵලං අහො'නි.

එවං ච පන වත්වා දෙවපුත්තෙනා ආගතාගතානං දානං දෙන්නෙනා එස්ස විභාසි—

යො සිලවන්තමගියං සුවි පුඤ්ඤභූතං සඩ්ඛලවාළවලයෙ සුවිදූනබිජං,
රොපෙති සො ජනිතකපපමහාදුම්ඤ්ඤෙ සඟහාපවගහවිපුලං ලභතෙ ඵල'මෙඝා.

දෙවිපුත්තස්ස වත්ථුං දසමං

ගිලානවගෙගා නවමො.

චූලගලලවත්ථුමහි අයමානුපුබ්බි කථා.

ලඞ්කායං ජජ්ජරනදියා සමීපෙ චූලනලලකවිහාරං නාම මහන්තං විහාරං අහොසි තං අනෙකභික්ඛුසතෙහි ච සඩ්ඝනෙහි ච යාකිණණං අහොසි තස්මි'කා උපාසකා සඩ්ඝසමපනෙනාරතනත්තා

දේවමහකෝ සෝ ආසනසාලං සුවිභත්තං කාරාපෙත්වා විතානාදීහි සම
ලඞ්කරිත්වා පානීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙත්වා ආසනානි පඤ්ඤ
පෙත්වා දන්තකට්ඨාදිං ආහරිත්වා උපට්ඨාපෙත්වා හිලානානං උණ්හොදකං සී
තොදකං උපට්ඨාපෙත්වා පදීපපාදබ්භඤ්ජනාදිතෙලං උපට්ඨාපෙත්වා හිලානා
නං හෙසජ්ජයාගුආදීනි උපට්ඨාපෙත්වා තඤ්ච සමයෙ මලිඤ්ඣභාදෙව
ථේරෝ වෙරඤ්ජාරෙ පටිවසන්ති පධානඤ්චරඤ්ච බහුනෝ ජනස්ස
හිත සුඛං ආවහන්තෝ තත්‍රේවං වසන්තස්ස ථේරස්ස එකදිවසං ර
ත්තිභාගෙ උදරෙ වාතෝ චලි තස්ස කිර පුබ්බ එකාදසයාගු පිතකා
ලෙ සෝ ආබාධෝ උපඤ්ඤමනි එකාදසහි ඔසධෙහි පරිනිට්ඨිතා යාගු
එකාදසයාගු නාම තතෝ ථේරෝ තං ඤත්වා ලභිස්සාමි'ති දිබ්බව
කඤ්ඤා ඔලොකෙන්තා චූළගල්ලගාමිකස්ස උපාසකස්ස සන්තිකා
තං හෙසජ්ජං ලභිස්සති'ති දිස්වා පාතොව වුට්ඨාය සරීරපටිජග්ගනං
කත්වා වෙනියගණ්ඨිබොධියගණ්ඩිසු වත්තං පට්පාදෙත්වා පත්තචීවරමා
දාය ආකාසං උල්ලඞ්ඝිත්වා ගාමවාරෙ ඔතරිත්වා චීවරකෙඛත්තෙ සීතෙ
සුපටිච්ඡන්නභූමිං චීවරං පාරුපිත්වා පත්තහමා'දාය අන්තොගාමං පවිසිත්වා
සරපටිපාටියා නිච්චකෙන්තා ගන්ත්වා ආසනසාලං පාවිසි තඤ්ච උපාස
කෝ ආසනසාලාය වත්තං කරොන්තෝ සම්පත්තං ථේරං දිස්වා ආස
නං පඤ්ඤපෙත්වා තස්ස නිසීදනස්ස ථේරස්ස පාදෙ ධොවිත්වා තෙලං
අභ්‍යඤ්ජිත්වා විජනියා විජමානෝ සමෙමාදනියං කථං කථෙන්තෝ කි
න්නු භන්තෙ භදන්තස්ස සරීරාබාධෝ පීළෙතී'ති සුත්වා ථේරෝ පුච්ඡා
සභාවං ඤත්වා තස්ස අත්තනෝ ආබාධං කථෙසි උපාසකෝ එතස්ස
ආබාධස්ස එකාදසයාගු නිත්‍යාමා'නුග්ගහාය ථොකං උපඨාරෙථ යා
වා'හං හෙසජ්ජං උපඨාරෙමි'ති ථේරෝ අධිවාසෙසි තුණ්හීභාවෙන
තතෝ සෝ තස්සම්ං ඛණෙ ගෙහං ගන්ත්වා හෙසජ්ජත්ථාය සබ්බං තං ඔ
සධභෙඛ පටියාදෙත්වා ආගම්ම ථේරස්ස සන්තිකෙ නිසීදි සම්මොදනි
යං කථං කථයමානෝ තතෝ ථේරෝ න යෝ වා සෝ වා එසෝ ස
ත්තෝ අනාගතෙ මහෙසක්ඛෝ දෙවපුත්තෝ භවිස්සති'ති ඤත්වා උ
පාසකං ආමන්තෙත්වා උපාසක යාව හෙසජ්ජං සම්පාදියති තාව තං
චනිංසභවනං ගන්ත්වා චූළාමණිචෙතියං වන්දිත්වා ආගච්ඡාමි මයා ස
ඞ්ගි එහි'ති ආහ තතෝ උපාසකෝ භන්තෙ අහං තාව චූළාමණිචෙති
යං වන්දිතු'මිච්ඡාමි නත්‍රී මෙ නාදියා ඉඞ්'ති තතෝ ථේරෙන උපාස
ක තව කෙවලං ගමනචිත්තං අත්‍රීවෙ අහං තං අත්තනෝ ආනුභා
වෙන තත්‍රී නෙස්සාමී එහි මයා සඞ්'ත්‍රී වුත්තෙ උපාසකෝ තුණ්හී
භාවෙන සම්පටිච්ඡි ථේරෝ'පි අත්තනෝ චම්මඛණ්ඩං තස්ස අඤ්ඤ ථ
පාපෙත්වා අයං මයා සඞ්ඝං ආගච්ඡතූ'ති අධිට්ඨාය ආකාසං උල්ලඞ්ඝිත්වා
නාවනිංසදෙවලොකං ගන්ත්වා චූළාමණිචෙතියස්ස සන්තරතනමණ්ඩපා

රකොඨකෙ පතිඨාපෙසි තයම්ං ඛණෙ පූරිතපාරම්යෝ වෙත්තාය්‍ය ඔබාසතෙත්තා ජ්දෙවලොකෙසු දෙවරජ්ජානං ආදිං කාවා මහතියා දෙවපරිසාය පරිවුතො මාලාගඛ්ධිපඨ්ථාදිනානාපූජාවිධානං ඝාඝා පෙසා චූළාඔඝ්ගිවෙතියං වඳිතුං ආගඩ්ඡි අථ'ස්ස පුරතො එකො දෙවපුත්තෙත්තා පුරතො ච පවිඡ්ඡතො ච උභතො ච චතුගාවුතඨානෙ ඔදාතවණ්ණවත්ථං ලංකාරපහිමණ්ඩිතෙහි ඔදාතඩ්ජපඝාක සහස්සෙහි ඛාරියමානෙහි උස්සාපිතසෙතඡත්තසෙතවජ්ජනසතසහස්සෙහි පරිවාරියමානො යස'ම්පි සෙතවණ්ණවත්ථාභරණඡඛිවිලෙපනෙහි අලඞ්කතො සෙතාසිඛ්බවයුත්තෙන සෙතරථෙ නිසිත්තෙත්තා මහන්තෙන දෙවානුභාවෙන මහතියා දෙවිස්සරියාස සමන්නාගතො ආගවජ්ඡි උපාසකො තථා ආගඩ්ඡන්තං දෙවපුත්තං දිස්වා ථෙරං පුච්ඡන්තෙත්තා එවමාහ—

සෙතමඩ්ඝා සෙතවත්ථෝ සෙතාභරණාභූසිතෝ,
සෙතඩ්ඝරාගලිත්තඩ්ඝෝ සෙතමාලාවිභූසිතෝ.
සෙතාලඞ්කාරසඤ්ඤුත්තං සෙතාසිඛ්බයොජිතං,
සෙතාසනසුපඤ්ඤත්තං සෙතමා'රුය්හ සන්දනං.
ඔභාසයං දිසා සබ්බා ආගවජ්ඡි මහායසෝ,
අථා'පි තං මහාසෙනා පරිවාරෙන්ති ඊදිසා.
සෙතාලඞ්කාරවසනා සෙතඝණ්ඩානුලෙපිනෝ,
පඝාසයා පණ්ඩරවජ්ජෙත පතාකායෝ බහේ තථා.
දෙවනා පරිවාරෙන්ති සමන්තා චතුයොජනෙ,
කිළන්ති අථ සෙලෙත්තා උල්ලඞ්ඝන්තා සමන්තතෝ.
සෙතවාවිරමුභයඤ්ච සෙතාභරණභූසිතා,
විජෙන්ති සුරකඤ්ඤායෝ දෙවදුන්දභිං මඟ්ඩිකං.
පඨ්ඨිකානි තූරියානි පඝාසා සුරසුන්දරි,
වජ්ජෙන්ති මධුරං තත්ථ වොදෙන්ති තං මනොරමං.
සත්තාසරානුගං ගීතිං තාරාදිලයසංයුතං
වාදෙන්ති නන්නියෝ තත්ථ ගායන්ති සුරසුන්දරි.
තම්බනිඛ්බාඛරා චාරුපයොධරහරා සුභා,
වියාලායතනීලක්ඛා සබ්බාවයවමණ්ඩිතා.
නච්චන්ති පුරතො තස්ස හෙරිම්බලමණ්ඩිකා,
භාවභාවරසුපෙතා මඤ්ඤුසද්දා නයඤ්ඤුයෙව.
න මෙ එතාදිසෝ සීර දිස්වා පුබ්බෙ කුදාචනං,
පුඤ්ඤා ආවිකා මෙ එසෝ ඉති පූජාසක්කරා පුරෙ'ති.

සො කිර ඉතො පුබ්බෙ ලඞ්කාදීපෙ හත්ථිකණ්ඩවිහාරාසන්නෙ කම්මාරගාමෙ එකො ගොපාලකො අහොසි සො කි'රෙකදිවසං ගොපාලදාරකෙහි සඞ්ගා ගාමෙ ගොචරං ගාහාපෙත්වා සායං ගෙහම'ග්ග ඤ්ඤාතා අනුක්කමෙන එඤ්ච සුප්පතිතං සෙතකාලවලලිගුම්බං දි

සුවා තතො මාලං ඔවිඤ්ඡිත්වා මාලාදුමං සීසෙ බන්ධිත්වා උභොකණ්ණෙසු පිලන්ධිත්වා පතොදනං ඛණ්ඩෙ කත්වා තං උභොහි හත්ථෙහි පගය්හ ගායනෙහා ගෙහං ගච්ඡති අථ සො අන්තරාමග්ගෙ එකං වම්මිකං දිස්වා සඛඛං තං මාලං ඔවුච්චිත්වා භගවන්තා මු'දිස්ස වම්මිකවන්කෙ සූජෙත්වා සම්පාවාටතො උදකං ගහෙත්වා ඔසිඤ්චිත්වා වන්දිත්වා නිලුමානො පක්කාමි අථන්තරාමග්ගෙ නිසිනෙනා එකො සපෙපාතං දිස්වා ඩසි තතො සො ආසනනඛුසලං සරහෙත්වා කාලං කත්වා ඉමස්මිං දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා එවරූපං සම්පත්තිං පටිලභි.

එවං ඵලානුභාවෙන සුඛං සාස්ස එතාදිසං සම්පත්තිං ආහ.

ලඹකාදීපමහි හො එසො ගාමෙ කම්මාරනාමකෙ,
එකො ගොපාලකො ආසි රක්ඛන්තො ගොගණං හි සො.
දිස්වා සුපුප්ඵිතං එකං වල්ලිගුම්බං මනොරමං,
සො නං තඹු'පසංකම්ම මාලමොචිත්වා පුප්ඵිතං.
පිළන්ධිත්වාන තං ගය්හ සීසෙ ච කණ්ණජාතුසු,
පූජයිත්වාන තං සබ්බං ගච්ඡං වම්මිකමුඛනි.
වන්දිත්වාන අපක්කන්තො දඩෙ ආසිපිසෙන සො,
චවිත්වා දෙවලොකම්හි ජාතො එත්ථ මනොරමෙ.
දිබ්බකාමෙහි මොදන්තා දෙවිස්සරියමණ්ඩිතා.
මහිඩ්ඪිකා ච සා ආසි පුප්ඵපූජාඉදං ඵල'න්ති.

ථෙරස්ස වචනං සුත්වා උපාසකා සොමනස්සා අහොසි.

තස්මිං අනිත්තකන්තා අථ'ඤ්ඤෙ දෙවපුත්තා තථෙව නිගාවුත්තඤ්ඤෙ පවාළවණ්ණවත්ථාලඞ්කාරපතිමණ්ඩිතෙහි පවාළවණ්ණඛජපතාකා සහස්සෙහි ධාරියමානෙහි උස්සාපිතපවාළවණ්ණකුන්තවජ්ඣතසතස හස්සෙහි ධාරියමානෙහි සය'ම්පි පවාළවණ්ණවත්ථාභරණවිලෙපනෙ හි අලඞ්කතා රත්තසිඤ්ඣ යුත්තපවාළමයරථෙ නිසිනෙනා මහන්තෙන දෙවානුභාවෙන මහතියා දෙවිඩ්ඪියා සමන්නාගතා ආගච්ඡන්ති උපාසකා තථා ආගච්ඡන්තං දෙවපුත්තං දිස්වා ථෙරං පුච්ඡන්තා එව'මාහ.

රත්තවඩ්ඪා රත්තවත්ථා රත්තාභරණභූසිතා,
රත්තඞ්ගරාගලිත්තඞ්ගා රත්තමාලාවිභූසිතා.
රත්තාලඞ්කාරසංයුත්තං රත්තසිඤ්චයොජිතං,
රත්තාසනසුපඤ්ඤත්තං රත්තමා'රුය්හ සන්දනං.
ඔභාසයං දිසා සබ්බා ආගච්ඡති මහායසෝ;
අථා'පි තං මහාසෙනා පරිවාරෙන්ති ඊදිසා.
රත්තාලඞ්කාරවසනා රත්තගන්ධානුලෙපිනෝ,
පග්ගය්හ ලොහිතවත්තෙහි පතාකායෝ ධජෙ තථා,
දෙවතා පරිවාරෙන්ති සමන්තා චතුයොජනෙ.

කීළන්ති අථ සෙලෙන්තා උල්ලඞ්ඝන්තා සමන්තතෝ.
රත්තචාමරමු'ග්ගය්හ රත්තාභරණභූසිතා,
වීජෙන්ති සුරකඤ්ඤායෝ දෙවපුත්තානං මහිඞ්ඛකං.
පවජිකානි තූරියානි පඤ්චඞ්ගා සුරපුඤ්ඣරී,
වජ්ජන්ති මධුරං තත්ථ මෝදෙන්ති නං මනොරමා.
සත්තසරානුගං ගීතිං තාරාදිලයසංයුතං,
වාදෙන්ති තන්තියෝ තත්ථ ගායන්ති සුරපුඤ්ඣරී.
නාඞ්ගිමඞ්ගාධරා චාරුපයොධරහරා සුභා,
විසාලායතනීලක්ඛා සබ්බාවයවමණ්ඩිතා.
නච්චන්ති පුරතෝ තස්ස හෙරිමඞ්ගුලමඤ්ඣගා,
භාවභාවරසූපෙතා මනුඤ්ඤාහි නයානුස්සවා.
න මෙ එතාදිසෝ ධිර දිඨපුබ්බෝ සුදුච්චනං,
පුඤ්ඤ ආවිකඛි මෙ එසෝ කිං පුඤ්ඤම'කරා පුරේ'ති.

සෝ කිර ඉතෝ පුබ්බෙ ලඞ්කාදීපෙ චෙතියවිහාරාසන්නෙ එකස්මිං ගාමෙ ගොපාලකෝ හුත්වා නිබ්බත්තිත්වා සෝ පන අඤ්ඤතරෙ ගොපාලදාරකෙහි සද්ධිං ගොගණං ජරජ්ජරනදිං ඔතාරෙත්වා සයං චාළකා කීළමානෝ චාළකාථූපං කත්වා රත්තමාලවනං පවිසිත්වා මාලං භඤ්ජිත්වා තස්මිං පූජෙත්වා උදකං ආසිඤ්චිත්වා චිත්තං පසාදෙත්වා ආතපනිවා රණට්ඨං සාඛාමණ්ඩපං කත්වා සායං ගෙහං ගන්ත්වා රත්තිභාගෙ උදරවාතාබාධෙන කාලං කත්වා තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන ඉමස්මිං දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා එවරූපං දිබ්බසම්පත්තිං පටිලභි පෙරෝ කිර උපාසකෙන පුඤ්ඤං තස්ස එතම'ත්ථං පකාසෙන්තෝ එවමා'හ.

ලඞ්කාදීපමහි හෝ එසෝ ගාමෙ අඤ්ඤතරෙ පුරෙ,
ගොපාලදාරකෝ ආසි රක්ඛන්තෝ ගොගණං හි සෝ.
නෙත්වාන ගොගණං තත්ථ ජරජ්ජරවහමහානදිං,
කීළන්තෝ චාළකා තත්ථ දාරකෙහි සහා තහිං.
කත්වාන චාළකා ථූපං රත්තමාලානි පූජිය,
ආසිඤ්චිත්වා ජලං තත්ථ කත්වානා තපසංවරං.
තදහෙව රත්තිභාගස්මිං වාතාබාධෙන සෝ මතෝ;
ඉමස්මිං දෙවලොකස්මිං උපපජ්ජිත්වා මනොරමෙ.
දිබ්බකාමෙහි මොදෙන්තෝ දෙවිස්සරියමණ්ඩිතෝ,
මහිඞ්කෝ ච සෝ ආසි පුඤ්ඤපූජාඉදං ඵලන්ති.

නං සුත්වා උපාසකෝ සොමනස්සෝ අහොසි.

තඤ්ච අනික්කනෙත අඤ්ඤං දෙවපුත්තෙනා තථෙව නිගාවුතඤ්ඤෙන කඤ්චනවණ්ණවජ්ජාලඞ්කාරපහිමණ්ඩිතෙහි කඤ්චනවණ්ණධජපතාකාසහස්සෙහි ධාරියමානෙහි උස්සාපිත හෙම මයකුණ්ඩලාභරණසහස්සෙහි ච පරිවාරියමානෝ සයම්පි සුවණ්ණවණ්ණවජ්ජාභරණගබ්භවි

ලෙපනෙහි අලඞ්කතහෙමවණ්ණ සිනිවයුත්තෙන හෙමරථෙ නිසිඝනෙන
මහතෙනන දෙවානුභාවෙන මහනියා දෙවිඞ්ගියා සමන්නාගතො ආ
ගච්ඡති උපාසකො තථා ආගච්ඡන්තං දෙවපුත්තං දිස්වා ඉථරං පු
ච්ඡන්තො එවමා'හ.

සොණ්ණ වණ්ණා සොණ්ණ වත්ථාසොණ්ණාභරණභූසිතො,
සොණ්ණ වණ්ණඞ්ගරාගඩෙහා සොණ්ණිමාලාවිභූසිතො.
සොණ්ණාලඞ්කාරසංයුත්තං සොණ්ණ සිනිවයොජිතං,
සොණ්ණායනසුපඤ්ඤත්තං සොණ්ණිමා'රුයහ සන්දනං.
ඔභාසයං දිසා සබ්බා ආගච්ඡති මහායසො,
අථා'පි තං මහාසෙනා පරිවාරෙන්ති ඊදිසා.
සොණ්ණාලඞ්කාරවසනා සොණ්ණගන්ධානුලෙපිනො,
පඝාසඝ කවනච්ඡත්ත පතාකායො ධජෙ තථා.
දෙවතා පරිවාරෙන්ති සමන්තා චතුයොජනෙ,
ඛිළන්තා අථ සෙලෙන්තා උලුඞ්ඛන්තා සමන්තතො.
සොණ්ණ චාමරමු'ග්ගය්හ සොණ්ණාභරණභූසිතා,
වීජෙන්ති සුරකඤ්ඤායො දෙවපුත්තානං මඞ්ගිකං.
පවජිකානි තූරියානි පග්ගය්හ සුරසුන්දරී,
වජ්ජන්ති මධුරං තත්ථ මොදමානා මනොරමා.
සහනසරානුගං ගීතිං තාරාදිලයසංයුතං,
වාදෙන්ති තන්තිඝොසා තත්ථ ගායන්ති සුරසුන්දරී.
තම්බඞ්ගම්බරා චාරුපයොධරහරා සුභා.
විසාලායතනීලක්ඛා සබ්බාවයවමණ්ඩිතා.
නච්චන්ති පුරතො තස්ස හෙරිමඬලමජ්ඣගා,
භාවභාවරසූපෙතා මනුඤ්ඤා නයනුස්සවා.
න මෙ එතාදිසො ධීර දිස්වාපුබ්බා භුදාවනං,
පුඤ්ඤ ආවිකක මෙ එසො කිං පුඤ්ඤම'කරා පුරෙ'නි.

සො කිර ඉතො පුබ්බෙ ලඞ්කාදීපෙ මහාගඩගාසනෙහ නිඤ්ඤක
ගාමෙ එකො ගොපාලදාරකො හුත්වා නිබ්බත්තී සො පන පාතො'ව උ
ඨාය ගොගණං ගඩගාසන්තානං නෙත්වා තත්ථ තත්ථ චිවරන්තෙ සුපුපඵි
තං කොසාතකිගුම්බං දිස්වා තතො පුපඵානි ඔචිණිත්වා ගඩගාතීරෙ එ
කං වාල්ලකාපුපං කත්වා මාලං පූජෙත්වා උදකෙන ඔසිඤ්චිත්වා ආනපනිව,
රණත්ථං එකං සාඛාමණ්ඩපං කත්වා චින්තමපසාදෙත්වා වන්දිත්වා පක්කාමි
අපරභාගෙ කාලං කත්වා එතෙන කුසලමූලෙන ඉමසම්ං දෙවලෝ
කෙ නිබ්බත්තිත්වා එවරූපං සම්පත්තිං පවිලභී ථෙරෝ උපාසකෙන
පුඤ්ඤ තස්ස එතම'ත්ථං පකාසෙන්තො ආහ.

ලඞ්කාදීපම්හි හො එසො ගඩගාසනෙන මනොරමෙ,
ගාමෙ නිඤ්ඤකානාමම්හි ආසි ගොපාලදාරකො.

සෝ'යං කි'රේකදා ගාවෝ ගඬ්ගාසනෙන සුචාරයං,
දිස්වා කොසාතකීගුම්බං වණ්ණවන්තං සුපුප්ඵිතං.
නත්වා විඤ්ඤූ පුජ්ජානි කත්වා වාඵකච්ඡපිකං,
පුප්ඵපූජං කරිත්වාන ඔසිනිත්වා ජලං තදා.
සාඛාය මඬපං කත්වා වඳිත්වා සුගතං ගතෝ,
කාලං කත්වාන සෝ එත්ථ ජාතෝ දෙවපුරෙ වරෙ.
දිබ්බකාමෙහි මොදන්නෝ දෙවිඤ්ඤරියමඞ්ගතෝ,
මහිඞ්ගෝ වසෝ ආසි පුප්ඵපූජාඅයිදං ඵලං'නති.

ථෙරස්ස වචනං සුත්වා උපාසකෝ සොමනස්සෝ අහොසි.

තස්මිං අනික්කන්තෙ අපරෝ දෙවපුත්තෝ තථෙව නිගාවුත්තඤ්ඤෙ මණ්ඩවණ්ණං ව්‍යාලඞ්කාරපතිමණ්ඩිතෙහි ඉණ්ඩවණ්ණඛජපානාකාමරහසෙහි ධාරිය මානෙහි උසභාපිතමත්තිමයඤ්ඤුනාතවත්ථාභරණසහස්සෙහි පරිවාරියමානෝ සය'මපි මණ්ඩවණ්ණ සිඤ්ඤවයුත්තෙන මණ්ඩිමයරථෙ නිසිඳෙන්නා මහන්තාන දෙවානුභාවෙන මහතියා දෙවිඩ්ඩියා සමන්නාගතෝ ආගච්ඡති උපාසකෝ තථා ආගච්ඡන්තං දෙවපුත්තං දිස්වා ථෙරං පුච්ඡි නෙත්තා එවමාහ.—

මණ්ඩවණ්ණා මණ්ඩිවත්ථෝ මණ්‍යාභරණභූසිතෝ,
මණ්ඩවණ්ණඛගරාගඛෝ මණ්ඩාලා විහුසිතෝ.
රතනාලඞ්කාරසංයුත්තං රතනසිඛිවයොජිතං,
රතනාසනසුපඤ්ඤත්තං රතනමා'රුය්හ සන්දනං.
ඔභාසයං දිසා සබ්බා ආගච්ඡති මහායසෝ,
අථා'පි නං මහාසෙනා පරිවාරෙන්ති ඊදිසා.
රතනාලඞ්කාරවසනා රතනගඞ්ගානුලෙපිනෝ,
සහස්සා රතනච්ඡත්තෙ පතාකායෝ ඛජෙ තථා.
දෙවතා පරිවාරෙන්ති සම්පත්තා චතුයොජනෙ,
කීලන්ති අථ සෙලෙන්නා උල්ලඞ්ඝන්නා සමන්තතෝ.
මණිවාමරමු'ග්ගය්හ රතනාභරණභූසිතා,
විජෙන්ති සුරතඤ්ඤුයෝ දෙවපුත්තා මහිඞ්ගිකං;
පණවිකානි තූරියානි පගය්හ සුරසුන්දරී,
වජ්ජෙන්ති මධුරං තත්ථ මොදෙන්ති නං මරණාරමා.
සත්තස්සරානුගං ගීතිං නාරාදිලයසංයුතං,
වාදෙන්ති තන්තියෝ තත්ථ ගායන්ති සුරසුන්දරී.
නම්බබිම්බාධරා වාරුපයොධරහරා සුභා,
විසාලායතනීලක්ඛිසබ්බාවයවවිඞ්ඛිතා.
නච්චන්ති පුරතෝ තස්ස හෙරිමඬලමජ්ඣගා,
භාවභාවරසූපෙතා මනුඤ්ඤූ නයකුසලවා.
න මෙ එතාදිසෝ ධිර දිස්වුබ්බා කුදාචනං,
පුඤ්ඤා ආවිකා මෙ එසෝ කිං පුඤ්ඤූ'මකරා පුරෙ'කි.

සෝ කිර ඉතෝ පුබ්බේ සීහලදීපේ ලඞ්කාපබ්බතපාදේ මහානිසභාමේ නොපාලදුරකෝ හුත්වා නිබ්බත්තිත්වා යෙ පන සෙසදුරකෙනි සඞ්ගාවෝ නොවරං ගාහාපෙන්තෝ පබ්බතපාදං සම්පාපුණි තත්ථසෝ සුපුප්ඵිතංගිරිකණ්ණිකවනං දිස්වා බහූනි කුසුමානි ගහේත්වා නෙත්වා වාළකාථූපං උස්සාපෙත්වා වණ්ණවන වණ්ඨං පත්තෙන පත්තං සමං කත්වා පූජෙත්වා උදකං ආසිඤ්චිත්වා අම්ලායනත්ථං සාඛාමණ්ඩපං කත්වා සෝ මනුස්සෝ අගමාසි සෝ අපරභාගෙ කාලං කත්වා තත්‍රූපගෝ සුඤ්ඤකමෙමන එතසම්මි දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා එවරූපං සම්පත්තිං පටිලභි උපාසකෙන පුඩ්ඨෝ ථෙරෝ එත්ථන්තරේ දස්සන්තෝ ආහ.

එසෝ සීහලදීපස්මිං ලඞ්කාපබ්බතසන්තිකෙ,
මහානිසභාභාගාමස්මිං ජාතෝ ගොපාලදුරකෝ.
එකදා සෝ භූමාරෙහි සඞ්ගාවෝ චරාපයං,
තස්මිං පබ්බතපාදස්මිං ගිරිකණ්ණිකවනං අද්දස.
දිස්වා සුපුප්ඵිතා කුසුමා ගහිත්වාන බහූ තදා,
කාළරං උපසඞ්කම්ම සීතලං සිකතාතලෙ.
කත්වාන වාළකාථූපං පූජෙත්වා කුසුමං තහිං,
ආකිරිත්වාන නොයෙන කතිත්‘තෙනිවරණං.
වන්දිත්වාන අපක්කාමි චුතෝ සෝ තාය ජාතියා,
ඉමස්මිං දෙවලොකස්මිං ජාතිත්වාන මහාරමෙ.
දිබ්බකාමෙහි මොදන්තෝ දෙවිඤ්ඤරියමණ්ඩිතෝ,
මහිද්ධිකෝ ච සෝ ආසි පුප්ඵපූජායිදං ඵලන්ති.

තච්ඡි සුත්වා උපාසකෝ සොමනස්සෝ අහොසි.

තස්මිං අභික්කන්තෙ අඤ්ඤෙ දෙවපුත්තා තථෙව තියොජන ඨානෙ සත්තරතනමයවාළකාරපතිමණ්ඩිතෙනි සත්තරතනමයඛජපතාකාසහස්සෙහි පරිවාරියමානා සය‘ම්පි සත්තරතනමයවාළකාභරණ ගණ්ඩිවිලෙපනෙහි අලඞ්කතෝ සත්තරතනමයසිබ්බිවයුහෙන යන්තර තනමයරථෙ නිසිදෙත්වා තියොජනඨානෙ ඕත්තරසත්තරතනවිවිත්තනිවිත්තානං උපරි ධාරියමානෙ ආගච්ඡති උපාසකෝ තථා ආගච්ඡන්තං දෙවපුත්තං දිස්වා ථෙරං පුච්ඡන්තෝ එවමා‘හ.

සත්තරතනෙහි සම්භූතවාළාභරණභූසිතෝ,
සත්තරතනුජ්ජලං දිබ්බං අගඝිකං ච්‍ය සොභති.
සත්තරතනලඞ්කාරං දිබ්බසිබ්බිවයොජිතං,
ආරුහ දෙවිරාජා‘ව සත්තරතනමාසනං.
ඔභාසයං දිසා සබ්බා ආගච්ඡති මහායසෝ,
අථා‘පි තං මහාසෙනා පරිවාරෙන්ති ඊදිසා.
සත්තරතනාලඞ්කාරා සත්තරතනෙහි භූසිතා,
සත්තරතනධජච්ඡත්තපතාකායෝ තථෙව ච.

සත්තරතනවිත්ථතෙන ධාරෙති මත්ථකූ'පරි,
දෙවතා පරිවාරෙන්ති සමන්තා චතුයොජනෙ.

කිළන්නා අථ සෙලෙන්තා උල්ලඞ්ඝන්තා සමන්තතො,
රතනාවාමරමුග්ගා'ඝ රතනාභරණභූසිතා.

විජෙන්ති සුරකඤ්ඤයො දෙපුත්තං මහිඞ්කං,
පවගිකානි තූරියානි පගඡයඡ සුරසුන්දරී.

වජෙන්ති මධුරං තත්ථ මොදෙන්ති තං මනොරමා;
සත්තසරානුගං ගීතිං තාරාදිලඤසංයුතං.

වාදෙන්ති තානතියො තත්ථ ගායන්ති සුරසුන්දරී,
තම්බබිම්බාධරා චාරුපයොධරහරා සුභා.

විසාලායතනීලක්ඛා සබ්බාභරණමණ්ඩිතා,
නච්චන්ති පුරතො තස්ස හෙරිමඬ්ඩලමණ්ඩිගා.

භාවභාවරසූපෙතා මනුඤ්ඤ නයනුස්සවා,
න මෙ එතාදිසො ඔර දිට්ඨපුබ්බො කුදාචනං,
පුඤ්ඤ ආවිකඛ මෙ එසො කිං පුඤ්ඤම'කරා පුරෙ'ති.

සො කිර ඉතො පුබ්බෙ සිඛලදීපෙ චිත්තලපබ්බතවිහාරාස නෙන කපපකන්දරගාමෙ සධාසිලගුණූපපතෝ අඤ්ඤතරෝ පුරිසෝ අහොසි සො තත්ථ ආසනසාලං කාරාපෙසි තෙන'ස්ස නිස්සන්දෙන උච්චතෝ සඞ්ඝොජනපපමාණං ආයාමවිත්ථාරතෝ තිංසයොජනපප මාණං අනෙකභූමකං කචනමිමානං නිබ්බත්ති අථ සෝ එකං සාලං කුරුමානෙ මනුස්සෙ දිස්වා එකං ථලකං ච ගොපාණසිදඩකං ච ම ලලිවුසිං ච අදාසි තෙන'ස්ස නිස්සන්දෙන තං කචනපාසාදං පරිවාරෙ ත්වා නෙකසතරතනවිමානානි උපපජ්ජිංසු අථඤ්ඤතරං මනුස්සං පොක්ඛරණිං ඛණමානං දිස්වා තෙන සඞ්ගං නිම්මි චත්තාරි පංසුපිඩෙ අන්තෙසි තෙන'ස්ස නිස්සන්දෙන අලඞ්කතදෙවපරිසා නිබ්බත්තිංසු අ ථ සෝ තස්මිං ගාමෙ සෙතුකාරකෙ දිස්වා එකං පදරඛණ්ඩං තත්ථ උප නෙසි තෙනස්ස නිස්සන්දෙන තිංසයොජනිකං සිඛිවසභස්සයුත්තං ර ථං උපපජ්ජි අථ සෝ ධම්මඝොසකෙ ගුරුත්වා සායං පාතං ධම්මඝොස නං ඝොසෙසි තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන අඤ්ඤසං දෙවානං උත්තරිත රෝ අහොසි අථ සෝ පවසිලං සුගොපිතං ගොපෙසි තෙන'ස්ස නිස්ස න්දෙන දෙවච්ඡරාසහස්සං නිච්චං පරිවාරෙති අථෙකදිවසං සෝ ධ ම්මං සුණ්ණාතො සොමනස්සජාතො අත්තනො උත්තරාසාඨකෙන පූ ජ'මකාසි තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකම්මෙන අනෙකානි කපපරුක්ඛානි යජා සිංසු ගණ්ඨබ්බා හුත්වා භික්ඛුසඛ්ඝස්ස මහාදානං අදාසි වත්තබ්බාපරා යණෝ ච අහොසි තෙන'සෝ සබ්බදෙවෙ අභිභවතෙතා නිබ්බත්තෝ ත තො උපාසකෙන පූඨෝ ථෙරෝ තං සබ්බං ව්‍යාකරොන්තෝ එව'මාහ.

සෝ'යං සීහලදීපසම්මි පුරිමත්තභවෙ ඉතො,
චිත්තලපබ්බතාසඅවාන කපපකනදරගාමකෙ.
සඩ්ඝසීලගුණෙපෙතො ආසි අඤ්ඤතරෝ නරෝ,
එකං ආසනසාලං සෝ සඩ්ඝං උද්දිස්ස කාරයි.
තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකමෙමන උච්චතෝ සත්තියොජනා,
තිංසයොජනවිත්ථිණ්ණා නෙකභූමිසමාකුලෝ.
නෙකඛුහසමාකිණ්ණා දුදදිකෙඛා චකඛුමොහනා,
සබ්බසොවණ්ණයා ආසි පාසාදෙ මනනන්දනා.
තත්ථ සෝ රමතෙ නිච්චං සාලාය කරණෙ ඵලං,
අපර'ම්පි'ස්ස කුසලං සුණොහි යුතියොභනං.
දිසවා'නෙකං මහාසාලං ඛුරමානෙ මහාජනෙ,
එකං ගොපාණසිඵලකා වල්ලිමුඞ්ගං ච සොඅදා.
තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකමෙමන පාසාදං පරිවාරිය,
අනෙකානි විමානානි රමණියානි එනානි ච.
පාසාදං සොභයන්තා නෙ නිබ්බත්තිංසු ඔනොරමා,
තත්ථ සෝ මොදතෙ නිච්චං වල්ලිදුනාදුනෙ ඵලං.
අථා'පි කුසලං තස්ස යොතබ්බං මනනන්දනං,
දිස්වාන යෙ පොක්ඛරණිං ඛණමානෙ මහාජනෙ.
කතිපයපිටකෙනෙ'ත්ථ මහතිකුඛරණං අකා,
තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකමෙමන සුගන්ධං සීතලං සුභං.
ආකාසතො සමුට්ඨාය තස්ස විත්තානුකූලකං,
අබ්බුධාරං සරිත්වම්පි පතන්තෙනන පමොදති.
දෙවච්ඡරාපරිවුතෝ ලයනානභවනාදිසු,
සදා කීළති සහතුඩෝ මතතිකුඛරණෙ ඵලං.
සුණොහි අපරං තස්ස පුඤ්ඤකම්මං මනොරමං,
දිසවානෙ'කං පුඤ්ඤවනතං කරොනතං බොධිවෙදිකං.
චතුපචපංසුපිඩෙ සොප'නෙඩි තදනතිකං,
තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකමෙමන දෙවසෙනා අනූපමා.
පරිවාරෙනති පඟහයඟ ඡත්තචාමරතෙතවෙ
ඵලකාවුධාදයො චා'පි අඩ්ගමඟල ආදයො.
නෙසං මරුඛතනෙ භාති ඡ්ජෙ'ව නහමොක්ඛිගෙ,
අථා'පි'ස්ස පුඤ්ඤකම්මං සොතබ්බං මුදමා'වහං.
දිස්වානෙ'සෝ සෙතුකාරෙ තස්සත්ථං ඵලකං අදා,
තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකමෙමන ආසීමෙ දෙවපුරෙ වරෙ.
සිඛාවසසසහසෙසන වාහිතං නිංසයොජනං.
සබ්බාලඞ්කාරසම්පනනා රථං නිබ්බත්තති තෙන සෝ.
මහායසෝ මහාතෙජෝ කරොති දෙවචාරිකං,
සුණොහි අපරං තස්ස පුඤ්ඤකම්මං පුරා කතං.
සඛ්ඛිත්තසාවණත්ථාය සායං පානං පුරෙ අදා,
ඔසෙසෙඩි ඔසධං සෝ තෙන පුඤ්ඤකමෙමන අනනතෙනා.

පරිවාරෙන්ති තං එත්ථ දෙවසෙනා අනුප්පිය,
මඤ්ඤුවාණි ච සෝ ආසි එලං තං ධම්මසාසනෙ.
අපර'මපි'ස්ස කුසලං සුණාථ සුතිසොභනං,
සුනාපිතා පවජිලං එසා හොපසි'තා පුරෙ.
තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකම්මෙන අවජ්රායං මහාරමා,
පරිවාරෙන්ති තං නිච්චං පවජිලත්ථි'දං එලං.
අපර'මපිස්ස කුසලං සුණාථ මම සන්තිකා,
සධම්මං සුණමානෝ'යං සහතුණ්ඩෝ ජිතිවෙගසා.
පූජෙසි උභතාරාසඝං සධම්මස්ස යසස්සිනෝ,
තෙන'ස්ස පුඤ්ඤකම්මෙන කපපරුක්ඛානි ජායරෑං.
යං යං සෝ අකරී පුඤ්ඤං පුඤ්ඤං තස්ස එලං ඉධ,
සඋපජ්ජති'ති ඤත්වාන කුසලෙ චිත්තං නිවෙසයෙ'ති.

තඉපි සුත්වා උපාසකා සොමනසසා අහොසි.

තසමිං අතිඋක්කනෙන මණිකනකාදිසත්තරතනමයානි පඨවි කං වතුරාසීතිකුන්නසහසසානි පුරතො කත්වා තථෙව රත්තුපපලක ලාපාදිභෙදපරිපුණ්ණසුගන්ධිපරිපූරිතං සත්තරතනමය තලසසනසඝ සඤං පුරතො කත්වා තථෙව අඤ්ඤතරසතමඩ්ඩලගතිතෙ දෙවෙහි පරිවාරිතඅතනා නියොජනිකං රතනවිභතිං ම ත්ථකෙ ධාරයමානා මණ්ඩිඛඩ්ඩිකිඞ්කිණිජාලපරිගතං උපරිවිතතවිතානං කත්වා නියොජනිකෙ සත්තරතනමයරථෙ සිතා මහතියා දෙවපරිසාය පරිවුතා ධම්මසව ණත්ථාය ගතෙති ඡදෙවලොකෙ ධම්මසොඛකදෙවෙහි පරිවුතො ක තඤසලෙති අනෙකෙහි මෙතෙය්යස්ස බුඩිතනංආගමයමානෙහිඳ වපූජනෙති දෙවඩිනාහි පරිවුතා අනෙකසතපවෙචක බුඩබොධිස තෙති ච පරිවුතා සබබියං දෙවතානං සිරිං අතතෙතා සිරියා අසිහවමානා අනෙකසහසසතාලාවෙරෙති ච නාටකගණෙහි ච අ සිසමෙමාදියමානා නානාදෙවතාහි අභිතුතගුණසෙසා සකලදෙ වනයනමඤ්ඤාබුඩකරානං පදුමායමානා ආගවජ්ජි උපාසකා තං දිසවා අතිව සොමනසසා ථෙරං පුවජනෙතා අහ.

අනුපමෙ අසදිසෙ මහතිසිරියා ජලං;
ආපූරයං දිසා තාහි කො'යං එති මහායසෙ'ති.

අථස්ස ථෙරෙ වාකරොතනතා ආහ.

යෙ සොලස අසංඛෙය්‍යං පූරෙත්වා සබබපාරමී,
ධම්මං දෙසෙති දෙවානං ස මෙතෙතයෙය්‍යා ජිනඩ්කුරෙ.
පුඤ්ඤං කත්වාන යෙ සතතා ජායාම තුසිතෙ පුරෙ,
පතෙථනති කාරණා යසස ස මෙතෙතයෙය්‍යා ජිනඩ්කුරෙ.
යෙ කෙතුමතියං ජාතා බුඩා ගුත්වා අනුත්තරෙ,
ලොකං ඤතවා පමොචෙති ස මෙතෙතයෙය්‍යා ජිනඩ්කුරෙ.

ඕහූ අනාගතෙ යස්ස සාසනෙ කලිසාසනෙ,
කරොනති ජාතියා අන්තං ස මෙත්තෙය්‍යො ජිනඞ්කුරො.

තසෙස'වං සල්ලපන්තෙ මෙත්තෙය්‍යො බොධිසත්තො ආගන්ත්වා රථා ඔරුය්හ ථෙරං උපසඞ්කමිත්වා පවත්තිනිත්තෙන වන්දිත්වා සිතො කි මථ්‍යෙ'ති භන්තෙ ආගත්තත්ථා'නි පුච්ඡි ථෙරෝ මාරිස මයං චූළාම ණිචෙතියං වන්දනත්‍ථාය ආගත' මහා'නි ආහ තතො උපාසකො බොධිසත්තං වන්දිත්වා අඤ්ඤි බොධිසත්තෙන කෝ'ඨං භන්තෙ පුරිසෝ'නි වුත්තෙ ථෙරෝ ආයස්මා චූලගල්ලඋපාසකො සඞ්ඝිලගුණූපෙතොති ආහ බොධිසත්තොපි තස්ස තදනුරූපං දිබ්බසාවකයුගලං දත්වා අපපෙ තෙනා ෙ'නි'ති ඔවදිත්වා උපාසකෙන ච ථෙරෙන ච සද්ධිං චූළාමණිචෙතියං ගන්ත්වා වන්දුපෙසි තතො ථෙරෝ චෙතියං වන්දිත්වා උපාස කෙන සද්ධිං චූළගල්ලමහාරංආගන්ත්වා හොජනසාලාය නිසිදනෙ හෙ සඤ්ඤායතුං පරිභුඤ්ජිත්වා වූපසන්තරොගෙ අභත්තනෙ විහාරමෙ'ව අග මාසි උපාසකෝ'පි ථෙරං වන්දිත්වා නිවත්ති ගාමිකා උපාසකස්ස දිබ්බ සාවකං දිස්වා කුතෝ'දං තුම්හෙහි ලද්ධ'නි පුච්ඡිංසු සො ථෙරෙන සද්ධිං අභත්තනො දෙවලොකගමනං ච අත්තනා දිට්ඨදිබ්බසම්පත්තියො ච මෙත්තෙය්‍යබොධිසත්තෙන දිබ්බසාවකයුගස්ස දින්නභාවං ච'නි සබ්බං කථෙත්වා මහාජනෙ කුසලෙ නිවෙසෙත්වා සයං සත්තාහමත්තං පුඤ්ඤකරණෙන බෙපෙත්වා තතො චුතො සුත්තප්පබුද්ධො විය තුසිතපුරෙ තස්ස ච සන්තිකෙ මහෙසක්ඛා දෙවො හුත්වා නිබ්බත්තීති.

එවං හි නානාගුණභූසනා ජනා ගුණානුභාවෙන උපෙන්ති සගගං,
පූරෙථ තස්මා ගුණමෙව කෙවලං ගුණං හි සබ්බත්‍ථ පසත්‍ථමෙව'නි.

චූළගල්ලවත්ථු පඤ්චමං.

පණ්ඩරඞ්ගස්ස වත්ථුම්හි අයමා'නුපුබ්බිකථා.

සිහලදීපෙ කිර අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ වෙණිසාලො නාම එකො ඉස්සරෝ අහොසි සො නිස්සෙසා'නි නාමෙ'කං පුත්තමංපි ලභි තං වයප්පත්තං මාතාපිතරෝ ආවුධසිප්පෙසු නිප්පත්තිං පාපෙත්වා රඤ්ඤෝ ද ස්සනං සො රාජානං උපඨහන්තො අබ්භන්තරිකො අහොසි රාජා තස්ස පසන්නො අමච්චඨානං දත්වා මහාභොගං හොගගාමං කත්වා අදාසි තතො පඨාය සො නිස්සාමචෙච්චා තස්සිං වසන්තා මිහාච්ඡිතවා අහොසි සඞ්ඝසම්පදහනා නිච්චං භික්ඛූනං චතුපච්චයෙහි උපඨහන්තා පටි වසති අථෙකදිවසං සො නිස්සාමමහාවිහාරං ගන්ත්වා අත්තනා කුලූපගත්ථෙර ස්සසන්තිකා ධම්මං සුණන්තා දසකථාවත්ථුදීඝසුත්තන්තානං සු ත්වා භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං පට්ඨපෙසි තතො පඨාය අභාහතානං ස

ඛස්ස අදත්වා න භුඤ්ජති අථෙකදිවසං සෝ ගෙහං අලඞ්කාරාපෙත්වා මහාදානං පට්ඨපෙත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං ගෙහං නෙත්වා තස්මිං දිවසෙ බහූ ජානපදිකා තං දස්සනත්ථාය ආගච්ඡිංසු සෝ මනුස්සානං දානං දස්සථා'නි නියොජෙත්වා තෙනි සඞ්ඝං සාකච්ඡන්තෙනා අගාහහත්‍ථං පඤ්ඤපෙසි අථ පුරෙභත්තං අභික්ඛකම් භික්ඛුසඞ්ඝෝ'පි භුඤ්ජිත්වා විහාරමෙ'ව අගමාසි අථ සෝ නහාත්වා භුඤ්ජිතුං විහාර'මගමාසි අථ'ස්ස පුරතෝ අගාරස භොජනං උපනෙසුං සෝ තං දිස්වා කිම්පනාස හෝ ඉමං අගාරසං ස ඛස්ස න දින්න'න්ති වුත්තෙ මනුස්සා සාමි තුම්හාකං අනානයං කථං දස්සාමා'නි ආහංසු තං සුත්වා අමච්චෙවා සඞ්ඝස්ස අගාහහත්තං අදත්වා මයා න පරිභුත්තපුබ්බං තෙන හි භණෙ එකාලෙ භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුණියා වා න සක්‍යා දාතුං අනස්ස දස්සාමා'නි වත්වා භොජනාරහං පරියෙසන්තෙනා එකෙ ඉස්සරභාතිකෙ තස්මිං නගරසාමන්තෙ එකස්මිං සුසානෙ වසන්තෙන පඬරඞ්ගපරිබ්බාජකෙන කතපරිවෙසෙ ඉමං අගාරසං තස්ස දස්සාමා'නි විනෙත්වා තස්ස ගුණං කථෙන්තා එවමා'හංසු.

යො වෙ දෙව අයං ලොකෙ සබ්බෙ ඉස්සරනිම්මිතෙ,
ලොකස්මිං යං සුඛං දුක්ඛං සබ්බම්'ස්සරසන්තකං.

තස්සෙ'කො නාපසො එත්ථ සුසානද්වං වසිස්සති,
භස්මඞ්ගරාගලිත්තඞ්ගො රුළ්හකෙශා රජස්සිරෝ.

ජටාධරෝ ජල්ලධරෝ පාණිපත්තෙන භික්ඛති,
නත්ථ'ඤ්ඤං ගුණතෝ තෙන සමෝ අඤ්ඤං ජගන්තයෙ,
පූඤ්ඤඤ්ඤාමෙන තස්සෙ'ව දානබ්බං තං සුහොජනන්ති.

තං සුත්වා අමච්චෙවා තෙන හි තං තස්ස දෙථා'ති නියොජෙසි මනුස්සා තථාමාදාය තං දස්සන'මගමංසු තදා සෝ පඬරඞ්ගා රත්තියා ඉත්ථියා සද්ධිං වසිත්වා පාතොව්'ව තාය එව සද්ධිං සුරං පිවිත්වා මත්තෙනා සාධං සුරාපානොප කරණත්ථාය වාපිං ගන්ත්වා බලිසෙන මච්ඡෙ උද්ධරිත්වා වලලියා ආවුණිත්වා බලිසං උදකෙ පාතෙත්වා යතිං ගහෙත්වා අට්ඨාසි සෝ මනුස්සෙ ආගච්ඡන්තෙ දිස්වා සීඝං මච්ඡෙ ච බලිසං ච උදකෙ ඔසිදාපෙත්වා පාදෙන අක්කමිත්වා අට්ඨාසි මනුස්සා තං සබ්බං දිස්වා ඉමං අතිරිකං ගුණවොහා'රි කථෙන්ති අහො මොහානුභාවෝ'ති භොජනං තස්ස අදත්වා අම්බවස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා එවමා'හංසු.

න දක්ඛිණාරහෝ සව්වා'යං අගුණෝ නිරවඤ්ඤිතෝ,
ඉත්ථිධුත්තෙනා සුරාධුත්තෙනා එසෙනා පාණාතිපාතිකෝ.

පිවිත්වා ඉත්ථියා සද්ධිං සුරං එසෝ යථිච්ඡිතං,
මච්ඡෙ උද්ධරතෙදූ'නි බලිසෙන අසඤ්ඤතෝ.

නත්ථ'ඤ්ඤ'වාරමත්තම්පි භූතෝ සීලං සමාදි කෝ,
එතාදිසානං යං දිනනං කිනාතු තස්ස මහප්ඵල'න්නති.

එවං ච පන වත්වා එසෝ සාමි නෝ දීඝවා බ්‍රාහ්මණ ච මවෙච්ච පා
දෙන උදකෙ ඔසිඤ්චෙත්වා අඤ්ඤි'නි ආඟංසු තං සුත්වා අම්වෙවා එන
'මෙ'ස්ස ගිරිමත්‍යං තං නිස්සා'යපි'ස්ස දානං දස්සාමි'නි වදනෙහා
එවමාහ.

දෙහි යෝ'පවිකාන'මෙපි නිණපණ්ණ'මෙපි චෙතසා,
තෙන තාදිසකං හොති ඵලං තස්ස භවන්තරෙ.
නිත්‍යෙ කත්වා දිනනදානං නිරවජ්ජානසන්තස්ස යං,
මනුස්සෙකස්ස තං සබ්බං දිනෙනන සමකං සියා.
යථා සාරතරෙ බෙත්තෙ බීජම'ප්ප'මෙපි රොපිතං,
ඵලං දෙති මහා හුත්වා කස්සකස්ස අනප්පකං.
යථා උත්තමබෙත්තෙසු දානං යෙ දෙති සබ්බයා,
දෙවලොකමනුස්සෙ'පි නිබ්බාණඵලදං හිතං.
යෙ අසාරතරෙ බෙත්තෙ බීජං රොපෙති'නප්පකං,
න විපුලං තං ඵලං හොති කිඤ්චි කිඤ්චි'පි දස්සති.
තථෙව ගුණහීනෙසු දුස්සිලෙසු පතිඨිතං,
විපුලං න ඵලං දෙති කිඤ්චි කිඤ්චි ඵලං සියා.
එතස්සා'හං ඉමං දත්වා කිඤ්චිමත්තං ඵලං ලභෙ,
අපෙපවනාම තස්මා'හං එතස්සෙ'ව දදාමිදං.
සා'පි අප්පතරා ලද්ධා මනුස්සත්තෙ ගුණං නනු,
හොති තාදිසකා කාලා පුන දානෙන මෙ අපි'හි.

එවං ච පන වත්වා එතෙන හෝ අම්හව බලිසෙ උදකෙ ඔසිඤ්ඤපෙ
නෙතන ගිරිමත්‍යෙන පතිඨිතෙන භවිතබ්බං තස්මා'ස්ස එත'මපි නි
ස්සාය අග්ගහණං දම්ම'නි වත්වා භත්‍යානං දුපෙත්වා දුතියදිවසෙ'පි තං
ආණාපෙත්වා දානං දත්වා විත්‍යානං පසාදෙත්වා පෙසෙසි අ'ථස්ස අපර
භාගෙ මරණමවකෙ නිපන්නස්ස මනසි නෙන කතං පඨවිං විය ච ස
මුද්දං විය ච මහාදානං ඨපෙත්වා නාස්ස තං දානං ආපාථගතං අහොසි
තතො චුතෙ යෙ තෙන පුඤ්ඤඵලෙන කාලන්තරකවිහාරෙ සත්ත
පණ්ණිරුකෙබ භූම්දෙවතා හුත්වා නිබ්බත්තිත්ථ තස්මිං බණෙ තස්ස දි
බ්බත්‍යානි බ්‍රාහ්මොජ්ජලෙත්‍යාදිනි අනෙකදිබ්බසම්පත්තියො ච නි
බ්බත්තිංසූ'හි.

අවෙජ්ජරමණං ඤත්වා ඤණාථ නිහිතඤ්ඤ'පි දිත්නදානං
එවං ඵලංඅනුත්තිකථෙනතු තුමෙහා බෙත්තං සු'නගෙසු පමාදයිත්ථා'හි.

සුවිරබහසස වත්‍යුං ඤුතිඤං.

දුබ්බිනිමහාතිස්සස්ස වත්ථුම්හි අයම'නුපුබ්බිකථා.

අනුරාධපුරස්ස'විදූරේ මහෙළනගරං නාම අහොසි තස්මිං දුබ්බිනිමහාතිස්සො නාම එකෝ ඉස්සරෝ පටිවසති මහඩ්ඩනෝ මහාභොගෝ මහාපරිවාරෝ ච අහොසි සඛාසම්පත්තෙනා දයතෝ ච හරියා'පිස්ස සඛාසම්පත්තා රතනත්තයසම්භිකා එවං තෙසු දානාදිකුසලකම්මෙන දිවසං වීතිනාමෙන්තෙසු අපරභාරේ තස්ස ගෙහෙ වප්පමඞ්ගලං නාම අහොසි අනෙකසතම්පුස්සා කම්මන්තෙ නියුත්තා හොන්ති සබ්බසෙනබලිවද්දෙ හලිද්දියා නහාපෙත්වා ගලෙ සිප්පි ආභරණානි පිලන්ධාපෙත්වා සිඞ්ගෙසු හෙමරජතකොසෙ පවෙසෙත්වා අලඞ්කරිත්වා යුගනඞ්ගලෙසු යොජෙත්වා මනුස්සා විනවානුරූපං ඛාදනීය හොජනීයං ඛාදන්තා භුඤ්ජන්තා තථාරූපෙහි වත්ථාලඞ්කාරෙහි අලඞ්කතා කසන්තෙහි ච වපන්තෙහි ච ගෙහෙ'පි ඉත්ථියෝ නප්පෙව අලඞ්කතා උස්සව වෙසෙන බිජකම්මං කරොන්ති සෙව තස්ස මහල'න්ති ඤත්වා එකකා පන'ස්ස ඉණ සන්ධාරකෝ තස්සි'දානි මඞ්ගලස්ස අනාහාරයං කරිස්සා මී'ති විත්තෙත්වා උපායං පරියෙසමන්නා එතෙ බලු සඞ්ඝලුනෝ බහු භික්ඛුසඞ්ඝෙසු ඉධා'ගතෙසු දාන ව්‍යාවටා හුත්වා මඞ්ගලං ඨපෙස්සන්ති එවං තස්ස මඞ්ගලන්තරායෝ භවිස්සති'ති විත්තෙත්වා අථ සෝ ලහුං අභාවුතතරවිහාරං ගන්ත්වා නිස්සද්දෙරං උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා හතෙන දුබ්බිඛිකස්ස අනුග්ගහාය පවිහි භික්ඛුසතෙහි සද්ධිං තස්ස ගෙහං ගච්ඡථා'ති නිමන්තෙත්වා පක්කාමි තතෝ සෝ දුතියදිවසෙ දූසකම්ම කරපරිවුතෝ ඛෙත්තම'ගමාසි තස්මිං ගතෙ ථෙරෝ පාතෝ'ව වුට්ඨාය සරීරපටිජග්ගනං කත්වා පචසතෙ භික්ඛූ ආදාය තස්ස ගෙහචාරං සම්පාපුණි—අථ'ස්ස හරියා ස භික්ඛුසඞ්ඝං ථෙරං දිස්වා ජාතසොමනස්සා ථෙර'මුපසඞ්කමි වන්දිත්වා ඤත්තෙතා පත්තං ගහෙත්වා සබ්බෙ තෙ භික්ඛූ අත්තනො ගෙහෙ නිසීදාපෙත්වා අජලිමුඛගහයා සොමනස්සං පවෙදමානා අට්ඨාසි ථෙරෝ තස්ස දානකම්මෙ උස්සාහං අපස්සනෙතා උපාසිකෙ ඇමන්තාවෙහෙ මහාකොලාහලං අකාසුසු කිඤ්චිසු ව්‍යාවටෙසී භවිතබ්බ'න්ති ආහ—උපාසිකා හතෙන තානි'පි කිඤ්චානි ඉමානි මයහං'ව භාරෝ'ති වත්වා තුරිතතුරිතා යාගු අභාවෙන ගෙහෙ දුරකාතං පරිත්තතණ්ඩුලං දධි මධුගුළතෙලාදීහි සමානෙත්වා පතෙත ඔකිරිත්වා දූපෙසි ථෙරෝ පත්තමා'දාය ගන්තුම්භ'රභි තං දිස්වා ඉතා හතෙන ගච්ඡථ යාව භත්තං සම්පාදියති තාවී'දං භුඤ්ජිත්වා අවඤ්ඡථා'නි නිමන්තෙත්වා දූනං පටියාදෙතුමාරභි තතෝ දුබ්බිනිමහාතිස්සො ඛෙත්තතතෝ ගෙහ'මාගම්ම ථෙරං දිස්වා සොමනස්ස ජාතා වන්දිත්වා එකමන්තෙ අට්ඨාසි අථ'ස්ස ථෙරෝ උපාසක මයං භූ

න තව ගෙහෙ මඛලභාවං ජානිස්සාම චෙ නා'ගච්ඡිස්සාම මයං තව සන්තිකා අපසිතෙන මනුසෙන නිමන්තිතා ආගතා'මහා'ත් කථෙසි තං සුත්වා උපාසකො සෝ'යම්හෙන්නමස්සං ඉණාසිකො පුරිසො මම වපපමඛලස්ස අන්තරායං කරිස්සාමී'ති එවම'කාසි සෝ'යම්හෙන්නෙ මම අන්තඤ්ඤං කරොමී'ති අත්ථමේ'ව අකාසි තෙන මෙ කතං උපකාරං අතී'ව මහන්තං ඉදානි තං නිස්සාය තුම්හාදිසානං ගුණවන්තානං දස්සනං ච වන්දනං ච දානමානනාදිකං ච අලභාසි භන්තෙ අජ්ජපඤ්ඤ ය සෝ මම සහායෝ'ති වත්වා එවමා'හ.

සහායකා මය'න්තෙකෙ පරිකුඤ්ඤතා නරා ඉධ,
පාණාතිපාතකමේම තෙ නියොජෙන්ති සහායකං.
පරස්සහරණෙ චෙ'කෙ සන්ධිවෙජ්දදිදූරණෙ,
නියොජෙන්ති සකං මිත්තං තෙ මිත්තපතිරූපකා
ඉත්ථිධුත්තෙතා සුරාධුත්තෙතා අක්ඛධුත්තෙතා සහායකෙතා,
සහායං තඤ්ච යොජෙති සෙ මිත්තපතිරූපකෙ.
භාසන්තෙතා අලිකං ලොකෙ වණ්ණණ්තා තුවඣවණ්ණනං,
මිත්තං මිච්ඡාජු යොජෙන්ති තෙ මිත්තපතිරූපකා.
නවවන්තා අථ ගායන්තා වාදෙන්තා කෙළිසීලකා,
තඤ්ච යොජෙන්ති මිත්තං යෙ තෙ මිත්තපතිරූපකා.
අයං ඉණාසිකෙ මය්හං රඤ්ඤා යං කාසි ඊදිසං,
සෙ මෙ හිතාවහෙ ආසි පච්චත්ථෙ ච පරත්ථ ච.
අජ්ජතග්ගෙ අයං මය්හං සුතකෙ ච සහායකෙ,
කාතබ්බා සෙ මයා නිච්චං උපකාරෙ යථාබල'න්ති.

එවං ච පන වත්වා හත්ථෙ ඵසෙ මෙ අජ්ජතග්ගෙ සහායෙ'ති වත්වා ඉණපණ්ණං ඵාලෙත්වා විස්සජ්ජෙත්වා අත්තනා සන්නිකෙ'ව වසාපෙත්වා යථාවිභවං පරිජනනි අථ උපකඤ්ඤාය වෙලා'ය ජයම්පති කා මහාදානං දත්වා නිච්චවාරදිපරිඤ්ඤාරෙහි තෙ තොසෙත්වා විහාරං ගය'ව පාපෙසුං.

සඩ්ඪා ලඛකං දක්ඛිණෙය්‍යෙසු දත්වා
ඝනලෙ හාගි යො සාමිනි සාමිකෙව,
සාධවෙ සාධූනං සාධු දත්වාන තම්හා
නිබ්බුතිං යථා හෙ යොගතෙ සුපපඤ්ඤනා'හි.

දුබ්බිඞ්මහාතිස්සස්ස වත්ථුං නිට්ඨිතං.

නිස්සඤ්ඤමල්ලස්ස වත්ථුම්හි අයමා'නුපුබ්බිකථා.

සීහලදීපම්හි උත්තරපස්සෙ නාගවිහාරෙ නාම එකං විහාරං අහොසි තත්ථෙකා දහරසාමණෙරෙ අනාගතෙ එත්ථ ධනසාරං නිකඛිත්තං

අනුපකාරං හුත්වා විනාසෙනි'ති ඤත්වා තං විස්සජ්ජාපෙත්වා භික්ඛූස ඛීණාසව මහාදූතං පවත්තෙත්වා දදතෙත්වා ච තස්ථ තස්ථ ගන්ත්වා බහූ භික්ඛූ නිමන්තෙත්වා හොජනසාලාය චිත්තමිනාහං බන්ධිත්වා මාලාදූමාද යෝ බලම්බති ආසනානි ච පාතිසං පරිභොජනීයං ච දන්තකඨාද යෝ ච උපඨපෙති පානෝ'ව සාගුඛජ්ජකෙන උපකඨාය වෙලාය පණීතෙන හොජනෙන පරිවිසති එවං නිච්චං සඩ්ඝුපඨානං කරොතෙතා අපරභාගෙ භික්ඛුසඩ්ඝගතෙන පසාදෙන කාලං කත්වා තස්මිං යේ'ව විහාරසාමන්තෙ එකස්මිං මහානිග්‍රොධරුක්ඛෙ භූම්මදෙවතා හුත්වා නිබ්බත්ති තස්ස නිවෙසා'නෙ'ව නාමං අහොසි සෝ මහානුභාවෝ මහාපරිවාරෝ ච අහොසි තස්ස පවත්තොජනිකෙ ඨානෙ දිබ්බ නානපානං හගෙත්වා දෙවතා උපනිඛ්නති තෙ නි තස්ස ච පරිවාරදෙවතානඤ්ච ආහාරකිච්චං සාධෙන්ති අථේ'කස්මිං දිවසෙ තස්මිං යේ'ව විහාරෙ වසන්තානං භික්ඛූනං සඩ්ඝත්ථෙරා භික්ඛූ ඝාමන්තගාමෙසු භික්ඛං චරන්තා කිඤ්චාපත්තං අලභිත්වා යථාඩොතෙතෝ'ව පත්තෙන විහාරං ආගච්ඡන්ති තතෝ තිස්සදෙවපුත්තෝ හථා'ගච්ඡන්තෙ භික්ඛූ දිස්වා එවං චින්තෙසි පුබ්බෙ පන'හං විහාරසන්තකං භික්ඛූනං පරිභොගෙවා දුනියෙ අත්තභාවෙ එරූපා සම්පත්තිං පටිලභිං ඉදානි'හං මම සන්තකෙන භික්ඛූනං දානං දස්සාමී'ති විත්තෙන්තා අත්තනෝ භරියං ආමන්තෙත්වා පස්ස භද්දෙ එතෙසං භික්ඛූනං ආකප්පසම්පත්තිං නන්දි දසෙත්තෙතා ආහ.

ආගච්ඡන්තා ඉමෙ භද්දෙ බුද්ධසෙට්ඨස්ස සාවකා,
සීලවා වත්තසම්පන්නා සබ්බසඤ්ඤමනිතෙ රතා.
පාලෙන්ති ජීවිතං'වේතෙ සම්බුද්ධසාසනං,
එතෙ සන්තාඛයොඛා'ව සොලසාරිගිසංතානෙ.
යඤ්ච දින්නං යඤ්ච හිඨං අනන්තඵලදං සියා,
යස්ස දස්සනමා'ගම්ම චක්ඛූ හොන්ති නිරාමයං.
සමිභාවිතස්ස විත්තස්ස කොවි සොකො න විජ්ජති,
හොතෙ තං සඩ්ඝරතනං භාගිසං ලොකපූජිතං,
එහි තං පසිරූපාසාම සන්තකෙමෙ සථාබල'න්ති.

තතෝ සා ආහ.

දෙම දානානි හො'දූනි යඤ්ච දින්නං මහඵලං,
තං භවිස්සති නො දූනං අඤ්ඤස්ස ච හිතාය චා'හි.

එවං ච පන වත්වා තෙ උභො'පි භික්ඛූනං සන්තිකං ගන්ත්වා පඤ්ඤාසිතෙන වන්දිත්වා තෙ සඩ්ඝත්ථෙරං භික්ඛූ නිමන්තෙත්වා පබ්බතා භිමුඛා අතෙසුං අථ තෙ භික්ඛූ උපාසක එත්තකං පඨවිතෙ මනුස්සා එකසෝ නත්ථි කුහිං නො නෙසී'ති දෙවපුත්තානුභාවෙන අම්හාකං

නිවාසනට්ඨානං එතස්මි'න්ති වත්වා නිකඛි ආදාය අත්තනෝ විමානෙ නිසීදාපෙත්වා දිබ්බන්නපානං ආහරථා'නි අත්තනෝ පරිවාරදෙවතා නං ආණාපෙසි දෙවපුත්තා දිබ්බන්නපානං ගහෙත්වා පවත්තයිත්ථ කෙ ඨානෙ පත්ථා ආගච්ඡන්ති තදා අරිට්ඨපබ්බතෙ වසන්තෙ මහාසු මනෝ නාම දෙවපුත්තෙ අත්තනෝ පරිසාය සඬිං රාජායතනවෙති යං වන්දිස්සාමි'නි නාගදීපං ගච්ඡන්තෙ අන්තරාමග්ගෙ නිස්සදෙවපු ත්තස්ස පරිවාරකදෙවතානි හරිස්මාහා දිබ්බන්නපානං දිස්වා කස්ස ත. පණ්ණාකාරං හරථා'නි පුච්ඡි තාහි චිහාරාසනෙන නිස්සදෙවපු ත්තස්ස හරිස්මානා'නි වුත්තෙ මහාසුමනෙ දෙවපුත්තෙ අත්තනෝ උපකරණෙහි සඬිං නිස්සදෙවපුත්තස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා තෙන සඬිං පටිසන්ථාරං කත්වා උභෝ'ව එකතෝ නිකඛිසඬ්ඝං වන්දිත්වා මහාදානං පවත්තෙත්වා එකමන්තෙ නිසීදිංසු දෙවපරිසාහි සඬිං තතෝ තෙ නි කඛි පිඬපාතපටික්කන්තා භුත්තාභුත්තමොදනාවසානෙ සංඝත්ථෙරෝ නිස්සදෙවපුත්තං ආමන්තෙත්වා තස්සානුකම්පාපුච්ඡනත්ථා එවමාහ.

විමානං තෙ මහා එතං සබ්බං තං රතනාමයං;
සයනාසනසම්පන්නං මාලධාරිදුසිතං.
පඤ්චඞ්ගිකානි තූරියානි පඝාගෙත්වාන දෙවතා,
වාදෙන්ති මධුරං ගීතං ගායන්ති හදයඞ්ගමං.
නච්චන්ති චතුරා එත්ථ දෙවකඤ්ඤා මනොරමා;
හාවභාවවිලාසෙහි රමාපෙන්ති තවං සදා.
කුන්නත්ථනත්ථපතාකායෙ ගහෙත්වා රතනාමයා,
පරිවාරෙන්ති තං නිච්චං දෙවසෙනා මනොරමා.
සබ්බාලඞ්කාරසම්පන්නෙ වණ්ණවන්තෙ මහායසෙ;
විරොචෙති දිසා සබ්බා සුරියොව නභමුග්ගතො.
කෙන තෙ පුඤ්ඤකම්මෙන සීලෙන ච වතෙන ච,
උපපජ්ජන්ති ඉමෙ භොගා තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතොති.

අථ'ස්සා'චික්ඛනෙන දෙවපුත්තොඅහ.

අහං භන්තෙ අතීතස්මිං විහාරෙ නාගසවහයෙ,
අභොසිං සමණුද්දෙසො සඬාසීලගුණාකරෝ.
සෙනාසනපරික්ඛාරං නස්සමාහ'මුදික්ඛිය,
තෙන මූලෙන භික්ඛූනං මහාදානම්'දසඛං.
බන්ධිත්වාන විතානානි පඤ්ඤපෙත්වාන ආසනෙ,
පූජෙත්වා'නෙකපුප්ඵානි උජුංලෙත්වා පදීපියං.
මධුසක්කරගුලොපෙතබ්භඡොලෙත්වා සංයුතං,
නානාවිධානි යාගූනි භික්ඛුසඬ්ඝමු'පඨහිං.
සච්චඡමංසමිතතීං උපෙතං ගොරසෙන ච,
මධුරඤ්ඤාන තපෙසිං භික්ඛවො යාවදත්තකං.

උපධිහනෙහා භික්ඛූහමේ'වමේ'වං තදූ අහං,
බ්‍රූනි වඤ්ඤූපනාහි චෙපෙත්තිනා තනො වුතො.
එජා'හං රුචිරෙ දෙවවිමානෙ රහනාමියෙ,
ජාතොසිං තෙන කමෙමන දෙවො හුත්වා මහිඩිකො.
පරසන්තකෙන දිස්වාසස දූනස්ස ඵල'මිදිසං,
කිදිසන්නූ ඵලා හොන්ති සකසන්තානකො අහො.
නත්ථි දූනසමො භාවො ලොකෙ සබ්බත්ථදායකො,
දෙති සො භවසම්පත්තිං නථා ලොකුත්තරං සුඛ'න්ති.

තතො යො දෙවපුත්තං ආමන්තෙත්වා හො ඉමං සම්පත්තිං කිත්තකං කාලං අනුභොසි'න්ති පුච්ඡන්තො ආහ.

පුච්ඡාමි තං දෙවපුත්තං පීතියා වසගො අහං,
තව්මං අනුමොදන්තස්ස දිබ්බසම්පත්තිමබ්භුතං,
කාලො කිවතකො හොති යදි ජානාසි මෙ වදෙ'න්ති.

අථස්සා'භික්ඛිතෙනා දෙවපුත්තෙනා ආහ.

යථා'කාසො අනන්තො සො යස්ස ඤාණං න දිස්සති,
එවං මෙ පුඤ්ඤකම්මස්ස අන්තං නො දිස්සතෙ මහා.

ලොකනාථං ඨපෙත්වාන කො නු අඤ්ඤ ජානයෙ,
සුතුං මෙ චරිමං කොපිං තං හොති ජිනගොචර'න්ති.

තස්ස කථං සුත්වා භික්ඛූ සහත්ථා තතො පක්කාය ගාමනිගමරාජධානීසු චාරිකං චරමානා මනුස්සානං තං සම්පත්තිං වණ්ණෙත්වා මනුස්සෙ දූනාදීසු යොජෙසුන්ති.

ඨමෙමන ලබ්භං පරසන්තකං වා සමාදපෙත්වාන පර'මපි තෙන,
දදෙය්‍ය දූනං පවුරාතුහාවං තමෙව ලබ්භං සතසන්තකං වා'ති.

හිතසඤ්ඤාමණ්ඩරස්ස වත්ථුං මහුපඤ්ඤං.

ගොලඋපාසකස්ස වත්ථුම්හි අයම්'නුපුබ්බිකථා.

පරිනිබ්බුතෙ කිර සම්මාසම්බුද්ධෙ පඤ්චසු ලොකසම්මි ධම්මසීනයෙසු ලඛ්ඛායං රොහණෙ ගොඨපුබ්බුත්තරෙ ගොඨගාමං නාම එකං ගාමං අහොසි තත්ථෙ'කො උපාසකො පටිවසති ඊසකං පන සස වාමනත්තා ගාවිවාසිනො ගොළො'ති වොහරන්ති සො පන බුද්ධසාසනෙ පසන්නතා දූයකො දූනපති අහොසි අථෙ'කදිවසං සො සමුද්දතීරෙ විචරන්තා බුව්ධූජනත්ථං පූජෙතුං බ්‍රහ්මණහි තදූ පියඝුදී පතො වාදසමත්ථා භික්ඛූ සමුද්දවණ්ණෙනා'කාසෙන ගච්ඡන්තා එකස්මිං රුක්ඛමූලෙ ඨත්වා විවරං පාරුපන්තෙ සො දිස්වා පසන්නමානසා තෙසං සම්පත්ති'පගන්ත්වා සබ්බඤ්ඤුතෙනා වන්දිත්වා හත්ථෙ ඉමස්මිං ගාමෙ අසුත්තවිධිං භික්ඛාය චරිතුං ඨාසුක'න්ති වත්වා සයං පඨමතරං අන්තරගෙහං ගන්ත්වා තෙසං ආසනානි පඤ්ඤපෙත්වා ලා

ජ්පවමානි පුප්ඵානි ඔකිරිත්වා උභොසු පස්සෙසු පුණ්ණඝටෙ ඨපාපෙත්වා පදීපෙ උජ්ජාලෙත්වා පාදපවෙ පඤ්ඤපෙත්වා සීතෙ හිකඛූනං අත්තනො ඝරවාරං ආගතකාලෙ පාදෙ වන්දිත්වා පත්තෙ ගහෙත්වා ආසනෙසුනි සීදුපෙත්වා පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජ්ජනීයෙන සක්කච්චං සන්තප්පෙපසි තතො හිකඛූසු භත්තකිච්චාවසානෙ එකමන්තං නිසිතෙනා තෙන තො දාසස්ස අනුග්ගහාය නිබ්බඛ ඉධෙව හිකඛං ගණ්හාථා'ති නිමන්තෙත්වා හිකඛූ න ඉච්ඡිංසු අථ සො ගන්ත්වා අජ්ජ පඨාය අඨ සලාකභත්තානි තුම්හාකං දාසස්සාමි මම'නුග්ගහං කරොථා'තියාවි-හි කඛූ තෙන හි නං උපාසක බුරමිනාරෙ හිකඛූනං දෙහිති ආහංසු තතො උපාසකෙන හත්ථෙ තුම්හාකං නිබ්බවාසනට්ඨානෙ හිකඛූනං එව දම්'නි තෙතුණ්හිභාවෙන අධිවාසෙසුං උපාසකො තෙසං අධිවාසනං ඤත්වා සලාකං අත්තනො නාමෙන ඤාපෙත්වා නියඛූනං අදාසි හිකඛූනං පාපෙත්වා අඨ ජනා නිබ්බඛං ආගච්ඡන්ති අථෙකදිවසං උපාසකො තෙසං අත්තනො ඛෙත්තගාමං ආමන්තෙත්වා භදන්තෙ අය්‍යානං ආගතකාලෙ අප්පමත්තා හුත්වා දානං දෙති'නි නියොජෙත්වාකෙන ති දෙව කරණීයෙනගාමන්තරං අගමාසි-තතො සා සාමිකාසවචනං සුත්වා හිකඛූනං ආගතකාලෙ සක්කච්චං පරිවිසිත්වා වන්දිත්වා සීතා හත්තෙන නිබ්බඛං කත්වා වසිත්වා'හි පුච්ඡි නං සුත්වා හිකඛූ කිම් අකංසූති,'ථ ගන්ත්වා තතොපඩාය එතෙ අම්හාකං වචනඤ්ඤානුපධාරෙන්තීති නාගමිංසුදුතියදිවසෙ උපාසකො හරියං පුච්ඡි කිම්ඵං අය්‍යා නා'ගච්ඡන්ති'හි සා අත්තනා කථිතනියාමං වත්වා මයා එකනක'මෙව වුත්තං තෙන මඤ්ඤනා'ගච්ඡන්ති'හි සෙසං සුත්වා භරියං පරිභාසිත්වා රොදනෙනා පරිදෙවන්තා දිවසං විනිනාමෙසි හිකඛූ තම්'ඵං ඤත්වා තස්සා'නුග්ගහාය කතිපාහෙන දිව සෙහි සලාකං ගහෙත්වා තස්ස ගෙහ'මගමංසු තතො පඨාය සො තෙසං සහධර්‍යො දානං දෙන්නා අඛ්‍යනං විගිනාමෙසි අපරභාගෙ සො අත්තනො ඝරෙ ධනං වයං ගච්ඡන්තෙ නාවාය වණ්ණිජං කත්වා ධනං ආහරිත්වා දානං දාසාමී'නි විභොතත්වා භරියං ආමන්තෙත්වා අය්‍යානං දානං මා උපච්ඡින්ඳී'නි දානසංවිධානං කත්වා වාණිජකෙහි සඛිං නාව මහිරුහි නාවා සත්තදිවසානි සුඛෙන ගන්ත්වා සමුද්දමඤ්ඤෙ වස්සඨා තෙන පහටා උදකෙ ඔසිදි තත්ථ සබ්බෙ මනුස්සා මච්ඡකච්ඡපානං ගොචරා අහෙසුං සෝ'පෙව උපාසකො සමුද්දං තරන්තෙනා ඔස්සඤ්ඤි රියො උදකෙ ඔසීදිතුමා'රහි නාඛ්ඨං සමසෙ පියතුදිපෙ සඛ්ඛපේරෙ දිබ්බවකඛූනා සමුද්දං ඔලොකෙන්නා තං ඔසිදනතං දිස්වා හිකඛූනං එවමා'හ ආවුසො තුම්හාකං උපාසකො සමුද්දමඤ්ඤෙ ඔසීදති රකඛිස්සාථ න'න්ති තෙ එකස්ස සාමණෙරස්ස භාර'මකංසු සො ඉද්ධි

යා තස්ස ගන්ත්වා අත්තනෝ ඉබ්බලෙන ආගන්ත්වා පියඔගුදීපෙ ගෝ ජනසාලාය නිසීදුපෙසි යෙහුය්‍යෙන පන සක්‍යෙසා දෙවානම්පියෙපි සඬගුදීපං ආගන්ත්වා භික්ඛූ වන්දති තෙසං සන්තිකෙ ධම්මං සුණාති තදා'පි සො තස්ස දෙවච්ඡරා පරිවුතො සබ්බාභරණවිභූසිතො සරීර පභාගි දිසං ඔභාසයම්'ගමාසි උපාසකො තං දිස්වා භයපපත්තෙසා ගෙහං පවිසිත්වා මාරං පිධාය අට්ඨාසි අථ සක්‍යෙසා දෙවානම්පියෙපු තස්ස තස්ස භික්ඛූ වන්දන්තෙසා නං සාමණෙරං උපසඞ්කමිත්වා පවපතිසි තෙන වුත්ථිත්වා එකවන්තං අට්ඨාසි අථ'ස්සා සාමණෙරෝ මහාරාජ ගෝ ළඋපාසකා නයා දිඨපුබ්බෝ'නි දෙවානම්පියෙන න මයා දිඨපුබ්බා 'නි වුත්තෙ සාමණෙරා සවෙතිං දත්ථුකාමෝ'සි එත්තෝ'ව සෝ'නි ව ත්වා තෙනා'ස්සුඤ්ඤුතෙ උපාසකං දස්සෙසි අථ සක්‍යෙසා දෙවානම්පියෙ තෙන සඞ්ඝ පරිසන්තාරං කත්වා උපාසක තව දුනනිගෙඝාසං ස කලදෙවලොකෙ පඤ්ච'නන්ති වත්වා එවමා'ඝ.

ඉමං දුනං විධිං ගොළ දසපාරමිධම්මහෝ,
පඤ්ඤං කත්වාන සම්භඤං මුනිනා ලොකසාමිනා.
දුයකා ඡිසු දෙවෙසු උපපජ්ජන්ති මහායසා,
අනෙක සතසාහස්සෙ පාසාදෙ රතනාමයෙ.
නෙකදෙවච්ඡරාකිණ්ණෙ උය්‍යානපනිබඬිනෙ.
දුයකා ගොළ සගෙහසු තාවතිංසෙ මනොරමෙ.
සඤ්ඤතතා,ඵපි ච කාරෙන්ති අඤ්ඤෙන අමාචියං,
ලභන්ති දුනපනිනො චක්කවත්තිසිරිම්පි ච.
සත්තාරතනසම්පන්නා චතුදීපස්ස ඉස්සරා,
පදෙසරජ්ජං විපුලං ගොළ ඝබ්බන්ති දුයකා.
ධම්මාසොකනරින්දෙ'ව නෙජවනෙනා මහායසා,
ඛත්තියාදීමහාසාලා ඝුත්වා ජායන්ති දුයකා.
හත්ථස්සදුසිදුසෙනි අනන්තාහවෙගි ච,
පවෙච්ඡකමුනිභාවං ච සාවිකත්තං ච දුයකා.
නිරාමිසං ලභන්ත්‍ය තෙ අග්ගා ලොකුත්තරං සුඛං.
නෙත්තරත්තාදිදුනෙනි බුධ්‍යා බුධත්තමා'ගතා.
තස්මා දුනවරං එතං දුනබ්බං'ව සදා'දරා'
ඥානන්‍යෙන සදා ගොළ දුනස්ස ඵලමු'ත්තමං,
දුනබ්බම'පකං වා'පි බහුං වා'පි සුභාසුභං
චිත්තමත්තෙන පසන්නෙන'පි ඵලං හොති අනූපමං.
තස්මා දදෙය්‍ය සබ්බත්ථ සදා සබ්බං'ව පීතිසඤ්ඤනා,
තව දුනමයා ඤෝ පඤ්ඤවා සදෙවකෙ.
දෙවජ්ඡිඛඤ්ඤරගණිං නිධිවං නව්වන්ති මඛිතා,
දත්වා දුනං වරං ගොළ සීලවන්තෙන බහුස්සුතෙ,
අනිඤ්ඤිතෙ දෙවලොකතා'ගච්ඡ මම යන්තික'නන්ති.

එවං නා ඔවදිත්වා සයෙසා සාමණේරං ඒකමන්තෙ'ස ඉධා'ග
තොති පුච්ඡි සාමණේරෝ එසෝ මයා දෙවරාජ හිතනනාවෝ උද
කෙ ඔසිදමානෝ ආනිතෝ'ති සබ්බං කථෙසි තං සුත්වා සයෙසා ථි
සාසනමමං ආමන්තෙත්වා ගච්ඡ ත්වං නාවං පාකතිකං කරහනං එවං
නාවාය ගහෙත්වා ඕපුං තස්ස ගෙගෙ පතිඨාපෙති'ති ආහ විස්සක
මෙමා උදකෙ ඔසිදිතං තස්ස තං නාවං අත්තනෝ ආනුභාවෙන උප
ඨාපෙත්වා නාවං සත්තරතනෙති පූරෙත්වා උපාසකං නාවං ආරොපෙ
ත්වා තදහෙව තස්ස ගෙහං පාපෙත්වා සකඨානමෙව' ගතෝ උපාස
කෝ'පි අමිතධනං ගෙහං අඤ්ඤාවිස්සජ්ජෙත්වා දානං දෙත්වා ආයුපරි
යොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තති මහාජනෝ'පි තං දිස්වා බහුං සු
සලකම්මං කත්වා දෙවලොකෙයේ'ව නිබ්බත්තී'ති,

එවං දානා සඤ්ඤමොපොසථකම්මානා දිබ්බා යානා භුඤ්ජා චාරුමහං,
තස්මාහොත්තෝ දෙථදානානි නිච්චං ගන්ත්වාසඝාහුජථස්සාරම'ග්ගං.

ශොළුවෙනි සංඝභේදකථාව නිමියේය.

පුටභත්තදායිකාය වත්ථුම්හි අයමි'නුප්පත්තිකථා.

ලඹකාසං රොහණේ කපපකන්දරනදියා'සන්නෙ එරාමණ්ඩි'නි පා
කටෝ එකෝ ගාමෝ අත්ථි තත්ථේ'කෝ මාතුගාමෝ කෙනචි දෙව
කරණ්ඩියෙන අනුරාධපුරං ගම්ඡිස්සාමී'ති පුටභත්තමා'දාය ගච්ඡන්තී උ
පකඨාය වෙලාය අන්තරාමග්ගෙ අගාමකාරඤ්ඤෙ ගච්ඡන්තං ඛීණ
සවඵෙරං දිස්වා ඉමාය වෙලාය හදන්තස්ස අඤ්ඤං භික්ඛාචාරඨා
නං නත්ථි මයිහං චේ'කං පුටභත්තං අත්ථි තං තස්ස දස්සාමී'ති විත්තෙ
ත්වා ථෙර'මුපසඞ්කමිත්වා පත්තපතිග්ගහෙන වඳිත්වා පත්තං ගහෙත්වා ප
තෙත ඔකිරිත්වා භත්තෙ ථොකං ඉධේ'ව අච්ඡථා'ති වත්වා තඤ්ඤරත්ත
රං පවිසිත්වා සාඛාභඞ්ගං නිවාසෙත්වා නිවත්ථවත්ථං ධොවිත්වා ආගම්ම
ථෙරස්ස අදාසි ථෙරෝ තං ගහෙත්වා අථං මං පස්සතූ'ති අධිඨාය ත
ස්සා පසාදසංවඩ්ඪනත්ථාය ආකාසං උප්පතිත්වා රාජගහසෝ විය පාසා
සි සාගච්ඡන්තං ථෙරං දිස්වා පීතියා ථුවඝරිරා අහොසි දිනනංමෙ දුන්
නතිආවජ්ජමානා පඤ්ඤිකා අඨාසි තස්මිං ඛණෙ තස්ස කන්දරාස
නෙන එකඝනෝ රුක්ඛෙ නිබ්බත්තෙත්වා දෙවපුත්තෙත්වා තස්සා ඔඨාසම්ප
තිං දිස්වා එකසම්මං සමුග්ගෙ දිබ්බසාටකානි පක්ඛිපිත්වා මා ඉමානි ඛී
ණනතූ'ති අධිඨාය තස්සාභත්තෙදත්වා අනන්තරධාසි තත්තෝ සා තං සමු
ග්ගං විවරිත්වා දිබ්බසාටකානි දිස්වාඅත්‍යස්ස අජ්ජමයාදිනන සාටකස්ස
විපාකෝ අජ්ජ'වදිත්වෙනි සොමනස්සජාතා මා ඉමානි අඤ්ඤානං දත්වා
පරිභුඤ්ජිස්සාමී'නි විත්තෙත්වා අත්‍යස්‍ය බෝ දුසියා අනුග්ගහත්ථාය ඉධාග

වජ්ජනතුහි උඤ්ඤාසෙසි තාසමිං බ්‍රහ්මණේ අරියකම්මාරවාසිනෝ මාදසස භාසා භික්ඛූආගන්ත්වාතාසා පුරතෝ පාතුරහංසු සාතෙ භික්ඛූ දිස්වා අත්ථ පසන්නා පච්චපත්තිවීතොත වන්දිත්වා සබ්බපිසං භික්ඛූනං නිවීවර පහොනනංහාත්වා දිබ්බසාටකානිඅදාසි සාටකානි සමුග්ගෙ ආකඩ්ඩානි ගුහ්වා නිඤ්ඤත්තේ සා තතෝ නෙසු ගතෙසු එතං සාටකං ගහෙත්වා පරිද ඛිත්වා අත්තනොගෙහං'ගන්ත්වා බහූනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා ආයු පරියොසානෙ ගන්ත්වාදෙවලොකෙ නානාවිරාගවජාලඛ්කාරපතිමණ්ඩි තෙ මාදසයොජනිකෙදිබ්බවිමානෙ නිබ්බත්තී විමානසස එකොකසම්පි පසෙස සණ්ඩසති ගුහ්වා, වත්තාදීසාධිකා සියතමනත්තා කපපරුක්ඛා නි බ්බත්තිංසු සා තත්ථ අනෙ කදේවතාසතසසපරිවුතා දිබ්බසම්පත්තිං 'නුභවති.

ගඞ්ගතීරපණ්ණාසජාතකවණ්ණනා.

සබ්බා දත්වා පුටභත්තමේකා නිවත්ථවත්ථං මලිනව ථූලං,
භික්ඛුස්ස එකස්ස අනාසවස්ස දිබ්බම්බරෙ සා තදහේව ලබ්ධ.
දිබ්බානි වත්ථානි පුනා'පි එසා දත්වාන දානං මුනිසාවකානං,
තස්සා'නුභාවෙන තතොවවිත්වා නිබ්බත්තී සග්ගෙපරමප්පතීතා.
තත්ථේව තස්සා'සි මහාවිමානං උබ්බෙධතෝ වාදසයොජනෙන,
තස්සා'නුරූපෙන විසාලවන්තා දුස්සත්තායං නෙකවිරාගවන්නා.
අම්භාදිනොපණ්ඩි ආදිකෙසු භූමිසු ගිත්වාන ජ්ජනෙසු නෙසු,
අනෙත සමනතා ජ්දනස්ස තස්ස නානාවිරාගම්බරලම්බකතානි.
නථෙව වත්ථේහි විභත්තවත්ථා ගබ්භානවහෙතා සයතාසනානි,
පාවාරපච්චත්ථරණත්ථතානෙ භාසන්ති නිච්චං රමණ්ණරූපා.
නානාවිරාගඩ්ජනතිකෙනි මුත්තාමණිලම්බිතතණ්ණිකෙහි,
වානෙරිනා කිඛ්කිණිජාලවකෙහි අළංජනාසු'වහමා'සි නිච්චං.
සා දෙවකඤ්ඤා කණිකා'වභාසා පභොධරා තාරහාරාභිරාමා,
බිම්බාධරා කඤනවලලිලීලා මුඛඤ්චුජා නෙතතාමධුබ්බනෙහි.
විචිත්තවත්ථාදිවිභූසිතඞ්ගි සුගන්ධකඤ්ඤුපහිසෙවිතඞ්ගි,
භාසත්තනාමාලාගුණඋත්තමඞ්ගි පභාස සා දෙවකඤ්ඤසමඤ්ඤි.
අනන්තසම්පත්තිසමඞ්ගිභූතෙ විසාලපාසාදවරෙ සුරම්මෙ;
නවෙවගි ගීතෙගි ච මොදමානා විහාසි එවං සුචිරං දිවසම්.

ඤත්වානදෙහබ්'විරංබණ්ගබ්භුර'නන්
සම්පත්තිනාම මනුජස්සචනාසතී'ති.
සඤ්ඤාපවඤ්ඤාභවං මධුරතති එවං
දුනාදිනෙකකුසලෙසු යතෙය්‍යසීරෝ'ති.

සුබහත්ථදායිකාය ධීතුං ඡඤ්ඤං.

දුතියජඝපතිකානං වත්ථුම්හි අයම'නුපුබ්බිකථා.

තෙසු එකෝ සබ්බාඨවෙචා නාම යෝ කිර වතුක්කත්තුං දෙවතා

ති සාධුකාරං දත්වෙව දූන'මදූසි නාගෙ භරියා සඞ්ඝදත්තා නාම සා සක්කාරෙ දෙව රඤ්ඤෝ පඤ්චනවලක්ඛධිලාසනං උණ්හාකාරං කාරෙත්වා දූන'මදූසි තෙසු දිවසෙසු සඞ්ඝාවිවෙවඤ්ඤ කථා වෙදිතබ්බා-ලඞ්කායං මහාගාමෙ පුබ්බෙ සංඝාමවෙවා නාමේ'නෝ ධිතරං ච පුත්තං ච පරිල තිත්වා පුත්තස්ස සඞ්ඝාමවෙවා'ති අත්තනෙ නාමං කත්වා වසන්තෙ අත්තනෝ මරණාසන්නෙන ජෙට්ඨධිතරං පහාතුකාමාපෙත්වා කණිට්ඨිං ගහෙත්වා ජෙට්ඨිකාය ගහේ ඨපෙත්වා මම දූහිතුස්ස මහල්ලකකාලෙ දෙ හි'ති සහස්සඤ්ඤ්ඤකං සාවකයුගං ච ඛනහරතනං ච මාතුරිකං ච දත්වා කාලම්කාසි අනුක්කමෙන ඉසා වඩ්ඪිත්වා වයප්පමත්තිකා බ්ලෙන ච රූපෙන ච සමන්නාගතා හතිනියා ගෙහෙයෙව පටිවසති තයම්ං කිර සමයෙ බ්‍රාහ්මණාත්තියං නාම වොරහයං නිඛ්ඛන්ති තතො සා සඞ්ඝාමවෙවා හයෙ වූපසන්තෙ ආනම්මසාමී'ති තං සබ්බං අත්ත සන්තකං හතිනියායෙ'ව සන්හිතෙ ඨපෙත්වා පවව්හාජනපදං ග න්ත්වා වසතෙනා හයෙ වූපසන්තෙ පුන මහානාමං ආගන්ත්වා ජෙට්ඨිකා ය ගෙහයෙ'ව නිවාසං කපෙත්වා දුතියදිවසෙ පාතෝ'ව නහානත්ථා ය නිසවාසිං අගමාසි තදූ කොටගලලපබ්බතවාසී මහානාගත්ථෙ රො සබ්බඤ්ඤ මහාගාමෙ පිඬාය චරිත්වා යථාඩොතෙන පත්තෙන නිව තෙනා විහාරං ආගච්ඡති අම්හෙවා ථෙරං දිස්වා හිතකාමාකාරං ලද්ධිං හ තෙන'ති ඤ්ඤවිඤ්ඤ ථෙරෝ ලභිස්සාම උපාසකා'ති ආහ අථ සෝ තෙනහි භන්තෙ ථෝකං ඉධේ'ව අච්ඡථ'ති වත්වා හතිනියා ගෙහං ගන්ත්වා හ තතං අත්ථි'ති පුවිඤ්ඤිත්වා නාය නත්ථි'ති වුත්තෙ සෝ තුරිතතුරිතෝ අ නන්තරගෙහං ගන්ත්වා අත්තනෝ සහස්සඤ්ඤනකං ඉත්තාහාරං ථපෙ ත්වා කහාපණඤ්ඤාකං හත්තං ලභිත්වා ථෙරමූ'පසඞ්කම්මහත්ථස්ස ල ඛ්ඛායාසං වත්වා පත්තෙ හත්තං ඔකිරිත්වා අදූසි ථෙරෝ තං ආදූය ඨා සුකඤ්ඤනං ගන්ත්වා අත්තානං ඔවදිත්වා සඞ්ඝාරෙ සම්මසන්තෝ අරහ තතං පත්ත්වා හත්තං භුඤ්ඤි නාසීං බ්‍රහ්මණෙ අනුරාධපුරනගරෙ දුඤ්ඤාම ණිරඤ්ඤෙසූ ඤ්ඤෙන අධිවත්ථා දෙවතා සඞ්ඝාවිවෙවඤ්ඤ දූනං අනුමොද නත්ථි ඤ්ඤානපිඛ්ඛිවරතෝ නික්ඛමිත්වා සාධුකාර'මදූසි.

ගාථා.

සාධු සාධු නඤ්ඤ දීනාදූනං ඨානෙ පතිට්ඨිතං,
තඤ්ඤා තං අනුමොදූමි සාධුසාධු උපාසකා'ති.

ඉමං ඤ්ඤඤ්ඤ දෙවඤ්ඤාඤ්ඤ සඤ්ඤං සාධුකාරං.

රාජා තඤ්ඤ සාධුකාරසද්දං සුත්වා තඤ්ඤ'ඤං සාධුකාරඤ්ඤෙ'ති පුවිඤ්ඤි දෙවතා සඞ්ඝාවිවෙවඤ්ඤ දූනමනඤ්ඤතතං ආවිඤ්ඤි තං සුත්වා රාජා පසන්නෙනා අහොසි අථෙ'කදිවසං අම්බෙත්වා ගොඨසමුද්දෙ නාහායමා

නො තස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන සුවණ්ණ මාසඝඨසෙසෙහ පූණණා එ කා දෙණි ආගනවා තස්ස සරිරෙ පහරි තං සො කාලිඛරබ්‌බුඛක' නෂි මඤ්ඤමානො ඝතෙන දූරම්'කාසි සා පුනපපුන ආගනවා ත ස්ස සරිරෙ ලඟතෙ'ව සො කාරණෙන'ස්ස භවිතබ්බ'නති උඛරි ත්වා ථාල ඨපෙත්වා බහෙන පහරිත්වා සුවණ්ණං දිස්වා තං භනිනියා යෙ'ව දත්වා අනුරාධපුරං ගමිස්සාමි'නි භනිනියා භත්තෙතා සාවකසු ගං ගහෙත්වා බහගං බඳිත්වා නිකඛම් නසමිං සමයෙ එකො භික්ඛු නිඛ්බරුගමේ පිඬාය චරිත්වා යථාඩහෙන පනෙතන නිකඛම් අම වො තං තුවඣපඨානන නිකඛමනතං දිස්වා අතතනා නිවත්තපවස නඤෙනකං සාවකං දත්වා භත්තං ගහෙත්වා නිතඛිස්ස පතෙත බඤිරි ත්වා අදසි සෝ'පි තං ගහෙත්වා ථාසුකඨානෙ නිසිනෙනා කරජකා යෙ රඤ්ඤං පත්ථරිත්වා විපස්සනං වඩෙසෙත්වා අරහතතං පත්වා'ව පරිභු ජි තදා'පි රඤ්ඤා ඡතෙත අඩිවත්ථා දෙවතා සොමනස්සා තස්ස සාඛු කාරං අදසි.

ගථාහි.

සාඛු සාඛු තයා දිනනදානං ඨානෙ පතිට්ඨිතං,
තස්මා තං අනුමොදාමි සාඛු සාඛු උපාසකා'නි.

ඉදං තස්සා දෙවතාය දුතියසාඛුකාරං

සුන'පි රාජා නං සාඛුකාරසඳ්‌දං සුත්වා කස්සාසං සාඛුකාරසඳ්‌දෝ' නි පුවිජ්දෙවතා'පි සඛ්‌ඛාමවවස්ස දුනමහනතං ආවිකති තම්පි සුත්වා රාජා පසනෙනා අහොසි-අථා'පරභාගෙදෙවගිරිවිහාරෙ එකා භික්ඛූං මාදයසං වවත්‌රාති වානාබාධො පිලෙති සෝ කිරෝ'කදිවසං අත්ත නො සාමණෙරං පකෙකාසාපෙත්වා ඝතෙන මෙ අත්ථෝ ආවුසෝ'නි ආහ සාමණෙරෝ සුපටිවත්‌තෙහා විවරං පාරුපිත්වා ථාලකං ආදාය සකලගාමෙ ආහිණ්ඩිත්වා කිඤි අලභිත්වා ආගවත්‌තනි අමවෙවා තං තථා ආ ගවත්‌තනතං දිස්වා කිං භනෙත පරියෙසථා'නි පුවිජි සාමණෙරෝ තස්ස සබබං ආවික්‌ඛි තතො අමවෙවා තෙන නි භනෙතා එතෙ'ව ථොකං නික්‌ඛථා'නි ථාලකං ගහෙත්වා අත්තනො ගාමං ගතො අත්තනො ඡුරි කං මුඛතථාය ඨපෙත්වා අඤ්ඤතාපණ්ඩනකෙන සපිනා ථාලකං පූ රෙත්වා ආනෙත්වා තස්ස අදසි සාමණෙරෝ තං ආදාය ථෙරස්ස දත්වා ඝතස්ස ලඤ්ඡනියාමං කථෙසි ථෙරෝ ඔසඬෙන තෙලං පිවිත්වා නහත්‌වා මෙම කතෙ සෝ ආබාධෝ පදුමිනිපණ්ණෙන උදකබින්දූනි විය වීනිව වෙත්වා අගමාසි තතො යො වුපසනතාරොගො අතිරෙකතෙලෙන පතිමා සරෙ දීපං උජ්‌ජාලෙත්වා පූජ්‌ම'කාසි තතො ථෙරෝ අනාම යෝ එකඟඤමනෝ හුත්වා විපස්සනං වඩෙත්වා අරහතතං පාපුණි පු න'පි සා දෙවතා තථෙ'ව සාඛුකා'රමදසි.

තථාහි.

සාධු සාධු තයා දිනනාදනං ඨානෙ පනිඝිතං,
තස්මා තං අනුමොදාමි සාධු සාධු උපාසකා'ති.

ඉදං තස්සා දෙවතාය තතියසාධුකාරං.

රාජා පුරිමනයෙනෙ'ව දෙවතං පුච්ඡි තාය යථාභූතං වුත්තෙ සොමනස්සො හුත්වා තං දක්ඛිණාමොහුත්වා ඉදානි සො කුහි'න්ති අම වෙච පුච්ඡි අමච්චා නරාණාව දෙවා'ති ආහංසු අථ රාජා තං පරියෙ සථ යො නං ආනෙති තස්ස මහන්තං යසං දස්සාමී'ති ආඝ තං සුත්වා මනුස්සා තං පරිසෙසිතුං චතූහි මාරෙහි නික්ඛමිංසු අථ පුරෙභිමවා රෙන ගතා චිත්තවාපියා සවිපෙ තං රාජානං පස්සිස්සාමී'ති ඛණං බන්ධිත්වා කිලන්තරූපං ආගච්ඡන්තං දිස්වා පුච්ඡාසභාගෙන තං සංඡා නිත්වා රාජා තා පක්ඛිපිතුකාමෝ'නි වත්වා ආදය පක්ඛාමිංසු සො ආග චජ්දෙනා චෙතියපබ්බතෙ විහාරපච්චන්තපරිවෙණං පත්වා භික්ඛූ වන්දිත්වා විස්සමන්තෙ ඇසුඤ්ඤතරං ඛීණාසවත්තෙරං චීවරකම්මං කත්වා ඛබෙ අපපහොතෙන සංඝරිත්වා ඨපෙන්තං දිස්වා අත්තනො නිවාසව ත්තෙන අත්තානං ජිඤ්ඤිත්වා අදාසි තතො ථෙරෝ තං චීවරෙ පයොජෙසි අම්චෙවා නං දිස්වා මහන්තෙන සොමනස්සෙන අනුරාධපුරං පාවිසි හදා'පි ඡිතෙන අධිවත්ථා දෙවතා පුබ්බෙ විය සාධුකාර'මදාසි.

තථාහි.

සාධු සාධු තයා දිඤ්ඤාදනං ඨානෙ පනිඝිතං,
තස්මා තං අනුමොදාමි සාධු සාධු උපාසකා'ති.

ඉදං තස්සා දෙවතාය චතුත්ථසාධුකාරං.

තම්පි සුත්වා රාජා පුරිමනයෙනෙ'ව සොමනස්සෙ තස්සෙ'ව ක ථං කථෙන්තො නිසිදිත්වා හොති තස්මිං ඛණෙ අම්චෙවා ගන්ත්වා වාරෙ සිතා අත්තනො ආගතභාවං රාජානං ජානාපෙත්වා හොතා' ගච්ඡතූනි වුත්තෙ ගන්ත්වා රාජානං වන්දිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි අථ ස්සා රාජා තුට්ඨො මධුරපටිසන්ථාරං කත්වා මහන්තෙන යසෙන ච ප රිවාරෙන ච සබ්බං භඩාගාරිකඨානෙන පූජෙත්වා තෙන කතපුඤ්ඤ කම්මං අනුමොදිත්වා සම්මා දානං දදෙපි සො රඤ්ඤා සන්තිකෙ ම හඝියා සම්පත්තියා මොදමානෙ අත්තනෙ අන්තෙවාසිකං කුමාරිකං ඔලොකෙන්තෙ අදාසාහරණෙ පටිවසති.

අයං සඞ්ඝාමච්චස්ස කථා.
සඞ්ඝදත්තස්ස කිර කථාමග්ගෙ ඒවං වෙදිතබ්බා.

බ්‍රාහ්මණියස්ස භයස්ස පුබ්බෙ අනුරාපුරනගරෙ එකස්මිං කු ළෙ සත්තපුත්තා අහෙසුං එකා'ව ධීතා තතො අපරභාගෙ තෙසං මා

තාපිතරෝ කාල'මකංසු අථ බ්‍රාහ්මණාතියහයෙ සවිපතෙතා මයං පවච්
නතං ගණ්හිතා ජීවිසාමා'නි සබ්බෙ එකචිත්තා හුත්වා තණ්හිකායෙ ආ
රොචෙසුං සා තං සුත්වා සාධු'නි භාතරෝ අනුජානාපෙත්වා අත්තා
නෙ කුලූපගපිණ්ඩනාගලූවාසිං චූළනාගත්ථෙරං ච ගහෙත්වා පවච්නතං
ගන්ත්වා ථෙරස්ස පණ්ණසාලං කත්වා වත්තපෙත්වා සත්තහජනා වනං ග
න්ත්වා නානාවිධානි ඵලාඵලානි ආහරිත්වා ථෙරං ච කණ්හිකං ච පො
සෙන්ති අථෙ'කදිවසං තෙ ගතඨානෙ එකං සාටකං ලග්ගිත්වා කණ්හි
යා අදංසු සා දුතියදිවසෙ ථෙරං ආගතං දිස්වා අති'ව දුබ්බලච්චර
තාය සයං පිලානිකං පරිදහිත්වා තං ථෙරස්ස උපනාමෙසි සො අ
ලං භගිනි තෙන මෙ සවෙ පුරාණපිලොතිකා අත්ථි තං මෙ පතිරූප'
නති සා ථෙරං වුනපවුන යාචිත්වා සාටකං පාදමූලෙ ඨපෙසි සො තෙ
න චිවරකම්මං කත්වා රජිත්වා බහුං සිබ්බිත්වපුරාණකඤ්චුකචීවරං ඨපෙ
ත්වා තං පරිදහි තතො සො චිවරඵුසනාවෙන චිත්තෙකග්ගතං ලභි
ත්වා විපස්සනං වඩ්ඩෙත්වා අරහත්තං පාපුණි-කුමාරිකා'පි තෙන සො
මනසෙන ගෙහං පවිසිත්වා අත්තනො දුතං ආවජ්ජයමානා සෙ
ය්‍යං කපෙසි තස්සා දුනානුභාවෙන තස්මිං බණෙ සක්කස්ස'සනං
උණ්හාකාරං දස්සෙසි සො ආවජ්ජනෙන්තා තස්සා කතපුඤ්ඤකම්මං
දිස්වා තුට්ඨහට්ඨා අථ දිබ්බසාටකෙ එකස්මිං හත්ථෙ පඤ්චපිත්වා ස
යමෙ'ව ආගන්ත්වා තං තස්සා උසසීසකෙ ඨපෙත්වා අන්තරධා යං කත්වා අ
ධිට්ඨාය සක්කානමෙ'ව අගමාසි අථ සා උසසීසකෙ ඨපිතං කඤ්චුකං
මොචෙත්වා දිබ්බසාටකානි දිස්වා මයා දිනනදුනෙ විපාකො අජෙජ'ව
ලබ්ධෝ'නි තතො එකං සාටකං නිවාසෙත්වා භාතරානං පවෙචෙකං සා
ටකයුගානි දත්වා ථෙරස්ස නිවිවරඤ්ඤ සාටකානි ආදාය භාඤ්ඤෙ සා
ටකානි න ඛ්‍යනෙන'ව තෙ එවං කාලං අනිභාකමෙසුනා භයෙ අති
ක්කනෙන පවෙචනාපබ්බනා ඔතරිත්වා අනුරාධපුරං ආගච්ඡන්තා නි
සසවාපිං සම්පාපුණිංසු තදු සඞ්ඝම්වෙවා මහාසෙනාන පරිවාරෙන බ
හුසුතෙහි පඤ්ඤිතජනෙහි පරිවුතො නහානත්ථාය නිස්සවාපිං ප
ත්වා උදකකිළං කිළන්ති තදු මහාමෙසො උට්ඨහිත්වා මහාගජ්ජිතෙන ග
ජ්ජන්තා තත්ථ තත්ථ අසනි පාතෙතෙන්තා ආගච්ඡි තතො සබ්බෙ'ව උ
ත්තරිත්වා පාලියා කතමඩපෙ අසංසු භික්ඛුනියා සඞ්ගතෙ'පි සහත ජ
නා මෙසෙ ඤාත්වා බාවිත්වා හෙල්ලොලියගාමං පවිසිංසු සා පන කු
මාරිකා අතුරිතගමනා ආකපසම්පන්නතා සනිකසනිකං ආගච්ඡති ස
ඞ්ඝවෙවා තං දිස්වා චින්තෙසි'යං මහාගුණා එවරූපා හිරිඔත්තප්පසම්ප
න්නා කුමාරිකා මයා න දිට්ඨපුබ්බා'නි චිත්තෙත්වා තස්සා පරිබබ්ව
ඤ්ඤා හුත්වා තං අපස්සන්තො විය පණ්ඩිතජනාභිමුඛො හුත්වා දුවජ
ඤ්ඤා කෙන ගුණාචාරලක්ඛණෙන සමන්නාගතා ඉත්ථි පනිකුලංව
ඩ්ඪස්නී'නි පුවජි.

සෝ'පි නාහං එවමා'හංසු.

ලොකො වදති පුංසානං සුඛං ද්‍රුකඛං භවාභවං,
භරියායත්තනත්තී තං ඤත්වා කල්‍යාණං සඟහෙ බුධො.
යා කඤ්ඤ දෙවකඤ්ඤඤ්ච හොති සබ්බඞ්ගසොභනා,
නඤ්ඤා වෙ දුග්ගුණා හොති තෙහි රූපං පිමියති.
උත්තරොෂ්ඨෙ තපොලෙ ච උරුජඝාසු බාහුසු,
යා වෙ පනිං වීනාසෙති යඤ්ඤා හොන්ති තනුරුහා.
සලාලාවිහතිකණ්ණාධරා ඛුලවිජාධරා,
බලලාට්ඨා ච කලාරාවි යා සා ද්‍රුකඛස්ස භාගිනී.
අභිවාමා'වසෙයා යා සිරාවිතතදෙහිනී,
ඛජා කුණි කලංකා ච දළිද්දා සා වරාභිකා.
කාණා කෙකරා අන්ධා විසමක්ඛි මධුපිඟලා,
නික්ඛන්තබුබ්බුලාකාරනෙත්තා සා විධවා භවෙ.
පිණා කිණී වංකනාසා තුඞ්ඞිසපොදරා වණී,
කාකජඣජරහාසී ච විභායා ච අලක්ඛිකා.
ඛරස්සරා ච යා හොති පිසුනා භිතදූහිකා,
කලහපතියා කොධමනා සා භරියා මච්චුසාදිසා.
බහුභාණී මහාභාසා සෙරිවාරී මහාඝසා,
අහිරිකා අනොත්තපපා සා නාසයති සාමිකං.
චොරිව කසිනා යා තු සුරාපායී මුසාරතා,
උණ්ණලා කෙලිසීලාච සා කඤ්ඤ විධවා සියා.
රවන්තී ගච්ඡමානාය සබ්බසො ච හසන්ති යා,
ගබ්භෙ කුපාති ජානාති සාරිනී පතිනො සදූ.
යා වෙ ලක්ඛණගිනා'පි අසසවා ගුණවා වති,
පුබ්බුඨායී ච යා හොති තථා පවජ්ජා නිපාතිනී.
පතිඤාපෙති විත්තෙසු සා භවෙ සාධුසාධවං,
න හිංසති සදූ කාමං යා කඤ්ඤ පතිනො මනං.
සුබද්‍රකෙ සමා හොති සා පාණෙන සමා මතා,
හොජනෙ සයනෙ ගවෙසනෙ භයෙ ව්‍යාධිඋපද්දවෙ.
සම්පත්තා යදූ හොති සා හොති පතිපූජිකා,
උණ්හොදකාදිදූනෙසු පාදසම්බාහණාදිසු.
පතිං යා නා'වමඤ්ඤති සා හොති පතිපූජිකා,
ගන්ධපුප්ඵාදිනා යා තු පණ්ඩිතෙහි සාමිකං.
නවුවවාසනිතා හොති සා හොති පතිපූජිකා,
මාතාපිතූසු භාතාදිසඤ්ඤුස සුරාදිඝතකෙ.
යාදරෙන උපඨානි යා හොති කුලනන්දිනි,
දූසකම්මකරෙ කමිම යා ධම්මින නියොජති.
නික්ඛිත්තදඩ්ඨරුයා සා හොති ජනරජනි,
යා දූනාතිරතා හොති තිසු වත්ථූසු මාමිකා.

සිලාචාරගුණූපෙතා හරියා ධම්මචාරිණී,
පුත්තං සපතිරූපෙන ජනෙහි නා'හිචාරිනී.
පිතරං සකරූපෙන සා ජනෙහි ස(උත්තමා),
භූමිං අකම්පයංයෙහි යාති කඤ්ඤූ සනිං සනිං.
දිසං යා නා'වලොකෙති න පකාලති භූමියං,
සා'පි කඤ්ඤූ වරා'රොහා වරිතබ්බා වරෙනි'ධා'හි.

තෙසං වචනං සුත්වා අමච්චෝ දූරතෝ'ව ආගච්ඡන්තිං තං තෙසං දස්සෙත්වා තෙහි'පි න දිඨපුබ්බා ඊදිසා සික්ඛිතකුමාරිකා'හි වුත්තෙ අමච්චෝ මනුස්සෙ පෙසෙසි තස්සා සස්සාමික අස්සාමිකභාවං ජානා ථා'හි තෙ ගන්ත්වා තං පුච්ඡිත්වා අස්සාමිකභාවං ඤත්වා අමච්චස්ස කථෙසුං සෝ තං සුත්වා භාතරෝ පක්කොසාපෙත්වා අත්තනෝ අභිප්පායං වත්වා තෙහි සම්පටිච්ඡිතෙ තස්සේ'ව මහන්තං මඟලං කත්වා සබ්බස්ස රියං අදාසි සා'පි තං සංඝාමච්චං ආදිං කත්වා අනුක්‍රමෙන චූලවෙටකාදීනම්පි දිබ්බවත්ථානි අදාසි තතෝ අමච්චෝ සංඝදත්තස්ස භාතරෙ අස්සාපෙත්වා නිසිදාපෙත්වා මහාපරිවාරෙන නගරං පෙසෙසි සයම්පි තාය සද්ධිං එකස්මිං යොග්ගෙ නිසිදිත්වා නගරාභිමුඛෝ ගච්ඡන්තෝ දක්ඛිණමහාවෙතියං ච රතනමාලිවෙත්තියඤ්ච දිස්වා සංඝදත්තා සාමිකස්ස එව'මාහ සාමි ඉමා වෙත්තියෙසු ඛජෙ පූජෙත්වා ගමිස්සාම බහූ ඛජ්ජකා යෝ ආහරාපෙථා'හි ආහ තං සුත්වා අමච්චෝ තස්සිංයෙව ඛණෙ සහිසකතෙ පුරෙත්වා වෙළයිත්වා ආහරාපෙසි අථ සා ඉමා විහාරෙසු සත්තියෝ උස්සාපෙත්වා, පීතවණ්ණ දිබ්බවත්ථේහි ඛජෙ පූජෙසි මඤ්ඤමා රුතෙන ධජා අනී'ව සොභිංසු අථ ඉමා වෙත්තියෙසු සුගන්ධපරිභණ්ඩං කත්වා ගන්ධපඤ්ඤලියා දූපෙත්වා වන්දිත්වා සාමිකෙන සද්ධිං නගරං පවිසිත්වා රාජානං පස්සිත්වා තං ආදිං කත්වා සකලනාගරෙ දිබ්බවත්ථානි අදාසි අථ පච්ඡිමභාවිහාරෙ භික්ඛූනං නිවිවරප්පහොනකං සාටකං අදාසි කඩුකෙ පන වත්ථානි න ඔස්සජ්ජෙත්'ව එවං ජයම්පතිකා බහූනි කුසලකම්මානි කරොහත්වා කාලං විහිනාමෙන්ති තදා සංඝාමච්චෝ මධුමංසං ගාහාපෙත්වා මනුස්සෙ රක්ඛන්තු සහාදිකං පෙසෙසි රාජා අයං පච්චන්තාජනපදං පරිභුඤ්ජිතුකාමෝ'හි ඤත්වා දක්ඛිණමාරතෝ පඨාය සකලං දක්ඛිණපස්සං අදාසි තත්ථ චිරං වසන්තෝ එකදිවසං රක්ඛන්තු පුරෙ ච්ඡ පුත්තකා පෙසෙසි රාජා අයං මංගුජනපදං භුඤ්ජිතුකාමෝ'හි පච්ඡිමමාරතෝ පඨාය සබ්බං පච්ඡිමපස්සං අදාසි තත්'පි වසන්තෝ සෝ එකදිවසං රක්ඛන්තු හිසමුළාලා පෙසෙසි රාජා අයං ගහාසනෙන වසිතුකාමෝ'හි ඤත්වා පුරත්ථිමාරතෝ පඨාය සකලං පුරත්ථිමපස්සං අදාසි සෝ තත්ථ වසන්තෝ එකදිවසං ගහාය කිලන්තෝ මුඛවාරං අගමාසි අථ'ස්ස පුඤ්ඤානුභාවෙන නානාවිරාගව

සට්ඨසමුපණ්ණා භාවා ආහඤ්ඤා තස්ස පූරතෝ අඤ්ඤි සෝ තතෝ සාවකානි ගාහාපෙත්වා භූතෙහිලමහාවිහාරෙ මහාභික්ඛුසංඝස්ස දත්වා බහූනි පූඤ්ඤකම්මානි උපචිණ්ණෙහා අනුරාධපුරමේව ආගමම්හ චිරං වසිත්වා ආයුපරියොසානෙභරියායසඞ්ගදෙවලොකෙ නිබ්බත්තී'ති.

සංසාර දුග්ගතිපිනෙ භයදෙ අසාරෙ
රොපෙත්වි දුනසුරපාදපමච්චුළාරං,
තස්සා'නුභාවජනිතං සුඛමේ'සමානා
අනෙත'නුභොහනි සුජනා අමතඵල'නති.

දුතියඡඡසමපනිකානං චඤ්ඤං සත්තතමං.

සඞ්ඝදත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමා'නුපුබ්බිකථා.

ලඞ්කායං භිර අනුරාධපුරෙ අඤ්ඤතරෝ රාජකම්මිකෝ තෙනේ'ව කම්මෙන ජීවිකං කප්පෙනෙතා විහරති සෝ කිරෙකදිවසං රඤ්ඤා කෙන චි දෙව කරණ්ණියෙන මුගාහායතනරඤ්ඤං ගන්ත්වා තත්ථෙකං කෙවට්ටගාමං'මගමාසි තත්ථ මනුස්සා රාජකම්මිකෝ අයං'නි ඔභුං සුරං උපනාමෙසුං සෝ නෙති සඤ්ඤි සුරං පිවිත්වා මත්තෝ සබ්බරත්තිං කිළිත්වා පුන දිවසෙ ජිනන්නාය සුරාය ජාතඡඩ්ඩිතෝතා මං සෙන භත්තං අජ්ජි'නි පුච්ඡි තෙ රාජදූතෝ අයං'හි භුඤ්ඤවමංස රසෙන සප්පිනා සඞ්ඛ සාලිභත්තං උපනාමෙසුං අථ'ස්ස භත්තගන්ධං ඝායිත්වා එකා සුනඛි ධාවමානා ආගච්ඡති සෝ නං දිස්වා කුජ්ඣිත්වා පහරණ යොගහං වා කථලං වා අපස්සන්තෝ පඨමවට්ටිතං භත්තපිඩං ගහෙත්වා දණ්ඩොඩෝ රත්තලොචනෝ බරස්සරෝ ථාමසා තං පහරි අථ සා භත්තපිඩං පරිභුඤ්ජි තතෝ සෝ අපරං භත්තපිඩං ගහෙත්වා අත්තනෝ මුඛෙ ඨපෙත්වා තිඤ්ඤතුතරසෝ අහෝ එවරූපං මධුරමංසෙන යුත්තං භත්තපිඩං මයා සුනඛියා දින්න'න්ති අපරචෙතනං පසාදෙසි සෝ එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා පුන නගරං ආගච්ඡන්තෝ එරකවස්සං නාම ඛඩ්ඩං පාපුණි තත්ථ චොරා තං දිස්වා මාරෙසුං සෝ කාලං කත්වා මහාලෙනවිහාරාසන්නෙ එකසම්ං ගාමෙ නිබ්බත්ති තස්ස මාතාපිතරෝ සංඝදත්තා'ති නාමං අකංසු සෝ අනුපුබ්බෙන වඩ්ඪෙත්වා මහාලෙනවිහාරෙ හික්ඛූනං සන්තිකෙ පබ්බජිත්වා වත්තාචාර සම්පන්නා උපසම්පදං ලභිත්වා ධම්මං පරියාපුණි තතෝ අපරභාගෙ ලංකායං බ්‍රාහ්මණාතියං චොරභයං සම්පාපුණි මනුස්සා ජීවිතුම්ස කෙකාතෙත්තා තත්ථ තත්ථ ගිරිදුග්ගවනදුග්ගාදිසු පවිසිත්වා ජීවිතං කපෙස්සාමා'හි ගච්ඡන්තා නං ථෙරම්පසඞ්කමිත්වා භන්තෙ එත්ථ ජීවිතුං න සක්කා අඤ්ඤත්ථ ගමිස්සාම සවෙ ඉච්ඡථ අම්හෙහි සඞ්ඛ ආගච්ඡථා'හි ආහ තං සුත්වා ථෙරෝ උපාසක ඉමං වෙනියං ච බොධි, ච

පහාය ගමනං න සක්‍කොමි වහ්‍යාපච්චත්තං කරොතො මෙ එත්‍තෙ'ව මරණං සෙය්‍යො'ති ගමනං නා'නුජානි මනුස්‍සා නාසු නාසු දිසාසු පක්‍කමිංසු තතො ථෙරො දුතියදිවසෙ වෙතියඝනාදිසු සබ්බත්‍ථ වත්තං කත්‍වා සම්මුඤ්ජනි ආදයො සංසාමෙත්‍වා පත්‍තචීවර'මාදාය භික්‍ඛාචාර ඨානං අපස්‍සන්තො ලෙණාභිමුඛො අගමාසි අථ නාගෙන ලෙණාරෙ එකස්මිං රුක්‍ඛෙ අධිවත්‍ථා දෙවපුත්තො මනුස්‍සවණ්‍ණං නිම්මිණිත්‍වා ථෙරං උපස.කම්ම පාදෙ වන්දිත්‍වා භන්තෙ තුම්හාකං භික්‍ඛාහාරච ආරක්‍ඛාච මයං භාරො'නි අපෙපාසුක්‍කෙකා එත්‍තෙ'ව වසථෙතා තුම්හාකං සමණධම්මං කරොථ'නි නිමන්‍තෙසි ථෙරො'පි අධිවාසෙසි තුණ්හීභාවෙන දෙවපුත්තො ථෙරස්‍ස අධිවාසනං ඤත්‍වා දිබ්බම යෙනි අන්නපානෙනි මාදාසසංවච්ඡරානි සාඛ්‍යකං උපඨාසි ථෙරො'පි එකදිවසං පනිසල්ලිනො චිත්තක්‍කෙකාසි සබ්බෙ ලොකෙ ඡාතකභයෙන උපද්දුතො යං ච මං දෙවපුත්තො දිබ්බෙහි අන්නපානෙහි නිච්චං උපඨාපෙති සුබ්බ මයා බුද්ධපච්චෙකබුද්ධසාවකාදිනං අඤ්ඤත රස්‍ස දිනන්දනෙ විපාකං භවිස්‍සති'ති—අථෙකස්මිං දිවසෙ දෙවපුත්තො ථෙරං'බුපසඞ්කමම වන්දිත්‍වා අට්ඨාසි තතො ථෙරො දෙවපුත්තං ආමන්තෙත්‍වා තම්'ත්‍ථං පුච්ඡන්තො ආහ.

පුච්ඡාමි තං දෙපුත්තතං චිතක්‍කෙකාඋදපාදි මෙ,
පස්‍සන්‍ති සකලං දෙවා යදි ජානාසි සංය මෙ.
උපද්දුතා ඡාතකෙන ලඞ්කායං ජනතා බහු,
එසනතා සරණං ගංජ්‍ජං සක්‍යා තෙ යත්‍ථ ජීවිතුං.
අහමෙ'කො තයා දෙව රක්‍ඛිතො පරිපාලිතො,
අනුභොමි යථාකාමං සබ්බඤ්ඤ දිබ්බභොජනං.
කෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙන සීලෙන ච වතෙන ච,
උපජ්ජන්‍ති මමෙ'නානි තං මෙ අක්‍ඛාහි පුච්ඡිතෙ'නි.

අථස්‍සාවිඤ්ඤත්‍තෙනා දෙවපුත්තෙනා ඵව්‍වා'හ.

කාවච්ඡුමත්තං භික්‍ඛ'මපි යෙ බුද්ධස්‍ස නරෙ දදෙ,
විපාකං කෙ හු සක්‍කොන්‍ති වත්තුං තිත්‍ථා මුනිස්‍සරං.
තථා පවෙචකබුද්ධස්‍ස සාවකස්‍ස ච සාමිනෙ,
යෙ නරෙ දෙන්‍ති දානානි තම්පි බුබ්බා'ව භාසරෙ.
යෙ වෙ ධම්මං උපඨාන්‍ති සඞ්ඝං චා'පි ජිනොරසං.
විපාකං තස්‍ස කෙ වත්තුං සම්පත්‍තෙ හොන්‍ති තං විනා.
අහං භන්තෙ න සක්‍කොමි අතීතෙ ජාතියෙ බහූ,
අපෙපසක්‍කාදිභාවත්‍තා පසිතුං මනපුඤ්ඤතා.
ආවිඤ්ඤන්‍තෙනා අහං'දානි චරිතං පුබ්බජාතියං,
සුණොථ භන්‍තෙ සුමනෙ දානම්පඉතරං තව.

තව භුජිතු'මානිතං පුබෙව සාදුරසොදනං,
නිසිතෙනා හොජනත්ථාය දිස්වා සොණිං සමාගතං.
තස්සා තිං කුපිතෝ රුක්ඛෝ දක්ඛෝතෝ නිම්ලාචනෝ,
පක්ඛමෙන හත්ථාපිඛෙන පහරි තං පලාපිතුං.
සා තුක්ඛා පිඛිලාභංව පරිභුජි ජිඝච්ඡිතා,
අථ තිං දුතියෙ පිඛෙ රසඤ්ඤූතෝ මිවිහතඩි.
සාදුරසං මයා දිනනං සාඛ්‍රිසාඛූ'හි හාසිය,
පසාදෙසි සකං චිත්තං එත්තකං තෙ පුරා කතං.
සෝ තිං තෙන පුඤ්ඤෙන චෝදිතා නාග ජානියා,
ඉඛ ජාතෝ'සි තං සඛිං ලාභී'සි යතිනාසනා.
දුතබඛිං සබ්බදා දුනං රුඤෙනා'පි ජනෙනිධ,
ඵලං තාදිසකං දෙති දුසකානා අනුපම'නති.

තං සුත්වා ථෙරෝ අහෝ කොපෙන පහරණත්ථාය සුනඛියා සී තතපිඛේ'පි එවරූපං විපාකං සඛාය සීලවතෝ සොමනසෙන දි නනදුනෙ කිංදු'නි දුසකසස ඵලං භවිසසති'නි අති'ව සොමනසසවි තෙනා නුත්වා තදේ'ව සොමනසසං අපරිහාපෙනෙතා චිත්තං එකග්ගං කත්වා විපසසනං වඩ්ඪත්වා අරහත්තං 'පාපුණී'නි.

දුනෙන සත්තා නිදිවං පයන්ති දුනෙන නිබ්බාණපුරං පයන්ති,
දුනං හි සබ්බත්ථ පරායනන්ති දුනේ'වත්තනංරමයනතුසතෙනා.

සඛසදනත්ථෙරසසවත්ථුං අට්ඨමං.

අඤ්ඤතරකුමාරිකාය වත්ථුම්හි අයමා'නුපුබ්බිකථා.

තම්බපණ්ණිදීපෙ දුබ්බිඨිමහාරාජෙ රජ්ජං කාරෙනෙන මහාග ඛාය ච සෙරිසරසස ච අවිදූරෙ කාරකං නාම ගාමං අහොස් තසමිං එකෝ විභවසම්පන්නෝ කුලපුත්තෝ එකං කුමාරිකං පාදපරිචාරිකං කත්වා වසනෙතා දුනාදීනි පුඤ්ඤානි කරොති තසමිං සමයෙ උදුම්බර මහාවිහාරෙ ඡිඳි ඡිඳි මාසෙනි අරියවංසදෙසනා භවිසසති'නි සමනනා චතුයොජනෙ ඨානෙ මනුසසා සන්නිපතිත්වා මහන්තං පූජාවිධානං කරොන්ති තදු'පි කාරකගාමෙ මනුසසා තත්ථ ගමනසජ්ජා අහේසුං සෝ'පි බෝ උපාසකෝ අත්තනෝ භරියාභූතං කුමාරිකං පක්කොසිත්වා භදෙද යාව'හං එතෙහි සබ්බං ගහෙත්වා ධම්මං සුත්වා භික්ඛුසංඝසස උපඨානං කත්වා ආගමිසසාමි තාවේ'ත්ථ අනුක්කණ්ඨිනනී වසා'නි ගෙ හං ච කුඤ්චිකාමුද්දිකං ච පටියාදෙත්වා තෙහි සබ්බං නිලනඛ්ලදඨිමඛ්ඩිගු ඛඡ්ජභොජ්ජාදි උපකරණෙ ගාහාපෙත්වා තත්ථ අගමාසි තතෝ සා තෙසං ගතකාලෙ එවං චින්තෙසි සබ්බෙ'ව තෙ මනුසසා මං නිව තෙතත්වා ධම්මං සොතුං ගතා ධම්මං නාම න තෙසං යෙව ච පියං ම

යම්පි පියතරම්ව තෙසං යේව සඟහයම්පතති ච මෝඝතිස්ස මපසාති ච පිතා මයිම්පි පියතරෙව පුබ්බ අකතපුඤ්ඤත්තා අපෙත සක්කාතුලෙනිබ්බානිං ඉදානි මයා පමාදිතුං න වට්ටති'ති විනෙත්වා සංවිගහම්මතසා ධම්මං සුණාහාදරා අහතනෝ සහායභූතං අඤ්ඤං මාතුගාමං පස්සෙනාසිත්වා කුමිකාමුද්දිකඤ්ච ගෙහඤ්ච නසසා නියාදෙත්වා සමුද්දතොතන ගච්ඡතෝ සාහාගඛ්ගාමුඛවාරෙන උත්තරිත්වා තතෝ තොමනරහිච්ඡං සම්පාපුණි තදු නිසෙ නාවා න හොති සිඛං පන පුථුලං ගම්භීරං නාහසා උහතාතං ඔය ච පඤ්ඤය නි සා තස්ස සිතා ගාළ්හං නිවාසෙත්වා සාහසමපතහා ධම්මගතෙන පි නියාමොසෙන සමුද්දං තරිතු'මාරභිතදු වඩ්වාතෝ සමුද්ධං උපපා තෙත්වා මහාඋම්මියෝ උඩාපෙසි මහන්තනරඛබඛ්ඛාරෙන තං තර භූතිං දිසවා ඒකෝ මහාවෙඡා ආගන්ත්වා ගොඒරෝ මේ ලබෝ'හි මිඤ්ඤෙන'ව ඛසිත්වා ඒතුං නා'සක්ඛි නතෝ සෝ වෙ තස්ස වා රෙ ආගන්ත්වා ඛසන්තෝ'පි කිම් කාතුං නා'සක්ඛි සරීරෙ ඡවිමත්ත 'ව්පි තිවණං නා'හොසි අහෝ ධම්මානුභාවෝ නාමේ'සෝ ඉධ ලොකෙ'පි පරලොකෙ'පි ධම්මවාරිනෝ භයං වා ඡම්භිතත්තං වා නහොති පෙච්ච සගහං ච නිබ්බාණං ච පාපුණාති.

තෙන වුත්තං.

ධම්මෝ හවෙ රක්ඛති ධම්මවාරිං ධම්මෝ සුචිණ්ණෝ සුඛමා'වහාති, එසා'නිසංසෝ ධම්මෙ සුචිණ්ණෙ න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධම්මවාරී'ති.

තතෝ සා සුඛෙන සමුද්දං තරිත්වා ඵල'මුඤ්චම්ව උදුම්බරගිරිවිහා රං ගන්ත්වා චෙතියං ච බොධිං ච වන්දිත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං ච වන්දිත්වා ප ඤ්ඤිලං සමාදය පරිසපරිසතෙන සිතා'ව අඤ්ඤිපඤ්ඤාය අනඤ්ඤසුවි ඛිතා ධම්මං සුණාති කිලෙසඣාලා සිඳිත්වා සහඝණාසමඛිතං සෝ තාපත්තිඵලං සච්ඡිකාසි තතෝ සා නියාමරහතියා සිතා'ව් ධම්මං සු ත්වා පහාතාය රහන්තා සසසුසසුරෙ ව සාමිකව දිසවා අහතතෝ ආ ගතකාරණං විඤ්ඤාරෙන කථෙත්වා භික්ඛුසඞ්ඝං ච වන්දිත්වා තෙහි සඛිං ගාමමේ'ව අගමාසි සා තතෝ පඨාය ඛාසතතා යතිං මනසිකරෝ නති ඝරාවාසෙ අනලඞ්කියමානවිත්තා පවිවසති අථේ'කදිවසං සා සාමි කස්ස සීසෙ පිලඛිතතාලාදුමං මොචයමානා උණ්හාන මිලායිත්වා සී සෙ සෙදජල්ලිකාය අලිහතහුතං දුග්ගන්ධමාලාදුමං දිසවා අනිච්චාර මමණං පච්චුපඨාපෙත්වා මාලාදුමං සාමිකස්ස දසෙසත්වා එවමා'හ.

යථා ඉමං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං,
දුග්ගන්ධෝ අසුචී ලොකෝ යථාභූතං න පස්සති.
අට්ඨියාම් සරිරසම්ං අසම්ං කිම්ඛුලාලයෙ,
ඡකසා ලොමා නඛා දන්තා තචෝ මංසං නහාරු ච.

අඞ්ගී ච අවිමිජා ච වත්තාමපි හදයඤ්ච,
යකනං කිලොමකං චා'පි පිහකං පප්පාසමෝ'ච වූ.
අන්තමන්තගුණං චා'ථ උදරියං ච කරිස්සකං,
පිත්තං සෙම්හං ච පූබෙබා ච රුහිරං චා'සේදෙ තථා:
මෙදසසු වසා ඛෙලං ච තථා සිඞ්ඝානිකා'පි චූ,
ලසිකා මුත්තං මත්ථලුඞ්ගං'ති කුණපා චියොළස.

නිඝෙන්ථ කුණපෙ ඇසුං මිණිමුත්තාදිකං ධනං,
සුගන්ධිතා තතිං නත්ථි සබ්බං'ව කුණපං ඉදං.
අත්තනං හො කුණපෙ ජාතං කුණපං කුණපෙ රතං,
තසිණාය ච මොහස්ස ආනුභාව'මහෝ අහෝ.
ව්‍යාසා ච සුවානා ච සිගාලා මකකිකා තථා,
සුගන්ධිං නෙ'ව ඉච්ඡන්ති ඉච්ඡන්ති කුණපං'ව තෙ.
පවෙකං'ව පටිකූලං වත්තිංසකුණපං ඉදං,
රමණීයන්ති මඤ්ඤන්ති බාලා මොහෙන ඡාදිතා:
තිරං සම්පත්තනමෙධාවී තං සභාවං විභාවයි;
නො'පලිප්පන්ති අත්තානං නිබ්බාණාභිමුඛා සදා.

නහාතා සිලරහදෙ සීලගන්ධවිලෙපනෙ,
සඞ්ඛාපුප්ඵං පිලන්ධිත්වා යන්ති සන්තිපුරං ඉතො.
ඔකාසං වෙ ලභිස්සාමි අහං හො තව සන්තිකා,
අජෙජ'ව පබ්බජිස්සාමි පඛජ්ජා මව රුච්චති'ති.

කුමාරිකා සාමිකස්ස එවං වත්වා ජබ්බජ්ජාය ඔකාසං යාචි සෝ'පි සාධූ හදෙ යථාරුචිකාලස්සං කත්වා පබ්බජ්ජාති'ති අනුජානි සා සාමිකානං අනුජ්ඤාපෙත්වා මහාගාමාසනෙන භික්ඛුණුපස්සයං ගන්ත්වා අත්තනෝ මාතුභගිනියා සුමනාදෙවියා සන්තිකෙ පබ්බජිත්වා සාසනධුරං පූරෙන්තී දුබ්බිමිමාරසුතුං කාරාපිතගිරිමඬ්මහාපූජා අනුභවිතුං උපජ්ඣායාය සඞ්ඝ ගවජ්ඣන්ති එරකවස්සඛදිං නාමඤානං පත්වා තම්මූඤානං මනසිකරොන්තී වනපබ්බතදෙවතානි එකනිනාදෙන සාධුකාරං පවත්තාපෙන්ති අරහත්තං පත්වා අත්තනෝ සමනධම්මං මඤ්ඤකං පාපෙසී'ති.

ගෙහෙ බන්ධ ඤුනිමිත්තෙ සුහදෙජ විහාය රාගං නවයොබ්බනං'ව,
පඤ්ඤාය සඞ්ඛාරගතං විදිත්වා පපොන්නි නිබ්බාණපුරං සපඤ්ඤ'ති.

අඤ්ඤතරකුමාරිකාය වත්ථුං නවමං.

නිස්සමහානාගත්තෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා.

භගවති පරිනිබ්බුතෙ ලොකනාථෙ තස්ස සාසනෙ ලොකෙ සුවිසෙ චාරිතෙ සීහලදීපෙ රොහණජනපදෙ කුවිඹියවිහාරං නාම අහොසි. තඤ්ච පොථුජ්ජනිකසඞ්ඛාය අසමෙ නිස්සමහානාගත්තෙරෙ නා

ම සඞ්ඝපරිහායකෝ හුත්වා පටිවසති සෝ කිරෝ'කාසෝ දිවංස අමර
ලෙණවාසිනෝ යහිනහපරිසමිද්ධපහායස චිරසඤ්ඤාසහති
කං ගඤ්ඡා වන්දිත්වා එකමන්තං නිසීදිත්වා තෙහ සඞ්ඝ මධුරපටිසන්ථා
රං කත්වා ආවුසෝ පුබ්බජිතා නාම අනියතගතිකා නයා ඛෝ පන
පරියත්තිධරෙන සඞ්ඝපබ්බජිතෙන ඵාසුවිහාරිකකාලකිරියා කාතුං
නවට්ටති තිහසපිටකපරියාපනං පාතිමොක්ඛසංවරසීලං සම්පාදෙ
තෙන ආචාරගොචරසම්පන්නෙන භවිතබ්බං තථා ඉන්ද්‍රියසංවරසී
ලං සම්පාදෙතෙන ත්වාරිකා නිපාපානිපරිවජ්ජිතා සතිසම්පජඤ්ඤෙන
න භවිතබ්බං තථා ආජීවපාරිසුද්ධිසීලං සම්පාදෙතෙන අනෙසනාය
මුත්තං මිච්ඡාජීවං පහාය ආරක්ඛිරියෙන භවිතබ්බං තථා පඤ්ඤාසහති
සඞ්ඛිතසීලං සම්පාදෙතෙන ධම්මෙන උපපත්තිපටිවෙධෙ යොනිසෝ ප
ටිවෙක්ඛිත්වා පරිභොගකරණෙ ච පඤ්ඤාසම්පයුත්තෙන භවිතබ්බ,
නනි එවංවත්තුඛ්ඩෙපු සිලෙසුපතිට්ඨිතස්සසුපරිපුණ්ණසීලස්ස වායමානෙ
මග්ගඵලානි ඛිප්පමෙව සච්ඡිකරොති තස්මා පඨමං සීලවිසුද්ධියෙව
කාතබ්බාති දස්සෙතෙතා ආහ.

නෙත්ත ඛුත්තං.

සාසනෙ භූලපත්තානං ඵලිඩානඤ්ච යං විනා,
ආනිසංසපරිවෙදං තස්ස සීලස්ස කො වදෙ.
න ගඟා යමුනා චා'පි සරභූ වා සරස්සති,
නිනානගා වා'චිරවතී මහි වා'පි මහානදී.
සක්කුණන්ති විසොධෙතුං තථාමලං ඉධ පාණිනං,
විසොධයති සත්තානං යං වෙ සීලජලං මලං.
න තං සජලදූ වාතා න චා'පි හරිචන්දනං,
නෙව හාරා න මණිකඤ්ඤා න චන්දකිරණාඛුරා.
සබ්බසන්තාපවිඛ්ඩනං පරිලාහං සුරක්ඛිතං,
යං සමෙති ඉදං අරියං සීලං අවවහන්ති නලං.
සීලගන්ධසමා ගන්ධා කුතො නාම භවිස්සති,
යො සබ්බං අනුවාතෙ ච පටිවාතෙ ච වායති.
සග්ගාරොහණසොපානං අඤ්ඤං සීලසමං කුතො,
මාරං වා පන නිබ්බාණනගරස්ස පවෙසනං.
සබාහතෙන වණ්ණරාජතෙන ඔභතාමණ්ඩිතාසිනා,
යථා සොභන්ති සනිතෙන සීලභූසනභූසිතා.
අභ්‍යනුවාදුදිභයං සුඛසීලස්ස භික්ඛුනො,
අනිඝාරං විය රතිං තදසං නාවහාහති.
සීලසම්පත්තියා භික්ඛු සොභමානෙ තපොවනෙ,
සභාසම්පත්තියා වනෙ ගහනෙ විය සොභති.
කාසගන්ධෙ'පි පාමොජ්ජං සීලවන්තස්ස භික්ඛුනො,
කරොන්ති අපි දෙවානං සීලගන්ධෙ කථා'ව කා.

සබ්බඤ්ච ගන්ධජාතානං සම්පත්තිං අභිභුයති,
ආචේයාති දසදිසා සීලගන්ධෝ පවායති.
අපපඤ්ච කතා කාරා සීලවන්තෙ මහප්ඵලා,
මහානිසංති සීලවා හොති පූජාසක්කාරභාජනා.
සීලවන්තං න බාධෙන්ති ආසවා දිට්ඨධම්මිකා,
සම්පරායිකදුක්ඛානං මූලං ඛණති සීලවා.
යා මනුස්සෙසු සම්පත්ති යා හි දෙවෙසු සම්පදා,
න සා සම්පජානසීලස්ස ඉච්ඡිතා හොති දුල්ලභා.
අච්චන්තසන්තාසනයා අයං නිබ්බාණසම්පදා,
සම්පජානසීලස්ස මනෝ තමේව අනුධාවති'ති.

එවං අඛණ්ඩසීලෙන ඛණ්ඩිතා සීලවිසුද්ධිආදිසත්තවිසුද්ධිපරම්පරාය ගන්ත්වා භාවනා මත්ථකං පාපෙත්වා බ්‍රහ්මා'ති ආදිනා වුත්තවිධිනා සඞ්ඛිපඤ්ඤත්තිං තත්තකං දෙසෙත්වා කම්මට්ඨානං අදාසි. තතෝ සෝ කම්මට්ඨානං ගහෙත්වා ථෙරං වන්දිත්වා පුන අත්තනෝ විහාරං ආගච්ඡන්තෙහා අන්තරාමග්ගෙ කඤ්ඣලෝ නාම රුක්ඛෙ මනුස්සමාරකා එකෝ මහන්තෙහි මහාරුක්ඛෙහි අඩ්ඩතියානි යොජනසතානි බලෙන මහාමෙඝෙ පාවස්සිතුං වාරෙති තතෝ සෝ භයේ ථෙරස්ස මෙඝස්සානුබලෙන නිම්මදෙ ආගන්ත්වා නස්සා'ගිමූලෙ අඩ්ඩාසි තතෝ ථෙරෝ ගන්ත්වා නස්ස චතුන්නං පාදූන'මන්තරෙ නිසීදිත්වා මහාරම්මණෙ පවත්තමානෙන සතිපඨානසුත්තන්තෙන මහාසතිං කරිත්වා කම්මට්ඨානං භාවෙන්තෙහා මග්ගෙපරිපරාය අනුපුබ්බෙන පඨමවිපස්සනාඤාණං සිඛාපත්තං අකාසි. පඨවිපබ්බතාදයෝ උන්නාදෙන්තාවනදෙවතාති සාධුකාරං දදමානා අරඤ්ඤං පාපුණිංසු. බ්‍රහ්මා සඞ්ඝං බන්ධිත්වා සමන්තා ආරක්ඛසත්තෙදෙවා පුප්ඵවස්සං වස්සාපෙසුං නානා නාගලොකතෝ ආගන්ත්වා දෙවෙකවීඛං පුප්ඵවුට්ඨිපදීපාදිපූජාවිධානං අකංසු සකලවනසණ්ඩෙ දෙවතා සන්නිපතිත්වා දිබ්බසුපථදීපාදිනා අනොමමපූජං'කංසු තතෝ ථෙරා භික්ඛාභාජං ආදිං කත්වා දෙවානං ධම්මං දෙසෙසි. තං සුත්වා නාගරාජා ථෙරස්ස පසන්නතාය තෙන ච්ඡොගං අසහනෙනා තෙන සඞ්ගා තියොජනවිත්ථාරෙ ගිංස වස්සාභි ථෙරස්ස උපඨානංකුරුමානෙ වසි-අථ ථෙරෝ තස්මිං යේව විහාරෙ පරිනිබ්බායිමනුස්සා තස්ස සරීරං මහන්තෙන පූජාවිධානෙන කුටාගාරං ආරොපෙත්වා ඣාපෙත්වා ධාතුගබ්භං නෙත්වා සන්නිදිවසානි මහන්තං පූජාවිධානංකුරුමානා සාධුකීළං කීළිංසු භික්ඛුසඞ්ඝොපි තෙන සඞ්ගා ආගන්ත්වා සයං'මති පුරං තත්ථ තියොජනවිත්ථාරමේව ඨානා'ගම්ම භික්ඛූනං සන්තිකෙ ධම්මං සුත්වා විහාරං ගන්ත්වා විහාරසුඛාදයෝ ලුද්දජනෙහා කුසල කම්මං කාරෙත්වා ආයුපරියොසානෙ තාවතිංසභවනෙ නිබ්බත්තිංසු තස්සා කාරං දිස්වා ච සුත්වා ච මහාජනා පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා බහූ සඞ්ඝා රාමෙ කාරෙසුං'ති.

නිධාපයතිනනා මද වාරණාපි දිසවාන සිලං පඤ්ඤාතයනති
පාලෙථ හොතෙනා සතජීවිතා'වසිලං නිලොතෙතිනමසසනියං.
තිසසඉඛානාගතසථෙරසස විඤ්ඤං දසමං.

චූලගලලවිමානවතථුවණ්ණනා දසමී.

මහලලිකාය වනතුමඛි අසමා'නුපුබබිකථා.

ලඞකායං කිර රොහණිජනපදෙ කාකුබඛගාමෙ එකා මහලලිකා පටිවසති චඞාඵරුසා තිඟහසිලා දුනාදිසු කිමි සුචරිතා නාසසා මනසි වතතති තසමිං කිර සමයෙ මලියමහාදෙවතෙරෝ දිබබචකඛුනා ලොකං ඔලොකෙනතෙනා තං මහලලිකං න විරෙනෙව කාලං කතා නිරයෙ නිබබතතමානං අදසස දිසවානසස එතදහොසි එසා ඛො පන කකකලා ඵරුසා කෙන නුඛො උපායෙන තං නරකා උ ධරෙයයනති විනෙතතෙනා මූසි නසථ ගතෙ සා උඵඞකමතතං යාගුං මම පතතෙ ඔකිරිසසති අථ සා තමහා දුකඛා මුචචිසසතීති දිසවා ම සා ඛො පන නසස තං උළුංකයාගුදානං මහපඵලං මහානිසංසං කා තුං වඨටතීති නිරොධසමාපතතිං සමාපජජිතවා තතො සතතමෙ දිව සෙ නිරොධා උසිඨොා සරිරපටිජගගනං කතවා පාතොවවරමාදාය ත සසා තං ගාමං ගනතවා නිවරඛඞතෙන සීතො විවරං පාරුපිතවා ප තතමාදාය ඝරපටිපාටියා භිකඛං චරනතෙනා මහලලිකාය ගෙහවාරං සමපාපුණි තතෙනා සමපතතං ථෙරං දිසවා යාගුඋඵඞකං ගහෙතවා ථෙ රමුපසංකමම පතතෙ ආකිරිතවා අතතනො චිතතං පසාදෙතවා වනදි තවා ගෙහමෙව අගමාසි ථෙරොා'පි තං ගහෙතවා, බහිගාමෙ උදකඵාසු කඨානෙ නිසීදිතවා තසසානුගගහත්ථාය තං යාගුං පරිභුඤජිතවා නිසි තෙනා ඡෙති තද පන යොනකරාජුපතතෙනා මහාබුඛරකඛිතතෙ ථෙරා තථෙව සතතාහං නිරොධසමාපතතිං සමාපජජිතවා නිරොධා ඵ සිතො උතතරකුරුං ගනතවා පිණඩපාතං පටිලභිතවා තතො එකං පරි භිංසං ගහෙතවා සීහබොධිතථෙරං පඤඤාපෙතවා, ඉමං මුලියමහාදෙව ථෙරසස දෙසිති පෙසෙසි සොා'පි තං ගහෙතවා නහසා ආගමම ථෙර සස උපනාමෙසි ථෙරෙන කිමෙතනති වුතතෙ භනතෙ මහාබුඛරකඛි තතෙථෙරො එතං තුහිඤාකං පතිනිති සඛබං කථෙසි තං සුතවා ථෙරෝ ආවුසො සීහබොධිතථෙරෝ කිමසථං මහලලිකාය තුසහං දුනං විලු ඵපතතිනිවතතා උතතරකුරුතො ආනි තං භතතං අභුඤජිතවා තමෙව යාගුඋඵඞකං පරිභුඤජිතවා භතතකිචචං නිඛාපෙසි තතො සීහබොධි ථෙරෝ කිමසසා භනතෙ ආනිසංසං පසසමානො තසසායෙව අනු කමපාය මකාසීති පුචඡතතා ආහ.

පුච්ඡාමි ථෙරං කතකිච්චං පහීනභවබන්ධනං,
කිමත්ථං උසසමානෝ ත්වං නාසාකාසි අනුග්ගහං.
කිමායතිං ඵලං එසා යාගුදානෙන වින්දති,
තමෙව ධීර විඤ්ඤාතිං සොතුමිච්ඡාමි තං ඵලන්ති.

අථස්ස ආමිකාරණෙතා ඉතරෙ එවමාහ·

යා සා අදාසි මෙ අජ්ජ පරිභතං යාගුමත්තකං,
තෙන සා පුඤ්ඤකම්මෙන දෙවලොකෙ රමිස්සති.
තත්ථ නච්චෙහි ගීතෙහි දිබ්බෙහි වාදිතෙහි ච,
පමොදති මහාභොගා මහාසුඛසමඞ්ගිනී.
යා මනුස්සෙසු සම්පත්ති යා ච දෙවෙසු සම්පදා,
එතෙන පුඤ්ඤකම්මෙන ලභ්භතෙ සා අනාගතෙ.
එතෙනෙව නියාමෙන සංසරන්ති භවාභවෙ,
සම්පුණ්ණ සඞ්කපපානි සම්පත්තිමනුභොස්සතීති.

තං සුත්වා සිහබොධිත්ථෙරා ථෙරං වන්දිත්වා පියඞ්ගුදීපං ගන්ත්වා තම්බපණ්ණිතත්ථෙරස්ස ආරොචෙසි සොපි තං සුත්වා ආවුසො අයං මහලලිකා අසීතිකපෙ දිබ්බසම්පත්තිමනුභවිස්සතීති ආහ-න මපි සුත්වා අථස්සදතරෙ අයං කපපසතං දිබ්බසම්පත්තිමනුභවිස්සතී නි ආහ එවං තෙ අත්තනො දස්සනවිසයෙ ඨත්වා ව්‍යාකරිංසු තතො තං සුත්වා මහාසංඝරක්ඛිතත්ථෙරා ඉමෙ කිර ථෙරා අරහතො දිනන දුනෙ විපාකං පරිච්ඡින්දිත්වා කථෙන්ති අග්ගහං නෙසි කථිතං අම්හා කං භගවා දක්ඛිණාවිභඞ්ගසුත්තාදීනං දෙසෙන්තා හිරවඡාදානගහණස්ස දිනනදුනඵලුපාදය ආනිසංසං කථෙන්තා කො පන වාදෙ සික්ඛවෙ අරහතො දිනනදුනස්ස ආනිසංසන්ති වත්වා කාලපරිච්ඡෙදං අකත්වා දෙසෙසි කිමඞ්ගපනිමෙ ථෙරා එවං කාලං නිසමෙන්ති බුද්ධවිසයො වෙ ස අරහතො දිනනදුනස්ස විපාකොති වත්වා තොසං ථෙරානං දක්ඛ මං නියොජෙසි අථ තෙ ථෙරා සිනෙරුපාදතො රතනවාළුකං ග හෙත්වා පියඞ්ගුදීපෙ සංඝරක්ඛිතත්ථෙරස්ස මාලකෙ ඔකිරිත්වා තං ථෙ රං ඛමාපෙසුං තතො සා මහලලිකා සත්තමෙ දිවසෙ කාලං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා වුත්තපපකාරං දිබ්බසම්පත්තිමනුභවි.

න සාරසාරාදිකමෙන භූමිසු නිවුත්තබ්බෙ කමතො මහප්ඵලං,
එවම්පි ඤත්වා ච ඛෙත්තසම්පදං ලභන්ති ඤා භවභොගසම්පදං.

මහලලිකාය වත්ථුං පඤ්චමං.

පවත්තභික්ඛූනං වත්ථූනි අසමා'නුපුබ්බිකථා.

අම්හාකං භගවතො පරිනිබ්බාණතො ඔරභාගෙ තම්බපණ්ණිදීපෙ කුම්බලනිස්සපබ්බතෙ අරියාකාරෙ නාම මහාවිහාරෙ අඤ්ඤ තරා

තඤ්ඤේවාහං පබ්භාරෙ පවිසනවිහතා විඝාතලිඤ්ඤා තඤ්ඤේ භගවරං ගහෙත්වා ආගමිඤ්ඤ එකඤ්ඤේ පවිවසනති තඤ්ඤං සවයෙ එකෝ නිකබ්බ පබ්භාරාසන්නඤ්ඤ ගුහායං වසනෙතා අභිඤ්ඤා සතිපට්ඨානසුත්තනතානං ස ඣ්ඣායං කරොත්ති තතෝ තා වනඝාලිකා තඤ්ඤ සරෙ නිමිත්තං ගහෙත්වා අඤ්ඤාසි අකඛරමති පදඤ්ඤි අජානනතා සරෙ විහනං පසාදෙත්වා අපරභාගෙ කතකාලකිරියා තෙනෙව ඣානලාභෙමෙන තඤ්ඤං යෙව විහාරාසනෙන අඤ්ඤතරඤ්ඤං භාගෙ තෙසු තෙසු ඣාලෙසු නිබ්බත්තිංසු සබ්බෙ තෙ අරොගා සුඛිතා මාතාවිහවා සමිඤ්ඤා සමොදමානා වසනති එවං වසනතා එකදිවසං තඤ්ඤං විහාරෙ අරියවංසදෙසනාය හෙ වතතමානෙ තඤ්ඤ ගහවඩා ධම්මං සුණනතා නිසිදිංසු තතෝ ධම්මකතිකමහාථෙරෝ සංසාරෙ විරජ්ජනතං ධම්මං දෙසෙසි.

භවෙසු සබ්බෙසු සදා අරඤ්ඤං අසාරකං පුඤ්ඤඵලං අසඤ්ඤතං,
තරඞ්ගදෙලාචලවිඤ්ඤුවිලං පිහෙය්‍යකොභට්ඨිතරොවිවකකණෙ.
භවඟඤ්ඤනතාපිපරාඅරුපිනො ආයුඤ්ඤයඤ්ඤතසමුපෙතනිදඟහනිං,
සඤ්ඤමහා ඛ්‍රහ්මගණා මඤ්ඤිකා ඛජොතභූතා විවරනති එකදා.

දෙවිඤ්ඤුතා නිදිවෙ මහායසා උපෙනති වඩාලඟනිං ජිගුඣිතං,
අලඞ්කතා දෙවගණාසුඛෙධිතාභවනති පෙතෙසුපුනොබුභුක්ඛිතා.
සුට්ඨුලිතෙනඤ්ඤතාකානෙරතා චරනතිභූයොඅපිපතතකානනෙ,
විමානසෙඤ්ඤසු චිරං පමොදිතා භවනති පඨඤ්ඤිරයෙජ්ඣනතරෙ.

භුඤ්ඤාසුඛනත'ථිපුරෙසුරාලසෙ ගිලනතිසම්පජ්ජලිතාඅයොගුලං,
පිඤ්ඤා සුචිං සීතසුගඤ්ඣපානියං පිවනති නෙ ලොහජලං සුතිංසනං.
සුඛං සඤ්ඤා සයනෙ අලඞ්කතෙ සයනති දිතෙත අයඝතලෙ පජා,
නිසෙවිතා අච්ඡරදෙහජං සුඛං පුනෝ'පගුහනති ච කොට්සිබිලිං.
ආකාසඟොදකසෙවිතා පුරෙ පතතති තෙ වෙතරණිං මහානදිං,
දිබ්බංසුඛංපොක්ඛරණිනිසෙවිතා තෙලොඝතුදිහිමහිපතනතිඑකදා.
පුරෙ චරිතා හරිමෙරුමඣ්ඣකෙ චරනති අඞ්ගාරනදාසු මඤ්ඤකෙ,
සුඛංනිසිනතා ඵලපඣ්ඣකඞ්ඛලා සූලෙසු අච්ඡනති චිරං පදිපිතා.
පුරෙ ඨිතා හෙවරථෙ සුරාලයෙ වහනති ආදිනතරථෙ යමාලයෙ,
ගජ්‍රුතනමෙරාවණඛණ්ඩිතා වහනති ඛඤ්ඣින පර'ම්පි එකදා.

නරාඩිපාකෙවලවක්ඛාවතතිනෙ භවනති දුඃඛා පුනපුඤ්ඤසඞ්ඛයෙ,
ධනෙන මඤ්ඤාසුසමා'පි එකදා කපාලහඤ්ඤා විවරනති නිබ්බිනා.
බහුසුතා චිරිසමානබ්භිනෙ භවනති එලා කුජ්ලා කුබ්බිනෙ,
ඊචිතනවඤ්ඤාකතිකාභවනති තෙ මූඟා සුනොහඤ්චිකාරමොදකා.
එතෙසු නිබ්බිනනමනෝ භවෙසු නිරඤ්ඤකං සබ්බිභවං'නති ඤාතවා,
භවෙසුඡඤ්ඣපජහිත්වි ඛිරෝ නිබ්බාණමෙ'වා'භිමුඛෝ භවෙය්‍ය'හි.

තතෝ තෙ පවසනා මානවකා ධම්මෙ සුණනතා සංසාරෙ නිබ්බිනනා දුනාදිභූයඤ්ඤකමෙව යෝ අඤ්ඤතා අත්තනං නියොජෙනතා

සුනෙ'කදිවසං විහාරං ගන්ත්වා මහාසන්නිපාතානුභාවදෙසනං සුත්වා සුරාවාසං පහාය සඤ්ඤා පබ්බජිත්වා පුබ්බේ වුත්තුලිකාලෙ සසිං පබ්භාරෙ වසිංසු තස්සේ'ව තෙ අනිරුද්ධා වාසං කප්පෙන්ති අථේ'කදිවසං තෙසු එකෙ භන්තෙ ඉවසමි පබ්භාරෙ වත්තුලිතඤ්ඤා සාසනේ කිං කරිස්සාමා'නි ආහ තං සුත්වා සංඝපාලෙරා ආවුසො තුම්හෙ කිං ජානාථ ඉතො පුරිමත්තභාවෙ තුම්හෙ වෙයාවුලියෙ හුත්වා එවං චිරං වසිත්ථ එතං තුම්හාකං ඡත්තගන්ධ'නති පුබ්බාරාමං නෙසං විහාරෙ න කථෙසිතං සුත්වා නෙසං ඤඤ්ඤ පවෙසනා සංවෙගපත්තා අපරභාගෙ මහාසන්නිපාතානධම්මදෙසනං සුත්වා සොතාපන්නා අහෙසුං පුනේකදිවසං තමේ'වසුත්තන්තානුසාසනාපරියොසානෙ දිඝරත්තං පුජිතාරහතං පූජෙසුං'නි.

සාරාසාරවිවෙකඤ්ඤාවරහිතා පක්ඛි'පි කිමාවුදු,
සුත්වා වත්තුලියෝ රවං'ව යතිනෝ පාලිං ති සජ්ඣායතෝ,
විඳන්තා මහතිං සිරිං ඛිණිහරං කාමාගතිසං තත්ථලා
සම්පත්තා ජිනසන්තිකං සිවපදං තුම්හාදිසා කා කථා.

සමසන්නිකඛ්ඛනං වත්ථුං දුතියං.

දීඝනඛුට්ඨිකස්ස වත්ථුමහි අයමා'නුපුබ්බිකථා.

සිහලදීපෙ කිර උත්තරපස්සෙ නාගකාරගාමෙ නාම අත්ථි තත්ථ දීඝනඛුට්ඨිකෙ නාම එකෙ කුලපුත්තා අත්ථි අඩ්ඩෙ මහාධනෙ මහාභොගෙ පටිවසති සෙ සබ්බෙ පසන්නෙනා රතනත්තයසම්මුකෙ දුතා දානපති අහොසි සෙ කිරෙ'කස්මිං සමයෙ බහූනි සස්සානි කාරාපෙත්වා එකස්මිං දිවසෙ සම්පත්තෙ සාලිකෙඩ්ඩකෙ ඔලොකෙන්තෙ චිවරනි නදු පියඛුදීපවාසී මලිසවත්තාදෙව්ථෙරෙ සත්තඅරහන්තෙහි සඞ්ඝි ආකාසෙනා'ගන්ත්වා තස්මිං ගාමවාරෙ ඔතරිත්වා පතිරූපකානෙ ඨත්වා චිවරං පාරුපිත්වා දු සෙ ඛුට්ඨිකෙ තෙ භික්ඛූ දිස්වා පසන්නා චිත්තෙනා ලොමහඨජාතෙ තුරිතතුරිතෙ උපසංකමිත්වා පවත්තනිං තෙන වන්දිත්වා භත්තෙන අත්තුකස්මිං ගෙහෙ භික්ඛාථ නෙසං කුජ්ජනං නිතස්සුබායං'නි නිමන්තෙත්වා සයං පත්තිතරං ගහෙතං ගන්ත්වා තොරනෙ ඨස්සුපෙත්වා ඛජ්ජපතාකාදයෙ බන්ධිත්වා පුණ්ණඝටාදිහි උභොසු පස්සෙසු අලංකරිත්වා සිත්තසම්මට්ඨාය භූමියා සෙනපටෙ පත්ථරිත්වා ලාජපඤ්චමානි පුප්ඵානි විකිරිත්වා අත්තනාගෙහෙ වෙලවිත්වානං බන්ධිත්වා ආසනානි පඤ්ඤුපෙත්වා භික්ඛූසු ආගතෙසු වන්දිත්වා පත්තානි ගහෙත්වා තෙ අන්තොගෙහෙ නිසීදුපෙත්වා පාදෙ ධොවිත්වා සුගන්ධිතෙලෙන මක්ඛෙත්වා සංඝුබ්බට්ඨනෙ උපනාමෙත්වා තෙසං භොජනාවසානෙ උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා නිසීදිත්වා ධම්මං සුත්වා උපඛඩ්ඩිය වෙලා

ය තථේව අනෙකෙහි මඩ්ඩරත්ති සුපවිජනාදිනි සඤ්ඤවිවරිවිදි
තා භූතනාවසානෙ වඤ්චිතා ථෙරස්ස භාගිනෙය්‍යස්ස විහාරෙ
කුණ්ඩනං නිවිසිත්වා අඤ්ඤතරං සලාකභත්තං දත්වා 'නිමන්තෙමි ථෙරෝ තං
සාධූ'ති අධිවාසෙත්වා විහාරං ගන්ත්වා අගමාසි තතෝ පට්ඨාය පියභූදිපවා
සිනෝ භික්ඛූනිබ්‍රහ්මං ආගන්ත්වා භුඤ්ජති සෝ'පි තෙසං සක්කාරං අති
රෙකතරං කරොන්තෝ උපට්ඨෙති තඤ්ච පියභූදිපෙ භික්ඛූ වාදසඝඤ්ඤ
මනුත්තා වසන්ති සාධ්‍යොහි චතූහි වස්සෙහි සලාකා ථෙරානං පාපුණා
නි එවං දුනං දෙන්තෙනා පඤ්චසිලානි ගොපෙන්තෙනා අපරභාගෙ ධනං
පරිවයසිත්වා දුනං දස්සාමි'ති චින්තෙත්වා ධනං පරියෙසනත්ථාය පර
සමුද්දං ගන්තුකාමෝ අත්තනෙනා මාතුභාවෙ ආරොග්‍යොත්වා භද්දෙ භි
ක්ඛුනිං අපපමත්තා දුනං පටිපජ්ජාහි'ති අනුසාසිත්වා සයං නාවා'මභි
රුය්හ සුවණ්ණභූමිං අගමාසි අථ නාවා සබ්බභාගං සමුද්දෙ ඛිපිත්වා
ආකුලා වාතෙන පහටා පරිබ්භමිත්වා භිජ්ජි නාවාය මනුස්සෙසු දන්ත
කුටිඞ්ගකං ඵලෙත්වා එකෝ'පි නා'හොසි සබ්බෙ'පි මච්ඡකච්ඡපභක්ඛා
ජාතා තදා සෝ කුටිඞ්ගිකෝ සමුද්දං තරන්තෝ කිලන්තසරීරෝ ඔස
ක්ඛිරියා ඔසිදිතුං'මාරභි තඤ්ච ඛණෙ මලියමහාදෙවත්තෙරෝ දිබ්බව
ක්ඛුනා සමුද්දං ඔලොකෙන්තෝ කුටුඞ්ගිකං සමුද්දමජ්ඣෙ ඔසිදන්තං දි
ස්වා ඉද්ධිබලෙන ථෙරං පස්සෙකාසිත්වා තුම්හාකං භත්තපත්තං සමුද්දෙ
ඔසිදතී'ති ආහ තං සුත්වා ථෙරෝ බාහුං දීඝං කත්වා මාපෙත්වා උදකා
උද්ධරිත්වා පියභූදිපෙ පතිට්ඨාපෙසි තතෝ කුටුඞ්ගිකෝ වාදසඝඤ්ඤම
ත්තෙන භික්ඛුසංඝෙ දිස්වා පසන්නෙනා වඤ්චිත්වා එකමන්තං නිසිත්තෙනා
කතභත්තකිච්චෙවා ථෙරං උපසංකම්මිත්වා ආගමනං අනුජානි තං සුත්වා
මලියමහාදෙවත්තෙරෝ උපාසක අජ්ජිකරත්තිං අධිවාසෙහි භික්ඛූ
නං දස්සනාය සක්කෙකා දෙවානමිත්තෙ ආගමිස්සති තං දෙවච්ඡරාපරි
වුතං දෙවසංඝපරිබ්බූළ්හං සක්කදෙවරාජං පස්සිස්සසි ඉධෙව අවජ්ඣ
ති ආහ අථ සෝ සාධූ'නි වත්වා තං දිවසං තත්තෙව වීතාසි පුනදිව
ස්ස සක්කෙකා දෙවානමිත්තෙ පාරිච්ඡත්තකපුප්ඵාදිනානාවණ්ණගන්ධ
පුප්ඵානි ච දීපඵ්ලපාදයෝ ච ගහෙත්වා තාවතිංසභවනතෝ ආගමම
දෙවච්ඡරාහි ච පරිවුතෝ අනෙකදෙවගණෙහි ච පරිවුතෝ භික්ඛූ පූ
ජෙත්වා වන්දිත්වා එකමන්තං නිසීදි සම්මොදනීයං කථං කථ්ඨමානෝ
තස්මිං සමයෙ මහාථෙරෝ කුටිඞ්ගිකස්ස ගුණං වත්වා දස්සෙසි තදා දෙ
වා නමිත්තෙ නිසින්නානාසනා වුට්ඨාය කුටුඞ්ගිකස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා තං
දිබ්බමාලාදීහි පූජෙත්වා තෙන සද්ධිං නිසිනෙනා පටිසන්ථාරං කරොං
නෙනා එවමා'හ.

ඉමං දුනවිධිං සම්ම දසපාරමිධම්මතො,
පඤ්ඤං කත්වාන සම්භවං ලොකානා ලොකසාමිනා.

දුයකා ජිතු දෙවෙසු උපපජ්ජනති මහායසා,
අනෙකසතසහස්සබ්බධෙ පාසාදෙ රතනාමයෙ,
නෙකදෙවච්ඡරාහිණෙ උයානපත්වතිතෙ.

දුයකා සම්ම සඝෙහසු තාවතිංසෙ මනොරමෙ,
සක්කාහං'පි ච කාරෙනති අබ්බුදෙන අචාවියං.

ලහනති දුනපතිනො චක්කවත්තිසිරිං'පි ච,
සත්තරතනසම්පනනා චතුදීපසස ඉස්සරා.

පදෙසරජ්ජං විපුලං සම්මඛුබ්බනනිදුයකා,
ධම්මාසොකනරින්දෙ'ව තෙජවනෙතා මහායසා.

බහුනියාදිමහාසාරා ගුහිා ජාඇනති දුයකා,
ගච්ඡසදුසිදුසෙහි අනනනවිහවෙහි ච.

පවෙච්ඡකුනිහාවව සාවකත්තාව දුසඛා,
නිරාමිසං ලහනෙන තෙ අඝං ලොකුත්තරං සුඛං.

නෙතතරහනාදිදුනෙහි බුබො බුබ්හත්'මාගතො,
තසමා දුනවරං එනං දුනබ්බිංව සදු'දරා.

ජානනෙනබ සදු සම්ම දුනසස ඵලමුත්තමං,
දුනබ්බා අපපකං වා'පි බහුං වා'පි සුභාසුභං.

චිත්තමනෙන පසනෙන'පි ඵලං හොති අනූපමං,
තසමා දදෙයය සබ්බථ්ථ සදු සඛිං'ව විඤ්ඤුභා.

තව දුනමියං සොසං පඤ්චරිත්වා සදෙවකෙ,
දෙවප්පහාගරහමහි නිච්චං නවවති ඔඛතා.

දත්වා දුනවරං සම්ම සිලවනෙන බහුස්සුතෙ,
අනිඤ්ඤනො දෙවලොකා'මාගවස්ස මම සහනියනති.

තතො කුවුබිකා සඤ්ඤාන තතපටිසන්ථාරං අභාසතා ගෙ නං තසස පඤාසෙයි සයෙකා විසඤකම්මිදෙවපුත්තං පඤ්ඤාසිතිා දුනතකුවුබිකසස සත්තරතනනාවං මාපෙහි තං තසස නිවෙසනං පාපෙහි'නි ආහ තං සුත්වා විසසකම්මදෙවපුත්තො තසස සත්තරතන නාවං මාපෙසි තං සත්තරතනෙහි පූරෙසි තං කුවුබිකං නාවාය ආරොපෙසි අත්තනො ආනුභාවෙන තසසඝරගතං සත්තරතනනා වං පතිට්ඨාපෙසි දෙවලොකමේ'ව අගමාසි තසමිං ඛණෙ රඤ්ඤා ච අන්තෙ අභිවඩ්ඪා දෙවතා තසස පුඤ්ඤානුභාවං දිසවා සාධුකාර'මදසු රාජා තං සුත්වා කසසා'ස සාධුකාරසදෙදු'නි වුත්තෙ දෙවතා කුවුබි කසස සබ්බං තං පවත්තිං වත්වා තසෙස'ව සාධුකාරසදෙදු'නි ආහ ර

ජානං සුත්වා තුඨමානසෝ ඝටුබ්භිකං පයෝකාසාපෙත්වා මහන්තං විහාරං ච මහාවිධානවදුපෙත්වා දන්තගාමං භත්තගාමං කත්වා අදාසි සෝතතෝ පභාය පුඤ්ඤකම්මානි කරොන්තෝ ආයුපරියොසානෝ සුඛූපදං පූරෙසි.

එවං බුද්ධ පරමදුනමහාසම්මුදෙ නාවාය මඞ්ගලමහොමඞ්කාධිකාවං,
කිත්තිභිවිබ්බවිභවෙනිපමොදමානාපපෙප්පාංනිසාධුසුඛසන්නිපුරංසුරම්මං

දන්තගාමුබ්භිකස්ස වණ්ණනා නිට්ඨිතා.

එහතාවතා.

සම්පත්තා'නන්තරා යෙන යථා'යං රසවාහිනී,
තථා සිජ්ඣන්තු සඞ්කප්පා ජනානුනං සාධුසම්මතා,

ධම්මාමතරසං ලොකෙ වහන්තී රසවාහිනී,
පඤ්චවස්සසහස්සානි පවත්තතු අනිඤ්ජිතා.

මත්තිංසභාණවාරෙහි නිට්ඨිතා රසවාහිනී,
කරොතු සබ්බසත්තානං ඉච්ඡිතං සබ්බදා සුභං.

කාලිඟවහමහාථෙරෝ යසෙසාපජ්ඣායනං ගතෝ,
මඞ්ගලවෙහා මහාථෙරෝ ඛණ්ඩසීමාපති යති.

යුස්ස ආචරියෝ ආසි සබ්බසත්ථවිසාරදෙ,
අරඤ්ඤෙ යතනාහන්ද මහාථෙරෝ මහාගණී.

ගරුභාවමාගතෝ යස්ස සත්ථසාගරපාරගූ,
සොවිප්පගාමවංසෙක කෙතුභූතෝ නිසිහලෙ.

යෝ'කා සිහලභාසාය සිහලං සද්දලක්ඛණං,
යෝ ච සමන්තකූටස්ස වණ්ණනං වරණ්ණි සුභං,

තෙන වෙදෙහථෙරෙන කතා'යං රසවාහිනී.
යං පුඤ්ඤං පසුතං හොති තොමෙහෙතාන ජීනං මයා,
තෙන පුඤ්ඤෙන ලොකෝ'යං සුඛී හොතු අවෙරිකෝ,
පාලෙන්තු දෙවතා ලොකං සම්මා දෙවෝ පවස්සතු,
පාලයන්තු මහිපාලා ධම්මෙන සකලං පජං.
පඤ්චවස්සසහස්සානි දිපයතු ජිනසාසනං,
වුඩ්ඪිභූතඤ්ච මෙ නිච්චං ජයන්තු ජයමඞ්ගලං.

නිට්ඨිතා.